NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE
1
38 -G
2
ROMA

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ÆSCHYLI

TRAGŒDIÆ SUPERSTITES

ET

DEPERDITARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE

G. DINDORFII.

TOMUS I.

EDITIO SECUNDA EMENDATIOR.

OXONII:
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LI.

PRÆFATIO

EDITIONIS SECUNDÆ.

De nova Æschyli editione idem fere mihi dicendum est quod de Sophocle nuper dixi, quum alteri tragœdiarum ejus editioni præfarer. Cui enim septem Sophoclis tragœdias debemus codici Mediceo Bibliothecæ Laurentianæ (plutei 32, 9.), eidem totidem acceptas referimus Æschyli fabulas. Codex, cujus scripturæ specimen ex Argumento Sophoclis Œdipi Regis sumtum et tabula ænea expressum proposuit Bandinius in Catalogo Codicum Græcorum Bibliothecæ Laurentianæ vol. 2. Tab. I., seculo scriptus est, ut videtur, decimo vel undecimo, uno volumine quattuordecim Sophoclis et Æschyli fabulas Apolloniique Rhodii Argonautica complexus. Sophoclis et Æschyli tragœdiæ a duabus manibus scriptæ sunt. Earum prior quaterniones scripsit sedecim primos, quibus Sophoclis tragœdiæ septem continentur Æschylique Persæ usque ad v. 705., altera scripsit reliquam partem Æschyli. Quaterniones numeris suis notati sunt a manu antiqua, et ita quidem ut Æschyli tragœdiæ ab quaternione incipiant ιϛ′ et usque ad quaternionis κϛ′ folium quartum procedant, id est foliis constent quattuor et octoginta: quibus duo accedunt folia (85. et 86.) quæ excerpta grammaticorum de vita Æschyli et ἐκ τῆς μουσικῆς ἱστορίας continent. Periit quaternio ιη′ totus, quaternionis ιθ′ autem primum tantum ultimumque folium servatum est, exciderunt sex media folia: de quo infra dicetur. Postmodum a manibus duabus multo recentioribus, quinti ad summum sextique

decimi seculi, numeri foliorum Arabici adscripti sunt duplices, alteri singulorum poetarum—in quibus folia illa perdita quattuordecim sunt computata, quod quaternionum ope facile fieri poterat, etiam si folia illa pridem essent amissa—alteri per totum volumen continuati, in quibus foliorum perditorum nulla ratio habita est, sed folia tot sunt numerata quot hodie supersunt. Æschyli autem tragœdiæ a Persis incipiunt, quorum folia manus prior numeris notavit 1—12., recentior 119—130., post Sophoclem, cujus tragœdiæ numeris notatæ sunt 1—118. Tum sequuntur Agamemno et Choëphorœ foliis 13—42. vel 131—146. Choëphoros excipit Prometheus fol. 43—54. (vel 147—158.), reliqua folia data sunt Eumenidibus, Septem ad Thebas et Supplicibus. Folium 16. (= 134.) finitur Agamemnonis versu 350. κἄπειτ' Ἀτρειδῶν ἐς τόγε σκήπτει στέγος, cui subscriptum est a manu recenti λείπει πολλά. Exciderunt enim folia 17—24. versus complexa 311—1066. Tum sequitur folium 25. (= 135.), quod continet versus 1067. (πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος) usque ad 1159. (ἠνυτόμαν τροφαῖς), cui rursus subscriptum a manu recenti λείπει ἄχρι τέλους. Nam perierunt folia 26—31. Agamemnonis partem reliquam (1160—1673,) et Choëphororum initium complexa usque ad versum non constat quotum, qui præcessit verba τί χρῆμα λεύσσω; τίς ποθ' ἥδ' ὁμήγυρις (nunc Choëph. v. 10.), a quibus incipit folium 32. (= 136.) Horum foliorum iis in quibus Agamemnonis versus 311—1066. et 1160—1673. scripti fuerunt, i. e. fol. 17—24. 26. integris usi sunt qui apographa Venetum Marcianum 616. (XCI, 5.) membranaceum seculi, ut videtur, decimi tertii et Florentinum (Bibliothecæ Laurentianæ 31, 8.) chartaceum seculi decimi quarti fecerunt, ad quæ accedit apographum exeunte seculo eodem ab Demetrio Triclinio scriptum et quum ab ipso tum ab Thoma Magistro multis modis interpolatum, quod olim fuit Farnesii, nunc in Bibliotheca Musei regii Neapolitani servatur. In his omni-

bus Agamemnonis fabula integra est, iidemque scribæ haud dubie folium 31., in quo Choëphororum, quæ fabula non legitur in apographis illis, Argumentum et pars prologi scripta fuit, ante oculos habuerunt. Editio vero Aldina (a. 1518.) quique simillimus ei est codex Guelpherbytanus chartaceus ex apographo originem duxerunt tum demum facto quum folia codicis Medicei 17—24. et 26—31. perdita essent: unde factum ut Agamemno et Choëphoræ in unam fabulam, Agamemnonis nomine inscriptam, confusæ sint, quem errorem primus animadvertit Franciscus Robortellus (a. 1552.), de quo dixi in Præfatione ad Annotationes p. 12.

Ex codice Mediceo derivata sunt quotquot adhuc innotuerunt Æschyli tragœdiarum apographa, quod primus perspexit Georgius Burgesius in Annot. ad Supplices p. 41. Sunt autem ea perpauca de Agamemnone, Eumenidibus et Supplicibus, de Choëphoris unicum illud quod modo dicebam Guelpherbytanum, plurima vero de tribus fabulis reliquis, Prometheo, Septem et Persis, quæ præ ceteris lectitatæ fuerunt in scholis grammaticorum. Hinc facile explicari potest quod in Trilogia Orestea et Supplicibus apographorum lectio etsi sæpe corruptior, tamen in universum propius ad codicem Mediceum accedit quam in tribus primis fabulis, quæ quo frequentius describerentur, tanto majorem in modum interpolatæ esse reperiuntur, librariis et grammaticis plane eandem rationem sequentibus quam ex Sophocle, Apollonio Rhodio, Athenæo, Ciceronis Epistolis ad Familiares[a], et si qua aliorum sunt scriptorum opera ex uno adhuc superstite codice per apographa propagata, cognitam perspectamque

[a] Apollonii quæ per bibliothecas dispersa sunt exemplaria manuscripta ex uno omnia originem duxisse codice Laurentiano intellexit Henr. Keilius in Observationibus criticis in Catonis et Varronis de re rustica libros (Halis a. 1849.) p. 81. Idem de Athenæi codice Veneto Marciano et Ciceronis Epistolarum codice Florentino (49, 9.) pridem ab aliis est observatum.

habemus, id est, ut levia primi codicis vitia multa, quæ emendare nullius aut doctrinæ aut ingenii erat, recte corrigerent, alia vero plurima negligenter transcribendo corrumperent et locos gravius corruptos vel intactos relinquerent vel, dum corrigere conarentur, magis etiam depravarent. Cujusmodi exemplarium fidem quum primi Æschyli aliorumque scriptores editores sequerentur, non poterat fieri quin verba scriptorum omni vitiorum genere inquinata exhiberent, quorum partem non exiguam ab insecutis editoribus etiam post repertos primitivos codices usque ad novissima tempora propagatam videmus. Sed horum quidem malorum præsens ab archetypis codicibus accuratius vel excussis vel excutiendis paratum remedium est, quo ego in Æschylo et in Annotationibus ante hos novem annos editis et nunc in nova tragœdiarum editione diligenter usus sum. Gravior vero et sæpe insuperabilis est alia, quacum criticis usque conflictandum est, difficultas, quam librariorum multo quam codex Mediceus antiquiorum peperit negligentia vel correctorum veterum temeritas, quos Æschylo non magis quam aliis scriptoribus pepercisse pluribus in locis suspicari licet, rarius certis indiciis demonstrari potest. Ex quo genere quæ in Annotationibus attigi, exemplis nonnullis augeri poterunt postmodum ab me detectis. Sic in Agamemnone, ubi Clytæmnestra splendida oratione narrat quomodo nuncius de Troja ab Græcis capta Argos pervenerit per incensas lignorum strues, hæc nunc leguntur,

ἑκὰς δὲ φρυκτοῦ φῶς ἐπ' Εὐρίπου ῥοὰς
Μεσσαπίου φύλαξι σημαίνει μολόν.
οἱ δ' ἀντέλαμψαν καὶ παρήγγειλαν πρόσω
γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί.
σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη,
ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ, δίκην
φαιδρᾶς σελήνης, πρὸς Κιθαιρῶνος λέπας
ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομποῦ πυρός.
φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο

φρουρὰ, πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων·
λίμνην δ' ὑπὲρ Γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος.

Nihil in his est quod, si verba sola sententiasque spectes, non sit recte dictum: sed tamen ab totius orationis elatione mirum quantum abhorret languidum istud prosæque quam poeticæ orationi similius *πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων*, quocum nihil profuerit hæc ex Septem ad Thebas verba (v. 424.) comparasse,

Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλαις,
γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου
μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ,
πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη.

Id enim tantum est quantum illic ab nuncio dici aptum erat: in Agamemnonis vero loco gravius quid exspectes et ornatius quam *φρουρὰ πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων*, pro quo quid scripserit Æschylus nemo unquam conjectura esset assecuturus, nisi ex glossa Hesychii colligi posset manifesto ad hunc versum referenda, *Προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα· πρὸς τὸν αἰθέρα πονοῦσα, ὥστε ἄνω πέμπεσθαι τὴν φλόγα.* unde genuinam restitui scripturam,

φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο
φρουρὰ προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα,

quacum comparari potest simillimæ notionis verbum *οὐρανίζειν*, id est *εἰς οὐρανὸν διικνεῖσθαι*, quo alibi usum esse Æschylum ex ejusdem Hesychii Photiique glossis novimus quas inter fragmenta (402.) apposui. Tertium ejusdem generis verbum est *προσαυρίζειν*, de quo sic scribit Hesychius, *Προσαυρίζουσα χερσαίᾳ τροχῇ· ὑπὸ τῆς αὔρας ἡ νοτὶς προσπίπτουσα τῇ τροχῇ. δύναται δὲ οἷον καταλαμβάνουσα· ἐπαυρεῖν γὰρ τὸ καταλαμβάνειν καὶ ἐπιτυγχάνειν.* In quibus facile est hunc Æschyli, nisi magnopere fallor, versum agnoscere,

νοτὶς προσαυρίζουσα χερσαίᾳ τροχῇ.

Aliud et reconditius interpolatæ lectionis exemplum est in Septem ad Thebas v. 207.

ὅτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι,

ἱππικῶν τ' ἄπνον πηδαλίων διὰ
στόμια πυριγενετᾶν χαλινῶν.

Quæ ignis ope fabrefacta sunt πυριγενῆ dicuntur, et ipsa στόμια πυριγενῆ dixit Euripides in Hippolyto v. 1223.: sed Æschylus exquisitiore usus vocabulo scripserat,

στόμια πυριβρεμετᾶν χαλινῶν,

quod restitui ex Timachidæ Rhodii glossa ab Hesychio excerpta, Πυριβρεμέτας· ὁ χαλινός[b]. Τιμαχίδας δέ· ἤτοι ὁ πυρὶ βρέμων, ἢ διὰ πυρὸς βρέμοντος γεγονώς. cujusmodi epitheto πυριγενετᾶν substitutum esse non magis mirandum est quam quod ἄβροτον ἐρημίαν, quam Æschylus exquisite dixerat pro ἀπάνθρωπον, in ἄβατον ἐρημίαν est mutatum, de quo dixi in annotatione ad Promethei v. 2. Eidem Hesychio egregiam corruptæ scripturæ in carmine proxime antecedente emendationem debemus v. 149. ubi quum in codice Mediceo scriptum esset,

σύ τ', ὦ Λατογένεια κούρα,
τόξον ἐντυκάζου (pr., ut videtur, πτυκάζου),

quod ipsum ἐντυκάζου etiam in margine unius apographi Parisini annotatum videmus, in ceteris apographis interpolatum est εὖ πυκάζου, quod recentior quidam scholiasta utcunque est interpretatus. Sed Æschylus εὐτυκάζου scripserat, quod Hesychius annotavit, Εὐτυκάζου (nam sic scripturam codicis εὐτύκαζον emendavit L. Dindorfius in Thesauro vol. 3. p. 2484.)· εὔτυκτον ἔχε, ἕτοιμον.

Quæ fabulæ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας inscriptæ præmitti solent argumenti expositiones Græcas insigni auxi fragmento didascalico, quod ex codice Mediceo nuper eruit Joannes Franzius, ex quo non solum Æschyli tetralogiæ Œdipodeæ ex Laio, Œdipode, Septem ad Thebas et Sphinge satyrica compositæ tempus cognoscimus, sed etiam Phrynichi tetralogiæ Lycurgeæ et Aristiæ tragœdiarum duarum fabulæque Pratinæ satyricæ unius, nondum aliunde cognitarum,

[b] Post χαλινός aliquot verba interpretandi caussa addita exciderint necesse est, si recte legitur Τιμαχίδας δέ. Sed fortasse præstat, Πυριβρεμέτας χαλινός· Τιμαχίδας· ἤτοι—, deletis ὁ et δέ.

nomina discimus. In quo hoc quoque memorabile est quod Aristias tribus certasse dici videtur fabulis (*δεύτερος Ἀριστίας Περσεῖ, Ταντάλῳ, Παλαισταῖς σατυρικοῖς τοῖς Πρατίνου πατρός*), contra constantem, quantum novimus, illius ætatis tragicorum morem, qui tres postulare videatur tragœdias adjecto dramate satyrico. De quo ego ita sentio ut probabilius esse putem tertiæ nomen tragœdiæ librarii culpa excidisse quam tribus tantum fabulis certasse Aristiam, quam sententiam C. Fr. Hermannus exornare conatus est in Schneidewini Philologo vol. 3. p. 507—509.

Ad conjecturas vel meas vel aliorum in continuitatem verborum illatas quod attinet, etsi in universum eandem in Æschylo legem sum secutus quam in Præfatione ad Sophoclem nuper explanavi, ut emendationes vel certas vel valde probabiles corruptis codicis lectionibus frequentibusque interpretum vitia scripturæ utcunque interpretandi conatibus præferrem, tamen in locis ab librariis gravius deformatis, quales plurimi sunt præsertim in Agamemnone, Choëphoris et Supplicum fabula omnium pessime habita, inter eosque non pauci quos non sit verisimile ullius unquam critici conjecturis persanatum iri, cavendum mihi putavi ne tenuia veri vestigia, quæ fortasse in codicis Medicei vitiis relicta sunt, obscurarem inferendis præposteris criticorum conjecturis.

Reliquum est ut supplementa nonnulla exponam Annotationum ad quæ codicis Medicei (M.) lectionibus utor accuratius quam adhuc factum erat excerptis.

Scribebam Lipsiæ mense Aprili a. 1850.

PROMETHEUS.

20. *πάγῳ*] *τόπῳ* M. quod etsi falsum esse demonstrari nequit, tamen multo et aptius et probabilius est quod in apographis plerisque omnibus legitur *πάγῳ*, quæ veteris lectionis correctio facile peti poterat ex aliis hujus fabulæ locis, v. 117. *τερμόνιον ἐπὶ πάγον*. v. 130. *προσέβα τόνδε πάγον*. v. 270. *ἐρήμου τοῦδ' ἀγείτονος*

πάγου. Frustra vero τόπον v. 418. in πόρον mutatum in apographis quibusdam.

49. ἐπαχθῇ Stanleii emendatio est pro ἐπράχθη.

52. οὔκουν ἐπείξει δεσμὰ τῷδε περιβαλεῖν;] τῷδε δεσμὰ M. et apographa nonnulla: quod revocandum. Illud vel casu illatum est vel euphoniæ caussa, ne syllabæ δε δε juxta se positæ essent, ut in Eum. 306. ὕμνον δ' ἀκούσει τόνδε δέσμιον σέθεν. Nec v. 385. satis gravis caussa erat cur in apographis scriberetur κέρδιστον εὖ φρονοῦντα μὴ δοκεῖν φρονεῖν, pro eo quod est in M φρονεῖν δοκεῖν.

112. Postquam Prometheus memoravit quæ in homines contulerit beneficia, sive, si res ex Jovis mente æstimetur, quæ crimina commiserit, sic pergit τοιάσδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν. Manifestum est sententiam non τοιάσδε ποινὰς ἀμπλακημάτων requirere, sed τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων, sensitque scholiasta recentior, qui ineptam commentus enallagen annotavit, τοιῶνδε ἁμαρτημάτων ποινὰς ἔδει εἰπεῖν, νῦν δὲ πρὸς τὸ ποινάς τὴν σύνταξιν ἀπέδωκεν, non animadvertens ipsum illud τοιῶνδε veram esse scripturam, quam nunc ex apographis Vindobonensibus restitui. Minus bene correctores rem gesserunt in versu proximo, ubi M. a m. pr. πασσαλεύμενος, a correctore πασσαλευμένος, quod servatum est in apographis plerisque, in aliis scriptum πασσαλευτός, cui Turnebus versus explendi caussa ὤν addidit. Robortellus δεσμοῖσι πεπασσαλευμένος, quod saltem δεσμοῖς πεπασσαλευμένος scribendum foret: sed manifestum est πασσαλευμένος ex glossemate irrepsisse alius verbi. Quamobrem non dubito quin Æschylus scripserit, ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι προσπεπαρμένος. Sic v. 142. οἵῳ δεσμῷ προσπορπατός, quod in M. corruptum in πρὸς πατρός recentior manus seculi quarti vel quinti decimi correxit in margine.

145. εἰσιδούσᾳ] In M. solæ literæ εισ a m. prima sunt, reliquæ, nullo relicto literæ α vestigio, in rasura scriptæ a manu multo recentiore cum accentu vitioso εἰσίδουσα. Itaque pari jure et εἰσιδούσᾳ et εἰσιδούσας vel etiam εἰσιδοῦσι, quod in apographis quibusdam positum est, corrigere licet. Proxima in M. sic scripta πέτραι (σ addidit manus recens) προσαναινόμενον ταῖς ἀμανδέτοισ (literas το inter ν et δ inseruit manus recens; δα superscriptum) λύμαις. Mihi Elmsleii probari scripturam πέτρᾳ προσαναινόμενον τᾷδ' ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις jam in annotatione dixi.

Versui 347. vulgo Oceani personæ nota præscripta et versui 373. Promethei: quem errorem correxisse Elmsleium in annotatione memoravi. Nunc addo personarum notas illas (ὠκεαν. et προμ.) in M. ab infimi demum ævi manu adscriptas esse.

421. ὑψίκρημνόν θ' οἳ πόλισμα | Καυκάσου πέλας νέμονται] Copulam θ' recte delevisse videtur Blomfieldius cum Elmsleio, nec legit fortasse scholiasta codicis Medicei, qui ad hunc versum annotavit λείπει ὁ καί. Tum M. activam formam præbet νέμουσι, licet v. 411. νέμονται legatur. Quod in apographis positum est v. 422. νέμονται, ne quis conjecturæ recentioris librarii deberi existimet, sciendum in M. inter scholia scriptum esse νέμονται οἱ Κόλχοι.

427. Quod ego ex paucis apographis pridem restitui θεόν pro vulgato θεῶν, id ipsum est in M.

431. βοᾷ δὲ πόντιος κλύδων | ξυμπίτνων, στένει βυθός] In M. est ξυμπίτνων (falsum accentum ξυμπιτνῶν hic et alibi in verbo simplici et compositis intulit recens corrector) σθένει (στένει correctum pro σθένει) βαθύς] Recte in apographis emendatum βυθός. Male scholiasta codicis Medicei βοᾷ et στένει pro dativis accepit, adscripto τῇ βοῇ, et, ἀπ' εὐθείας τῆς τὸ στένος.

563. ἀμπλακίας] Apographa pleraque ἀμπλακίῃς. Recte M. ἀμπλακίας, quanquam literis ασ a manu recentiore in rasura scriptis. Literam σ etiam in vetere scriptura agnoscere licet; litera penultima quæ fuerit dignosci nequit, tantum vero constat, non fuisse η. Tum M. non ποιναῖς, sed ποινάς, quam veram scripturam esse in annotatione ad Sophoclis Electr. 564. ostendi, τίνος | ποινὰς τὰ πολλὰ πνεύματ' ἔσχ' ἐν Αὐλίδι, ubi in apographis plerisque interpolatum ποινῆς.

576. πλάναι] πλάνοι (αι superscr.) M., αι non a manu eadem, sed ab alia eaque recentissima adscripto. Verum tamen videtur πλάναι. Cf. v. 585. Pariter v. 588. ubi pro φθέγμα ex M. affertur φθέγμα (προσ superscr.), literæ προσ manui recentissimæ debentur. Quod hic ut alibi sæpissime neglexerunt qui codicem olim examinarunt.

688. ηὔχουν] Quod in Robortelli editione legitur ηὐχόμην nunc constat ex M. derivatum esse. Recte vero in apographis correctum ηὔχουν.

693. Vulgatum ψύχειν in ψήχειν mutavit Meinekius in Bergkii Diario Antiq. 1844. p. 11. collata sententia ab Stobæo excerpta Floril. 38, 53. ὥσπερ ὁ ἰὸς σίδηρον, οὕτως ὁ φθόνος τὴν ἔχου-

σαν αὐτὸν ψυχὴν ἐξαναψήχει. Recte Meinekius, nisi quod ψήξειν scribere debebat.

760. τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα apographa pleraque. In M. τῶνδε μαθεῖν σοι πάρα, literis εῖν σοι a m. antiqua in rasura scriptis.

772. αὐτὸν ἐκγόνων] αὐτῶν ἐγγόνων M.

801. φρούριον] φροίμιον conjecit F. A. Paley.

835. In versu spurio μέλλουσ' ἔσεσθ', εἰ τῶνδε προσσαίνει σέ τι ex Turnebi conjectura legitur. Revocanda codicis scriptura μέλλουσ' ἔσεσθαι. τῶνδε προσσαίνει σέ τι; addito interrogandi signo, quæ ratio jam aliis placuit. σε in M. in rasura scriptum est, pro συ ut videtur. In marg. annotatum etiam σ' ἔτι a m. recentissima.

850. γεννημάτων in annotatione in θιγημάτων mutari volebam cum Valckenario. Nunc mihi probabilius visum γέννημ' ἀφῶν, quod restituit F. Wieselerus in Adversariis in Æschyli Prometheum Gottingæ editis a. 1843. p. 26.

895. Ante Μοῖραι epitheton aliquod Parcarum, quod cretici mensuram habuerit, excidisse in annotatione monui. Id vix aliud fuisse potest quam πότνιαι, quod nunc restitui cum Paleio.

1057. Iu M. non εἰ τοῦδ' εὐτυχῆ, sed ἢ τοῦδ' εὐτυχῆ (adscripto ab alia manu in margine εἰ τάδ'), quod magis etiam commendat emendationem meam ἢ τοῦδε τύχῃ.

SEPTEM ADVERSUS THEBAS.

73. φθόγγον χέουσαν καὶ δόμους] In M. adscriptum γρ. ὄλβον ῥέοντα καὶ δόμους, non γρ. ὄλκον, ut male excusum in Præfat. mea ad Annotationes p. 16.

80. Quod ex apographis aliquot restitutum est πολὺς ὅδε pro vulgato πολὺς δ' ὧδε, id ipsum exstat in M. Monstrosa proximorum versuum (83—84.) scriptura, quam antiquioris codicis labes peperit, quomodo emendanda sit in annotatione dixi. Reliquum est ut codicis Medicei scripturam accuratius exponam quam adhuc fieri potuit. In eo primum vocabulum, quod absurdissimas procreavit criticorum opiniones, sic scriptum est ἔλεδέμὰσ (ν super μ). Accentus primi tertiique ε erasi sunt, accentus literæ α a manu recenti scriptus est. Litera ν super μ manui debetur seculi circiter decimi tertii eidem quæ in margine hoc scholion adscripsit, ἐλεδεμὰσ (hoc accentu) ἡ τὸ δέμας ἡμῶν τῷ φόβῳ λαμβάνουσα καὶ ταράττουσα, ἢ ἐλεδεμνὰσ ἡ ἑλοῦσα ἀπὸ τῶν δεμνίων. Apparet igitur ἐλεδεμνάς istud recentis correctoris inventum esse, veterem lectionem ΕΛΕΔΕΜΑΣ (id est quod ego restitui ἔλε δ'

ἱμάς) non intelligentis. Accentuum auctoritas nulla est. Manifestum est enim ex plurimis indiciis codicem ex antiquiore derivatum esse exemplari literis uncialibus scripto, in quo accentus vix ullos, qui est ejusmodi codicum mos, velut Herodoti Medicei, exstitisse credibile est: quos librarius codicis Medicei suo arbitrio supplevit non sine innumerabilibus qui inscitiam ejus produnt erroribus, quorum aliquam tantum partem postmodum correxit, alios plurimos vero intactos reliquit. Proximus versus in codice his tantum vocabulis constat *τὶ χρίμπτεται βοᾶι*. Accentus syllabæ *τὶ* erasus est. In margine ab ea quam supra dicebam recentiore manu adscriptum est $\overset{αι}{τιν᾿}$ (literæ *αι* super *τιν̓*, id est *τινές*, temere scriptæ) *ὠτὶ* (non, quod vulgo traditur, *ὠσὶ*, lectum vel substitutum ab scholiasta cujus verba apposui in annotatione mea p. 139.) *χρίμπτεται βοά*. Vocabuli *βοᾶι* litera *ι* erasa, circumflexo autem super *α* gravis accentus superimpositus est a manu recentissima, quo significatur nominativus *βοά*. Proximi versus duo in M. sic sunt divisi

ποτᾶται βρέμει
δ' ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος δροτύπου.

Adjectivum *δροτύπου* multis in apographis in *δροκτύπου* est depravatum. Fugit criticos ex hoc loco excerptam esse glossam Hesychii *δροτύπου δίκην: ὅτι οἱ γίγαντες ἀποσπῶντες ἀπὸ τῶν δρῶν κορυφὰς καὶ πέτρας ἔβαλλον.*

90. Cum *λευκοπρεπής*, quod restitui pro interpolata scriptura *λεύκασπις—εὐτρεπής*, comparari potest *ὁμοιοπρεπής*, quod ipsum quoque ex uno Æschylo novimus Agam. 793.

101. *ἀμφὶ λίταν'* nunc ex Seidleri emendatione legitur. In M. non *ἀμφὶ λιτὰν* scriptum ut vulgo, sed *ἀμφίλιταν* uno vocabulo, librario vetus ΑΜΦΙΛΙΤΑΝ (i. e. *ἀμφὶ λίταν'*) pro uno vocabulo accipiente. Contrario errore in Choëph. 160. ΠΑΛΙΝΤΟΝ (i. e. *παλίντον'*) pro duobus vocabulis acceptum scripsit *πάλιν τόν*.

116. Legebatur *ἀλλ', ὦ Ζεῦ πάτερ παντελὲς, πάντως | ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν*, quasi ludere poeta voluerit in *παντελὲς πάντως*. Restitui quod dignius Æschylo est *ἀλλ', ὦ Ζεῦ πάτερ, πᾶν τέλος ὃς νέμεις, | ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν*. Sic in Agam. 782. *πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ. ὁ πάντα νέμων Ζεύς* est in Prometh. v. 526.

163. Quod in codice legitur *πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος ἐν μάχαισί τε* recte correxit Hermannus *ἐν μάχαις, σύ τε—*, nisi quod singularem numerum *μάχᾳ* ponere debebat, quem restitui.

194–196. αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα.
τοιαῦτά τἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις,
κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται—.

Horum versuum medius, in quo apographa variant inter τοιαῦτά τ' ἂν et τοιαῦτα δ' ἄν, abest ab M. cujus folium 66. versum finitur versu præcedente, folium 67. incipit ab κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται. Quo pacto quum sententiarum nexus tollatur, non dubitandum quin unus minimum versus interciderit culpa librarii, qui similes errores plures in Æschyli pariter et Sophoclis tragœdiis, modo in fine foliorum modo in mediis foliis, commisit. Sic omissi ab eo sunt Æschyli versus Persarum 39. 391. 552—561. Choëphor. 712—714. Eumenidum 121. 122. 387. Supplicum 518—520. Sophoclis Antigonæ 68—70. (οὐκ ἔχει—πράσσειν oculis a priore πράσσειν ad alterum aberrantibus) Electræ 993. 1485. 1486. 1498. 1499. Œdipi regis 141. 641. Œdipi Colonei 69. 90. 1256. Philoctetæ 807. 1263. Trachiniarum 445. 536. Verum in his locis omnibus versus omissos alios librarius ipse alios is qui scholia scripsit (nam hæc alii manui debentur) in margine suppleverunt, unde in recentioribus apographis textui sunt inserti. Quod non factum in eo de quo agimus versu τοιαῦτά τ' ἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις, cujus nullum est in codice Mediceo vestigium. Quæritur igitur unde in apographa venerit, quæ neque in Æschyli neque in Sophoclis tragœdiis ullum usquam versum versusve particulam præbent quæ non inveniatur in codice Mediceo. Huc accedit quod verba illa cum versu proximo per καὶ particulam absurde sunt conjuncta, *Talia habeas cum mulieribus habitans, et si quis imperio meo non parebit, sive vir sive mulier, extremo supplicio afficietur.* Apertum est non hoc dici debuisse, sed sententiarum consecutionem tale quid requirere,

τοιγὰρ προφωνῶ πᾶσιν ἡσύχως ἔχειν,
κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
ἀνὴρ γυνή τε χὤ τι τῶν μεταίχμιον,
ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται.

His rationibus adducor ut versum illum ab grammatico aliquo Byzantino lacunæ explendæ caussa confictum esse censeam ex versibus superioribus 187. 188.

μήτ' ἐν κακοῖσι μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἴην τῷ γυναικείῳ γένει.

Ceterum quod dicebam apographa nullos usquam versus aut

Æschyli aut Sophoclis genuinos servasse qui non reperiantur in libro Mediceo, cavendum est ne quis Sophoclis Antigonæ versu 483. convellere conetur,

τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν,

quem ab codice Mediceo abesse dixit Elmsleius, quod falsum est. Non abest ille versus, sed versus 482. 483. ordine inverso scripti sunt

β τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν
α ὕβρις δ' ἐπεὶ δέδρακεν ἥδε δευτέρα,

quem errorem librarius ipse animadvertit appositisque literis β α correxit. Idem ei accidit in Œdipo Coloneo, cujus versus 1119, 1120. sic scripti sunt in codice,

β τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον
α ὦ ξεῖνε μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρές.

206. τ' ἄπνον Lachmanni emendatio est pro τ' ἀΰπνων.

207. πυριβρεμετᾶν] De hoc dixi supra p. vii.

216–218. Eteocli tributi sunt in M. (quemadmodum Lachmannus voluit) Chori Eteoclisque personarum notis a manu recentiore ante οὐκοῦν et ἀλλ' οὖν adscriptis et οὐκοῦν in οὔκουν mutato. Quod in annotatione ex uno memoravi apographo ἐκλιπεῖν pro ἐκλείπειν, idem a pr. m. habuit M.

273. Δίρκης τε πηγαῖς οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω] Quam in annotatione probavi L. Dindorfii emendationem ὕδασί τ' Ἰσμηνοῦ λέγω, ei nunc prætuli ὕδατά τ' Ἰσμηνοῦ λέγω. Id enim non solum propius accedit ad scripturam corruptam, sed etiam propterea præstat alteri, ne λέγω inutiliter additum videatur. Similiter variata oratio in Prometh. v. 91. ubi post ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαὶ—παμμῆτόρ τε γῆ pergit καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ.

274–278. εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεσωσμένης,
μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν,
ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ὧδ' ἐπεύχομαι
θήσειν τροπαῖα, πολεμίων δ' ἐσθήματα,
λάφυρα δάων δουρίπληχθ' ἁγνοῖς δόμοις,
στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων ἐσθήματα.

Versus turpiter interpolatos in annotatione dixi sic mihi videri in ordinem esse redigendos, sublatis interpolatorum additamentis,

εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεσωσμένης
λάφυρα δάων δουρίπηχθ' ἁγνοῖς δόμοις
στέψω πρὸ ναῶν, πολεμίων ἐσθήματα.

In quo nihil est quod mutem, nisi quod corrupti vocabuli δουρίπληχθ' emendationem a Porsono factam δουρίληφθ' nunc prætuli et versum tertium sic scribendum puto,

στέψω πρὸ ναῶν – ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ –

positis lacunæ signis, quæ in M. expleta est verbis ex superiore versu spurio θήσειν τροπαῖα, πολεμίων δ' ἐσθήματα repetitis. De quo vix dubitari potest cognita nunc codicis Medicei lectione, in quo non στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων ἐσθήματα scriptum est, quod alii tradiderunt, sed στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων δ' ἐσθήματα, scripta super δ' litera τ', ab alia manu, ut videtur.

318. ῥύτορες] In M. ῥύτ[η]ορες, litera η a manu recentissima superscripta. Recte igitur ῥύτορες probavi in annotatione versumque addito ἔλθετ' redintegravi.

322. Vera scriptura 'Αΐδᾳ est in M., iota a m. recenti adscripto.

333. ἀρτιτρόποις] In M. ἀρτιτ[δ]ρόποις, litera δ, quam prima manus superscripsit, punctis utrinque notata. ἀρτιδρόποις legisse videtur Eustathius Opusc. p. 335, 28. ἐν μετοπώρῳ οὐ μόνον καινὸν ἐάν, ὡς ἡ παροιμία, ἄνθος ἀναφυῇ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν κατ' Αἰσχύλον ἀρτίδροπος ὀπώρα νεάζουσα τρυγηθῇ.

356. τίν' ἐκ] In M. τί. ἐκ una post τί litera erasa, quæ σ fuisse potest. In margine τίν' ἐκ a m. recentissima.

393. χαλινῶν ὣς] In M. χαλινων[δῦ] ὡσ. Quod superscriptum est a m. recentiore veterem scripturam imitata δῦ esse videatur, sed haud dubie nihil aliud est quam simplex δ', in codice sæpe ita scriptum ut simile sit literæ δ cum υ uno ductu expressæ.

460. Νηΐσταισι] Legebatur νηΐτησι, quod in νηΐταισι mutaverat Heathius. De Νηΐσταισι, quod ego in annotatione restitui cum Ungero in Thebanis Paradoxis vol. I. p. 310, nunc omnis sublata dubitatio. Nam id ipsum a prima manu habuit M., νηΐστησι scriptum, quod postmodum erasa anteriore literæ stigma parte in νηΐτησι transformatum est.

481. In M. est ἐπεύχομαι δὴ τάδε μὲν—.

502. γείτον' Ritschelius ad Thom. M. p. 77. Legebatur γείτων.

518. Quod particulæ γε superscriptum legitur in M. δὲ a m. recentissima est.

562. θεῶν θελόντων ἂν δ' ἀληθεύσαιμ' ἐγώ] Legebatur δ' ἄν, quod correxit Wellauerus. Sic Eum. 176. ποτιτρόπαιος ὢν δ' ἕτε-

ρου ἐν κάρᾳ— restitutum ab Schuetzio pro ποτιτρόπαιος δ' ὤν, et ib. 615. μάντις ὢν δ' οὐ ψεύσεται ab Cantero pro μάντις δ' ὤν.

576. καὶ τὸν σὸν αὖθις προσμολὼν ὁμόσπορον] Legebatur καὶ τὸν σὸν αὖθις προσμόραν ἀδελφεόν. Correxi versum partim ex Blomfieldi partim ex G. Burgesii conjectura, et versu proximo ὄμμα cum Schuetzio scripsi pro ὄνομα.

622. φύει Wellauerus. φύσει M. superscripto a m. recentissima φέρει, quod est in apographis multis.

659. Pro vulgato τἀπίσημ' restitui τοὐπίσημ' ex M. Substantivo ἐπίσημα, τό, usus est Euripides.

699. μελάναιγις] Scribebatur μελαναιγίς vitioso accentu, quem correxit L. Dindorfius in Thesauro.

803. πρᾶγος] Scribendum πρᾶγμα ex M.

886. πατρὸς Οἰδιπόδα] τὰ πρὸς Οἰδιπόδα Franckenius in Disputatione de scholiasta Æschyli p. 136.

953. τελευτᾷ δ' αἶδ' ἐπηλάλαξαν | 'Αραὶ τὸν ὀξὺν νόμον] Scribendum τελευταῖαι δ' ἐπηλάλαξαν— cum E. A. Ahrensio.

1009. εἴργων] στυγῶν M., superscripto ab scholiasta εἴργων δηλονότι, unde εἴργων pro στυγῶν in apographa transiit.

πόλει] πύλαις Franckenius.

PERSÆ.

49. στεῦνται δ' ἱεροῦ Τμώλου πελάται] Verbi στεῦνται litera ν puncto notata est in M., quo indicatur στεῦται esse scribendum, quod ipsum ex uno apographo Mosquensi annotatum, fortasse neglectum in aliis est, quod nulli esse usui videretur. Eam tamen veram esse lectionem brevi, sed egregio codicis Medicei scholio docemur, " Κλῦθ', 'Αλαλὰ, Πολέμου θύγατερ, ᾇ θύεται ἄνδρες" ἐν Διθυράμβῳ. οὕτως στεῦται ἑνικὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ. quanquam fallitur fortasse scholiasta quod comparat quæ diversi generis sunt. Nam poeta lyricus θύεται ἄνδρες dixit schemate usus quod Pindaricum vocant grammatici, quia metrum numerum pluralem θύονται excluderet, qualis ratio non habet locum in versu Æschyli. Hunc igitur singularis numeri forma propterea usum esse censeo quod obsoletum illud verbum στεῦται, cujus hæc tantum forma imperfectumque στεῦτο ex aliquot versibus Homeri cognita sunt, tanquam indeclinabile consideraret. Sic scriptor hymni Homerici in Cererem v. 279. fortasse dixit ξανθαὶ δὲ κόμαι κατενήνοθεν ὤμους, quod pluralem κατενήνοθον, cujus nullum usquam exemplum vel de verbo simplici ἐνήνοθεν

vel de compositis reperitur, fingere nollet. Nihilominus gratiæ habendæ sunt scholiastæ quod dithyrambi fragmentum illud apposuit, quod cognitum quidem habebamus ex Plutarchi Mor. p. 349 C.,—unde inter Pindari fragmenta receptum est a Boeckhio n. 122. p. 668, licet poetæ nomen Plutarchus quoque tacuerit,—sed gravi corruptela affectum. Nam in libris Plutarchi *ἀμφύετε* vel *ἐνφύετε ἄνδρες* scriptum est, quod critici infelicibus conjecturis tentarunt, quas oblivioni tradere oportebit reperta nunc vera lectione *ᾇ θύεται*. Ceterum hoc quoque male factum quod proxima apud Plutarchum verba *τὸν ἱερόθυτον θάνατον* ad dithyrambi fragmentum relata sunt.

79. *στυφέλοις* et 964. *στυφέλου*] Scribendum *στυφελοῖς* et *στυφελοῦ*. Nam hoc adjectivum oxytonum est: de quo dixit L. Dindorfius in Thesauro Stephani.

155. Huic versui, ubi post anapæstos coryphæi ad tetrametros trochaicos transitur, in veteribus editionibus præfixum Χο., quasi præcedentes versus ab alia persona pronuntiati fuerint. Rectius in M. præscriptum *ἔτι ὁ χορός*. Idem factum in Sophoclis Œdip. Col., ubi trimetris coryphæi 1096.–1098., qui canticum chori excipiunt, præscriptum in M. *ἐπιχ°*, quod nunc patet ex *ἔτι χορός* corruptum esse.

203. *βωμῷ προσέστην*] Scribendum *βωμὸν προσέστην* ex M. Sic *προσστῆναι τράπεζαν* dixit Sophocles fragm. 580. quod Athen. XI. p. 475 A. explicat per *προσεληλυθέναι πρὸς τὴν τράπεζαν*.

230. *κεῖνο*] Legebatur *κεῖνα*.

275. Legebatur *ἀλίδονα* (*ἀλιδόνα* in M. *παροξυτόνως*) *σώματα πολυβαφῆ*, quod non respondet versui strophico 269. *τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ*. Recepi emendationem ab C. Prieno propositam in Welckeri et Ritschelii Museo Rhenano vol. 7. p. 229. *πολύδονα σώμαθ' ἁλιβαφῆ*.

280. Falsum est quod in M. *ἴουζε* scriptum esse perhibetur. Consentit codex in *ἴυζε*, quod sine elisione scriptum est.

286. *στυγναὶ δ'*] Scribendum *στυγναί γ'* ex M., quod Brunckius conjectura erat assecutus.

330. *πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά*] *δ'* abest ab M., recte, si *ἀπαγγέλλω* in *ἀπαγγέλλων* mutetur. Mox v. 334. in M. non *δέ* scriptum, sed *δή*. Idem v. 348. non *ἔστ'*, sed *ἔτ'* cum signo interrogandi in fine versus.

388. Non debebam in annotatione *ἠχοῖ* probare. Recte *ἠχῇ* M.

412. δη] νῦν M. cum gl. literis uncialibus scripta ἀντὶ τοῦ δή: unde δή in apographa venit.

432. τοσουτάριθμον] In M. scriptum τοσοῦτ' ἀριθμὸν, quod servatum est in apographis quibusdam. Conjunctim qui scripserunt, scholion secuti sunt quod est in M., πλῆθος ἀνθρώπων τοσοῦτον ἀριθμῷ. μήποτε δὲ τοσουτάριθμον θέλει. Quæ dubitatio orta ex scriptura unciali ΤΟΣΟΥΤΑΡΙΘΜΟΝ, quod et τοσοῦτ' ἀριθμόν et τοσουτάριθμον esse potest.

444. Codex τεθνᾶσιν αἰσχρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ. Quod in paucis apographis et editione Aldina scriptum est τεθνᾶσιν οἰκτρῶς conjecturæ quidem debetur, sed ei, ut opinor, verissimæ. Nimium enim est et tautologum αἰσχρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ. Quamobrem restitui nunc οἰκτρῶς.

535. Falsum est in M. ἐγβατάνων legi. Codex veram præbet scripturam ἀγβατάνων. Mox quod in apographo Vitebergensi v. 538. inter κατερεικόμεναι et διαμυδαλέοις interscrtum legitur μαγνάδ, errore nescio quo ex syllabis μεναι et δια fictum, ejus vix opus moneri nullum in M. vestigium reperiri.

657. εὖ ἐποδώκει in M. legitur correcto ab ea manu quæ scholia scripsit: nam primo scriptum fuit ὑποδώκει, sine εὖ. Scholion in M. est breve ὑπὸ τὸν ἑαυτοῦ πόδα ἡνιόχει.

676. διάγοιεν ἁμάρτια] In M. διογόεν (sic) ἁμαρτία, particula δ' super ἁμαρτία scripta ab scholiasta, cujus hæc est in margine annotatio, ἁμάρτια: ὁμοῦ ἡρμοσμένα. τινὲς δὲ τὰ ἁμαρτήματα.

684. πέλας τάφου] Scribendum τάφου πέλας ex M.

782. In M. ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς νέος ἐὼν νέα φρονεῖ. Recte in apographis multis correctum ὢν νέος. Sed præterea φρονεῖ νέα scribendum erat: quod fecit Erfurdtius ad Soph. Aj. 1109. Nam νέα φρονεῖ non potest defendi similis productionis exemplo in fragmento Æschyli apud Stobæum Floril. 98, 49.

τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ' ἐφήμερα φρονεῖ
καὶ πιττὸν οὐδὲν μᾶλλον ἢ καπνοῦ σκιά,

ubi Æschylus neque ἐφήμερα scripsit nec quod correctoribus quibusdam placuit ἐφημέρια, sed quod metro sententiæque aptum est ἐφ' ἡμέραν (ἡμέρᾳ Lobeck. ad Soph. Aj. p. 444) φρονεῖ.

794. Vera quam restitui lectio ὑπερπόλλους codici Mediceo debetur. In eo a prima manu scriptum fuit ὑπερπόλους, quod in ὑπερπόλλους mutatum, postmodum autem, rursus eraso altero λ, in ὑπερπώλους est mutatum ab manu ea quæ scholia scripsit.

905. ἀμφιβόλως pro interpolata lectione ἀμφιλόγως revocavi ex M. Scholia ab me in annotatione memorata recentiora sunt intelligenda. Nam in M. nihil annotatum præter ἀλλ' ἀληθῶς (ad ἀμφιβόλως), et (ad θεόπρεπτα) ὑπὸ θεῶν ἐνεχθέντα καὶ θεοῖς δόξαντα.

926. πάνυ γὰρ φύστις μυριὰς ἀνδρῶν] Operam perdere qui φύστις explicare conentur jam in annotatione significavi, ne quid de γάρ particula dicam inepte interjecta. Optima est quam Jo. Franzius mecum communicavit emendatio πολλοὶ φῶτες—, πάνυ ταρφύς τις μυριὰς ἀνδρῶν, ἐξέφθινται. ταρφύς cum feminino conjunctum pro ταρφεῖα, ut in Sept. ad Th. 535. ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ.

935. πρόσφθογγον] In M. non προσφθόγγου, sed προφθόγγου.

983. Σεισάμα ex apographis quibusdam positum pro Σησάμα collato v. 322. ubi est Σεισάμης ὁ Μύσιος, correpta syllaba media, quæ hoc loco longa est. Non constat de eodem utrobique homine agi. Fortasse igitur præstat altero loco scribi Σισάμνα cum L. Dindorfio ad Stephani Thes. vol. 7. p. 199. Σισάμνης nomen Persicum esse novimus ex Herodoto 5, 25. (ubi etiam genitivus Σισάμνεω) et 7, 66.

993. ἄλλους correxit Prienius l. c. p. 217. Codex ἄλλο, quod alii in ἄλλον mutarunt.

995. Codex ξάνθην ἀρειόν τ' ἀγχάρην. Recte, ut videtur, H. L. Ahrensius Ξάνθην Ἀριόν τ' Ἀγχάρην.

AGAMEMNON.

87. θυοσκεῖς ex conjectura restitutum est collata glossa Hesychii θυοσκεῖν. Codex Mediceus θυοσκινεῖς, litera ι, quæ primo non scripta fuerat, ab eadem aliave manu inserta. Fuit igitur θυοσκνεῖς, quod memorabile propter similem glossam Hesychii θεοσκνεῖ: θεοὺς τιμᾷ, ubi Musurus θεοσκυνεῖ interpolavit.

129. δημιοπληθῆ] Hoc vocabulum aut totum aut certe altera ejus pars ex glossemate illatum est. Neque enim credibile est spondeum dactylo esse oppositum, quo finitur versus in stropha positus.

191. παλιρρόχθοις] Legebatur παλιρρόθοις. Correxit H. L. Ahrensius rectius quam alii, qui in stropha v. 183. βιαίως in βίαια mutarunt.

276. ἄπτερος φάτις] *Immaturam famam* intelligit Hermannus ad Eurip. Phœn. p. 82.

287. ἰσχὺς] ἰχθῦς H. L. Ahrensius, commate post νωτίσαι deleto, sed addito post ἡδονήν.

301. De hoc loco dixi supra p. vi.

302. λίμνην δ' ὑπὲρ Γοργῶπιν—] Hoc accuratius explicuit E. Curtius in Welckeri et Ritschelii Museo Rhenano (a. 1846.) vol. IV. p. 205—207.

328. γερόντων] τεκόντων Hermannus in Annalibus Vindob. vol. CXV. p. 167.

449. διαὶ pro διὰ ex conjectura restitutum nunc confirmatum est auctoritate grammatici in Crameri Anecd. Oxon. vol. I. p. 119, 14. ubi de hac præpositionis forma agitur.

868. τέτρωται δικτύου πλέον λέγειν] Legebatur πλέω. Idem vitium infra v. 1068. οὐ μὴν πλέω ῥίψασ' ἀτιμασθήσομαι.

1092. ἀνδροσφαγεῖον Dobræus, præeunte Casaubono, qui ἀνδροσφάγιον conjecerat pro vulgato ἀνδρὸς σφάγιον, quod est quidem in M., sed ab manu correctoris: nam prima manus ἀνδρὸς σφαγεῖον scripserat. Tum legebatur πέδον ῥαντήριον. Sed in M. ultima vocabuli πέδον litera correctori debetur. Prima manus ρ scripserat: quod confirmat conjecturam ab me in annotatione propositam πεδορραντήριον.

1114. ἐὲ] Quod hic et alibi constanter scripsi ἐέ pro vulgato ἒ ἔ, id hoc loco et alibi non raro in M. scriptum exstat. Eadem hujus interjectionis ratio quæ αἰαῖ, quod ipsum quoque olim divisim scribi solebat αἶ αἶ vel αἲ αἴ, sed conjunctim scribendum fuisse ex Herodiani libro περὶ μονήρους λέξεως didicimus. Ubi autem ἐέ iambi mensuram habet, ἐή scribendum, quod in omnibus hujusmodi locis restitui.

1147. Verbum παρεβάλοντο vel περεβάλοντο in M. sic scriptum est correcta litera secunda ut non possit ad liquidum perduci utrum prima manus παρεβάλοντο an περεβάλοντο dederit.

1148. Quod inter scholia relatum est γρ. αἰῶνα, non ab scholiasta scriptum est in M., sed ab ipso scriba codicis ad vitiosam codicis scripturam ἀγῶνα annotatum.

1286. μέτοικος] Legebatur κάτοικος. Correxit H. L. Ahrensius.

1341. τίς ποτ' ἂν εὔξαιτο] Aberat ποτ', quod recte restituit E. A. Ahrensius in editione Parisina. Idem v. 1368. θυμοῦσθαι emendavit pro μυθοῦσθαι.

1602. ὀλέσθαι, quod Porsonus restituit pro ὀλέσθη, legitur apud Tzetzam in Crameri Anecd. Oxon. vol. III. p. 378, 14.

CHOEPHORŒ.

156. κλύε δέ μοι, σέβας, κλύ', ὦ δέσποτ'] Legebatur κλύε δέ μοι κλύε σέβας ὦ δέσποτ'. Correxit Bambergerus.

157. ὀτοτοτοῖ, ἴτω] Codex ὀτοτοτοτοτοτοτοτοῖ ἰὼ τίς. Restitui dochmium. ἴτω requiri jam alii viderunt.

158. Suspectum est δορυσθενής. Nam vix dubitari potest quin hic quoque versus ab dochmio inceperit. Fortasse igitur corrigendum δορυσόης.

159. Σκυθικά τ' ἐν —] Sic recte Robortellus. In M. σκύθι τά τ' ἐν scriptis super ι literis duabus ησ, quarum altera ab alia manu esse videtur. Post παλίντον', quo metrum inepte abrumpitur, aut delenda sunt verba ἐν ἔργῳ, quæ H. L. Ahrensii sententia est, aut excidit aliquid, velut παλίντονα παρὼν | ἐν ἔργῳ βέλη 'πιπάλλων Ἄρης.

177. μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ᾖ τόδε;] Inexplicabilem μῶν particulæ cum conjunctivo constructionem removit Scholefieldus restituto imperfecto ἦν. In M. est ἦ, non quod Franzius ait ᾖ cum iota subscripto, quod alienum esse ab ætate hujus codicis ipse animadvertit. Iota istud, quod visum est subscriptum esse, nihil aliud est quam accentus verbi προσείδεται, quod legitur in versu proximo.

399. Γᾶ χθονίων τε τιμαί] In M. est ταχθονίων τετιμαι, scriptis super μ ab manu scholiastæ literis έν. ex quo compositum quod in apographis legitur τετιμέναι. Recepi emendationem ab Jo. Franzio factam.

418. Recte in annotatione dixi in M. non ἅπαντες esse, quod enotatum erat, sed πάντες. Id est φάντες, quod nunc ex Bothii emendatione restitui.

435. Quod Heathius restituit ἆρα pro ἀρά, id ipsum in M. a prima manu scriptum fuit. In margine vero corrector adscripsit οἶμαι πατρὸς δ' ἀτίμως σ' ἀρὰ τίσει, non quod Franzius refert οἶμαι πατρὸς δ' ἀτίμωσιν ἆρα τίσει.

474. In M. αιωμαναιρειν sine accentibus. Recepi Klausenii emendationem δι' ὠμὰν ἔριν, ut in Addendis p. 643. faciendum esse dixeram.

490. ὦ Περσέφασσα, δὸς δέ τ' εὔμορφον κράτος] δὸς δὲ θεύμορον κράτος Meinekius in Bergkii Diario a. 1843. p. 184.

510. Falsum est hunc versum abesse ab M. et apographo Guelpherbytano. In M. uno tenore scriptum καὶ μὴν ἀμομφη-

τουδετινὰ, posito in margine ζτ. (i. e. ζήτει), quod plurimis versibus adscripsit librarius.

523. παρῇ Porsonus. In M. a pr. manu παρῆν, ex quo factum πάρει. Ab manu scholiastæ annotatum in margine γρ. παρῆς, qui fortasse παρῆν voluit.

532. οὖθαρ ἦν Pauwius. In M. a correctore οὐχαριν, sed ita ut agnoscere liceat primæ manus scripturam οὐχαρην.

544. Versus corruptus in M. his accentibus notatus ουφεῖσεπᾶσασπαργανηπλείζετο.

691. κατ' ἄκρας εἶπας Bambergeri correctio est. In M. κατακρασὶνπᾶσ', litera ν puncto notata, ad quod hic ut alibi non attenderunt qui codicem olim excusserunt. Idem plus semel in Sophocle accidit. Sic in Œdipo Rege v. 107. τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς, ubi τινά scribendum esse ostendi in annotatione, quod confirmat codex, in quo litera σ puncto, nunc prope evanido, notata est. (Idem fortasse fieri debebat in Æschyli Agam. 549. καί πως ἀπόντων κοιράνων ἔτρεις τινάς; ubi τινά conjecit Th. A. Buckley in annot. ad versionem Anglicam p. 111.) In Antig. v. 849. ἔρμα (vel potius ἕρμα) ex scholiasta restitutum est pro ἔργμα. Sed id ipsum etiam in textu codicis Medicei significatur litera γ duobus punctis notata.

850. πάρα Hermannus ad Eurip. Iphig. T. 875. Legebatur πέρι.

897. ᾧ σὺ Robortellus. In M. non ὠὴν scriptum est, ut traditur, sed clare ὠκὺ, unde in apographum Guelpherbytanum et editionem Aldinam transiit.

927. τόνδε 'σουρίζει φόνον ex Elmsleii conjectura legitur. In apographo Guelph. et ed. Aldina τόνδε σ' ὁρίζει φόνον, quocum M. consentire creditur. Is vero a prima manu τονδεπορίζει habuit. Scribendum igitur τόνδ' ἐπουρίζει cum Hermanno.

962. οἰκετῶν] Legebatur οἴκων. Emendavit Franzius.

994—996. Cum his versibus arctissime cohærent v. 1005, 1006.

τοιάδ' ἐμοὶ ξύνοικος ἐν δόμοισι μὴ
γένοιτ'· ὀλοίμην πρόσθεν ἐκ θεῶν ἄπαις,

a quibus inepte sejunguntur interpositis versibus his

τί νιν προσείπω, κἂν τύχω μάλ' εὐστομῶν;
ἄγρευμα θηρὸς, ἢ νεκροῦ ποδένδυτον
δροίτης κατασκήνωμα; δίκτυον μὲν οὖν.

ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους.
τοιοῦτον ἂν κτήσαιτο φηλήτης ἀνὴρ,
ξένων ἀπαιόλημα, κἀργυροστερῆ
βίον νομίζων· τῷδέ τ' ἂν δολώματι
πολλοὺς ἀναιρῶν πολλὰ θερμαίνοι φρενί.

Quos ut tolerabiliores faceret Meinekius post v. 982. transponi voluit. Mihi ab interpolatore conficti videntur simili ei cui Eumenidum versus 767—774. debemus, qui hoc loco magis etiam quam illic miris vocabulis locutionibusque se prodidit, versus ipsos autem non alia de caussa composuit quam ut famosi facinoris descriptionem suo modo exornaret et exaggeraret: in quo genere valde sibi placuerunt inferiorum temporum versificatores, quorum artis specimina plura in Iphigeniæ Aulidensis editionem interpolatam, qua hodie utimur, illata sunt.

996. κἀκδίκου H. L. Ahrensius. In M. κἀνδίκου, quod Turnebus in κἀδίκου mutaverat.

1059. In M. a m. prima εἴσω καθαρμός, a correctore εἴσσ' ὁ καθαρμός, ex quo Schuetzius fecit εἰσὶν καθαρμοί. Rectius, ut videtur, H. L. Ahrensius εἴς σοι καθαρμός.

EUMENIDES.

21. Παλλὰς προναία] Hanc veram nominis formam esse, non πρόνοια, quod ab Lennepio propositum in annotatione memoravi, hodie inscriptionum auctoritate constat: de quo dixi in Stephani Thesauro vol. VI. p. 1784.

37. ποδωκείᾳ ex apographo Florentino restitui pro ποδωκίᾳ, quod est in M.

65. πρόσωθ' nunc scripsi cum Wakefieldo pro πρόσω δ'.

103. καρδίας ὅθεν Hermannus, quod una tantum litera differt ab M., in quo nunc quidem καρδίαι σέθεν legitur, sed alterum ι ab correctore additum.

108. νυκτίσεμνα] νυκτὶ σεμνὰ M., in quo τι ex το factum.

168. ἀρόμενον Abreschius. In M. non αἰρόμενον, sed αἰρούμενον, ita tamen ut υ litera prope tota cum proxima coalescat: unde factum ut in apographis duobus αἰρόμενον scriberetur.

250. ποτήμασιν] Correxi quod scribebatur πωτήμασιν, de quo dixi in Thesauro Stephani.

286. χρόνος καθαιρεῖ πάντα γηράσκων ὁμοῦ] Versum ab hoc loco alienum seclusi cum Hermanno ut aliunde illatum. Inge-

niosam de eo conjecturam proposuit interpres Anglicus Th. A. Buckley p. 188. recepta Stanleii emendatione καθαίρει pro καθαιρεῖ. "*I think its proper place is before* v. 276. *at the beginning of Orestes' speech, which I would read thus:*

χρόνος καθαίρει πάντα γηράσκων ὁμοῦ,
κἀγὼ διδαχθεὶς ἐν κακοῖς ἐπίσταμαι
πολλοὺς καθαρμοὺς κ. τ. λ.

The enunciation of a proverb could find no fitter place and the πολλοὶ καθαρμοί *would be the natural result of Orestes' experience in the purifying effects of time.*" Minus probabilia idem p. 194. de versibus 480, 481. attulit, qui sic scripti sunt in codice Mediceo: neque enim operæ pretium est apographorum memorari quisquilias: τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστὶν ἀμφότερα μένειν | πέμπειν δὲ (τε Tyrwhittus) δυσπήματ' (non, quod traditum est, δυσπήμαθ') ἀμηχάνως ἐμοί. Haec ego in annotatione dixeram sic esse interpungenda ut post ἔστιν colon, comma vero post ἀμφότερα poneretur, quod explicetur verbis μένειν πέμπειν τε, reliqua vero corrupta esse. Quibus quam Buckleius conjecturam opposuit, τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστὶν ἀμφότερα νοεῖν· | πέμπειν δὲ δυσπήμαντ' (hoc adjectivum nusquam alibi lectum ex Stanleii conjectura) ἀμηνίτως ἐμοί, adscito ex scholio ἀμηνίτως, pluribus de caussis non videtur ferri posse. Mihi Æschylus tale quid scribere debuisse videtur, etsi non contendam his ipsis verbis eum usum esse,

τοιαῦτα μὲν τάδ' ἔστιν· ἀμφότερα, μένειν
πέμπειν τε τάσδε, πῆμ' ἀμηχάνως τ' ἔχει.

ἔχει pro ἐμοί jam a Butlero restitutum. Ceterum falsum est scholiastam, qui annotavit πέμπειν αὐτὰς ἀμηνίτως δυσχερές ἐστιν ἐμοί, legisse ἀμηνίτως. Nihil aliud ille legit quam ἀμηχάνως ἐμοί, quo manifeste refertur interpretatio ejus δυσχερές ἐστιν ἐμοί, ἀμηνίτως autem sententiæ explicandæ caussa adjecit, corrupto δυσπήματ' substitutum. Verbum μένειν confirmatur v. 887. σὺ δ' οὖν μένοις ἄν· εἰ δὲ μὴ θέλεις μένειν—. Quod autem Scholefieldum et Buckleium offendit, verba μένειν et πέμπειν ad diversas referri personas, id incommodum, si quod est, minuitur sublato ἐμοί restitutoque τάσδε, quod vix videtur omitti a poeta potuisse. Ceterum cum totius sententiæ conformatione comparari potest quod in Agam. 206. dixit Æschylus, βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πιθέσθαι, βαρεῖα δ' εἰ τέκνον δαΐζω—. τί τῶνδ' ἄνευ κακοῦ;

488. ἥξω] τάξω Schneidewinus in Diariis Gotting. a. 1845. p. 1952.

505. λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων] Non debebam Heathii conjecturam ὑπόδυσιν in annotatione probare, licet hoc ipsum in apographo Veneto reperiatur. Recte M. ὑπόδοσιν, ut ostendi in Thesauro Stephani s. v. ὑποδίδωμι.

724. σύ τοι παλαιὰν διανομὴν καταφθίσας] Legebatur σύ τοι παλαιὰς δαίμονας καταφθίσας, quod inepte dictum est, quum sequatur οἴνῳ παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς. Correxi ex schol. Eurip. Alc. 28. ubi παλαιὰς διανομάς scriptum. Sed Æschylum quis credat syllabam ας sexies duobus in versibus posuisse, quum in promptu esset παλαιὰν διανομήν dicere? Hoc igitur restitui.

768. παρβαίνουσι] In M. παραβαίνουσιν, sed eraso α.

798. αὐτός θ' ὁ χρήσας Turnebus. In M. quid primo scriptum fuerit non satis liquet; videtur tamen fuisse αὐτὸ δ' ὀρθήσας.

827. δωμάτων] Scribendum δώματος cum Bigotio. Quod præstat Schuetzii conjecturæ, qui ἐν ᾧ in ἐν οἷς mutari volebat.

908. εὐθενοῦντα] Verum est in M. scriptum esse εὐθενοῦντας. Sed hic quoque neglectum est punctum super σ positum, quo librarius errorem suum correxit.

SUPPLICUM fabulæ in parte corruptissima et lacera (v. 825. seqq.) versus exhibui ut divisi sunt in codice Mediceo (nam in libris editis aliquoties duorum versuum fragmenta in unum versum sunt conjuncta), paucis receptis scripturæ depravatæ emendationibus, de quibus in annotationibus dixi: ubi quod v. 846. pro vulgato δι' ὅλου ex conjectura restitutum memoravi διώλου, non amplius conjectura opus est, quum id ipsum in codice Mediceo clare scriptum exstet. In versu corrupto 864. idem βάτεαι βαθυμιτροκακὰ παθῶν, non βαθμι — ut traditum est. Versibus multis adscriptum in codice ζτ., i. e. ζήτει, qua nota librarius etiam alibi sæpissime usus est, ut supra dicebam. Veterum grammaticorum citata, ex quibus conjectura de antiquiorum codicum conditione fieri possit, nulla videntur exstare. Quod Eustathius ad Homer. p. 1422, 19. ex versu 885. (ubi liber Mediceus βροτιωσα ροσαται) attulit βρότεος ἄρος ἄτα, est ejusmodi ut ex libro qui Mediceo nihilo melior fuerit afferri potuerit. Ac ne vacua quidem dubitatione est opinio Eusta-

thii, qui hæc verba sic est interpretatus, τὸ εὖ τῶν βροτῶν καὶ τὸ ὄφελος ἄτη ἐστίν. Nec scholiasta libro meliore usus est. Cujus corrupta verba plura explicandi conatus ostendunt jam inter medii ævi grammaticos fuisse qui quidquid scriptum viderent interpretari conarentur et ne ad absurdissima quidem commenta confugere erubescerent: cujusmodi est quod ἄπιτα per syncopen pro ἀπιόντα dictum esse docemur v. 848. Ex quo æstimari potest quid de corruptarum lectionum aliis in fabulis interpretationibus, velut iis de quibus supra dicebam ad Sept. c. Thebas v. 80., statuendum sit: quas plerasque omnes non ex scholiis vetustis derivatas, sed ab medii ævi grammaticis scholia vetera interpolantibus confictas esse manifestum est. Nonnulla hujusmodi commenta recentioris esse videntur originis quam archetypum codicis Medicei exemplum. Ex quo genere sunt præter alia quæ scholiasta aliquis excogitavit de Septem ad Theb. v. 766. qui locus sic scriptus esse dicitur in M.

τέλεια[αι] γὰρ παλαιφάτων ἀραὶ
βαρεῖαι καταλλαγαί.

Verum in M. a prima manu non τέλεια scriptum fuit, quod corrector posuit superscripto αι, sed τελειαν sine accentu: unde vera emergit scriptura,

τελειᾶν γὰρ παλαιφάτων ἀρᾶν
βαρεῖαι καταλλαγαί.

quemadmodum τελεία ἀρά dictum est v. 832. Genitivus ἀρᾶν, quem Bothius restituit, quum in ἀραί corruptus esset, τελειᾶν in τέλεια vel τέλειαι est mutatum, quod explicat scholiasta, cujus annotatio sic scripta est in M. τέλεια γὰρ παλαιφ[τ]: τὸ τέλεια ἀντὶ τοῦ τέλειαι. ὑφῆκεν δὲ τὸ ι διὰ τὸ μέτρον. βαρεῖαι καταλλ[α]: δυσχερὲς τὸ φιλιωθῆναι αὐτοὺς διὰ τὰς κατάρας. qui non solum in eo peccavit quod unam poetæ sententiam in duas dispescuit commate post ἀραί posito, sed etiam incredibilem prodidit metri prosodiæque inscitiam, quum non videret versum esse antispasticum, cujus syllabam tertiam longam esse oportere versus antistrophici (771.) comparatio docere eum potuerat,

τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν.

Joannis Wordsworthi in Æschylum conjecturis, quas passim memoravi in Annotationibus, una nunc accedat ingeniose excogitata, cujus notitiam Gaisfordio debeo, quocum eam multis abhinc annis communicaverat vir egregius immatura morte literis

ereptus. Pertinet autem ad Supplicum v. 254. 255., ubi rex Argivorum imperii sui fines describit,

καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δί' Ἄλγος ἔρχεται,
Στρυμών τε πρὸς δύνοντος ἡλίου, κρατῶ.

Sic hæc nunc leguntur ex Turnebi conjectura. Codex Mediceus καὶ πᾶσαν αἴδνης διάλγος ἔρχεται | στρυμὼν τὸ προσδύνοντος ἡλίου κρατῶ. αἴδνης ortum ex ΑΙΑΝΗΣ, i. e. αἶαν ἧς, quod legit scholiasta, qui annotavit ἀντὶ τοῦ καὶ πάσης αἴας. In διάλγος Turnebus recte agnovit præpositionem διά, sed nomen fluvii Ἄλγος commentitium est. Versu altero codex a prima manu habuit τὸ, quod alia manus antiqua in τοῦ mutavit addito signo literæ sigma minusculæ simili, quod frequens est in codicibus, τοῦ, quo refertur τὸ in margine restitutum ab eadem manu, quæ etiam nomini στρυμών superscripsit ποταμὸς ἐγχώριος. Vetus igitur lectio τὸ fuit, τοῦ autem scholiastæ est, qui hæc sic explicat, τοῦ πρὸς δυσμὰς μέρους Στρυμόνος κρατῶ. Στρυμὼν δὲ ποταμὸς Θρᾴκης. His indiciis Wordsworthus correxit

καὶ πᾶσαν αἶαν ἧς δι' ἁγνὸς ἔρχεται
Στρυμὼν τὸ πρὸς δύνοντος ἡλίου κρατῶ,

restituto epitheto quo Æschylus utitur Pers. v. 497. ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος.

Perditarum fabularum fragmenta, de quibus idem dictum volo quod nuper de Sophocleis dicebam in Præfatione ad hunc poetam, locis non paucis aucta et correcta exhibui. Duodecim senarios Æschylo suppositos ab falsario Judæo, de quo fraudis genere dixi in eadem Præfatione p. xviii, apud Justinum Martyrem p. 37., Clementem Al. p. 721., Eusebium Præp. Ev. XIII. p. 689. legere poterunt qui operæ pretium ducent. Dixit de iis Bœckhius in libro de Tragicis p. 150. 151.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ.

B

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΒΙΑ.
ΗΦΑΙΣΤΟΣ.
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ ΩΚΕΑΝΙΔΩΝ ΝΥΜΦΩΝ.
ΩΚΕΑΝΟΣ.
ΙΩ Η ΙΝΑΧΟΥ.
ΕΡΜΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Προμηθέως ἐν Σκυθίᾳ δεδεμένου διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ πυνθάνεται Ἰὼ πλανωμένη ὅτι κατ' Αἴγυπτον γενομένη ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. Ἑρμῆς δὲ παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διί. προέλεγε γὰρ ὁ Προμηθεὺς ὡς ἐξωσθήσεται ὁ Ζεὺς τῆς ἀρχῆς ὑπό τινος οἰκείου υἱοῦ. τέλος δὲ βροντῆς γενομένης ἀφανὴς ὁ Προμηθεὺς γίνεται.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κολχίσι, παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται. ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων νυμφῶν. τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστι Προμηθέως δέσις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔξεστι συμβαλεῖν.

ΑΛΛΩΣ.

Προμηθέως ἐκ Διὸς κεκλοφότος τὸ πῦρ καὶ δεδωκότος ἀνθρώποις, δι' οὗ τέχνας πάσας ἄνθρωποι εὕροντο, ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς παραδίδωσιν αὐτὸν Κράτει καὶ Βίᾳ, τοῖς αὐτοῦ ὑπηρέταις, καὶ Ἡφαίστῳ, ὡς ἂν ἀγαγόντες πρὸς τὸ Καυκάσιον ὄρος δεσμοῖς σιδηροῖς αὐτὸν ἐκεῖ προσηλώσαιεν. οὗ γενομένου παραγίνονται πᾶσαι αἱ Ὠκεαναῖαι νύμφαι πρὰς παραμυθίαν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Ὠκεανὸς, ὃς δὴ καὶ λέγει τῷ Προμηθεῖ, ἵνα ἀπελθὼν πρὸς τὸν Δία δεήσεσι καὶ λιταῖς πείσῃ αὐτὸν ἐκλῦσαι τοῦ δεσμοῦ Προμηθέα. καὶ Προμηθεὺς οὐκ ἐᾷ, τὸ τοῦ Διὸς εἰδὼς ἄκαμπτον καὶ θρασύ. καὶ ἀναχωρήσαντος τοῦ Ὠκεανοῦ παραγίνεται Ἰὼ πλανωμένη, ἡ τοῦ Ἰνάχου, καὶ μανθάνει παρ' αὐτοῦ ἅ τε πέπονθε καὶ ἃ πείσεται, καὶ ὅτι τὶς τῶν αὐτῆς ἀπογόνων λύσει αὐτὸν, ὃς ἦν ὁ Διὸς Ἡρακλῆς, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξει τὸν Ἔπαφον. θρασυστομοῦντι δὲ Προμηθεῖ κατὰ Διὸς, ὡς ἐκπεσεῖται τῆς ἀρχῆς ὑφ' οὗ τέξεται παιδὸς, καὶ ἄλλα βλάσφημα λέγοντι, παραγίνεται Ἑρμῆς, Διὸς πέμψαντος, ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνὸν, εἰ μὴ τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι τῷ Διὶ εἴπῃ· καὶ μὴ βουλόμενον βροντὴ καταρραγεῖσα αὐτὸν ἀφανίζει.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρας, ἡ δὲ ἐπιγραφὴ τούτου ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ.

ΚΡΑΤΟΣ.

ΧΘΟΝΟΣ μὲν ἐς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβροτον εἰς ἐρημίαν.
Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς
ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις
ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι
ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις.
τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,
θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν· τοιᾶσδέ τοι
ἁμαρτίας σφὲ δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην,
ὡς ἂν διδαχθῇ τὴν Διὸς τυραννίδα
στέργειν, φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Κράτος Βία τε, σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς
ἔχει τέλος δὴ κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι·
ἐγὼ δ' ἄτολμός εἰμι συγγενῆ θεὸν
δῆσαι βίᾳ φάραγγι πρὸς δυσχειμέρῳ.
πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν·
εὐωριάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ.
τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ,
ἄκοντά σ' ἄκων δυσλύτοις χαλκεύμασι
προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ,
ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν
ὄψει, σταθευτὸς δ' ἡλίου φοίβῃ φλογὶ
χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος· ἀσμένῳ δέ σοι
ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος,
πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν·
ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ
τρύσει σ'· ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω.

τοιαῦτ' ἐπηύρου τοῦ φιλανθρώπου τρόπου.
θεὸς θεῶν γὰρ οὐχ ὑποπτήσσων χόλον
βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης.
ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ τήνδε φρουρήσεις πέτραν,
ὀρθοστάδην, ἄϋπνος, οὐ κάμπτων γόνυ·
πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς καὶ γόους ἀνωφελεῖς
φθέγξει· Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες·
ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ.

ΚΡ. εἶεν, τί μέλλεις καὶ κατοικτίζει μάτην;
τί τὸν θεοῖς ἔχθιστον οὐ στυγεῖς θεόν,
ὅστις τὸ σὸν θνητοῖσι προὔδωκεν γέρας;
ΗΦ. τὸ ξυγγενές τοι δεινὸν ἥ θ' ὁμιλία.
ΚΡ. ξύμφημ', ἀνηκουστεῖν δὲ τῶν πατρὸς λόγων
οἷόν τε πῶς; οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;
ΗΦ. ἀεί γε δὴ νηλὴς σὺ καὶ θράσους πλέως.
ΚΡ. ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι· σὺ δὲ
τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
ΗΦ. ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία.
ΚΡ. τί νιν στυγεῖς; πόνων γὰρ ὡς ἁπλῷ λόγῳ
τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τέχνη.
ΗΦ. ἔμπας τις αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.
ΚΡ. ἅπαντ' ἐπαχθῆ πλὴν θεοῖσι κοιρανεῖν·
ἐλεύθερος γὰρ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διός.
ΗΦ. ἔγνωκα τοῖσδε κοὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
ΚΡ. οὔκουν ἐπείξει δεσμὰ τῷδε περιβαλεῖν,
ὡς μή σ' ἐλινύοντα προσδερχθῇ πατήρ;
ΗΦ. καὶ δὴ πρόχειρα ψάλια δέρκεσθαι πάρα.
ΚΡ. λαβών νιν ἀμφὶ χερσὶν ἐγκρατεῖ σθένει
ῥαιστῆρι θεῖνε, πασσάλευε πρὸς πέτραις.
ΗΦ. περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε.
ΚΡ. ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα.
δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρους.
ΗΦ. ἄραρεν ἥδε γ' ὠλένη δυσεκλύτως.
ΚΡ. καὶ τήνδε νῦν πόρπασον ἀσφαλῶς, ἵνα
μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος.

ΗΦ. πλὴν τοῦδ' ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.
ΚΡ. ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως.
ΗΦ. αἰαῖ, Προμηθεῦ, σῶν ὕπερ στένω πόνων.
ΚΡ. σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς τῶν Διός τ' ἐχθρῶν ὕπερ
στένεις; ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ.
ΗΦ. ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν.
ΚΡ. ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων.
ἀλλ' ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε.
ΗΦ. δρᾶν ταῦτ' ἀνάγκη, μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν.
ΚΡ. ἦ μὴν κελεύσω κἀπιθωΰξω γε πρός.
χώρει κάτω, σκέλη δὲ κίρκωσον βίᾳ.
ΗΦ. καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ.
ΚΡ. ἐρρωμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας·
ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.
ΗΦ. ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται.
ΚΡ. σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν
ὀργῆς τε τραχύτητα μὴ 'πίπλησσέ μοι.
ΗΦ. στείχωμεν, ὡς κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει.
ΚΡ. ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε, καὶ θεῶν γέρα
συλῶν ἐφημέροισι προστίθει. τί σοι
οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνων;
ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα
καλοῦσιν· αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως,
ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσει τύχης.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,
ποταμῶν τε πηγαί, ποντίων τε κυμάτων
ἀνήριθμον γέλασμα, παμμῆτόρ τε γῆ,
καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ·
ἴδεσθέ μ' οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός.
δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισιν
διακναιόμενος τὸν μυριετῆ
χρόνον ἀθλεύσω.
τοιόνδ' ὁ νέος ταγὸς μακάρων

ἐξηῦρ' ἐπ' ἐμοὶ δεσμὸν ἀεικῆ.
φεῦ φεῦ, τὸ παρὸν τό τ' ἐπερχόμενον
πῆμα στενάχω, πῇ ποτε μόχθων
χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι.
καίτοι τί φημί; πάντα προὐξεπίσταμαι
σκεθρῶς τὰ μέλλοντ', οὐδέ μοι ποταίνιον
πῆμ' οὐδὲν ἥξει. τὴν πεπρωμένην δὲ χρὴ
αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾷστα, γιγνώσκονθ' ὅτι
τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ' ἀδήριτον σθένος.
ἀλλ' οὔτε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν τύχας
οἷόν τέ μοι τάσδ' ἐστί. θνητοῖς γὰρ γέρα
πορὼν ἀνάγκαις ταῖσδ' ἐνέζευγμαι τάλας·
ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς
πηγὴν κλοπαίαν, ἣ διδάσκαλος τέχνης
πάσης βροτοῖς πέφηνε καὶ μέγας πόρος.
τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω,
ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν.
ἆ ἆ.
τίς ἀχὼ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγὴς,
θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη;
ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον
πόνων ἐμῶν θεωρὸς, ἢ τί δὴ θέλων;
ὁρᾶτε δεσμώτην με δύσποτμον θεὸν,
τὸν Διὸς ἐχθρὸν, τὸν πᾶσι θεοῖς
δι' ἀπεχθείας ἐλθόνθ' ὁπόσοι
τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσοιχνεῦσιν,
διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν.
φεῦ φεῦ, τί ποτ' αὖ κινάθισμα κλύω
πέλας οἰωνῶν; αἰθὴρ δ' ἐλαφραῖς
πτερύγων ῥιπαῖς ὑποσυρίζει.
πᾶν μοι φοβερὸν τὸ προσέρπον.

ΧΟΡΟΣ. [προσέβα

μηδὲν φοβηθῇς· φιλία γὰρ ἥδε τάξις πτερύγων θοαῖς ἁμίλλαις
τόνδε πάγον, πατρῴας

128–135=144–151.

μόγις παρειποῦσα φρένας.
κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι·
κτύπου γὰρ ἀχὼ χάλυβος διῇξεν ἄντρων μυχὸν, ἐκ δ' ἔπληξέ μου
τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ·
σύθην δ' ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ.

ΠΡ. αἰαῖ αἰαῖ,
τῆς πολυτέκνου Τηθύος ἔκγονα,
τοῦ περὶ πᾶσάν θ' εἱλισσομένου
χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι παῖδες
πατρὸς Ὠκεανοῦ,
δέρχθητ', ἐσίδεσθέ μ' οἵῳ δεσμῷ
προσπορπατὸς
τῆσδε φάραγγος σκοπέλοις ἐν ἄκροις
φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω. [πλήρης δακρύων,

ΧΟ. λεύσσω, Προμηθεῦ· φοβερὰ δ' ἐμοῖσιν ὄσσοις ὀμίχλα προσῇξε
σὸν δέμας εἰσιδούσᾳ
πέτραις προσαυαινόμενον
ταῖσδ' ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις·
νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' Ὀλύμπου, νεοχμοῖς δὲ δὴ νόμοις
Ζεὺς ἀθέτως κρατύνει.
τὰ πρὶν δὲ πελώρια νῦν ἀϊστοῖ.

ΠΡ. εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν νέρθεν θ' Ἅιδου
τοῦ νεκροδέγμονος εἰς ἀπέραντον
Τάρταρον ἧκεν,
δεσμοῖς ἀλύτοις ἀγρίοις πελάσας,
ὡς μήτε θεὸς μήτε τις ἄλλος
τοῖσδ' ἐπεγήθει.
νῦν δ' αἰθέριον κίνυγμ' ὁ τάλας
ἐχθροῖς ἐπίχαρτα πέπονθα.

ΧΟ. τίς ὧδε τλησικάρδιος
θεῶν ὅτῳ τάδ' ἐπιχαρῆ;
τίς οὐ ξυνασχαλᾷ κακοῖς
τεοῖσι, δίχα γε Διός; ὁ δ' ἐπικότως ἀεὶ
θέμενος ἄγναμπτον νόον

159–166=178–185.

δάμναται οὐρανίαν
γένναν, οὐδὲ λήξει, πρὶν ἂν ἢ κορέσῃ κέαρ, ἢ παλάμᾳ τινὶ
τὰν δυσάλωτον ἕλῃ τις ἀρχάν.
ΠΡ. ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ, καίπερ κρατεραῖς
ἐν γυιοπέδαις αἰκιζομένου,
χρείαν ἕξει μακάρων πρύτανις,
δεῖξαι τὸ νέον βούλευμ' ὑφ' ὅτου
σκῆπτρον τιμάς τ' ἀποσυλᾶται.
καί μ' οὔτι μελιγλώσσοις πειθοῦς
ἐπαοιδαῖσιν
θέλξει, στερεάς τ' οὔποτ' ἀπειλὰς
πτήξας τόδ' ἐγὼ καταμηνύσω,
πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων δεσμῶν χαλάσῃ,
ποινάς τε τίνειν
τῆσδ' αἰκίας ἐθελήσῃ.
ΧΟ. σὺ μὲν θρασύς τε καὶ πικραῖς
δύαισιν οὐδὲν ἐπιχαλᾷς,
ἄγαν δ' ἐλευθεροστομεῖς.
ἐμὰς δὲ φρένας ἐρέθισε διάτορος φόβος·
δέδια δ' ἀμφὶ σαῖς τύχαις,
πᾶ ποτε τῶνδε πόνων
χρή σε τέρμα κέλσαντ' ἐσιδεῖν. ἀκίχητα γὰρ ἤθεα καὶ κέαρ
ἀπαράμυθον ἔχει Κρόνου παῖς.
ΠΡ. οἶδ' ὅτι τραχὺς καὶ παρ' ἑαυτῷ
τὸ δίκαιον ἔχων Ζεύς· ἀλλ' ἔμπας
μαλακογνώμων
ἔσται ποθ', ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ·
τὴν δ' ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν
εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα
σπεύδων σπεύδοντί ποθ' ἥξει.
ΧΟ. πάντ' ἐκκάλυψον καὶ γέγων' ἡμῖν λόγον,
ποίῳ λαβών σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάματι
οὕτως ἀτίμως καὶ πικρῶς αἰκίζεται·
δίδαξον ἡμᾶς, εἴ τι μὴ βλάπτει λόγῳ.
ΠΡ. ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,

ἄλγος δὲ σιγᾶν, πανταχῇ δὲ δύσποτμα.
ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο δαίμονες χόλου
στάσις τ' ἐν ἀλλήλοισιν ὠροθύνετο,
οἱ μὲν θέλοντες ἐκβαλεῖν ἕδρας Κρόνον,
ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι δῆθεν, οἱ δὲ τοὔμπαλιν
σπεύδοντες, ὡς Ζεὺς μήποτ' ἄρξειεν θεῶν,
ἐνταῦθ' ἐγὼ τὰ λῷστα βουλεύων πιθεῖν
Τιτᾶνας, Οὐρανοῦ τε καὶ Χθονὸς τέκνα,
οὐκ ἠδυνήθην· αἱμύλας δὲ μηχανὰς
ἀτιμάσαντες καρτεροῖς φρονήμασιν
ᾤοντ' ἀμοχθὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν·
ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις
καὶ Γαῖα, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία,
τὸ μέλλον ᾗ κραίνοιτο προὐτεθεσπίκει,
ὡς οὐ κατ' ἰσχὺν οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν
χρείη, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερσχόντας κρατεῖν.
τοιαῦτ' ἐμοῦ λόγοισιν ἐξηγουμένου
οὐκ ἠξίωσαν οὐδὲ προσβλέψαι τὸ πᾶν.
κράτιστα δή μοι τῶν παρεστώτων τότε
ἐφαίνετ' εἶναι προσλαβόντα μητέρα
ἑκόνθ' ἑκόντι Ζηνὶ συμπαραστατεῖν.
ἐμαῖς δὲ βουλαῖς Ταρτάρου μελαμβαθὴς
κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον
αὐτοῖσι συμμάχοισι. τοιάδ' ἐξ ἐμοῦ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ὠφελημένος
κακαῖσι ποιναῖς ταῖσδέ μ' ἀντημείψατο.
ἔνεστι γάρ πως τοῦτο τῇ τυραννίδι
νόσημα, τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι.
ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτ', αἰτίαν καθ' ἥντινα
αἰκίζεταί με, τοῦτο δὴ σαφηνιῶ.
ὅπως τάχιστα τὸν πατρῷον ἐς θρόνον
καθέζετ', εὐθὺς δαίμοσιν νέμει γέρα
ἄλλοισιν ἄλλα καὶ διεστοιχίζετο
ἀρχήν· βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον
οὐκ ἔσχεν οὐδέν', ἀλλ' ἀϊστώσας γένος

τὸ πᾶν ἔχρῃζεν ἄλλο φιτῦσαι νέον.
καὶ τοισίδ᾽ οὐδεὶς ἀντέβαινε πλὴν ἐμοῦ.
ἐγὼ δ᾽ ἐτόλμησ᾽· ἐξελυσάμην βροτοὺς
τοῦ μὴ διαρραισθέντας εἰς Ἅιδου μολεῖν.
τῷ τοι τοιαῖσδε πημοναῖσι κάμπτομαι,
πάσχειν μὲν ἀλγειναῖσιν, οἰκτραῖσιν δ᾽ ἰδεῖν·
θνητοὺς δ᾽ ἐν οἴκτῳ προθέμενος, τούτου τυχεῖν
οὐκ ἠξιώθην αὐτός, ἀλλὰ νηλεῶς
ὧδ᾽ ἐρρύθμισμαι, Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα.
ΧΟ. σιδηρόφρων τε κἀκ πέτρας εἰργασμένος
ὅστις, Προμηθεῦ, σοῖσιν οὐ ξυνασχαλᾷ
μόχθοις· ἐγὼ γὰρ οὔτ᾽ ἂν εἰσιδεῖν τάδε
ἔχρῃζον εἰσιδοῦσά τ᾽ ἠλγύνθην κέαρ.
ΠΡ. καὶ μὴν φίλοις ἐλεινὸς εἰσορᾶν ἐγώ.
ΧΟ. μή πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;
ΠΡ. θνητούς γ᾽ ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον.
ΧΟ. τὸ ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου;
ΠΡ. τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα.
ΧΟ. μέγ᾽ ὠφέλημα τοῦτ᾽ ἐδωρήσω βροτοῖς.
ΠΡ. πρὸς τοῖσδε μέντοι πῦρ ἐγώ σφιν ὤπασα.
ΧΟ. καὶ νῦν φλογωπὸν πῦρ ἔχουσ᾽ ἐφήμεροι;
ΠΡ. ἀφ᾽ οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας.
ΧΟ. τοιοῖσδε δή σε Ζεὺς ἐπ᾽ αἰτιάμασιν
αἰκίζεταί τε κοὐδαμῇ χαλᾷ κακῶν,
οὐδ᾽ ἔστιν ἄθλου τέρμα σοι προκείμενον;
ΠΡ. οὐκ ἄλλο γ᾽ οὐδέν, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῇ.
ΧΟ. δόξει δὲ πῶς; τίς ἐλπίς; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
ἥμαρτες; ὡς δ᾽ ἥμαρτες οὔτ᾽ ἐμοὶ λέγειν
καθ᾽ ἡδονὴν σοί τ᾽ ἄλγος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
μεθῶμεν, ἄθλων δ᾽ ἔκλυσιν ζήτει τινά.
ΠΡ. ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα
ἔχει παραινεῖν νουθετεῖν τε τὸν κακῶς
πράσσοντ᾽· ἐγὼ δὲ ταῦθ᾽ ἅπαντ᾽ ἠπιστάμην.
ἑκὼν ἑκὼν ἥμαρτον, οὐκ ἀρνήσομαι·
θνητοῖς δ᾽ ἀρήγων αὐτὸς ηὑρόμην πόνους.

οὐ μήν τι ποιναῖς γ' ᾠόμην τοίαισί με
κατισχνανεῖσθαι πρὸς πέτραις πεδαρσίοις,
τυχόντ' ἐρήμου τοῦδ' ἀγείτονος πάγου.
καί μοι τὰ μὲν παρόντα μὴ δύρεσθ' ἄχη,
πέδοι δὲ βᾶσαι τὰς προσερπούσας τύχας
ἀκούσαθ', ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν.
πίθεσθέ μοι, πίθεσθε, συμπονήσατε
τῷ νῦν μογοῦντι. ταὐτά τοι πλανωμένη
πρὸς ἄλλοτ' ἄλλον πημονὴ προσιζάνει.

ΧΟ. οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώϋξας
τοῦτο, Προμηθεῦ.
καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ κραιπνόσυτον
θᾶκον προλιποῦσ',
αἰθέρα θ' ἁγνὸν πόρον οἰωνῶν,
ὀκριοέσσῃ χθονὶ τῇδε πελῶ·
τοὺς σοὺς δὲ πόνους
χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ἥκω δολιχῆς τέρμα κελεύθου
διαμειψάμενος πρὸς σέ, Προμηθεῦ,
τὸν πτερυγωκῆ τόνδ' οἰωνὸν
γνώμῃ στομίων ἄτερ εὐθύνων·
ταῖς σαῖς δὲ τύχαις, ἴσθι, συναλγῶ.
τό τε γάρ με, δοκῶ, ξυγγενὲς οὕτως
ἐσαναγκάζει,
χωρίς τε γένους οὐκ ἔστιν ὅτῳ
μείζονα μοῖραν νείμαιμ' ἢ σοί.
γνώσει δὲ τάδ' ὡς ἔτυμ', οὐδὲ μάτην
χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι· φέρε γὰρ
σήμαιν' ὅ τι χρή σοι ξυμπράσσειν·
οὐ γάρ ποτ' ἐρεῖς ὡς Ὠκεανοῦ
φίλος ἐστὶ βεβαιότερός σοι.

ΠΡ. ἔα, τί χρῆμα; καὶ σὺ δὴ πόνων ἐμῶν
ἥκεις ἐπόπτης; πῶς ἐτόλμησας, λιπὼν
ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα καὶ πετρηρεφῆ

αὐτόκτιτ' ἄντρα, τὴν σιδηρομήτορα
ἐλθεῖν ἐς αἶαν; ἢ θεωρήσων τύχας
ἐμὰς ἀφῖξαι καὶ ξυνασχαλῶν κακοῖς;
δέρκου θέαμα, τόνδε τὸν Διὸς φίλον,
τὸν ξυγκαταστήσαντα τὴν τυραννίδα,
οἵαις ὑπ' αὐτοῦ πημοναῖσι κάμπτομαι.
ΩΚ. ὁρῶ, Προμηθεῦ, καὶ παραινέσαι γέ σοι
θέλω τὰ λῷστα, καίπερ ὄντι ποικίλῳ.
γίγνωσκε σαυτὸν καὶ μεθάρμοσαι τρόπους
νέους· νέος γὰρ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς.
εἰ δ' ὧδε τραχεῖς καὶ τεθηγμένους λόγους
ῥίψεις, τάχ' ἄν σου καὶ μακρὰν ἀνωτέρω
θακῶν κλύοι Ζεύς, ὥστε σοι τὸν νῦν ὄχλον
παρόντα μόχθων παιδιὰν εἶναι δοκεῖν.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ', ἃς ἔχεις ὀργὰς ἄφες,
ζήτει δὲ τῶνδε πημάτων ἀπαλλαγάς.
ἀρχαῖ' ἴσως σοι φαίνομαι λέγειν τάδε·
τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν ὑψηγόρου
γλώσσης, Προμηθεῦ, τἀπίχειρα γίγνεται.
σὺ δ' οὐδέπω ταπεινὸς οὐδ' εἴκεις κακοῖς,
πρὸς τοῖς παροῦσι δ' ἄλλα προσλαβεῖν θέλεις.
οὔκουν ἔμοιγε χρώμενος διδασκάλῳ
πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς, ὁρῶν ὅτι
τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ.
καὶ νῦν ἐγὼ μὲν εἶμι καὶ πειράσομαι
ἐὰν δύνωμαι τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων·
σὺ δ' ἡσύχαζε μηδ' ἄγαν λαβροστόμει.
ἢ οὐκ οἶσθ' ἀκριβῶς ὢν περισσόφρων ὅτι
γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται;
ΠΡ. ζηλῶ σ' ὁθούνεκ' ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς,
πάντων μετασχὼν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί.
καὶ νῦν ἔασον μηδέ σοι μελησάτω.
πάντως γὰρ οὐ πείσεις νιν· οὐ γὰρ εὐπιθής.
πάπταινε δ' αὐτὸς μή τι πημανθῇς ὁδῷ.
ΩΚ. πολλῷ γ' ἀμείνων τοὺς πέλας φρενοῦν ἔφυς

ἢ σαυτόν· ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι.
ὁρμώμενον δὲ μηδαμῶς μ' ἀντισπάσῃς·
αὐχῶ γὰρ αὐχῶ τήνδε δωρεὰν ἐμοὶ
δώσειν Δί', ὥστε τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων.
ΠΡ. τὰ μέν σ' ἐπαινῶ κοὐδαμῆ λήξω ποτέ·
προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις. ἀτὰρ
μηδὲν πόνει· μάτην γὰρ οὐδὲν ὠφελῶν
ἐμοὶ πονήσεις, εἴ τι καὶ πονεῖν θέλεις.
ἀλλ' ἡσύχαζε σαυτὸν ἐκποδὼν ἔχων·
ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυστυχῶ, τοῦδ' οὕνεκα
θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν.
οὐ δῆτ', ἐπεί με χαὶ κασιγνήτου τύχαι
τείρουσ' Ἄτλαντος, ὃς πρὸς ἑσπέρους τόπους
ἕστηκε κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
ὤμοιν ἐρείδων, ἄχθος οὐκ εὐάγκαλον.
τὸν γηγενῆ τε Κιλικίων οἰκήτορα
ἄντρων ἰδὼν ᾤκτειρα, δάϊον τέρας,
ἑκατογκάρανον πρὸς βίαν χειρούμενον
Τυφῶνα θοῦρον, πᾶσιν ὃς ἀνέστη θεοῖς,
σμερδναῖσι γαμφηλαῖσι συρίζων φόνον·
ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας,
ὡς τὴν Διὸς τυραννίδ' ἐκπέρσων βίᾳ·
ἀλλ' ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος,
καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα,
ὃς αὐτὸν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγόρων
κομπασμάτων. φρένας γὰρ εἰς αὐτὰς τυπεὶς
ἐφεψαλώθη κἀξεβροντήθη σθένος.
καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παράορον δέμας
κεῖται στενωποῦ πλησίον θαλασσίου
ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο·
κορυφαῖς δ' ἐν ἄκραις ἥμενος μυδροκτυπεῖ
Ἥφαιστος, ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε
ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες ἀγρίαις γνάθοις
τῆς καλλικάρπου Σικελίας λευροὺς γύας·
τοιόνδε Τυφὼς ἐξαναζέσει χόλον

θερμοῖς ἀπλάτου βέλεσι πυρπνόου ζάλης,
καίπερ κεραυνῷ Ζηνὸς ἠνθρακωμένος.
σὺ δ' οὐκ ἄπειρος, οὐδ' ἐμοῦ διδασκάλου
χρῄζεις· σεαυτὸν σῷζ' ὅπως ἐπίστασαι·
ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην,
ἔς τ' ἂν Διὸς φρόνημα λωφήσῃ χόλου.
ΩΚ. οὔκουν, Προμηθεῦ, τοῦτο γιγνώσκεις ὅτι
ὀργῆς ζεούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι;
ΠΡ. ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ
καὶ μὴ σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνῃ βίᾳ.
ΩΚ. ἐν τῷ προμηθεῖσθαι δὲ καὶ τολμᾶν τίνα
ὁρᾷς ἐνοῦσαν ζημίαν; δίδασκέ με.
ΠΡ. μόχθον περισσὸν κουφόνουν τ' εὐηθίαν.
ΩΚ. ἔα με τήνδε τὴν νόσον νοσεῖν, ἐπεὶ
κέρδιστον εὖ φρονοῦντα μὴ δοκεῖν φρονεῖν.
ΠΡ. ἐμὸν δοκήσει τἀμπλάκημ' εἶναι τόδε.
ΩΚ. σαφῶς μ' ἐς οἶκον σὸς λόγος στέλλει πάλιν.
ΠΡ. μὴ γάρ σε θρῆνος οὑμὸς εἰς ἔχθραν βάλῃ.
ΩΚ. ἦ τῷ νέον θακοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας;
ΠΡ. τούτου φυλάσσου μή ποτ' ἀχθεσθῇ κέαρ.
ΩΚ. ἡ σή, Προμηθεῦ, ξυμφορὰ διδάσκαλος.
ΠΡ. στέλλου, κομίζου, σῷζε τὸν παρόντα νοῦν.
ΩΚ. ὁρμωμένῳ μοι τόνδ' ἐθώϋξας λόγον.
λευρὸν γὰρ οἶμον αἰθέρος ψαίρει πτεροῖς
τετρασκελὴς οἰωνός· ἄσμενος δέ τἂν
σταθμοῖς ἐν οἰκείοισι κάμψειεν γόνυ.
ΧΟ. στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας, Προμηθεῦ,
δακρυσίστακτον δ' ἀπ' ὄσσων ῥαδινῶν λειβομένα ῥέος παρειὰν
νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς· ἀμέγαρτα γὰρ τάδε Ζεὺς [αἰχμάν.
ἰδίοις νόμοις κρατύνων ὑπερήφανον θεοῖς τοῖς πάρος ἐνδείκνυσιν
πρόπασα δ' ἤδη στονόεν λέλακε χώρα,
μεγαλοσχήμονά τ' ἀρχαιοπρεπῆ — ⏑ ⏑ ⏑́ στένουσι τὰν σὰν
ξυνομαιμόνων τε τιμάν, ὁπόσοι τ' ἔποικον ἁγνᾶς [θνατοί·
Ἀσίας ἕδος νέμονται, μεγαλοστόνοισι σοῖς πήμασι συγκάμνουσι

397–405=406–414.

Κολχίδος τε γᾶς ἔνοικοι
παρθένοι, μάχας ἄτρεστοι,
καὶ Σκύθης ὅμιλος, οἳ γᾶς
ἔσχατον τόπον ἀμφὶ Μαιῶτιν ἔχουσι λίμναν,
Ἀραβίας τ' Ἄρειον ἄνθος,
ὑψίκρημνόν θ' οἳ πόλισμα
Καυκάσου πέλας νέμονται,
δάϊος στρατὸς, ὀξυπρῴροισι βρέμων ἐν αἰχμαῖς.
μόνον δὴ πρόσθεν ἄλλον ἐν πόνοις
δαμέντ' ἀδαμαντοδέτοις Τιτᾶνα λύμαις
εἰσιδόμαν θεὸν Ἄτλαν,
ὃς αἰὲν ὑπέροχον σθένος κραταιὸν
γᾶς οὐράνιόν τε πόλον νώτοις ὀχῶν στενάζει.
βοᾷ δὲ πόντιος κλύδων
ξυμπίτνων, στένει βυθὸς,
κελαινὸς Ἄϊδος δ' ὑποβρέμει μυχὸς γᾶς,
παγαί θ' ἁγνορύτων ποταμῶν στένουσιν ἄλγος οἰκτρόν.

ΠΡ. μή τοι χλιδῇ δοκεῖτε μηδ' αὐθαδίᾳ
σιγᾶν με· συννοίᾳ δὲ δάπτομαι κέαρ,
ὁρῶν ἐμαυτὸν ὧδε προυσελούμενον.
καίτοι θεοῖσι τοῖς νέοις τούτοις γέρα
τίς ἄλλος ἢ 'γὼ παντελῶς διώρισεν;
ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ. καὶ γὰρ εἰδυίαισιν ἂν
ὑμῖν λέγοιμι· τἀν βροτοῖς δὲ πήματα
ἀκούσαθ', ὥς σφᾶς νηπίους ὄντας τὸ πρὶν
ἔννους ἔθηκα καὶ φρενῶν ἐπηβόλους.
λέξω δὲ, μέμψιν οὔτιν' ἀνθρώποις ἔχων,
ἀλλ' ὧν δέδωκ' εὔνοιαν ἐξηγούμενος·
οἳ πρῶτα μὲν βλέποντες ἔβλεπον μάτην,
κλύοντες οὐκ ἤκουον, ἀλλ' ὀνειράτων
ἀλίγκιοι μορφαῖσι τὸν μακρὸν χρόνον
ἔφυρον εἰκῇ πάντα, κοὔτε πλινθυφεῖς
δόμους προσείλους ἦσαν, οὐ ξυλουργίαν·
κατώρυχες δ' ἔναιον ὥστ' ἀήσυροι

415–419=420–424.

μύρμηκες ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις.
ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ
οὔτ' ἀνθεμώδους ἦρος οὔτε καρπίμου
θέρους βέβαιον, ἀλλ' ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν
ἔπρασσον, ἔς τε δή σφιν ἀντολὰς ἐγὼ
ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους δύσεις.
καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων
ἐξηῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις,
μνήμην θ' ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάτιν.
κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα
ζεύγλαισι δουλεύοντα· σώμασίν θ' ὅπως
θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων
γένοινθ', ὑφ' ἅρματ' ἤγαγον φιληνίους
ἵππους, ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.
θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ
λινόπτερ' ηὗρε ναυτίλων ὀχήματα.
τοιαῦτα μηχανήματ' ἐξευρὼν τάλας
βροτοῖσιν, αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ' ὅτῳ
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.

ΧΟ. πέπονθας αἰκὲς πῆμ'· ἀποσφαλεὶς φρενῶν
πλανᾷ, κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις ἐς νόσον
πεσὼν ἀθυμεῖς καὶ σεαυτὸν οὐκ ἔχεις
εὑρεῖν ὁποίοις φαρμάκοις ἰάσιμος.

ΠΡ. τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον,
οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην.
τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἐς νόσον πέσοι,
οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν οὔτε βρώσιμον,
οὐ χριστὸν, οὔτε πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων
χρείᾳ κατεσκέλλοντο, πρίν γ' ἐγὼ σφίσιν
ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων,
αἷς τὰς ἁπάσας ἐξαμύνονται νόσους.
τρόπους τε πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα,
κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ
ὕπαρ γενέσθαι, κληδόνας τε δυσκρίτους
ἐγνώρισ' αὐτοῖς· ἐνοδίους τε συμβόλους
γαμψωνύχων τε πτῆσιν οἰωνῶν σκεθρῶς

διώρισ', οἵτινές τε δεξιοὶ φύσιν
εὐωνύμους τε, καὶ δίαιταν ἥντινα
ἔχουσ' ἕκαστοι, καὶ πρὸς ἀλλήλους τίνες
ἔχθραι τε καὶ στέργηθρα καὶ ξυνεδρίαι·
σπλάγχνων τε λειότητα, καὶ χροιὰν τίνα
ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσιν πρὸς ἡδονὴν,
χολῆς λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν,
κνίσῃ τε κῶλα ξυγκαλυπτὰ καὶ μακρὰν
ὀσφῦν πυρώσας δυστέκμαρτον ἐς τέχνην
ὥδωσα θνητούς· καὶ φλογωπὰ σήματα
ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.
τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτ'· ἔνερθε δὲ χθονὸς
κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ὠφελήματα,
χαλκὸν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;
οὐδεὶς, σάφ' οἶδα, μὴ μάτην φλῦσαι θέλων.
βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε,
πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.

ΧΟ. *μή νυν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα,*
σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος· ὡς ἐγὼ
εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι
λυθέντα μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός.

ΠΡ. *οὐ ταῦτα ταύτῃ Μοῖρά πω τελεσφόρος*
κρᾶναι πέπρωται, μυρίαις δὲ πημοναῖς
δύαις τε καμφθεὶς ὧδε δεσμὰ φυγγάνω·
τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ.

ΧΟ. *τίς οὖν ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος;*

ΠΡ. *Μοῖραι τρίμορφοι μνήμονές τ' Ἐρινύες.*

ΧΟ. *τούτων ἄρα Ζεύς ἐστιν ἀσθενέστερος.*

ΠΡ. *οὔκουν ἂν ἐκφύγοι γε τὴν πεπρωμένην.*

ΧΟ. *τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ πλὴν ἀεὶ κρατεῖν;*

ΠΡ. *τοῦτ' οὐκέτ' ἂν πύθοιο μηδὲ λιπάρει.*

ΧΟ. *ἦ πού τι σεμνόν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.*

ΠΡ. *ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς*
καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος

μύρμηκες ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις.
ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ
οὔτ' ἀνθεμώδους ἦρος οὔτε καρπίμου
θέρους βέβαιον, ἀλλ' ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν
ἔπρασσον, ἔς τε δή σφιν ἀντολὰς ἐγὼ
ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους δύσεις.
καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων
ἐξηῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις,
μνήμην θ' ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάτιν.
κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα
ζεύγλαισι δουλεύοντα· σώμασίν θ' ὅπως
θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων
γένοινθ', ὑφ' ἅρματ' ἤγαγον φιληνίους
ἵππους, ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.
θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ
λινόπτερ' ηὗρε ναυτίλων ὀχήματα.
τοιαῦτα μηχανήματ' ἐξευρὼν τάλας
βροτοῖσιν, αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ' ὅτῳ
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.

ΧΟ. *πέπονθας αἰκὲς πῆμ'· ἀποσφαλεὶς φρενῶν*
πλανᾷ, κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις ἐς νόσον
πεσὼν ἀθυμεῖς καὶ σεαυτὸν οὐκ ἔχεις
εὑρεῖν ὁποίοις φαρμάκοις ἰάσιμος.

ΠΡ. *τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον,*
οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην.
τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἐς νόσον πέσοι,
οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν οὔτε βρώσιμον,
οὐ χριστὸν, οὔτε πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων
χρείᾳ κατεσκέλλοντο, πρίν γ' ἐγὼ σφίσιν
ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων,
αἷς τὰς ἁπάσας ἐξαμύνονται νόσους.
τρόπους τε πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα,
κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ
ὕπαρ γενέσθαι, κληδόνας τε δυσκρίτους
ἐγνώρισ' αὐτοῖς· ἐνοδίους τε συμβόλους
γαμψωνύχων τε πτῆσιν οἰωνῶν σκεθρῶς

διώρισ', οἵτινές τε δεξιοὶ φύσιν
εὐωνύμους τε, καὶ δίαιταν ἥντινα
ἔχουσ' ἕκαστοι, καὶ πρὸς ἀλλήλους τίνες
ἔχθραι τε καὶ στέργηθρα καὶ ξυνεδρίαι·
σπλάγχνων τε λειότητα, καὶ χροιὰν τίνα
ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσιν πρὸς ἡδονήν,
χολῆς λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν,
κνίσῃ τε κῶλα ξυγκαλυπτὰ καὶ μακρὰν
ὀσφῦν πυρώσας δυστέκμαρτον ἐς τέχνην
ὥδωσα θνητούς· καὶ φλογωπὰ σήματα
ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.
τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτ'· ἔνερθε δὲ χθονὸς
κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ὠφελήματα,
χαλκόν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;
οὐδείς, σάφ' οἶδα, μὴ μάτην φλῦσαι θέλων.
βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε,
πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.

ΧΟ. μή νυν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα,
σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος· ὡς ἐγὼ
εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι
λυθέντα μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός.

ΠΡ. οὐ ταῦτα ταύτῃ Μοῖρά πω τελεσφόρος
κρᾶναι πέπρωται, μυρίαις δὲ πημοναῖς
δύαις τε καμφθεὶς ὧδε δεσμὰ φυγγάνω·
τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ.

ΧΟ. τίς οὖν ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος;

ΠΡ. Μοῖραι τρίμορφοι μνήμονές τ' Ἐρινύες.

ΧΟ. τούτων ἄρα Ζεύς ἐστιν ἀσθενέστερος.

ΠΡ. οὔκουν ἂν ἐκφύγοι γε τὴν πεπρωμένην.

ΧΟ. τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ πλὴν ἀεὶ κρατεῖν;

ΠΡ. τοῦτ' οὐκέτ' ἂν πύθοιο μηδὲ λιπάρει.

ΧΟ. ἦ πού τι σεμνόν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.

ΠΡ. ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς
καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος

ὅσον μάλιστα· τόνδε γὰρ σώζων ἐγὼ
δεσμοὺς ἀεικεῖς καὶ δύας ἐκφυγγάνω.

ΧΟ. μηδάμ' ὁ πάντα νέμων
θεῖτ' ἐμᾷ γνώμᾳ κράτος ἀντίπαλον Ζεύς,
μηδ' ἐλινύσαιμι θεοὺς ὁσίαις θοίναις ποτινισσομένα
βουφόνοις, παρ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἄσβεστον πόρον,
μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις,
ἀλλά μοι τόδ' ἐμμένοι καὶ μήποτ' ἐκτακείη·
ἡδύ τι θαρσαλέαις
τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι, φαναῖς
θυμὸν ἀλδαίνουσαν ἐν εὐφροσύναις. φρίσσω δέ σε δερκομένα
μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον — — ◡ —.
Ζῆνα γὰρ οὐ τρομέων
αὐτόνῳ γνώμᾳ σέβει θνατοὺς ἄγαν, Προμηθεῦ.
φέρ' ὅπως ἄχαρις χάρις, ὦ φίλος, εἰπὲ, ποῦ τίς ἀλκά;
τίς ἐφαμερίων ἄρηξις; οὐδ' ἐδέρχθης
ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν,
ἰσόνειρον, ᾇ τὸ φωτῶν
ἀλαὸν γένος ἐμπεποδισμένον; οὔποτε θνατῶν
τὰν Διὸς ἁρμονίαν ἀνδρῶν παρεξίασι βουλαί.
ἔμαθον τάδε σὰς προσιδοῦσ' ὀλοὰς τύχας, Προμηθεῦ.
τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος προσέπτα
τόδ' ἐκεῖνό θ' ὅτ' ἀμφὶ λουτρὰ
καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν
ἰότατι γάμων, ὅτε τὰν ὁμοπάτριον ἕδνοις
ἄγαγες Ἡσιόναν πιθὼν δάμαρτα κοινόλεκτρον.

ΙΩ.

τίς γῆ; τί γένος; τίνα φῶ λεύσσειν
τόνδε χαλινοῖς ἐν πετρίνοισιν
χειμαζόμενον;
τίνος ἀμπλακίας ποιναῖς ὀλέκει;
σήμηνον ὅπη
γῆς ἡ μογερὰ πεπλάνημαι.

526–535 = 536–544.
545–552 = 553–560.

ἃ ἅ,
χρίει τις αὖ με τὰν τάλαιναν οἶστρος,
εἴδωλον Ἄργου γηγενοῦς, ἄλευ δᾶ,
τὸν μυριωπὸν εἰσορῶσα βούταν.
ὁ δὲ πορεύεται δόλιον ὄμμ' ἔχων,
ὃν οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κεύθει.
ἀλλ' ἐμὲ τὰν τάλαιναν
ἐξ ἐνέρων περῶν κυναγετεῖ,
πλανᾷ τε νῆστιν ἀνὰ τὰν παραλίαν ψάμμον.
ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὀτοβεῖ δόναξ
ἀχέτας ὑπνοδόταν νόμον· ἰὼ ἰώ, πόποι,
ποῖ, πόποι, ποῖ μ' ἄγουσι τηλέπλανοι πλάναι;
τί ποτέ μ', ὦ Κρόνιε
παῖ, τί ποτε ταῖσδ' ἐνέζευξας εὑρὼν ἁμαρτοῦσαν ἐν πημοσύναις, ἒ ἤ,
οἰστρηλάτῳ δὲ δείματι δειλαίαν
παράκοπον ὧδε τείρεις;
πυρί με φλέξον, ἢ χθονὶ κάλυψον, ἢ ποντίοις δάκεσι δὸς βοράν,
μηδέ μοι φθονήσῃς
εὐγμάτων, ἄναξ.
ἅδην με πολύπλανοι πλάναι
γεγυμνάκασιν, οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπα
πημονὰς ἀλύξω.
κλύεις φθέγμα τᾶς βούκερω παρθένου;

ΠΡ. πῶς δ' οὐ κλύω τῆς οἰστροδινήτου κόρης
τῆς Ἰναχείας; ἣ Διὸς θάλπει κέαρ
ἔρωτι, καὶ νῦν τοὺς ὑπερμήκεις δρόμους
Ἥρᾳ στυγητὸς πρὸς βίαν γυμνάζεται.

ΙΩ. πόθεν ἐμοῦ σὺ πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις,
εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ τίς ὢν τίς ἄρα μ', ὦ τάλας,
τὰν ταλαίπωρον ὧδ' ἐτήτυμα προσθροεῖς,
θεόσυτόν τε νόσον
ὠνόμασας, ἃ μαραίνει με χρίουσα κέντροις ⏑ – φοιταλέοις, ἐή.
σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις
λαβρόσυτος ἦλθον, Ἥρας

574–588 = 593–608.

ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα. δυσδαιμόνων δὲ τίνες οἵ, ἒη,
οἷ' ἐγὼ μογοῦσιν;
ἀλλά μοι τορῶς
τέκμηρον ὅ τι μ' ἐπαμμένει
παθεῖν, τί μῆχαρ, ἢ τί φάρμακον νόσου,
δεῖξον, εἴπερ οἶσθα·
θρόει, φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ.
ΠΡ. λέξω τορῶς σοι πᾶν ὅπερ χρῄζεις μαθεῖν,
οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,
ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα.
πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς Προμηθέα.
ΙΩ. ὦ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
τλῆμον Προμηθεῦ, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε;
ΠΡ. ἁρμοῖ πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.
ΙΩ. οὔκουν πόροις ἂν τήνδε δωρεὰν ἐμοί;
ΠΡ. λέγ' ἥντιν' αἰτεῖ· πᾶν γὰρ ἂν πύθοιό μου.
ΙΩ. σήμηνον ὅστις ἐν φάραγγί σ' ὤχμασε.
ΠΡ. βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ.
ΙΩ. ποινὰς δὲ ποίων ἀμπλακημάτων τίνεις;
ΠΡ. τοσοῦτον ἀρκῶ σοι σαφηνίσαι μόνον.
ΙΩ. καὶ πρός γε τούτοις τέρμα τῆς ἐμῆς πλάνης
δεῖξον τίς ἔσται τῇ ταλαιπώρῳ χρόνος.
ΠΡ. τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε.
ΙΩ. μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν.
ΠΡ. ἀλλ' οὐ μεγαίρω τοῦδέ σοι δωρήματος.
ΙΩ. τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;
ΠΡ. φθόνος μὲν οὐδείς, σὰς δ' ὀκνῶ θρᾶξαι φρένας.
ΙΩ. μή μου προκήδου μᾶσσον ὡς ἐμοὶ γλυκύ.
ΠΡ. ἐπεὶ προθυμεῖ, χρὴ λέγειν· ἄκουε δή.
ΧΟ. μήπω γε· μοῖραν δ' ἡδονῆς κἀμοὶ πόρε.
τὴν τῆσδε πρῶτον ἱστορήσωμεν νόσον,
αὐτῆς λεγούσης τὰς πολυφθόρους τύχας·
τὰ λοιπὰ δ' ἄθλων σοῦ διδαχθήτω πάρα.
ΠΡ. σὸν ἔργον, Ἰοῖ, ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν,
ἄλλως τε πάντως καὶ κασιγνήταις πατρός.

ὡς τἀποκλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας
ἐνταῦθ', ὅπη μέλλοι τις οἴσεσθαι δάκρυ
πρὸς τῶν κλυόντων, ἀξίαν τριβὴν ἔχει.
ΙΩ. οὐκ οἶδ' ὅπως ὑμῖν ἀπιστῆσαί με χρή,
σαφεῖ δὲ μύθῳ πᾶν ὅπερ προσχρῄζετε
πεύσεσθε· καίτοι καὶ λέγουσ' αἰσχύνομαι
θεόσσυτον χειμῶνα καὶ διαφθορὰν
μορφῆς, ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο.
ἀεὶ γὰρ ὄψεις ἔννυχοι πολούμεναι
ἐς παρθενῶνας τοὺς ἐμοὺς παρηγόρουν
λείοισι μύθοις· ὦ μέγ' εὔδαιμον κόρη,
τί παρθενεύει δαρὸν, ἐξόν σοι γάμου
τυχεῖν μεγίστου; Ζεὺς γὰρ ἱμέρου βέλει
πρὸς σοῦ τέθαλπται καὶ ξυναίρεσθαι Κύπριν
θέλει· σὺ δ', ὦ παῖ, μἀπολακτίσῃς λέχος
τὸ Ζηνὸς, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν
λειμῶνα, ποίμνας βουστάσεις τε πρὸς πατρὸς,
ὡς ἂν τὸ Δῖον ὄμμα λωφήσῃ πόθου.
τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι
ξυνειχόμην δύστηνος, ἐς τε δὴ πατρὶ
ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφαντ' ὀνείρατα.
ὁ δ' ἔς τε Πυθὼ κἀπὶ Δωδώνης πυκνοὺς
θεοπρόπους ἴαλλεν, ὡς μάθοι τί χρὴ
δρῶντ' ἢ λέγοντα δαίμοσιν πράσσειν φίλα.
ἧκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
χρησμοὺς ἀσήμους δυσκρίτως τ' εἰρημένους.
τέλος δ' ἐναργὴς βάξις ἦλθεν Ἰνάχῳ
σαφῶς ἐπισκήπτουσα καὶ μυθουμένη
ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμὲ,
ἄφετον ἀλᾶσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅροις·
κεὶ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐκ Διὸς μολεῖν
κεραυνὸν, ὃς πᾶν ἐξαϊστώσοι γένος.
τοιοῖσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν,
ἐξήλασέν με κἀπέκλῃσε δωμάτων
ἄκουσαν ἄκων· ἀλλ' ἐπηνάγκαζέ νιν

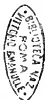

Διὸς χαλινὸς πρὸς βίαν πράσσειν τάδε.
εὐθὺς δὲ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι
ἦσαν, κεραστὶς δ', ὡς ὁρᾶτ', ὀξυστόμῳ
μύωπι χρισθεῖσ' ἐμμανεῖ σκιρτήματι
ᾖσσον πρὸς εὔποτόν τε Κερχνείας ῥέος
ἀκτήν τε Λέρνης· βουκόλος δὲ γηγενὴς
ἄκρατος ὀργὴν Ἄργος ὡμάρτει, πυκνοῖς
ὄσσοις δεδορκὼς τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους.
ἀπροσδόκητος δ' αὐτὸν ἀφνίδιος μόρος
τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστροπλὴξ δ' ἐγὼ
μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνομαι.
κλύεις τὰ πραχθέντ'· εἰ δ' ἔχεις εἰπεῖν ὅ τι
λοιπὸν πόνων, σήμαινε· μηδέ μ' οἰκτίσας
ξύνθαλπε μύθοις ψευδέσιν· νόσημα γὰρ
αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.
ΧΟ. ἔα ἔα, ἄπεχε, φεῦ·
οὔποτ' οὔποτ' ηὔχουν ξένους
μολεῖσθαι λόγους εἰς ἀκοὰν ἐμάν,
οὐδ' ὧδε δυσθέατα καὶ δύσοιστα
πήματα, λύματα, δείματ' ἐμὰν
ἀμφάκει κέντρῳ ψήξειν ψυχάν·
ἰὼ ἰὼ μοῖρα μοῖρα,
πέφρικ' εἰσιδοῦσα πρᾶξιν Ἰοῦς.
ΠΡ. πρό γε στενάζεις καὶ φόβου πλέα τις εἶ·
ἐπίσχες ἔς τ' ἂν καὶ τὰ λοιπὰ προσμάθῃς.
ΧΟ. λέγ', ἐκδίδασκε· τοῖς νοσοῦσί τοι γλυκὺ
τὸ λοιπὸν ἄλγος προὐξεπίστασθαι τορῶς.
ΠΡ. τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ' ἐμοῦ πάρα
κούφως· μαθεῖν γὰρ τῆσδε πρῶτ' ἐχρῄζετε
τὸν ἀμφ' ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης·
τὰ λοιπὰ νῦν ἀκούσαθ', οἷα χρὴ πάθη
τλῆναι πρὸς Ἥρας τήνδε τὴν νεάνιδα.
σύ τ', Ἰνάχειον σπέρμα, τοὺς ἐμοὺς λόγους
θυμῷ βάλ', ὡς ἂν τέρματ' ἐκμάθῃς ὁδοῦ.
πρῶτον μὲν ἐνθένδ' ἡλίου πρὸς ἀντολὰς

στρέψασα σαυτὴν στεῖχ᾽ ἀνηρότους γύας·
Σκύθας δ᾽ ἀφίξει νομάδας, οἳ πλεκτὰς στέγας
πεδάρσιοι ναίουσ᾽ ἐπ᾽ εὐκύκλοις ὄχοις,
ἑκηβόλοις τόξοισιν ἐξηρτυμένοι·
οἷς μὴ πελάζειν, ἀλλ᾽ ἁλιστόνοις πόδας
χρίμπτουσα ῥαχίαισιν ἐκπερᾶν χθόνα.
λαιᾶς δὲ χειρὸς οἱ σιδηροτέκτονες
οἰκοῦσι Χάλυβες, οὓς φυλάξασθαί σε χρή.
ἀνήμεροι γὰρ οὐδὲ πρόσπλατοι ξένοις.
ἥξεις δ᾽ ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον,
ὃν μὴ περάσῃς, οὐ γὰρ εὔβατος περᾶν,
πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν Καύκασον μόλῃς, ὀρῶν
ὕψιστον, ἔνθα ποταμὸς ἐκφυσᾷ μένος
κροτάφων ἀπ᾽ αὐτῶν. ἀστρογείτονας δὲ χρὴ
κορυφὰς ὑπερβάλλουσαν ἐς μεσημβρινὴν
βῆναι κέλευθον, ἔνθ᾽ Ἀμαζόνων στρατὸν
ἵξει στυγάνορ᾽, αἳ Θεμίσκυράν ποτε
κατοικιοῦσιν ἀμφὶ Θερμώδονθ᾽, ἵνα
τραχεῖα πόντου Σαλμυδησία γνάθος
ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν·
αὗταί σ᾽ ὁδηγήσουσι καὶ μάλ᾽ ἀσμένως.
ἰσθμὸν δ᾽ ἐπ᾽ αὐταῖς στενοπόροις λίμνης πύλαις
Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ
λιποῦσαν αὐλῶν᾽ ἐκπερᾶν Μαιωτικόν·
ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ᾽ ἐπώνυμος
κεκλήσεται. λιποῦσα δ᾽ Εὐρώπης πέδον,
ἤπειρον ἥξεις Ἀσιδ᾽. ἆρ᾽ ὑμῖν δοκεῖ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ἐς τὰ πάνθ᾽ ὁμῶς
βίαιος εἶναι; τῇδε γὰρ θνητῇ θεὸς
χρῄζων μιγῆναι τάσδ᾽ ἐπέρριψεν πλάνας.
πικροῦ δ᾽ ἔκυρσας, ὦ κόρη, τῶν σῶν γάμων
μνηστῆρος. οὓς γὰρ νῦν ἀκήκοας λόγους,
εἶναι δόκει σοὶ μηδέπω ᾽ν προοιμίοις.

ΙΩ. ἰώ μοί μοι.

ΠΡ. σὺ δ' αὖ κέκραγας κἀναμυχθίζει· τί που
δράσεις, ὅταν τὰ λοιπὰ πυνθάνῃ κακά;
ΧΟ. ἦ γάρ τι λοιπὸν τῇδε πημάτων ἐρεῖς;
ΠΡ. δυσχείμερόν γε πέλαγος ἀτηρᾶς δύης.
ΙΩ. τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος, ἀλλ' οὐκ ἐν τάχει
ἔρριψ' ἐμαυτὴν τῆσδ' ἀπὸ στύφλου πέτρας,
ὅπως πέδοι σκήψασα τῶν πάντων πόνων
ἀπηλλάγην; κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν
ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.
ΠΡ. ἦ δυσπετῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους φέροις,
ὅτῳ θανεῖν μέν ἐστιν οὐ πεπρωμένον·
αὕτη γὰρ ἦν ἂν πημάτων ἀπαλλαγή·
νῦν δ' οὐδέν ἐστι τέρμα μοι προκείμενον
μόχθων, πρὶν ἂν Ζεὺς ἐκπέσῃ τυραννίδος.
ΙΩ. ἦ γάρ ποτ' ἔστιν ἐκπεσεῖν ἀρχῆς Δία;
ΠΡ. ἥδοι' ἄν, οἶμαι, τήνδ' ἰδοῦσα συμφοράν.
ΙΩ. πῶς δ' οὐκ ἄν, ἥτις ἐκ Διὸς πάσχω κακῶς;
ΠΡ. ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα.
ΙΩ. πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συληθήσεται;
ΠΡ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ κενοφρόνων βουλευμάτων.
ΙΩ. ποίῳ τρόπῳ; σήμηνον, εἰ μή τις βλάβη.
ΠΡ. γαμεῖ γάμον τοιοῦτον ᾧ ποτ' ἀσχαλᾷ.
ΙΩ. θέορτον, ἢ βρότειον; εἰ ῥητόν, φράσον.
ΠΡ. τί δ' ὅντιν'; οὐ γὰρ ῥητὸν αὐδᾶσθαι τόδε.
ΙΩ. ἦ πρὸς δάμαρτος ἐξανίσταται θρόνων;
ΠΡ. ἣ τέξεταί γε παῖδα φέρτερον πατρός.
ΙΩ. οὐδ' ἔστιν αὐτῷ τῆσδ' ἀποστροφὴ τύχης;
ΠΡ. οὐ δῆτα, πλὴν ἐὰν ἐγὼ 'κ δεσμῶν λυθῶ.
ΙΩ. τίς οὖν ὁ λύσων σ' ἐστὶν ἄκοντος Διός;
ΠΡ. τῶν σῶν τιν' αὐτὸν ἐκγόνων εἶναι χρεών.
ΙΩ. πῶς εἶπας; ἦ 'μὸς παῖς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;
ΠΡ. τρίτος γε γένναν πρὸς δέκ' ἄλλαισιν γοναῖς.
ΙΩ. ἥδ' οὐκέτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία.
ΠΡ. καὶ μή τι σαυτῆς ἐκμαθεῖν ζήτει πόνους.
ΙΩ. μή μοι προτείνων κέρδος εἶτ' ἀποστέρει.

ΠΡ. δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι.
ΙΩ. ποίοιν πρόδειξον αἵρεσίν τ' ἐμοὶ δίδου.
ΠΡ. δίδωμ'· ἑλοῦ γὰρ, ἢ πόνων τὰ λοιπά σοι
φράσω σαφηνῶς, ἢ τὸν ἐκλύσοντ' ἐμέ.
ΧΟ. τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε, τὴν δ' ἐμοὶ χάριν
θέσθαι θέλησον, μηδ' ἀτιμάσῃς λόγου·
καὶ τῇδε μὲν γέγωνε τὴν λοιπὴν πλάνην,
ἐμοὶ δὲ τὸν λύσοντα· τοῦτο γὰρ ποθῶ.
ΠΡ. ἐπεὶ προθυμεῖσθ', οὐκ ἐναντιώσομαι
τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν ὅσον προσχρῄζετε.
σοὶ πρῶτον, Ἰοῖ, πολύδονον πλάνην φράσω,
ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν.
ὅταν περάσῃς ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον,
πρὸς ἀντολὰς φλογῶπας ἡλιοστιβεῖς
* * * * * *
πόντου περῶσα φλοῖσβον, ἕς τ' ἂν ἐξίκῃ
πρὸς Γοργόνεια πεδία Κισθήνης, ἵνα
αἱ Φορκίδες ναίουσι δηναιαὶ κόραι
τρεῖς κυκνόμορφοι, κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι,
μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
ἀκτῖσιν οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.
πέλας δ' ἀδελφαὶ τῶνδε τρεῖς κατάπτεροι,
δρακοντόμαλλοι Γοργόνες βροτοστυγεῖς,
ἃς θνητὸς οὐδεὶς εἰσιδὼν ἕξει πνοάς·
τοιοῦτο μέν σοι τοῦτο φρούριον λέγω.
ἄλλην δ' ἄκουσον δυσχερῆ θεωρίαν·
ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκραγεῖς κύνας
γρῦπας φύλαξαι, τόν τε μουνῶπα στρατὸν
Ἀριμασπὸν ἱπποβάμον', οἳ χρυσόρρυτον
οἰκοῦσιν ἀμφὶ νᾶμα Πλούτωνος πόρου·
τούτοις σὺ μὴ πέλαζε. τηλουρὸν δὲ γῆν
ἥξεις κελαινὸν φῦλον, οἳ πρὸς ἡλίου
ναίουσι πηγαῖς, ἔνθα ποταμὸς Αἰθίοψ.
τούτου παρ' ὄχθας ἕρφ', ἕως ἂν ἐξίκῃ
καταβασμὸν, ἔνθα Βυβλίνων ὀρῶν ἄπο

ἵησι σεπτὸν Νεῖλος εὔποτον ῥέος.
οὗτός σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα
Νειλῶτιν, οὗ δὴ τὴν μακρὰν ἀποικίαν,
Ἰοῖ, πέπρωται σοί τε καὶ τέκνοις κτίσαι.
τῶν δ' εἴ τί σοι ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον,
ἐπανδίπλαζε, καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε·
σχολὴ δὲ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι.
ΧΟ. εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν ἢ παρειμένον
ἔχεις γεγωνεῖν τῆς πολυφθόρου πλάνης,
λέγ'· εἰ δὲ πάντ' εἴρηκας, ἡμῖν αὖ χάριν
δὸς ἥντιν' αἰτούμεσθα, μέμνησαι δέ που.
ΠΡ. τὸ πᾶν πορείας ἧδε τέρμ' ἀκήκοεν.
ὅπως δ' ἂν εἰδῇ μὴ μάτην κλύουσά μου,
ἃ πρὶν μολεῖν δεῦρ' ἐκμεμόχθηκεν φράσω,
τεκμήριον τοῦτ' αὐτὸ δοὺς μύθων ἐμῶν.
ὄχλον μὲν οὖν τὸν πλεῖστον ἐκλείψω λόγων,
πρὸς αὐτὸ δ' εἶμι τέρμα σῶν πλανημάτων.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ γάπεδα,
τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
μαντεῖα θᾶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διός,
τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες,
ὑφ' ὧν σὺ λαμπρῶς κοὐδὲν αἰνικτηρίως
προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ
[μέλλουσ' ἔσεσθαι, τῶνδε προσσαίνει σέ τι].
ἐντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν
κέλευθον ᾖξας πρὸς μέγαν κόλπον Ῥέας,
ἀφ' οὗ παλιμπλάγκτοισι χειμάζει δρόμοις·
χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχός,
σαφῶς ἐπίστασ', Ἰόνιος κεκλήσεται,
τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσιν βροτοῖς.
σημεῖά σοι τάδ' ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενός,
ὡς δέρκεται πλέον τι τοῦ πεφασμένου.
τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν τῇδέ τ' ἐς κοινὸν φράσω,
ἐς ταὐτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἴχνος.
ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονός,

Νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι·
ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα
[ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον].
ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γέννημ' ἀφῶν
τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον, ὃς καρπώσεται
ὅσην πλατύρρους Νεῖλος ἀρδεύει χθόνα·
πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ γέννα πεντηκοντάπαις
πάλιν πρὸς Ἄργος οὐχ ἑκοῦσ' ἐλεύσεται
θηλύσπορος, φεύγουσα συγγενῆ γάμον
ἀνεψιῶν· οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας,
κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι,
ἥξουσι θηρεύοντες οὐ θηρασίμους
γάμους, φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός·
Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνῳ
Ἄρει δαμέντων νυκτιφρουρήτῳ θράσει·
γυνὴ γὰρ ἄνδρ' ἕκαστον αἰῶνος στερεῖ,
δίθηκτον ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος·
τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς ἔλθοι Κύπρις.
μίαν δὲ παίδων ἵμερος θέλξει τὸ μὴ
κτεῖναι ξύνευνον, ἀλλ' ἀπαμβλυνθήσεται
γνώμην· δυοῖν δὲ θάτερον βουλήσεται,
κλύειν ἄναλκις μᾶλλον ἢ μιαιφόνος·
αὕτη κατ' Ἄργος βασιλικὸν τέξει γένος.
μακροῦ λόγου δεῖ ταῦτ' ἐπεξελθεῖν τορῶς.
σπορᾶς γε μὴν ἐκ τῆσδε φύσεται θρασὺς
τόξοισι κλεινὸς, ὃς πόνων ἐκ τῶνδ' ἐμὲ
λύσει. τοιόνδε χρησμὸν ἡ παλαιγενὴς
μήτηρ ἐμοὶ διῆλθε Τιτανὶς Θέμις·
ὅπως δὲ χὤπη, ταῦτα δεῖ μακροῦ χρόνου
εἰπεῖν, σύ τ' οὐδὲν ἐκμαθοῦσα κερδανεῖς.

ΙΩ. ἐλελεῦ ἐλελεῦ, ὑπό μ' αὖ σφάκελος
καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσ',
οἴστρου δ' ἄρδις χρίει μ' ἄπυρος·
κραδία δὲ φόβῳ φρένα λακτίζει.
τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ἑλίγδην,

ἔξω δὲ δρόμου φέρομαι λύσσης
πνεύματι μάργῳ, γλώσσης ἀκρατής·
θολεροὶ δὲ λόγοι παίουσ' εἰκῇ
στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης.

ΧΟ. ἦ σοφὸς ἦ σοφὸς ὃς
πρῶτος ἐν γνώμᾳ τόδ' ἐβάστασε καὶ γλώσσᾳ διεμυθολόγησεν,
ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ,
καὶ μήτε τῶν πλούτῳ διαθρυπτομένων
μήτε τῶν γέννᾳ μεγαλυνομένων
ὄντα χερνήταν ἐραστεῦσαι γάμων.
μήποτε μήποτέ μ', ὦ
πότνιαι Μοῖραι, λεχέων Διὸς εὐνάτειραν ἴδοισθε πέλουσαν·
μηδὲ πλαθείην γαμέτᾳ τινὶ τῶν ἐξ οὐρανοῦ.
ταρβῶ γὰρ ἀστεργάνορα παρθενίαν
εἰσορῶσ' Ἰοῦς μέγα δαπτομέναν
δυσπλάνοις Ἥρας ἀλατείαις πόνων.
ἐμοὶ δ' ὅτι μὲν ὁμαλὸς ὁ γάμος
οὐ δέδια, μηδὲ κρεισσόνων
θεῶν ἄφυκτον ὄμμα προσδράκοι με.
ἀπολέμιστος ὅδε γ' ὁ πόλεμος, ἄπορα πόριμος,
οὐδ' ἔχω τίς ἂν γενοίμαν· Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ
μῆτιν ὅπα φύγοιμ' ἄν.

ΠΡ. ἦ μὴν ἔτι Ζεύς, καίπερ αὐθάδη φρονῶν,
ἔσται ταπεινός· τοῖον ἐξαρτύεται
γάμον γαμεῖν, ὃς αὐτὸν ἐκ τυραννίδος
θρόνων τ' ἄϊστον ἐκβαλεῖ· πατρὸς δ' ἀρὰ
Κρόνου τότ' ἤδη παντελῶς κρανθήσεται,
ἣν ἐκπίτνων ἠρᾶτο δηναιῶν θρόνων.
τοιῶνδε μόχθων ἐκτροπὴν οὐδεὶς θεῶν
δύναιτ' ἂν αὐτῷ πλὴν ἐμοῦ δεῖξαι σαφῶς.
ἐγὼ τάδ' οἶδα χᾧ τρόπῳ. πρὸς ταῦτά νυν
θαρσῶν καθήσθω τοῖς πεδαρσίοις κτύποις
πιστός, τινάσσων τ' ἐν χεροῖν πύρπνουν βέλος.
οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ταῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ

887–893 = 894–900.

πεσεῖν ἀτίμως πτώματ' οὐκ ἀνασχετά·
τοῖον παλαιστὴν νῦν παρασκευάζεται
ἐπ' αὐτὸς αὑτῷ, δυσμαχώτατον τέρας·
ὃς δὴ κεραυνοῦ κρείσσον' εὑρήσει φλόγα,
βροντάς θ' ὑπερβάλλοντα καρτερὸν κτύπον·
θαλασσίαν τε γῆς τινάκτειραν νόσον
τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, σκεδᾷ.
πταίσας δὲ τῷδε πρὸς κακῷ μαθήσεται
ὅσον τό τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα.
ΧΟ. σύ θην ἃ χρῄζεις, ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός.
ΠΡ. ἅπερ τελεῖται, πρὸς δ' ἃ βούλομαι λέγω.
ΧΟ. καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Διός τινα;
ΠΡ. καὶ τῶνδέ γ' ἕξει δυσλοφωτέρους πόνους.
ΧΟ. πῶς δ' οὐχὶ ταρβεῖς τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη;
ΠΡ. τί δ' ἂν φοβοίμην ᾧ θανεῖν οὐ μόρσιμον;
ΧΟ. ἀλλ' ἆθλον ἂν σοι τοῦδ' ἔτ' ἀλγίω πόροι
ΠΡ. ὁ δ' οὖν ποιείτω· πάντα προσδοκητά μοι.
ΧΟ. οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν σοφοί.
ΠΡ. σέβου, προσεύχου, θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεί.
ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει.
δράτω, κρατείτω τόνδε τὸν βραχὺν χρόνον,
ὅπως θέλει· δαρὸν γὰρ οὐκ ἄρξει θεοῖς.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν,
τὸν τοῦ τυράννου τοῦ νέου διάκονον·
πάντως τι καινὸν ἀγγελῶν ἐλήλυθε.

ΕΡΜΗΣ.

σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον,
τὸν ἐξαμαρτόντ' ἐς θεοὺς ἐφημέροις
πορόντα τιμάς, τὸν πυρὸς κλέπτην λέγω·
πατὴρ ἄνωγέ σ' οὕστινας κομπεῖς γάμους
αὐδᾶν, πρὸς ὧν ἐκεῖνος ἐκπίπτει κράτους·
καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως,
ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε· μηδέ μοι διπλᾶς
ὁδούς, Προμηθεῦ, προσβάλῃς· ὁρᾷς δ' ὅτι
Ζεὺς τοῖς τοιούτοις οὐχὶ μαλθακίζεται.

ΠΡ. σεμνόστομός γε καὶ φρονήματος πλέως
ὁ μῦθός ἐστιν, ὡς θεῶν ὑπηρέτου.
νέον νέοι κρατεῖτε καὶ δοκεῖτε δὴ
ναίειν ἀπενθῆ πέργαμ᾽· οὐκ ἐκ τῶνδ᾽ ἐγὼ
δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ᾐσθόμην;
τρίτον δὲ τὸν νῦν κοιρανοῦντ᾽ ἐπόψομαι
αἴσχιστα καὶ τάχιστα. μή τί σοι δοκῶ
ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς;
πολλοῦ γε καὶ τοῦ παντὸς ἐλλείπω. σὺ δὲ
κέλευθον ἥνπερ ἦλθες ἐγκόνει πάλιν·
πεύσει γὰρ οὐδὲν ὧν ἀνιστορεῖς ἐμέ.
ΕΡ. τοιοῖσδε μέντοι καὶ πρὶν αὐθαδίσμασιν
ἐς τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθώρμισας.
ΠΡ. τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν,
σαφῶς ἐπίστασ᾽, οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ᾽ ἐγώ.
κρεῖσσον γὰρ οἶμαι τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ
ἢ πατρὶ φῦναι Ζηνὶ πιστὸν ἄγγελον.
οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών.
ΕΡ. χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πράγμασι.
ΠΡ. χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ
ἐχθροὺς ἴδοιμι· καὶ σὲ δ᾽ ἐν τούτοις λέγω.
ΕΡ. ἦ κἀμὲ γάρ τι ξυμφοραῖς ἐπαιτιᾷ;
ΠΡ. ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεούς,
ὅσοι παθόντες εὖ κακοῦσί μ᾽ ἐκδίκως.
ΕΡ. κλύω σ᾽ ἐγὼ μεμηνότ᾽ οὐ σμικρὰν νόσον.
ΠΡ. νοσοῖμ᾽ ἄν, εἰ νόσημα τοὺς ἐχθροὺς στυγεῖν.
ΕΡ. εἴης φορητὸς οὐκ ἄν, εἰ πράσσοις καλῶς.
ΠΡ. ὤμοι. ΕΡ. τόδε Ζεὺς τοὔπος οὐκ ἐπίσταται.
ΠΡ. ἀλλ᾽ ἐκδιδάσκει πάνθ᾽ ὁ γηράσκων χρόνος.
ΕΡ. καὶ μὴν σύ γ᾽ οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι.
ΠΡ. σὲ γὰρ προσηύδων οὐκ ἂν ὄνθ᾽ ὑπηρέτην.
ΕΡ. ἐρεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν χρῄζει πατήρ.
ΠΡ. καὶ μὴν ὀφείλων γ᾽ ἂν τίνοιμ᾽ αὐτῷ χάριν.
ΕΡ. ἐκερτόμησας δῆθεν ὡς παῖδ᾽ ὄντα με.
ΠΡ. οὐ γὰρ σὺ παῖς τε κἄτι τοῦδ᾽ ἀνούστερος,

εἰ προσδοκᾷς ἐμοῦ τι πεύσεσθαι πάρα;
οὐκ ἔστιν αἴκισμ' οὐδὲ μηχάνημ' ὅτῳ
προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε,
πρὶν ἂν χαλασθῇ δεσμὰ λυμαντήρια.
πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλὸξ,
λευκοπτέρῳ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασι
χθονίοις κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω·
γνάμψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ' ὥστε καὶ φράσαι
πρὸς οὗ χρεών νιν ἐκπεσεῖν τυραννίδος.
ΕΡ. ὅρα νυν εἴ σοι ταῦτ' ἀρωγὰ φαίνεται.
ΠΡ. ὦπται πάλαι δὴ καὶ βεβούλευται τάδε.
ΕΡ. τόλμησον, ὦ μάταιε, τόλμησόν ποτε
πρὸς τὰς παρούσας πημονὰς ὀρθῶς φρονεῖν.
ΠΡ. ὀχλεῖς μάτην με κῦμ' ὅπως παρηγορῶν.
εἰσελθέτω σε μήποθ' ὡς ἐγὼ Διὸς
γνώμην φοβηθεὶς θηλύνους γενήσομαι
καὶ λιπαρήσω τὸν μέγα στυγούμενον
γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν
λῦσαί με δεσμῶν τῶνδε· τοῦ παντὸς δέω.
ΕΡ. λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν·
τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσει κέαρ
λιταῖς· δακὼν δὲ στόμιον ὡς νεοζυγὴς
πῶλος βιάζει καὶ πρὸς ἡνίας μάχει.
ἀτὰρ σφοδρύνει γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι.
αὐθαδία γὰρ τῷ φρονοῦντι μὴ καλῶς
αὐτὴ καθ' αὑτὴν οὐδενὸς μεῖον σθένει.
σκέψαι δ', ἐὰν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις,
οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία
ἔπεισ' ἄφυκτος· πρῶτα μὲν γὰρ ὀκρίδα
φάραγγα βροντῇ καὶ κεραυνίᾳ φλογὶ
πατὴρ σπαράξει τήνδε, καὶ κρύψει δέμας
τὸ σὸν, πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει.
μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου
ἄψορρον ἥξεις ἐς φάος· Διὸς δέ τοι
πτηνὸς κύων, δαφοινὸς αἰετὸς, λάβρως

διαρταμήσει σώματος μέγα ῥάκος,
ἄκλητος ἕρπων δαιταλεὺς πανήμερος,
κελαινόβρωτον δ' ἧπαρ ἐκθοινήσεται.
τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα,
πρὶν ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων
φανῇ, θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν
Ἅιδην κνεφαῖά τ' ἀμφὶ Ταρτάρου βάθη.
πρὸς ταῦτα βούλευ'· ὡς ὅδ' οὐ πεπλασμένος
ὁ κόμπος, ἀλλὰ καὶ λίαν εἰρημένος·
ψευδηγορεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταται στόμα
τὸ Δῖον, ἀλλὰ πᾶν ἔπος τελεῖ. σὺ δὲ
πάπταινε καὶ φρόντιζε, μηδ' αὐθαδίαν
εὐβουλίας ἀμείνον' ἡγήσῃ ποτέ.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν Ἑρμῆς οὐκ ἄκαιρα φαίνεται
λέγειν· ἄνωγε γάρ σε τὴν αὐθαδίαν
μεθέντ' ἐρευνᾶν τὴν σοφὴν εὐβουλίαν.
πιθοῦ· σοφῷ γὰρ αἰσχρὸν ἐξαμαρτάνειν.
ΠΡ. εἰδότι τοί μοι τάσδ' ἀγγελίας
ὅδ' ἐθώϋξεν, πάσχειν δὲ κακῶς
ἐχθρὸν ὑπ' ἐχθρῶν οὐδὲν ἀεικές.
πρὸς ταῦτ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπτέσθω μὲν
πυρὸς ἀμφήκης βόστρυχος, αἰθὴρ δ'
ἐρεθιζέσθω
βροντῇ σφακέλῳ τ' ἀγρίων ἀνέμων·
χθόνα δ' ἐκ πυθμένων αὐταῖς ῥίζαις
πνεῦμα κραδαίνοι,
κῦμα δὲ πόντου τραχεῖ ῥοθίῳ
ξυγχώσειεν τῶν τ' οὐρανίων
ἄστρων διόδους, ἔς τε κελαινὸν
Τάρταρον ἄρδην ῥίψειε δέμας
τοὐμὸν ἀνάγκης στερραῖς δίναις·
πάντως ἐμέ γ' οὐ θανατώσει.
ΕΡ. τοιάδε μέντοι τῶν φρενοπλήκτων
βουλεύματ' ἔπη τ' ἐστὶν ἀκοῦσαι.
τί γὰρ ἐλλείπει μὴ παραπαίειν

ἢ τοῦδε τύχη; τί χαλᾷ μανιῶν;
ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοσύναις
ξυγκάμνουσαι ταῖς τοῦδε τόπων
μετά ποι χωρεῖτ' ἐκ τῶνδε θοῶς,
μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ
βροντῆς μύκημ' ἀτέραμνον.
ΧΟ. ἄλλο τι φώνει καὶ παραμυθοῦ μ'
ὅ τι καὶ πείσεις· οὐ γὰρ δή που
τοῦτό γε τλητὸν παρέσυρας ἔπος.
πῶς με κελεύεις κακότητ' ἀσκεῖν;
μετὰ τοῦδ' ὅ τι χρὴ πάσχειν ἐθέλω·
τοὺς προδότας γὰρ μισεῖν ἔμαθον,
κοὐκ ἔστι νόσος
τῆσδ' ἥντιν' ἀπέπτυσα μᾶλλον.
ΕΡ. ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἁγὼ προλέγω·
μηδὲ πρὸς ἄτης θηραθεῖσαι
μέμψησθε τύχην, μηδέ ποτ' εἴπηθ'
ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόοπτον
πῆμ' εἰσέβαλεν·
μὴ δῆτ', αὐταὶ δ' ὑμᾶς αὐτάς.
εἰδυῖαι γὰρ κοὐκ ἐξαίφνης
οὐδὲ λαθραίως
εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης
ἐμπλεχθήσεσθ' ὑπ' ἀνοίας.
ΠΡ. καὶ μὴν ἔργῳ κοὐκέτι μύθῳ
χθὼν σεσάλευται·
βρυχία δ' ἠχὼ παραμυκᾶται
βροντῆς, ἕλικες δ' ἐκλάμπουσι
στεροπῆς ζάπυροι,
στρόμβοι δὲ κόνιν εἱλίσσουσι·
σκιρτᾷ δ' ἀνέμων πνεύματα πάντων
εἰς ἄλληλα
στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνύμενα·
ξυντετάρακται δ' αἰθὴρ πόντῳ.

τοιάδ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ ῥιπὴ Διόθεν
τεύχουσα φόβον στείχει φανερῶς.
ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας, ὦ πάντων
αἰθὴρ κοινὸν φάος εἱλίσσων,
ἐσορᾷς μ᾽ ὡς ἔκδικα πάσχω.

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΚΗΡΥΞ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ Λάϊος τοῦ Λαβδάκου υἱὸς ὢν ἐβασίλευεν ἐν Θήβαις, γυναῖκα κεκτημένος Ἰοκάστην, τὴν θυγατέρα τοῦ Μενοικέως· ᾗ συνελθεῖν καὶ τέκνα ποιῆσαι οὐκ ἐτόλμα, τὰς τοῦ Πέλοπος δεδιὼς ἀράς. φασὶ γὰρ ὅτι τὸν τοῦ Πέλοπος υἱὸν Χρύσιππον, ὃς ἦν αὐτῷ ἐξ ἄλλης γυναικός, καὶ οὐκ ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνομάου Ἱπποδαμείας, ὁ Λάϊος ἥρπασεν, ἐρασθεὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ συνεγένετο, καὶ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀρρενοφθορίαν ὑπέδειξε, καθώσπερ δὴ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς, τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. ὅπερ ὁ Πέλοψ μαθὼν τὸν Λάϊον κατηράσατο ἐξ οἰκείας φονευθῆναι γονῆς. ἐπεὶ γοῦν ὁ Λάϊος δι' ὃν εἴρηται τρόπον ἄπαις ἤδη παρήκμαζεν, εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον παρεγένετο ἐρωτήσων εἰ δέοι τεκνώσασθαι. ἐξήνεγκε δὲ αὐτῷ τὸ χρηστήριον

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.

λοβὼν δὲ τὸν χρησμὸν καὶ ἀπελθὼν ἐφύλαττε μὴ συνευνᾶσθαι τῇ ἰδίᾳ γυναικί. ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν τῷ οἴνῳ βαρυνθεὶς συνῆλθε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἀφ' ἧς ἔσχε τὸν Οἰδίποδα. φοβηθεὶς δὲ τὸν χρησμὸν εἰπόντα

Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,

καθὼς καὶ Πέλοψ κατηράσατο, ἡνίκα ὁ Οἰδίπους ἐγεννήθη, διατορήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ χρυσέους κρίκους διαπερονησάμενος, ἐν Κιθαιρῶνι τοῦτον ἐξέθετο. εὑρόντες δέ τινες αὐτὸν ποιμένες καὶ ἀναλαβόντες ἀνήνεγκαν τῷ τότε βασιλεῖ Κορίνθου Πολύβῳ· ὃς λαβὼν αὐτὸν ἐπιμελείας ἠξίωσε καὶ εἰς ἀνδρῶν ἡλικίαν ἤγαγεν. ἔπειτα δὲ Οἰδίπους παρά τινος ὑβρισθεὶς καὶ ὀνειδισθεὶς ὡς νόθος ἐστὶ καὶ οὐ γνήσιος τοῦ Πολύβου, ἀπῆλθεν ἐρωτήσων εἰς τὴν Πυθίαν, ἤγουν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, τίς τε εἴη καὶ τίνος υἱός. εἶπε δὲ αὐτῷ τὸ μαντεῖον ὅτι πρόκειταί σοι φονεῦσαι τὸν πατέρα σου καὶ μητρί σου συνευνασθῆναι. ἀκούσας δὲ τοῦ χρησμοῦ κατέλειψεν ἀπελθεῖν εἰς Κόρινθον πρὸς τὸν Πόλυβον διὰ τὰ εἰρημένα, ὡς δοκῶν τὸν Πόλυβον λέγειν τὸ χρηστήριον πατέρα καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα

μητέρα· καὶ ἀπῆλθε τὴν ἐς Θήβας ὁδόν. διεπορεύετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκείνην καὶ ὁ Λάϊος, ὁ τούτου πατὴρ, ἀπερχόμενος καὶ οὗτος εἰς τὸ μαντεῖον ἐρωτήσων περὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντος παιδὸς, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, τί γέγονε. ἐπεὶ δὲ συνήντησαν ἄμφω, οἱ τοῦ Λαΐου δορυφόροι πρὸς τὸν Οἰδίποδα εἶπον· παραχώρησον, ὦ ξένε, τῷ βασιλεῖ τῆς ὁδοῦ. ὁ δ' οὐκ ἐπείσθη· πληγεὶς δὲ παρὰ τοῦ Λαΐου, ἐμάνη ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ· ἕνα δὲ μόνον ἀφῆκεν, ὃς στραφεὶς οἴκοι ἀπήγγειλε πάντα. ἐλθὼν δὲ εἰς Θήβας ὁ Οἰδίπους ὕστερον εὗρε κακὸν αὐτοῖς ἐπικείμενον μέγα, τὴν Σφίγγα· ἥτις αἰνίγματα ἔλεγε καὶ τὸν μὴ ἰσχύοντα λῦσαι αὐτὰ κατήσθιε. προέκειτο δὲ τότε παρὰ τῶν Θηβαίων τῷ εὑρόντι τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγὸς βραβεῖον ἡ τοῦ Λαΐου γυνὴ Ἰοκάστη, δοθησομένη αὐτῷ εἰς γάμον. εἰπούσης οὖν τῆς Σφιγγὸς τὸ αἴνιγμα τὸ, τετράπους δίπους τε καὶ πάλιν τρίπους, ὃ σημαίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐφεῦρε τοῦτο ὁ Οἰδίπους· ἡ δὲ Σφὶγξ μανεῖσα ἀνεῖλεν αὐτήν. συνελθὼν οὖν ὁ Οἰδίπους τῇ ἰδίᾳ μητρὶ παῖδας ἐποίησε τέσσαρας, τὸν Πολυνείκην καὶ τὸν Ἐτεοκλῆν, τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην. ὕστερον δὲ μαθὼν τὸ ἀνόμημα ὃ ἔδρασεν ἐτύφλωσεν ἑαυτὸν, τοῖς δὲ εἰρημένοις υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλειψεν. ἐπεὶ δὲ οὗτοι τοῦτον ὄντα τυφλὸν ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξαν, κατηράσατο αὐτοὺς ὥστε διὰ ξίφους καὶ πολέμου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι. οὗ ἕνεκα καὶ φοβούμενοι τὸ ὁμοῦ μὲν εἶναι ἐν ταῖς Θήβαις καὶ βασιλεύειν κατέλειψαν· συμπεφωνήκασι δὲ ἵνα τοῦ ἑνὸς ἐξερχομένου τῆς πόλεως καὶ ἀποδημοῦντος ἐπὶ χρόνον ἕνα ὁ ἕτερος βασιλεύοι, καὶ πάλιν τοῦ ἀποδημοῦντος εἰσερχομένου ὑποχωροίη ὁ ἕτερος, ὡς ἂν ἐκ τούτου φύγωσι τὴν ἀράν. ὁ γοῦν Πολυνείκης πρῶτος ὢν ἐκράτησεν ἐν χρόνῳ ἑνὶ τῆς βασιλείας, εἶτα ἐξῆλθε τῷ Ἐτεοκλεῖ παραχωρήσας αὐτῆς. τοῦ χρόνου δὲ συμπληρωθέντος ἐπὶ τὸ βασιλεύειν ὁ Πολυνείκης καὶ αὖθις εἰς τὰς Θήβας παρεγένετο κατὰ τὸ συμπεφωνημένον· μὴ παραδεχθεὶς δὲ ὑπὸ Ἐτεοκλέους εἰς τὸν τοῦ Ἄργους βασιλέα Ἄδραστον ἀπῆλθε, καὶ τούτου γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ γέγονεν, ἐπὶ ὑποσχέσει τοιαύτῃ, ἵνα συνεργήσῃ αὐτῷ ὁ Ἄδραστος ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν καὶ βασιλείας δράξασθαι. λαβὼν τοίνυν ἐκ τοῦ Ἄργους στρατιὰν πλείστην ἄπεισιν εἰς Θήβας κατὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ. ἔνθα καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὑπ' ἀλλήλων ἐφονεύθησαν.

ΑΛΛΩΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Θήβαις ὑπόκειται· ὁ δὲ χορὸς ἐκ Θηβαίων ἐστὶ παρθένων· ἡ δὲ ὑπόθεσις, στρατιὰ Ἀργείων πολιορκοῦσα Θηβαίους, τοὺς καὶ νικήσαντας· καὶ θάνατος Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. ἐδιδάχθη ἐπὶ Θεαγενίδου ὀλυμπιάδι οη'. ἐνίκα Λαΐῳ, Οἰδίποδι, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφιγγὶ σατυρικῇ. δεύτερος Ἀριστίας Περσεῖ, Ταντάλῳ, Παλαισταῖς σατυρικοῖς τοῖς Πρατίνου πατρός. τρίτος Πολυφράδμων Λυκουργείᾳ τετραλογίᾳ. ἐπιγέγραπται δὲ [ὑπόθεσις τῶν] ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, διὰ τὸ ἑπτὰ στρατηγοὺς φυλάσσειν τὰς πύλος τῶν Θηβῶν. εἰσὶ δὲ αὗται αἱ Θῆβαι ἑπτάπυλοι· αἱ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ οὖσαι ἑκατοντάπυλοι.

Προλογίζει δὲ Ἐτεοκλῆς, παρασκευάζων τὸν τῶν Θηβαίων δῆμον εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως.

ΑΛΛΩΣ.

Οἰδίπους μαθὼν ὡς ἀθέσμως συνῆν τῇ μητρὶ ἐτύφλωσεν ἑαυτόν· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, θέλοντες λήθῃ παραπέμψαι τὸ τοιοῦτον μίασμα, ἐγκατακλείουσιν οἰκίσκῳ αὐτόν. ὁ δὲ τοῦτο μὴ φέρων ἀρᾶται αὐτοῖς διὰ σιδήρου τὴν βασιλείαν λαχεῖν. οἱ δὲ εἰς φόβον πεπτωκότες ἐνταῦθα μὴ τὰς ἀρὰς τελέσωσιν οἱ θεοί, ἔγνωσαν δεῖν ἔχεσθαι τὴν βασιλείαν παρὰ μέρος, ἑκάτερος ἐνιαυτὸν ἄρχων. πρῶτον οὖν Ἐτεοκλῆς ἦρξεν, ἅτε καὶ πρεσβύτερος ὢν Πολυνείκους, εἰ καὶ Σοφοκλῆς νεώτερον λέγει. Πολυνείκης δὲ ὑπεχώρησε. τελεσθέντος δὲ τοῦ συγκειμένου ἐνιαυτοῦ, ἐπειδὴ Πολυνείκης ἐλθὼν ἀπῄτει τὸ σκῆπτρον, οὐ μόνον οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ ἀπεπέμφθη κενὸς παρ' Ἐτεοκλέους, οὐ βουλομένου ἐκστῆναι τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' ἐγκρατῶς ἐχομένου ταύτης. ὅθεν καὶ Πολυνείκης ἐκεῖθεν ἀπάρας εἰς Ἄργος ἔρχεται, καὶ τὴν Ἀδράστου θυγατέρα γήμας πείθει τοῦτον συνάρασθαί οἱ πρὸς τὴν τῆς ἀρχῆς ἀνάληψιν· καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ συχνὴν στρατιὰν ἀφικνεῖται κατὰ Θηβαίων. ἦρχον δὲ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς μετὰ Πολυνείκους ἑπτὰ στρατηγοί, ἕβδομος γὰρ οὗτος ἦν, ὡς ἂν πρὸς τὰς ἑπτὰ πύλας τῶν Θηβῶν ἕκαστος ἐπαγάγοι λόχον πολιορκοῦντα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι στρατηγοὶ ὑπὸ Θηβαίων ἀνῃρέθησαν ἐν τῷ πολέμῳ· Πολυνείκης δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς μονομαχήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἀναιροῦσιν ἀλλήλους. σημείωσαι δὲ ὡς Εὐριπίδης μὲν ἕνα τῶν ἑπτὰ τὸν Ἄδραστον λέγει, Αἰσχύλος δὲ ἕτερον τῶν ἑπτά, Ἐτέοκλον ἀντὶ Ἀδράστου προσθείς.

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

ΚΑΔΜΟΥ πολῖται, χρὴ λέγειν τὰ καίρια
ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως
οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.
εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ·
εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ τύχοι,
Ἐτεοκλέης ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν
ὑμνοῖθ' ὑπ' ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις
οἰμώγμασίν θ', ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος
ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει.
ὑμᾶς δὲ χρὴ νῦν, καὶ τὸν ἐλλείποντ' ἔτι
ἥβης ἀκμαίας καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ,
βλαστημὸν ἀλδαίνοντα σώματος πολὺν,
ὥραν ἔχονθ' ἕκαστον, ὥστε συμπρεπὲς,
πόλει τ' ἀρήγειν καὶ θεῶν ἐγχωρίων
βωμοῖσι, τιμὰς μὴ 'ξαλειφθῆναί ποτε·
τέκνοις τε, γῇ τε μητρὶ, φιλτάτῃ τροφῷ·
ἡ γὰρ νέους ἕρποντας εὐμενεῖ πέδῳ,
ἅπαντα πανδοκοῦσα παιδείας ὄτλον,
ἐθρέψατ' οἰκιστῆρας ἀσπιδηφόρους
πιστοὺς ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τόδε.
καὶ νῦν μὲν ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει θεός·
χρόνον γὰρ ἤδη τόνδε πυργηρουμένοις
καλῶς τὰ πλείω πόλεμος ἐκ θεῶν κυρεῖ.
νῦν δ' ὡς ὁ μάντις φησὶν, οἰωνῶν βοτὴρ,
ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν, πυρὸς δίχα,
χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
οὗτος τοιῶνδε δεσπότης μαντευμάτων

λέγει μεγίστην προσβολὴν Ἀχαιΐδα
νυκτηγορεῖσθαι κἀπιβουλεύειν πόλει.
ἀλλ' ἔς τ' ἐπάλξεις καὶ πύλας πυργωμάτων
ὁρμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν παντευχίᾳ,
πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασι
πύργων στάθητε, καὶ πυλῶν ἐπ' ἐξόδοις
μίμνοντες εὖ θαρσεῖτε, μηδ' ἐπηλύδων
ταρβεῖτ' ἄγαν ὅμιλον· εὖ τελεῖ θεός.
σκοποὺς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας στρατοῦ
ἔπεμψα, τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν ὁδῷ·
καὶ τῶνδ' ἀκούσας οὔ τι μὴ ληφθῶ δόλῳ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἐτεόκλεες, φέριστε Καδμείων ἄναξ,
ἥκω σαφῆ τἀκεῖθεν ἐκ στρατοῦ φέρων,
αὐτὸς κατόπτης δ' εἴμ' ἐγὼ τῶν πραγμάτων·
ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ, θούριοι λοχαγέται,
ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος
καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου,
Ἄρη τ', Ἐνυὼ, καὶ φιλαίματον Φόβον
ὡρκωμότησαν ἢ πόλει κατασκαφὰς
θέντες λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν φόνῳ·
μνημεῖά θ' αὑτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς δόμους
πρὸς ἅρμ' Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον, δάκρυ
λείβοντες, οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ στόμα.
σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ φλέγων
ἔπνει, λεόντων ὡς Ἄρη δεδορκότων.
καὶ τῶνδε πύστις οὐκ ὄκνῳ χρονίζεται.
κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν
ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον.
πρὸς ταῦτ' ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως
πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος·
ἐγγὺς γὰρ ἤδη πάνοπλος Ἀργείων στρατὸς
χωρεῖ, κονίει, πεδία δ' ἀργηστὴς ἀφρὸς
χραίνει σταλαγμοῖς ἱππικῶν ἐκ πνευμόνων.

σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος
φάρξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι πνοὰς
Ἄρεως· βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ·
καὶ τῶνδε καιρὸν ὅστις ὤκιστος λαβέ·
κἀγὼ τὰ λοιπὰ πιστὸν ἡμεροσκόπον
ὀφθαλμὸν ἕξω, καὶ σαφηνείᾳ λόγου
εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν ἀβλαβὴς ἔσει.

ΕΤ. ὦ Ζεῦ τε καὶ Γῆ καὶ πολισσοῦχοι θεοὶ,
Ἀρά τ' Ἐρινὺς πατρὸς ἡ μεγασθενὴς,
μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν πανώλεθρον
ἐκθαμνίσητε δηάλωτον, Ἑλλάδος
φθόγγον χέουσαν, καὶ δόμους ἐφεστίους·
ἐλευθέραν δὲ γῆν τε καὶ Κάδμου πόλιν
ζυγοῖσι δουλίοισι μήποτε σχεθεῖν·
γένεσθε δ' ἀλκή· ξυνὰ δ' ἐλπίζω λέγειν·
πόλις γὰρ εὖ πράσσουσα δαίμονας τίει.

ΧΟΡΟΣ.

θρεῦμαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη·
καθεῖται στρατὸς στρατόπεδον λιπὼν,
ῥεῖ πολὺς ὅδε λεὼς πρόδρομος ἱππότας·
αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖσ',
ἄναυδος, σαφὴς, ἔτυμος ἄγγελος·
εἷλε δ' ἐμὰς φρένας δέος· ὅπλων κτύπος ποτιχρίμπτεται·
διὰ πέδον βοὰ ποτᾶται, βρέμει δ'
ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος ὀροτύπου.
ἰὼ ἰὼ θεοὶ θεαί τ' ὀρόμενον κακὸν ἀλεύσατε.
βοᾷ ὑπὲρ τάφρων λευκοπρεπὴς λεὼς ὄρνυται ἐπὶ πόλιν.
τίς ἄρα ῥύσεται, τίς ἄρ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεᾶν ;
πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη δαιμόνων ;
ἰὼ μάκαρες εὔεδροι, ἀκμάζει βρετέων
ἔχεσθαι. τί μέλλομεν ἀγάστονοι ;
ἀκούετ' ἢ οὐκ ἀκούετ' ἀσπίδων κτύπον ;
πέπλων καὶ στεφέων πότ', εἰ μὴ νῦν, ἀμφὶ λίταν' ἕξομεν ;
κτύπον δέδορκα, πάταγος οὐχ ἑνὸς δορός.
τί ῥέξεις, προδώσεις, παλαίχθων Ἄρης, τὰν τεὰν γᾶν ;

ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον, ἔπιδε πόλιν,
τάν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου·
θεοὶ πολίοχοι χθονὸς, — ◡ —
ἴτ' ἴτε πάντας ὧδ', ἴδετε παρθένων
ἱκέσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ.
κῦμα περὶ πτόλιν δοχμολοφᾶν ἀνδρῶν
καχλάζει πνοαῖς Ἄρεος ὀρόμενον.
ἀλλ', ὦ Ζεῦ πάτερ, πᾶν τέλος ὃς νέμεις,
ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν.
Ἀργεῖοι γὰρ πόλισμα Κάδμου
κυκλοῦνται· φόβος δ' Ἀρείων ὅπλων.
διάδετοι δέ τοι γενῦν ἱππείων
μινύρονται φόνον χαλινοί.
ἑπτὰ δ' ἀγάνορες πρέποντες στρατοῦ
δορυσσόοις σάγαις πύλαις ἑβδόμαις
προσίστανται πάλῳ λαχόντες.
σύ τ', ὦ Διογενὲς φιλόμαχον κράτος,
ῥυσίπολις γενοῦ, Παλλὰς, ὅ θ' ἵππιος ποντομέδων ἄναξ
ἰχθυβόλῳ μαχανᾷ Ποσειδὰν,
ἐπίλυσιν φόβων ἐπίλυσιν δίδου.
σύ τ' Ἄρης, φεῦ φεῦ, Κάδμου ἐπώνυμον
πόλιν φύλαξον, κήδεσαί τ' ἐναργῶς.
καὶ Κύπρις, ἅτ' εἶ γένους προμάτωρ,
ἄλευσον· σέθεν γὰρ ἐξ αἵματος
γεγόναμεν· λιταῖσί σε θεοκλύτοις
ἀπύουσαι πελαζόμεσθα.
καὶ σὺ, Λύκει' ἄναξ, Λύκειος γενοῦ
στρατῷ δαΐῳ, στόνων καππαύτας·
σύ τ', ὦ Λατογένεια κούρα,
τόξον εὐτυκάζου,
Ἄρτεμι φίλα, ἐή.
ὄτοβον ἁρμάτων ἀμφὶ πόλιν κλύω,
ὦ πότνι' Ἥρα·
ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι.
δοριτίνακτος αἰθὴρ ἐπιμαίνεται·

τί πόλις ἄμμι πάσχει, τί γενήσεται; (160)
ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάξει θεός; ἒ ἔ, ἔ.
ἀκροβόλων δ' ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται.
ὦ φίλ' Ἄπολλον, (164)
κόναβος ἐν πύλαις χαλκοδέτων σακέων,
καὶ Διόθεν * * * * * *
πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος ἐν μάχᾳ.
σύ τε μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα πρὸ πόλεως (170)
ἑπτάπυλον ἕδος ἐπιρρύου.
ἰὼ παναλκεῖς θεοὶ,
ἰὼ τέλειοι τέλειαί τε γᾶς τᾶσδε πυργοφύλακες,
πόλιν δορίπονον μὴ προδῶθ' ἑτεροβάγμονι στρατῷ. (175)
κλύετε παρθένων κλύετε πανδίκως χειροτόνους λιτάς.
ἰὼ φίλοι δαίμονες (180)
λυτήριοί τ' ἀμφιβάντες πόλιν, δείξαθ' ὡς φιλοπόλεις,
μέλεσθέ θ' ἱερῶν δημίων, μελόμενοι δ' ἀρήξατε· (184)
φιλοθύτων δέ τοι πόλεος ὀργίων μνήστορες ἔστε μοι.

ΕΤ. ὑμᾶς ἐρωτῶ, θρέμματ' οὐκ ἀνασχετὰ,
ἦ ταῦτ' ἄριστα καὶ πόλει σωτήρια,
στρατῷ τε θάρσος τῷδε πυργηρουμένῳ, (190)
βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων θεῶν
αὔειν, λακάζειν, σωφρόνων μισήματα;
μήτ' ἐν κακοῖσι μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἴην τῷ γυναικείῳ γένει.
κρατοῦσα μὲν γὰρ οὐχ ὁμιλητὸν θράσος, (195)
δείσασα δ' οἴκῳ καὶ πόλει πλέον κακόν.
καὶ νῦν πολίταις τάσδε διαδρόμους φυγὰς
θεῖσαι διερροθήσατ' ἄψυχον κάκην·
τὰ τῶν θύραθεν δ' ὡς ἄριστ' ὀφέλλετε,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὐτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα. (200)
* * * * * *
κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
ἀνὴρ γυνή τε χὤ τι τῶν μεταίχμιον,

Post 194. sequebatur τοιαῦτά τἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις.
166–173 = 174–181.

ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται,
λευστῆρα δήμου δ' οὔ τι μὴ φύγῃ μόρον.
μέλει γὰρ ἀνδρί, μὴ γυνὴ βουλευέτω,
τἄξωθεν· ἔνδον δ' οὖσα μὴ βλάβην τίθει.
ἤκουσας ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ λέγω;

ΧΟ. ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος, ἔδεισ' ἀκού-
σασα τὸν ἁρματόκτυπον ὄτοβον ὄτοβον,
ὅτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι,
ἱππικῶν τ' ἄπυον πηδαλίων διὰ
στόμια πυριβρεμετᾶν χαλινῶν.

ΕΤ. τί οὖν; ὁ ναύτης ἆρα μὴ 'ς πρῷραν φυγὼν
πρύμνηθεν ηὗρε μηχανὴν σωτηρίας,
νεὼς καμούσης ποντίῳ πρὸς κύματι;

ΧΟ. ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον ἀρ-
χαῖα βρέτη, θεοῖσι πίσυνος, νιφάδος
ὅτ' ὀλοᾶς νιφομένας βρόμος ἐν πύλαις,
δὴ τότ' ἤρθην φόβῳ πρὸς μακάρων λιτάς,
πόλεος ἵν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν.

ΕΤ. πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ.

ΧΟ. οὔκουν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν; ΕΤ. ἀλλ' οὖν θεοὺς
τοὺς τῆς ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.

ΧΟ. μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα λίποι θεῶν
ἅδε πανάγυρις, μηδ' ἐπίδοιμι τάνδ'
ἀστυδρομουμέναν πόλιν κσὶ στράτευμ'
ἀπτόμενον πυρὶ δαΐῳ.

ΕΤ. μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς·
πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας
μήτηρ, γονῆς σωτῆρος· ὧδ' ἔχει λόγος.

ΧΟ. ἔστι θεοῖς δ' ἔτ' ἰσχὺς καθυπερτέρα·
πολλάκι δ' ἐν κακοῖσι τὸν ἀμάχανον
κὰκ χαλεπᾶς δύας ὕπερθ' ὀμμάτων
κρημναμενᾶν νεφελᾶν ὀρθοῖ.

203–207 = 211–215.
219–222 = 226–229.

ΕΤ. ἀνδρῶν τάδ' ἐστί, σφάγια καὶ χρηστήρια
θεοῖσιν ἔρδειν, πολεμίων πειρωμένων·
σὸν δ' αὖ τὸ σιγᾶν καὶ μένειν εἴσω δόμων.
ΧΟ. διὰ θεῶν πόλιν νεμόμεθ' ἀδάματον,
δυσμενέων δ' ὄχλον πύργος ἀποστέγει.
τίς τάδε νέμεσις στυγεῖ;
ΕΤ. οὔτοι φθονῶ σοι δαιμόνων τιμᾶν γένος·
ἀλλ' ὡς πολίτας μὴ κακοσπλάγχνους τιθῇς,
ἔκηλος ἴσθι μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ.
ΧΟ. ποτάνιον κλύουσα πάταγον ἀνάμιγα
ταρβοσύνῳ φόβῳ τάνδ' ἐς ἀκρόπτολιν,
τίμιον ἕδος, ἱκόμαν.
ΕΤ. μή νυν, ἐὰν θνήσκοντας ἢ τετρωμένους
πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε.
τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται, φόβῳ βροτῶν.
ΧΟ. καὶ μὴν ἀκούω γ' ἱππικῶν φρυαγμάτων.
ΕΤ. μή νυν ἀκούουσ' ἐμφανῶς ἄκου' ἄγαν.
ΧΟ. στένει πόλισμα γῆθεν, ὡς κυκλουμένων.
ΕΤ. οὐκοῦν ἔμ' ἀρκεῖ τῶνδε βουλεύειν πέρι.
ΧΟ. δέδοικ', ἀραγμὸς δ' ἐν πύλαις ὀφέλλεται.
ΕΤ. οὐ σῖγα μηδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ πτόλιν;
ΧΟ. ὦ ξυντέλεια, μὴ προδῷς πυργώματα.
ΕΤ. οὐκ ἐς φθόρον σιγῶσ' ἀνασχήσει τάδε;
ΧΟ. θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν.
ΕΤ. αὐτὴ σὺ δουλοῖς κἀμὲ καὶ σὲ καὶ πόλιν.
ΚΟ. ὦ παγκρατὲς Ζεῦ, τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος.
ΕΤ. ὦ Ζεῦ, γυναικῶν οἷον ὤπασας γένος.
ΧΟ. μοχθηρὸν, ὥσπερ ἄνδρας ὧν ἁλῷ πόλις.
ΕΤ. παλινστομεῖς αὖ θιγγάνουσ' ἀγαλμάτων;
ΧΟ. ἀψυχίᾳ γὰρ γλῶσσαν ἁρπάζει φόβος.
ΕΤ. αἰτουμένῳ μοι κοῦφον εἰ δοίης τέλος.
ΧΟ. λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τάχ' εἴσομαι.
ΕΤ. σίγησον, ὦ τάλαινα, μὴ φίλους φόβει.
ΧΟ. σιγῶ· ξὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον.

233–235=239–241.

ΕΤ. τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων τοὖπος αἱροῦμαι σέθεν.
καὶ πρός γε τούτοις, ἐκτὸς οὖσ' ἀγαλμάτων,
εὔχου τὰ κρείσσω ξυμμάχους εἶναι θεούς·
κἀμῶν ἀκούσασ' εὐγμάτων, ἔπειτα σὺ
ὀλολυγμὸν ἱρὸν εὐμενῆ παιάνισον,
Ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς,
θάρσος φίλοις, λύουσα πολεμίων φόβον.
ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις θεοῖς,
πεδιονόμοις τε κἀγορᾶς ἐπισκόποις,
Δίρκης τε πηγαῖς, ὕδατά τ' Ἰσμηνοῦ λέγω,
εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεσωσμένης,
[μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν,
ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ὧδ' ἐπεύχομαι
θήσειν τροπαῖα, πολεμίων δ' ἐσθήματα,]
λάφυρα δάων δουρίληφθ' ἁγνοῖς δόμοις
στέψω πρὸ ναῶν, πολεμίων ἐσθήματα.
τοιαῦτ' ἐπεύχου μὴ φιλοστόνως θεοῖς,
μηδ' ἐν ματαίοις κἀγρίοις ποιφύγμασιν·
οὐ γάρ τι μᾶλλον μὴ φύγῃς τὸ μόρσιμον·
ἐγὼ δέ γ' ἄνδρας ἓξ ἐμοὶ ξὺν ἑβδόμῳ
ἀντηρέτας ἐχθροῖσι τὸν μέγαν τρόπον
εἰς ἑπτατειχεῖς ἐξόδους τάξω μολών,
πρὶν ἀγγέλους σπερχνούς τε καὶ ταχυρρόθους
λόγους ἱκέσθαι καὶ φλέγειν χρείας ὕπο.
ΧΟ. μέλει, φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·
γείτονες δὲ κάρζας
μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος
τὸν ἀμφιτειχῆ λεών, δράκοντας ὥς τις τέκνων
ὑπερδέδοικεν λεχαίων δυσευνάτορας
πάντρομος πελειάς.
τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους
πανδαμὶ πανομιλὶ
στείχουσιν· τί γένωμαι;
τοὶ δ' ἐπ' ἀμφιβόλοισιν

287–303=304–320.

ἰάπτουσι πολίταις
χερμάδ᾽ ὀκριόεσσαν.
παντὶ τρόπῳ, Διογενεῖς θεοί, πόλιν καὶ στρατὸν
Καδμογενῆ ῥύεσθε.
ποῖον δ᾽ ἀμείψεσθε γαίας πέδον
τᾶσδ᾽ ἄρειον, ἐχθροῖς
ἀφέντες τὰν βαθύχθον᾽ αἶαν,
ὕδωρ τε Διρκαῖον, εὐτραφέστατον πωμάτων
ὅσων ἵησιν Ποσειδὰν ὁ γαιάοχος
Τηθύος τε παῖδες.
πρὸς τάδ᾽, ὦ πολιοῦχοι
θεοί, τοῖσι μὲν ἔξω
πύργων ἀνδρολέτειραν
νόσον, ῥίψοπλον ἄταν,
ἐμβαλόντες ἄροισθε
κῦδος τοῖσδε πολίταις,
καὶ πόλεως ῥύτορες ἔλθετ᾽ εὔεδροί τε στάθητ᾽
ὀξυγόοις λιταῖσιν.
οἰκτρὸν γὰρ πόλιν ὧδ᾽ ὠγυγίαν
᾿Αΐδᾳ προϊάψαι, δορὸς ἄγραν,
δουλίαν ψαφαρᾷ σποδῷ
ὑπ᾽ ἀνδρὸς ᾿Αχαιοῦ θεόθεν
περθομέναν ἀτίμως,
τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι,
ἐή, νέας τε καὶ παλαιὰς
ἱππηδὸν πλοκάμων,
περιρρηγνυμένων φαρέων.
βοᾷ δ᾽ ἐκκενουμένα πόλις,
λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου·
βαρείας τοι τύχας προταρβῶ.
κλαυτὸν δ᾽ ἀρτιτρόποις ὠμοδρόπων
νομίμων προπάροιθεν διαμεῖψαι
δωμάτων στυγερὰν ὁδόν.
τί; τὸν φθίμενον γὰρ προλέγω

321–332=333–344.

βέλτερα τῶνδε πράσσειν.
πολλὰ γάρ, εὖτε πτόλις δαμασθῇ,
ἒη, δυστυχῆ τε πράσσει.
ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει,
φονεύει, τὰ δὲ καὶ πυρφορεῖ·
καπνῷ χραίνεται πόλισμ' ἅπαν.
μαινόμενος δ' ἐπιπνεῖ λαοδάμας
μιαίνων εὐσέβειαν Ἄρης.
κορκορυγαὶ δ' ἀν' ἄστυ, ποτὶ δ' ὁρκάνα πυργῶτις.
πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ στὰς δορὶ καίνεται·
βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι
τῶν ἐπιμαστιδίων
ἄρτι βρεφῶν βρέμονται.
ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομᾶν ὁμαίμονες·
ξυμβολεῖ φέρων φέροντι,
καὶ κενὸς κενὸν καλεῖ,
ξύννομον θέλων ἔχειν,
οὔτε μεῖον οὔτ' ἴσον λελιμμένοι.
τίν' ἐκ τῶνδ' εἰκάσαι λόγος πάρα;
παντοδαπὸς δὲ καρπὸς χαμάδις πεσὼν ἀλγύνει,
πικρὸν δ' ὄμμα * * τῶν θαλαμηπόλων·
πολλὰ δ' ἀκριτόφυρτος
γᾶς δόσις οὐτιδανοῖς
ἐν ῥοθίοις φορεῖται.
δμωΐδες δὲ καινοπήμονες νέαι
τλάμον' εὐνὰν αἰχμάλωτον
ἀνδρὸς εὐτυχοῦντος, ὡς
δυσμενοῦς ὑπερτέρου.
ἐλπίς ἐστι νύκτερον τέλος μολεῖν,
παγκλαύτων ἀλγέων ἐπίρροθον.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ὅ τοι κατόπτης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, στρατοῦ
πευθώ τιν' ἡμῖν, ὦ φίλαι, νέαν φέρει,
σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας ποδῶν.

345–356=357–368.

ΗΜ. καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' αὐτὸς Οἰδίπου τόκος
εἰς ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον μαθεῖν·
σπουδὴ δὲ καὶ τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει πόδα.
ΑΓ. λέγοιμ' ἂν εἰδὼς εὖ τὰ τῶν ἐναντίων,
ὥς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἴληχεν πάλον.
Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι Προιτίσι
βρέμει, πόρον δ' Ἰσμηνὸν οὐκ ἐᾷ περᾶν
ὁ μάντις· οὐ γὰρ σφάγια γίγνεται καλά.
Τυδεὺς δὲ μαργῶν καὶ μάχης λελιμμένος
μεσημβριναῖς κλαγγαῖσιν ὡς δράκων βοᾷ·
θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην σοφὸν,
σαίνειν μόρον τε καὶ μάχην ἀψυχίᾳ·
τοιαῦτ' ἀϋτῶν τρεῖς κατασκίους λόφους
σείει, κράνους χαίτωμ', ὑπ' ἀσπίδος δὲ τῷ
χαλκήλατοι κλάζουσι κώδωνες φόβον·
ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε,
φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν τετυγμένον·
λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ σάκει,
πρέσβιστον ἄστρων, νυκτὸς ὀφθαλμὸς, πρέπει.
τοιαῦτ' ἀλύων ταῖς ὑπερκόποις σάγαις
βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις, μάχης ἐρῶν,
ἵππος χαλινῶν ὣς κατασθμαίνων μένει,
ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει κλύων.
τίν' ἀντιτάξεις τῷδε; τίς Προίτου πυλῶν
κλῄθρων λυθέντων προστατεῖν φερέγγυος;
ΕΤ. κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὔτιν' ἂν τρέσαιμ' ἐγὼ,
οὐδ' ἑλκοποιὰ γίγνεται τὰ σήματα·
λόφοι δὲ κώδων τ' οὐ δάκνουσ' ἄνευ δορός.
καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος
ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ κυρεῖν,
τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἡ 'ννοία τινί.
εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι,
τῷ τοι φέροντι σῆμ' ὑπέρκοπον τόδε
γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ' ἐπώνυμον,
καὐτὸς καθ' αὑτοῦ τήνδ' ὕβριν μαντεύσεται.

ἐγὼ δὲ Τυδεῖ κεδνὸν Ἀστακοῦ τόκον
τόνδ' ἀντιτάξω προστάτην πυλωμάτων,
μάλ' εὐγενῆ τε καὶ τὸν Αἰσχύνης θρόνον
τιμῶντα καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους.
αἰσχρῶν γὰρ ἀργός, μὴ κακὸς δ' εἶναι φιλεῖ.
σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης ἐφείσατο,
ῥίζωμ' ἀνεῖται, κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος,
Μελάνιππος· ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ·
Δίκη δ' ὁμαίμων κάρτα νιν προστέλλεται
εἴργειν τεκούσῃ μητρὶ πολέμιον δόρυ.

ΧΟ. τὸν ἁμόν νυν ἀντίπαλον εὐτυχεῖν
θεοὶ δοῖεν, ὡς δικαίας πόλεως
πρόμαχος ὄρνυται· τρέμω δ' αἱματηφόρους μόρους ὑπὲρ φίλων
ὀλομένων ἰδέσθαι.

ΑΓ. τούτῳ μὲν οὕτως εὐτυχεῖν δοῖεν θεοί·
Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλαις,
γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου
μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ,
πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη·
θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν
καὶ μὴ θέλοντός φησιν, οὐδὲ τὴν Διὸς
Ἔριν πέδοι σκήψασαν ἐκποδὼν σχεθεῖν.
τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ κεραυνίους βολὰς
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν προσῄκασεν·
ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον,
φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν ὡπλισμένη·
χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασιν "πρήσω πόλιν."
τοιῷδε φωτὶ πέμπε, τίς ξυστήσεται,
τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας μενεῖ;

ΕΤ. καὶ τῷδε κέρδει κέρδος ἄλλο τίκτεται.
τῶν τοι ματαίων ἀνδράσιν φρονημάτων
ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίγνεται κατήγορος.
Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ δρᾶν παρεσκευασμένος,
θεοὺς ἀτίζων κἀπογυμνάζων στόμα

417–421 = 452–456.

χαρᾷ ματαίᾳ θνητὸς ὢν εἰς οὐρανὸν
πέμπει γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη.
πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκῃ τὸν πυρφόρον
ἥξειν κεραυνὸν, οὐδὲν ἐξῃκασμένον
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου.
ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ, κεἰ στόμαργός ἐστ' ἄγαν,
αἴθων τέτακται λῆμα, Πολυφόντου βία,
φερέγγυον φρούρημα, προστατηρίας
Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι σύν τ' ἄλλοις θεοῖς.
λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα.

ΧΟ. ὄλοιθ' ὃς πόλει μεγάλ' ἐπεύχεται,
κεραυνοῦ δέ νιν βέλος ἐπισχέθοι,
πρὶν ἐμὸν ἐσθορεῖν δόμον, πωλικῶν θ' ἑδωλίων ὑπερκόπῳ
δορί ποτ' ἐκλαπάξαι.

ΑΓ. καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλαις
λέξω· τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος πάλος
ἐξ ὑπτίου πήδησεν εὐχάλκου κράνους,
πύλαισι Νηΐσταισι προσβαλεῖν λόχον.
ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν ἐμβριμωμένας
δινεῖ, θελούσας πρὸς πύλαις πεπτωκέναι.
φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον τρόπον,
μυκτηροκόμποις πνεύμασιν πληρούμενοι.
ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον·
ἀνὴρ ὁπλίτης κλίμακος προσαμβάσεις
στείχει πρὸς ἐχθρῶν πύργον, ἐκπέρσαι θέλων·
βοᾷ δὲ χοὖτος γραμμάτων ἐν ξυλλαβαῖς
ὡς οὐδ' ἂν Ἄρης σφ' ἐκβάλοι πυργωμάτων·
καὶ τῷδε φωτὶ πέμπε τὸν φερέγγυον
πόλεως ἀπείργειν τῆσδε δούλιον ζυγόν.

ΕΤ. πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ·
καὶ δὴ πέπεμπται κόμπον ἐν χεροῖν ἔχων,
Μεγαρεὺς Κρέοντος σπέρμα τοῦ σπαρτῶν γένους,
ὃς οὔτι μάργων ἱππικῶν φρυαγμάτων
βρόμον φοβηθεὶς ἐκ πυλῶν χωρήσεται,
ἀλλ' ἢ θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονὶ,

ἢ καὶ δύ' ἄνδρε καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος
ἑλὼν λαφύροις δῶμα κοσμήσει πατρός.
κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λέγων.
ΧΟ. ἐπεύχομαι τῷ μὲν εὐτυχεῖν, ἰὼ
πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ δυστυχεῖν.
ὡς δ' ὑπέραυχα βάζουσιν ἐπὶ πτόλει
μαινομένᾳ φρενί, τώς νιν
Ζεὺς νεμέτωρ ἐπίδοι κοταίνων.
ΑΓ. τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων
Ὄγκας Ἀθάνας, ξὺν βοῇ παρίσταται,
Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος·
ἅλω δὲ πολλήν, ἀσπίδος κύκλον λέγω,
ἔφριξα δινήσαντος· οὐκ ἄλλως ἐρῶ.
ὁ σηματουργὸς δ' οὔ τις εὐτελὴς ἄρ' ἦν
ὅστις τόδ' ἔργον ὤπασεν πρὸς ἀσπίδι,
Τυφῶν' ἱέντα πύρπνοον διὰ στόμα
λιγνὺν μέλαιναν, αἰόλην πυρὸς κάσιν·
ὄφεων δὲ πλεκτάναισι περίδρομον κύτος
προσηδάφισται κοιλογάστορος κύκλου.
αὐτὸς δ' ἐπηλάλαξεν, ἔνθεος δ' Ἄρει
βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν Θυιὰς ὣς φόνον βλέπων.
τοιοῦδε φωτὸς πεῖραν εὖ φυλακτέον·
φόβος γὰρ ἤδη πρὸς πύλαις κομπάζεται.
ΕΤ. πρῶτον μὲν Ογκα Παλλὰς ἥδ' ἀγχίπτολις,
πύλαισι γείτον' ἀνδρὸς ἐχθαίρουσ' ὕβριν,
εἴρξει νεοσσῶν ὡς δράκοντα δύσχιμον·
Ὑπέρβιος δὲ κεδνὸς Οἴνοπος τόκος
ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ᾑρέθη, θέλων
ἐξιστορῆσαι μοῖραν ἐν χρείᾳ τύχης,
οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὔθ' ὅπλων σχέσιν
μωμητός, Ἑρμῆς δ' εὐλόγως ξυνήγαγεν.
ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ ἀνδρὶ τῷ ξυστήσεται.
ξυνοίσετον δὲ πολεμίους ἐπ' ἀσπίδων
θεούς· ὁ μὲν γὰρ πύρπνοον Τυφῶν' ἔχει,
Ὑπερβίῳ δὲ Ζεὺς πατὴρ ἐπ' ἀσπίδος

481–485=521–525.

σταδαῖος ἧσται, διὰ χερὸς βέλος φλέγων·
κοὔπω τις εἶδε Ζῆνά του νικώμενον.
[τοιάδε μέντοι προσφίλεια δαιμόνων·
πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμὲν, οἱ δ' ἡσσωμένων,
εἰ Ζεύς γε Τυφῶ καρτερώτερος μάχῃ·
εἰκὸς δὲ πράξειν ἄνδρας ὧδ' ἀντιστάτας·
Ὑπερβίῳ τε πρὸς λόγον τοῦ σήματος
σωτὴρ γένοιτ' ἂν Ζεὺς ἐπ' ἀσπίδος τυχών.]

ΧΟ. πέποιθα τὸν Ζηνὸς ἀντίτυπον ἔχοντ'
ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας
δαίμονος, ἐχθρὸν εἴκασμα βροτοῖς τε καὶ
δαροβίοισι θεοῖσι,
πρόσθε πυλᾶν κεφαλὰν ἰάψειν.

ΑΓ. οὕτως γένοιτο. τὸν δὲ πέμπτον αὖ λέγω,
πέμπταισι προσταχθέντα Βορραίαις πύλαις,
τύμβον κατ' αὐτὸν Διογενοῦς Ἀμφίονος·
ὄμνυσι δ' αἰχμὴν ἣν ἔχει, μᾶλλον θεοῦ
σέβειν πεποιθὼς ὀμμάτων θ' ὑπέρτερον,
ἦ μὴν λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ
Διός· τόδ' αὐδᾷ μητρὸς ἐξ ὀρεσκόου
βλάστημα καλλίπρῳρον, ἀνδρόπαις ἀνήρ.
στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηΐδων,
ὥρας φυούσης, ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ.
ὁ δ' ὠμὸν, οὔτι παρθένων ἐπώνυμον,
φρόνημα, γοργὸν δ' ὄμμ' ἔχων, προσίσταται.
οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται πύλαις·
τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος ἐν χαλκηλάτῳ
σάκει, κυκλωτῷ σώματος προβλήματι,
Σφίγγ' ὠμόσιτον προσμεμηχανημένην
γόμφοις ἐνώμα, λαμπρὸν ἔκκρουστον δέμας,
φέρει δ' ὑφ' αὑτῇ φῶτα Καδμείων ἕνα,
ὡς πλεῖστ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἰάπτεσθαι βέλη.
ἐλθὼν δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν μάχην,
μακρᾶς κελεύθου δ' οὐ καταισχυνεῖν πόρον,
Παρθενοπαῖος Ἀρκάς· ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνὴρ,

μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφάς,
πύργοις ἀπειλεῖ τοῖσδ' ἃ μὴ κραίνοι θεός.
ΕΤ. εἰ γὰρ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι πρὸς θεῶν,
αὐτοῖς ἐκείνοις ἀνοσίοις κομπάσμασιν,
ἦ τἂν πανώλεις παγκάκως τ' ὀλοίατο.
ἔστιν δὲ καὶ τῷδ', ὃν λέγεις τὸν Ἀρκάδα,
ἀνὴρ ἄκομπος, χεὶρ δ' ὁρᾷ τὸ δράσιμον,
Ἄκτωρ ἀδελφὸς τοῦ πάρος λελεγμένου·
ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν ἐργμάτων ἄτερ
εἴσω πυλῶν ῥέουσαν ἀλδαίνειν κακά,
οὐδ' εἰσαμεῖψαι θηρὸς ἐχθίστου δάκους
εἰκὼ φέροντα πολεμίας ἐπ' ἀσπίδος·
ἢ 'ξωθεν εἴσω τῷ φέροντι μέμψεται,
πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσ' ὑπὸ πτόλιν.
θεῶν θελόντων ἂν δ' ἀληθεύσαιμ' ἐγώ.
ΧΟ. ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων,
τριχὸς δ' ὄρθιος πλόκαμος ἵσταται
μεγάλα μεγαληγόρων κλυούσᾳ
ἀνοσίων ἀνδρῶν. εἴθε γὰρ θεοὶ
τούσδ' ὀλέσειαν ἐν γᾷ.
ΑΓ. ἕκτον λέγοιμ' ἂν ἄνδρα σωφρονέστατον
ἀλκήν τ' ἄριστον μάντιν, Ἀμφιάρεω βίαν.
Ὁμολωΐσιν δὲ πρὸς πύλαις τεταγμένος
κακοῖσι βάζει πολλὰ Τυδέως βίαν,
τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως ταράκτορα,
μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν διδάκαλον,
Ἐρινύος κλητῆρα, πρόσπολον φόνου,
κακῶν τ' Ἀδράστῳ τῶνδε βουλευτήριον·
καὶ τὸν σὸν αὖθις προσμολὼν ὁμόσπορον,
ἐξυπτιάζων ὄμμα, Πολυνείκους βίαν,
δίς τ' ἐν τελευτῇ τοὔνομ' ἐνδατούμενος
καλεῖ· λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα·
"ἦ τοῖον ἔργον καὶ θεοῖσι προσφιλὲς
καλόν τ' ἀκοῦσαι καὶ λέγειν μεθυστέροις,

563–567 = 626–630.

πόλιν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
πορθεῖν, στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβεβληκότα.
μητρός τε πηγὴν τίς κατασβέσει δίκη;
πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ
ἁλοῦσα πῶς σοι ξύμμαχος γενήσεται;
ἔγωγε μὲν δὴ τήνδε πιανῶ χθόνα,
μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ χθονός.
μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω μόρον."
τοιαῦθ' ὁ μάντις ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων
πάγχαλκον ηὔδα· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.
οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.
τούτῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας
πέμπειν ἐπαινῶ. δεινὸς ὃς θεοὺς σέβει.

ΕΤ. *φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος ὄρνιθος βροτοῖς*
δίκαιον ἄνδρα τοῖσι δυσσεβεστάτοις.
ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
κάκιον οὐδέν [καρπὸς οὐ κομιστέος.
ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται·]
ἢ γὰρ ξυνεσβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ
ναύταισι θερμοῖς καὶ πανουργίᾳ τινὶ
ὄλωλεν ἀνδρῶν ξὺν θεοπτύστῳ γένει,
ἢ ξὺν πολίταις ἀνδράσιν δίκαιος ὢν
ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσι
ταὐτοῦ κυρήσας ἐκδίκως ἀγρεύματος,
πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ 'δάμη.
οὕτος δ' ὁ μάντις, υἱὸν Οἰκλέους λέγω,
σώφρων δίκαιος ἀγαθὸς εὐσεβὴς ἀνήρ,
μέγας προφήτης, ἀνοσίοισι συμμιγεὶς
θρασυστόμοισιν ἀνδράσιν βίᾳ φρενῶν
[τείνουσι πομπὴν, τὴν μακρὰν πόλιν μολεῖν,]
Διὸς θέλοντος ξυγκαθελκυσθήσεται.
δοκῶ μὲν οὖν σφε μηδὲ προσβαλεῖν πύλαις,
οὐχ ὡς ἄθυμον οὐδὲ λήματος κάκῃ,

ἀλλ' οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ,
εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι Λοξίου.
φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια.
ὅμως δ' ἐπ' αὐτῷ φῶτα Λασθένους βίαν
ἐχθρόξενον πυλωρὸν ἀντιτάξομεν,
γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἡβῶσαν φύει,
ποδῶκες ὄμμα, χεῖρα δ' οὐ βραδύνεται
παρ' ἀσπίδος γυμνωθὲν ἁρπάσαι δόρυ.
θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.

ΧΟ. κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς
ἡμετέρας τελεῖθ', ὡς πόλις εὐτυχῇ
δορίπονα κάκ' ἐκτρέποντες ἐς γᾶς
ἐπιμόλους· πύργων δ' ἔκτοθεν βαλὼν
Ζεύς σφε κάνοι κεραυνῷ.

ΑΓ. τὸν ἕβδομον δὴ τόνδ' ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις
λέξω, τὸν αὐτοῦ σου κασίγνητον, πόλει
οἵας ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας·
πύργοις ἐπεμβὰς κἀπικηρυχθεὶς χθονὶ,
ἁλώσιμον παιᾶν' ἐπεξιακχάσας,
σοὶ ξυμφέρεσθαι καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας,
ἢ ζῶντ' ἀτιμαστῆρα τώς σ' ἀνδρηλάτην
φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον·
τοιαῦτ' ἀϋτεῖ καὶ θεοὺς γενεθλίους
καλεῖ πατρῴας γῆς ἐποπτῆρας λιτῶν
τῶν ὧν γενέσθαι πάγχυ Πολυνείκους βίᾳ.
ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔθετον σάκος
διπλοῦν τε σῆμα προσμεμηχανημένον.
χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν
ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγουμένη.
Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ γράμματα
λέγει "κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε καὶ πόλιν
ἕξει πατρῴων δωμάτων τ' ἐπιστροφάς."
τοιαῦτ' ἐκείνων ἐστὶ τἀξευρήματα.
σὺ δ' αὐτὸς ἤδη γνῶθι τίνα πέμπειν δοκεῖς·
ὡς οὔποτ' ἀνδρὶ τῷδε κηρυκευμάτων

μέμψει, σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι ναυκληρεῖν πόλιν.
ΕΤ. ὦ θεομανές τε καὶ θεῶν μέγα στύγος,
ὦ πανδάκρυτον ἁμὸν Οἰδίπου γένος·
ὤμοι, πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι.
ἀλλ' οὔτε κλάειν οὔτ' ὀδύρεσθαι πρέπει,
μὴ καὶ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος.
ἐπωνύμῳ δὲ κάρτα, Πολυνείκη λέγω,
τάχ' εἰσόμεσθα τοὐπίσημ' ὅπη τελεῖ
εἴ νιν κατάξει χρυσότευκτα γράμματα
ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν φοίτῳ φρενῶν.
εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς παρθένος Δίκη παρῆν
ἔργοις ἐκείνου καὶ φρεσὶν, τάχ' ἂν τόδ' ἦν·
ἀλλ' οὔτε νιν φυγόντα μητρόθεν σκότον,
οὔτ' ἐν τροφαῖσιν, οὔτ' ἐφηβήσαντά πω,
οὔτ' ἐν γενείου ξυλλογῇ τριχώματος,
Δίκη προσεῖδε καὶ κατηξιώσατο·
οὔτ' ἐν πατρῴας μὴν χθονὸς κακουχίᾳ
οἶμαί νιν αὐτῷ νῦν παραστατεῖν πέλας.
ἦ δῆτ' ἂν εἴη πανδίκως ψευδώνυμος
Δίκη, ξυνοῦσα φωτὶ παντόλμῳ φρένας.
τούτοις πεποιθὼς εἶμι καὶ ξυστήσομαι
αὐτός· τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος;
ἄρχοντί τ' ἄρχων καὶ κασιγνήτῳ κάσις,
ἐχθρὸς ξὺν ἐχθρῷ στήσομαι. φέρ' ὡς τάχος
κνημῖδας, αἰχμὴν καὶ πετρῶν προβλήματα.
ΧΟ. μὴ, φίλτατ' ἀνδρῶν, Οἰδίπου τέκος, γένῃ
ὀργὴν ὁμοῖος τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ·
ἀλλ' ἄνδρας Ἀργείοισι Καδμείους ἅλις
ἐς χεῖρας ἐλθεῖν· αἷμα γὰρ καθάρσιον.
ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐτοκτόνος,
οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος.
ΕΤ. εἴπερ κακὸν φέροι τις, αἰσχύνης ἄτερ
ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσι·
κακῶν δὲ κἀσχρῶν οὔτιν' εὐκλείαν ἐρεῖς.

ΧΟ. *τί μέμονας, τέκνον; μή τί σε θυμοπλη-*
θὴς δορίμαργος ἄτα φερέτω· κακοῦ δ'
ἔκβαλ' ἔρωτος ἀρχάν.
ΕΤ. *ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ' ἐπισπέρχει θεός,*
ἴτω κατ' οὖρον κῦμα Κωκυτοῦ λαχὸν
Φοίβῳ στυγηθὲν πᾶν τὸ Λαΐου γένος.
ΧΟ. *ὠμοδακής σ' ἄγαν ἵμερος ἐξοτρύ-*
νει πικρόκαρπον ἀνδροκτασίαν τελεῖν
αἵματος οὐ θεμιστοῦ.
ΕΤ. *φίλου γὰρ ἐχθρά μοι πατρὸς τέλει' ἀρὰ*
ξηροῖς ἀκλαύστοις ὄμμασιν προσιζάνει
λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστέρου μόρου.
ΧΟ. *ἀλλὰ σὺ μὴ 'ποτρύνου· κακὸς οὐ κεκλή-*
σει βίον εὖ κυρήσας· μελάναιγις οὐκ
εἶσι δόμους Ἐρινύς, ὅταν ἐκ χερῶν
θεοὶ θυσίαν δέχωνται.
ΕΤ. *θεοῖς μὲν ἤδη πως παρημελήμεθα,*
χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται·
τί οὖν ἔτ' ἂν σαίνοιμεν ὀλέθριον μόρον;
ΧΟ. *νῦν ὅτε σοι παρέστακεν· ἐπεὶ δαίμων*
λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλ-
λακτὸς ἴσως ἂν ἔλθοι θαλερωτέρῳ
πνεύματι· νῦν δ' ἔτι ζεῖ.
ΕΤ. *ἐξέζεσεν γὰρ Οἰδίπου κατεύγματα·*
ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων
ὄψεις, πατρῴων χρημάτων δατήριοι.
ΧΟ. *πιθοῦ γυναιξί, καίπερ οὐ στέργων ὅμως.*
ΕΤ. *λέγοιτ' ἂν ὧν ἄνη τις· οὐδὲ χρὴ μακράν.*
ΧΟ. *μὴ 'λθῃς ὁδοὺς σὺ τάσδ' ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις.*
ΕΤ. *τεθηγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ.*
ΧΟ. *νίκην γε μέντοι καὶ κακὴν τιμᾷ θεός.*
ΕΤ. *οὐκ ἄνδρ' ὁπλίτην τοῦτο χρὴ στέργειν ἔπος.*

686–688 = 692–694.
698–701 = 705–708.

ΧΟ. ἀλλ' αὐτάδελφον αἷμα δρέψασθαι θέλεις;
ΕΤ. θεῶν διδόντων οὐκ ἂν ἐκφύγοις κακά.
ΧΟ. πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον θεόν, οὐ θεοῖς ὁμοίαν,
παναλαθῆ, κακόμαντιν, πατρὸς εὐκταίαν Ἐρινὺν
τελέσαι τὰς περιθύμους κατάρας Οἰδιπόδα βλαψίφρονος·
παιδολέτωρ δ' ἔρις ἅδ' ὀτρύνει.
ξένος δὲ κλήρους ἐπινωμᾷ Χάλυβος Σκυθῶν ἄποικος,
κτεάνων χρηματοδαίτας πικρὸς, ὠμόφρων σίδαρος,
χθόνα ναίειν διαπήλας, ὁπόσαν καὶ φθιμένοισιν κατέχειν,
τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους.
ἐπειδὰν αὐτοκτόνως
αὐτοδάϊκτοι θάνωσι,
καὶ χθονία κόνις πίῃ
μελαμπαγὲς αἷμα φοίνιον,
τίς ἂν καθαρμοὺς πόροι,
τίς ἄν σφε λούσειεν; ὦ
πόνοι δόμων νέοι παλαιοῖσι συμμιγεῖς κακοῖς.
παλαιγενῆ γὰρ λέγω
παρβασίαν ὠκύποινον·
αἰῶνα δ' ἐς τρίτον μένει·
Ἀπόλλωνος εὖτε Λάϊος
βίᾳ, τρὶς εἰπόντος ἐν
μεσομφάλοις Πυθικοῖς
χρηστηρίοις θνάσκοντα γέννας ἄτερ σώζειν πόλιν·
κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων ἀβουλίαις
ἐγείνατο μὲν μόρον αὐτῷ,
πατροκτόνον Οἰδιπόδαν, ὅστε μὴ πρὸς ἁγνὰν
σπείρας ἄρουραν, ἵν' ἐτράφη,
ῥίζαν αἱματόεσσαν
ἔτλα. παράνοια συνᾶγε
νυμφίους φρενώλεις·
κακῶν δ' ὥσπερ θάλασσα κῦμ' ἄγει,

720–726 = 727–733.
734–741 = 742–749.
750–757 = 758–765.

τὸ μὲν πίτνον, ἄλλο δ' ἀείρει
τρίχαλον, ὃ καὶ περὶ πρύμναν πόλεως καχλάζει.
μεταξὺ δ' ἀλκὰ δι' ὀλίγου
τείνει πύργος ἐν εὔρει.
δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦσι
μὴ πόλις δαμασθῇ.
τέλειαι γὰρ παλαιφάτων ἀρᾶν
βαρεῖαι καταλλαγαί,
τὰ δ' ὀλοὰ πελόμεν' οὐ παρέρχεται.
πρόπρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει
ἀνδρῶν ἀλφηστᾶν ὄλβος ἄγαν παχυνθείς.
τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν
θεοὶ καὶ ξυνέστιοι
πόλεος ὁ πολύβοτός τ' αἰὼν βροτῶν,
ὅσον τότ' Οἰδίπουν τίον,
τὰν ἁρπαξάνδραν κῆρ' ἀφελόντα χώρας;
ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων
ἐγένετο μέλεος ἀθλίων
γάμων, ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν
μαινομένᾳ κραδίᾳ
δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν·
πατροφόνῳ χερὶ τῶν
κρεισσοτέκνων ὀμμάτων ἐπλάγχθη·
τέκνοισιν δ' ἀρὰς
ἐφῆκεν ἐπικότους τροφᾶς,
αἰαῖ, πικρογλώσσους ἀράς,
καί σφε σιδαρονόμῳ
διὰ χερί ποτε λαχεῖν
κτήματα· νῦν δὲ τρέω
μὴ τελέσῃ καμψίπους Ἐρινύς.

ΑΓ. *θαρσεῖτε, παῖδες μητέρων τεθραμμέναι.*
πόλις πέφευγεν ἥδε δούλιον ζυγόν·
πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀβρίμων κομπάσματα·

766–771=772–777.
778–784=785–791.

πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε καὶ κλυδωνίου
πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο.
στέγει δὲ πύργος, καὶ πύλας φερεγγύοις
ἐφαρξάμεσθα μονομάχοισι προστάταις.
καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστ' ἐν ἓξ πυλώμασι·
τὰς δ' ἑβδόμας ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτης
ἄναξ Ἀπόλλων εἵλετ', Οἰδίπου γένει
κραίνων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.
ΧΟ. *τί δ' ἐστὶ πρᾶγος νεόκοτον πόλει πέλον;*
ΑΓ. *ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.*
ΧΟ. *τίνες; τί δ' εἶπας; παραφρονῶ φόβῳ λόγου.*
ΑΓ. *φρονοῦσα νῦν ἄκουσον, Οἰδίπου γένος.*
ΧΟ. *οἳ 'γὼ τάλαινα, μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν.*
ΑΓ. *οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένοι.*
ΧΟ. *ἐκεῖθι κῆλθον; βαρέα δ' οὖν ὅμως φράσον.*
ΑΓ. *οὕτως ἀδελφαῖς χερσὶν ἠναίροντ' ἄγαν.*
ΧΟ. *οὕτως ὁ δαίμων κοινὸς ἦν ἀμφοῖν ἅμα.*
ΑΓ. *αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος.*
τοιαῦτα χαίρειν καὶ δακρύεσθαι πάρα·
πόλιν μὲν εὖ πράσσουσαν, οἱ δ' ἐπιστάται,
δισσὼ στρατηγὼ, διέλαχον σφυρηλάτῳ
Σκύθῃ σιδήρῳ κτημάτων παμπησίαν.
[ἕξουσι δ' ἣν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονὸς,
πατρὸς κατ' εὐχὰς δυσπότμους φορούμενοι.
πόλις σέσωσται· βασιλέοιν δ' ὁμοσπόροιν
πέπωκεν αἷμα γαῖ' ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ.]
ΧΟ. *ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πολιοῦχοι*
δαίμονες, οἳ δὴ Κάδμου πύργους
*τούσδε ῥύεσθε * * *,*
πότερον χαίρω κἀπολολύξω
πόλεως ἀσινεῖ σωτῆρι τύχᾳ,
ἢ τοὺς μογεροὺς καὶ δυσδαίμονας
ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχους;
οἳ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν
καὶ πολυνεικεῖς

ὤλοντ' ἀσεβεῖ διανοίᾳ.
ὦ μέλαινα καὶ τελεία
γένεος Οἰδίπου τ' ἀρὰ,
κακόν με καρδίαν τι περιπίτνει κρύος.
ἔτευξα τύμβῳ μέλος
Θυιὰς, αἱματοσταγεῖς [δορός.
νεκροὺς κλύουσα δυσμόρως θανόντας· ἦ δύσορνις ἅδε ξυναυλία
ἐξέπραξεν, οὐδ' ἀπεῖπε
πατρόθεν εὐκταία φάτις·
βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου διήρκεσαν.
μέριμνα δ' ἀμφὶ πτόλιν·
θέσφατ' οὐκ ἀμβλύνεται. [οὐ λόγῳ.
ἰὼ πολύστονοι, τόδ' εἰργάσασθ' ἄπιστον· ἦλθε δ' αἰακτὰ πήματ'
τάδ' αὐτόδηλα, προῦπτος ἀγγέλου λόγος·
διπλαῖ μέριμναι, διδυμάνορα
κάκ' αὐτοφόνα, δίμοιρα
τέλεια τάδε πάθη. τί φῶ;
τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι πόνων,
δόμων ἐφέστιοι;
ἀλλὰ γόων, ὦ φίλαι, κατ' οὖρον
ἐρέσσετ' ἀμφὶ κρατὶ πόμπιμον χεροῖν
πίτυλον, ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ' ἀμείβεται
τὰν ναύστολον μελάγκροκον θεωρίδα,
τὰν ἀστιβῆ 'πόλλωνι, τὰν ἀνάλιον,
πάνδοκον εἰς ἀφανῆ τε χέρσον.
ἀλλὰ γὰρ ἥκουσ' αἵδ' ἐπὶ πρᾶγος
πικρὸν Ἀντιγόνη τ' ἠδ' Ἰσμήνη,
θρῆνον ἀδελφοῖν· οὐκ ἀμφιβόλως
οἶμαί σφ' ἐρατῶν ἐκ βαθυκόλπων
στηθέων ἥσειν ἄλγος ἐπάξιον.
ἡμᾶς δὲ δίκη πρότερον φήμης
τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον Ἐρινύος
ἀχεῖν Ἅιδᾳ τ'
ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν.

832–839=840–847.

ἰώ, δυσαδελφόταται πασῶν ὁπόσαι
στρόφον ἐσθῆσιν περιβάλλονται,
κλάω, στένομαι, καὶ δόλος οὐδεὶς
μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.
ΗΜ. ἰὼ ἰὼ δύσφρονες,
φίλων ἄπιστοι καὶ κακῶν ἀτρύμονες,
πατρῴους δόμους ἑλόντες μέλεοι ξὺν ἀλκᾷ.
ΗΜ. μέλεοι δῆθ' οἳ μελέους θανάτους
ηὕροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ.
ΗΜ. ἰὼ ἰὼ δωμάτων
ἐρειψίτοιχοι καὶ πικρὰς μοναρχίας
ἰδόντες, τί δὴ διήλλαχθε σὺν σιδάρῳ;
ΗΜ. κάρτα δ' ἀληθῆ πατρὸς Οἰδιπόδα
πότνι' Ἐρινὺς ἐπέκρανε.
ΗΜ. δι' εὐωνύμων τετυμμένοι,
τετυμμένοι δῆθ', ὁμοσπλάγχνων τε πλευρωμάτων
⏑⏑́⏑⏑⏑⏑–
αἰαῖ δαιμόνιοι,
αἰαῖ δ' ἀντιφόνων
ἐκ θανάτων ἀραί.
ΗΜ. διανταίαν λέγεις δόμοισι καὶ
σώμασιν πεπλαγμένους,
ἀναυδάτῳ μένει
ἀραίῳ τ' ἐκ πατρὸς
διχόφρονι πότμῳ.
ΗΜ. διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος,
στένουσι πύργοι, στένει πέδον φίλανδρον· μενεῖ
κτέανά τ' ἐπιγόνοις,
δι' ὧν αἰνομόροις,
δι' ὧν νεῖκος ἔβα,
καὶ θανάτου τέλος.
ΗΜ. ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι
κτήμαθ', ὥστ' ἴσον λαχεῖν.

874–879 = 880–887.
888–899 = 900–910.

διαλλακτῆρι δ' οὐκ
ἀμεμφία φίλοις,
οὐδ' εὔχαρις Ἄρης.
ΗΜ. σιδαρόπλακτοι μὲν ὧδ' ἔχουσι,
σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι,
τάχ' ἄν τις εἴποι, τίνες;
τάφων πατρῴων λάχαι.
ΗΜ. δόμων μάλ' ἀχὰν ἐς οὓς προπέμπει
δαϊκτὴρ γόος αὐτόστονος, αὐτοπήμων,
δαϊόφρων, οὐ φιλογαθής, ἐτύμως δακρυχέων ἐκ φρενὸς, ἃ
κλαομένας μου μινύθει τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοιν.
ΗΜ. πάρεστι δ' εἰπεῖν ἐπ' ἀθλίοισιν
ὡς ἐρξάτην πολλὰ μὲν πολίτας,
ξένων δὲ πάντων στίχας
πολυφθόρους ἐν δαΐ.
ΗΜ. ἰὼ δυσαίων σφὶν ἁ τεκοῦσα
πρὸ πασᾶν ὁπόσαι τεκνογόνοι κέκληνται.
παῖδα τὸν αὑτᾶς πόσιν αὑτᾷ θεμένα τούσδ' ἔτεχ', οἱ δ' ὧδ' ἐτελεύ-
τασαν ὑπ' ἀλλαλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν.
ΗΜ. ὁμόσποροι δῆτα καὶ πανώλεθροι,
διατομαῖς οὐ φίλαις,
ἔριδι μαινομένᾳ, νείκεος ἐν τελευτᾷ.
ΗΜ. πέπαυται δ' ἔχθος, ἐν δὲ γαίᾳ
ζόα φονορύτῳ
μέμικται· κάρτα δ' εἴσ' ὅμαιμοι.
πικρὸς λυτὴρ νεικέων
ὁ πόντιος ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς
θηκτὸς σίδαρος· πικρὸς δὲ χρημάτων
κακὸς δατητὰς Ἄρης,
ἀρὰν πατρῴαν τιθεὶς ἀλαθῆ.
ΗΜ. ἔχουσι μοῖραν λαχόντες, ὦ μέλεοι,
διοσδότων ἀχέων·
ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται.

911–921 = 922–933.
934–946 = 947–960.

ΗΜ. ἰὼ πολλοῖς ἐπανθίσαντες
πόνοισι γενεάν·
τελευτᾷ δ' αἵδ' ἐπηλάλαξαν
ἀραὶ τὸν ὀξὺν νόμον,
τετραμμένου παντρόπῳ φυγᾷ γένους.
ἕστακε δ' Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις,
ἐν αἷς ἐθείνοντο, καὶ
δυοῖν κρατήσας ἔληξε δαίμων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

παισθεὶς ἔπαισας.

ΙΣΜΗΝΗ.

σὺ δ' ἔθανες κατακτανών.

ΑΝ. δορὶ δ' ἔκανες. ΙΣ. δορὶ δ' ἔθανες.
ΑΝ. μελεόπονος. ΙΣ. μελεοπαθής.
ΑΝ. ἴτω δάκρυ. ΙΣ. ἴτω γόος.
ΑΝ. πρόκεισαι ΙΣ. κατακτάς.
ΑΝ. ἦ μαίνεται γόοισι φρήν.
ΙΣ. ἐντὸς δὲ καρδία στένει.
ΑΝ. ἰὼ ἰὼ πάνδυρτε σύ.
ΙΣ. σὺ δ' αὖτε καὶ πανάθλιε.
ΑΝ. πρὸς φίλου ἔφθισο. ΙΣ. καὶ φίλον ἔκτανες.
ΑΝ. διπλᾶ λέγειν. ΙΣ. διπλᾶ δ' ὁρᾶν.
ΑΝ. ἀχέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν.
ΙΣ. πέλας αἵδ' ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν.
ΧΟ. ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,
πότνιά τ' Οἰδίπου σκιά,
μέλαιν' Ἐρινύς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.
ΑΝ. ἦ δυσθέατα πήματα
ΙΣ. ἐδείξατ' ἐκ φυγᾶς ἐμοί.
ΑΝ. οὐδ' ἵκεθ' ὡς κατέκτανεν.
ΙΣ. σωθεὶς δὲ πνεῦμ' ἀπώλεσεν.
ΑΝ. ὤλεσε δὴ τόδε. ΙΣ. καὶ τόδ' ἐνόσφισε.
ΑΝ. τάλαν γένος. ΙΣ. τάλαν πάθος.
ΑΝ. δύστονα κήδε' ὁμώνυμα.

966–977 = 978–989.

ΙΣ. δίυγρα τριπάλτων πημάτων.
ΧΟ. ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,
πότνιά τ' Οἰδίπου σκιά,
μέλαιν' Ἐρινύς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.
ΑΝ. σὺ τοίνυν οἶσθα διαπερῶν.
ΙΣ. σὺ δ' οὐδὲν ὕστερος μαθών.
ΑΝ. ἐπεὶ κατῆλθες ἐς πόλιν,
ΙΣ. δορός γε τῷδ' ἀντηρέτας.
ΑΝ. ὀλοὰ λέγειν. ΙΣ. ὀλοὰ δ' ὁρᾶν.
ΑΝ. ἰὼ πόνος, ΙΣ. ἰὼ κακά, [ἐμοί.
ΑΝ. δώμασι καὶ χθονί, ΙΣ. [πρὸ πάντων δ' ἐμοὶ] καὶ τὸ πρόσω γ'
ΑΝ. ἰὼ ἰὼ δυστάνων κακῶν.
ἄναξ Ἐτεόκλεις ἀρχηγέτα.
ΙΣ. ἰὼ πάντων πολυστονώτατοι.
ΑΝ. ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτᾳ.
ΙΣ. ἰὼ ἰώ, ποῦ σφε θήσομεν χθονός;
ΑΝ. ἰὼ ὅπου τιμιώτατον.
ΙΣ. ἰὼ πῆμα πατρὶ πάρευνον.

ΚΗΡΥΞ.

δοκοῦντα καὶ δόξαντ' ἀπαγγέλλειν με χρὴ
δήμου προβούλοις τῆσδε Καδμείας πόλεως·
Ἐτεοκλέα μὲν τόνδ' ἐπ' εὐνοίᾳ χθονὸς
θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις κατασκαφαῖς·
εἴργων γὰρ ἐχθροὺς θάνατον εἵλετ' ἐν πόλει·
ἱερῶν πατρῴων δ' ὅσιος ὢν μομφῆς ἄτερ
τέθνηκεν οὗπερ τοῖς νέοις θνῄσκειν καλόν.
οὕτω μὲν ἀμφὶ τοῦδ' ἐπέσταλται λέγειν·
τούτου δ' ἀδελφὸν τόνδε Πολυνείκους νεκρὸν
ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον, ἁρπαγὴν κυσίν,
ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα Καδμείων χθονός,
εἰ μὴ θεῶν τις ἐμποδὼν ἔστη δορὶ
τῷ τοῦδ'. ἄγος δὲ καὶ θανὼν κεκτήσεται
θεῶν πατρῴων, οὓς ἀτιμάσας ὅδε
στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβαλὼν ᾕρει πόλιν.
οὕτω πετεινῶν τόνδ' ὑπ' οἰωνῶν δοκεῖ

ταφέντ' ἀτίμως τοὐπιτίμιον λαβεῖν,
καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν τυμβοχόα χειρώματα
μήτ' ὀξυμόλποις προσσέβειν οἰμώγμασιν,
ἄτιμον εἶναι δ' ἐκφορᾶς φίλων ὕπο·
τοιαῦτ' ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει.
ΑΝ. ἐγὼ δὲ Καδμείων γε προστάταις λέγω,
ἢν μή τις ἄλλος τόνδε συνθάπτειν θέλῃ,
ἐγώ σφε θάψω κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ
θάψασ' ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν, οὐδ' αἰσχύνομαι
ἔχουσ' ἄπιστον τήνδ' ἀναρχίαν πόλει.
δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ πεφύκαμεν,
μητρὸς ταλαίνης κἀπὸ δυστήνου πατρός.
τοιγὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινώνει κακῶν
ψυχὴ, θανόντι ζῶσα συγγόνῳ φρενί.
τούτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστορες
λύκοι σπάσονται· μὴ δοκησάτω τινί.
τάφον γὰρ αὐτὴ καὶ κατασκαφὰς ἐγὼ,
γυνή περ οὖσα, τῷδε μηχανήσομαι
κόλπῳ φέρουσα βυσσίνου πεπλώματος.
καὐτὴ καλύψω· μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν·
θάρσει παρέσται μηχανὴ δραστήριος.
ΚΗ. αὐδῶ πόλιν σε μὴ βιάζεσθαι τάδε.
ΑΝ. αὐδῶ σε μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.
ΚΗ. τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.
ΑΝ. τράχυν', ἄθαπτος δ' οὗτος οὐ γενήσεται.
ΚΗ. ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;
ΑΝ. ἤδη τὰ τοῦδ' οὐ διατετίμηται θεοῖς;
ΚΗ. οὔ, πρίν γε χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν.
ΑΝ. παθὼν κακῶς κακοῖσιν ἀντημείβετο.
ΚΗ. ἀλλ' εἰς ἅπαντας ἀνθ' ἑνὸς τόδ' ἔργον ἦν.
ΑΝ. ἔρις περαίνει μῦθον ὑστάτη θεῶν·
ἐγὼ δὲ θάψω τόνδε· μὴ μακρηγόρει.
ΚΗ. ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθ', ἀπεννέπω δ' ἐγώ.
ΧΟ. φεῦ φεῦ.
ὦ μεγάλαυχοι καὶ φθερσιγενεῖς

Κῆρες Ἐρινύες, αἵτ᾽ Οἰδιπόδα
γένος ὠλέσατε πρυμνόθεν οὕτως,
τί πάθω; τί δὲ δρῶ; τί δὲ μήσωμαι;
πῶς τολμήσω μήτε σὲ κλάειν
μήτε προπέμπειν ἐπὶ τύμβον;
ἀλλὰ φοβοῦμαι κἀποτρέπομαι
δεῖμα πολιτῶν.
σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων
τεύξει· κεῖνος δ᾽ ὁ τάλας ἄγοος
μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς
εἶσι. τίς ἂν ταῦτα πίθοιτο;
ΗΜ. δράτω τι πόλις καὶ μὴ δράτω
τοὺς κλάοντας Πολυνείκη.
ἡμεῖς μὲν ἴμεν καὶ ξυνθάψομεν
αἵδε προπομποί.
καὶ γὰρ γενεᾷ κοινὸν τόδ᾽ ἄχος,
καὶ πόλις ἄλλως
ἄλλοτ᾽ ἐπαινεῖ τὰ δίκαια.
ΗΜ. ἡμεῖς δ᾽ ἅμα τῷδ᾽, ὥσπερ τε πόλις
καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ.
μετὰ γὰρ μάκαρας καὶ Διὸς ἰσχὺν
ὅδε Καδμείων ἤρυξε πόλιν
μὴ 'νατραπῆναι
μηδ᾽ ἀλλοδαπῶν κύματι φωτῶν
κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα.

ΠΕΡΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.
ΑΤΟΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΙΔΩΛΟΝ ΔΑΡΕΙΟΥ.
ΞΕΡΞΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Γλαῦκος ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησι Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην,

Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων.

πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχός ἐστιν ἀγγέλλων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ Ξέρξου ἧτταν, στορνύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις. ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. [τῶν δὲ χορῶν τὰ μέν ἐστι παροδικὰ, ὡς ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεστιν, ὡς τὸ,

Τύριον οἶδμα λιποῦσα·

τὰ δὲ στάσιμα, ὡς ὅτε ἵσταται καὶ ἄρχεται τῆς συμφορᾶς τοῦ δράματος· τὰ δὲ κομματικὰ, ὅτε λοιπὸν ἐν θρήνῳ γίνεται.] καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ Δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις, Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵππον μὲν ἄμετρον ἐπαγόμενος, ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτὰ, ἢ καὶ δεκατέσσαρας· καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς, ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ διὰ Θεσσαλίας φεύγων διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἀσίαν. ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες τριακοσίας μόνον νῆας εἶχον. πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρείου ἐδυστύχησε περὶ Μαραθῶνα. δευτέρα ἐπὶ Ξέρξου, περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιὰς, τοῦ Θεμιστοκλέους στρατηγοῦ ὄντος τότε τῶν Ἀθηναίων καὶ ῥήτορος, καὶ νῆας εἰπόντος ποιῆσαι καὶ ἀντιτάξασθαι πρὸς τὸν Ξέρξην. οὗ καὶ γενομένου περιεγένοντο αὐτοῦ. ὁ Ἀπόλλων γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις μαντευομένοις πῶς τῶν Περσῶν περιγενήσονται εἶπε τείχη ξύλινα κατασκευάσαι, καὶ οὕτω περιγενέσθαι αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν τείχη ἔλεγον ποιῆσαι εἰς τὴν πόλιν ξύλινα ἀντὶ τῶν λιθίνων· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ νῆας εἶπε ποιῆσαι, αἳ πολλάκις διὰ τῶν οἰκείων τειχῶν σώζουσι τοὺς ἀνθρώπους. ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. τούτου τοῦ Ξέρξου πατὴρ μὲν ἦν Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς, μήτηρ δὲ Ἄτοσσα. γίνωσκε δὲ ὅτι Δαρεῖαι τρεῖς εἰσι· πρῶτος δὲ τούτων υἱὸς Ὑστάσπου, προκριθεὶς ὑπὸ τῶν Περσῶν καὶ βασιλεύσας αὐτῶν, ὃς ἦν καὶ Ξέρξου πατὴρ τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· δεύτερος δὲ ὁ Ἀρταξέρξου πατὴρ, Σύρος προσαγορευθεὶς, ἢ Νόθος· ἔσχατος δὲ Δαρεῖος ὁ ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου καταλυθείς. τινὲς δὲ καὶ τέταρτον Δαρεῖον λέγουσιν εἶναι.

Π Ε Ρ Σ Α Ι.

ΧΟΡΟΣ.

ΤΑΔΕ μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων
Ἑλλάδ' ἐς αἶαν πιστὰ καλεῖται,
καὶ τῶν ἀφνεῶν καὶ πολυχρύσων
ἑδράνων φύλακες, κατὰ πρεσβείαν
οὓς αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενὴς
εἵλετο χώρας ἐφορεύειν.
ἀμφὶ δὲ νόστῳ τῷ βασιλείῳ
καὶ πολυχρύσου στρατιᾶς ἤδη
κακόμαντις ἄγαν ὀρσολοπεῖται
θυμὸς ἔσωθεν.
πᾶσα γὰρ ἰσχὺς Ἀσιατογενὴς
ᾤχωκε· νέον δ' ἄνδρα βαΰζει,
κοὔτε τις ἄγγελος οὔτε τις ἱππεὺς
ἄστυ τὸ Περσῶν ἀφικνεῖται·
οἵτε τὸ Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων
καὶ τὸ παλαιὸν Κίσσιον ἕρκος
προλιπόντες ἔβαν,
οἱ μὲν ἐφ' ἵππων, οἱ δ' ἐπὶ ναῶν,
πεζοί τε βάδην
πολέμου στῖφος παρέχοντες·
οἷος Ἀμίστρης ἠδ' Ἀρταφρένης
καὶ Μεγαβάζης ἠδ' Ἀστάσπης,
ταγοὶ Περσῶν,
βασιλῆς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου
σοῦνται, στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι,
τοξοδάμαντές τ' ἠδ' ἱπποβάται,
φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην

ψυχῆς εὐτλήμονι δόξῃ.
Ἀρτεμβάρης θ' ἱππιοχάρμης,
καὶ Μασίστης, ὅ τε τοξοδάμας
ἐσθλὸς Ἰμαῖος, Φαρανδάκης θ',
ἵππων τ' ἐλατὴρ Σωσθάνης.
ἄλλους δ' ὁ μέγας καὶ πολυθρέμμων
Νεῖλος ἔπεμψεν· Σουσισκάνης,
Πηγασταγὼν Αἰγυπτογενής,
ὅ τε τῆς ἱερᾶς Μέμφιδος ἄρχων
μέγας Ἀρσάμης, τάς τ' ὠγυγίους
Θήβας ἐφέπων Ἀριόμαρδος,
καὶ ἑλειοβάται ναῶν ἐρέται
δεινοὶ πλῆθός τ' ἀνάριθμοι.
ἁβροδιαίτων δ' ἕπεται Λυδῶν
ὄχλος, οἵτ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς
κατέχουσιν ἔθνος,
τοὺς Μιτρογάθης Ἀρκτεύς τ' ἀγαθός,
βασιλῆς δίοποι, * * *
καὶ πολύχρυσοι Σάρδεις ἐπόχους
πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσιν,
δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη,
φοβερὰν ὄψιν προσιδέσθαι.
στεῦνται δ' ἱεροῦ Τμώλου πελάται,
ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλιον Ἑλλάδι,
Μάρδων, Θάρυβις, λόγχης ἄκμονες,
καὶ ἀκοντισταὶ Μυσοί· Βαβυλὼν δ'
ἡ πολύχρυσος πάμμικτον ὄχλον
πέμπει σύρδην, ναῶν τ' ἐπόχους,
τοξουλκῷ λήματι πιστούς·
τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης
Ἀσίας ἕπεται,
δειναῖς βασιλέως ὑπὸ πομπαῖς.
τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας
οἴχεται ἀνδρῶν,
οὓς πέρι πᾶσα χθὼν Ἀσιᾶτις

θρέψασα πόθῳ στένεται μαλερῷ,
τοκέες δ' ἄλοχοί θ' ἡμερολεγδὸν
τείνοντα χρόνον τρομέονται.
πεπέρακεν μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη
βασίλειος στρατὸς εἰς ἀντίπορον γείτονα χώραν,
λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας
'Αθαμαντίδος Ἕλλας,
πολύγομφον ὅδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου.
πολυάνδρου δ' Ἀσίας θούριος ἄρχων
ἐπὶ πᾶσαν χθόνα ποιμανόριον θεῖον ἐλαύνει
διχόθεν, πεζονόμοις ἔκ τε θαλάσσας
ὀχυροῖσι πεποιθὼς
στυφέλοις ἐφέταις, χρυσογόνου γενεᾶς ἰσόθεος φώς.
κυανοῦν δ' ὄμμασι λεύσσων φονίου δέργμα δράκοντος,
πολύχειρ καὶ πολυναύτας, Σύριόν θ' ἅρμα διώκων,
ἐπάγει δουρικλύτοις ἀνδράσι τοξόδαμνον Ἄρη.
δόκιμος δ' οὔτις ὑποστὰς μεγάλῳ ῥεύματι φωτῶν
ὀχυροῖς ἕρκεσιν εἴργειν ἄμαχον κῦμα θαλάσσας·
ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ Περσᾶν στρατὸς ἀλκίφρων τε λαός.
δολόμητιν δ' ἀπάταν θεοῦ τίς ἀνὴρ θνατὸς ἀλύξει;
τίς ὁ κραιπνῷ ποδὶ πηδήματος εὐπετοῦς ἀνάσσων;
φιλόφρων γὰρ παρασαίνει βροτὸν εἰς ἄρκυας ἄτα,
τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνατὸν ἀλύξαντα φυγεῖν.
θεόθεν γὰρ κατὰ μοῖρ' ἐκράτησεν τὸ παλαιὸν, ἐπέσκηψε δὲ Πέρσαις
πολέμους πυργοδαΐκτους
διέπειν ἱππιοχάρμας τε κλόνους, πολέων τ' ἀναστάσεις.
ἔμαθον δ' εὐρυπόροιο θαλάσσας πολιαινομένας πνεύματι λάβρῳ
ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος,
πίσυνοι λεπτοδόμοις πείσμασι λαοπόροις τε μαχαναῖς.
ταῦτά μου μελαγχίτων φρὴν ἀμύσσεται φόβῳ,
ὀᾶ, [Σουσίδος,
Περσικοῦ στρατεύματος τοῦδε, μὴ πόλις πύθηται κένανδρον μέγ' ἄστυ

65–72 = 73–80.
81–86 = 87–92.
102–107 = 108–113.
114–119 = 120–125.

καὶ τὸ Κισσίων πόλισμ' ἀντίδουπον ἄσεται,
ὀᾶ, [πέπλοις πέσῃ λακίς.
τοῦτ' ἔπος γυναικοπληθὴς ὅμιλος ἀπύων, βυσσίνοις δ' ἐν
πᾶς γὰρ ἱππηλάτας καὶ πεδοστιβὴς λεὼς
σμῆνος ὣς ἐκλέλοιπεν μελισσᾶν ξὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ,
τὸν ἀμφίζευκτον ἐξαμείψας ἀμφοτέρας ἅλιον
πρῶνα κοινὸν αἴας.
λέκτρα δ' ἀνδρῶν πόθῳ πίμπλαται δακρύμασιν·
Περσίδες δ' ἀκροπενθεῖς ἑκάστα πόθῳ φιλάνορι
τὸν αἰχμάεντα θοῦρον εὐνατῆρα προπεμψαμένα
λείπεται μονόζυξ.
ἀλλ' ἄγε, Πέρσαι, τόδ' ἐνεζόμενοι
στέγος ἀρχαῖον,
φροντίδα κεδνὴν καὶ βαθύβουλον
θώμεθα, χρεία δὲ προσήκει,
πῶς ἄρα πράσσει Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενής,
τὸ πατρωνύμιον γένος ἡμέτερον·
πότερον τόξου ῥῦμα τὸ νικῶν,
ἢ δορικράνου
λόγχης ἰσχὺς κεκράτηκεν.
ἀλλ' ἥδε θεῶν ἴσον ὀφθαλμοῖς
φάος ὁρμᾶται μήτηρ βασιλέως,
βασίλεια δ' ἐμή, προσπίτνω·
καὶ προσφθόγγοις δὲ χρεὼν αὐτὴν
πάντας μύθοισι προσαυδᾶν.
ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,
μῆτερ ἡ Ξέρξου γεραιά, χαῖρε, Δαρείου γύναι,
θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν, θεοῦ δὲ καὶ μήτηρ ἔφυς,
εἴ τι μὴ δαίμων παλαιὸς νῦν μεθέστηκε στρατῷ.

ΑΤΟΣΣΑ.

ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω χρυσεοστόλμους δόμους
καὶ τὸ Δαρείου τε κἀμὸν κοινὸν εὐνατήριον.
καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς· ἐς δ' ὑμᾶς ἐρῶ

126–132 = 133–139.

μῦθον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσ᾽ ἀδείμαντος, φίλοι,
μὴ μέγας πλοῦτος κονίσας οὖδας ἀντρέψῃ ποδὶ
ὄλβον, ὃν Δαρεῖος ἦρεν οὐκ ἄνευ θεῶν τινός.
ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν᾽ ἄφραστός ἐστιν ἐν φρεσί,
μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν
μήτ᾽ ἀχρημάτοισι λάμπειν φῶς, ὅσον σθένος πάρα.
ἔστι γὰρ πλοῦτός γ᾽ ἀμεμφής, ἀμφὶ δ᾽ ὀφθαλμοῖς φόβος·
ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω δεσπότου παρουσίαν.
πρὸς τάδ᾽ ὡς οὕτως ἐχόντων τῶνδε, σύμβουλοι λόγου
τοῦδέ μοι γένεσθε, Πέρσαι, γηραλέα πιστώματα·
πάντα γὰρ τὰ κέδν᾽ ἐν ὑμῖν ἐστί μοι βουλεύματα.

ΧΟ. εὖ τόδ᾽ ἴσθι, γῆς ἄνασσα τῆσδε, μή σε δὶς φράσαι
μήτ᾽ ἔπος μήτ᾽ ἔργον ὧν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέλῃ·
εὐμενεῖς γὰρ ὄντας ἡμᾶς τῶνδε συμβούλους καλεῖς.

ΑΤ. πολλοῖς μὲν ἀεὶ νυκτέροις ὀνείρασι
ξύνειμ᾽, ἀφ᾽ οὗπερ παῖς ἐμὸς στείλας στρατὸν
Ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων·
ἀλλ᾽ οὔτι πω τοιόνδ᾽ ἐναργὲς εἰδόμην
ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης, λέξω δέ σοι.
ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ᾽ εὐείμονε,
ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη,
ἡ δ᾽ αὖτε Δωρικοῖσιν, εἰς ὄψιν μολεῖν,
μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολύ,
κάλλει τ᾽ ἀμώμω, καὶ κασιγνήτα γένους
ταὐτοῦ· πάτραν δ᾽ ἔναιον ἡ μὲν Ἑλλάδα
κλήρῳ λαχοῦσα γαῖαν, ἡ δὲ βάρβαρον.
τούτω στάσιν τιν᾽, ὡς ἐγὼ ᾽δόκουν ὁρᾶν,
τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι· παῖς δ᾽ ἐμὸς μαθὼν
κατεῖχε κἀπράϋνεν, ἅρμασιν δ᾽ ὕπο
ζεύγνυσιν αὐτὼ καὶ λέπαδν᾽ ἐπ᾽ αὐχένων
τίθησι. χἠ μὲν τῇδ᾽ ἐπυργοῦτο στολῇ
ἐν ἡνίαισί τ᾽ εἶχεν εὔαρκτον στόμα,
ἡ δ᾽ ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἔντη δίφρου
διασπαράσσει, καὶ ξυναρπάζει βίᾳ
ἄνευ χαλινῶν καὶ ζυγὸν θραύει μέσον·

πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
Δαρεῖος οἰκτείρων σφε· τὸν δ' ὅπως ὁρᾷ
Ξέρξης, πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω·
ἐπεὶ δ' ἀνέστην καὶ χεροῖν καλλιρρόου
ἔψαυσα πηγῆς, ξὺν θυηπόλῳ χερὶ
βωμῷ προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσι
θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε·
ὁρῶ δὲ φεύγοντ' ἀετὸν πρὸς ἐσχάραν
Φοίβου· φόβῳ δ' ἄφθογγος ἐστάθην, φίλοι·
μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
πτεροῖς ἐφορμαίνοντα καὶ χηλαῖς κάρα
τίλλονθ'· ὁ δ' οὐδὲν ἄλλο γ' ἢ πτήξας δέμας
παρεῖχε. ταῦτ' ἔμοιγε δείματ' ἔστ' ἰδεῖν,
ὑμῖν δ' ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
πράξας μὲν εὖ θαυμαστὸς ἂν γένοιτ' ἀνήρ,
κακῶς δὲ πράξας οὐχ ὑπεύθυνος πόλει,
σωθεὶς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.

ΧΟ. οὔ σε βουλόμεσθα, μῆτερ, οὔτ' ἄγαν φοβεῖν λόγοις
οὔτε θαρσύνειν, θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἱκνουμένη,
εἴ τι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπὴν τελεῖν,
τὰ δ' ἀγάθ' ἐκτελῆ γενέσθαι σοί τε καὶ τέκνοις σέθεν
καὶ πόλει φίλοις τε πᾶσι· δεύτερον δὲ χρὴ χοὰς
γῇ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι· πρευμενῆ δ' αἰτοῦ τάδε
σὸν πόσιν Δαρεῖον, ὅνπερ φῂς ἰδεῖν κατ' εὐφρόνην,
ἐσθλά σοι πέμπειν τέκνῳ τε γῆς ἔνερθεν ἐς φάος,
τἄμπαλιν δὲ τῶνδε γαίας κάτοχα μαυροῦσθαι σκότῳ.
ταῦτα θυμόμαντις ὢν σοὶ πρευμενῶς παρῄνεσα·
εὖ δὲ πανταχῇ τελεῖν σοι τῶνδε κρίνομεν πέρι.

ΑΤ. ἀλλὰ μὴν εὔνους γ' ὁ πρῶτος τῶνδ' ἐνυπνίων κριτὴς
παιδὶ καὶ δόμοις ἐμοῖσι τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν.
ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά· ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι,
πάντα θήσομεν θεοῖσι τοῖς τ' ἔνερθε γῆς φίλοις,
εὖτ' ἂν εἰς οἴκους μόλωμεν. κεῖνο δ' ἐκμαθεῖν θέλω,
ὦ φίλοι, ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἱδρῦσθαι χθονός.

ΧΟ. τῆλε πρὸς δυσμαῖς, ἄνακτος Ἡλίου φθινάσμασιν.
ΑΤ. ἀλλὰ μὴν ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν;
ΧΟ. πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἂν Ἑλλὰς βασιλέως ὑπήκοος.
ΑΤ. ὧδέ τις πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ;
ΧΟ. καὶ στρατὸς τοιοῦτος, ἔρξας πολλὰ δὴ Μήδους κακά.
ΑΤ. καὶ τί πρὸς τούτοισιν ἄλλο, πλοῦτος ἐξαρκὴς δόμοις;
ΧΟ. ἀργύρου πηγή τις αὐτοῖς ἐστι, θησαυρὸς χθονός.
ΑΤ. πότερα γὰρ τοξουλκὸς αἰχμὴ διὰ χεροῖν αὐτοῖς πρέπει;
ΧΟ. οὐδαμῶς· ἔγχη σταδαῖα καὶ φεράσπιδες σάγαι.
ΑΤ. τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι κἀπιδεσπόζει στρατοῦ;
ΧΟ. οὔτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς οὐδ' ὑπήκοοι.
ΑΤ. πῶς ἂν οὖν μένοιεν ἄνδρας πολεμίους ἐπήλυδας;
ΧΟ. ὥστε Δαρείου πολύν τε καὶ καλὸν φθεῖραι στρατόν.
ΑΤ. δεινά τοι λέγεις ἰόντων τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.
ΧΟ. ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν τάχ' εἴσει πάντα ναμερτῆ λόγον·
τοῦδε γὰρ δράμημα φωτὸς Περσικὸν πρέπει μαθεῖν,
καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ γῆς ἁπάσης Ἀσίδος πολίσματα,
ὦ Περσὶς αἶα καὶ πολὺς πλούτου λιμήν,
ὡς ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολὺς
ὄλβος, τὸ Περσῶν δ' ἄνθος οἴχεται πεσόν.
ὤμοι, κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά·
ὅμως δ' ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος,
Πέρσαι· στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε βαρβάρων.
ΧΟ. ἄνι' ἄνια κακά, νεόκοτα
καὶ δάϊ'. αἰαῖ, διαίνεσθε, Πέρσαι, τόδ' ἄχος κλύοντες.
ΑΓ. ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα διαπεπραγμένα·
αὐτὸς δ' ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος.
ΧΟ. ἦ μακροβίοτος ὅδε γέ τις
αἰὼν ἐφάνθη γεραιοῖς, ἀκούειν τόδε πῆμ' ἄελπτον.
ΑΓ. καὶ μὴν παρών γε κοὐ λόγους ἄλλων κλύων,
Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά.

256–259 = 262–265.

ΧΟ. ὀτοτοτοῖ, μάταν
τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ
γᾶς ἀπ' Ἀσίδος ἦλθ' ἐπ' αἶαν
δᾴαν Ἑλλάδα χώραν.
ΑΓ. πλήθουσι νεκρῶν δυσπότμως ἐφθαρμένων
Σαλαμῖνος ἀκταὶ πᾶς τε πρόσχωρος τόπος.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ, φίλων
πολύδονα σώμαθ' ἁλιβαφῆ
κατθανόντα λέγεις φέρεσθαι
πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν.
ΑΓ. οὐδὲν γὰρ ἤρκει τόξα, πᾶς δ' ἀπώλλυτο
στρατὸς δαμασθεὶς ναΐοισιν ἐμβολαῖς.
ΧΟ. ἴυζ' ἄποτμον βοὰν
δυσαιανῆ Πέρσαις
δᾴοις, ὡς πάντα παγκάκως
ἔθεσαν, αἰαῖ, στρατοῦ φθαρέντος.
ΑΓ. ὦ πλεῖστον ἔχθος ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν·
φεῦ, τῶν Ἀθηνῶν ὡς στένω μεμνημένος.
ΧΟ. στυγναὶ δ' Ἀθᾶναι δᾴοις·
μεμνῆσθαί τοι πάρα
ὡς πολλὰς Περσίδων μάταν
εὔνιδας ἔκτισσαν ἠδ' ἀνάνδρους.
ΑΤ. σιγῶ πάλαι δύστηνος ἐκπεπληγμένη
κακοῖς· ὑπερβάλλει γὰρ ἥδε συμφορά,
τὸ μήτε λέξαι μήτ' ἐρωτῆσαι πάθη.
ὅμως δ' ἀνάγκη πημονὰς βροτοῖς φέρειν
θεῶν διδόντων· πᾶν δ' ἀναπτύξας πάθος
λέξον καταστάς, κεἰ στένεις κακοῖς ὅμως,
τίς οὐ τέθνηκε, τίνα δὲ καὶ πενθήσομεν
τῶν ἀρχελάων, ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ
ταχθεὶς ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών.
ΑΓ. Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ φάος βλέπει.

268–271 = 274–277.
280–283 = 286–289.

ΑΤ. ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φάος μέγα
καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.
ΑΓ. Ἀρτεμβάρης δὲ, μυρίας ἵππου βραβεὺς,
στύφλους παρ' ἀκτὰς θείνεται Σιληνιῶν·
χὠ χιλίαρχος Δαδάκης πληγῇ δορὸς
πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο·
Τενάγων τ', ἀριστεὺς Βακτρίων ἰθαγενὴς,
θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ.
Λίλαιος, Ἀρσάμης τε κἀργήστης τρίτος,
οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα
νικώμενοι κύρισσον ἰσχυρὰν χθόνα·
πηγαῖς τε Νείλου γειτονῶν Αἰγυπτίου
Ἀρκτεὺς, Ἀδεύης, καὶ Φερεσσεύης τρίτος,
Φαρνοῦχος, οἵδε ναὸς ἐκ μιᾶς πέσον.
Χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν,
ἵππου μελαίνης ἡγεμὼν τρισμυρίας,
πυρσὴν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα
ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρᾷ βαφῇ.
καὶ Μᾶγος Ἄραβος Ἀρτάμης τε Βάκτριος,
σκληρᾶς μέτοικος γῆς, ἐκεῖ κατέφθιτο.
Ἄμηστρις Ἀμφιστρεύς τε πολύπονον δόρυ
νωμῶν, ὅ τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος Σάρδεσι
πένθος παρασχὼν, Σεισάμης δ' ὁ Μύσιος,
Θάρυβίς τε πεντήκοντα πεντάκις νεῶν
ταγὸς, γένος Λυρναῖος, εὐειδὴς ἀνὴρ,
κεῖται θανὼν δείλαιος οὐ μάλ' εὐτυχῶς·
Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν,
Κιλίκων ἔπαρχος, εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον
ἐχθροῖς παρασχὼν, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
τοιῶνδε τῶνδε νῦν ὑπεμνήσθην πέρι.
πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά.
ΑΤ. αἰαῖ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε,
αἴσχη τε Πέρσαις καὶ λιγέα κωκύματα.
ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν,
πόσον δὲ πλῆθος ἦν νεῶν Ἑλληνίδων,

ὥστ' ἀξιῶσαι Περσικῷ στρατεύματι
μάχην ξυνάψαι ναΐοισιν ἐμβολαῖς;
ΑΓ. πλήθους μὲν ἣν, σάφ' ἴσθ', ἕκατι βαρβάρους
ναυσὶν κρατῆσαι. καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν
ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα
ναῶν, δεκὰς δ' ἦν τῶνδε χωρὶς ἔκκριτος·
Ξέρξῃ δὲ, καὶ γὰρ οἶδα, χιλιὰς μὲν ἦν
ὧν ἦγε πλῆθος, αἱ δ' ὑπέρκοποι τάχει
ἑκατὸν δὶς ἦσαν ἑπτά θ'· ὧδ' ἔχει λόγος.
μή σοι δοκοῦμεν τῇδε λειφθῆναι μάχῃ;
ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατὸν,
τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ.
ΑΤ. θεοὶ πόλιν σώζουσι Παλλάδος θεᾶς.
ΑΓ. ἔστ' ἄρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις·
ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.
ΑΤ. ἀρχὴ δὲ ναυσὶ ξυμβολῆς τίς ἦν φράσον·
τίνες κατῆρξαν, πότερον Ἕλληνες, μάχης,
ἢ παῖς ἐμὸς, πλήθει καταυχήσας νεῶν;
ΑΓ. ἦρξεν μὲν, ὦ δέσποινα, τοῦ παντὸς κακοῦ
φανεὶς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν.
ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ
ἐλθὼν ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε,
ὡς εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας,
Ἕλληνες οὐ μενοῖεν, ἀλλὰ σέλμασι
ναῶν ἐπενθορόντες ἄλλος ἄλλοσε
δρασμῷ κρυφαίῳ βίοτον ἐκσωσοίατο.
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἤκουσεν, οὐ ξυνεὶς δόλον
Ἕλληνος ἀνδρὸς οὐδὲ τὸν θεῶν φθόνον,
πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον·
εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
λήξῃ, κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ,
τάξαι νεῶν στῖφος μὲν ἐν στοίχοις τρισὶν,
ἔκπλους φυλάσσειν καὶ πόρους ἁλιρρόθους,
ἄλλας δὲ κύκλῳ νῆσον Αἴαντος πέριξ·
ὡς εἰ μόρον φευξοίαθ' Ἕλληνες κακὸν,

ναυσὶν κρυφαίως δρασμὸν εὑρόντες τινὰ,
πᾶσι στέρεσθαι κρατὸς ἦν προκείμενον.
τοσαῦτ' ἔλεξε κάρθ' ὑπ' ἐκθύμου φρενός·
οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἐκ θεῶν ἠπίστατο.
οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ
δεῖπνόν τ' ἐπορσύνοντο, ναυβάτης τ' ἀνὴρ
τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.
ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο
καὶ νὺξ ἐπῄει, πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ
ἐς ναῦν ἐχώρει πᾶς θ' ὅπλων ἐπιστάτης·
τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς·
πλέουσι δ' ὡς ἕκαστος ἦν τεταγμένος,
καὶ πάννυχοι δὴ διάπλοον καθίστασαν
ναῶν ἄνακτες πάντα ναυτικὸν λεών·
καὶ νὺξ ἐχώρει, κοὐ μάλ' Ἑλλήνων στρατὸς
κρυφαῖον ἔκπλουν οὐδαμῇ καθίστατο·
ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα
πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν,
πρῶτον μὲν ἠχῇ κέλαδος Ἑλλήνων πάρα
μολπηδὸν ηὐφήμησεν, ὄρθιον δ' ἅμα
ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας
ἠχώ· φόβος δὲ πᾶσι βαρβάροις παρῆν
γνώμης ἀποσφαλεῖσιν· οὐ γὰρ ὡς φυγῇ
παιᾶν' ἐφύμνουν σεμνὸν Ἕλληνες τότε,
ἀλλ' ἐς μάχην ὁρμῶντες εὐψύχῳ θράσει.
σάλπιγξ δ' ἀϋτῇ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν·
εὐθὺς δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῇ
ἔπαισαν ἅλμην βρύχιον ἐκ κελεύματος,
θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν·
τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὐτάκτως κέρας
ἡγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος
ἐπεξεχώρει, καὶ παρῆν ὁμοῦ κλύειν
πολλὴν βοήν, ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,
ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,

θῆκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών.
καὶ μὴν παρ' ἡμῶν Περσίδος γλώσσης ῥόθος
ὑπηντίαζε, κοὐκέτ' ἦν μέλλειν ἀκμή.
εὐθὺς δὲ ναῦς ἐν νηῒ χαλκήρη στόλον
ἔπαισεν· ἦρξε δ' ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ
ναῦς, κἀποθραύει πάντα Φοινίσσης νεὼς
κόρυμβ', ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ἴθυνεν δόρυ.
τὰ πρῶτα μὲν δὴ ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ
ἀντεῖχεν· ὡς δὲ πλῆθος ἐν στενῷ νεῶν
ἤθροιστ', ἀρωγὴ δ' οὔτις ἀλλήλοις παρῆν,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἐμβόλοις χαλκοστόμοις
παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον,
Ἑλληνικαί τε νῆες οὐκ ἀφρασμόνως
κύκλῳ πέριξ ἔθεινον, ὑπτιοῦτο δὲ
σκάφη νεῶν, θάλασσα δ' οὐκέτ' ἦν ἰδεῖν,
ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν·
ἀκταὶ δὲ νεκρῶν χοιράδες τ' ἐπλήθυον·
φυγῇ δ' ἀκόσμῳ πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο,
ὅσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος·
τοὶ δ' ὥστε θύννους ἤ τιν' ἰχθύων βόλον
ἀγαῖσι κωπῶν θραύμασίν τ' ἐρειπίων
ἔπαιον, ἐρράχιζον, οἰμωγὴ δ' ὁμοῦ
κωκύμασιν κατεῖχε πελαγίαν ἅλα,
ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο.
κακῶν δὲ πλῆθος, οὐδ' ἂν εἰ δέκ' ἤματα
στοιχηγοροίην, οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι.
εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, μηδάμ' ἡμέρᾳ μιᾷ
πλῆθος τοσουτάριθμον ἀνθρώπων θανεῖν.

ΑΤ. αἰαῖ, κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν μέγα
Πέρσαις τε καὶ πρόπαντι βαρβάρων γένει

ΑΓ. εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μηδέπω μεσοῦν κακόν·
τοιάδ' ἐπ' αὐτοὺς ἦλθε συμφορὰ πάθους,
ὡς τοῖσδε καὶ δὶς ἀντισηκῶσαι ῥοπῇ.

ΑΤ. καὶ τίς γένοιτ' ἂν τῆσδ' ἔτ' ἐχθίων τύχη;
λέξον τίν' αὖ φῂς τήνδε συμφορὰν στρατῷ

ἐλθεῖν κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα.
ΑΓ. Περσῶν ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,
ψυχήν τ' ἄριστοι κεὐγένειαν ἐκπρεπεῖς,
αὐτῷ τ' ἄνακτι πίστιν ἐν πρώτοις ἀεὶ,
τεθνᾶσιν οἰκτρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ.
ΑΤ. οἲ 'γὼ τάλαινα ξυμφορᾶς κακῆς, φίλοι.
ποίῳ μόρῳ δὲ τούσδε φῂς ὀλωλέναι;
ΑΓ. νῆσός τις ἐστὶ πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων
βαιὰ, δύσορμος ναυσὶν, ἣν ὁ φιλόχορος
Πὰν ἐμβατεύει, ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
ἐνταῦθα πέμπει τούσδ', ὅπως ὅτ' ἐκ νεῶν
φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο,
κτείνειαν εὐχείρωτον Ἑλλήνων στρατὸν,
φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν ἐναλίων πόρων·
κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν. ὡς γὰρ θεὸς
ναῶν ἔδωκε κῦδος Ἕλλησιν μάχης,
αὐθημερὸν φάρξαντες εὐχάλκοις δέμας
ὅπλοισι ναῶν ἐξέθρωσκον· ἀμφὶ δὲ
κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον, ὥστ' ἀμηχανεῖν
ὅποι τράποιντο. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν
πέτροισιν ἠράσσοντο, τοξικῆς τ' ἄπο
θώμιγγος ἰοὶ προσπίτνοντες ὤλλυσαν,
τέλος δ' ἐφορμηθέντες ἐξ ἑνὸς ῥόθου
παίουσι, κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη,
ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον.
Ξέρξης δ' ἀνῴμωξεν κακῶν ὁρῶν βάθος·
ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ,
ὑψηλὸν ὄχθον ἄγχι πελαγίας ἁλός·
ῥήξας δὲ πέπλους κἀνακωκύσας λιγὺ,
πεζῷ παραγγείλας ἄφαρ στρατεύματι,
ἵησ' ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. τοιάνδε σοι
πρὸς τῇ πάροιθε ξυμφορὰν πάρα στένειν.
ΑΤ. ὦ στυγνὲ δαῖμον, ὡς ἄρ' ἔψευσας φρενῶν
Πέρσας· πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν
κλεινῶν Ἀθηνῶν ηὗρε, κοὐκ ἀπήρκεσαν

οὓς πρόσθε Μαραθὼν βαρβάρων ἀπώλεσεν·
ὧν ἀντίποινα παῖς ἐμὸς πράξειν δοκῶν
τοσόνδε πλῆθος πημάτων ἐπέσπασε.
σὺ δ' εἰπὲ ναῶν αἳ πεφεύγασιν μόρον,
ποῦ τάσδ' ἔλειπες· οἶσθα σημῆναι τορῶς;
ΑΓ. ναῶν δὲ ταγοὶ τῶν λελειμμένων σύδην
κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον αἴρονται φυγήν.
στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ
διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος
δίψῃ πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ
διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα
καὶ Δωρίδ' αἶαν, Μηλιᾶ τε κόλπον, οὗ
Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ·
κἀντεῦθεν ἡμᾶς γῆς Ἀχαιΐδος πέδον
καὶ Θεσσαλῶν πόλισμ' ὑπεσπανισμένους
βορᾶς ἐδέξαντ'· ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον
δίψῃ τε λιμῷ τ'· ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε.
Μαγνητικὴν δὲ γαῖαν ἠδὲ Μακεδόνων
χώραν ἀφικόμεσθ', ἐπ' Ἀξίου πόρον,
Βόλβης θ' ἕλειον δόνακα, Παγγαῖόν τ' ὄρος,
Ἠδωνίδ' αἶαν· νυκτὶ δ' ἐν ταύτῃ θεὸς
χειμῶν' ἄωρον ὦρσε, πήγνυσιν δὲ πᾶν
ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος· θεοὺς δέ τις
τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ τότ' ηὔχετο
λιταῖσι, γαῖαν οὐρανόν τε προσκυνῶν.
ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο
στρατὸς, περᾷ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον·
χὤστις μὲν ἡμῶν πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ
ἀκτῖνας ὡρμήθη, σεσωσμένος κυρεῖ.
φλέγων γὰρ αὐγαῖς λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
μέσον πόρον διῆκε, θερμαίνων φλογί·
πῖπτον δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· εὐτυχὴς δέ τοι
ὅστις τάχιστα πνεῦμ' ἀπέρρηξεν βίου.
ὅσοι δὲ λοιποὶ κἄτυχον σωτηρίας,
Θρήκην περάσαντες μόγις πολλῷ πόνῳ,

ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες,
ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν· ὡς στένειν πόλιν
Περσῶν, ποθοῦσαν φιλτάτην ἥβην χθονός.
ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ· πολλὰ δ' ἐκλείπω λέγων
κακῶν ἃ Πέρσαις ἐγκατέσκηψεν θεός.

ΧΟ. ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς
ποδοῖν ἐνήλλου παντὶ Περσικῷ γένει.

ΑΤ. οἲ 'γὼ τάλαινα διαπεπραγμένου στρατοῦ·
ὦ νυκτὸς ὄψις ἐμφανὴς ἐνυπνίων,
ὡς κάρτα μοι σαφῶς ἐδήλωσας κακά.
ὑμεῖς δὲ φαύλως αὔτ' ἄγαν ἐκρίνατε.
ὅμως δ', ἐπειδὴ τῇδ' ἐκύρωσεν φάτις
ὑμῶν, θεοῖς μὲν πρῶτον εὔξασθαι θέλω·
ἔπειτα γῇ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα
ἥξω λαβοῦσα πέλανον ἐξ οἴκων ἐμῶν·
ἐπίσταμαι μὲν ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις,
ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῷον πέλοι.
ὑμᾶς δὲ χρὴ 'πὶ τοῖσδε τοῖς πεπραγμένοις
πιστοῖσι πιστὰ ξυμφέρειν βουλεύματα·
καὶ παῖδ', ἐάν περ δεῦρ' ἐμοῦ πρόσθεν μόλῃ,
παρηγορεῖτε, καὶ προπέμπετ' ἐς δόμους,
μὴ καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.

ΧΟ. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν μὲν Περσῶν
τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων
στρατιὰν ὀλέσας
ἄστυ τὸ Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων
πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας·
πολλαὶ δ' ἀταλαῖς χερσὶ καλύπτρας
κατερεικόμεναι
διαμυδαλέοις δάκρυσι κόλπους
τέγγουσ', ἄλγους μετέχουσαι.
αἱ δ' ἁβρόγοοι Περσίδες ἀνδρῶν
ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν,
λέκτρων τ' εὐνὰς ἁβροχίτωνας,
χλιδανῆς ἥβης τέρψιν, ἀφεῖσαι,

πενθοῦσι γόοις ἀκορεστοτάτοις.
κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων
αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ.
νῦν δὴ πρόπασα μὲν στένει
γαῖ' Ἀσὶς ἐκκενουμένα·
Ξέρξης μὲν ἄγαγεν, τοτοῖ,
Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν, τοτοῖ,
Ξέρξης δὲ πάντ' ἐπέσπε δυσφρόνως
βαρίδεσσι ποντίαις.
τίπτε Δαρεῖος μὲν οὕτω τότ' ἀβλαβὴς ἐπῆν
τόξαρχος πολιήταις,
Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ,
πεζοὺς δὲ καὶ θαλασσίους
ὁμόπτεροι κυανώπιδες
νᾶες μὲν ἄγαγον, τοτοῖ,
νᾶες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ,
νᾶες πανωλέθροισιν ἐμβολαῖς,
διὰ δ' Ἰαόνων χέρας;
τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν ἄνακτ' αὐτὸν ὡς ἀκούομεν
Θρῄκης ἂμ πεδιήρεις
δυσχίμους τε κελεύθους.
τοὶ δ' ἄρα πρωτόμοροι δὴ, φεῦ,
λειφθέντες πρὸς ἀνάγκαν, ἠὴ,
ἀκτὰς ἀμφὶ Κυχρείας, ὀᾶ,
— ⏊ — στένε καὶ δακνάζου,
βαρὺ δ' ἀμβόασον
οὐράνι' ἄχη, ὀᾶ,
τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον
βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν.
κναπτόμενοι δ' ἁλὶ δεινᾷ, φεῦ,
σκύλλονται πρὸς ἀναύδων, ἠὴ,
παίδων τᾶς ἀμιάντου, ὀᾶ,
πενθεῖ δ' ἄνδρα δόμος στερηθείς·

548–557 = 558–567.
568–575 = 576–383.

τοκέες δ' ἄπαιδες
δαιμόνι' ἄχη, ὀᾶ,
δυρόμενοι γέροντες
τὸ πᾶν δὴ κλύουσιν ἄλγος.
τοὶ δ' ἀνὰ γᾶν Ἀσίαν δὴν
οὐκέτι περσονομοῦνται,
οὐκέτι δασμοφοροῦσιν
δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις,
οὐδ' ἐς γᾶν προπίτνοντες
ἄρξονται. βασιλεία
γὰρ διόλωλεν ἰσχύς.
οὐδ' ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν
ἐν φυλακαῖς· λέλυται γὰρ
λαὸς ἐλεύθερα βάζειν,
ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς.
αἱμαχθεῖσα δ' ἄρουραν
Αἴαντος περικλύστα
νᾶσος ἔχει τὰ Περσᾶν.

ΑΤ. φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἔμπειρος κυρεῖ,
ἐπίσταται βροτοῖσιν ὡς, ὅταν κλύδων
κακῶν ἐπέλθῃ, πάντα δειμαίνειν φιλεῖ·
ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐροῇ, πεποιθέναι
τὸν αὐτὸν ἀεὶ δαίμον' οὐριεῖν τύχης.
ἐμοὶ γὰρ ἤδη πάντα μὲν φόβου πλέα
ἐν ὄμμασιν τἀνταῖα φαίνεται θεῶν,
βοᾷ δ' ἐν ὠσὶ κέλαδος οὐ παιώνιος·
τοία κακῶν ἔκπληξις ἐκφοβεῖ φρένας.
τοιγὰρ κέλευθον τήνδ' ἄνευ τ' ὀχημάτων
χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν ἐκ δόμων πάλιν
ἔστειλα, παιδὸς πατρὶ πρευμενεῖς χοὰς
φέρουσ', ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια,
βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς λευκὸν εὔποτον γάλα,
τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ στάγμα, παμφαὲς μέλι,
λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα,
ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἄπο

584–590=591–597.

ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε·
τῆς τ' αἰὲν ἐν φύλλοισι θαλλούσης ἴσον
ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα,
ἄνθη τε πλεκτὰ, παμφόρου γαίας τέκνα.
ἀλλ', ὦ φίλοι, χοαῖσι ταῖσδε νερτέρων
ὕμνους ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα
Δαρεῖον ἀγκαλεῖσθε, γαπότους δ' ἐγὼ
τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.

ΧΟ. βασίλεια γύναι, πρέσβος Πέρσαις,
σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς,
ἡμεῖς θ' ὕμνοις αἰτησόμεθα
φθιμένων πομποὺς
εὔφρονας εἶναι κατὰ γαίας.
ἀλλὰ χθόνιοι δαίμονες ἁγνοὶ,
Γῆ τε καὶ Ἑρμῆ, βασιλεῦ τ' ἐνέρων,
πέμψατ' ἔνερθε ψυχὴν ἐς φῶς·
εἰ γάρ τι κακῶν ἄκος οἶδε πλέον,
μόνος ἂν θνητῶν πέρας εἴποι.
ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρίτας ἰσοδαίμων βασιλεὺς
βάρβαρα σαφηνῆ
ἱέντος τὰ παναίολ' αἰανῆ δύσθροα βάγματα;
παντάλαν' ἄχη διαβοάσω;
νέρθεν ἆρα κλύει μου;
ἀλλὰ σύ μοι, Γᾶ τε καὶ ἄλλοι χθονίων ἁγεμόνες,
δαίμονα μεγαυχῆ
ἰόντ' αἰνέσατ' ἐκ δόμων, Περσᾶν Σουσιγενῆ θεόν·
πέμπετε δ' ἄνω οἷον οὔπω
Περσὶς αἶ' ἐκάλυψεν.
ἦ φίλος ἀνὴρ, φίλος ὄχθος· φίλα γὰρ κέκευθεν ἤθη.
Ἀϊδωνεὺς δ' ἀναπομπὸς ἀνείης Ἀϊδωνεὺς
Δαρεῖον, οἷον ἄνακτα Δαρειάν. ἠή.
οὐδὲ γὰρ ἄνδρας ποτ' ἀπώλλυ πολεμοφθόροισιν ἄταις,
θεομήστωρ δ' ἐκικλήσκετο Πέρσαις, θεομήστωρ δ'

633–639 = 640–647.
648–652 = 653–657.

ἔσκεν, ἐπεὶ στρατὸν εὖ ἐποδώκει.
βαλὴν ἀρχαῖος βαλὴν ἴθι, ἱκοῦ,
ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου,
κροκόβαπτον ποδὸς εὔμαριν ἀείρων,
βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαρειὰν, οἶ.
ὅπως καινά τε κλύῃς νέα τ' ἄχη,
δέσποτα δεσποτου, φάνηθι.
Στυγία γάρ τις ἐπ' ἀχλὺς πεπόταται·
νεολαία γὰρ ἤδη κατὰ πᾶσ' ὄλωλε.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαρειὰν, οἶ.
αἰαῖ αἰαῖ.
ὦ πολύκλαυτε φίλοισι θανὼν,
τί τάδε δυνάτα δυνάτα
περὶ τᾷ σᾷ δίδυμα διάγοιεν ἁμαρτια
πάσᾳ γᾷ σᾷ τᾷδ', ἐξέφθινθ' αἱ τρίσκαλμοι
νᾶες ἄναες ἄναες.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

ὦ πιστὰ πιστῶν ἥλικές θ' ἥβης ἐμῆς
Πέρσαι γεραιοὶ, τίνα πόλις πονεῖ πόνον;
στένει, κέκοπται, καὶ χαράσσεται πέδον·
λεύσσων δ' ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν πέλας τάφου
ταρβῶ, χοὰς δὲ πρευμενὴς ἐδεξάμην.
ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγὺς ἑστῶτες τάφου
καὶ ψυχαγωγοῖς ὀρθιάζοντες γόοις
οἰκτρῶς καλεῖσθέ μ', ἐστὶ δ' οὐκ εὐέξοδον,
ἄλλως τε πάντως χοἱ κατὰ χθονὸς θεοὶ
λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι.
ὅμως δ' ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ
ἥκω· τάχυνε δ', ὡς ἄμεμπτος ὦ χρόνου.
τί δ' ἐστὶ Πέρσαις νεοχμὸν ἐμβριθὲς κακόν;

ΧΟ. σέβομαι μὲν προσιδέσθαι, σέβομαι δ' ἀντία λέξαι
σέθεν, ἀρχαίῳ περὶ τάρβει.

658–664=665–671.
694–696=700–702.

ΔΑ. ἀλλ' ἐπεὶ κάτωθεν ἦλθον σοῖς γόοις πεπεισμένος,
μή τι μακιστῆρα μῦθον, ἀλλὰ σύντομον λέγων
εἰπὲ καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς.
ΧΟ. δίομαι μὲν χαρίσασθαι, δίομαι δ' ἀντία φάσθαι,
λέξας δύσλεκτα φίλοισιν.
ΔΑ. ἀλλ' ἐπεὶ δέος παλαιὸν σοὶ φρενῶν ἀνθίσταται,
τῶν ἐμῶν λέκτρων γεραιὰ ξύννομ', εὐγενὲς γύναι,
κλαυμάτων λήξασα τῶνδε καὶ γόων σαφές τί μοι
λέξον. ἀνθρώπεια δή τοι πήματ' ἂν τύχοι βροτοῖς.
πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλὰ δ' ἐκ χέρσου κακὰ
γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάσσων βίοτος ἢν ταθῇ πρόσω.
ΑΤ. ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβον εὐτυχεῖ πότμῳ,
ὅς θ', ἕως ἔλευσσες αὐγὰς ἡλίου, ζηλωτὸς ὢν
βίοτον εὐαίωνα Πέρσαις ὡς θεὸς διήγαγες,
νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα, πρὶν κακῶν ἰδεῖν βάθος·
πάντα γὰρ, Δαρεῖ', ἀκούσει μῦθον ἐν βραχεῖ χρόνῳ·
διαπεπόρθηται τὰ Περσῶν πράγμαθ', ὡς εἰπεῖν ἔπος.
ΔΑ. τίνι τρόπῳ; λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτὸς, ἢ στάσις πόλει;
ΑΤ. οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀμφ' Ἀθήνας πᾶς κατέφθαρται στρατός.
ΔΑ. τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων ἐστρατηλάτει; φράσον.
ΑΤ. θούριος Ξέρξης, κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα.
ΔΑ. πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας;
ΑΤ. ἀμφότερα· διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατευμάτοιν.
ΔΑ. πῶς δὲ καὶ στρατὸς τοσόσδε πεζὸς ἤνυσεν περᾶν;
ΑΤ. μηχαναῖς ἔζευξεν Ἕλλης πορθμὸν, ὥστ' ἔχειν πόρον.
ΔΑ. καὶ τόδ' ἐξέπραξεν, ὥστε Βόσπορον κλῇσαι μέγαν;
ΑΤ. ὧδ' ἔχει· γνώμης δέ πού τις δαιμόνων ξυνήψατο.
ΔΑ. φεῦ, μέγας τις ἦλθε δαίμων, ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς.
ΑΤ. ὡς ἰδεῖν τέλος πάρεστιν οἷον ἤνυσεν κακόν.
ΔΑ. καὶ τί δὴ πράξασιν αὐτοῖς ὧδ' ἐπιστενάζετε;
ΑΤ. ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν.
ΔΑ. ὧδε παμπήδην δὲ λαὸς πᾶς κατέφθαρται δορί;
ΑΤ. πρὸς τάδ' ὡς Σούσων μὲν ἄστυ πᾶν κενανδρίαν στένει.
ΔΑ. ὦ πόποι κεδνῆς ἀρωγῆς κἀπικουρίας στρατοῦ.
ΑΤ. Βακτρίων δ' ἔρρει πανώλης δῆμος, οὐ δή τις γέρων.

ΔΑ. ὢ μέλεος, οἵαν ἄρ' ἥβην ξυμμάχων ἀπώλεσε.
ΑΤ. μονάδα δὲ Ξέρξην ἐρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα
ΔΑ. πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν; ἔστι τις σωτηρία;
ΑΤ. ἄσμενον μολεῖν γέφυραν γαῖν δυοῖν ζευκτηρίαν.
ΔΑ. καὶ πρὸς ἤπειρον σεσῶσθαι τήνδε, τοῦτ' ἐτήτυμον;
ΑΤ. ναί· λόγος κρατεῖ σαφηνὴς τοῦτο κοὐκ ἔνι στάσις.
ΔΑ. φεῦ, ταχεῖά γ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις, ἐς δὲ παῖδ' ἐμὸν
Ζεὺς ἀπέσκηψεν τελευτὴν θεσφάτων· ἐγὼ δέ που
διὰ μακροῦ χρόνου τάδ' ηὔχουν ἐκτελευτήσειν θεούς.
ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις αὐτὸς, χὠ θεὸς ξυνάπτεται.
νῦν κακῶν ἔοικε πηγὴ πᾶσιν ηὑρῆσθαι φίλοις.
παῖς δ' ἐμὸς τάδ' οὐ κατειδὼς ἤνυσεν νέῳ θράσει·
ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν δοῦλον ὣς δεσμώμασιν
ἤλπισε σχήσειν ῥέοντα, Βόσπορον ῥόον θεοῦ,
καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτοις
περιβαλὼν πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ,
θνητὸς ὢν θεῶν δὲ πάντων ᾤετ', οὐκ εὐβουλίᾳ,
καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν. πῶς τάδ' οὐ νόσος φρενῶν
εἶχε παῖδ' ἐμόν; δέδοικα μὴ πολὺς πλούτου πόρος
οὑμὸς ἀνθρώποις γένηται τοῦ φθάσαντος ἁρπαγή.
ΑΤ. ταῦτά τοι κακοῖς ὁμιλῶν ἀνδράσιν διδάσκεται
θούριος Ξέρξης· λέγουσι δ' ὡς σὺ μὲν μέγαν τέκνοις
πλοῦτον ἐκτήσω ξὺν αἰχμῇ, τὸν δ' ἀνανδρίας ὕπο
ἔνδον αἰχμάζειν, πατρῷον δ' ὄλβον οὐδὲν αὐξάνειν.
τοιάδ' ἐξ ἀνδρῶν ὀνείδη πολλάκις κλύων κακῶν
τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.
ΔΑ. τοιγάρ σφιν ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον
μέγιστον, ἀείμνηστον, οἷον οὐδέπω
τόδ' ἄστυ Σούσων ἐξεκείνωσεν πεσὸν,
ἐξ οὗτε τιμὴν Ζεὺς ἄναξ τήνδ' ὤπασεν,
ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης Ἀσίδος μηλοτρόφου
ταγεῖν, ἔχοντα σκῆπτρον εὐθυντήριον.
Μῆδος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατοῦ·
ἄλλος δ' ἐκείνου παῖς τόδ' ἔργον ἤνυσε·
φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν ᾠακοστρόφουν.

τρίτος δ' ἀπ' αὐτοῦ Κῦρος, εὐδαίμων ἀνήρ,
ἄρξας ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις·
Λυδῶν δὲ λαὸν καὶ Φρυγῶν ἐκτήσατο,
Ἰωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βίᾳ·
θεὸς γὰρ οὐκ ἤχθηρεν, ὡς εὔφρων ἔφυ.
Κύρου δὲ παῖς τέταρτος ἴθυνε στρατόν.
πέμπτος δὲ Μέρδις ἦρξεν, αἰσχύνη πάτρᾳ
θρόνοισί τ' ἀρχαίοισι· τὸν δὲ σὺν δόλῳ
Ἀρταφρένης ἔκτεινεν ἐσθλὸς ἐν δόμοις,
ξὺν ἀνδράσιν φίλοισιν, οἷς τόδ' ἦν χρέος.
[ἕκτος δὲ Μάραφις, ἕβδομός τ' Ἀρταφρένης.]
κἀγὼ πάλου τ' ἔκυρσα τοῦπερ ἤθελον
κἀπεστράτευσα πολλὰ σὺν πολλῷ στρατῷ·
ἀλλ' οὐ κακὸν τοσόνδε προσέβαλον πόλει.
Ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς ὢν νέος φρονεῖ νέα
κοὐ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς·
εὖ γὰρ σαφῶς τόδ' ἴστ', ἐμοὶ ξυνήλικες,
ἅπαντες ἡμεῖς, οἳ κράτη τάδ' ἔσχομεν,
οὐκ ἂν φανεῖμεν πήματ' ἔρξαντες τόσα.
ΧΟ. τί οὖν, ἄναξ Δαρεῖε, ποῖ καταστρέφεις
λόγων τελευτήν; πῶς ἂν ἐκ τούτων ἔτι
πράσσοιμεν ὡς ἄριστα Περσικὸς λεώς;
ΔΑ. εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον,
μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν.
αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.
ΧΟ. πῶς τοῦτ' ἔλεξας, τίνι τρόπῳ δὲ συμμαχεῖ;
ΔΑ. κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερπόλλους ἄγαν.
ΧΟ. ἀλλ' εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον.
ΔΑ. ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις
στρατὸς κυρήσει νοστίμου σωτηρίας.
ΧΟ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ πᾶν στράτευμα βαρβάρων
περᾷ τὸν Ἕλλης πορθμὸν Εὐρώπης ἄπο;
ΔΑ. παῦροί γε πολλῶν, εἴ τι πιστεῦσαι θεῶν
χρὴ θεσφάτοισιν, ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα
βλέψαντα· συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ.

κεἴπερ τάδ' ἐστὶ, πλῆθος ἔκκριτον στρατοῦ
λείπει κεναῖσιν ἐλπίσιν πεπεισμένος.
μίμνουσι δ' ἔνθα πεδίον Ἀσωπὸς ῥοαῖς
ἄρδει, φίλον πίασμα Βοιωτῶν χθονί·
οὗ σφιν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν,
ὕβρεως ἄποινα κἀθέων φρονημάτων·
οἳ γῆν μολόντες Ἑλλάδ' οὐ θεῶν βρέτη
ᾐδοῦντο συλᾶν οὐδὲ πιμπράναι νεώς·
βωμοὶ δ' ἄϊστοι, δαιμόνων θ' ἱδρύματα
πρόρριζα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.
τοιγὰρ κακῶς δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα
πάσχουσι, τὰ δὲ μέλλουσι, κοὐδέπω κακῶν
κρηπὶς ὕπεστιν, ἀλλ' ἔτ' ἐκπιδύεται.
τόσος γὰρ ἔσται πέλανος αἱματοσταγὴς
πρὸς γῇ Πλαταιῶν Δωρίδος λόγχης ὕπο·
θῖνες νεκρῶν δὲ καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ
ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασιν βροτῶν
ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν.
ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦσ' ἐκάρπωσε στάχυν
ἄτης, ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾷ θέρος.
τοιαῦθ' ὁρῶντες τῶνδε τἀπιτίμια
μέμνησθ' Ἀθηνῶν Ἑλλάδος τε, μηδέ τις
ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα
ἄλλων ἐρασθεὶς ὄλβον ἐκχέῃ μέγαν.
Ζεύς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόπων ἄγαν
φρονημάτων ἔπεστιν, εὔθυνος βαρύς.
πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον σωφρονεῖν κεχρημένον
πινύσκετ' εὐλόγοισι νουθετήμασι,
λῆξαι θεοβλαβοῦνθ' ὑπερκόπῳ θράσει.
σὺ δ', ὦ γεραιὰ μῆτερ ἡ Ξέρξου φίλη,
ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους κόσμον ὅστις εὐπρεπὴς
λαβοῦσ' ὑπαντίαζε παιδί. παντὶ γὰρ
κακῶν ὑπ' ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σήματι
στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
ἀλλ' αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πραΰνον λόγοις·

μόνης γάρ, οἶδα, σοῦ κλύων ἀνέξεται.
ἐγὼ δ' ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.
ὑμεῖς δέ, πρέσβεις, χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως
ψυχὴν διδόντες ἡδονῇ καθ' ἡμέραν,
ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.
ΧΟ. ἦ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι
ἤλγησ' ἀκούσας βαρβάροισι πήματα.
ΑΤ. ὦ δαῖμον, ὥς με πόλλ' ἐσέρχεται κακὰ
ἄλγη, μάλιστα δ' ἥδε συμφορὰ δάκνει,
ἀτιμίαν γε παιδὸς ἀμφὶ σώματι
ἐσθημάτων κλύουσαν, ἥ νιν ἀμπέχει.
ἀλλ' εἶμι, καὶ λαβοῦσα κόσμον ἐκ δόμων
ὑπαντιάζειν παιδ' ἐμῷ πειράσομαι.
οὐ γὰρ τὰ φίλτατ' ἐν κακοῖς προδώσομεν.
ΧΟ. ὦ πόποι, ἦ μεγάλας ἀγαθᾶς τε πολισσονόμου βιοτᾶς ἐπεκύρσαμεν,
εὖθ' ὁ γηραιὸς
πανταρκής, ἀκάκας, ἄμαχος βασιλεύς,
ἰσόθεος Δαρεῖος ἆρχε χώρας. [πύργινα
πρῶτα μὲν εὐδοκίμου στρατιᾶς ἀπεφαινόμεθ', ἠδὲ νομίσματα
πάντ' ἐπεύθυνεν.
νόστοι δ' ἐκ πολέμων ἀπόνους, ἀπαθεῖς,
– ⏑ ⏑ εὖ πράσσοντας ἄγον οἴκους.
ὅσσας δ' εἷλε πόλεις πόρον οὐ διαβὰς Ἅλυος ποταμοῖο,
οὐδ' ἀφ' ἑστίας συθείς,
οἷαι Στρυμονίου πελάγους Ἀχελωΐδες εἰσὶ πάροικοι
Θρῃκίων ἐπαύλων,
λίμνας τ' ἔκτοθεν, αἳ κατὰ χέρσον ἐληλαμέναι περὶ πύργον
τοῦδ' ἄνακτος ἄϊον,
Ἕλλας τ' ἀμφὶ πόρον πλατὺν ἀρχόμεναι, μυχία τε Προποντίς,
καὶ στόμωμα Πόντου·
νᾶσοί θ' αἳ κατὰ πρῶν' ἅλιον περίκλυστοι
τᾷδε γᾷ προσήμεναι,

852–856=857–863.
864–870=871–878.
879–887=888–896.

οἷα Λέσβος, ἐλαιόφυτός τε Σάμος, Χίος,
ἠδὲ Πάρος, Νάξος, Μύκονος, Τήνῳ τε συνάπτουσ'
Ἄνδρος ἀγχιγείτων.
καὶ τὰς ἀγχιάλους ἐκράτυνε μεσάκτους,
Λῆμνον, Ἰκάρου θ' ἕδος,
Ῥόδον τ' ἠδὲ Κνίδον Κυπρίας τε πόλεις, Πάφον,
ἠδὲ Σόλους, Σαλαμῖνά τε, τᾶς νῦν ματρόπολις τῶνδ'
αἰτία στεναγμῶν.
καὶ τὰς εὐκτεάνους κατὰ κλῆρον Ἰαόνιον πολυάνδρους
ἐλαύνων ἐκράτυνε σφετέραις φρεσίν.
ἀκάματον δὲ παρῆν σθένος ἀνδρῶν τευχηστήρων,
παμμίκτων τ' ἐπικούρων.
νῦν δ' οὐκ ἀμφιβόλως θεότρεπτα τάδ' αὖ φέρομεν πολέμοισι
δμαθέντες μεγάλως πλαγαῖσι ποντίαισιν.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰώ, δύστηνος ἐγὼ στυγερᾶς μοίρας
τῆσδε κυρήσας ἀτεκμαρτοτάτης,
ὡς ὠμοφρόνως δαίμων ἐνέβη
Περσῶν γενεᾷ· τί πάθω τλήμων;
λέλυται γὰρ ἐμῶν γυίων ῥώμη
τήνδ' ἡλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν.
εἴθ' ὄφελε, Ζεῦ, κἀμὲ μετ' ἀνδρῶν
τῶν οἰχομένων
θανάτου κατὰ μοῖρα καλύψαι.

ΧΟ. ὀτοτοῖ, βασιλεῦ, στρατιᾶς ἀγαθῆς
καὶ Περσονομου τιμῆς μεγάλης,
κόσμου τ' ἀνδρῶν,
οὓς νῦν δαίμων ἀπέκειρε.
γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν
ἥβαν Ξέρξᾳ κταμέναν Ἅιδου
σάκτορι Περσᾶν· ἀγδαβάται γὰρ
πολλοὶ φῶτες χώρας ἄνθος
τοξοδάμαντες, πάνυ γὰρ φύστις
μυριὰς ἀνδρῶν ἐξέφθινται.
αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκας.

Ἀσία δὲ χθών, βασιλεῦ γαίας,
αἰνῶς αἰνῶς ἐπὶ γόνυ κέκλιται.
ΞΕ. ὅδ' ἐγώ, οἰοῖ, αἰακτὸς (935)
μέλεος γέννᾳ, γᾷ τε πατρῴᾳ
κακὸν ἄρ' ἐγενόμαν.
ΧΟ. πρόσφθογγόν σοι νόστου τὰν
κακοφάτιδα βοάν, κακομέλετον ἰὰν (940)
Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος
πέμψω, πολύδακρυν ἰακχάν.
ΞΕ. ἵετ' αἰανῆ πάνδυρτον
δύσθροον αὐδάν. δαίμων γὰρ ὅδ' αὖ (946)
μετάτροπος ἐπ' ἐμοί.
ΧΟ. ἥσω τοι καὶ πάνδυρτον
λαοπαθῆ τε σεβίζων ἁλίτυπά τε βάρη
πόλεως γέννας πενθητῆρος,
κλάγξω δ' αὖ γόον ἀρίδακρυν.
ΞΕ. Ἰάνων γὰρ ἀπηύρα, (954)
Ἰάνων ναύφαρκτος
Ἄρης ἑτεραλκὴς
νυχίαν πλάκα κερσάμενος
δυσδαίμονά τ' ἀκτάν.
ΧΟ. οἰοιοῖ βόα καὶ πάντ' ἐκπεύθου, (959)
ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος,
ποῦ δέ σοι παραστάται,
οἷος ἦν Φαρανδάκης,
Σούσας, Πελάγων,
Δοτάμας ἠδ' Ἀγδαβάτας, Ψάμμις, (964)
Σουσισκάνης τ'
Ἀγβάτανα λιπών;
ΞΕ. ὀλοοὺς ἀπέλειπον
Τυρίας ἐκ ναὸς
ἔρροντας ἐπ' ἀκταῖς
Σαλαμινιάσι στυφέλου (969)

931–939 = 940–948.
949–961 = 962–972.

θείνοντας ἐπ' ἀκτᾶς.
ΧΟ. οἰοιοῖ, ποῦ σοι Φαρνοῦχος ⏑ – ·
'Αριόμαρδός τ' ἀγαθὸς,
ποῦ δὲ Σευάλκης ἄναξ,
ἢ Λίλαιος εὐπάτωρ,
Μέμφις, Θάρυβις,
καὶ Μασίστης 'Αρτεμβάρης τ'
ἠδ' Ὑσταίχμας,
τάδε σ' ἐπανέρωμαι.
ΞΕ. ἰὼ ἰώ μοι,
τὰς ὠγυγίους κατιδόντες
στυγνὰς 'Αθάνας, πάντες ἑνὶ πιτύλῳ,
ἐὴ ἐὴ, τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ.
ΧΟ. ἦ καὶ τὸν Περσᾶν αὐτοῦ
τὸν σὸν πιστὸν πάντ' ὀφθαλμὸν
μυρία μυρία πεμπαστὰν
Βατανώχου παῖδ', Ἄλπιστον
– ⏑́ ⏑ – –
τοῦ Σεισάμα τοῦ Μεγαβάτα,
Πάρθον τε, μέγαν τ' Οἰβάρην
ἔλιπες ἔλιπες; ὦ ὦ ὦ δᾴων.
Πέρσαις ἀγαυοῖς κακὰ πρόκακα λέγεις.
ΞΕ. ἴυγγά μοι δῆτ'
ἀγαθῶν ἑτάρων ὑπομιμνήσκεις,
ἄλαστ' ἄλαστα στυγνὰ πρόκακα λέγων.
βοᾷ βοᾷ μοι μελέων ἔντοσθεν ἦτορ.
ΧΟ. καὶ μὴν ἄλλους γε ποθοῦμεν,
Μάρδων ἀνδρῶν μυριοταγὸν
Ξάνθιν, ἄρειόν τ' 'Αγχάρην,
Δίαιξίν τ' ἠδ' 'Αρσάκην
ἱππιάνακτας,
Κηδαδάταν καὶ Λυθίμναν
Τόλμον τ' αἰχμᾶς ἀκόρεστον.

973–987 = 988–1001.

ἔταφον ἔταφον, οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς
τροχηλάτοισιν ὄπιθεν ἑπόμενοι.
ΞΕ. βεβᾶσι γὰρ τοίπερ ἀγρέται στρατοῦ.
ΧΟ. βεβᾶσιν, οἴ, νώνυμοι.
ΞΕ. ἰὴ ἰή, ἰὼ ἰώ.
ΧΟ. ἰὼ ἰώ, δαίμονες, (1010)
ἔθεσθ' ἄελπτον κακὸν
ζαπρέπον, οἷον δέδορκεν ἄτα.
ΞΕ. πεπλήγμεθ', οἷαι δι' αἰῶνος τύχαι.
ΧΟ. πεπλήγμεθ'· εὔδηλα γάρ, (1014)
ΞΕ. νέαι νέαι δύαι δύαι.
ΧΟ. Ἰαόνων ναυβατᾶν
κύρσαντες οὐκ εὐτυχῶς.
δυσπόλεμον δὴ γένος τὸ Περσᾶν.
ΞΕ. πῶς δ' οὔ; στρατὸν μὲν τοσοῦτον τάλας πέπληγμαι.
ΧΟ. τί δ'; οὐκ ὄλωλεν μεγάλως τὰ Περσᾶν; (1021)
ΞΕ. ὁρᾷς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς;
ΧΟ. ὁρῶ ὁρῶ.
ΞΕ. τάνδε τ' οἰστοδέγμονα;
ΧΟ. τί τόδε λέγεις σεσωσμένον; (1026)
ΞΕ. θησαυρὸν βελέεσσιν.
ΧΟ. βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν.
ΞΕ. ἐσπανίσμεθ' ἀρωγῶν.
ΧΟ. Ἰάνων λαὸς οὐ φυγαίχμας.
ΞΕ. ἀγανόρειος· κατεῖδον δὲ πῆμ' ἄελπτον. (1031)
ΧΟ. τραπέντα ναύφαρκτον ἐρεῖς ὅμιλον;
ΞΕ. πέπλον δ' ἐπέρρηξ' ἐπὶ συμφορᾷ κακοῦ. (1035)
ΧΟ. παπαῖ παπαῖ.
ΞΕ. πλεῖον ἢ παπαῖ μὲν οὖν.
ΧΟ. δίδυμα γάρ ἐστι καὶ τριπλᾶ.
ΞΕ. λυπρά, χάρματα δ' ἐχθροῖς.
ΧΟ. καὶ σθένος γ' ἐκολούσθη.

1002–1007 = 1008–1013.
1014–1025 = 1026–1037.

ΞΕ. γυμνός εἰμι προπομπῶν.
ΧΟ. φίλων ἄταισι ποντίαισιν.
ΞΕ. δίαινε δίαινε πῆμα· πρὸς δόμους δ' ἴθι.
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ, δύα δύα.
ΞΕ. βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
ΧΟ. δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς.
ΞΕ. ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθείς.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ.
βαρεῖά γ' ἅδε συμφορά.
οἳ μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ.
ΞΕ. ἔρεσσ' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.
ΧΟ. διαίνομαι γοεδνὸς ὤν.
ΞΕ. βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
ΧΟ. μέλειν πάρεστι, δέσποτα.
ΞΕ. ἐπορθίαζέ νυν γόοις.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ.
μέλαινα δ' αὖ μεμίξεται,
οἳ, στονόεσσα πλαγά.
ΞΕ. καὶ στέρν' ἄρασσε κἀπιβῶ τὸ Μύσιον.
ΧΟ. ἄνι' ἄνια.
ΞΕ. καί μοι γενείου πέρθε λευκήρη τρίχα.
ΧΟ. ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
ΞΕ. ἀΰτει δ' ὀξύ. ΧΟ. καὶ τάδ' ἔρξω.
ΞΕ. πέπλον δ' ἔρεικε κολπίαν ἀκμῇ χερῶν.
ΧΟ. ἄνι' ἄνια.
ΞΕ. καὶ ψάλλ' ἔθειραν καὶ κατοίκτισαι στρατόν.
ΧΟ. ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
ΞΕ. διαίνου δ' ὄσσε. ΧΟ. τέγγομαί τοι.
ΞΕ. βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
ΧΟ. οἰοῖ οἰοῖ.
ΞΕ. αἰακτὸς ἐς δόμους κίε.
ΧΟ. ἰὼ ἰώ, Περσὶς αἶα δύσβατος.

1038–1045 = 1046–1053.
1054–1059 = 1060–1065.

ΞΕ. *ἰὼ δὴ κατ' ἄστυ.*
ΧΟ. *ἰὼ δῆτα, ναὶ ναί.*
ΞΕ. *γοᾶσθ' ἁβροβάται.*
ΧΟ. *ἰὼ ἰώ, Περσὶς αἶα δύσβατος.*
ΞΕ. *ἢ ἤ, τρισκάλμοις βάρισιν ὀλόμενοι.*
ΧΟ. *πέμψω τοί σε δυσθρόοις σὺν γόοις.*

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΦΥΛΑΞ.
ΧΟΡΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ ΚΗΡΥΞ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΚΑΣΑΝΔΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιὼν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, εἰ πορθήσοι τὸ Ἴλιον, ὑπέσχετο τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημαίνειν διὰ πυρσοῦ. ὅθεν σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα, ἵνα τηροίη τὸν πυρσόν. καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγειλεν· αὐτὴ δὲ τὸν τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐροῦσα· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνίσταται· οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ταλθύβιος παραγίνεται, καὶ τὰ κατὰ τὸν πλοῦν διηγεῖται. Ἀγαμέμνων δ' ἐπὶ ἀπήνης ἔρχεται· εἵπετο δ' αὐτῷ ἑτέρα ἀπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα καὶ ἡ Κασάνδρα. αὐτὸς μὲν οὖν προεισέρχεται εἰς τὸν οἶκον σὺν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, Κασάνδρα δὲ προμαντεύεται, πρὶν εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν, τὸν ἑαυτῆς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον καὶ τὴν ἐξ Ὀρέστου μητροκτονίαν, καὶ εἰσπηδᾷ ὡς θανουμένη, ῥίψασα τὰ στέμματα. τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται ὡς καὶ ἔκπληξιν καὶ οἶκτον ἱκανὸν ἐμποιεῖν. ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ· τὸν δὲ Κασάνδρας σιωπήσας θάνατον νεκρὰν αὐτὴν ὑπέδειξε. πεποίηκέ τε Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν ἑκάτερον διισχυριζόμενον περὶ τῆς ἀναιρέσεως ἑνὶ κεφαλαίῳ· τὴν μὲν τῇ ἀναιρέσει Ἰφιγενείας, τὸν δὲ ταῖς τοῦ πατρὸς Θυέστου ἐξ Ἀτρέως συμφοραῖς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους ὀλυμπιάδι ὀγδοηκοστῇ ἔτει δευτέρῳ. πρῶτος Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι, Χοηφόροις, Εὐμενίσι, Πρωτεῖ σατυρικῷ. ἐχορήγει Ξενοκλῆς Ἀφιδνεύς.

Προλογίζει δὲ ὁ φύλαξ, θεράπων Ἀγαμέμνονος.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΦΥΛΑΞ.

ΘΕΟΥΣ μὲν αἰτῶ τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων,
φρουρᾶς ἐτείας μῆχος, ἣν κοιμώμενος
στέγαις Ἀτρειδῶν ἄγκαθεν, κυνὸς δίκην,
ἄστρων κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν,
καὶ τοὺς φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς
λαμπροὺς δυνάστας, ἐμπρέποντας αἰθέρι
ἀστέρας, ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν·
καὶ νῦν φυλάσσω λαμπάδος τὸ σύμβολον,
αὐγὴν πυρὸς φέρουσαν ἐκ Τροίας φάτιν,
ἁλώσιμόν τε βάξιν· ὧδε γὰρ κρατεῖ
γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ.
εὖτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ' ἔχω
εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην
ἐμήν, φόβος γὰρ ἀνθ' ὕπνου παραστατεῖ,
τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ·
ὅταν δ' ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ,
ὕπνου τόδ' ἀντίμολπον ἐντέμνων ἄκος,
κλάω τότ' οἴκου τοῦδε συμφορὰν στένων,
οὐχ ὡς τὰ πρόσθ' ἄριστα διαπονουμένου.
νῦν δ' εὐτυχὴς γένοιτ' ἀπαλλαγὴ πόνων
εὐαγγέλου φανέντος ὀρφναίου πυρός.
ὦ χαῖρε λαμπτὴρ νυκτὸς, ἡμερήσιον
φάος πιφαύσκων καὶ χορῶν κατάστασιν
πολλῶν ἐν Ἄργει, τῆσδε συμφορᾶς χάριν.
ἰοῦ ἰοῦ.
Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημανῶ τορῶς,
εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος δόμοις

ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
ἐπορθιάζειν, εἴπερ Ἰλίου πόλις
ἑάλωκεν, ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει·
αὐτός τ' ἔγωγε φροίμιον χορεύσομαι.
τὰ δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντα θήσομαι
τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας.
γένοιτο δ' οὖν μολόντος εὐφιλῆ χέρα
ἄνακτος οἴκων τῇδε βαστάσαι χερί.
τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας
βέβηκεν· οἶκος δ' αὐτός, εἰ φθογγὴν λάβοι,
σαφέστατ' ἂν λέξειεν· ὡς ἑκὼν ἐγὼ
μαθοῦσιν αὐδῶ κοὐ μαθοῦσι λήθομαι.

ΧΟΡΟΣ.

δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμου
μέγας ἀντίδικος,
Μενέλαος ἄναξ ἠδ' Ἀγαμέμνων,
διθρόνου Διόθεν καὶ δισκήπτρου
τιμῆς, ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρειδῶν,
στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν
τῆσδ' ἀπὸ χώρας
ἦραν, στρατιῶτιν ἀρωγὴν,
μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες Ἄρη,
τρόπον αἰγυπιῶν,
οἵτ' ἐκπατίοις ἄλγεσι παίδων
ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται,
πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι,
δεμνιοτήρη
πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες·
ὕπατος δ' ἀΐων ἤ τις Ἀπόλλων,
ἢ Πὰν, ἢ Ζεὺς, οἰωνόθροον
γόον ὀξυβόαν τῶνδε μετοίκων
ὑστερόποινον
πέμπει παραβᾶσιν Ἐρινύν.
οὕτω δ' Ἀτρέως παῖδας ὁ κρείσσων
ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπει ξένιος

Ζεὺς, πολυάνορος ἀμφὶ γυναικὸς,
πολλὰ παλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ
γόνατος κονίαισιν ἐρειδομένου
διακναιομένης τ' ἐν προτελείοις
κάμακος θήσων Δαναοῖσι
Τρωσί θ' ὁμοίως. ἔστι δ' ὅπη νῦν
ἔστι· τελεῖται δ' ἐς τὸ πεπρωμένον·
οὔθ' ὑποκλάων οὔθ' ὑπολείβων
οὔτε δακρύων ἀπύρων ἱερῶν
ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει.
ἡμεῖς δ' ἀτίται σαρκὶ παλαιᾷ
τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες
μίμνομεν ἰσχὺν
ἰσόπαιδα νέμοντες ἐπὶ σκήπτροις.
ὅ τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρνων
ἐντὸς ἀνᾴσσων
ἰσόπρεσβυς, Ἄρης δ' οὐκ ἔνι χώρᾳ,
τό θ' ὑπέργηρων φυλλάδος ἤδη
κατακαρφομένης τρίποδας μὲν ὁδοὺς
στείχει, παιδὸς δ' οὐδὲν ἀρείων
ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει.
σὺ δὲ, Τυνδάρεω
θύγατερ, βασίλεια Κλυταιμνήστρα,
τί χρέος; τί νέον; τί δ' ἐπαισθομένη,
τίνος ἀγγελίας
πευθοῖ περίπεμπτα θυοσκεῖς;
πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων,
ὑπάτων, χθονίων,
τῶν τ' οὐρανίων τῶν τ' ἀγοραίων,
βωμοὶ δώροισι φλέγονται·
ἄλλη δ' ἄλλοθεν οὐρανομήκης
λαμπὰς ἀνίσχει,
φαρμασσομένη χρίματος ἁγνοῦ
μαλακαῖς ἀδόλοισι παρηγορίαις,
πελάνῳ μυχόθεν βασιλείῳ.

τούτων λέξασ' ὅ τι καὶ δυνατὸν
καὶ θέμις αἰνεῖν,
παιών τε γενοῦ τῆσδε μερίμνης,
ἣ νῦν τοτὲ μὲν κακόφρων τελέθει,
τοτὲ δ' ἐκ θυσιῶν ἀγανὴ σαίνουσ'
ἐλπὶς ἀμύνει φροντίδ' ἄπληστον
τῆς θυμοβόρου φρένα λύπης.
κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος αἴσιον ἀνδρῶν
ἐκτελέων· ἔτι γὰρ θεόθεν καταπνείει
πειθὼ μολπᾶν
ἀλκᾷ ξύμφυτος αἰών·
ὅπως Ἀχαιῶν δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβας
ξύμφρονα ταγάν,
πέμπει ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι
θούριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν,
οἰωνῶν βασιλεὺς βασιλεῦσι νεῶν, ὁ κελαινός, ὅ τ' ἐξόπιν ἀργᾶς,
φανέντες ἴκταρ μελάθρων, χερὸς ἐκ δοριπάλτου,
παμπρέπτοις ἐν ἕδραισι,
βοσκόμενοι λαγίναν ἐρικύμονα φέρματι γένναν,
βλαβέντα λοισθίων δρόμων.
αἴλινον αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
κεδνὸς δὲ στρατόμαντις ἰδὼν δύο λήμασι πιστοὺς
Ἀτρείδας μαχίμους ἐδάη λαγοδαίτας
πομπούς τ' ἀρχάς·
οὕτω δ' εἶπε τεράζων·
" χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ Πριάμου πόλιν ἅδε κέλευθος,
πάντα δὲ πύργων
κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ
μοῖρ' ἀλαπάξει πρὸς τὸ βίαιον·
οἷον μή τις ἄγα θεόθεν κνεφάσῃ προτυπὲν στόμιον μέγα Τροίας
στρατωθέν. οἴκῳ γὰρ ἐπίφθονος Ἄρτεμις ἁγνά,
πτανοῖσιν κυσὶ πατρός,
αὐτότοκον πρὸ λόχου μογερὰν πτάκα θυομένοισι·
στυγεῖ δὲ δεῖπνον αἰετῶν.

104–121 = 122–139.

αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
τόσον περ εὔφρων ἁ καλὰ
δρόσοις ἀέπτοις μαλερῶν λεόντων,
πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
θηρῶν ὀβρικάλοισι, τερπνὰ
τούτων αἰτεῖ ξύμβολα κρᾶναι,
δεξιὰ μὲν, κατάμομφα δὲ φάσματα στρουθῶν.
ἰήϊον δὲ καλέω Παιᾶνα,
μή τινας ἀντιπνόους Δαναοῖς χρονίας ἐχενῇδας
ἀπλοίας τεύξῃ,
σπευδομένα θυσίαν ἑτέραν, ἄνομόν τιν', ἄδαιτον,
νεικέων τέκτονα σύμφυτον,
οὐ δεισήνορα. μίμνει γὰρ φοβερὰ παλίνορτος
οἰκονόμος δολία, μνάμων μῆνις τεκνόποινος."
τοιάδε Κάλχας ξὺν μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξε
μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων ὁδίων οἴκοις βασιλείοις·
τοῖς δ' ὁμόφωνον
αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω. [*τοῦτό νιν προσεννέπω.*
Ζεὺς, ὅστις ποτ' ἐστὶν, εἰ τόδ' αὐτῷ φίλον κεκλημένῳ,
οὐκ ἔχω προσεικάσαι πάντ' ἐπισταθμώμενος
πλὴν Διὸς, εἰ τὸ μάταν ἀπὸ φροντίδος ἄχθος
χρὴ βαλεῖν ἐτητύμως. [*λέξαι πρὶν ὤν,*
οὐδ' ὅστις πάροιθεν ἦν μέγας, παμμάχῳ θράσει βρύων, οὐδὲν ἂν
ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, τριακτῆρος οἴχεται τυχών.
Ζῆνα δέ τις προφρόνως ἐπινίκια κλάζων
τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν· [*κυρίως ἔχειν.*
τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα, τὸν πάθει μάθος θέντα
στάζει δ' ἔν θ' ὕπνῳ πρὸ καρδίας
μνησιπήμων πόνος· καὶ παρ' ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν.
δαιμόνων δέ που χάρις
βιαίως σέλμα σεμνὸν ἡμένων. [*ψέγων,*
καὶ τόθ' ἡγεμὼν ὁ πρέσβυς νεῶν Ἀχαιϊκῶν, μάντιν οὔτινα
ἐμπαίοις τύχαισι συμπνέων,

160–167=168–175.
176–183=184–191.

εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγγεῖ βαρύνοντ' Ἀχαιϊκὸς λεώς,
Χαλκίδος πέραν ἔχων
παλιρρόχθοις ἐν Αὐλίδος τόποις·
πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι
κακόσχολοι, νήστιδες, δύσορμοι
βροτῶν ἄλαι, νεῶν τε καὶ πεισμάτων ἀφειδεῖς,
παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι
τρίβῳ κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων.
ἐπεὶ δὲ καὶ πικροῦ
χείματος ἄλλο μῆχαρ
βριθύτερον πρόμοισιν
μάντις ἔκλαγξεν προφέρων Ἄρτεμιν, ὥστε χθόνα βά-
κτροις ἐπικρούσαντας Ἀτρείδας δάκρυ μὴ κατασχεῖν·
ἄναξ δ' ὁ πρέσβυς τότ' εἶπε φωνῶν·
“ βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πιθέσθαι,
βαρεῖα δ', εἰ τέκνον δαΐξω, δόμων ἄγαλμα,
μιαίνων παρθενοσφάγοισι
ῥείθροις πατρῴους χέρας βωμοῦ πέλας.
τί τῶνδ' ἄνευ κακῶν;
πῶς λιπόναυς γένωμαι
ξυμμαχίας ἁμαρτών;
παυσανέμου γὰρ θυσίας παρθενίου θ' αἵματος ὀρ-
γᾷ περιόργως ἐπιθυμεῖν θέμις. εὖ γὰρ εἴη.”
ἐπεὶ δ' ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον
φρενὸς πνέων δυσσεβῆ τροπαίαν
ἄναγνον, ἀνίερον, τόθεν
τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω.
βροτοὺς θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
τάλαινα παρακοπὰ
πρωτοπήμων. ἔτλα δ' οὖν
θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγὰν
καὶ προτέλεια ναῶν.
λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας πατρῴους

192–204 = 205–217.
218–227 = 228–237.

παρ' οὐδὲν αἰῶνα παρθένειόν τ'
ἔθεντο φιλόμαχοι βραβῆς,
φράσεν δ' ἀόζοις πατὴρ μετ' εὐχὰν
δίκαν χιμαίρας ὕπερθε βωμοῦ
πέπλοισι περιπετῆ
παντὶ θυμῷ προνωπῆ
λαβεῖν ἀέρδην, στόματός τε καλλιπρῴρου φυλακὰν κατασχεῖν,
φθόγγον ἀραῖον οἴκοις·
βίᾳ χαλινῶν δ' ἀναύδῳ μένει
κρόκου βαφὰς ἐς πέδον χέουσα
ἔβαλλ' ἕκαστον θυτήρων ἀπ' ὄμματος βέλει φιλοίκτῳ,
πρέπουσά θ' ὡς ἐν γραφαῖς, προσεννέπειν
θέλουσ', ἐπεὶ πολλάκις
πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας εὐτραπέζους
ἔμελψεν. ἁγνᾷ δ' ἀταύρωτος αὐδᾷ πατρὸς
φίλου τριτόσπονδον εὔποτμόν τ'
αἰῶνα φίλως ἐτίμα.
τὰ δ' ἔνθεν οὔτ' εἶδον οὔτ' ἐννέπω·
τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι.
δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσιν μαθεῖν ἐπιρρέπει τὸ μέλλον.
τὸ δὲ προκλύειν, ἐπεὶ γένοιτ' ἂν ἤλυσις, προχαιρέτω·
ἴσον δὲ τῷ προστένειν.
τορὸν γὰρ ἥξει ξύνορθρον αὐγαῖς.
πέλοιτο δ' οὖν τἀπὶ τούτοισιν εὔπραξις, ὡς
θέλει τόδ' ἄγχιστον Ἀπίας
γαίας μονόφρουρον ἕρκος.
ἥκω σεβίζων σόν, Κλυταιμνήστρα, κράτος·
δίκη γάρ ἐστι φωτὸς ἀρχηγοῦ τίειν
γυναῖκ' ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνου.
σὺ δ' εἴτε κεδνὸν εἴτε μὴ πεπυσμένη
εὐαγγέλοισιν ἐλπίσιν θυηπολεῖς,
κλύοιμ' ἂν εὔφρων· οὐδὲ σιγώσῃ φθόνος.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

εὐάγγελος μέν, ὥσπερ ἡ παροιμία,

238–246 = 247–257.

ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα.
πεύσει δὲ χάρμα μεῖζον ἐλπίδος κλύειν.
Πριάμου γὰρ ᾑρήκασιν Ἀργεῖοι πόλιν.
ΧΟ. πῶς φής; πέφευγε τοὔπος ἐξ ἀπιστίας.
ΚΛ. Τροίαν Ἀχαιῶν οὖσαν· ἦ τορῶς λέγω;
ΧΟ. χαρά μ' ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλουμένη.
ΚΛ. εὖ γὰρ φρονοῦντος ὄμμα σοῦ κατηγορεῖ.
ΧΟ. τί γάρ; τὸ πιστόν ἐστι τῶνδέ σοι τέκμαρ;
ΚΛ. ἔστιν, τί δ' οὐχί; μὴ δολώσαντος θεοῦ.
ΧΟ. πότερα δ' ὀνείρων φάσματ' εὐπιθῆ σέβεις;
ΚΛ. οὐ δόξαν ἂν λάβοιμι βριζούσης φρενός.
ΧΟ. ἀλλ' ἦ σ' ἐπίανέν τις ἄπτερος φάτις;
ΚΛ. παιδὸς νέας ὣς κάρτ' ἐμωμήσω φρένας.
ΧΟ. ποίου χρόνου δὲ καὶ πεπόρθηται πόλις;
ΚΛ. τῆς νῦν τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης λέγω.
ΧΟ. καὶ τίς τόδ' ἐξίκοιτ' ἂν ἀγγέλων τάχος;
ΚΛ. Ἥφαιστος Ἴδης λαμπρὸν ἐκπέμπων σέλας.
φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς
ἔπεμπεν. Ἴδη μὲν πρὸς Ἑρμαῖον λέπας
Λήμνου· μέγαν δὲ πανὸν ἐκ νήσου τρίτον
Ἀθῷον αἶπος Ζηνὸς ἐξεδέξατο,
ὑπερτελής τε, πόντον ὥστε νωτίσαι,
ἰσχὺς πορευτοῦ λαμπάδος πρὸς ἡδονὴν
πεύκη, τὸ χρυσοφεγγές, ὥς τις ἥλιος,
σέλας παραγγείλασα Μακίστου σκοπαῖς·
ὁ δ' οὔτι μέλλων οὐδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
νικώμενος παρῆκεν ἀγγέλου μέρος·
ἑκὰς δὲ φρυκτοῦ φῶς ἐπ' Εὐρίπου ῥοὰς
Μεσσαπίου φύλαξι σημαίνει μολόν.
οἱ δ' ἀντέλαμψαν καὶ παρήγγειλαν πρόσω
γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί.
σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη,
ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ, δίκην
φαιδρᾶς σελήνης, πρὸς Κιθαιρῶνος λέπας
ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομποῦ πυρός.

φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο
φρουρὰ προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα·
λίμνην δ᾽ ὑπὲρ Γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος·
ὄρος τ᾽ ἐπ᾽ Αἰγίπλαγκτον ἐξικνούμενον
ὤτρυνε θεσμὸν μὴ χατίζεσθαι πυρός.
πέμπουσι δ᾽ ἀνδαίοντες ἀφθόνῳ μένει
φλογὸς μέγαν πώγωνα, καὶ Σαρωνικοῦ
πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν᾽ ὑπερβάλλειν πρόσω
φλέγουσαν· εἶτ᾽ ἔσκηψεν, ἔς τ᾽ ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος, ἀστυγείτονας σκοπάς·
κἄπειτ᾽ Ἀτρειδῶν ἐς τόδε σκήπτει στέγος
φάος τόδ᾽ οὐκ ἄπαππον Ἰδαίου πυρός.
τοιοίδε τοί μοι λαμπαδηφόρων νόμοι,
ἄλλος παρ᾽ ἄλλου διαδοχαῖς πληρούμενοι·
νικᾷ δ᾽ ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών.
τέκμαρ τοιοῦτο ξύμβολόν τε σοὶ λέγω
ἀνδρὸς παραγγείλαντος ἐκ Τροίας ἐμοί.
ΧΟ. θεοῖς μὲν αὖθις, ὦ γύναι, προσεύξομαι.
λόγους δ᾽ ἀκοῦσαι τούσδε κἀποθαυμάσαι
διανεκῶς θέλοιμ᾽ ἂν, οὓς λέγεις, πάλιν.
ΚΛ. Τροίαν Ἀχαιοὶ τῇδ᾽ ἔχουσ᾽ ἐν ἡμέρᾳ.
οἶμαι βοὴν ἄμικτον ἐν πόλει πρέπειν.
ὄξος τ᾽ ἄλειφά τ᾽ ἐγχέας ταὐτῷ κύτει
διχοστατοῦντ᾽ ἂν, οὐ φίλω, προσεννέποις.
καὶ τῶν ἁλόντων καὶ κρατησάντων δίχα
φθογγὰς ἀκούειν ἔστι συμφορᾶς διπλῆς.
οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ σώμασιν πεπτωκότες
ἀνδρῶν κασιγνήτων τε καὶ φυταλμίων
παῖδες γερόντων οὐκέτ᾽ ἐξ ἐλευθέρου
δέρης ἀποιμώζουσι φιλτάτων μόρον.
τοὺς δ᾽ αὖτε νυκτίπλαγκτος ἐκ μάχης πόνος
νήστεις πρὸς ἀρίστοισιν ὧν ἔχει πόλις
τάσσει, πρὸς οὐδὲν ἐν μέρει τεκμήριον,
ἀλλ᾽ ὡς ἕκαστος ἔσπασεν τύχης πάλον,
ἐν αἰχμαλώτοις Τρωϊκοῖς οἰκήμασι

ναίουσιν ἤδη, τῶν ὑπαιθρίων πάγων
δρόσων τ' ἀπαλλαγέντες, ὡς δὲ δαίμονες
ἀφύλακτον εὑδήσουσι πᾶσαν εὐφρόνην.
εἰ δ' εὖ σέβουσι τοὺς πολισσούχους θεοὺς
τοὺς τῆς ἁλούσης γῆς θεῶν θ' ἱδρύματα,
οὔ τἂν ἑλόντες αὖθις ἀνθαλοῖεν ἄν.
ἔρως δὲ μή τις πρότερον ἐμπίπτοι στρατῷ
πορθεῖν ἃ μὴ χρή, κέρδεσιν νικωμένους.
δεῖ γὰρ πρὸς οἴκους νοστίμου σωτηρίας
κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν·
θεοῖς δ' ἐναμπλάκητος εἰ μόλοι στρατὸς,
ἐγρηγορὸς τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων
γένοιτ' ἄν, εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά.
τοιαῦτά τοι γυναικὸς ἐξ ἐμοῦ κλύοις·
τὸ δ' εὖ κρατοίη, μὴ διχορρόπως ἰδεῖν.
πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τήνδ' ὄνησιν εἱλόμην.
ΧΟ. γύναι, κατ' ἄνδρα σώφρον' εὐφρόνως λέγεις.
ἐγὼ δ' ἀκούσας πιστά σου τεκμήρια
θεοὺς προσειπεῖν εὖ παρασκευάζομαι.
χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ καὶ νὺξ φιλία
μεγάλων κόσμων κτεάτειρα,
ἥτ' ἐπὶ Τροίας πύργοις ἔβαλες
στεγανὸν δίκτυον, ὡς μήτε μέγαν
μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι
μέγα δουλείας
γάγγαμον, ἄτης παναλώτου.
Δία τοι ξένιον μέγαν αἰδοῦμαι
τὸν τάδε πράξαντ' ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ
τείνοντα πάλαι τόξον, ὅπως ἂν
μήτε πρὸ καιροῦ μήθ' ὑπὲρ ἄστρων
βέλος ἠλίθιον σκήψειεν.
Διὸς πλαγὰν ἔχουσιν εἰπεῖν,
πάρεστι τοῦτό γ' ἐξιχνεῦσαι.

367–384=385–402.

ἔπραξεν ὡς ἔκρανεν. οὐκ ἔφα τὶς
θεοὺς βροτῶν ἀξιοῦσθαι μέλειν
ὅσοις ἀθίκτων χάρις
πατοῖθ'· ὁ δ' οὐκ εὐσεβής.
πέφανται δ' ἐκγόνους
ἀτολμήτων Ἄρη
πνεόντων μεῖζον ἢ δικαίως,
φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ
ὑπὲρ τὸ βέλτιστον. ἔστω δ' ἀπήμαντον, ὥστε κἀπαρκεῖν
εὖ πραπίδων λαχόντα.
οὐ γάρ ἐστιν ἔπαλξις
πλούτου πρὸς κόρον ἀνδρὶ
λακτίσαντι μέγαν δίκας βωμὸν εἰς ἀφάνειαν.
βιᾶται δ' ἁ τάλαινα πειθώ,
προβουλόπαις ἄφερτος ἄτας.
ἄκος δὲ πᾶν μάταιον. οὐκ ἐκρύφθη,
πρέπει δέ, φῶς αἰνολαμπές, σίνος·
κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον
τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς
μελαμπαγὴς πέλει
δικαιωθείς, ἐπεὶ
διώκει παῖς ποτανὸν ὄρνιν,
πόλει πρόστριμμ' ἄφερτον ἐνθείς.
λιτᾶν δ' ἀκούει μὲν οὔτις θεῶν· τὸν δ' ἐπίστροφον τῶνδε
φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ.
οἷος καὶ Πάρις ἐλθὼν
ἐς δόμον τὸν Ἀτρειδᾶν
ᾔσχυνε ξενίαν τράπεζαν κλοπαῖσι γυναικός.
λιποῦσα δ' ἀστοῖσιν ἀσπίστορας
κλόνους λογχίμους τε καὶ ναυβάτας ὁπλισμούς,
ἄγουσά τ' ἀντίφερνον Ἰλίῳ φθοράν,
βέβακεν ῥίμφα διὰ πυλᾶν,
ἄτλητα τλᾶσα· πολλὰ δ' ἔστενον
τάδ' ἐννέποντες δόμων προφῆται·

403–419=420–436.

ἰὼ ἰὼ δῶμα δῶμα καὶ πρόμοι,
ἰὼ λέχος καὶ στίβοι φιλάνορες.
πάρεστι σιγὰς, ἄτιμος, ἀλοίδορος,
ἄδιστος ἀφεμένων ἰδεῖν.
πόθῳ δ᾽ ὑπερποντίας
φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν.
εὐμόρφων δὲ κολοσσῶν
ἔχθεται χάρις ἀνδρί.
ὀμμάτων δ᾽ ἐν ἀχηνίαις ἔρρει πᾶσ᾽ Ἀφροδίτα.
ὀνειρόφαντοι δὲ πενθήμονες
πάρεισιν δοκαὶ φέρουσαι χάριν ματαίαν.
μάταν γὰρ εὖτ᾽ ἂν ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾶν,
παραλλάξασα διὰ χερῶν,
βέβακεν ὄψις οὐ μεθύστερον
πτεροῖς ὀπαδοῖς ὕπνου κελεύθοις.
τὰ μὲν κατ᾽ οἴκους ἐφ᾽ ἑστίας ἄχη
τάδ᾽ ἐστὶ καὶ τῶνδ᾽ ὑπερβατώτερα.
τὸ πᾶν δ᾽ ἀφ᾽ Ἑλλάδος αἴας ξυνορμένοις
πένθεια τλησικάρδιος
δόμων ἑκάστου πρέπει.
πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ·
οὓς μὲν γάρ τις ἔπεμψεν
οἶδεν· ἀντὶ δὲ φωτῶν
τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστου δόμους ἀφικνεῖται.
ὁ χρυσαμοιβὸς δ᾽ Ἄρης σωμάτων
καὶ ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορὸς
πυρωθὲν ἐξ Ἰλίου
φίλοισι πέμπει βραχὺ
ψῆγμα δυσδάκρυτον ἀντήνορος σποδοῦ γεμίζων λέβητας εὐθέτους.
στένουσι δ᾽ εὖ λέγοντες ἄνδρα τὸν μὲν ὡς
μάχης ἴδρις, τὸν δ᾽ ἐν φοναῖς καλῶς πεσόντ᾽
ἀλλοτρίας διαὶ γυναικός. τάδε σῖγά τις βαΰ-
ζει. φθονερὸν δ᾽ ὑπ᾽ ἄλγος ἕρπει προδίκοις Ἀτρείδαις.
οἱ δ᾽ αὐτοῦ περὶ τεῖχος

437–455 = 456–474.

θήκας Ἰλιάδος γᾶς
εὔμορφοι κατέχουσιν· ἐχθρὰ δ᾽ ἔχοντας ἔκρυψεν.
βαρεῖα δ᾽ ἀστῶν φάτις ξὺν κότῳ·
δημοκράντου δ᾽ ἀρᾶς τίνει χρέος.
μένει δ᾽ ἀκοῦσαί τί μου
μέριμνα νυκτηρεφές. [χρόνῳ
τῶν πολυκτόνων γὰρ οὐκ ἄσκοποι θεοί. κελαιναὶ δ᾽ Ἐρινύες
τυχηρὸν ὄντ᾽ ἄνευ δίκας παλιντυχεῖ
τριβᾷ βίου τιθεῖσ᾽ ἀμαυρόν, ἐν δ᾽ ἀΐ-
στοις τελέθοντος οὔτις ἀλκά· τὸ δ᾽ ὑπερκόπως κλύειν
εὖ βαρύ· βάλλεται γὰρ ὄσσοις Διόθεν κεραυνός.
κρίνω δ᾽ ἄφθονον ὄλβον.
μήτ᾽ εἴην πτολιπόρθης
μήτ᾽ οὖν αὐτὸς ἁλοὺς ὑπ᾽ ἄλλων βίον κατίδοιμι.
πυρὸς δ᾽ ὑπ᾽ εὐαγγέλου
πόλιν διήκει θοὰ
βάξις· εἰ δ᾽ ἐτήτυμος,
τίς οἶδεν, ἤ τι θεῖόν ἐστι ψύθος.
τίς ὧδε παιδνὸς ἢ φρενῶν κεκομμένος,
φλογὸς παραγγέλμασιν
νέοις πυρωθέντα καρδίαν ἔπειτ᾽
ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν;
γυναικὸς αἰχμᾷ πρέπει
πρὸ τοῦ φανέντος χάριν ξυναινέσαι.
πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ὅρος ἐπινέμεται
ταχύπορος· ἀλλὰ ταχύμορον
γυναικογήρυτον ὄλλυται κλέος.
ΚΛ. *τάχ᾽ εἰσόμεσθα λαμπάδων φαεσφόρων*
φρυκτωριῶν τε καὶ πυρὸς παραλλαγάς,
εἴτ᾽ οὖν ἀληθεῖς εἴτ᾽ ὀνειράτων δίκην
τερπνὸν τόδ᾽ ἐλθὸν φῶς ἐφήλωσεν φρένας.
κήρυκ᾽ ἀπ᾽ ἀκτῆς τόνδ᾽ ὁρῶ κατάσκιον
κλάδοις ἐλάας· μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις
πηλοῦ ξύνουρος διψία κόνις τάδε,
ὡς οὔτ᾽ ἄναυδος οὔτε σοι δαίων φλόγα

ὕλης ὀρείας σημανεῖ καπνῷ πυρὸς,
ἀλλ' ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων·
τὸν ἀντίον δὲ τοῖσδ' ἀποστέργω λόγον·
εὖ γὰρ πρὸς εὖ φανεῖσι προσθήκη πέλοι.
ΧΟ. ὅστις τάδ' ἄλλως τῇδ' ἐπεύχεται πόλει,
αὐτὸς φρενῶν καρποῖτο τὴν ἁμαρτίαν.

ΚΗΡΥΞ.

ἰὼ πατρῷον οὖδας Ἀργείας χθονὸς,
δεκάτῳ σε φέγγει τῷδ' ἀφικόμην ἔτους,
πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων μιᾶς τυχών.
οὐ γάρ ποτ' ηὔχουν τῇδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονὶ
θανὼν μεθέξειν φιλτάτου τάφου μέρος.
νῦν χαῖρε μὲν χθὼν, χαῖρε δ' ἡλίου φάος,
ὕπατός τε χώρας Ζεὺς, ὁ Πύθιός τ' ἄναξ,
τόξοις ἰάπτων μηκέτ' εἰς ἡμᾶς βέλη·
ἅλις παρὰ Σκάμανδρον ἦσθ' ἀνάρσιος·
νῦν δ' αὖτε σωτὴρ ἴσθι καπαγώνιος,
ἄναξ Ἄπολλον. τούς τ' ἀγωνίους θεοὺς
πάντας προσαυδῶ, τόν τ' ἐμὸν τιμάορον
Ἑρμῆν, φίλον κήρυκα, κηρύκων σέβας,
ἥρως τε τοὺς πέμψαντας, εὐμενεῖς πάλιν
στρατὸν δέχεσθαι τὸν λελειμμένον δορός.
ἰὼ μέλαθρα βασιλέων, φίλαι στέγαι,
σεμνοί τε θᾶκοι, δαίμονές τ' ἀντήλιοι,
εἴ που πάλαι, φαιδροῖσι τοισίδ' ὄμμασι
δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ.
ἥκει γὰρ ὑμῖν φῶς ἐν εὐφρόνῃ φέρων
καὶ τοῖσδ' ἅπασι κοινὸν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
ἀλλ' εὖ νιν ἀσπάσασθε, καὶ γὰρ οὖν πρέπει,
Τροίαν κατασκάψαντα τοῦ δικηφόρου
Διὸς μακέλλῃ, τῇ κατείργασται πέδον.
βωμοὶ δ' ἄϊστοι καὶ θεῶν ἱδρύματα,
καὶ σπέρμα πάσης ἐξαπόλλυται χθονός.
τοιόνδε Τροίᾳ περιβαλὼν ζευκτήριον
ἄναξ Ἀτρείδης πρέσβυς εὐδαίμων ἀνὴρ

ἥκει, τίεσθαι δ' ἀξιώτατος βροτῶν
τῶν νῦν· Πάρις γὰρ οὔτε συντελὴς πόλις
ἐξεύχεται τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον.
ὀφλὼν γὰρ ἁρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην
τοῦ ῥυσίου θ' ἥμαρτε καὶ πανώλεθρον
αὐτόχθονον πατρῷον ἔθρισεν δόμον.
διπλᾶ δ' ἔτισαν Πριαμίδαι θἀμάρτια.
ΧΟ. κῆρυξ Ἀχαιῶν χαῖρε τῶν ἀπὸ στρατοῦ.
ΚΗ. χαίρω· τεθνᾶναι δ' οὐκέτ' ἀντερῶ θεοῖς.
ΧΟ. ἔρως πατρῴας τῆσδε γῆς σ' ἐγύμνασεν;
ΚΗ. ὥστ' ἐνδακρύειν γ' ὄμμασιν χαρᾶς ὕπο.
ΧΟ. τερπνῆς ἄρ' ἦτε τῆσδ' ἐπήβολοι νόσου.
ΚΗ. πῶς δή; διδαχθεὶς τοῦδε δεσπόσω λόγου.
ΧΟ. τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένοι.
ΚΗ. ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις;
ΧΟ. ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός μ' ἀναστένειν.
ΚΗ. πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ' ἐπῆν στύγος στρατῷ;
ΧΟ. πάλαι τὸ σιγᾶν φάρμακον βλάβης ἔχω.
ΚΗ. καί πως ἀπόντων κοιράνων ἔτρεις τινάς;
ΧΟ. ὡς νῦν τὸ σὸν δή, καὶ θανεῖν πολλὴ χάρις.
ΚΗ. εὖ γὰρ πέπρακται. ταῦτα δ' ἐν πολλῷ χρόνῳ
τὰ μέν τις ἂν λέξειεν εὐπετῶς ἔχειν,
τὰ δ' αὖτε κἀπίμομφα. τίς δὲ πλὴν θεῶν
ἅπαντ' ἀπήμων τὸν δι' αἰῶνος χρόνον;
μόχθους γὰρ εἰ λέγοιμι καὶ δυσαυλίας,
σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοστρώτους, τί δ' οὐ
στένοντες, οὐ λαχόντες ἤματος μέρος;
τὰ δ' αὖτε χέρσῳ καὶ προσῆν πλέον στύγος·
εὐναὶ γὰρ ἦσαν δαΐων πρὸς τείχεσιν·
ἐξ οὐρανοῦ δὲ κἀπὸ γῆς λειμώνιαι
δρόσοι κατεψάκαζον, ἔμπεδον σίνος
ἐσθημάτων τιθέντες ἔνθηρον τρίχα.
χειμῶνα δ' εἰ λέγοι τις οἰωνοκτόνον,
οἷον παρεῖχ' ἄφερτον Ἰδαία χιών,
ἢ θάλπος, εὖτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς

κοίταις ἀκύμων νηνέμοις εὕδοι πεσών·
τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; παροίχεται πόνος·
παροίχεται δὲ, τοῖσι μὲν τεθνηκόσιν
τὸ μήποτ' αὖθις μηδ' ἀναστῆναι μέλειν.
τί τοὺς ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
τὸν ζῶντα δ' ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότου;
καὶ πολλὰ χαίρειν ξυμφοραῖς καταξιῶ.
ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν Ἀργείων στρατοῦ
νικᾷ τὸ κέρδος, πῆμα δ' οὐκ ἀντιρρέπει.
ὡς κομπάσαι τῷδ' εἰκὸς ἡλίου φάει,
ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμένοις,
Τροίαν ἑλόντες δήποτ' Ἀργείων στόλος
θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα
δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος.
τοιαῦτα χρὴ κλύοντας εὐλογεῖν πόλιν
καὶ τοὺς στρατηγούς· καὶ χάρις τιμήσεται
Διὸς τόδ' ἐκπράξασα. πάντ' ἔχεις λόγον.

ΧΟ. νικώμενος λόγοισιν οὐκ ἀναίνομαι.
ἀεὶ γὰρ ἥβᾷ τοῖς γέρουσιν εὖ μαθεῖν.
δόμοις δὲ ταῦτα καὶ Κλυταιμνήστρᾳ μέλειν
εἰκὸς μάλιστα, ξὺν δὲ πλουτίζειν ἐμέ.

ΚΛ. ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο,
ὅτ' ἦλθ' ὁ πρῶτος νύχιος ἄγγελος πυρὸς,
φράζων ἅλωσιν Ἰλίου τ' ἀνάστασιν.
καί τίς μ' ἐνίπτων εἶπε, φρυκτωρῶν δία
πεισθεῖσα Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
ἦ κάρτα πρὸς γυναικὸς αἴρεσθαι κέαρ.
λόγοις τοιούτοις πλαγκτὸς οὖσ' ἐφαινόμην.
ὅμως δ' ἔθυον· καὶ γυναικείῳ νόμῳ
ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν κατὰ πτόλιν
ἔλασκον εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἕδραις
θυηφάγον κοιμῶντες εὐώδη φλόγα.
καὶ νῦν τὰ μάσσω μὲν τί δεῖ σ' ἐμοὶ λέγειν;
ἄνακτος αὐτοῦ πάντα πεύσομαι λόγον.
ὅπως δ' ἄριστα τὸν ἐμὸν αἰδοῖον πόσιν

σπεύσω πάλιν μολόντα δέξασθαι. τί γὰρ
γυναικὶ τούτου φέγγος ἥδιον δρακεῖν,
ἀπὸ στρατείας ἀνδρὶ σώσαντος θεοῦ
πύλας ἀνοῖξαι; ταῦτ᾽ ἀπάγγειλον πόσει·
ἥκειν ὅπως τάχιστ᾽ ἐράσμιον πόλει·
γυναῖκα πιστὴν δ᾽ ἐν δόμοις εὕροι μολὼν
οἵανπερ οὖν ἔλειπε, δωμάτων κύνα
ἐσθλὴν ἐκείνῳ, πολεμίαν τοῖς δύσφροσιν,
καὶ τἄλλ᾽ ὁμοίαν πάντα, σημαντήριον
οὐδὲν διαφθείρασαν ἐν μήκει χρόνου.
οὐδ᾽ οἶδα τέρψιν οὐδ᾽ ἐπίψογον φάτιν
ἄλλου πρὸς ἀνδρὸς μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφάς.
ΚΗ. τοιόσδ᾽ ὁ κόμπος τῆς ἀληθείας γέμων
οὐκ αἰσχρὸς ὡς γυναικὶ γενναίᾳ λακεῖν.
ΧΟ. αὕτη μὲν οὕτως εἶπε μανθάνοντί σοι
τοροῖσιν ἑρμηνεῦσιν εὐπρεπῶς λόγοις.
σὺ δ᾽ εἰπέ, κῆρυξ, Μενέλεων δὲ πεύθομαι,
εἰ νόστιμός γε καὶ σεσωσμένος πάλιν
ἥξει ξὺν ὑμῖν, τῆσδε γῆς φίλον κράτος.
ΚΗ. οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ καλὰ
ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρποῦσθαι χρόνον.
ΧΟ. πῶς δῆτ᾽ ἂν εἰπὼν κεδνὰ τἀληθῆ τύχοις;
σχισθέντα δ᾽ οὐκ εὔκρυπτα γίγνεται τάδε.
ΚΗ. ἀνὴρ ἄφαντος ἐξ Ἀχαιϊκοῦ στρατοῦ,
αὐτός τε καὶ τὸ πλοῖον. οὐ ψευδῆ λέγω.
ΧΟ. πότερον ἀναχθεὶς ἐμφανῶς ἐξ Ἰλίου,
ἢ χεῖμα, κοινὸν ἄχθος, ἥρπασε στρατοῦ;
ΚΗ. ἔκυρσας ὥστε τοξότης ἄκρος σκοποῦ·
μακρὸν δὲ πῆμα ξυντόμως ἐφημίσω.
ΧΟ. πότερα γὰρ αὐτοῦ ζῶντος ἢ τεθνηκότος
φάτις πρὸς ἄλλων ναυτίλων ἐκλῄζετο;
ΚΗ. οὐκ οἶδεν οὐδεὶς ὥστ᾽ ἀπαγγεῖλαι τορῶς,
πλὴν τοῦ τρέφοντος Ἡλίου χθονὸς φύσιν.
ΧΟ. πῶς γὰρ λέγεις χειμῶνα ναυτικῷ στρατῷ
ἐλθεῖν τελευτῆσαί τε δαιμόνων κότῳ;

ΚΗ. εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ
γλώσσῃ μιαίνειν· χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν.
ὅταν δ' ἀπευκτὰ πήματ' ἄγγελος πόλει
στυγνῷ προσώπῳ πτωσίμου στρατοῦ φέρῃ,
πόλει μὲν ἕλκος ἓν τὸ δήμιον τυχεῖν,
πολλοὺς δὲ πολλῶν ἐξαγισθέντας δόμων
ἄνδρας διπλῇ μάστιγι, τὴν Ἄρης φιλεῖ,
δίλογχον ἄτην, φοινίαν ξυνωρίδα,
τοιῶνδε μέντοι πημάτων σεσαγμένον
πρέπει λέγειν παιᾶνα τόνδ' Ἐρινύων·
σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον
ἥκοντα πρὸς χαίρουσαν εὐεστοῖ πόλιν,
πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμίξω, λέγων
χειμῶν' Ἀχαιῶν οὐκ ἀμήνιτον θεοῖς;
ξυνώμοσαν γάρ, ὄντες ἔχθιστοι τὸ πρίν,
πῦρ καὶ θάλασσα, καὶ τὰ πίστ' ἐδειξάτην
φθείροντε τὸν δύστηνον Ἀργείων στρατόν.
ἐν νυκτὶ δυσκύμαντα δ' ὠρώρει κακά.
ναῦς γὰρ πρὸς ἀλλήλαισι Θρῄκιαι πνοαὶ
ἤρεικον· αἱ δὲ κεροτυπούμεναι βίᾳ
χειμῶνι τυφῶ ξὺν ζάλῃ τ' ὀμβροκτύπῳ
ᾤχοντ' ἄφαντοι, ποιμένος κακοῦ στρόβῳ.
ἐπεὶ δ' ἀνῆλθε λαμπρὸν ἡλίου φάος,
ὁρῶμεν ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς
ἀνδρῶν Ἀχαιῶν ναυτικοῖς τ' ἐρειπίοις.
ἡμᾶς γε μὲν δὴ ναῦν τ' ἀκήρατον σκάφος
ἤτοι τις ἐξέκλεψεν ἢ 'ξῃτήσατο
θεός τις, οὐκ ἄνθρωπος, οἴακος θιγών.
τύχη δὲ σωτὴρ ναυστολοῦσ' ἐφέζετο,
ὡς μήτ' ἐν ὅρμῳ κύματος ζάλην ἔχειν
μήτ' ἐξοκεῖλαι πρὸς κραταίλεων χθόνα.
ἔπειτα δ' Ἅιδην πόντιον πεφευγότες,
λευκὸν κατ' ἦμαρ, οὐ πεποιθότες τύχῃ,
ἐβουκολοῦμεν φροντίσιν νέον πάθος,
στρατοῦ καμόντος καὶ κακῶς σποδουμένου.

καὶ νῦν ἐκείνων εἴ τις ἐστὶν ἐμπνέων,
λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας, τί μή;
ἡμεῖς τ' ἐκείνους ταὔτ' ἔχειν δοξάζομεν.
γένοιτο δ' ὡς ἄριστα. Μενέλεων γὰρ οὖν
πρῶτόν τε καὶ μάλιστα προσδόκα μολεῖν.
εἰ δ' οὖν τις ἀκτὶς ἡλίου νιν ἱστορεῖ
καὶ ζῶντα καὶ βλέποντα, μηχαναῖς Διὸς,
οὔπω θέλοντος ἐξαναλῶσαι γένος,
ἐλπίς τις αὐτὸν πρὸς δόμους ἥξειν πάλιν.
τοσαῦτ' ἀκούσας ἴσθι τἀληθῆ κλύων.

ΧΟΡΟΣ.

τίς ποτ' ὠνόμαζεν ὧδ' ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως—
μή τις ὅντιν' οὐχ ὁρῶμεν προνοίαισι τοῦ πεπρωμένου
γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων; —
τὰν δορίγαμβρον ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν; ἐπεὶ πρεπόντως
ἑλέναυς, ἕλανδρος, ἑλέπτολις,
ἐκ τῶν ἁβροπήνων
προκαλυμμάτων ἔπλευσε
ζεφύρου γίγαντος αὔρᾳ,
πολύανδροί τε φεράσπιδες κυναγοὶ κατ' ἴχνος πλατᾶν ἄφαντον
κέλσαντες Σιμόεντος
ἀκτὰς ἐπ' ἀεξιφύλλους
δι' ἔριν αἱματόεσσαν.
Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρθώνυμον τελεσσίφρων
μῆνις ἤλασεν, τραπέζας ἀτίμωσιν ὑστέρῳ χρόνῳ
καὶ ξυνεστίου Διὸς
πρασσομένα, τὸ νυμφότιμον μέλος ἐκφάτως τίοντας,
ὑμέναιον, ὃς τότ' ἐπέρρεπεν
γαμβροῖσιν ἀείδειν.
μεταμανθάνουσα δ' ὕμνον
Πριάμου πόλις γεραιὰ
πολύθρηνον μέγα που στένει, κικλήσκουσα Πάριν τὸν αἰνόλεκτρον,

681–698 = 699–716.

παμπρόσθη πολύθρηνον
αἰῶν' ἀμφὶ πολιτᾶν
μέλεον αἷμ' ἀνατλᾶσα.
ἔθρεψεν δὲ λέοντα
σίνιν δόμοις ἀγάλακτον
οὕτως ἀνὴρ φιλόμαστον,
ἐν βιότου προτελείοις
ἅμερον, εὐφιλόπαιδα,
καὶ γεραροῖς ἐπίχαρτον.
πολέα δ' ἦστ' ἐν ἀγκάλαις
νεοτρόφου τέκνου δίκαν,
φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα σαίνων τε γαστρὸς ἀνάγκαις.
χρονισθεὶς δ' ἀπέδειξεν
ἔθος τὸ πρόσθε τοκήων.
χάριν τροφᾶς γὰρ ἀμείβων,
μηλοφόνοισιν ἄγαισιν
δαῖτ' ἀκέλευστος ἔτευξεν·
αἵματι δ' οἶκος ἐφύρθη,
ἄμαχον ἄλγος οἰκέταις,
μέγα σίνος πολυκτόνον·
ἐκ θεοῦ δ' ἱερεύς τις ἄτας δόμοις προσεθρέφθη.
παρ' αὐτὰ δ' ἐλθεῖν ἐς Ἰλίου πόλιν
λέγοιμ' ἂν φρόνημα μὲν νηνέμου γαλάνας,
ἀκασκαῖον δ' ἄγαλμα πλούτου,
μαλθακὸν ὀμμάτων βέλος,
δηξίθυμον ἔρωτος ἄνθος.
παρακλίνουσ' ἐπέκρανεν δὲ γάμου πικρὰς τελευτάς,
δύσεδρος καὶ δυσόμιλος συμένα Πριαμίδαισιν,
πομπᾷ Διὸς ξενίου,
νυμφόκλαυτος Ἐρινύς.
παλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς γέρων λόγος
τέτυκται, μέγαν τελεσθέντα φωτὸς ὄλβον
τεκνοῦσθαι μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν,

717–726=727–736.
737–749=750–762.

ἐκ δ' ἀγαθᾶς τύχας γένει
βλαστάνειν ἀκόρεστον οἰζύν.
δίχα δ' ἄλλων μονόφρων εἰμί. τὸ δυσσεβὲς γὰρ ἔργον
μετὰ μὲν πλείονα τίκτει, σφετέρᾳ δ' εἰκότα γέννᾳ.
οἴκων δ' ἄρ' εὐθυδίκων
καλλίπαις πότμος ἀεί. [βροτῶν ὕβριν
φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις μὲν παλαιὰ νεάζουσαν ἐν κακοῖς
τότ' ἢ τότ', εὖτ' ἂν τὸ κύριον μόλῃ.
νεαρὰ φάους κότον δαίμονά τε τὰν ἄμαχον, ἀπόλεμον,
ἀνίερον θράσος, μελαίνας μελάθροισιν ἄτας,
εἰδομέναν τοκεῦσιν. [τίει βίον.
δίκα δὲ λάμπει μὲν ἐν δυσκάπνοις δώμασιν, τὸν δ' ἐναίσιμον
τὰ χρυσόπαστ' ἐσθλὰ σὺν πίνῳ χερῶν
παλιντρόποις ὄμμασι λιποῦσ' ὅσια προσέβαλε
δύναμιν οὐ σέβουσα πλούτου παράσημον αἴνῳ·
πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ.
ἄγε δή, βασιλεῦ, Τροίας πτολίπορθ',
Ἀτρέως γένεθλον,
πῶς σε προσείπω; πῶς σε σεβίζω
μήθ' ὑπεράρας μήθ' ὑποκάμψας
καιρὸν χάριτος;
πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι
προτίουσι δίκην παραβάντες.
τῷ δυσπραγοῦντι δ' ἐπιστενάχειν
πᾶς τις ἕτοιμος· δῆγμα δὲ λύπης
οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ προσικνεῖται·
καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς
ἀγέλαστα πρόσωπα βιαζόμενοι.
ὅστις δ' ἀγαθὸς προβατογνώμων,
οὐκ ἔστι λαθεῖν ὄμματα φωτὸς
τὰ δοκοῦντ' εὔφρονος ἐκ διανοίας
ὑδαρεῖ σαίνειν φιλότητι.
σὺ δέ μοι τότε μὲν στέλλων στρατιὰν
Ἑλένης ἕνεκ', οὐ γάρ σ' ἐπικεύσω,

763–772=773–782.

κάρτ' ἀπομούσως ἦσθα γεγραμμένος,
οὐδ' εὖ πραπίδων οἴακα νέμων
θράσος ἀκούσιον
ἀνδράσι θνήσκουσι κομίζων·
νῦν δ' οὐκ ἀπ' ἄκρας φρενὸς οὐδ' ἀφίλως
εὔφρων πόνος εὖ τελέσασι.
γνώσει δὲ χρόνῳ διαπευθόμενος
τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως
πόλιν οἰκουροῦντα πολιτῶν.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
δίκη προσειπεῖν, τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους
νόστου δικαίων θ' ὧν ἐπραξάμην πόλιν
Πριάμου· δίκας γὰρ οὐκ ἀπὸ γλώσσης θεοὶ
κλύοντες ἀνδροκμῆτας Ἰλίου φθορὰς
εἰς αἱματηρὸν τεῦχος οὐ διχορρόπως
ψήφους ἔθεντο· τῷ δ' ἐναντίῳ κύτει
ἐλπὶς προσῄει χειρὸς οὐ πληρουμένῳ.
καπνῷ δ' ἁλοῦσα νῦν ἔτ' εὔσημος πόλις.
ἄτης θύελλαι ζῶσι· συνθνήσκουσα δὲ
σποδὸς προπέμπει πίονας πλούτου πνοάς.
τούτων θεοῖσι χρὴ πολύμνηστον χάριν
τίνειν, ἐπείπερ χάρπαγὰς ὑπερκόπους
ἐπραξάμεσθα καὶ γυναικὸς οὕνεκα
πόλιν διημάθυνεν Ἀργεῖον δάκος,
ἵππου νεοσσὸς, ἀσπιδηφόρος λεὼς,
πήδημ' ὀρούσας ἀμφὶ Πλειάδων δύσιν·
ὑπερθορὼν δὲ πύργον ὠμηστὴς λέων
ἄδην ἔλειξεν αἵματος τυραννικοῦ.
θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε·
τὰ δ' ἐς τὸ σὸν φρόνημα μέμνημαι κλύων
καὶ φημὶ ταὐτὰ καὶ ξυνήγορόν μ' ἔχεις.
παύροις γὰρ ἀνδρῶν ἐστι συγγενὲς τόδε,
φίλον τὸν εὐτυχοῦντ' ἄνευ φθόνου σέβειν.
δύσφρων γὰρ ἰὸς καρδίαν προσήμενος

ἄχθος διπλοίζει τῷ πεπαμένῳ νόσον,
τοῖς τ' αὐτὸς αὑτοῦ πήμασιν βαρύνεται
καὶ τὸν θυραῖον ὄλβον εἰσορῶν στένει.
εἰδὼς λέγοιμ' ἄν· εὖ γὰρ ἐξεπίσταμαι
ὁμιλίας κάτοπτρον, εἴδωλον σκιᾶς,
δοκοῦντας εἶναι κάρτα πρευμενεῖς ἐμοί.
μόνος δ' Ὀδυσσεύς, ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει,
ζευχθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειραφόρος·
εἴτ' οὖν θανόντος εἴτε καὶ ζῶντος πέρι
λέγω. τὰ δ' ἄλλα πρὸς πόλιν τε καὶ θεοὺς
κοινοὺς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει
βουλευσόμεσθα. καὶ τὸ μὲν καλῶς ἔχον
ὅπως χρονίζον εὖ μενεῖ βουλευτέον·
ὅτῳ δὲ καὶ δεῖ φαρμάκων παιωνίων,
ἤτοι κέαντες ἢ τεμόντες εὐφρόνως
πειρασόμεσθα πῆμ' ἀποστρέψαι νόσου.
νῦν δ' ἐς μέλαθρα καὶ δόμους ἐφεστίους
ἐλθὼν θεοῖσι πρῶτα δεξιώσομαι,
οἵπερ προσω πέμψαντες ἤγαγον πάλιν.
νίκη δ' ἐπείπερ ἕσπετ', ἐμπέδως μένοι.
ΚΛ. ἄνδρες πολῖται, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
οὐκ αἰσχυνοῦμαι τοὺς φιλάνορας τρόπους
λέξαι πρὸς ὑμᾶς· ἐν χρόνῳ δ' ἀποφθίνει
τὸ τάρβος ἀνθρώποισιν. οὐκ ἄλλων πάρα
μαθοῦσ', ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον,
τοσόνδ' ὅσονπερ οὗτος ἦν ὑπ' Ἰλίῳ.
τὸ μὲν γυναῖκα πρῶτον ἄρσενος δίχα
ἧσθαι δόμοις ἔρημον ἔκπαγλον κακόν,
πολλὰς κλύουσαν κληδόνας παλιγκότους·
καὶ τὸν μὲν ἥκειν, τὸν δ' ἐπεσφέρειν κακοῦ
κάκιον ἄλλο πῆμα, λάσκοντας δόμοις.
καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν
ἀνὴρ ὅδ', ὡς πρὸς οἶκον ὠχετεύετο
φάτις, τέτρωται δικτύου πλέον λέγειν.
εἰ δ' ἦν τεθνηκώς, ὡς ἐπλήθυον λόγοι,

τρισώματός τἂν Γηρυὼν ὁ δεύτερος
πολλὴν ἄνωθεν, τὴν κάτω γὰρ οὐ λέγω
χθονὸς, τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβὼν,
ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.
τοιῶνδ' ἕκατι κληδόνων παλιγκότων
πολλὰς ἄνωθεν ἀρτάνας ἐμῆς δέρης
ἔλυσαν ἄλλοι πρὸς βίαν λελημμένης.
ἐκ τῶνδέ τοι παῖς ἐνθάδ' οὐ παραστατεῖ,
ἐμῶν τε καὶ σῶν κύριος πιστευμάτων,
ὡς χρῆν, Ὀρέστης· μηδὲ θαυμάσῃς τόδε.
τρέφει γὰρ αὐτὸν εὐμενὴς δορύξενος
Στρόφιος ὁ Φωκεὺς, ἀμφίλεκτα πήματα
ἐμοὶ προφωνῶν, τόν θ' ὑπ' Ἰλίῳ σέθεν
κίνδυνον, εἴ τε δημόθρους ἀναρχία
βουλὴν καταρρίψειεν, ὥστε σύγγονον
βροτοῖσι τὸν πεσόντα λακτίσαι πλέον.
τοιάδε μέντοι σκῆψις οὐ δόλον φέρει.
ἔμοιγε μὲν δὴ κλαυμάτων ἐπίσσυτοι
πηγαὶ κατεσβήκασιν, οὐδ' ἔνι σταγών.
ἐν ὀψικοίτοις δ' ὄμμασι βλάβας ἔχω,
τὰς ἀμφί σοι κλάουσα λαμπτηρουχίας
ἀτημελήτους αἰέν. ἐν δ' ὀνείρασι
λεπταῖς ὑπαὶ κώνωπος ἐξηγειρόμην
ῥιπαῖσι θωΰσσοντος, ἀμφί σοι πάθη
ὁρῶσα πλείω τοῦ ξυνεύδοντος χρόνου.
νῦν ταῦτα πάντα τλᾶσ' ἀπενθήτῳ φρενὶ
λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε τῶν σταθμῶν κύνα,
σωτῆρα ναὸς πρότονον, ὑψηλῆς στέγης
στῦλον ποδήρη, μονογενὲς τέκνον πατρὶ,
γαῖαν φανεῖσαν ναυτίλοις παρ' ἐλπίδα,
κάλλιστον ἦμαρ εἰσιδεῖν ἐκ χείματος,
ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος.
τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.
τοιοῖσδέ τοί νιν ἀξιῶ προσφθέγμασιν.
φθόνος δ' ἀπέστω· πολλὰ γὰρ τὰ πρὶν κακὰ

ἠνειχόμεσθα· νῦν δέ μοι, φίλον κάρα,
ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε, μὴ χαμαὶ τιθεὶς
τὸν σὸν πόδ', ὦναξ, Ἰλίου πορθήτορα.
δμωαί, τί μέλλεθ', αἷς ἐπέσταλται τέλος
πέδον κελεύθου στορνύναι πετάσμασιν;
εὐθὺς γενέσθω πορφυρόστρωτος πόρος
ἐς δῶμ' ἄελπτον ὡς ἂν ἡγῆται δίκη.
τὰ δ' ἄλλα φροντὶς οὐχ ὕπνῳ νικωμένη
θήσει δικαίως ξὺν θεοῖς εἱμαρμένα.
ΑΓ. Λήδας γένεθλον, δωμάτων ἐμῶν φύλαξ,
ἀπουσίᾳ μὲν εἶπας εἰκότως ἐμῇ·
μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας· ἀλλ' ἐναισίμως
αἰνεῖν, παρ' ἄλλων χρὴ τόδ' ἔρχεσθαι γέρας·
καὶ τἄλλα μὴ γυναικὸς ἐν τρόποις ἐμὲ
ἅβρυνε, μηδὲ βαρβάρου φωτὸς δίκην
χαμαιπετὲς βόαμα προσχάνῃς ἐμοί,
μηδ' εἵμασι στρώσασ' ἐπίφθονον πόρον
τίθει· θεούς τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών·
ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα κάλλεσιν
βαίνειν ἐμοὶ μὲν οὐδαμῶς ἄνευ φόβου.
λέγω κατ' ἄνδρα, μὴ θεόν, σέβειν ἐμέ.
χωρὶς ποδοψήστρων τε καὶ τῶν ποικίλων
κληδὼν ἀϋτεῖ· καὶ τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν
θεοῦ μέγιστον δῶρον. ὀλβίσαι δὲ χρὴ
βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ.
εἰ πάντα δ' ὣς πράσσοιμεν, εὐθαρσὴς ἐγώ.
ΚΛ. καὶ μὴν τόδ' εἰπὲ μὴ παρὰ γνώμην ἐμοί.
ΑΓ. γνώμην μὲν ἴσθι μὴ διαφθεροῦντ' ἐμέ.
ΚΛ. ηὔξω θεοῖς δείσας ἂν ὧδ' ἔρδειν τάδε;
ΑΓ. εἴπερ τις, εἰδώς γ' εὖ τόδ' ἐξεῖπον τέλος.
ΚΛ. τί δ' ἂν δοκεῖ σοι Πρίαμος, εἰ τάδ' ἤνυσεν;
ΑΓ. ἐν ποικίλοις ἂν κάρτα μοι βῆναι δοκεῖ.
ΚΛ. μή νυν τὸν ἀνθρώπειον αἰδεσθῇς ψόγον.
ΑΓ. φήμη γε μέντοι δημόθρους μέγα σθένει.
ΚΛ. ὁ δ' ἀφθόνητός γ' οὐκ ἐπίζηλος πέλει.

ΑΓ. οὔτοι γυναικός ἐστιν ἱμείρειν μάχης.
ΚΛ. τοῖς δ' ὀλβίοις γε καὶ τὸ νικᾶσθαι πρέπει.
ΑΓ. ἦ καὶ σὺ νίκην τήνδε δήριος τίεις;
ΚΛ. πιθοῦ· κράτος μέντοι πάρες γ' ἑκὼν ἐμοί.
ΑΓ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι ταῦθ', ὑπαί τις ἀρβύλας
λύοι τάχος, πρόδουλον ἔμβασιν ποδός,
ξὺν ταῖσδέ μ' ἐμβαίνονθ' ἁλουργέσιν θεῶν
μή τις πρόσωθεν ὄμματος βάλῃ φθόνος.
πολλὴ γὰρ αἰδὼς εἱματοφθορεῖν ποσὶ
φθείροντα πλοῦτον ἀργυρωνήτους θ' ὑφάς.
τούτων μὲν οὕτως· τὴν ξένην δὲ πρευμενῶς
τήνδ' ἐσκόμιζε· τὸν κρατοῦντα μαλθακῶς
θεὸς πρόσωθεν εὐμενῶς προσδέρκεται.
ἑκὼν γὰρ οὐδεὶς δουλίῳ χρῆται ζυγῷ.
αὕτη δὲ πολλῶν χρημάτων ἐξαίρετον
ἄνθος, στρατοῦ δώρημ', ἐμοὶ ξυνέσπετο.
ἐπεὶ δ' ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαι τάδε,
εἶμ' ἐς δόμων μέλαθρα πορφύρας πατῶν.
ΚΛ. ἔστιν θάλασσα, τίς δέ νιν κατασβέσει;
τρέφουσα πολλῆς πορφύρας ἰσάργυρον
κηκῖδα παγκαίνιστον, εἱμάτων βαφάς.
οἴκοις δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ,
ἔχειν· πένεσθαι δ' οὐκ ἐπίσταται δόμος.
πολλῶν πατησμὸν δ' εἱμάτων ἂν ηὐξάμην,
δόμοισι προὐνεχθέντος ἐν χρηστηρίοις,
ψυχῆς κόμιστρα τῆσδε μηχανωμένη.
ῥίζης γὰρ οὔσης φυλλὰς ἵκετ' ἐς δόμους,
σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνός.
καὶ σοῦ μολόντος δωματῖτιν ἑστίαν,
θάλπος μὲν ἐν χειμῶνι σημαίνεις μολόν·
ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεὺς ἀπ' ὄμφακος πικρᾶς
οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος ἐν δόμοις πέλει,
ἀνδρὸς τελείου δῶμ' ἐπιστρωφωμένου.
Ζεῦ Ζεῦ τέλειε, τὰς ἐμὰς εὐχὰς τέλει·
μέλοι δέ τοι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν.

ΧΟ. τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως
δεῖμα προστατήριον
καρδίας τερασκόπου ποτᾶται,
μαντιπολεῖ δ' ἀκέλευστος ἄμισθος ἀοιδὰ,
οὐδ' ἀποπτύσαν δίκαν
δυσκρίτων ὀνειράτων
θάρσος εὐπιθὲς ἵζει
φρενὸς φίλον θρόνον; χρόνος δ' ἐπεὶ
πρυμνησίων ξυνεμβολαῖς
ψαμμίας ἀκάτα παρήβησεν, εὖθ' ὑπ' Ἴλιον
ὦρτο ναυβάτας στρατός.
πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων
νόστον, αὐτόμαρτυς ὤν·
τὸν δ' ἄνευ λύρας ὅμως ὑμνῳδεῖ
θρῆνον Ἐρινύος αὐτοδίδακτος ἔσωθεν
θυμὸς, οὐ τὸ πᾶν ἔχων
ἐλπίδος φίλον θράσος.
σπλάγχνα δ' οὔτι ματάζει
πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις
δίναις κυκλούμενον κέαρ.
εὔχομαι δ' ἐξ ἐμᾶς ἐλπίδος ψύθη πεσεῖν
ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον.
μάλα γέ τοι τὸ τᾶς πολλᾶς ὑγιείας
ἀκόρεστον τέρμα. νόσος γὰρ ⏑ –
γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει,
καὶ πότμος εὐθυπορῶν
ἀνδρὸς ἔπαισεν ⏑ –
ἄφαντον ἕρμα.
καὶ τὸ μὲν πρὸ χρημάτων
κτησίων ὄκνος βαλὼν
σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου,
οὐκ ἔδυ πρόπας δόμος
πημονᾶς γέμων ἄγαν,

975–987 = 988–1000.
1001–1017 = 1018–1034.

οὐδ' ἐπόντισε σκάφος.
πολλά τοι δόσις ἐκ Διὸς ἀμφιλαφής τε καὶ ἐξ ἀλόκων ἐπετειᾶν
νῆστιν ὤλεσεν νόσον.
τὸ δ' ἐπὶ γᾶν ἅπαξ πεσὸν θανάσιμον
προπάροιθ' ἀνδρὸς μέλαν αἷμα τίς ἂν
πάλιν ἀγκαλέσαιτ' ἐπαείδων;
οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
τῶν φθιμένων ἀνάγειν
Ζεὺς αὔτ' ἔπαυσ' ἐπ' εὐλαβείᾳ.
εἰ δὲ μὴ τεταγμένα
μοῖρα μοῖραν ἐκ θεῶν
εἶργε μὴ πλέον φέρειν,
προφθάσασα καρδία
γλῶσσαν ἂν τάδ' ἐξέχει.
νῦν δ' ὑπὸ σκότῳ βρέμει
θυμαλγής τε καὶ οὐδὲν ἐπελπομένα ποτὲ καίριον ἐκτολυπεύσειν.
ζωπυρουμένας φρενός.

ΚΛ. εἴσω κομίζου καὶ σύ, Κασάνδραν λέγω.
ἐπεί σ' ἔθηκε Ζεὺς ἀμηνίτως δόμοις
κοινωνὸν εἶναι χερνίβων, πολλῶν μετὰ
δούλων σταθεῖσαν κτησίου βωμοῦ πέλας.
ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε, μηδ' ὑπερφρόνει.
καὶ παῖδα γάρ τοι φασὶν Ἀλκμήνης ποτὲ
πραθέντα τλῆναι καὶ ζυγῶν θιγεῖν βίᾳ.
εἰ δ' οὖν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιρρέποι τύχης,
ἀρχαιοπλούτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις.
οἳ δ' οὔποτ' ἐλπίσαντες ἤμησαν καλῶς,
ὠμοί τε δούλοις πάντα καὶ παρὰ στάθμην.
ἔχεις παρ' ἡμῶν οἷάπερ νομίζεται.

ΧΟ. σοί τοι λέγουσα παύεται σαφῆ λόγον.
ἐντὸς δ' ἂν οὖσα μορσίμων ἀγρευμάτων
πείθοι' ἄν, εἰ πείθοι'· ἀπειθοίης δ' ἴσως.

ΚΛ. ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ μὴ χελιδόνος δίκην
ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,
εἴσω φρενῶν λέγουσα πείθω νιν λόγῳ.

ΧΟ. ἕπου· τὰ λῷστα τῶν παρεστώτων λέγει.
πιθοῦ λιποῦσα τόνδ' ἀμαξήρη θρόνον.
ΚΛ. οὔτοι θυραίαν τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα
τρίβειν· τὰ μὲν γὰρ ἑστίας μεσομφάλου
ἕστηκεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰς πυρός,
ὡς οὔποτ' ἐλπίσασι τήνδ' ἕξειν χάριν.
σὺ δ' εἴ τι δράσεις τῶνδε, μὴ σχολὴν τίθει·
εἰ δ' ἀξυνήμων οὖσα μὴ δέχει λόγον,
σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί.
ΧΟ. ἑρμηνέως ἔοικεν ἡ ξένη τοροῦ
δεῖσθαι· τρόπος δὲ θηρὸς ὡς νεαιρέτου.
ΚΛ. ἦ μαίνεταί γε καὶ κακῶν κλύει φρενῶν,
ἥτις λιποῦσα μὲν πόλιν νεαίρετον
ἥκει, χαλινὸν δ' οὐκ ἐπίσταται φέρειν,
πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος.
οὐ μὴν πλέω ῥίψασ' ἀτιμωθήσομαι.
ΧΟ. ἐγὼ δ', ἐποικτείρω γάρ, οὐ θυμώσομαι.
ἴθ', ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐρημώσασ' ὄχον,
εἴκουσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν.

ΚΑΣΑΝΔΡΑ.

ὀτοτοτοῖ τοτοῖ δᾶ.
Ἄπολλον Ἄπολλον.
ΧΟ. τί ταῦτ' ἀνωτότυξας ἀμφὶ Λοξίου;
οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνητοῦ τυχεῖν.
ΚΑ. ὀτοτοτοῖ τοτοῖ δᾶ.
Ἄπολλον Ἄπολλον.
ΧΟ. ἡ δ' αὖτε δυσφημοῦσα τὸν θεὸν καλεῖ
οὐδὲν προσήκοντ' ἐν γόοις παραστατεῖν.
ΚΑ. Ἄπολλον Ἄπολλον
ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
ἀπώλεσας γὰρ οὐ μόλις τὸ δεύτερον.
ΧΟ. χρήσειν ἔοικεν ἀμφὶ τῶν αὑτῆς κακῶν.
μένει τὸ θεῖον δουλίᾳ περ ἐν φρενί.

1072–1075=1076–1079.
1080–1084=1085–1089.

ΚΑ. Ἄπολλον Ἄπολλον
ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
ἆ ποῖ ποτ' ἤγαγές με; πρὸς ποίαν στέγην;
ΧΟ. πρὸς τὴν Ἀτρειδῶν· εἰ σὺ μὴ τόδ' ἐννοεῖς,
ἐγὼ λέγω σοι· καὶ τάδ' οὐκ ἐρεῖς ψύθη.
ΚΑ. μισόθεον μὲν οὖν, πολλὰ συνίστορα
αὐτόφονα κακὰ κάκ', ἀρτάνας,
ἀνδροσφαγεῖον καὶ πεδορραντήριον.
ΧΟ. ἔοικεν εὖρις ἡ ξένη κυνὸς δίκην
εἶναι, ματεύει δ' ὧν ἀνευρήσει φόνον.
ΚΑ. μαρτυρίοισι γὰρ τοῖσδ' ἐπιπείθομαι·
κλαιόμενα τάδε βρέφη σφαγάς,
ὀπτάς τε σάρκας πρὸς πατρὸς βεβρωμένας.
ΧΟ. ἦ μὴν κλέος σοῦ μαντικὸν πεπυσμένοι
ἦσμεν, προφήτας δ' οὔτινας ματεύομεν.
ΚΑ. ἰὼ πόποι, τί ποτε μήδεται;
τί τόδε νέον ἄχος μέγα
μέγ' ἐν δόμοισι τοῖσδε μήδεται κακὸν
ἄφερτον φίλοισιν, δυσίατον; ἀλκὰ δ'
ἑκὰς ἀποστατεῖ.
ΧΟ. τούτων ἄϊδρίς εἰμι τῶν μαντευμάτων.
ἐκεῖνα δ' ἔγνων· πᾶσα γὰρ πόλις βοᾷ.
ΚΑ. ἰὼ τάλαινα, τόδε γὰρ τελεῖς,
τὸν ὁμοδέμνιον πόσιν
λουτροῖσι φαιδρύνασα; πῶς φράσω τέλος;
τάχος γὰρ τόδ' ἔσται. προτείνει δὲ χεὶρ ἐκ
χερὸς ὀρέγματα.
ΧΟ. οὔπω ξυνῆκα· νῦν γὰρ ἐξ αἰνιγμάτων
ἐπαργέμοισι θεσφάτοις ἀμηχανῶ.
ΚΑ. ἒ ἔ, παπαῖ παπαῖ, τί τόδε φαίνεται;
ἦ δίκτυόν τι Ἅιδου;
ἀλλ' ἄρκυς ἡ ξύνευνος, ἡ ξυναιτία

1090–1094=1095–1099.
1100–1106=1107–1113.
1114–1124=1125–1135.

φόνου. στάσις δ' ἀκόρετος γένει
κατολολυξάτω θύματος λευσίμου.
ΧΟ. ποίαν Ἐρινὺν τήνδε δώμασιν κέλει
ἐπορθιάζειν; οὔ με φαιδρύνει λόγος.
ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κροκοβαφὴς
σταγών, ἅτε καιρία πτώσιμος
ξυνανύτει βίου δύντος αὐγαῖς.
ταχεῖα δ' ἄτα πέλει.
ΚΑ. ἆ ἆ, ἰδοὺ ἰδού· ἄπεχε τῆς βοὸς
τὸν ταῦρον· ἐν πέπλοισι
μελάγκερων λαβοῦσα μηχανήματι
τύπτει· πίτνει δ' ἐν ἐνύδρῳ τεύχει.
δολοφόνου λέβητος τύχαν σοὶ λέγω.
ΧΟ. οὐ κομπάσαιμ' ἂν θεσφάτων γνώμων ἄκρος
εἶναι, κακῷ δέ τῳ προσεικάζω τάδε.
ἀπὸ δὲ θεσφάτων τίς ἀγαθὰ φάτις
βροτοῖς στέλλεται; κακῶν γὰρ διαὶ
πολυεπεῖς τέχναι θεσπιῳδοὶ
φόβον φέρουσιν μαθεῖν.
ΚΑ. ἰὼ ταλαίνας κακόποτμοι τύχαι.
τὸ γὰρ ἐμὸν θροῶ πάθος ἐπεγχέασα.
ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγες;
οὐδέν ποτ' εἰ μὴ ξυνθανουμένην. τί γάρ;
ΧΟ. φρενομανής τις εἶ θεοφόρητος, ἀμφὶ δ' αὐτᾶς θροεῖς
νόμον ἄνομον, οἷά τις ξουθὰ
ἀκόρετος βοᾶς, φεῦ, ταλαίναις φρεσὶν
Ἴτυν Ἴτυν στένουσ' ἀμφιθαλῆ κακοῖς ἀηδὼν βίον.
ΚΑ. ἰὼ λιγείας μόρον ἀηδόνος·
περιβάλοντό οἱ πτεροφόρον δέμας γὰρ
θεοὶ γλυκύν τ' αἰῶνα κλαυμάτων ἄτερ·
ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί.
ΧΟ. πόθεν ἐπισσύτους θεοφόρους τ' ἔχεις ματαίους δύας,
τὰ δ' ἐπίφοβα δυσφάτῳ κλαγγᾷ
μελοτυπεῖς ὁμοῦ τ' ὀρθίοις ἐν νόμοις;

1136–1145=1146–1155.

πόθεν ὅρους ἔχεις θεσπεσίας ὁδοῦ κακορρήμονας;
ΚΑ. ἰὼ γάμοι γάμοι Πάριδος ὀλέθριοι φίλων.
ἰὼ Σκαμάνδρου πάτριον ποτόν·
τότε μὲν ἀμφὶ σὰς ἀϊόνας τάλαιν' ἠνυτόμαν τροφαῖς·
νῦν δ' ἀμφὶ Κωκυτόν τε κἀχερουσίους
ὄχθους ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα.
ΧΟ. τί τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω;
νεογνὸς ἂν κλύων μάθοι. πέπληγμαι δ' ὑπαὶ δήγματι φοινίῳ
δυσαλγεῖ τύχᾳ μινυρὰ θρεομένας, θαύματ' ἐμοὶ κλύειν.
ΚΑ. ἰὼ πόνοι πόνοι πόλεος ὀλομένας τὸ πᾶν.
ἰὼ πρόπυργοι θυσίαι πατρὸς
πολυκανεῖς βοτῶν ποιονόμων· ἄκος δ' οὐδὲν ἐπήρκεσεν
τὸ μὴ πόλιν μὲν ὥσπερ οὖν ἔχει παθεῖν.
ἐγὼ δὲ θερμόνους τάχ' ἐν πέδῳ βαλῶ.
ΧΟ. ἑπόμενα προτέροισι τάδ' ἐφημίσω.
καί τίς σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων ὑπερβαρὴς ἐμπίτνων
μελίζειν πάθη γοερὰ θανατοφόρα· τέρμα δ' ἀμηχανῶ.
ΚΑ. καὶ μὴν ὁ χρησμὸς οὐκέτ' ἐκ καλυμμάτων
ἔσται δεδορκὼς νεογάμου νύμφης δίκην·
λαμπρὸς δ' ἔοικεν ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
πνέων ἐσᾴξειν, ὥστε κύματος δίκην
κλύζειν πρὸς αὐγὰς τοῦδε πήματος πολὺ
μεῖζον· φρενώσω δ' οὐκέτ' ἐξ αἰνιγμάτων.
καὶ μαρτυρεῖτε ξυνδρόμως ἴχνος κακῶν
ῥινηλατούσῃ τῶν πάλαι πεπραγμένων.
τὴν γὰρ στέγην τήνδ' οὔποτ' ἐκλείπει χορὸς
ξύμφθογγος, οὐκ εὔφωνος· οὐ γὰρ εὖ λέγει.
καὶ μὴν πεπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
βρότειον αἷμα κῶμος ἐν δόμοις μένει,
δύσπεμπτος ἔξω ξυγγόνων Ἐρινύων.
ὑμνοῦσι δ' ὕμνον δώμασιν προσήμεναι
πρώταρχον ἄτην· ἐν μέρει δ' ἀπέπτυσαν
εὐνὰς ἀδελφοῦ τῷ πατοῦντι δυσμενεῖς.
ἥμαρτον, ἢ θηρῶ τι τοξότης τις ὥς;

1156–1166=1167–1177.

ἢ ψευδόμαντίς εἰμι θυροκόπος φλέδων;
ἐκμαρτύρησον προυμόσας τοὔμ' εἰδέναι
λόγῳ παλαιὰς τῶνδ' ἁμαρτίας δόμων.
ΧΟ. καὶ πῶς ἂν ὅρκου πῆγμα γενναίως παγὲν
παιώνιον γένοιτο; θαυμάζω δέ σε
πόντου πέραν τραφεῖσαν ἀλλόθρουν πόλιν
κυρεῖν λέγουσαν, ὥσπερ εἰ παρεστάτεις.
ΚΑ. μάντις μ' Ἀπόλλων τῷδ' ἐπέστησεν τέλει.
ΧΟ. μῶν καὶ θεός περ ἱμέρῳ πεπληγμένος;
ΚΑ. προτοῦ μὲν αἰδὼς ἦν ἐμοὶ λέγειν τάδε.
ΧΟ. ἁβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.
ΚΑ. ἀλλ' ἦν παλαιστὴς κάρτ' ἐμοὶ πνέων χάριν.
ΧΟ. ἦ καὶ τέκνων εἰς ἔργον ἠλθέτην νόμῳ;
ΚΑ. ξυναινέσασα Λοξίαν ἐψευσάμην.
ΧΟ. ἤδη τέχναισιν ἐνθέοις ᾑρημένη;
ΚΑ. ἤδη πολίταις πάντ' ἐθέσπιζον πάθη.
ΧΟ. πῶς δῆτ' ἄνατος ἦσθα Λοξίου κότῳ;
ΚΑ. ἔπειθον οὐδέν' οὐδέν, ὡς τάδ' ἤμπλακον.
ΧΟ. ἡμῖν γε μὲν δὴ πιστὰ θεσπίζειν δοκεῖς.
ΚΑ. ἰοὺ ἰού, ὢ ὢ κακά.
ὑπ' αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος
στροβεῖ ταράσσων φροιμίοις ⏑–⏑–.
ὁρᾶτε τούσδε τοὺς δόμοις ἐφημένους
νέους, ὀνείρων προσφερεῖς μορφώμασι;
παῖδες θανόντες ὡσπερεὶ πρὸς τῶν φίλων,
χεῖρας κρεῶν πλήθοντες οἰκείας βορᾶς,
ξὺν ἐντέροις τε σπλάγχν', ἐποίκτιστον γέμος,
πρέπουσ' ἔχοντες, ὧν πατὴρ ἐγεύσατο.
ἐκ τῶνδε ποινάς φημι βουλεύειν τινὰ
λέοντ' ἄναλκιν ἐν λέχει στρωφώμενον
οἰκουρόν, οἴμοι, τῷ μολόντι δεσπότῃ
ἐμῷ· φέρειν γὰρ χρὴ τὸ δούλιον ζυγόν.
νεῶν τ' ἔπαρχος Ἰλίου τ' ἀναστάτης
οὐκ οἶδεν οἷα γλῶσσα μισητῆς κυνὸς
λέξασα κἀκτείνασα φαιδρόνους, δίκην

ἄτης λαθραίου, τεύξεται κακῇ τύχῃ.
τοιαῦτα τολμᾷ· θῆλυς ἄρσενος φονεὺς
ἔστιν. τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος
τύχοιμ' ἄν; ἀμφίσβαιναν, ἢ Σκύλλαν τινὰ
οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,
θύουσαν Ἅιδου μητέρ' ἄσπονδόν τ' Ἄρη
φίλοις πνέουσαν; ὡς δ' ἐπωλολύξατο
ἡ παντότολμος, ὥσπερ ἐν μάχης τροπῇ.
δοκεῖ δὲ χαίρειν νοστίμῳ σωτηρίᾳ.
καὶ τῶνδ' ὅμοιον εἴ τι μὴ πείθω· τί γάρ;
τὸ μέλλον ἥξει. καὶ σύ μ' ἐν τάχει παρὼν
ἄγαν ἀληθόμαντιν οἰκτείρας ἐρεῖς.
ΧΟ. τὴν μὲν Θυέστου δαῖτα παιδείων κρεῶν
ξυνῆκα καὶ πέφρικα· καὶ φόβος μ' ἔχει
κλύοντ' ἀληθῶς οὐδὲν ἐξῃκασμένα.
τὰ δ' ἄλλ' ἀκούσας ἐκ δρόμου πεσὼν τρέχω.
ΚΑ. Ἀγαμέμνονός σέ φημ' ἐπόψεσθαι μόρον.
ΧΟ. εὔφημον, ὦ τάλαινα, κοίμησον στόμα.
ΚΑ. ἀλλ' οὔτι παιὼν τῷδ' ἐπιστατεῖ λόγῳ.
ΧΟ. οὔκ, εἴπερ ἔσται γ'· ἀλλὰ μὴ γένοιτό πως.
ΚΑ. σὺ μὲν κατεύχει, τοῖς δ' ἀποκτείνειν μέλει.
ΧΟ. τίνος πρὸς ἀνδρὸς τοῦτ' ἄγος πορσύνεται;
ΚΑ. ἦ κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν.
ΧΟ. τοῦ γὰρ τελοῦντος οὐ ξυνῆκα μηχανήν.
ΚΑ. καὶ μὴν ἄγαν γ' Ἕλλην' ἐπίσταμαι φάτιν.
ΧΟ. καὶ γὰρ τὰ πυθόκραντα· δυσμαθῆ δ' ὅμως.
ΚΑ. παπαῖ, οἷον μοι πῦρ ἐπέρχεται τόδε.
ὀτοτοῖ, Λύκει' Ἄπολλον, οἳ ἐγὼ ἐγώ.
αὕτη δίπους λέαινα συγκοιμωμένη
λύκῳ, λέοντος εὐγενοῦς ἀπουσίᾳ,
κτενεῖ με τὴν τάλαιναν· ὡς δὲ φάρμακον
τεύχουσα κἀμοῦ μισθὸν ἐνθήσει ποτῷ,
κἀπεύχεται θήγουσα φωτὶ φάσγανον
ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσεσθαι φόνον.
τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε,

καὶ σκῆπτρα καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη;
σὲ μὲν πρὸ μοίρας τῆς ἐμῆς διαφθερῶ.
ἴτ' ἐς φθόρον πεσόντ', ἐγὼ δ' ἅμ' ἕψομαι.
ἄλλην τιν' ἄτην ἀντ' ἐμοῦ πλουτίζετε.
ἰδοὺ δ' Ἀπόλλων αὐτὸς ἐκδύων ἐμὲ
χρηστηρίαν ἐσθῆτ'. ἐπώπτευσας δέ με
κἀν τοῖσδε κόσμοις καταγελωμένην μετὰ
φίλων, ὑπ' ἐχθρῶν, οὐ διχορρόπως, μάτην.
καλουμένη δὲ φοιτὰς ὡς ἀγύρτρια
πτωχὸς τάλαινα λιμοθνὴς ἠνεσχόμην.
καὶ νῦν ὁ μάντις μάντιν ἐκπράξας ἐμὲ
ἀπήγαγ' ἐς τοιάσδε θανασίμους τύχας.
βωμοῦ πατρῴου δ' ἀντ' ἐπίξηνον μένει
θερμῷ κοπεῖσαν φοινίῳ προσφάγματι.
οὐ μὴν ἄτιμοί γ' ἐκ θεῶν τεθνήξομεν.
ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,
μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός·
φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος
κάτεισιν, ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις·
ὀμώμοται γὰρ ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας,
ἄξειν νιν ὑπτίασμα κειμένου πατρός.
τί δῆτ' ἐγὼ μέτοικος ὧδ' ἀναστένω;
ἐπεὶ τὸ πρῶτον εἶδον Ἰλίου πόλιν
πράξασαν ὡς ἔπραξεν, οἳ δ' εἶχον πόλιν
οὕτως ἀπαλλάσσουσιν ἐν θεῶν κρίσει,
ἰοῦσα κἀγὼ τλήσομαι τὸ κατθανεῖν.
Ἅιδου πύλας δὲ τάσδ' ἐγὼ προσεννέπω·
ἐπεύχομαι δὲ καιρίας πληγῆς τυχεῖν,
ὡς ἀσφάδαστος, αἱμάτων εὐθνησίμων
ἀπορρυέντων, ὄμμα συμβάλω τόδε.

ΧΟ. ὦ πολλὰ μὲν τάλαινα, πολλὰ δ' αὖ σοφὴ
γύναι, μακρὰν ἔτεινας. εἰ δ' ἐτητύμως
μόρον τὸν αὐτῆς οἶσθα, πῶς θεηλάτου
βοὸς δίκην πρὸς βωμὸν εὐτόλμως πατεῖς;

ΚΑ. οὐκ ἔστ' ἄλυξις, ὦ ξένοι, χρόνῳ πλέον.

ΧΟ. ὁ δ' ὕστατός γε τοῦ χρόνου πρεσβεύεται.

ΚΑ. ἥκει τόδ' ἦμαρ· σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ.
ΧΟ. ἀλλ' ἴσθι τλήμων οὖσ' ἀπ' εὐτόλμου φρενός.
ΚΑ. ἀλλ' εὐκλεῶς τοι κατθανεῖν χάρις βροτῷ.
ΧΟ. οὐδεὶς ἀκούει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων.
ΚΑ. ἰὼ πάτερ σοῦ σῶν τε γενναίων τέκνων.
ΧΟ. τί δ' ἐστὶ χρῆμα, τίς σ' ἀποστρέφει φόβος;
ΚΑ. φεῦ φεῦ.
ΧΟ. τί τοῦτ' ἔφευξας; εἴ τι μὴ φρενῶν στύγος.
ΚΑ. φόνον δόμοι πνέουσιν αἱματοσταγῆ.
ΧΟ. καὶ πῶς; τόδ' ὄζει θυμάτων ἐφεστίων.
ΚΑ. ὅμοιος ἀτμὸς ὥσπερ ἐκ τάφου πρέπει.
ΧΟ. οὐ Σύριον ἀγλάϊσμα δώμασιν λέγεις.
ΚΑ. ἀλλ' εἶμι κἀν δόμοισι κωκύσουσ' ἐμὴν
'Αγαμέμνονός τε μοῖραν. ἀρκείτω βίος.
ἰὼ ξένοι.
οὔτοι δυσοίζω θάμνον ὡς ὄρνις φόβῳ
ἄλλως. θανούσῃ μαρτυρεῖτέ μοι τόδε,
ὅταν γυνὴ γυναικὸς ἀντ' ἐμοῦ θάνῃ,
ἀνήρ τε δυσδάμαρτος ἀντ' ἀνδρὸς πέσῃ.
ἐπιξενοῦμαι ταῦτα δ' ὡς θανουμένη.
ΧΟ. ὦ τλῆμον, οἰκτείρω σε θεσφάτου μόρου.
ΚΑ. ἅπαξ ἔτ' εἰπεῖν ῥῆσιν ἢ θρῆνον θέλω
ἐμὸν τὸν αὐτῆς. ἡλίου δ' ἐπεύχομαι
πρὸς ὕστατον φῶς, τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις,
ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς τίνειν ὁμοῦ,
δούλης θανούσης, εὐμαροῦς χειρώματος.
ἰὼ βρότεια πράγματ'· εὐτυχοῦντα μὲν
σκιά τις ἂν τρέψειεν· εἰ δὲ δυστυχοῖ,
βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσεν γραφήν.
καὶ ταῦτ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ.
ΧΟ. τὸ μὲν εὖ πράσσειν ἀκόρεστον ἔφυ
πᾶσι βροτοῖσιν· δακτυλόδεικτον δ'
οὔτις ἀπειπὼν εἴργει μελάθρων,
μηκέτ' ἐσέλθῃς τάδε, φωνῶν.
καὶ τῷδε πόλιν μὲν ἑλεῖν ἔδοσαν
μάκαρες Πριάμου·

θεοτίμητος δ' οἴκαδ' ἱκάνει.
νῦν δ' εἰ προτέρων αἷμ' ἀποτίσει
καὶ τοῖσι θανοῦσι θανὼν ἄλλων
ποινὰς θανάτων ἀντεπικρανεῖ,
τίς ποτ' ἂν εὔξαιτο βροτῶν ἀσινεῖ
δαίμονι φῦναι τάδ' ἀκούων;

ΑΓ. ὤμοι, πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.

ΧΟΡΕΥΤΗΣ α'.

σῖγα· τίς πληγὴν ἀϋτεῖ καιρίως οὐτασμένος;

ΑΓ. ὤμοι μάλ' αὖθις, δευτέραν πεπληγμένος.

ΧΟ. β'. τοὔργον εἰργάσθαι δοκεῖ μοι βασιλέως οἰμώγματι.

ΧΟ. γ'. ἀλλὰ κοινωσαίμεθ' ἄν πως ἀσφαλῆ βουλεύματα;

ΧΟ. δ'. ἐγὼ μὲν ὑμῖν τὴν ἐμὴν γνώμην λέγω,
πρὸς δῶμα δεῦρ' ἀστοῖσι κηρύσσειν βοήν.

ΧΟ. ε'. ἐμοὶ δ' ὅπως τάχιστά γ' ἐμπεσεῖν δοκεῖ
καὶ πρᾶγμ' ἐλέγχειν ξὺν νεορρύτῳ ξίφει.

ΧΟ. ς'. κἀγὼ τοιούτου γνώματος κοινωνὸς ὢν
ψηφίζομαί τι δρᾶν· τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή.

ΧΟ. ζ'. ὁρᾶν πάρεστι· φροιμιάζονται γὰρ ὡς
τυραννίδος σημεῖα πράσσοντες πόλει.

ΧΟ. η'. χρονίζομεν γάρ. οἱ δὲ τῆς μελλοῦς κλέος
πέδοι πατοῦντες οὐ καθεύδουσιν χερί.

ΧΟ. θ'. οὐκ οἶδα βουλῆς ἧστινος τυχὼν λέγω.
τοῦ δρῶντός ἐστι καὶ τὸ βουλεῦσαι πέρι.

ΧΟ. ι'. κἀγὼ τοιοῦτός εἰμ', ἐπεὶ δυσμηχανῶ
λόγοισι τὸν θανόντ' ἀνιστάναι πάλιν.

ΧΟ. ια'. ἦ καὶ βίον τείνοντες ὧδ' ὑπείξομεν
δόμων καταισχυντῆρσι τοῖσδ' ἡγουμένοις;

ΧΟ. ιβ'. ἀλλ' οὐκ ἀνεκτὸν, ἀλλὰ κατθανεῖν κρατεῖ·
πεπαιτέρα γὰρ μοῖρα τῆς τυραννίδος.

ΧΟ. ιγ'. ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;

ΧΟ. ιδ'. σάφ' εἰδότας χρὴ τῶνδε θυμοῦσθαι πέρι·
τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα.

ΧΟ. ιε'. ταύτην ἐπαινεῖν πάντοθεν πληθύνομαι,

τρανῶς Ἀτρείδην εἰδέναι κυροῦνθ᾽ ὅπως.
ΚΛ. πολλῶν πάροιθεν καιρίως εἰρημένων
τἀναντί᾽ εἰπεῖν οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι.
πῶς γάρ τις ἐχθροῖς ἐχθρὰ πορσύνων, φίλοις
δοκοῦσιν εἶναι, πημονῆς ἀρκύστατ᾽ ἂν
φάρξειεν, ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος;
ἐμοὶ δ᾽ ἀγὼν ὅδ᾽ οὐκ ἀφρόντιστος πάλαι
νείκης παλαιᾶς ἦλθε, σὺν χρόνῳ γε μήν·
ἕστηκα δ᾽ ἔνθ᾽ ἔπαισ᾽ ἐπ᾽ ἐξειργασμένοις.
οὕτω δ᾽ ἔπραξα, καὶ τάδ᾽ οὐκ ἀρνήσομαι,
ὡς μήτε φεύγειν μήτ᾽ ἀμύνεσθαι μόρον.
ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
περιστιχίζω, πλοῦτον εἵματος κακόν.
παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμώγμασι
μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
Ἅιδου νεκρῶν σωτῆρος εὐκταίαν χάριν.
οὕτω τὸν αὑτοῦ θυμὸν ὁρμαίνει πεσών·
κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν
βάλλει μ᾽ ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου,
χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον ἢ διοσδότῳ
γάνει σπορητὸς κάλυκος ἐν λοχεύμασιν.
ὡς ὧδ᾽ ἐχόντων, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
χαίροιτ᾽ ἄν, εἰ χαίροιτ᾽, ἐγὼ δ᾽ ἐπεύχομαι.
εἰ δ᾽ ἦν πρεπόντων ὥστ᾽ ἐπισπένδειν νεκρῷ,
τῷδ᾽ ἂν δικαίως ἦν, ὑπερδίκως μὲν οὖν.
τοσῶνδε κρατῆρ᾽ ἐν δόμοις κακῶν ὅδε
πλήσας ἀραίων αὐτὸς ἐκπίνει μολών.
ΧΟ. θαυμάζομέν σου γλῶσσαν, ὡς θρασύστομος,
ἥτις τοιόνδ᾽ ἐπ᾽ ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.
ΚΛ. πειρᾶσθέ μου γυναικὸς ὡς ἀφράσμονος.
ἐγὼ δ᾽ ἀτρέστῳ καρδίᾳ πρὸς εἰδότας
λέγω· σὺ δ᾽ αἰνεῖν εἴτε με ψέγειν θέλεις
ὅμοιον. οὗτός ἐστιν Ἀγαμέμνων, ἐμὸς
πόσις, νεκρὸς δέ, τῆσδε δεξιᾶς χερὸς

ἔργον δικαίας τέκτονος. τάδ' ὧδ' ἔχει.
ΧΟ. τί κακὸν, ὦ γύναι, χθονοτρεφὲς ἐδανὸν
ἢ ποτὸν πασαμένα ῥυτᾶς ἐξ ἁλὸς ὄρμενον
τόδ' ἐπέθου θύος δημοθρόους τ' ἀράς;
ἀπέδικες, ἀπέταμες· ἀπόπολις δ' ἔσει,
μῖσος ὄβριμον ἀστοῖς.
ΚΛ. νῦν μὲν δικάζεις ἐκ πόλεως φυγὴν ἐμοὶ
καὶ μῖσος ἀστῶν δημόθρους τ' ἔχειν ἀρὰς,
οὐδὲν τότ' ἀνδρὶ τῷδ' ἐναντίον φέρων·
ὃς οὐ προτιμῶν, ὡσπερεὶ βοτοῦ μόρον,
μήλων φλεόντων εὐπόκοις νομεύμασιν,
ἔθυσεν αὑτοῦ παῖδα, φιλτάτην ἐμοὶ
ὠδῖν', ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων.
οὐ τοῦτον ἐκ γῆς τῆσδε χρῆν σ' ἀνδρηλατεῖν,
μιασμάτων ἄποιν'; ἐπήκοος δ' ἐμῶν
ἔργων δικαστὴς τραχὺς εἶ. λέγω δέ σοι
τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένης
ἐκ τῶν ὁμοίων χειρὶ νικήσαντ' ἐμοῦ
ἄρχειν· ἐὰν δὲ τοὔμπαλιν κραίνῃ θεὸς,
γνώσει διδαχθεὶς ὀψὲ γοῦν τὸ σωφρονεῖν.
ΧΟ. μεγαλόμητις εἶ, περίφρονα δ' ἔλακες,
ὥσπερ οὖν φονολιβεῖ τύχᾳ φρὴν ἐπιμαίνεται,
λίπος ἐπ' ὀμμάτων αἵματος ἐμπρέπειν
ἄτιτον. ἔτι σὲ χρὴ στερομέναν φίλων
τύμμα τύμματι τῖσαι.
ΚΛ. καὶ τήνδ' ἀκούεις ὁρκίων ἐμῶν θέμιν·
μὰ τὴν τέλειον τῆς ἐμῆς παιδὸς δίκην,
Ἄτην Ἐρινύν θ', αἷσι τόνδ' ἔσφαξ' ἐγὼ,
οὔ μοι φόβου μέλαθρον ἐλπὶς ἐμπατεῖ,
ἕως ἂν αἴθῃ πῦρ ἐφ' ἑστίας ἐμῆς
Αἴγισθος, ὡς τὸ πρόσθεν εὖ φρονῶν ἐμοί.
οὗτος γὰρ ἡμῖν ἀσπὶς οὐ σμικρὰ θράσους.
κεῖται γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος,
Χρυσηΐδων μείλιγμα τῶν ὑπ' Ἰλίῳ,

1407–1411 = 1426–1430.

ἥ τ' αἰχμάλωτος ἥδε καὶ τερασκόπος
καὶ κοινόλεκτρος τοῦδε, θεσφατηλόγος
πιστὴ ξύνευνος, ναυτίλων δὲ σελμάτων
ἰσοτριβής. ἄτιμα δ' οὐκ ἐπραξάτην.
ὁ μὲν γὰρ οὕτως, ἡ δέ τοι κύκνου δίκην
τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον
κεῖται φιλήτωρ τοῦδ', ἐμοὶ δ' ἐπήγαγεν
εὐνῆς παροψώνημα τῆς ἐμῆς χλιδῆς.

ΧΟ. φεῦ, τίς ἂν ἐν τάχει, μὴ περιώδυνος, μηδὲ δεμνιοτήρης,
μόλοι τὸν ἀεὶ φέρουσ' ἐν ἡμῖν
Μοῖρ' ἀτέλευτον ὕπνον, δαμέντος
φύλακος εὐμενεστάτου
πολλὰ τλάντος γυναικὸς διαί·
πρὸς γυναικὸς δ' ἀπέφθισεν βίον.
ἰὼ ἰὼ παράνους Ἑλένα
μία τὰς πολλάς, τὰς πάνυ πολλὰς
ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ.
νῦν δὲ τελείαν * *
* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
* πολύμναστον ἐπηνθίσω αἷμ' ἄνιπτον.
ἥτις ἦν τότ' ἐν δόμοις
ἔρις ἐρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς.

ΚΛ. μηδὲν θανάτου μοῖραν ἐπεύχου
τοῖσδε βαρυνθείς·
μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψῃς,
ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν
ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλέσασ'
ἀξύστατον ἄλγος ἔπραξε.

ΧΟ. δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ διφυίοισι Τανταλίδαισιν,

1448–1454 = 1468–1474.
1455–1461 = 1537–1550.
1462–1467 = 1475–1480.

κράτος τ' ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν
καρδιόδηκτον ἐμοὶ κρατύνεις.
ἐπὶ δὲ σώματος δίκαν
κόρακος ἐχθροῦ σταθεῖσ' ἐκνόμως
ὕμνον ὑμνεῖν ⏑ – ἐπεύχεται.
ΚΛ. νῦν δ' ὤρθωσας στόματος γνώμην,
τὸν τριπάχυιον
δαίμονα γέννης τῆσδε κικλήσκων.
ἐκ τοῦ γὰρ ἔρως αἱματολοιχὸς
νείρᾳ τρέφεται, πρὶν καταλῆξαι
τὸ παλαιὸν ἄχος, νέος ἰχώρ.
ΧΟ. ἦ μέγαν οἴκοις τοῖσδε
δαίμονα καὶ βαρύμηνιν αἰνεῖς,
φεῦ φεῦ, κακὸν αἶνον ἀτηρᾶς τύχας ἀκορέστου·
ἰὴ ἰὴ διαὶ Διὸς παναιτίου πανεργέτα.
τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται;
τί τῶνδ' οὐ θεόκραντόν ἐστιν;
ἰὼ ἰὼ βασιλεῦ βασιλεῦ,
πῶς σε δακρύσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
ὤμοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύθερον
δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
ΚΛ. αὐχεῖς εἶναι τόδε τοὔργον ἐμόν·
μηδ' ἐπιλεχθῇς
Ἀγαμεμνονίαν εἶναί μ' ἄλοχον.
φανταζόμενος δὲ γυναικὶ νεκροῦ
τοῦδ' ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ
Ἀτρέως χαλεποῦ θοινατῆρος
τόνδ' ἀπέτισεν,
τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας.
ΧΟ. ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ

1481–1504=1505–1529.

τοῦδε φόνου τίς ὁ μαρτυρήσων;
πῶς πῶς; πατρόθεν δὲ συλλήπτωρ γένοιτ' ἂν ἀλάστωρ.
βιάζεται δ' ὁμοσπόροις ἐπιρροαῖσιν αἱμάτων
μέλας Ἄρης· ὅποι δὲ καὶ προβαίνων
πάχνᾳ κουροβόρῳ παρέξει.
ἰὼ ἰὼ βασιλεῦ βασιλεῦ,
πῶς σε δακρύσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
ὤμοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύθερον
δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
ΚΛ. [οὔτ' ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον
τῷδε γενέσθαι.]
οὐδὲ γὰρ οὗτος δολίαν ἄτην
οἴκοισιν ἔθηκ';
ἀλλ' ἐμὸν ἐκ τοῦδ' ἔρνος ἀερθὲν,
τὴν πολυκλαύτην Ἰφιγενείαν,
ἄξια δράσας ἄξια πάσχων
μηδὲν ἐν Ἅιδου μεγαλαυχείτω,
ξιφοδηλήτῳ
θανάτῳ τίσας ἅπερ ἦρξεν.
ΧΟ. ἀμηχανῶ φροντίδος στερηθεὶς
εὐπάλαμον μέριμναν
ὅπα τράπωμαι, πίτνοντος οἴκου.
δέδοικα δ' ὄμβρου κτύπον δομοσφαλῆ
τὸν αἱματηρόν· ψακὰς δὲ λήγει.
δίκην δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμα θηγάνει βλάβης
πρὸς ἄλλαις θηγάναισι Μοῖρα.
ἰὼ γᾶ γᾶ, εἴθ' ἔμ' ἐδέξω,
πρὶν τόνδ' ἐπιδεῖν ἀργυροτοίχου
δροίτας κατέχοντα χαμεύνην.
τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων;

1530–1536 = 1560–1566.

ἦ σὺ τόδ' ἔρξαι τλήσει, κτείνασ'
ἄνδρα τὸν αὑτῆς, ἀποκωκῦσαι
ψυχὴν, ἄχαριν χάριν ἀντ' ἔργων
μεγάλων ἀδίκως ἐπικρᾶναι;
τίς δ' ἐπιτύμβιον αἶνον ἐπ' ἀνδρὶ θείῳ
ξὺν δάκρυσιν ἰάπτων
ἀλαθείᾳ φρενῶν πονήσει;

ΚΛ. οὐ σὲ προσήκει τὸ μέλημα λέγειν
τοῦτο· πρὸς ἡμῶν
κάππεσε, κάτθανε, καὶ καταθάψομεν
οὐχ ὑπὸ κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων,
* * * * *
* * * *
ἀλλ' Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως
θυγάτηρ, ὡς χρὴ,
πατέρ' ἀντιάσασα πρὸς ὠκύπορον
πόρθμευμ' ἀχέων
περὶ χεῖρε βαλοῦσα φιλήσει.

ΧΟ. ὄνειδος ἥκει τόδ' ἀντ' ὀνείδους.
δύσμαχα δ' ἐστὶ κρῖναι.
φέρει φέροντ', ἐκτίνει δ' ὁ καίνων.
μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν θρόνῳ Διὸς
παθεῖν τὸν ἔρξαντα. θέσμιον γάρ·
τίς ἂν γονὰν ἀραῖον ἐκβάλοι δόμων;
κεκόλληται γένος πρὸς ἄτᾳ.

ΚΛ. ἐς τόνδ' ἐνέβης ξὺν ἀληθείᾳ
χρησμόν. ἐγὼ δ' οὖν
ἐθέλω δαίμονι τῷ Πλεισθενιδᾶν
ὅρκους θεμένη τάδε μὲν στέργειν,
δύστλητά περ ὄνθ', ὃ δὲ λοιπὸν, ἰόντ'
ἐκ τῶνδε δόμων ἄλλην γενεὰν
τρίβειν θανάτοις αὐθένταισι.
κτεάνων τε μέρος
βαιὸν ἐχούσῃ πᾶν ἀπόχρη μοι

1551–1559=1567–1576

κἀλληλοφόνους
μανίας μελάθρων ἀφελούσῃ.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ὦ φέγγος εὖφρον ἡμέρας δικηφόρου.
φαίην ἂν ἤδη νῦν βροτῶν τιμαόρους
θεοὺς ἄνωθεν γῆς ἐποπτεύειν ἄχη,
ἰδὼν ὑφαντοῖς ἐν πέπλοις Ἐρινύων
τὸν ἄνδρα τόνδε κείμενον φίλως ἐμοί,
χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς.
Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τούτου πατήρ,
πατέρα Θυέστην τὸν ἐμόν, ὡς τορῶς φράσαι,
αὐτοῦ δ' ἀδελφόν, ἀμφίλεκτος ὢν κράτει,
ἠνδρηλάτησεν ἐκ πόλεώς τε καὶ δόμων.
καὶ προστρόπαιος ἑστίας μολὼν πάλιν
τλήμων Θυέστης μοῖραν ηὕρετ' ἀσφαλῆ,
τὸ μὴ θανὼν πατρῷον αἱμάξαι πέδον.
αὐτοῦ ξένια δὲ τοῦδε δύσθεος πατὴρ
Ἀτρεύς, προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως, πατρὶ
τὠμῷ, κρεουργὸν ἦμαρ εὐθύμως ἄγειν
δοκῶν, παρέσχε δαῖτα παιδείων κρεῶν.
τὰ μὲν ποδήρη καὶ χερῶν ἄκρους κτένας
* * * * *
ἔθρυπτ' ἄνωθεν ἀνδρακὰς καθήμενος
ἄσημ'· ὁ δ' αὐτῶν αὐτίκ' ἀγνοίᾳ λαβὼν
ἔσθει βορὰν ἄσωτον, ὡς ὁρᾷς, γένει.
κἄπειτ' ἐπιγνοὺς ἔργον οὐ καταίσιον
ᾤμωξεν, ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἐμῶν,
μόρον δ' ἄφερτον Πελοπίδαις ἐπεύχεται,
λάκτισμα δείπνου ξυνδίκως τιθεὶς ἀρᾷ,
οὕτως ὀλέσθαι πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος.
ἐκ τῶνδέ σοι πεσόντα τόνδ' ἰδεῖν πάρα.
κἀγὼ δίκαιος τοῦδε τοῦ φόνου ῥαφεύς·
τρίτον γὰρ ὄντα μ' ἐπὶ δέκ' ἀθλίῳ πατρὶ
ξυνεξελαύνει τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις.
τραφέντα δ' αὖθις ἡ δίκη κατήγαγεν.

καὶ τοῦδε τἀνδρὸς ἡψάμην θυραῖος ὤν,
πᾶσαν ξυνάψας μηχανὴν δυσβουλίας.
οὕτω καλὸν δὴ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμοί,
ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν.

ΧΟ. Αἴγισθ', ὑβρίζειν ἐν κακοῖσιν οὐ σέβω.
σὺ δ' ἄνδρα τόνδε φῂς ἑκὼν κατακτανεῖν,
μόνος δ' ἔποικτον τόνδε βουλεῦσαι φόνον·
οὔ φημ' ἀλύξειν ἐν δίκῃ τὸ σὸν κάρα
δημορριφεῖς, σάφ' ἴσθι, λευσίμους ἀράς.

ΑΙ. σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρᾳ προσήμενος
κώπῃ, κρατούντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός;
γνώσει γέρων ὢν ὡς διδάσκεσθαι βαρὺ
τῷ τηλικούτῳ, σωφρονεῖν εἰρημένον.
δεσμὸς δὲ καὶ τὸ γῆρας αἵ τε νήστιδες
δύαι διδάσκειν ἐξοχώταται φρενῶν
ἰατρομάντεις. οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν τάδε;
πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ παίσας μογῇς.

ΧΟ. γύναι, σὺ τοῦδ' ἥκοντος ἐκ μάχης νέον
οἰκουρὸς εὐνὴν ἀνδρὸς αἰσχύνουσ' ἅμα
ἀνδρὶ στρατηγῷ τόνδ' ἐβούλευσας μόρον;

ΑΙ. καὶ ταῦτα τἄπη κλαυμάτων ἀρχηγενῆ.
Ὀρφεῖ δὲ γλῶσσαν τὴν ἐναντίαν ἔχεις.
ὁ μὲν γὰρ ἦγε πάντ' ἀπὸ φθογγῆς χαρᾷ,
σὺ δ' ἐξορίνας νηπίοις ὑλάγμασιν
ἄξει· κρατηθεὶς δ' ἡμερώτερος φανεῖ.

ΧΟ. ὡς δὴ σύ μοι τύραννος Ἀργείων ἔσει,
ὃς οὐκ, ἐπειδὴ τῷδ' ἐβούλευσας μόρον,
δρᾶσαι τόδ' ἔργον οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως;

ΑΙ. τὸ γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικὸς ἦν σαφῶς·
ἐγὼ δ' ὕποπτος ἐχθρὸς ἦ παλαιγενής.
ἐκ τῶν δὲ τοῦδε χρημάτων πειράσομαι
ἄρχειν πολιτῶν· τὸν δὲ μὴ πειθάνορα
ζεύξω βαρείαις οὔτι μοι σειραφόρον
κριθῶντα πῶλον· ἀλλ' ὁ δυσφιλεῖ σκότῳ
λιμὸς ξύνοικος μαλθακόν σφ' ἐπόψεται.

ΧΟ. τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ' ἀπὸ ψυχῆς κακῆς
οὐκ αὐτὸς ἠνάριζες, ἀλλά νιν γυνὴ
χώρας μίασμα καὶ θεῶν ἐγχωρίων
ἔκτειν'; Ὀρέστης ἆρά που βλέπει φάος,
ὅπως κατελθὼν δεῦρο πρευμενεῖ τύχῃ
ἀμφοῖν γένηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς;
ΑΙ. ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν καὶ λέγειν, γνώσει τάχα.
ΧΟ. εἶα δή, φίλοι λοχῖται, τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε.
ΑΙ. * * * * * * *
ΧΟ. εἶα δή, ξίφος πρόκωπον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω.
ΑΙ. ἀλλὰ μὴν κἀγὼ πρόκωπος οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν.
ΧΟ. δεχομένοις λέγεις θανεῖν σε· τὴν τύχην δ' αἱρούμεθα.
ΚΛ. μηδαμῶς, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἄλλα δράσωμεν κακά.
ἀλλὰ καὶ τάδ' ἐξαμῆσαι πολλὰ δύστηνον θέρος.
πημονῆς δ' ἅλις γ' ὑπάρχει· μηδὲν αἱματώμεθα.
στείχεθ' οἱ γέροντες ἤδη πρὸς δόμους πεπρωμένους,
πρὶν παθεῖν. ἔρξαντα καιρὸν χρῆν τάδ' ὡς ἐπράξαμεν.
εἰ δέ τοι μόχθων γένοιτο, τῶνδ' ἅλις γ' ἐχοίμεθ' ἄν,
δαίμονος χηλῇ βαρείᾳ δυστυχῶς πεπληγμένοι.
ὧδ' ἔχει λόγος γυναικός, εἴ τις ἀξιοῖ παθεῖν.
ΑΙ. ἀλλὰ τούσδ' ἐμοὶ ματαίαν γλῶσσαν ὧδ' ἀπανθίσαι,
κἀκβαλεῖν ἔπη τοιαῦτα δαίμονος πειρωμένους,
σώφρονος γνώμης δ' ἁμαρτεῖν, τὸν κρατοῦντα * * *
ΧΟ. οὐκ ἂν Ἀργείων τόδ' εἴη, φῶτα προσσαίνειν κακόν.
ΑΙ. ἀλλ' ἐγώ σ' ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις μέτειμ' ἔτι.
ΧΟ. οὔκ, ἐὰν δαίμων Ὀρέστην δεῦρ' ἀπευθύνῃ μολεῖν.
ΑΙ. οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους.
ΧΟ. πρᾶσσε, πιαίνου, μιαίνων τὴν δίκην· ἐπεὶ πάρα.
ΑΙ. ἴσθι μοι δώσων ἄποινα τῆσδε μωρίας χάριν.
ΧΟ. κόμπασον θαρσῶν, ἀλέκτωρ ὥστε θηλείας πέλας.
ΚΛ. μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων· ἐγὼ
καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων καλῶς.

ΧΟΗΦΟΡΟΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΤΡΟΦΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΠΥΛΑΔΗΣ.

ΧΟΗΦΟΡΟΙ.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

Ἑρμῆ χθόνιε πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη,
σωτὴρ γενοῦ μοι ξύμμαχός τ' αἰτουμένῳ·
ἥκω γὰρ ἐς γῆν τήνδε καὶ κατέρχομαι.
τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ τῷδε κηρύσσω πατρὶ
κλύειν, ἀκοῦσαι. * *
* * * * * *
* * πλόκαμον Ἰνάχῳ θρεπτήριον,
τὸν δεύτερον δὲ τόνδε πενθητήριον
* * * * * *
οὐ γὰρ παρὼν ᾤμωξα σὸν, πάτερ, μόρον
οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ' ἐπ' ἐκφορᾷ νεκροῦ.
* * * * * *
ἔα,
τί χρῆμα λεύσσω; τίς ποθ' ἥδ' ὁμήγυρις
στείχει γυναικῶν φάρεσιν μελαγχίμοις
πρέπουσα; ποίᾳ ξυμφορᾷ προσεικάσω;
πότερα δόμοισι πῆμα προσκυρεῖ νέον;
ἢ πατρὶ τὠμῷ τάσδ' ἐπεικάσας τύχω
χοὰς φερούσας νερτέροις μειλίγματα;
οὐδέν ποτ' ἄλλο· καὶ γὰρ Ἠλέκτραν δοκῶ
στείχειν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν πένθει λυγρῷ
πρέπουσαν. ὦ Ζεῦ, δός με τίσασθαι μόρον
πατρὸς, γενοῦ δὲ ξύμμαχος θέλων ἐμοί.
Πυλάδη, σταθῶμεν ἐκποδὼν, ὡς ἂν σαφῶς
μάθω γυναικῶν ἥτις ἥδε προστροπή.

ΧΟΡΟΣ.

ἰαλτὸς ἐκ δόμων ἔβαν
χοᾶν προπομπὸς ὀξύχειρι σὺν κτύπῳ.

22–31=32–41.

πρέπει παρῆς φοινίοις ἀμυγμοῖς
ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ·
δι' αἰῶνος δ' ἰυγμοῖσι βόσκεται κέαρ.
λινοφθόροι δ' ὑφασμάτων
λακίδες ἔφλαδον ὑπ' ἄλγεσιν,
πρόστερνοι στολμοὶ
πέπλων ἀγελάστοις
ξυμφοραῖς πεπληγμένων.
τορὸς γὰρ ὀρθόθριξ φόβος,
δόμων ὀνειρόμαντις, ἐξ ὕπνου κότον
πνέων, ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα
μυχόθεν ἔλακε περὶ φόβῳ,
γυναικείοισιν ἐν δώμασιν βαρὺς πίτνων.
κριταί τε τῶνδ' ὀνειράτων
θεόθεν ἔλακον ὑπέγγυοι
μέμφεσθαι τοὺς γᾶς
νέρθεν περιθύμως
τοῖς κτανοῦσί τ' ἐγκοτεῖν.
τοιάνδε χάριν ἀχάριτον ἀπότροπον κακῶν,
ἰὼ γαῖα μαῖα, μωμένα μ' ἰάλλει
δύσθεος γυνά. φοβοῦμαι δ' ἔπος τόδ' ἐκβαλεῖν.
τί γὰρ λύτρον πεσόντος αἵματος πέδοι;
ἰὼ πάνοιζυς ἑστία,
ἰὼ κατασκαφαὶ δόμων.
ἀνήλιοι, βροτοστυγεῖς
δνόφοι καλύπτουσι δόμους
δεσποτᾶν θανάτοισι.
σέβας δ' ἄμαχον, ἀδάματον, ἀπόλεμον τὸ πρὶν,
δι' ὤτων φρενός τε δαμίας περαῖνον,
νῦν ἀφίσταται. φοβεῖται δέ τις. τὸ δ' εὐτυχεῖν,
τόδ' ἐν βροτοῖς θεός τε καὶ θεοῦ πλέον.
ῥοπὰ δ' ἐπισκοπεῖ Δίκας
ταχεῖα τοὺς μὲν ἐν φάει,
τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ σκότου

42–53 = 54–65.

μένει χρονίζοντα βρύει·
τοὺς δ' ἄκρατος ἔχει νύξ.
δι' αἵματ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονὸς τροφοῦ
τίτας φόνος πέπηγεν, οὐ διαρρύδαν.
διαλγὴς ἄτα διαφέρει τὸν αἴτιον
παναρκέτας νόσου. * *
οἴγοντι δ' οὔτι νυμφικῶν ἑδωλίων
ἄκος, πόροι τε πάντες ἐκ μιᾶς ὁδοῦ
βαίνοντες τὸν χερομυσῆ
φόνον καθαίροντες ἰοῦσαν ἄτην.
ἐμοὶ δ', ἀνάγκαν γὰρ ἀμφίπτολιν
θεοὶ προσήνεγκαν· ἐκ γὰρ οἴκων
πατρῴων δουλίαν ἐσᾶγον αἶσαν,
δίκαια καὶ μὴ δίκαια,
πρέποντ' ἀρχαῖς βίου,
βίᾳ φερομένων αἰνέσαι, πικρὸν φρενῶν
στύγος κρατούσῃ. δακρύω δ' ὑφ' εἱμάτων
ματαίοισι δεσποτᾶν
τύχαις, κρυφαίοις πένθεσιν παχνουμένη.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

δμωαὶ γυναῖκες, δωμάτων εὐθήμονες,
ἐπεὶ πάρεστε τῆσδε προστροπῆς ἐμοὶ
πομποί, γένεσθε τῶνδε σύμβουλοι πέρι·
τύμβῳ χέουσα τάσδε κηδείους χοὰς
πῶς εὔφρον' εἴπω, πῶς κατεύξωμαι πατρί;
πότερα λέγουσα παρὰ φίλης φίλῳ φέρειν
γυναικὸς ἀνδρί, τῆς ἐμῆς μητρὸς πάρα;
τῶνδ' οὐ πάρεστι θάρσος, οὐδ' ἔχω τί φῶ,
χέουσα τόνδε πέλανον ἐν τύμβῳ πατρός.
ἢ τοῦτο φάσκω τοὔπος, ὡς νόμος βροτοῖς
ἔσθλ' ἀντιδοῦναι τοῖσι πέμπουσιν τάδε
στέφη, δόσιν γε τῶν κακῶν ἐπαξίαν;
ἢ σῖγ' ἀτίμως, ὥσπερ οὖν ἀπώλετο
πατήρ, τάδ' ἐκχέουσα, γάποτον χύσιν,

66–70=71–74.

στείχω, καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψας πάλιν
δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασιν;
τῆσδ' ἐστὲ βουλῆς, ὦ φίλαι, μεταίτιαι.
κοινὸν γὰρ ἔχθος ἐν δόμοις νομίζομεν.
μὴ κεύθετ' ἔνδον καρδίας φόβῳ τινός.
τὸ μόρσιμον γὰρ τόν τ' ἐλεύθερον μένει
καὶ τὸν πρὸς ἄλλης δεσποτούμενον χερός.
λέγοις ἄν, εἴ τι τῶνδ' ἔχοις ὑπέρτερον.

ΧΟ. αἰδουμένη σοὶ βωμὸν ὣς τύμβον πατρὸς
λέξω, κελεύεις γάρ, τὸν ἐκ φρενὸς λόγον.

ΗΛ. λέγοις ἄν, ὥσπερ ᾐδέσω τάφον πατρός.

ΧΟ. φθέγγου χέουσα σεμνὰ τοῖσιν εὔφροσιν.

ΗΛ. τίνας δὲ τούτους τῶν φίλων προσεννέπω;

ΧΟ. πρῶτον μὲν αὐτὴν χὤστις Αἴγισθον στυγεῖ.

ΗΛ. ἐμοί τε καὶ σοί τἄρ' ἐπεύξομαι τάδε.

ΧΟ. αὐτὴ σὺ ταῦτα μανθάνουσ' ἤδη φράσαι.

ΗΛ. τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῇδε προστιθῶ στάσει;

ΧΟ. μέμνησ' Ὀρέστου, κεἰ θυραῖός ἐσθ' ὅμως.

ΗΛ. εὖ τοῦτο κἀφρένωσας οὐχ ἥκιστά με.

ΧΟ. τοῖς αἰτίοις νῦν τοῦ φόνου μεμνημένη

ΗΛ. τί φῶ; δίδασκ' ἄπειρον ἐξηγουμένη.

ΧΟ. ἐλθεῖν τιν' αὐτοῖς δαίμον' ἢ βροτῶν τινά

ΗΛ. πότερα δικαστὴν ἢ δικηφόρον λέγεις;

ΧΟ. ἁπλῶς τι φράζουσ', ὅστις ἀνταποκτενεῖ.

ΗΛ. καὶ ταῦτά μοὐστὶν εὐσεβῆ θεῶν πάρα;

ΧΟ. πῶς δ' οὐ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμείβεσθαι κακοῖς;

ΗΛ. κῆρυξ μέγιστε τῶν ἄνω τε καὶ κάτω,
ἄρηξον, Ἑρμῆ χθόνιε, κηρύξας ἐμοὶ,
τοὺς γῆς ἔνερθε δαίμονας κλύειν ἐμὰς
εὐχάς, πατρῴων δωμάτων ἐπισκόπους,
καὶ γαῖαν αὐτὴν, ἣ τὰ πάντα τίκτεται.
θρέψασά τ' αὖθις τῶνδε κῦμα λαμβάνει·
κἀγὼ χέουσα τάσδε χέρνιβας φθιτοῖς
λέγω καλοῦσα πατέρ', ἐποίκτειρόν τ' ἐμὲ
φίλον τ' Ὀρέστην πῶς ἀνάξομεν δόμοις.

πεπραμένοι γὰρ νῦν γέ πως ἀλώμεθα
πρὸς τῆς τεκούσης, ἄνδρα δ' ἀντηλλάξατο
Αἴγισθον, ὅσπερ σοῦ φόνου μεταίτιος.
κἀγὼ μὲν ἀντίδουλος· ἐκ δὲ χρημάτων
φεύγων Ὀρέστης ἐστίν, οἱ δ' ὑπερκόπως
ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα.
ἐλθεῖν δ' Ὀρέστην δεῦρο σὺν τύχῃ τινὶ
κατεύχομαί σοι. καὶ σὺ κλῦθί μου, πάτερ·
αὐτῇ τέ μοι δὸς σωφρονεστέραν πολὺ
μητρὸς γενέσθαι χεῖρά τ' εὐσεβεστέραν.
ἡμῖν μὲν εὐχὰς τάσδε· τοῖς δ' ἐναντίοις
λέγω φανῆναί σου, πάτερ, τιμάορον,
καὶ τοὺς κτανόντας ἀντικατθανεῖν δίκῃ.
ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς ἐμῆς ἀρᾶς,
κείνοις λέγουσα τήνδε τὴν κακὴν ἀράν·
ἡμῖν δὲ πομπὸς ἴσθι τῶν ἐσθλῶν ἄνω,
ξὺν θεοῖσι καὶ γῇ καὶ δίκῃ νικηφόρῳ.
τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς τάσδ' ἐπισπένδω χοάς.
ὑμᾶς δὲ κωκυτοῖς ἐπανθίζειν νόμος,
παιᾶνα τοῦ θανόντος ἐξαυδωμένας.
ΧΟ. ἵετε δάκρυ καναχὲς ὀλόμενον
ὀλομένῳ δεσπότᾳ,
πρὸς ἔρυμα τόδε κακῶν κεδνῶν τ'
ἀπότροπον ἄγος ἀπεύχετον
κεχυμένων χοᾶν. κλύε δέ μοι, σέβας,
κλύ', ὦ δέσποτ', ἐξ ἀμαυρᾶς φρενός.
ὀτοτοτοῖ, ἴτω
δορυσθενὴς ἀνὴρ, ἀναλυτὴρ δόμων,
Σκυθικά τ' ἐν χεροῖν παλίντον'
ἐν ἔργῳ βέλη 'πιπάλλων Ἄρης,
σχέδιά τ' αὐτόκωπα νωμῶν ξίφη,
ΗΛ. ἔχει μὲν ἤδη γαπότους χοὰς πατήρ,
νέου δὲ μύθου τοῦδε κοινωνήσατε.
ΧΟ. λέγοις ἄν· ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ.
ΗΛ. ὁρῶ τομαῖον τόνδε βόστρυχον τάφῳ.

ΧΟ. τίνος ποτ' ἀνδρὸς, ἢ βαθυζώνου κόρης;
ΗΛ. εὐξύμβολον τόδ' ἐστὶ παντὶ δοξάσαι.
ΧΟ. πῶς οὖν παλαιὰ παρὰ νεωτέρας μάθω;
ΗΛ. οὐκ ἔστιν ὅστις πλὴν ἑνὸς κείραιτό νιν.
ΧΟ. ἐχθροὶ γὰρ οἷς προσῆκε πενθῆσαι τριχί.
ΗΛ. καὶ μὴν ὅδ' ἐστὶ κάρτ' ἰδεῖν ὁμόπτερος.
ΧΟ. ποίαις ἐθείραις; τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν.
ΗΛ. αὐτοῖσιν ἡμῖν κάρτα προσφερὴς ἰδεῖν.
ΧΟ. μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ἦ τόδε;
ΗΛ. μάλιστ' ἐκείνου βοστρύχοις προσείδεται.
ΧΟ. καὶ πῶς ἐκεῖνος δεῦρ' ἐτόλμησεν μολεῖν;
ΗΛ. ἔπεμψε χαίτην κουρίμην χάριν πατρί.
ΧΟ. οὐχ ἧσσον εὐδάκρυτά μοι λέγεις τάδε,
εἰ τῆσδε χώρας μήποτε ψαύσει ποδί.
ΗΛ. κἀμοὶ προσέστη καρδίας κλυδώνιον
χολῆς, ἐπαίσθην δ' ὡς διανταίῳ βέλει·
ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι
σταγόνες ἄφαρκτοι δυσχίμου πλημμυρίδος,
πλόκαμον ἰδούσῃ τόνδε· πῶς γὰρ ἐλπίσω
ἀστῶν τιν' ἄλλον τῆσδε δεσπόζειν φόβης;
ἀλλ' οὐδὲ μήν νιν ἡ κτανοῦσ' ἐκείρατο,
ἐμὴ δὲ μήτηρ, οὐδαμῶς ἐπώνυμον
φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη.
ἐγὼ δ' ὅπως μὲν ἄντικρυς τάδ' αἰνέσω,
εἶναι τόδ' ἀγλάϊσμά μοι τοῦ φιλτάτου
βροτῶν Ὀρέστου· σαίνομαι δ' ὑπ' ἐλπίδος.
φεῦ.
εἴθ' εἶχε φωνὴν εὔφρον' ἀγγέλου δίκην,
ὅπως δίφροντις οὖσα μὴ 'κινυσσόμην,
ἀλλ' ἢ σάφ' ἦν μοι τόνδ' ἀποπτύσαι πλόκον,
εἴπερ γ' ἀπ' ἐχθροῦ κρατὸς ἦν τετμημένος,
ἢ ξυγγενὴς ὢν εἶχε συμπενθεῖν ἐμοὶ,
ἄγαλμα τύμβου τοῦδε καὶ τιμὴν πατρός.
ἀλλ' εἰδότας μὲν τοὺς θεοὺς καλούμεθα,
οἵοισιν ἐν χειμῶσι ναυτίλων δίκην

στροβοῦμεθ᾽· εἰ δὲ χρὴ τυχεῖν σωτηρίας,
σμικροῦ γένοιτ᾽ ἂν σπέρματος μέγας πυθμήν.
καὶ μὴν στίβοι γε, δεύτερον τεκμήριον,
ποδῶν ὅμοιοι τοῖς τ᾽ ἐμοῖσιν ἐμφερεῖς.
καὶ γὰρ δύ᾽ ἐστὸν τώδε περιγραφὰ ποδοῖν,
αὐτοῦ τ᾽ ἐκείνου καὶ ξυνεμπόρου τινος.
πτέρναι τενόντων θ᾽ ὑπογραφαὶ μετρούμεναι
ἐς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις.
πάρεστι δ᾽ ὠδὶς καὶ φρενῶν καταφθορά.
ΟΡ. εὔχου τὰ λοιπὰ, τοῖς θεοῖς τελεσφόρους
εὐχὰς ἐπαγγέλλουσα, τυγχάνειν καλῶς.
ΗΛ. ἐπεὶ τί νῦν ἕκατι δαιμόνων κυρῶ ;
ΟΡ. εἰς ὄψιν ἥκεις ὧνπερ ἐξηύχου πάλαι.
ΗΛ. καὶ τίνα σύνοισθά μοι καλουμένη βροτῶν ;
ΟΡ. ξύνοιδ᾽ Ὀρέστην πολλά σ᾽ ἐκπαγλουμένην.
ΗΛ. καὶ πρὸς τί δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων ;
ΟΡ. ὅδ᾽ εἰμί· μὴ μάτευ᾽ ἐμοῦ μᾶλλον φίλον.
ΗΛ. ἀλλ᾽ ἦ δόλον τιν᾽, ὦ ξέν᾽, ἀμφί μοι πλέκεις ;
ΟΡ. αὐτὸς καθ᾽ αὑτοῦ τἄρα μηχανορραφῶ.
ΗΛ. ἀλλ᾽ ἐν κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς γελᾶν θέλεις.
ΟΡ. κἀν τοῖς ἐμοῖς ἄρ᾽, εἴπερ ἔν γε τοῖσι σοῖς.
ΗΛ. ὡς ὄντ᾽ Ὀρέστην τάδε σ᾽ ἐγὼ προσεννέπω ;
ΟΡ. αὐτὸν μὲν οὖν ὁρῶσα δυσμαθεῖς ἐμέ.
κουρὰν δ᾽ ἰδοῦσα τήνδε κηδείου τριχὸς
ἰχνοσκοποῦσά τ᾽ ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς
ἀνεπτερώθης κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ·
σκέψαι τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον τριχὸς
σαυτῆς ἀδελφοῦ ξύμμετρον τῷ σῷ κάρᾳ,
ἰδοῦ δ᾽ ὕφασμα τοῦτο, σῆς ἔργον χερὸς,
σπάθης τε πληγὰς ἠδὲ θήρειον γραφήν.
ἔνδον γενοῦ, χαρᾷ δὲ μὴ ᾽κπλαγῇς φρένας·
τοὺς φιλτάτους γὰρ οἶδα νῷν ὄντας πικρούς.
ΗΛ. ὦ φίλτατον μέλημα δώμασιν πατρὸς,
δακρυτὸς ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου,
ἀλκῇ πεποιθὼς δῶμ᾽ ἀνακτήσει πατρός.

ΧΟ. *τίνος ποτ' ἀνδρὸς, ἢ βαθυζώνου κόρης;*
ΗΛ. *εὐξύμβολον τόδ' ἐστὶ παντὶ δοξάσαι.*
ΧΟ. *πῶς οὖν παλαιὰ παρὰ νεωτέρας μάθω;*
ΗΛ. *οὐκ ἔστιν ὅστις πλὴν ἑνὸς κείραιτό νιν.*
ΧΟ. *ἐχθροὶ γὰρ οἷς προσῆκε πενθῆσαι τριχί.*
ΗΛ. *καὶ μὴν ὅδ' ἐστὶ κάρτ' ἰδεῖν ὁμόπτερος.*
ΧΟ. *ποίαις ἐθείραις; τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν.*
ΗΛ. *αὐτοῖσιν ἡμῖν κάρτα προσφερὴς ἰδεῖν.*
ΧΟ. *μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ἦ τόδε;*
ΗΛ. *μάλιστ' ἐκείνου βοστρύχοις προσείδεται.*
ΧΟ. *καὶ πῶς ἐκεῖνος δεῦρ' ἐτόλμησεν μολεῖν;*
ΗΛ. *ἔπεμψε χαίτην κουρίμην χάριν πατρί.*
ΧΟ. *οὐχ ἧσσον εὐδάκρυτά μοι λέγεις τάδε,*
εἰ τῆσδε χώρας μήποτε ψαύσει ποδί.
ΗΛ. *κἀμοὶ προσέστη καρδίας κλυδώνιον*
χολῆς, ἐπαίσθην δ' ὡς διανταίῳ βέλει·
ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι
σταγόνες ἄφαρκτοι δυσχίμου πλημμυρίδος,
πλόκαμον ἰδούσῃ τόνδε· πῶς γὰρ ἐλπίσω
ἀστῶν τιν' ἄλλον τῆσδε δεσπόζειν φόβης;
ἀλλ' οὐδὲ μήν νιν ἡ κτανοῦσ' ἐκείρατο,
ἐμὴ δὲ μήτηρ, οὐδαμῶς ἐπώνυμον
φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη.
ἐγὼ δ' ὅπως μὲν ἄντικρυς τάδ' αἰνέσω,
εἶναι τόδ' ἀγλάϊσμά μοι τοῦ φιλτάτου
βροτῶν Ὀρέστου· σαίνομαι δ' ὑπ' ἐλπίδος.
φεῦ.
εἴθ' εἶχε φωνὴν εὔφρον' ἀγγέλου δίκην,
ὅπως δίφροντις οὖσα μὴ 'κινυσσόμην,
ἀλλ' ἢ σάφ' ἦν μοι τόνδ' ἀποπτύσαι πλόκον,
εἴπερ γ' ἀπ' ἐχθροῦ κρατὸς ἦν τετμημένος,
ἢ ξυγγενὴς ὢν εἶχε συμπενθεῖν ἐμοί,
ἄγαλμα τύμβου τοῦδε καὶ τιμὴν πατρός.
ἀλλ' εἰδότας μὲν τοὺς θεοὺς καλούμεθα,
οἵοισιν ἐν χειμῶσι ναυτίλων δίκην

στροβοῦμεθ'· εἰ δὲ χρὴ τυχεῖν σωτηρίας,
σμικροῦ γένοιτ' ἂν σπέρματος μέγας πυθμήν.
καὶ μὴν στίβοι γε, δεύτερον τεκμήριον,
ποδῶν ὅμοιοι τοῖς τ' ἐμοῖσιν ἐμφερεῖς.
καὶ γὰρ δύ' ἐστὸν τώδε περιγραφὰ ποδοῖν,
αὐτοῦ τ' ἐκείνου καὶ ξυνεμπόρου τινος.
πτέρναι τενόντων θ' ὑπογραφαὶ μετρούμεναι
ἐς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις.
πάρεστι δ' ὠδὶς καὶ φρενῶν καταφθορά.
ΟΡ. εὔχου τὰ λοιπὰ, τοῖς θεοῖς τελεσφόρους
εὐχὰς ἐπαγγέλλουσα, τυγχάνειν καλῶς.
ΗΛ. ἐπεὶ τί νῦν ἕκατι δαιμόνων κυρῶ;
ΟΡ. εἰς ὄψιν ἥκεις ὧνπερ ἐξηύχου πάλαι.
ΗΛ. καὶ τίνα σύνοισθά μοι καλουμένη βροτῶν;
ΟΡ. ξύνοιδ' Ὀρέστην πολλά σ' ἐκπαγλουμένην.
ΗΛ. καὶ πρὸς τί δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων;
ΟΡ. ὅδ' εἰμί· μὴ μάτευ' ἐμοῦ μᾶλλον φίλον.
ΗΛ. ἀλλ' ἦ δόλον τιν', ὦ ξέν', ἀμφί μοι πλέκεις;
ΟΡ. αὐτὸς καθ' αὑτοῦ τἄρα μηχανορραφῶ.
ΗΛ. ἀλλ' ἐν κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς γελᾶν θέλεις.
ΟΡ. κἀν τοῖς ἐμοῖς ἄρ', εἴπερ ἔν γε τοῖσι σοῖς.
ΗΛ. ὡς ὄντ' Ὀρέστην τάδε σ' ἐγὼ προσεννέπω;
ΟΡ. αὐτὸν μὲν οὖν ὁρῶσα δυσμαθεῖς ἐμέ.
κουρὰν δ' ἰδοῦσα τήνδε κηδείου τριχὸς
ἰχνοσκοποῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς
ἀνεπτερώθης κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ·
σκέψαι τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον τριχὸς
σαυτῆς ἀδελφοῦ ξύμμετρον τῷ σῷ κάρᾳ,
ἰδοῦ δ' ὕφασμα τοῦτο, σῆς ἔργον χερὸς,
σπάθης τε πληγὰς ἠδὲ θήρειον γραφήν.
ἔνδον γενοῦ, χαρᾷ δὲ μὴ 'κπλαγῇς φρένας·
τοὺς φιλτάτους γὰρ οἶδα νῷν ὄντας πικρούς.
ΗΛ. ὦ φίλτατον μέλημα δώμασιν πατρὸς,
δακρυτὸς ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου,
ἀλκῇ πεποιθὼς δῶμ' ἀνακτήσει πατρός.

ὦ τερπνὸν ὄνομα τέσσαρας μοίρας ἔχον
ἐμοί· προσαυδᾶν δ' ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον
πατέρα τε καὶ τὸ μητρὸς ἐς σέ μοι ῥέπει
στέργηθρον—ἡ δὲ πανδίκως ἐχθαίρεται—
καὶ τῆς τυθείσης νηλεῶς ὁμοσπόρου·
πιστὸς δ' ἀδελφὸς ἦσθ', ἐμοὶ σέβας φέρων·
μόνον Κράτος τε καὶ Δίκη ξὺν τῷ τρίτῳ
πάντων μεγίστῳ Ζηνὶ συγγένοιτό μοι.

ΟΡ. Ζεῦ Ζεῦ, θεωρὸς τῶνδε πραγμάτων γενοῦ·
ἰδοῦ δὲ γένναν εὖνιν ἀετοῦ πατρὸς,
θανόντος ἐν πλεκταῖσι καὶ σπειράμασι
δεινῆς ἐχίδνης. τοὺς δ' ἀπωρφανισμένους
νῆστις πιέζει λιμός. οὐ γὰρ ἐντελὴς
θήραν πατρῴαν προσφέρειν σκηνήμασιν.
οὕτω δὲ κἀμὲ τήνδε τ', Ἠλέκτραν λέγω,
ἰδεῖν πάρεστί σοι, πατροστερῆ γόνον,
ἄμφω φυγὴν ἔχοντε τὴν αὐτὴν δόμων.
καὶ τοῦ θυτῆρος καί σε τιμῶντος μέγα
πατρὸς νεοσσοὺς τούσδ' ἀποφθείρας πόθεν
ἕξεις ὁμοίας χειρὸς εὔθοινον γέρας;
οὔτ' ἀετοῦ γένεθλ' ἀποφθείρας πάλιν
πέμπειν ἔχοις ἂν σήματ' εὐπιθῆ βροτοῖς,
οὔτ' ἀρχικός σοι πᾶς ὅδ' αὐανθεὶς πυθμὴν
βωμοῖς ἀρήξει βουθύτοις ἐν ἤμασι.
κόμιζ', ἀπὸ σμικροῦ δ' ἂν ἄρειας μέγαν
δόμον, δοκοῦντα κάρτα νῦν πεπτωκέναι.

ΧΟ. ὦ παῖδες, ὦ σωτῆρες ἑστίας πατρὸς,
σιγᾶθ', ὅπως μὴ πεύσεταί τις, ὦ τέκνα,
γλώσσης χάριν δὲ πάντ' ἀπαγγείλῃ τάδε
πρὸς τοὺς κρατοῦντας· οὓς ἴδοιμ' ἐγώ ποτε
θανόντας ἐν κηκῖδι πισσήρει φλογός.

ΟΡ. οὔτοι προδώσει Λοξίου μεγασθενὴς
χρησμὸς κελεύων τόνδε κίνδυνον περᾶν,
κἀξορθιάζων πολλὰ καὶ δυσχειμέρους
ἄτας ὑφ' ἧπαρ θερμὸν ἐξαυδώμενος,

εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους,
τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι λέγων,
ἀποχρηματοῖσι ζημίαις ταυρούμενον·
αὐτὸν δ' ἔφασκε τῇ φίλῃ ψυχῇ τάδε
τίσειν μ' ἔχοντα πολλὰ δυστερπῆ κακά.
τὰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς δυσφρόνων μειλίγματα
βροτοῖς πιφαύσκων εἶπε, τὰς δὲ νῷν νόσους,
σαρκῶν ἐπαμβατῆρας ἀγρίαις γνάθοις
λειχῆνας ἐξέσθοντας ἀρχαίαν φύσιν·
λευκὰς δὲ κόρσας τῇδ' ἐπαντέλλειν νόσῳ·
ἄλλας τ' ἐφώνει προσβολὰς Ἐρινύων,
ἐκ τῶν πατρῴων αἱμάτων τελουμένας.
τὸ γὰρ σκοτεινὸν τῶν ἐνερτέρων βέλος
ἐκ προστροπαίων ἐν γένει πεπτωκότων,
καὶ λύσσα καὶ μάταιος ἐκ νυκτῶν φόβος
ὁρῶντα λαμπρὸν ἐν σκότῳ νωμῶντ' ὀφρὺν
κινεῖ, ταράσσει, καὶ διώκεται πόλεως
χαλκηλάτῳ πλάστιγγι λυμανθὲν δέμας.
καὶ τοῖς τοιούτοις οὔτε κρατῆρος μέρος
εἶναι μετασχεῖν, οὐ φιλοσπόνδου λίβους,
βωμῶν τ' ἀπείργειν οὐχ ὁρωμένην πατρὸς
μῆνιν, δέχεσθαι δ' οὔτε συλλύειν τινά,
πάντων δ' ἄτιμον κἄφιλον θνήσκειν χρόνῳ,
κακῶς ταριχευθέντα παμφθάρτῳ μόρῳ.
τοιοῖσδε χρησμοῖς ἆρα χρὴ πεποιθέναι·
κεἰ μὴ πέποιθα, τοὔργον ἔστ' ἐργαστέον.
πολλοὶ γὰρ εἰς ἓν ξυμπίτνουσιν ἵμεροι,
θεοῦ τ' ἐφετμαὶ, καὶ πατρὸς πένθος μέγα,
καὶ πρὸς πιέζει χρημάτων ἀχηνία,
τὸ μὴ πολίτας εὐκλεεστάτους βροτῶν,
Τροίας ἀναστατῆρας εὐδόξῳ φρενὶ,
δυοῖν γυναικοῖν ὧδ' ὑπηκόους πέλειν.
θήλεια γὰρ φρήν· εἰ δὲ μὴ, τάχ' εἴσεται.
ΧΟ. ἀλλ' ὦ μεγάλαι Μοῖραι, Διόθεν
τῇδε τελευτᾶν,

ᾗ τὸ δίκαιον μεταβαίνει.
ἀντὶ μὲν ἐχθρᾶς γλώσσης ἐχθρὰ
γλῶσσα τελείσθω· τοὐφειλόμενον
πράσσουσα Δίκη μέγ᾽ ἀϋτεῖ·
ἀντὶ δὲ πληγῆς φονίας φονίαν
πληγὴν τινέτω. δράσαντι παθεῖν,
τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ.
ΟΡ. ὦ πάτερ αἰνόπατερ, τί σοι
φάμενος ἢ τί ῥέξας
τύχοιμ᾽ ἄγκαθεν οὐρίσας, ἔνθα σ᾽ ἔχουσιν εὐναί;
σκότῳ φάος ἰσόμοιρον·
χάριτες δ᾽ ὁμοίως
κέκληνται γόος εὐκλεὴς προσθοδόμοις Ἀτρείδαις.
ΧΟ. τέκνον, φρόνημα τοῦ θανόντος οὐ δαμάζει
πυρὸς μαλερὰ γνάθος,
φαίνει δ᾽ ὕστερον ὀργάς·
ὀτοτύζεται δ᾽ ὁ θνήσκων, ἀναφαίνεται δ᾽ ὁ βλάπτων.
πατέρων τε καὶ τεκόντων γόος ἔνδικος ματεύει
τὸ πᾶν ἀμφιλαφὴς ταραχθείς.
ΗΛ. κλῦθί νυν, ὦ πάτερ, ἐν μέρει
πολυδάκρυτα πένθη.
δίπαις τοί σ᾽ ἐπιτύμβιος θρῆνος ἀναστενάζει.
τάφος δ᾽ ἱκέτας δέδεκται
φυγάδας θ᾽ ὁμοίως.
τί τῶνδ᾽ εὖ, τί δ᾽ ἄτερ κακῶν; οὐκ ἀτρίακτος ἄτα;
ΧΟ. ἀλλ᾽ ἔτ᾽ ἂν ἐκ τῶνδε θεὸς χρῄζων
θείη κελάδους εὐφθογγοτέρους·
ἀντὶ δὲ θρήνων ἐπιτυμβιδίων
παιὰν μελάθροις ἐν βασιλείοις
νεοκρᾶτα φίλον κομίσειεν.
ΟΡ. εἰ γὰρ ὑπ᾽ Ἰλίῳ
πρός τινος Λυκίων, πάτερ,

315–322 = 332–339.
323–331 = 354–362.
345–353 = 363–371.

δορίτμητος κατηναρίσθης,
λιπὼν ἂν εὔκλειαν ἐν δόμοισι
τέκνων τ' ἐν κελεύθοις ἐπιστρεπτὸν αἰῶ
κτίσας πολύχωστον ἂν εἶχες
τάφον διαποντίου γᾶς
δώμασιν εὐφόρητον.
ΧΟ. φίλος φίλοισι τοῖς ἐκεῖ καλῶς θανοῦσι,
κατὰ χθονὸς ἐμπρέπων
σεμνότιμος ἀνάκτωρ,
πρόπολός τε τῶν μεγίστων χθονίων ἐκεῖ τυράννων·
βασιλεὺς γὰρ ἦσθ', ὄφρ' ἔζης, μόριμον λάχος πιπλάντων
χεροῖν πεισιβρότῳ τε βάκτρῳ.
ΗΛ. μηδ' ὑπὸ Τρωΐας
τείχεσι φθίμενος, πάτερ,
μετ' ἄλλων δουρικμῆτι λαῷ
παρὰ Σκαμάνδρου πόρον τεθάφθαι,
πάρος δ' οἱ κτανόντες νιν οὕτως δαμῆναι
⏑ – θανατηφόρον αἶσαν
πρόσω τινὰ πυνθάνεσθαι
τῶνδε πόνων ἄπειρον.
ΧΟ. ταῦτα μέν, ὦ παῖ, κρείσσονα χρυσοῦ,
μεγάλης δὲ τύχης καὶ ὑπερβορέου
μείζονα φωνεῖς· δύνασαι γάρ.
ἀλλὰ διπλῆς γὰρ τῆσδε μαράγνης
δοῦπος ἱκνεῖται· τῶν μὲν ἀρωγοὶ
κατὰ γῆς ἤδη· τῶν δὲ κρατούντων
χέρες οὐχ ὅσιαι στυγερῶν τούτων,
παισὶ δὲ μᾶλλον γεγένηται.
ΗΛ. τοῦτο διαμπερὲς οὖς ἵκεθ' ἅπερ τε βέλος.
Ζεῦ Ζεῦ, κάτωθεν ἀμπέμπων
ὑστερόποινον ἄταν
βροτῶν τλάμονι καὶ πανούργῳ
χειρί, τοκεῦσι δ' ὅμως τελεῖται.

380–384=394–399.

ΧΟ. ἐφυμνῆσαι γένοιτό μοι πυκάεντ' ὀλολυγμὸν ἀνδρὸς
θεινομένου, γυναικός τ'
ὀλλυμένας· τί γὰρ κεύθω φρενὸς οἷον ἔμπας
ποτᾶται· πάροιθεν δὲ πρῴρας
δριμὺς ἄηται καρδίας
θυμὸς, ἔγκοτον στύγος.
ΟΡ. καὶ πότ' ἂν ἀμφιθαλὴς Ζεὺς ἐπὶ χεῖρα βάλοι,
φεῦ φεῦ, κάρανα δαΐξας;
πιστὰ γένοιτο χώρᾳ.
δίκαν δ' ἐξ ἀδίκων ἀπαιτῶ.
κλῦτε δὲ Γᾶ χθονίων τε τιμαί.
ΧΟ. ἀλλὰ νόμος μὲν φονίας σταγόνας
χυμένας ἐς πέδον ἄλλο προσαιτεῖν
αἷμα. βοᾷ γὰρ λοιγὸς Ἐρινὺν
παρὰ τῶν πρότερον φθιμένων ἄτην
ἑτέραν ἐπάγουσαν ἐπ' ἄτῃ.
ΗΛ. ποῖ ποῖ δὴ νερτέρων τυραννίδες;
ἴδετε πολυκρατεῖς ἀραὶ φθιμένων,
ἴδεσθ' Ἀτρειδᾶν τὰ λοίπ' ἀμηχάνως
ἔχοντα καὶ δωμάτων
ἄτιμα. πᾶ τίς τράποιτ' ἄν, ὦ Ζεῦ;
ΧΟ. πέπαλται δ' αὖτέ μοι φίλον κέαρ τόνδε κλύουσαν οἶκτον.
καὶ τότε μὲν δύσελπις,
σπλάγχνα δέ μοι κελαινοῦται πρὸς ἔπος κλυούσᾳ.
ὅταν δ' αὖτ' ἐπαλκὲς
θαρσ', ἀπέστασεν ἄχος
πρὸς τὸ φανεῖσθαί μοι καλῶς.
ΟΡ. τί δ' ἂν φάντες τύχοιμεν; ἦ τάπερ
πάθομεν ἄχεα πρός γε τῶν τεκομένων;
πάρεστι σαίνειν, τὰ δ' οὔτι θέλγεται·
λύκος γὰρ ὥστ' ὠμόφρων
ἄσαντος ἐκ ματρός ἐστι θυμός.

385–393=410–417.
405–409=418–422.

ΧΟ. ἔκοψα κομμὸν Ἄριον ἔν τε Κισσίας
νόμοις ἰηλεμιστρίας,
ἀπριγδόπληκτα πολυπλάνητα δ' ἦν ἰδεῖν
ἐπασσυτεροτριβῆ τὰ χερὸς ὀρέγματα
ἄνωθεν ἀνέκαθεν, κτύπῳ δ' ἐπερρόθει
κροτητὸν ἀμὸν καὶ πανάθλιον κάρα.
ΗΛ. ἰὼ ἰὼ δαΐα
πάντολμε μᾶτερ, δαΐαις ἐν ἐκφοραῖς
ἄνευ πολιτᾶν ἄνακτ',
ἄνευ δὲ πενθημάτων
ἔτλας ἀνοίμωκτον ἄνδρα θάψαι.
ΟΡ. τὸ πᾶν ἀτίμως ἔλεξας, οἴμοι.
πατρὸς δ' ἀτίμωσιν ἆρα τίσει
ἕκατι μὲν δαιμόνων,
ἕκατι δ' ἀμᾶν χερῶν.
ἔπειτ' ἐγὼ νοσφίσας ὀλοίμαν.
ΧΟ. ἐμασχαλίσθης δ' ἔθ' ὡς τόδ' εἰδῇς,
ἔπρασσε δ' ἅπέρ νιν ὧδε θάπτει,
μόρον κτίσαι μωμένα
ἄφερτον αἰῶνι σῷ.
κλύεις πατρῴους δύας ἀτίμους.
ΗΛ. λέγεις πατρῷον μόρον· ἐγὼ δ' ἀπεστατουν
ἄτιμος, οὐδὲν ἀξία,
μυχοῦ δ' ἄφερκτος πολυσινοῦς κυνὸς δίκην
ἑτοιμότερα γέλωτος ἀνέφερον λίβη,
χέουσα πολύδακρυν γόον κεκρυμμένον.
τοιαῦτ' ἀκούων ἐν φρεσὶν ◡ – γράφου.
ΧΟ. δι' ὤτων δὲ συν-
τέτραινε μῦθον ἡσύχῳ φρενῶν βάσει.
τὰ μὲν γὰρ οὕτως ἔχει,
τὰ δ' αὐτὸς ὀργᾷ μαθεῖν.
πρέπει δ' ἀκάμπτῳ μένει καθήκειν.

423–433 = 444–455.
434–438 = 439–443.

ΟΡ. σέ τοι λέγω, ξυγγενοῦ, πάτερ, φίλοις.
ΗΛ. ἐγὼ δ' ἐπιφθέγγομαι κεκλαυμένα.
ΧΟ. στάσις δὲ πάγκοινος ἅδ' ἐπιρροθεῖ,
ἄκουσον ἐς φάος μολών, ξὺν δὲ γενοῦ πρὸς ἐχθρούς.
ΟΡ. Ἄρης Ἄρει ξυμβάλοι, Δίκα Δίκᾳ.
ΗΛ. ἰὼ θεοί, κραίνετ' ἐνδίκως ∪ –
ΧΟ. τρόμος μ' ὑφέρπει κλύουσαν εὐγμάτων.
τὸ μόρσιμον μένει πάλαι, εὐχομένοις δ' ἂν ἔλθοι.
ὦ πόνος ἐγγενὴς
καὶ παράμουσος ἄτας
αἱματόεσσα πλαγά.
ἰὼ δύστον' ἄφερτα κήδη·
ἰὼ δυσκατάπαυστον ἄλγος.
δώμασιν ἔμμοτον
τῶνδ' ἄκος, οὐδ' ἀπ' ἄλλων
ἔκτοθεν, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν
δι' ὠμὰν ἔριν αἱματηράν.
θεῶν τῶν κατὰ γᾶς ὅδ' ὕμνος.
ἀλλὰ κλύοντες, μάκαρες χθόνιοι,
τῆσδε κατευχῆς πέμπετ' ἀρωγὴν
παισὶν προφρόνως ἐπὶ νίκῃ.
ΟΡ. πάτερ, τρόποισιν οὐ τυραννικοῖς θανών,
αἰτουμένῳ μοι δὸς κράτος τῶν σῶν δόμων.
ΗΛ. κἀγώ, πάτερ, τοιάνδε σου χρείαν ἔχω,
φυγεῖν μέγαν προσθεῖσαν Αἰγίσθῳ μόρον.
ΟΡ. οὕτω γὰρ ἄν σοι δαῖτες ἔννομοι βροτῶν
κτιζοίατ'· εἰ δὲ μή, παρ' εὐδείπνοις ἔσει
ἄτιμος ἐμπύροισι κνισωτοῖς χθονός.
ΗΛ. κἀγὼ χοάς σοι τῆς ἐμῆς παγκληρίας
οἴσω πατρῴων ἐκ δόμων γαμηλίους·
πάντων δὲ πρῶτον τόνδε πρεσβεύσω τάφον.
ΟΡ. ὦ γαῖ', ἄνες μοι πατέρ' ἐποπτεῦσαι μάχην.

456–460 = 461–465.
466–470 = 471–475.

ΗΛ. ὦ Περσέφασσα, δὸς δέ τ' εὔμορφον κράτος.
ΟΡ. μέμνησο λουτρῶν οἷς ἐνοσφίσθης, πάτερ.
ΗΛ. μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ᾧ σ' ἐκαίνισαν.
ΟΡ. πέδαις δ' ἀχαλκεύτοις ἐθηρεύθης, πάτερ.
ΗΛ. αἰσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν.
ΟΡ. ἆρ' ἐξεγείρει τοῖσδ' ὀνείδεσιν, πάτερ;
ΗΛ. ἆρ' ὀρθὸν αἴρεις φίλτατον τὸ σὸν κάρα;
ΟΡ. ἤτοι δίκην ἴαλλε σύμμαχον φίλοις,
ἢ τὰς ὁμοίας ἀντίδος βλάβας λαβεῖν,
εἴπερ κρατηθείς γ' ἀντινικῆσαι θέλεις.
ΗΛ. καὶ τῆσδ' ἄκουσον λοισθίου βοῆς, πάτερ,
ἰδὼν νεοσσοὺς τούσδ' ἐφημένους τάφῳ·
οἴκτειρε θῆλυν ἄρσενός θ' ὁμοῦ γόνον·
καὶ μὴ 'ξαλείψῃς σπέρμα Πελοπιδῶν τόδε.
οὕτω γὰρ οὐ τέθνηκας οὐδέ περ θανών·
παῖδες γὰρ ἀνδρὶ κληδόνες σωτήριοι
θανόντι· φελλοὶ δ' ὣς ἄγουσι δίκτυον,
τὸν ἐκ βυθοῦ κλωστῆρα σώζοντες λίνου.
ἄκου', ὑπὲρ σοῦ τοιάδ' ἔστ' ὀδύρματα.
αὐτὸς δὲ σώζει τόνδε τιμήσας λόγον.
ΧΟ. καὶ μὴν ἀμεμφῆ τόνδ' ἐτεινάτην λόγον,
τίμημα τύμβου τῆς τ' ἀνοιμώκτου τύχης.
τὰ δ' ἄλλ', ἐπειδὴ δρᾶν κατώρθωσαι φρενί,
ἔρδοις ἂν ἤδη δαίμονος πειρώμενος.
ΟΡ. ἔσται· πυθέσθαι δ' οὐδέν ἐστ' ἔξω δρόμου,
πόθεν χοὰς ἔπεμψεν, ἐκ τίνος λόγου
μεθύστερον τιμῶσ' ἀνήκεστον πάθος;
θανόντι δ', οὐ φρονοῦντι, δειλαία χάρις
ἐπέμπετ'· οὐκ ἔχοιμ' ἂν εἰκάσαι τάδε
τὰ δῶρα, μείω δ' ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.
τὰ πάντα γάρ τις ἐκχέας ἀνθ' αἵματος
ἑνός, μάτην ὁ μόχθος· ὧδ' ἔχει λόγος.
θέλοντι δ', εἴπερ οἶσθ', ἐμοὶ φράσον τάδε.
ΧΟ. οἶδ', ὦ τέκνον, παρῆ γάρ· ἔκ τ' ὀνειράτων
καὶ νυκτιπλάγκτων δειμάτων πεπαλμένη

χοὰς ἔπεμψε τάσδε δύσθεος γυνή.
ΟΡ. ἦ καὶ πέπυσθε τοὔναρ, ὥστ' ὀρθῶς φράσαι;
ΧΟ. τεκεῖν δράκοντ' ἔδοξεν, ὡς αὐτὴ λέγει.
ΟΡ. καὶ ποῖ τελευτᾷ καὶ καρανοῦται λόγος;
ΧΟ. ἐν σπαργάνοισι παιδὸς ὁρμῆσαι δίκην.
ΟΡ. τίνος βορᾶς χρῄζοντα, νεογενὲς δάκος;
ΧΟ. αὐτὴ προσέσχε μαστὸν ἐν τὠνείρατι.
ΟΡ. καὶ πῶς ἄτρωτον οὖθαρ ἦν ὑπὸ στύγους;
ΧΟ. ὥστ' ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι.
ΟΡ. οὔτοι μάταιον ἀνδρὸς ὄψανον πέλει.
ΧΟ. ἡ δ' ἐξ ὕπνου κέκραγεν ἐπτοημένη.
πολλοὶ δ' ἀνῆλθον, ἐκτυφλωθέντες σκότῳ,
λαμπτῆρες ἐν δόμοισι δεσποίνης χάριν·
πέμπει τ' ἔπειτα τάσδε κηδείους χοάς,
ἄκος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων.
ΟΡ. ἀλλ' εὔχομαι γῇ τῇδε καὶ πατρὸς τάφῳ
τοὔνειρον εἶναι τοῦτ' ἐμοὶ τελεσφόρον.
κρίνω δέ τοί νιν ὥστε συγκόλλως ἔχειν.
εἰ γὰρ τὸν αὐτὸν χῶρον ἐκλιπὼν ἐμοὶ
οὔφις ἐμοῖσι σπαργάνοις ὡπλίζετο
καὶ μαστὸν ἀμφέχασκ' ἐμὸν θρεπτήριον,
θρόμβῳ δ' ἔμιξεν αἵματος φίλον γάλα,
ἡ δ' ἀμφὶ τάρβει τῷδ' ἐπῴμωξεν πάθει,
δεῖ τοί νιν, ὡς ἔθρεψεν ἔκπαγλον τέρας,
θανεῖν βιαίως· ἐκδρακοντωθεὶς δ' ἐγὼ
κτενῶ νιν, ὡς τοὔνειρον ἐννέπει τόδε.
τερασκόπον δὲ τῶνδέ σ' αἱροῦμαι πέρι.
ΧΟ. γένοιτο δ' οὕτως. τἄλλα δ' ἐξηγοῦ φίλοις,
τοὺς μέν τι ποιεῖν, τοὺς δὲ μή τι δρᾶν λέγων.
ΟΡ. ἁπλοῦς ὁ μῦθος· τήνδε μὲν στείχειν ἔσω·
αἰνῶ δὲ κρύπτειν τάσδε συνθήκας ἐμάς,
ὡς ἂν δόλῳ κτείναντες ἄνδρα τίμιον
δόλῳ τε καὶ ληφθῶσιν ἐν ταὐτῷ βρόχῳ
θανόντες, ᾗ καὶ Λοξίας ἐφήμισεν,
ἄναξ Ἀπόλλων, μάντις ἀψευδὴς τὸ πρίν.

ξένῳ γὰρ εἰκὼς, παντελῆ σάγην ἔχων,
ἥξω ξὺν ἀνδρὶ τῷδ' ἐφ' ἑρκείους πύλας
Πυλάδῃ, ξένος τε καὶ δορύξενος δόμων.
ἄμφω δὲ φωνὴν ἥσομεν Παρνησίδα,
γλώσσης ἀϋτὴν Φωκίδος μιμουμένω.
καὶ δὴ θυρωρῶν οὔτις ἂν φαιδρᾷ φρενὶ
δέξαιτ', ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς.
μενοῦμεν οὕτως ὥστ' ἐπεικάζειν τινὰ
δόμοις παραστείχοντα καὶ τάδ' ἐννέπειν,
"τί δὴ πύλαισι τὸν ἱκέτην ἀπείργετε,
Αἴγισθος εἴπερ οἶδεν ἔνδημος παρών;"
εἰ δ' οὖν ἀμείψω βαλὸν ἑρκείων πυλῶν
κἀκεῖνον ἐν θρόνοισιν εὑρήσω πατρὸς,
ἢ καὶ μολὼν ἔπειτά μοι κατὰ στόμα
ἀρεῖ, σάφ' ἴσθι, καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς βαλεῖ,
πρὶν αὐτὸν εἰπεῖν, ποδαπὸς ὁ ξένος; νεκρὸν
θήσω, ποδώκει περιβαλὼν χαλκεύματι.
φόνου δ' Ἐρινὺς οὐχ ὑπεσπανισμένη
ἄκρατον αἷμα πίεται τρίτην πόσιν.
νῦν οὖν σὺ μὲν φύλασσε τἀν οἴκῳ καλῶς,
ὅπως ἂν ἀρτίκολλα συμβαίνῃ τάδε·
ὑμῖν δ' ἐπαινῶ γλῶσσαν εὔφημον φέρειν,
σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν τὰ καίρια.
τὰ δ' ἄλλα τούτῳ δεῦρ' ἐποπτεῦσαι λέγω,
ξιφηφόρους ἀγῶνας ὀρθώσαντί μοι.

ΧΟ. πολλὰ μὲν γᾶ τρέφει δεινὰ δειμάτων ἄχη,
πόντιαί τ' ἀγκάλαι κνωδάλων
ἀνταίων
βροτοῖσι· πλάθουσι [βλαστοῦσι] καὶ πεδαίχμιοι
λαμπάδες πεδάοροι,
πτανά τε καὶ πεδοβάμονα κἀνεμοέντων
αἰγίδων φράσαι κότον.
ἀλλ' ὑπέρτολμον ἀνδρὸς φρόνημα τίς λέγοι
καὶ γυναικῶν φρεσὶν τλαμόνων,

585–593 = 594–602.

παντόλμους
ἔρωτας ἄταισι συννόμους βροτῶν;
ξυζύγους δ' ὁμαυλίας
θηλυκρατὴς ἀπέρωτος ἔρως παρανικᾷ
κνωδάλων τε καὶ βροτῶν.
ἴστω δ' ὅστις οὐχ ὑπόπτερος
φροντίσιν δαείς,
τὰν ἁ παιδολυμὰς τάλαινα Θεστιὰς μήσατο
πυρδαῆ τινα πρόνοιαν, καταίθουσα παιδὸς δαφοινὸν
δαλὸν ἥλικ', ἐπεὶ μολὼν ματρόθεν κελάδησε
ξύμμετρόν τε διαὶ βίου μοιρόκραντον ἐς ἆμαρ.
ἄλλαν δεῖ τιν' ἐν λόγοις στυγεῖν
φοινίαν Σκύλλαν,
ἅτ' ἐχθρῶν ὕπερ φῶτ' ἀπώλεσεν φίλον Κρητικοῖς
χρυσεοδμήτοισιν ὅρμοις πιθήσασα δώροισι Μίνω,
Νῖσον ἀθανάτας τριχὸς νοσφίσασ' ἀπροβούλως
πνέονθ' ἁ κυνόφρων ὕπνῳ. κιγχάνει δέ νιν Ἑρμῆς.
ἐπεὶ δ' ἐπεμνησάμην ἀμειλίχων
πόνων, ἀκαίρως δὲ δυσφιλὲς γαμήλευμ' ἀπεύχετον δόμοις
γυναικοβούλους τε μήτιδας φρενῶν
ἐπ' ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ,
ἐπ' ἀνδρὶ δάοις ἐπικότῳ σέβας,
τίω δ' ἀθέρμαντον ἑστίαν δόμων
γυναικείαν ἄτολμον αἰχμάν.
κακῶν δὲ πρεσβεύεται τὸ Λήμνιον
λόγῳ· γοᾶται δὲ δήποθεν κατάπτυστον. ᾔκασεν δέ τις
τὸ δεινὸν αὖ Λημνίοισι πήμασιν.
θεοστυγήτῳ δ' ἄχει
βροτῶν ἀτιμωθὲν οἴχεται γένος.
σέβει γὰρ οὔτις τὸ δυσφιλὲς θεοῖς.
τί τῶνδ' οὐκ ἐνδίκως ἀγείρω;
τὸ δ' ἄγχι πνευμόνων ξίφος

603–612=613–622.
623–630=631–638.
639–645=646–652.

διανταίαν ὀξυπευκὲς οὐτᾷ
διαὶ Δίκας. τὸ μὴ θέμις γὰρ οὐ
λὰξ πέδοι πατούμενον,
τὸ πᾶν Διὸς σέβας παρεκβάντες οὐ θεμιστῶς.
Δίκας δ' ἐρείδεται πυθμήν·
προχαλκεύει δ' Αἶσα φασγανουργός·
τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοις
αἱμάτων παλαιτέρων
τίνειν μύσος χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.
ΟΡ. παῖ παῖ, θύρας ἄκουσον ἑρκείας κτύπον.
τίς ἔνδον, ὦ παῖ, παῖ, μάλ' αὖθις, ἐν δόμοις;
τρίτον τόδ' ἐκπέραμα δωμάτων καλῶ,
εἴπερ φιλόξεν' ἐστὶν Αἰγίσθου διαί.

ΟΙΚΕΤΗΣ.

εἶεν, ἀκούω· ποδαπὸς ὁ ξένος; πόθεν;
ΟΡ. ἄγγελλε τοῖσι κυρίοισι δωμάτων,
πρὸς οὕσπερ ἥκω καὶ φέρω καινοὺς λόγους.
τάχυνε δ', ὡς καὶ νυκτὸς ἅρμ' ἐπείγεται
σκοτεινόν, ὥρα δ' ἐμπόρους μεθιέναι
ἄγκυραν ἐν δόμοισι πανδόκοις ξένων.
ἐξελθέτω τις δωμάτων τελεσφόρος
γυνὴ τόπαρχος, ἄνδρα δ' εὐπρεπέστερον·
αἰδὼς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν οὐσ' ἐπαργέμους
λόγους τίθησιν, εἶπε θαρσήσας δ' ἀνὴρ
πρὸς ἄνδρα κἀσήμηνεν ἐμφανὲς τέκμαρ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

ξένοι, λέγοιτ' ἂν εἴ τι δεῖ· πάρεστι γὰρ
ὁποῖάπερ δόμοισι τοῖσδ' ἐπεικότα,
καὶ θερμὰ λουτρὰ καὶ πόνων θελκτηρία
στρωμνή, δικαίων τ' ὀμμάτων παρουσία.
εἰ δ' ἄλλο πρᾶξαι δεῖ τι βουλιώτερον,
ἀνδρῶν τόδ' ἐστὶν ἔργον, οἷς κοινώσομεν.
ΟΡ. ξένος μέν εἰμι Δαυλιεὺς ἐκ Φωκέων·
στείχοντα δ' αὐτόφορτον οἰκείᾳ σάγῃ
εἰς Ἄργος, ὥσπερ δεῦρ' ἀπεζύγην πόδας,

ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτ' εἶπε συμβαλὼν ἀνὴρ
ἐξιστορήσας καὶ σαφηνίσας ὁδόν,
Στρόφιος ὁ Φωκεύς· πεύθομαι γὰρ ἐν λόγῳ·
ἐπείπερ ἄλλως, ὦ ξέν', εἰς Ἄργος κίεις,
πρὸς τοὺς τεκόντας πανδίκως μεμνημένος
τεθνεῶτ' Ὀρέστην εἰπέ, μηδαμῶς λάθῃ.
εἴτ' οὖν κομίζειν δόξα νικήσει φίλων,
εἴτ' οὖν μέτοικον, ἐς τὸ πᾶν ἀεὶ ξένον,
θάπτειν, ἐφετμὰς τάσδε πόρθμευσον πάλιν.
νῦν γὰρ λέβητος χαλκέου πλευρώματα
σποδὸν κέκευθεν ἀνδρὸς εὖ κεκλαυμένου.
τοσαῦτ' ἀκούσας εἶπον. εἰ δὲ τυγχάνω
τοῖς κυρίοισι καὶ προσήκουσιν λέγων
οὐκ οἶδα, τὸν τεκόντα δ' εἰκὸς εἰδέναι.
ΚΛ. οἲ 'γώ, κατ' ἄκρας εἶπας ὡς πορθούμεθα.
ὦ δυσπάλαιστε τῶνδε δωμάτων ἀρά,
ὡς πόλλ' ἐπωπᾷς κἀκποδὼν εὖ κείμενα,
τόξοις πρόσωθεν εὐσκόποις χειρουμένη,
φίλων ἀποψιλοῖς με τὴν παναθλίαν.
καὶ νῦν Ὀρέστης—ἦν γὰρ εὐβόλως ἔχων,
ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα—
νῦν δ' ἥπερ ἐν δόμοισι βακχείας καλῆς
ἰατρὸς ἐλπὶς ἦν, παροῦσαν ἐγγράφει.
ΟΡ. ἐγὼ μὲν οὖν ξένοισιν ὧδ' εὐδαίμοσιν
κεδνῶν ἕκατι πραγμάτων ἂν ἤθελον
γνωστὸς γενέσθαι καὶ ξενωθῆναι· τί γὰρ
ξένου ξένοισίν ἐστιν εὐμενέστερον;
πρὸς δυσσεβείας δ' ἦν ἐμοὶ τόδ' ἐν φρεσίν,
τοιόνδε πρᾶγμα μὴ καρανῶσαι φίλοις,
καταινέσαντα καὶ κατεξενωμένον.
ΚΛ. οὔτοι κυρήσεις μεῖον ἀξίων σέθεν,
οὐδ' ἧσσον ἂν γένοιο δώμασιν φίλος.
ἄλλος δ' ὁμοίως ἦλθεν ἂν τάδ' ἀγγελῶν.
ἀλλ' ἔσθ' ὁ καιρὸς ἡμερεύοντας ξένους
μακρᾶς κελεύθου τυγχάνειν τὰ πρόσφορα.

ἄγ' αὐτὸν εἰς ἀνδρῶνας εὐξένους δόμων,
ὀπισθόπους δὲ τούσδε καὶ ξυνεμπόρους·
κἀκεῖ κυρούντων δώμασιν τὰ πρόσφορα.
αἰνῶ δὲ πράσσειν ὡς ὑπευθύνῳ τάδε.
ἡμεῖς δὲ ταῦτα τοῖς κρατοῦσι δωμάτων
κοινώσομέν τε κοὐ σπανίζοντες φίλων
βουλευσόμεσθα τῆσδε συμφορᾶς πέρι.

ΧΟ. εἶεν, φίλιαι δμωΐδες οἴκων,
πότε δὴ στομάτων
δείξομεν ἰσχὺν ἐπ' Ὀρέστῃ;
ὦ πότνια χθὼν καὶ πότνι' ἀκτὴ
χώματος, ἣ νῦν ἐπὶ ναυάρχῳ
σώματι κεῖσαι τῷ βασιλείῳ,
νῦν ἐπάκουσον, νῦν ἐπάρηξον·
νῦν γὰρ ἀκμάζει Πειθὼ δολίαν
ξυγκαταβῆναι, χθόνιον δ' Ἑρμῆν
καὶ τὸν νύχιον τοῖσδ' ἐφοδεῦσαι
ξιφοδηλήτοισιν ἀγῶσιν.
ἔοικεν ἁνὴρ ὁ ξένος τεύχειν κακόν·
τροφὸν δ' Ὀρέστου τήνδ' ὁρῶ κεκλαυμένην.
ποῖ δὴ πατεῖς, Κίλισσα, δωμάτων πύλας;
λύπη δ' ἄμισθός ἐστί σοι ξυνέμπορος.

ΤΡΟΦΟΣ.

Αἴγισθον ἡ κρατοῦσα τοῖς ξένοις καλεῖν
ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν, ὡς σαφέστερον
ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον φάτιν
ἐλθὼν πύθηται τήνδε. πρὸς μὲν οἰκέτας
θέτο σκυθρωπῶν ἐντὸς ὀμμάτων γέλων
κεύθουσ' ἐπ' ἔργοις διαπεπραγμένοις καλῶς
κείνῃ, δόμοις δὲ τοῖσδε παγκάκως ἔχει
φήμης ὑφ' ἧς ἤγγειλαν οἱ ξένοι τορῶς.
ἦ δὴ κλύων ἐκεῖνος εὐφρανεῖ νόον,
εὖτ' ἂν πύθηται μῦθον. ὦ τάλαιν' ἐγώ·
ὥς μοι τὰ μὲν παλαιὰ συγκεκραμένα
ἄλγη δύσοιστα τοῖσδ' ἐν Ἀτρέως δόμοις

τυχόντ' ἐμὴν ἤλγυνεν ἐν στέρνοις φρένα.
ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδε πῆμ' ἀνεσχόμην.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά·
φίλον δ' Ὀρέστην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβήν,
ὃν ἐξέθρεψα μητρόθεν δεδεγμένη,
καὶ νυκτιπλάγκτων ὀρθίων κελευμάτων * * *
καὶ πολλὰ καὶ μοχθήρ' ἀνωφέλητ' ἐμοὶ
τλάσῃ· τὸ μὴ φρονοῦν γὰρ ὡσπερεὶ βοτὸν
τρέφειν ἀνάγκη, πῶς γὰρ οὔ; τρόπῳ φρενός.
οὐ γάρ τι φωνεῖ παῖς ἔτ' ὢν ἐν σπαργάνοις,
ἢ λιμὸς ἢ δίψ' εἴ τις ἢ λιψουρία
ἔχει, νέα δὲ νηδὺς αὐτάρκης τέκνων.
τούτων πρόμαντις οὖσα, πολλὰ δ', οἴομαι,
ψευσθεῖσα παιδὸς σπαργάνων φαιδρύντρια,
κναφεὺς τροφεύς τε ταὐτὸν εἰχέτην τέλος.
ἐγὼ διπλᾶς δὲ τάσδε χειρωναξίας
ἔχουσ' Ὀρέστην ἐξεδεξάμην πατρί.
τεθνηκότος δὲ νῦν τάλαινα πεύθομαι.
στείχω δ' ἐπ' ἄνδρα τῶνδε λυμαντήριον
οἴκων, θέλων δὲ τόνδε πεύσεται λόγον.
ΧΟ. πῶς οὖν κελεύει νιν μολεῖν ἐσταλμένον;
ΤΡ. ὅπως; λέγ' αὖθις, ὡς μάθω σαφέστερον.
ΧΟ. εἰ ξὺν λοχίταις, εἴτε καὶ μονοστιβῆ.
ΤΡ. ἄγειν κελεύει δορυφόρους ὀπάονας.
ΧΟ. μή νυν σὺ ταῦτ' ἄγγελλε δεσπότου στύγει·
ἀλλ' αὐτὸν ἐλθεῖν, ὡς ἀδειμάντως κλύῃ,
ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γαθούσῃ φρενί.
ἐν ἀγγέλῳ γὰρ κρυπτὸς ὀρθοῦται λόγος.
ΤΡ. ἀλλ' ἦ φρονεῖς εὖ τοῖσι νῦν ἠγγελμένοις;
ΧΟ. ἀλλ' εἰ τροπαίαν Ζεὺς κακῶν θήσει ποτέ.
ΤΡ. καὶ πῶς; Ὀρέστης ἐλπὶς οἴχεται δόμων.
ΧΟ. οὔπω· κακός γε μάντις ἂν γνοίη τάδε.
ΤΡ. τί φής; ἔχεις τι τῶν λελεγμένων δίχα;
ΧΟ. ἄγγελλ' ἰοῦσα, πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
μέλει θεοῖσιν ὧνπερ ἂν μέλῃ πέρι.

ΤΡ. ἀλλ' εἶμι καὶ σοῖς ταῦτα πείσομαι λόγοις.
γένοιτο δ' ὡς ἄριστα σὺν θεῶν δόσει.
ΧΟ. νῦν παραιτουμένῃ μοι, πάτερ Ζεῦ θεῶν Ὀλυμπίων,
δὸς τύχας, τυχεῖν δέ μοι κυρίως
τὰ σώφροσιν εὖ μαιομένοις ἰδεῖν.
διὰ δίκας πᾶν ἔπος
ἔλακον. ὦ Ζεῦ, σύ νιν φυλάσσοις.
ἐέ.
πρὸ δὲ δὴ 'χθρῶν τὸν ἔσωθεν μελάθρων, Ζεῦ,
θὲς, ἐπεί νιν μέγαν ἄρας,
δίδυμα καὶ τριπλᾶ
παλίμποινα θέλων ἀμείψει.
ἴσθι δ' ἀνδρὸς φίλου πῶλον εὖνιν ζυγέντ' ἐν ἅρματι
πημάτων, ἐν δρόμῳ προστιθεὶς
μέτρον. τίς ἂν σωζόμενον ῥυθμὸν
τοῦτ' ἰδεῖν δάπεδον,
ἀνομένων βημάτων ὄρεγμα.
οἵ τ' ἔσω δωμάτων
πλουτογαθῆ μυχὸν νομίζετε,
κλῦτε, σύμφρονες θεοί.
ἄγετε, τῶν πάλαι πεπραγμένων
λύσασθ' αἷμα προσφάτοις δίκαις.
γέρων φόνος μηκέτ' ἐν δόμοις τέκοι.
τὸ δὲ καλῶς κτίμενον ὦ μέγα ναίων
στόμιον, εὖ δὸς ἀνιδεῖν δόμον ἀνδρὸς,
καί νιν ἐλευθερίως
λαμπρῶς ἰδεῖν φιλίοις
ὄμμασιν ἐκ δνοφερᾶς καλύπτρας.
ξυλλάβοι δ' ἐνδίκως
παῖς ὁ Μαίας, ἐπεὶ φορώτατος
πρᾶξιν οὐρίαν θέλων.
[πολλὰ δ' ἄλλα φανεῖ χρηΐζων,]

783–788=794–799.
789–793=827–830.
800–805=812–818.

κρύπτ'· ἄσκοπον δ' ἔπος λέγων
νύκτα πρό τ' ὀμμάτων σκότον φέρει,
καθ' ἡμέραν δ' οὐδὲν ἐμφανέστερος.
καὶ τότ' ἤδη πλοῦτον
δωμάτων λυτήριον,
θῆλυν οὐριοστάταν
ὁμοῦ κρεκτὸν γοήτων νόμον μεθήσομεν
πόλει· τὰ δ' εὖ,
ἐμὸν ἐμὸν κέρδος ἀέξεται τόδε·
ἄτα δ' ἀποστατεῖ φίλων.
σὺ δὲ θαρσῶν, ὅταν ἥκῃ μέρος ἔργων,
ἐπαΰσας πατρὸς ἔργῳ, θροούσᾳ
πρὸς σέ, τέκνον, πατρὸς αὐδὰν,
καὶ περαίνων ἐπίμομφον ἄταν·
Περσέως τ' ἐν φρεσὶν
καρδίαν σχεθὼν,
τοῖς θ' ὑπὸ χθονὸς φίλοις,
τοῖς τ' ἄνωθεν προπράσσων
χάριτος ὀργὰς λυπρὰς, ἔνδοθεν
φοινίαν ἄταν τιθεὶς,
τὸν αἴτιον δ' ἐξαπολλὺς μόρου.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος·
νέαν φάτιν δὲ πεύθομαι λέγειν τινὰς
ξένους μολόντας οὐδαμῶς ἐφίμερον,
μόρον γ' Ὀρέστου. καὶ τοδ' ἀμφέρειν δόμοις
γένοιτ' ἂν ἄχθος αἱματοσταγὲς φόνῳ
τῷ πρόσθεν ἑλκαίνοντι καὶ δεδηγμένῳ.
πῶς ταῦτ' ἀληθῆ καὶ βλέποντα δοξάσω;
ἢ πρὸς γυναικῶν δειματούμενοι λόγοι
πεδάρσιοι θρώσκουσι, θνήσκοντες μάτην;
τί τῶνδ' ἂν εἴποις ὥστε δηλῶσαι φρενί;

ΧΟ. ἠκούσαμεν μὲν, πυνθάνου δὲ τῶν ξένων
εἴσω παρελθών. οὐδὲν ἀγγέλων σθένος,

819–826=831–837.

ὡς αὐτὸν αὐτῶν ἄνδρα πεύθεσθαι πάρα.
ΑΙ. ἰδεῖν ἐλέγξαι τ' αὖ θέλω τὸν ἄγγελον,
εἴτ' αὐτὸς ἦν θνήσκοντος ἐγγύθεν παρὼν
εἴτ' ἐξ ἀμαυρᾶς κληδόνος λέγει μαθών.
οὔτοι φρέν' ἂν κλέψειεν ὠμματωμένην.
ΧΟ. Ζεῦ Ζεῦ, τί λέγω, πόθεν ἄρξωμαι,
τάδ' ἐπευχομένη κἀπιθεάζουσ',
ὑπὸ δ' εὐνοίας
πῶς ἴσον εἰποῦσ' ἀνύσωμαι;
νῦν γὰρ μέλλουσι μιανθεῖσαι
πεῖραι κοπάνων ἀνδροδαΐκτων
ἢ πάνυ θήσειν Ἀγαμεμνονίων
οἴκων ὄλεθρον διὰ παντός,
ἢ πῦρ καὶ φῶς ἐπ' ἐλευθερίᾳ
δαίων ἀρχαῖς τε πολισσονόμοις
ἕξει πατέρων μέγαν ὄλβον.
τοιάνδε πάλην μόνος ὢν ἔφεδρος
δισσοῖς μέλλει θεῖος Ὀρέστης
ἅψειν. εἴη δ' ἐπὶ νίκῃ.
ΑΙ. ἐὲ, ὀτοτοτοῖ.
ΧΟ. ἔα ἔα μάλα·
πῶς ἔχει; πῶς κέκρανται δόμοις;
ἀποσταθῶμεν πράγματος τελουμένου,
ὅπως δοκῶμεν τῶνδ' ἀναίτιαι κακῶν
εἶναι· μάχης γὰρ δὴ κεκύρωται τέλος.
ΟΙ. οἴμοι πανοίμοι δεσπότου τελουμένου,
οἴμοι μάλ' αὖθις ἐν τρίτοις προσφθέγμασιν.
Αἴγισθος οὐκέτ' ἔστιν. ἀλλ' ἀνοίξατε
ὅπως τάχιστα, καὶ γυναικείους πύλας,
μοχλοῖς χαλᾶτε· καὶ μάλ' ἡβῶντος δὲ δεῖ,
οὐχ ὥστ' ἀρῆξαι διαπεπραγμένῳ· τί γάρ;
ἰοὺ ἰού.
κωφοῖς ἀϋτῶ καὶ καθεύδουσιν μάτην
ἄκραντα βάζω. ποῖ Κλυταιμνήστρα; τί δρᾷ;
ἔοικε νῦν αὐτῆς ἐπιξήνου πέλας

αὐχὴν πεσεῖσθαι πρὸς δίκην πεπληγμένος.
ΚΛ. τί δ' ἐστὶ χρῆμα; τίνα βοὴν ἵστης δόμοις;
ΟΙ. τὸν ζῶντα καίνειν τοὺς τεθνηκότας λέγω.
ΚΛ. οἲ 'γώ. ξυνῆκα τοὔπος ἐξ αἰνιγμάτων.
δόλοις ὀλούμεθ', ὥσπερ οὖν ἐκτείναμεν.
δοίη τις ἀνδροκμῆτα πέλεκυν ὡς τάχος·
εἰδῶμεν εἰ νικῶμεν, ἢ νικώμεθα.
ἐνταῦθα γὰρ δὴ τοῦδ' ἀφικόμην κακοῦ.
ΟΡ. σὲ καὶ ματεύω· τῷδε δ' ἀρκούντως ἔχει.
ΚΛ. οἲ 'γώ. τέθνηκας, φίλτατ' Αἰγίσθου βία.
ΟΡ. φιλεῖς τὸν ἄνδρα; τοιγὰρ ἐν ταὐτῷ τάφῳ
κείσει. θανόντα δ' οὔτι μὴ προδῷς ποτέ.
ΚΛ. ἐπίσχες, ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδεσαι, τέκνον,
μαστὸν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα
οὔλοισιν ἐξήμελξας εὐτραφὲς γάλα.
ΟΡ. Πυλάδη, τί δράσω; μητέρ' αἰδεσθῶ κτανεῖν;

ΠΥΛΑΔΗΣ.

ποῦ δὴ τὰ λοιπὰ Λοξίου μαντεύματα
τὰ πυθόχρηστα, πιστὰ δ' εὐορκώματα;
ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἡγοῦ πλέον.
ΟΡ. κρίνω σὲ νικᾶν, καὶ παραινεῖς μοι καλῶς.
ἕπου, πρὸς αὐτὸν τόνδε σὲ σφάξαι θέλω.
καὶ ζῶντα γάρ νιν κρείσσον' ἡγήσω πατρός·
τούτῳ θανοῦσα ξυγκάθευδ'· ἐπεὶ φιλεῖς
τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν δ' ἐχρῆν φιλεῖν στυγεῖς.
ΚΛ. ἐγώ σ' ἔθρεψα, ξὺν δὲ γηράναι θέλω.
ΟΡ. πατροκτονοῦσα γὰρ ξυνοικήσεις ἐμοί;
ΚΛ. ἡ Μοῖρα τούτων, ὦ τέκνον, παραιτία.
ΟΡ. καὶ τόνδε τοίνυν Μοῖρ' ἐπόρσυνεν μόρον.
ΚΛ. οὐδὲν σεβίζει γενεθλίους ἀρὰς, τέκνον;
ΟΡ. τεκοῦσα γάρ μ' ἔρριψας ἐς τὸ δυστυχές.
ΚΛ. οὔτοι σ' ἀπέρριψ' ἐς δόμους δορυξένους.
ΟΡ. διχῶς ἐπράθην ὢν ἐλευθέρου πατρός.
ΚΛ. ποῦ δῆθ' ὁ τῖμος ὅντιν' ἀντεδεξάμην;
ΟΡ. αἰσχύνομαί σοι τοῦτ' ὀνειδίσαι σαφῶς.

ΚΛ. μᾶλλ' εἴφ' ὁμοίως καὶ πατρὸς τοῦ σοῦ μάτας.
ΟΡ. μὴ 'λεγχε τὸν πονοῦντ' ἔσω καθημένη.
ΚΛ. ἄλγος γυναιξὶν ἀνδρὸς εἴργεσθαι, τέκνον.
ΟΡ. τρέφει δέ γ' ἀνδρὸς μόχθος ἡμένας ἔσω.
ΚΛ. κτενεῖν ἔοικας, ὦ τέκνον, τὴν μητέρα.
ΟΡ. σύ τοι σεαυτήν, οὐκ ἐγώ, κατακτενεῖς.
ΚΛ. ὅρα, φύλαξαι μητρὸς ἐγκότους κύνας.
ΟΡ. τὰς τοῦ πατρὸς δὲ πῶς φύγω, παρεὶς τάδε;
ΚΛ. ἔοικα θρηνεῖν ζῶσα πρὸς τύμβον μάτην.
ΟΡ. πατρὸς γὰρ αἶσα τόνδε σουρίζει μόρον.
ΚΛ. οἲ 'γὼ τεκοῦσα τόνδ' ὄφιν ἐθρεψάμην.
ΟΡ. ἦ κάρτα μάντις οὑξ ὀνειράτων φόβος.
ἔκανες ὃν οὐ χρῆν, καὶ τὸ μὴ χρεὼν πάθε.
ΧΟ. στένω μὲν οὖν καὶ τῶνδε συμφορὰν διπλῆν.
ἐπεὶ δὲ πολλῶν αἱμάτων ἐπήκρισε
τλήμων 'Ορέστης, τοῦθ' ὅμως αἱρούμεθα,
ὀφθαλμὸν οἴκων μὴ πανώλεθρον πεσεῖν.
ἔμολε μὲν δίκα Πριαμίδαις χρόνῳ, βαρύδικος ποινά·
ἔμολε δ' ἐς δόμον τὸν Ἀγαμέμνονος
διπλοῦς λέων, διπλοῦς Ἄρης.
ἔλαχε δὴ τὸ πᾶν ὁ πυθόχρηστος φυγὰς
θεόθεν εὖ φραδαῖσιν ὡρμημένος.
ἐπολολύξατ' ὦ δεσποσύνων δόμων
ἀναφυγὰς κακῶν καὶ κτεάνων τριβᾶς
ὑπαὶ δυοῖν μιαστόροιν δυσοίμου τύχας.
ἔμολε δ' ᾇ μέλει κρυπταδίου μάχας, δολιόφρων ποινά,
ἔθιγε δ' ἐν μάχᾳ χερὸς ἐτήτυμος
Διὸς κόρα—Δίκαν δέ νιν
προσαγορεύομεν βροτοὶ τυχόντες καλῶς—
ὀλέθριον πνέουσ' ἐν ἐχθροῖς κότον·
τάπερ ὁ Λοξίας ὁ Παρνάσιος,
μέγαν ἔχων μυχὸν χθονὸς ἐπ' ὄχθει

935–941=946–952.
942–945=962–964.
953–961=965–972.

ἄξεν ἀδόλως δολίαν
βλαπτομέναν χρονισθεῖσαν ἐποίχεται.
κρατεῖταί πως τὸ θεῖον παρὰ τὸ μὴ
ὑπουργεῖν κακοῖς.
ἄξιον δ' οὐρανοῦχον ἀρχὰν σέβειν.
πάρα τὸ φῶς ἰδεῖν.
μέγα δ' ἀφῃρέθη ψάλιον οἰκετῶν.
ἄνα γε μάν, δόμοι· πολὺν ἄγαν χρόνον
χαμαιπετεῖς ἔκεισθ' ἀεὶ ⏑ ⏑́ – ⏑ –.
τάχα δὲ παντελὴς χρόνος ἀμείψεται
πρόθυρα δωμάτων, ὅταν ἀφ' ἑστίας
μύσος πᾶν ἐλάσῃ
καθαρμοῖσιν ἀτᾶν ἐλατηρίοις.
τύχᾳ δ' εὐπροσωποκοίτᾳ τὸ πᾶν
ἰδεῖν [ἀκοῦσαι] θρεομένοις
μέτοικοι δόμων πεσοῦνται πάλιν.
πάρα τὸ φῶς ἰδεῖν.

ΟΡ. ἴδεσθε χώρας τὴν διπλῆν τυραννίδα
πατροκτόνους τε δωμάτων πορθήτορας.
σεμνοὶ μὲν ἦσαν ἐν θρόνοις τόθ' ἥμενοι,
φίλοι δὲ καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη
πάρεστιν, ὅρκος τ' ἐμμένει πιστώμασι.
ξυνώμοσαν μὲν θάνατον ἀθλίῳ πατρὶ
καὶ ξυνθανεῖσθαι· καὶ τάδ' εὐόρκως ἔχει.
ἴδεσθε δ' αὖτε, τῶνδ' ἐπήκοοι κακῶν,
τὸ μηχάνημα, δεσμὸν ἀθλίῳ πατρί,
πέδας τε χειροῖν καὶ ποδοῖν ξυνωρίδα.
ἐκτείνατ' αὐτὸ καὶ κύκλῳ παρασταδὸν
στέγαστρον ἀνδρὸς δείξαθ', ὡς ἴδῃ πατήρ,
οὐχ οὑμός, ἀλλ' ὁ πάντ' ἐποπτεύων τάδε
Ἥλιος, ἄναγνα μητρὸς ἔργα τῆς ἐμῆς,
ὡς ἂν παρῇ μοι μάρτυς ἐν δίκῃ ποτέ,
ὡς τόνδ' ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον
τὸν μητρός· Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω μόρον·
ἔχει γὰρ αἰσχυντῆρος, ὡς νόμος, δίκην·

ἥτις δ' ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος,
ἐξ οὗ τέκνων ἤνεγχ' ὑπὸ ζώνην βάρος,
φίλον τέως, νῦν δ' ἐχθρὸν, ὡς φαίνει, κακὸν,
τί σοι δοκεῖ; μύραινά γ' εἴτ' ἔχιδν' ἔφυ
σήπειν θιγοῦσ' ἂν ἄλλον οὐ δεδηγμένον
τόλμης ἕκατι κἀκδίκου φρονήματος.
[τί νιν προσείπω, κἂν τύχω μάλ' εὐστομῶν;
ἄγρευμα θηρὸς, ἢ νεκροῦ ποδένδυτον
δροίτης κατασκήνωμα; δίκτυον μὲν οὖν.
ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους.
τοιοῦτον ἂν κτήσαιτο φηλήτης ἀνὴρ,
ξένων ἀπαιόλημα κἀργυροστερῆ
βίον νομίζων, τῷδέ τ' ἂν δολώματι
πολλοὺς ἀναιρῶν πολλὰ θερμαίνοι φρενί.]
τοιάδ' ἐμοὶ ξύνοικος ἐν δόμοισι μὴ
γένοιτ'· ὀλοίμην πρόσθεν ἐκ θεῶν ἄπαις.
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ μελέων ἔργων·
στυγερῷ θανάτῳ διεπράχθης,
ἒ ἔ,
μίμνοντι δὲ καὶ πάθος ἀνθεῖ.
ΟΡ. ἔδρασεν ἢ οὐκ ἔδρασε; μαρτυρεῖ δέ μοι
φᾶρος τόδ', ὡς ἔβαψεν Αἰγίσθου ξίφος.
φόνου δὲ κηκὶς ξὺν χρόνῳ ξυμβάλλεται,
πολλὰς βαφὰς φθείρουσα τοῦ ποικίλματος.
νῦν αὐτὸν αἰνῶ, νῦν ἀποιμώζω παρὼν,
πατροκτόνον θ' ὕφασμα προσφωνῶν τόδε
ἀλγῶ μὲν ἔργα καὶ πάθος γένος τε πᾶν,
ἄζηλα νίκης τῆσδ' ἔχων μιάσματα.
ΧΟ. οὔτις μερόπων ἀσινῆ βίοτον
διὰ πάντ' ἄτιμος ἀμείψεται,
ἒ ἔ,
μόχθος δ' ὁ μὲν αὐτίχ', ὁ δ' ἥξει.
ΟΡ. ἀλλ' ὡς ἂν εἰδῆτ', οὐ γὰρ οἶδ' ὅπη τελεῖ·
ὥσπερ ξὺν ἵπποις ἡνιοστροφῶ δρόμου

1007–1009 = 1018–1020.

ἐξωτέρω· φέρουσι γὰρ νικώμενον
φρένες δύσαρκτοι. πρὸς δὲ καρδίᾳ φόβος
ᾄδειν ἕτοιμος ἠδ' ὑπορχεῖσθαι κότῳ.
ἕως δ' ἔτ' ἔμφρων εἰμί, κηρύσσω φίλοις,
κτανεῖν τέ φημι μητέρ' οὐκ ἄνευ δίκης,
πατροκτόνον μίασμα καὶ θεῶν στύγος,
καὶ φίλτρα τόλμης τῆσδε πλειστηρίζομαι
τὸν πυθόμαντιν Λοξίαν, χρήσαντ' ἐμοὶ
πράξαντι μὲν ταῦτ' ἐκτὸς αἰτίας κακῆς
εἶναι, παρέντι δ' οὐκ ἐρῶ τὴν ζημίαν·
τόξῳ γὰρ οὔτις πημάτων προσίξεται.
καὶ νῦν ὁρᾶτέ μ', ὡς παρεσκευασμένος
ξὺν τῷδε θαλλῷ καὶ στέφει προσίξομαι
μεσόμφαλόν θ' ἵδρυμα, Λοξίου πέδον,
πυρός τε φέγγος ἄφθιτον κεκλημένον,
φεύγων τόδ' αἷμα κοινόν· οὐδ' ἐφ' ἑστίαν
ἄλλην τραπέσθαι Λοξίας ἐφίετο.
τὰ δ' ἐν χρόνῳ μοι πάντας Ἀργείους λέγω
καὶ μαρτυρεῖν μοι μενέλεως ἐπορσύνθη κακά.
ἐγὼ δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος,
ζῶν καὶ τεθνηκὼς τάσδε κληδόνας λιπών.

ΧΟ. ἀλλ' εὖ γ' ἔπραξας, μηδ' ἐπιζευχθῇς στόμα
φήμαις πονηραῖς μηδ' ἐπιγλωσσῶ κακά·
ἠλευθέρωσας πᾶσαν Ἀργείαν πόλιν
δυοῖν δρακόντοιν εὐπετῶς τεμὼν κάρα.

ΟΡ. ἆ ἆ.
δμωαὶ γυναῖκες, αἵδε Γοργόνων δίκην
φαιοχίτωνες καὶ πεπλεκτανημέναι
πυκνοῖς δράκουσιν· οὐκέτ' ἂν μείναιμ' ἐγώ.

ΧΟ. τίνες σὲ δόξαι, φίλτατ' ἀνθρώπων πατρί,
στροβοῦσιν; ἴσχε, μὴ φόβου νικῶ πολύ.

ΟΡ. οὐκ εἰσὶ δόξαι τῶνδε πημάτων ἐμοί·
σαφῶς γὰρ αἵδε μητρὸς ἔγκοτοι κύνες.

ΧΟ. ποταίνιον γὰρ αἷμά σοι χεροῖν ἔτι·
ἐκ τῶνδέ τοι ταραγμὸς ἐς φρένας πίτνει.

ΟΡ. ἄναξ Ἄπολλον, αἵδε πληθύουσι δή,
κἀξ ὀμμάτων στάζουσιν αἷμα δυσφιλές.
ΧΟ. εἰσὶν καθαρμοί· Λοξίας δὲ προσθιγὼν
ἐλεύθερόν σε τῶνδε πημάτων κτίσει.
ΟΡ. ὑμεῖς μὲν οὐχ ὁρᾶτε τάσδ᾽, ἐγὼ δ᾽ ὁρῶ·
ἐλαύνομαι δὲ κοὐκέτ᾽ ἂν μείναιμ᾽ ἐγώ.
ΧΟ. ἀλλ᾽ εὐτυχοίης, καί σ᾽ ἐποπτεύων πρόφρων
θεὸς φυλάσσοι καιρίοισι συμφοραῖς.
ὅδε τοι μελάθροις τοῖς βασιλείοις
τρίτος αὖ χειμὼν
πνεύσας γονίας ἐτελέσθη.
παιδόβοροι μὲν πρῶτον ὑπῆρξαν
μόχθοι τάλανές τε Θυέστου·
δεύτερον ἀνδρὸς βασίλεια πάθη·
λουτροδάϊκτος δ᾽ ὤλετ᾽ Ἀχαιῶν
πολέμαρχος ἀνήρ.
νῦν δ᾽ αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτήρ,
ἢ μόρον εἴπω;
ποῖ δῆτα κρανεῖ, ποῖ καταλήξει
μετακοιμισθὲν μένος ἄτης;

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΥΘΙΑΣ ΠΡΟΦΗΤΙΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ ΕΙΔΩΛΟΝ.

ΧΟΡΟΣ ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ.

ΑΘΗΝΑ.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὀρέστης ἐν Δελφοῖς περιεχόμενος ὑπὸ τῶν Ἐρινύων βουλῇ Ἀπόλλωνος παρεγένετο εἰς Ἀθήνας εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς· ἧς βουλῇ νικήσας κατῆλθεν εἰς Ἄργος. τὰς δὲ Ἐρινύας πραΰνασα προσηγόρευσεν Εὐμενίδας. παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιία.

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ.

ΠΥΘΙΑΣ.

ΠΡΩΤΟΝ μὲν εὐχῇ τῇδε πρεσβεύω θεῶν
τὴν πρωτόμαντιν Γαῖαν· ἐκ δὲ τῆς Θέμιν,
ἣ δὴ τὸ μητρὸς δευτέρα τόδ' ἕζετο
μαντεῖον, ὡς λόγος τις· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ
λάχει, θελούσης, οὐδὲ πρὸς βίαν τινός,
Τιτανὶς ἄλλη παῖς χθονὸς καθέζετο
Φοίβη, δίδωσι δ' ἣ γενέθλιον δόσιν
Φοίβῳ. τὸ Φοίβης δ' ὄνομ' ἔχει παρώνυμον.
λιπὼν δὲ λίμνην Δηλίαν τε χοιράδα,
κέλσας ἐπ' ἀκτὰς ναυπόρους τὰς Παλλάδος,
ἐς τήνδε γαῖαν ἦλθε Παρνησοῦ θ' ἕδρας.
πέμπουσι δ' αὐτὸν καὶ σεβίζουσιν μέγα
κελευθοποιοὶ παῖδες Ἡφαίστου, χθόνα
ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.
μολόντα δ' αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεώς,
Δελφός τε χώρας τῆσδε πρυμνήτης ἄναξ.
τέχνης δέ νιν Ζεὺς ἔνθεον κτίσας φρένα
ἵζει τέταρτον τόνδε μάντιν ἐν θρόνοις·
Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ Λοξίας πατρός.
τούτους ἐν εὐχαῖς φροιμιάζομαι θεούς.
Παλλὰς προναία δ' ἐν λόγοις πρεσβεύεται.
σέβω δὲ νύμφας, ἔνθα Κωρυκὶς πέτρα
κοίλη, φίλορνις, δαιμόνων ἀναστροφή—
Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ,
ἐξ οὗτε Βάκχαις ἐστρατήγησεν θεὸς,
λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταρράψας μόρον—
Πλειστοῦ τε πηγὰς καὶ Ποσειδῶνος κράτος
καλοῦσα καὶ τέλειον ὕψιστον Δία.

ἔπειτα μάντις ἐς θρόνους καθιζάνω.
καὶ νῦν τυχεῖν με τῶν πρὶν εἰσόδων μακρῷ
ἄριστα δοῖεν· κεἰ παρ' Ἑλλήνων τινὲς,
ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται.
μαντεύομαι γὰρ ὡς ἂν ἡγῆται θεός.
ἦ δεινὰ λέξαι, δεινὰ δ' ὀφθαλμοῖς δρακεῖν
πάλιν μ' ἔπεμψεν ἐκ δόμων τῶν Λοξίου,
ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν βάσιν·
τρέχω δὲ χερσὶν, οὐ ποδωκείᾳ σκελῶν·
δείσασα γὰρ γραῦς οὐδὲν, ἀντίπαις μὲν οὖν.
ἐγὼ μὲν ἕρπω πρὸς πολυστεφῆ μυχόν·
ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ
ἕδραν ἔχοντα προστρόπαιον, αἵματι
στάζοντα χεῖρας καὶ νεοσπαδὲς ξίφος
ἔχοντ' ἐλάας θ' ὑψιγέννητον κλάδον,
λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον,
ἀργῆτι μαλλῷ· τῇδε γὰρ τρανῶς ἐρῶ·
πρόσθεν δὲ τἀνδρὸς τοῦδε θαυμαστὸς λόχος
εὕδει γυναικῶν ἐν θρόνοισιν ἥμενος.
οὔτοι γυναῖκας, ἀλλὰ Γοργόνας λέγω,
οὐδ' αὖτε Γοργείοισιν εἰκάσω τύποις.
εἶδόν ποτ' ἤδη Φινέως ◡ – ◡ –
γεγραμμένας ◡ – ◡ – ◡ – ◡ –
δεῖπνον φερούσας· ἄπτεροί γε μὴν ἰδεῖν
αὗται, μέλαιναι δ' ἐς τὸ πᾶν βδελύκτροποι·
ῥέγκουσι δ' οὐ πλατοῖσι φυσιάμασιν·
ἐκ δ' ὀμμάτων λείβουσι δυσφιλῆ λίβα·
καὶ κόσμος οὔτε πρὸς θεῶν ἀγάλματα
φέρειν δίκαιος οὔτ' ἐς ἀνθρώπων στέγας.
τὸ φῦλον οὐκ ὄπωπα τῆσδ' ὁμιλίας,
οὐδ' ἥτις αἶα τοῦτ' ἐπεύχεται γένος
τρέφουσ' ἀνατὶ μὴ μεταστένειν πόνον.
τἀντεῦθεν ἤδη τῶνδε δεσπότῃ δόμων
αὐτῷ μελέσθω, Λοξίᾳ μεγασθενεῖ.
ἰατρόμαντις δ' ἐστὶ καὶ τερασκόπος,

καὶ τοῖσιν ἄλλοις δωμάτων καθάρσιος.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

οὔτοι προδώσω· διὰ τέλους δέ σοι φύλαξ
ἐγγὺς παρεστὼς καὶ πρόσωθ' ἀποστατῶν
ἐχθροῖσι τοῖς σοῖς οὐ γενήσομαι πέπων.
καὶ νῦν ἁλούσας τάσδε τὰς μάργους ὁρᾷς·
ὕπνῳ πεσοῦσαι δ' αἱ κατάπτυστοι κόραι,
Νυκτὸς παλαιαὶ παῖδες, αἷς οὐ μίγνυται
θεῶν τις οὐδ' ἄνθρωπος οὐδὲ θήρ ποτε·
κακῶν δ' ἕκατι κἀγένοντ'· ἐπεὶ κακὸν
σκότον νέμονται Τάρταρόν θ' ὑπὸ χθονὸς,
μισήματ' ἀνδρῶν καὶ θεῶν Ὀλυμπίων.
ὅμως δὲ φεῦγε μηδὲ μαλθακὸς γένῃ.
ἐλῶσι γάρ σε καὶ δι' ἠπείρου μακρᾶς
βεβῶτ' ἀν' ἀεὶ τὴν πλανοστιβῆ χθόνα,
ὑπέρ τε πόντον καὶ περιρρύτας πόλεις.
καὶ μὴ πρόκαμνε τόνδε βουκολούμενος
πόνον· μολὼν δὲ Παλλάδος ποτὶ πτόλιν
ἵζου παλαιὸν ἄγκαθεν λαβὼν βρέτας.
κἀκεῖ δικαστὰς τῶνδε καὶ θελκτηρίους
μύθους ἔχοντες μηχανὰς εὑρήσομεν,
ὥστ' ἐς τὸ πᾶν σε τῶνδ' ἀπαλλάξαι πόνων.
καὶ γὰρ κτανεῖν σ' ἔπεισα μητρῷον δέμας.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ἄναξ Ἄπολλον, οἶσθα μὲν τὸ μἀδικεῖν·
ἐπεὶ δ' ἐπίστᾳ, καὶ τὸ μἀμελεῖν μάθε.
σθένος δὲ ποιεῖν εὖ φερέγγυον τὸ σόν.

ΑΠ. μέμνησο, μὴ φόβος σε νικάτω φρένας.
σὺ δ', αὐτάδελφον αἷμα καὶ κοινοῦ πατρὸς,
Ἑρμῆ, φύλασσε—κάρτα δ' ὢν ἐπώνυμος
πομπαῖος ἴσθι—τόνδε ποιμαίνων ἐμὸν
ἱκέτην. σέβει τοι Ζεὺς τόδ' ἐκ νόμων σέβας,
ὁρμώμενον βροτοῖσιν εὐπόμπῳ τύχῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΜΗΣΤΡΑΣ ΕΙΔΩΛΟΝ.

εὕδοιτ' ἄν, ὠή, καὶ καθευδουσῶν τί δεῖ;

ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν ὧδ' ἀπητιμασμένη
ἄλλοισιν ἐν νεκροῖσιν, ὧν μὲν ἔκτανον
ὄνειδος ἐν φθιτοῖσιν οὐκ ἐκλείπεται,
αἰσχρῶς δ' ἀλῶμαι· προὐννέπω δ' ὑμῖν ὅτι
ἔχω μεγίστην αἰτίαν κείνων ὕπο·
παθοῦσα δ' οὕτω δεινὰ πρὸς τῶν φιλτάτων,
οὐδεὶς ὑπέρ μου δαιμόνων μηνίεται,
κατασφαγείσης πρὸς χερῶν μητροκτόνων.
ὅρα δὲ πληγὰς τάσδε καρδίας ὅθεν·
εὕδουσα γὰρ φρὴν ὄμμασιν λαμπρύνεται,
ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρ' ἀπρόσκοπος βροτῶν.
ἦ πολλὰ μὲν δὴ τῶν ἐμῶν ἐλείξατε,
χοάς τ' ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα,
καὶ νυκτίσεμνα δεῖπν' ἐπ' ἐσχάρᾳ πυρὸς
ἔθυον, ὥραν οὐδενὸς κοινὴν θεῶν.
καὶ πάντα ταῦτα λὰξ ὁρῶ πατούμενα.
ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην,
καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων
ὤρουσεν, ὑμῖν ἐγκατιλλώψας μέγα.
ἀκούσαθ' ὡς ἔλεξα τῆς ἐμῆς περὶ
ψυχῆς, φρονήσατ', ὦ κατὰ χθονὸς θεαί.
ὄναρ γὰρ ὑμᾶς νῦν Κλυταιμνήστρα καλῶ.

ΧΟΡΟΣ.

(μυγμός.)

ΚΛ. *μύζοιτ' ἄν, ἀνὴρ δ' οἴχεται φεύγων πρόσω.*
φίλοις γάρ εἰσιν, οὐκ ἐμοί, προσίκτορες.

ΧΟ. *(μυγμός.)*

ΚΛ. *ἄγαν ὑπνώσσεις κοὐ κατοικτίζεις πάθος·*
φονεὺς δ' Ὀρέστης τῆσδε μητρὸς οἴχεται.

ΧΟ. *(ὠγμός.)*

ΚΛ. *ὤζεις, ὑπνώσσεις, οὐκ ἀναστήσει τάχος;*
τί σοι πέπρακται πρᾶγμα πλὴν τεύχειν κακά;

ΧΟ. *(ὠγμός.)*

ΚΛ. *ὕπνος πόνος τε κύριοι ξυνωμόται*
δεινῆς δρακαίνης ἐξεκήραναν μένος.

ΧΟ. (μυγμὸς διπλοῦς ὀξύς.)
λαβὲ λαβὲ, λαβὲ λαβὲ, φράζου.
ΚΛ. ὄναρ διώκεις θῆρα, κλαγγάνεις δ' ἅπερ
κύων μέριμναν οὔποτ' ἐκλιπὼν πόνου.
τί δρᾷς; ἀνίστω, μή σε νικάτω πόνος,
μηδ' ἀγνοήσῃς πῆμα μαλθαχθεῖσ' ὕπνῳ.
ἄλγησον ἧπαρ ἐνδίκοις ὀνείδεσι·
τοῖς σώφροσιν γὰρ ἀντίκεντρα γίγνεται.
σὺ δ' αἱματηρὸν πνεῦμ' ἐπουρίσασα τῷ,
ἀτμῷ κατισχναίνουσα, νηδύος πυρὶ,
ἕπου, μάραινε δευτέροις διώγμασιν.
ΧΟ. ἔγειρ', ἔγειρε καὶ σὺ τήνδ', ἐγὼ δὲ σέ.
εὕδεις; ἀνίστω, κἀπολακτίσασ' ὕπνον,
ἰδώμεθ' εἴ τι τοῦδε φροιμίου ματᾷ.
ἰοὺ ἰοὺ, πόπαξ. ἐπάθομεν, φίλαι,
ἦ πολλὰ δὴ παθοῦσα καὶ μάτην ἐγὼ,
ἐπάθομεν πάθος δυσαχὲς, ὦ πόποι, ἄφερτον κακόν.
ἐξ ἀρκύων πέπτωκεν οἴχεταί θ' ὁ θήρ.
ὕπνῳ κρατηθεῖσ' ἄγραν ὤλεσα.
ἰὼ παῖ Διὸς, ἐπίκλοπος πέλει.
νέος δὲ γραίας δαίμονας καθιππάσω,
τὸν ἱκέταν σέβων ἄθεον ἄνδρα καὶ τοκεῦσιν πικρὸν.
τὸν μητραλοίαν δ' ἐξέκλεψας ὢν θεός.
τί τῶνδ' ἐρεῖ τις δικαίως ἔχειν;
ἐμοὶ δ' ὄνειδος ἐξ ὀνειράτων μολὸν
ἔτυψεν δίκαν διφρηλάτου
μεσολαβεῖ κέντρῳ
ὑπὸ φρένας, ὑπὸ λοβόν.
πάρεστι μαστίκτορος δαΐου δαμίου
βαρὺ τὸ περίβαρυ κρύος ἔχειν.
τοιαῦτα δρῶσιν οἱ νεώτεροι θεοὶ
κρατοῦντες τὸ πᾶν δίκας πλέον·
φονολιβῆ θρόμβον

143–148 = 149–154.
155–161 = 162–168.

περὶ πόδα, περὶ κάρα
πάρεστι γᾶς ὀμφαλὸν προσδρακεῖν αἱμάτων
βλοσυρὸν ἀρόμενον ἄγος ἔχειν.
ἐφεστίῳ δὲ μάντις ὢν μιάσματι
μυχὸν ἔχρανας αὐτόσσυτος, αὐτόκλητος,
παρὰ νόμον θεῶν βρότεα μὲν τίων,
παλαιγενεῖς δὲ Μοίρας φθίσας.
κἀμοί τε λυπρὸς καὶ τὸν οὐκ ἐκλύσεται,
ὑπό τε γᾶν φυγὼν οὔ ποτ' ἐλευθεροῦται,
ποτιτρόπαιος ὢν δ' ἕτερον ἐν κάρᾳ
μιάστορ' ἐκ κείνου πάσεται.
ΑΠ. ἔξω, κελεύω, τῶνδε δωμάτων τάχος
χωρεῖτ', ἀπαλλάσσεσθε μαντικῶν μυχῶν,
μὴ καὶ λαβοῦσα πτηνὸν ἀργηστὴν ὄφιν,
χρυσηλάτου θώμιγγος ἐξορμώμενον,
ἀνῇς ὑπ' ἄλγους μέλαν' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφρὸν,
ἐμοῦσα θρόμβους οὓς ἀφείλκυσας φόνου.
οὔτοι δόμοισι τοῖσδε χρίμπτεσθαι πρέπει·
ἀλλ' οὗ καρανιστῆρες ὀφθαλμωρύχοι
δίκαι σφαγαί τε σπέρματός τ' ἀποφθοραὶ
παίδων, κακοῦ τε χλοῦνις ἠδ' ἀκρωνία,
λευσμός τε καὶ μύζουσιν οἰκτισμὸν πολὺν
ὑπὸ ῥάχιν παγέντες. ἆρ' ἀκούετε
οἵας ἑορτῆς ἔστ' ἀπόπτυστοι θεοῖς
στέργηθρ' ἔχουσαι; πᾶς δ' ὑφηγεῖται τρόπος
μορφῆς. λέοντος ἄντρον αἱματορρόφου
οἰκεῖν τοιαύτας εἰκὸς, οὐ χρηστηρίοις
ἐν τοῖσδε πλησίοισι τρίβεσθαι μύσος.
χωρεῖτ' ἄνευ βοτῆρος αἰπολούμεναι.
ποίμνης τοιαύτης δ' οὔτις εὐφιλὴς θεῶν.
ΧΟ. ἄναξ Ἄπολλον, ἀντάκουσον ἐν μέρει.
αὐτὸς σὺ τούτων οὐ μεταίτιος πέλει,
ἀλλ' εἷς τὸ πᾶν ἔπραξας ὢν παναίτιος.
ΑΠ. πῶς δή; τοσοῦτο μῆκος ἔκτεινον λόγου.

169–173 = 174–178.

ΧΟ. ἔχρησας ὥστε τὸν ξένον μητροκτονεῖν.
ΑΠ. ἔχρησα ποινὰς τοῦ πατρὸς πέμψαι. τί μήν;
ΧΟ. κἄπειθ' ὑπέστης αἵματος δέκτωρ νέου.
ΑΠ. καὶ προστραπέσθαι τούσδ' ἐπέστελλον δόμους.
ΧΟ. καὶ τὰς προπομποὺς δῆτα τάσδε λοιδορεῖς;
ΑΠ. οὐ γὰρ δόμοισι τοῖσδε πρόσφορον μολεῖν.
ΧΟ. ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῦτο προστεταγμένον.
ΑΠ. τίς ἥδε τιμή; κόμπασον γέρας καλόν.
ΧΟ. τοὺς μητραλοίας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.
ΑΠ. τί γὰρ γυναικὸς ἥτις ἄνδρα νοσφίσῃ;
ΧΟ. οὐκ ἂν γένοιθ' ὅμαιμος αὐθέντης φόνος.
ΑΠ. ἦ κάρτ' ἄτιμα, καὶ παρ' οὐδὲν ἠδέσω
Ἥρας τελείας καὶ Διὸς πιστώματα.
Κύπρις δ' ἄτιμος τῷδ' ἀπέρριπται λόγῳ,
ὅθεν βροτοῖσι γίγνεται τὰ φίλτατα.
εὐνὴ γὰρ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ μόρσιμος
ὅρκου 'στὶ μείζων τῇ δίκῃ φρουρουμένη.
εἰ τοῖσιν οὖν κτείνουσιν ἀλλήλους χαλᾷς
τὸ μὴ τίνεσθαι μηδ' ἐποπτεύειν κότῳ,
οὔ φημ' Ὀρέστην σ' ἐνδίκως ἀνδρηλατεῖν.
τὰ μὲν γὰρ οἶδα κάρτα σ' ἐνθυμουμένην,
τὰ δ' ἐμφανῶς πράσσουσαν ἡσυχαιτέραν.
δίκας δὲ Παλλὰς τῶνδ' ἐποπτεύσει θεά.
ΧΟ. τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὔ τι μὴ λίπω ποτέ.
ΑΠ. σὺ δ' οὖν δίωκε καὶ πόνον πλέον τίθου.
ΧΟ. τιμὰς σὺ μὴ ξύντεμνε τὰς ἐμὰς λόγῳ.
ΑΠ. οὐδ' ἂν δεχοίμην ὥστ' ἔχειν τιμὰς σέθεν.
ΧΟ. μέγας γὰρ ἔμπας παρὰ Διὸς θρόνοις λέγει·
ἐγὼ δ', ἄγει γὰρ αἷμα μητρῷον, δίκας
μέτειμι τόνδε φῶτα κἀκκυνηγετῶ.
ΑΠ. ἐγὼ δ' ἀρήξω τὸν ἱκέτην τε ῥύσομαι·
δεινὴ γὰρ ἐν βροτοῖσι κἀν θεοῖς πέλει
τοῦ προστροπαίου μῆνις, ἢν προδῶ σφ' ἑκών.
ΟΡ. ἄνασσ' Ἀθάνα, Λοξίου κελεύμασιν
ἥκω, δέχου δὲ πρευμενῶς ἀλάστορα,

οὐ προστρόπαιον οὐδ᾽ ἀφοίβαντον χέρα,
ἀλλ᾽ ἀμβλὺν ἤδη προστετριμμένον τε πρὸς
ἄλλοισιν οἴκοις καὶ πορεύμασιν βροτῶν.
ὅμοια χέρσον καὶ θάλασσαν ἐκπερῶν,
σῴζων ἐφετμὰς Λοξίου χρηστηρίους,
πρόσειμι δῶμα καὶ βρέτας τὸ σὸν, θεά.
αὐτοῦ φυλάσσων ἀμμενῶ τέλος δίκης.
ΧΟ. εἶεν· τόδ᾽ ἐστὶ τἀνδρὸς ἐκφανὲς τέκμαρ.
ἕπου δὲ μηνυτῆρος ἀφθέγκτου φραδαῖς.
τετραυματισμένον γὰρ ὡς κύων νεβρὸν
πρὸς αἷμα καὶ σταλαγμὸν ἐκματεύομεν.
πολλοῖς δὲ μόχθοις ἀνδροκμῆσι φυσιᾷ
σπλάγχνον· χθονὸς γὰρ πᾶς πεποίμανται τόπος,
ὑπέρ τε πόντον ἀπτέροις ποτήμασιν
ἦλθον διώκουσ᾽, οὐδὲν ὑστέρα νεώς.
καὶ νῦν ὅδ᾽ ἐνθάδ᾽ ἐστί που καταπτακών.
ὀσμὴ βροτείων αἱμάτων με προσγελᾷ.
ὅρα ὅρα μάλ᾽ αὖ λεῦσσέ τε πάντα, μὴ
λάθῃ φύγδα βὰς ματροφόνος ἀτίτας.
ὁ δ᾽ αὖτέ γ᾽ ἀλκὰν ἔχων
περὶ βρέτει πλεχθεὶς θεᾶς ἀμβρότου
ὑπόδικος θέλει γενέσθαι χερῶν.
τὸ δ᾽ οὐ πάρεστιν· αἷμα μητρῷον χαμαὶ,
δυσαγκόμιστον, παπαῖ,
τὸ διερὸν πέδοι χύμενον οἴχεται.
ἀλλ᾽ ἀντιδοῦναι δεῖ σ᾽, ἀπὸ ζῶντος ῥοφεῖν
ἐρυθρὸν ἐκ μελέων πέλανον· ἀπὸ δὲ σοῦ
φεροίμαν βοσκὰν πώματος δυσπότου·
καὶ ζῶντά σ᾽ ἰσχνάνασ᾽ ἀπάξομαι κάτω,
ἀντίποιν᾽ ὡς τίνῃς ματροφόνου δύας.
ὄψει δὲ κεἴ τις ἄλλος ἤλιτεν βροτῶν
ἢ θεὸν ἢ ξένον τιν᾽ ἀσεβῶν ἢ τοκέας φίλους,
ἔχονθ᾽ ἕκαστον τῆς δίκης ἐπάξια.
μέγας γὰρ Ἅιδης ἐστὶν εὔθυνος βροτῶν
ἔνερθε χθονὸς, δελτογράφῳ δὲ πάντ᾽ ἐπωπᾷ φρενί.

ΟΡ. ἐγὼ διδαχθεὶς ἐν κακοῖς ἐπίσταμαι
πολλοὺς καθαρμοὺς, καὶ λέγειν ὅπου δίκη
σιγᾶν θ' ὁμοίως· ἐν δὲ τῷδε πράγματι
φωνεῖν ἐτάχθην πρὸς σοφοῦ διδασκάλου·
βρίζει γὰρ αἷμα καὶ μαραίνεται χερὸς,
μητροκτόνον μίασμα δ' ἔκπλυτον πέλει.
ποταίνιον γὰρ ὂν πρὸς ἑστίᾳ θεοῦ
Φοίβου καθαρμοῖς ἠλάθη χοιροκτόνοις.
πολὺς δέ μοι γένοιτ' ἂν ἐξ ἀρχῆς λόγος,
ὅσοις προσῆλθον ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ.
[χρόνος καθαιρεῖ πάντα γηράσκων ὁμοῦ.]
καὶ νῦν ἀφ' ἁγνοῦ στόματος εὐφήμως καλῶ
χώρας ἄνασσαν τῆσδ' Ἀθηναίαν ἐμοὶ
μολεῖν ἀρωγόν· κτήσεται δ' ἄνευ δορὸς
αὐτόν τε καὶ γῆν καὶ τὸν Ἀργεῖον λεὼν
πιστὸν δικαίως ἐς τὸ πᾶν τε σύμμαχον.
ἀλλ' εἴτε χώρας ἐν τόποις Λιβυστικῆς,
Τρίτωνος ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου,
τίθησιν ὀρθὸν ἢ κατηρεφῆ πόδα,
φίλοις ἀρήγουσ', εἴτε Φλεγραίαν πλάκα
θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνὴρ ἐπισκοπεῖ,
ἔλθοι, κλύει δὲ καὶ πρόσωθεν ὢν θεὸς,
ὅπως γένοιτο τῶνδ' ἐμοὶ λυτήριος.
ΧΟ. οὔτοι σ' Ἀπόλλων οὐδ' Ἀθηναίας σθένος
ῥύσαιτ' ἂν ὥστε μὴ οὐ παρημελημένον
ἔρρειν, τὸ χαίρειν μὴ μαθόνθ' ὅπου φρενῶν,
ἀναίματον βόσκημα δαιμόνων, σκιάν.
οὐδ' ἀντιφωνεῖς, ἀλλ' ἀποπτύεις λόγους,
ἐμοὶ τραφείς τε καὶ καθιερωμένος;
καὶ ζῶν με δαίσεις οὐδὲ πρὸς βωμῷ σφαγείς·
ὕμνον δ' ἀκούσει τόνδε δέσμιον σέθεν.
ἄγε δὴ καὶ χορὸν ἅψωμεν, ἐπεὶ
μοῦσαν στυγερὰν
ἀποφαίνεσθαι δεδόκηκεν,
λέξαι τε λάχη τὰ κατ' ἀνθρώπους

ὡς ἐπινωμᾷ στάσις ἁμά.
εὐθυδίκαιοι δ' ἠδόμεθ' εἶναι·
τὸν μὲν καθαρὰς χεῖρας προνέμοντ'
οὔτις ἀφ' ἡμῶν μῆνις ἐφέρπει,
ἀσινὴς δ' αἰῶνα διοιχνεῖ·
ὅστις δ' ἀλιτὼν ὥσπερ ὅδ' ἀνὴρ
χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει,
μάρτυρες ὀρθαὶ τοῖσι θανοῦσιν
παραγιγνόμεναι πράκτορες αἵματος
αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν.
μᾶτερ, ἅ μ' ἔτικτες, ὦ μᾶτερ
Νύξ, ἀλαοῖσι καὶ δεδορκόσιν
ποινάν, κλῦθ'. ὁ Λατοῦς γὰρ ἶνίς μ' ἄτιμον τίθησι,
τόνδ' ἀφαιρούμενος πτῶκα, ματρῷον ἅγνισμα κύριον φόνου.
ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ τόδε μέλος,
παρακοπά, παραφορὰ φρενοδαλής,
ὕμνος ἐξ Ἐρινύων,
δέσμιος φρενῶν, ἀφόρμικτος, αὐονὰ βροτοῖς.
τοῦτο γὰρ λάχος διανταία
Μοῖρ' ἐπέκλωσεν ἐμπέδως ἔχειν,
θνατῶν τοῖσιν αὐτουργίαι ξυμπέσωσιν μάταιοι, [ἐλεύθερος.
τοῖς ὁμαρτεῖν, ὄφρ' ἂν γᾶν ὑπέλθῃ· θανὼν δ' οὐκ ἄγαν
ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ τόδε μέλος,
παρακοπά, παραφορὰ φρενοδαλής,
ὕμνος ἐξ Ἐρινύων,
δέσμιος φρενῶν, ἀφόρμικτος, αὐονὰ βροτοῖς.
γιγνομέναισι λάχη τάδ' ἐφ' ἁμὶν ἐκράνθη,
ἀθανάτων δ' ἀπέχειν χέρας, οὐδέ τις ἐστὶ
ξυνδαίτωρ μετάκοινος·
παλλεύκων δὲ πέπλων ἄμοιρος μοῦνα ἐτύχθην.
δωμάτων γὰρ εἱλόμαν
ἀνατροπάς, ὅταν Ἄρης τιθασὸς ὢν φίλον ἕλῃ·
ἐπὶ τόν, ὤ, διόμεναι κρατερὸν ὄντα περ ὅμως

321–333=334–346.
347–359=360–372.

μαυροῦμεν ὑφ' αἵματος νέου.
σπευδομένα δ' ἀφελεῖν τινὰ τάσδε μερίμνας,
θεῶν δ' ἀτέλειαν ἐμαῖσι λιταῖς ἐπικραίνειν,
μηδ' εἰς ἄγκρισιν ἐλθεῖν·
Ζεὺς γὰρ ἀξιόμισον πᾶν ἔθνος τόδε λέσχας
ἃς ἀπηξιώσατο·
μάλα γὰρ οὖν ἁλομένα ἀνέκαθεν βαρυπεσῆ
καταφέρω ποδὸς ἀκμάν, σφαλερὰ γὰρ τανυδρόμοις
κῶλα, δύσφορον ἄταν.
δόξαι τ' ἀνδρῶν καὶ μάλ' ὑπ' αἰθέρι σεμναὶ
τακόμεναι κατὰ γᾶν μινύθουσιν ἄτιμοι
ἁμετέραις ἐφόδοις μελανείμοσιν ὀρχησμοῖς τ' ἐπιφθόνοις ποδός.
πίπτων δ' οὐκ οἶδεν τόδ' ὑπ' ἄφρονι λύμᾳ.
τοῖον ἐπὶ κνέφας ἀνδρὶ μύσος πεπόταται,
καὶ δνοφεράν τιν' ἀχλὺν κατὰ δώματος αὐδᾶται πολύστονος φάτις.
μένει γάρ· εὐμήχανοι δὲ καὶ τέλειοι, κακῶν τε μνήμονες, σεμναὶ
καὶ δυσπαρήγοροι βροτοῖς,
ἄτιμ' ἀτίετα διόμεναι
λάχη θεῶν διχοστατοῦντ'
ἀναλίῳ λάπᾳ, δυσοδοπαίπαλα
δερκομένοισι καὶ δυσομμάτοις ὁμῶς.
τίς οὖν τάδ' οὐχ ἅζεταί τε καὶ δέδοικεν βροτῶν, ἐμοῦ κλύων θεσμὸν
τὸν μοιρόκραντον ἐκ θεῶν
δοθέντα τέλεον; ἔπι δέ μοι
γέρας ⏑ – παλαιόν, οὐδ'
ἀτιμίας κυρῶ, καίπερ ὑπὸ χθόνα
τάξιν ἔχουσα καὶ δυσάλιον κνέφας.

ΑΘΗΝΑ.

πρόσωθεν ἐξήκουσα κληδόνος βοὴν
ἀπὸ Σκαμάνδρου γῆν καταφθατουμένη,
ἣν δῆτ' Ἀχαιῶν ἄκτορές τε καὶ πρόμοι,
τῶν αἰχμαλώτων χρημάτων λάχος μέγα,
ἔνειμαν αὐτόπρεμνον ἐς τὸ πᾶν ἐμοί,

373–376 = 377–380.
381–388 = 389–396.

ἐξαίρετον δώρημα Θησέως τόκοις·
ἔνθεν διώκουσ' ἦλθον ἄτρυτον πόδα,
πτερῶν ἄτερ ῥοιβδοῦσα κόλπον αἰγίδος,
πώλοις ἀκμαίοις τόνδ' ἐπιζεύξασ' ὄχον.
καινὴν δ' ὁρῶσα τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς
ταρβῶ μὲν οὐδὲν, θαῦμα δ' ὄμμασιν πάρα.
τίνες ποτ' ἐστέ; πᾶσι δ' ἐς κοινὸν λέγω,
βρέτας τε τοὐμὸν τῷδ' ἐφημένῳ ξένῳ,
ὑμᾶς θ' ὁμοίας οὐδενὶ σπαρτῶν γένει,
οὔτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ὁρωμένας
οὔτ' οὖν βροτείοις ἐμφερεῖς μορφώμασι.
λέγειν δ' ἄμορφον ὄντα τοὺς πέλας κακῶς
πρόσω δικαίων ἠδ' ἀποστατεῖ θέμις.
ΧΟ. πεύσει τὰ πάντα ξυντόμως, Διὸς κόρη.
ἡμεῖς γάρ ἐσμεν Νυκτὸς αἰανῆς τέκνα.
Ἀραὶ δ' ἐν οἴκοις γῆς ὕπαι κεκλήμεθα.
ΑΘ. γένος μὲν οἶδα κληδόνας τ' ἐπωνύμους.
ΧΟ. τιμάς γε μὲν δὴ τὰς ἐμὰς πεύσει τάχα.
ΑΘ. μάθοιμ' ἄν, εἰ λέγοι τις ἐμφανῆ λόγον.
ΧΟ. βροτοκτονοῦντας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.
ΑΘ. καὶ τῷ κτανόντι ποῦ τὸ τέρμα τῆς φυγῆς;
ΧΟ. ὅπου τὸ χαίρειν μηδαμοῦ νομίζεται.
ΑΘ. ἦ καὶ τοιαύτας τῷδ' ἐπιρροιζεῖς φυγάς;
ΧΟ. φονεὺς γὰρ εἶναι μητρὸς ἠξιώσατο.
ΑΘ. ἄλλαις ἀνάγκαις, ἤ τινος τρέων κότον;
ΧΟ. ποῦ γὰρ τοσοῦτο κέντρον ὡς μητροκτονεῖν;
ΑΘ. δυοῖν παρόντοιν ἥμισυς λόγος πάρα.
ΧΟ. ἀλλ' ὅρκον οὐ δέξαιτ' ἄν, εἰ δοῦναι θέλοις.
ΑΘ. κλύειν δίκαιος μᾶλλον ἢ πρᾶξαι θέλεις.
ΧΟ. πῶς δή; δίδαξον· τῶν σοφῶν γὰρ οὐ πένει.
ΑΘ. ὅρκοις τὰ μὴ δίκαια μὴ νικᾶν λέγω.
ΧΟ. ἀλλ' ἐξέλεγχε, κρῖνε δ' εὐθεῖαν δίκην.
ΑΘ. ἦ κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος;
ΧΟ. πῶς δ' οὔ; σέβουσαί γ' ἀξίαν ἐπαξίων.
ΑΘ. τί πρὸς τάδ' εἰπεῖν, ὦ ξέν', ἐν μέρει θέλεις;

λέξας δὲ χώραν καὶ γένος καὶ ξυμφορὰς
τὰς σὰς, ἔπειτα τόνδ' ἀμυναθοῦ ψόγον·
εἴπερ πεποιθὼς τῇ δίκῃ βρέτας τόδε
ἧσαι φυλάσσων ἑστίας ἐμῆς πέλας
σεμνὸς προσίκτωρ ἐν τρόποις Ἰξίονος·
τούτοις ἀμείβου πᾶσιν εὐμαθές τί μοι.

ΟΡ. ἄνασσ' Ἀθάνα, πρῶτον ἐκ τῶν ὑστάτων
τῶν σῶν ἐπῶν μέλημ' ἀφαιρήσω μέγα.
οὐκ εἰμὶ προστρόπαιος, οὐδ' ἔχει μύσος
πρὸς χειρὶ τἠμῇ τὸ σὸν ἐφημένου βρέτας.
τεκμήριον δὲ τῶνδέ σοι λέξω μέγα·
ἄφθογγον εἶναι τὸν παλαμναῖον νόμος,
ἔς τ' ἂν πρὸς ἀνδρὸς αἵματος καθαρσίου
σφαγαὶ καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ.
πάλαι πρὸς ἄλλοις ταῦτ' ἀφιερώμεθα
οἴκοισι καὶ βοτοῖσι καὶ ῥυτοῖς πόροις.
ταύτην μὲν οὕτω φροντίδ' ἐκποδὼν λέγω.
γένος δὲ τοὐμὸν ὡς ἔχει πεύσει τάχα.
Ἀργεῖός εἰμι, πατέρα δ' ἱστορεῖς καλῶς,
Ἀγαμέμνον' ἀνδρῶν ναυβατῶν ἁρμόστορα·
ξὺν ᾧ σὺ Τροίαν ἄπολιν Ἰλίου πόλιν
ἔθηκας. ἔφθιθ' οὗτος οὐ καλῶς, μολὼν
εἰς οἶκον· ἀλλά νιν κελαινόφρων ἐμὴ
μήτηρ κατέκτα, ποικίλοις ἀγρεύμασι
κρύψασ', ἃ λουτρῶν ἐξεμαρτύρει φόνον.
κἀγὼ κατελθὼν, τὸν πρὸ τοῦ φεύγων χρόνον,
ἔκτεινα τὴν τεκοῦσαν, οὐκ ἀρνήσομαι,
ἀντικτόνοις ποιναῖσι φιλτάτου πατρός.
καὶ τῶνδε κοινῇ Λοξίας ἐπαίτιος,
ἄλγη προφωνῶν ἀντίκεντρα καρδίᾳ,
εἰ μή τι τῶνδ' ἔρξαιμι τοὺς ἐπαιτίους.
σύ τ' εἰ δικαίως εἴτε μὴ κρῖνον δίκην·
πράξας γὰρ ἐν σοὶ πανταχῇ τάδ' αἰνέσω.

ΑΘ. τὸ πρᾶγμα μεῖζον ἤ τις οἴεται τόδε
βροτὸς δικάζειν· οὐδὲ μὴν ἐμοὶ θέμις

φόνου διαιρεῖν ὀξυμηνίτου δίκας.
ἄλλως τε καὶ σὺ μὲν κατηρτυκὼς ἐμοῖς
ἱκέτης προσῆλθες καθαρὸς ἀβλαβὴς δόμοις.
ὅμως δ' ἄμομφον ὄντα σ' αἱροῦμαι πόλει.
αὗται δ' ἔχουσι μοῖραν οὐκ εὐπέμπελον,
καὶ μὴ τυχοῦσαι πράγματος νικηφόρου,
χώρᾳ μεταῦθις ἰὸς ἐκ φρονημάτων
πέδοι πεσὼν ἄφερτος αἰανὴς νόσος.
τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστίν· ἀμφότερα, μένειν
πέμπειν τε δυσπήμαντ' ἀμηχάνως ἐμοί.
ἐπεὶ δὲ πρᾶγμα δεῦρ' ἐπέσκηψεν τόδε,
φόνων δικαστὰς ὁρκίους αἱρουμένη
θεσμὸν τὸν εἰς ἅπαντ' ἐγὼ θήσω χρόνον.
ὑμεῖς δὲ μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια
καλεῖσθ' ἀρωγὰ τῆς δίκης ὁρκώματα.
κρίνασα δ' ἀστῶν τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα
ἥξω διαιρεῖν τοῦτο πρᾶγμ' ἐτητύμως,
ὅρκον περῶντας μηδὲν ἔκδικον φρεσίν.

ΧΟ. νῦν καταστροφαὶ νέων
θεσμίων, εἰ κρατήσει δίκα τε καὶ βλάβα
τοῦδε ματροκτόνου.
πάντας ἤδη τόδ' ἔργον εὐχερείᾳ ξυναρμόσει βροτούς.
πολλὰ δ' ἔτυμα παιδότρωτα
πάθεα προσμένει τοκεῦσιν μετά τ' αὖθις ἐν χρόνῳ.
οὐδὲ γὰρ βροτοσκόπων
μαινάδων τῶνδ' ἐφέρψει κότος τις ἐργμάτων·
πάντ' ἐφήσω μόρον.
πεύσεται δ' ἄλλος ἄλλοθεν, προφωνῶν τὰ τῶν πέλας κακὰ
λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων
ἄκεά τ' οὐ βέβαια, τλάμων δὲ μάταν παρηγορεῖ.
μηδέ τις κικλησκέτω
ξυμφορᾷ τετυμμένος,
τοῦτ' ἔπος θροούμενος,

490–498=499–507.
508–516=517–525.

ὦ δίκα, ὦ θρόνοι τ' Ἐρινύων.
ταῦτά τις τάχ' ἂν πατὴρ
ἢ τεκοῦσα νεοπαθὴς
οἶκτον οἰκτίσαιτ', ἐπειδὴ πίτνει δόμος δίκας.
ἔσθ' ὅπου τὸ δεινὸν εὖ
καὶ φρενῶν ἐπίσκοπον
δεῖ μένειν καθήμενον.
ξυμφέρει σωφρονεῖν ὑπὸ στένει.
τίς δὲ μηδὲν ἐν φάει
καρδίαν ἀνατρέφων
ἢ πόλις βροτός θ' ὁμοίως ἔτ' ἂν σέβοι δίκαν;
μήτ' ἄναρκτον βίον
μήτε δεσποτούμενον
αἰνέσῃς.
παντὶ μέσῳ τὸ κράτος θεὸς ὤπασεν, ἄλλ' ἄλλᾳ δ' ἐφορεύει.
ξύμμετρον δ' ἔπος λέγω,
δυσσεβίας μὲν ὕβρις τέκος ὡς ἐτύμως·
ἐκ δ' ὑγιείας
φρενῶν ὁ πᾶσιν φίλος
καὶ πολύευκτος ὄλβος.
ἐς τὸ πᾶν δέ σοι λέγω,
βωμὸν αἴδεσαι δίκας·
μηδέ νιν
κέρδος ἰδὼν ἀθέῳ ποδὶ λὰξ ἀτίσῃς· ποινὰ γὰρ ἐπέσται.
κύριον μένει τέλος.
πρὸς τάδε τις τοκέων σέβας εὖ προτίων
καὶ ξενοτίμους
ἐπιστροφὰς δωμάτων
αἰδόμενός τις ἔστω.
ἑκὼν δ' ἀνάγκας ἄτερ δίκαιος ὢν οὐκ ἄνολβος ἔσται·
πανώλεθρος δ' οὔποτ' ἂν γένοιτο.
τὸν ἀντίτολμον δέ φαμι παρβάταν
τὰ πολλὰ παντόφυρτ' ◡ – ἄνευ δίκας

526–537 = 538–549.
550–557 = 558–565.

βιαίως ξὺν χρόνῳ καθήσειν,
λαῖφος ὅταν λάβῃ πόνος θραυομένας κεραίας.
καλεῖ δ' ἀκούοντας οὐδὲν ἐν μέσᾳ δυσπαλεῖ τε δίνᾳ·
γελᾷ δὲ δαίμων ἐπ' ἀνδρὶ θερμῷ,
τὸν οὔποτ' αὐχοῦντ' ἰδὼν ἀμαχάνοις
δύαις λαπαδνὸν οὐδ' ὑπερθέοντ' ἄκραν·
δι' αἰῶνος δὲ τὸν πρὶν ὄλβον
ἕρματι προσβαλὼν δίκας ὤλετ' ἄκλαυστος, αἶστος.

ΑΘ. κήρυσσε, κῆρυξ, καὶ στρατὸν κατειργαθοῦ,
ἥ τ' οὖν ◡ – – διάτορος Τυρσηνικὴ
σάλπιγξ, βροτείου πνεύματος πληρουμένη,
ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ.
πληρουμένου γὰρ τοῦδε βουλευτηρίου
σιγᾶν ἀρήγει καὶ μαθεῖν θεσμοὺς ἐμοὺς
πόλιν τε πᾶσαν ἐς τὸν αἰανῆ χρόνον
καὶ τόνδ', ὅπως ἂν εὖ καταγνωσθῇ δίκη.

ΧΟ. ἄναξ Ἄπολλον, ὧν ἔχεις αὐτὸς κράτει.
τί τοῦδε σοὶ μέτεστι πράγματος λέγε.

ΑΠ. καὶ μαρτυρήσων ἦλθον· ἔστι γὰρ δόμων
ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος
ἐμῶν· φόνου δὲ τοῦδ' ἐγὼ καθάρσιος,
καὶ ξυνδικήσων αὐτός· αἰτίαν δ' ἔχω
τῆς τοῦδε μητρὸς τοῦ φόνου. σὺ δ' εἴσαγε
ὅπως τ' ἐπίστᾳ τήνδε κύρωσον δίκην.

ΑΘ. ὑμῶν ὁ μῦθος, εἰσάγω δὲ τὴν δίκην.
ὁ γὰρ διώκων πρότερος ἐξ ἀρχῆς λέγων
γένοιτ' ἂν ὀρθῶς πράγματος διδάσκαλος.

ΧΟ. πολλαὶ μέν ἐσμεν, λέξομεν δὲ συντόμως.
ἔπος δ' ἀμείβου πρὸς ἔπος ἐν μέρει τιθείς.
τὴν μητέρ' εἰπὲ πρῶτον εἰ κατέκτονας.

ΟΡ. ἔκτεινα· τούτου δ' οὔτις ἄρνησις πέλει.

ΧΟ. ἓν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων.

ΟΡ. οὐ κειμένῳ πω τόνδε κομπάζεις λόγον.

ΧΟ. εἰπεῖν γε μέντοι δεῖ σ' ὅπως κατέκτανες.

ΟΡ. λέξω· ξιφουλκῷ χειρὶ πρὸς δέρην τεμών.

ΧΟ. πρὸς τοῦ δ' ἐπείσθης καὶ τίνος βουλεύμασι;
ΟΡ. τοῖς τοῦδε θεσφάτοισι· μαρτυρεῖ δέ μοι.
ΧΟ. ὁ μάντις ἐξηγεῖτό σοι μητροκτονεῖν;
ΟΡ. καὶ δεῦρό γ' ἀεὶ τὴν τύχην οὐ μέμφομαι.
ΧΟ. ἀλλ' εἴ σε μάρψει ψῆφος, ἄλλ' ἐρεῖς τάχα.
ΟΡ. πέποιθ', ἀρωγὰς δ' ἐκ τάφου πέμπει πατήρ.
ΧΟ. νεκροῖσί νυν πέπεισθι μητέρα κτανών.
ΟΡ. δυοῖν γὰρ εἶχε προσβολὰς μιασμάτοιν.
ΧΟ. πῶς δή; δίδαξον τοὺς δικάζοντας τάδε.
ΟΡ. ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν κατέκτανε.
ΧΟ. τοιγὰρ σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐλευθέρα φόνῳ.
ΟΡ. τί δ' οὐκ ἐκείνην ζῶσαν ἤλαυνες φυγῇ;
ΧΟ. οὐκ ἦν ὅμαιμος φωτὸς ὃν κατέκτανεν.
ΟΡ. ἐγὼ δὲ μητρὸς τῆς ἐμῆς ἐν αἵματι;
ΧΟ. πῶς γάρ σ' ἔθρεψεν ἐντὸς, ὦ μιαιφόνε,
ζώνης; ἀπεύχει μητρὸς αἷμα φίλτατον;
ΟΡ. ἤδη σὺ μαρτύρησον. ἐξηγοῦ δέ μοι,
Ἄπολλον, εἴ σφε ξὺν δίκῃ κατέκτανον.
δρᾶσαι γὰρ ὥσπερ ἐστὶν οὐκ ἀρνούμεθα·
ἀλλ' εἰ δικαίως εἴτε μὴ τῇ σῇ φρενὶ
δοκεῖ τόδ' αἷμα κρῖνον, ὡς τούτοις φράσω.
ΑΠ. λέξω πρὸς ὑμᾶς τόνδ' Ἀθηναίας μέγαν
θεσμὸν δικαίως, μάντις ὢν δ' οὐ ψεύσομαι.
οὐπώποτ' εἶπον μαντικοῖσιν ἐν θρόνοις,
οὐκ ἀνδρὸς, οὐ γυναικὸς, οὐ πόλεως πέρι,
ὃ μὴ κελεύσαι Ζεὺς Ὀλυμπίων πατήρ.
τὸ μὲν δίκαιον τοῦθ', ὅσον σθένει, μαθεῖν,
βουλῇ πιφαύσκω δ' ὔμμ' ἐπισπέσθαι πατρός.
ὅρκος γὰρ οὔτι Ζηνὸς ἰσχύει πλέον.
ΧΟ. Ζεὺς, ὡς λέγεις σὺ, τόνδε χρησμὸν ὤπασε,
φράζειν Ὀρέστῃ τῷδε τὸν πατρὸς φόνον
πράξαντα μητρὸς μηδαμοῦ τιμὰς νέμειν;
ΑΠ. οὐ γάρ τι ταὐτὸν ἄνδρα γενναῖον θανεῖν
διοσδότοις σκήπτροισι τιμαλφούμενον,
καὶ ταῦτα πρὸς γυναικὸς, οὔ τι θουρίοις

τόξοις ἐκηβόλοισιν, ὥστ' Ἀμαζόνος,
ἀλλ' ὡς ἀκούσει Παλλὰς οἵ τ' ἐφήμενοι
ψήφῳ διαιρεῖν τοῦδε πράγματος πέρι.
ἀπὸ στρατείας γάρ νιν ἠμπποληκότα
τὰ πλεῖστ' ἀμείνον' εὔφροσιν δεδεγμένη * * *
δροίτῃ περῶντι λουτρὰ κἀπὶ τέρματι
φᾶρος παρεσκήνωσεν, ἐν δ' ἀτέρμονι
κόπτει πεδήσασ' ἄνδρα δαιδάλῳ πέπλῳ.
ἀνδρὸς μὲν ὑμῖν οὗτος εἴρηται μόρος
τοῦ παντοσέμνου, τοῦ στρατηλάτου νεῶν.
ταύτην τοιαύτην εἶπον, ὡς δηχθῇ λεὼς,
ὅσπερ τέτακται τήνδε κυρῶσαι δίκην.
ΧΟ. πατρὸς προτιμᾷ Ζεὺς μόρον τῷ σῷ λόγῳ,
αὐτὸς δ' ἔδησε πατέρα πρεσβύτην Κρόνον.
πῶς ταῦτα τούτοις οὐκ ἐναντίως λέγεις;
ὑμᾶς δ' ἀκούειν ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
ΑΠ. ὦ παντομισῆ κνώδαλα, στύγη θεῶν,
πέδας μὲν ἂν λύσειεν, ἔστι τοῦδ' ἄκος,
καὶ κάρτα πολλὴ μηχανὴ λυτήριος·
ἀνδρὸς δ' ἐπειδὰν αἷμ' ἀνασπάσῃ κόνις
ἅπαξ θανόντος, οὔτις ἔστ' ἀνάστασις.
τούτων ἐπῳδὰς οὐκ ἐποίησεν πατὴρ
οὑμὸς, τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
στρέφων τίθησιν, οὐδὲν ἀσθμαίνων μένει.
ΧΟ. πῶς γὰρ τὸ φεύγειν τοῦδ' ὑπερδικεῖς ὅρα·
τὸ μητρὸς αἷμ' ὅμαιμον ἐκχέας πέδοι
ἔπειτ' ἐν Ἄργει δώματ' οἰκήσει πατρός;
ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις;
ποία δὲ χέρνιψ φρατέρων προσδέξεται;
ΑΠ. καὶ τοῦτο λέξω, καὶ μάθ' ὡς ὀρθῶς ἐρῶ.
οὐκ ἔστι μήτηρ ἡ κεκλημένου τέκνου
τοκεὺς, τροφὸς δὲ κύματος νεοσπόρου·
τίκτει δ' ὁ θρώσκων, ἡ δ' ἅπερ ξένῳ ξένη
ἔσωσεν ἔρνος, οἷσι μὴ βλάψῃ θεός.
τεκμήριον δὲ τοῦδέ σοι δείξω λόγου.

πατὴρ μὲν ἂν γένοιτ᾽ ἄνευ μητρός· πέλας
μάρτυς πάρεστι παῖς Ὀλυμπίου Διὸς,
* * * * * * *
οὐδ᾽ ἐν σκότοισι νηδύος τεθραμμένη,
ἀλλ᾽ οἷον ἔρνος οὔτις ἂν τέκοι θεός.
ἐγὼ δὲ, Παλλὰς, τἄλλα θ᾽ ὡς ἐπίσταμαι,
τὸ σὸν πόλισμα καὶ στρατὸν τεύξω μέγαν,
καὶ τόνδ᾽ ἔπεμψα σῶν δόμων ἐφέστιον,
ὅπως γένοιτο πιστὸς ἐς τὸ πᾶν χρόνου,
καὶ τόνδ᾽ ἐπικτήσαιο σύμμαχον, θεὰ,
καὶ τοὺς ἔπειτα, καὶ τάδ᾽ αἰανῶς μένοι
στέργειν τὰ πιστὰ τῶνδε τοὺς ἐπισπόρους.
ΑΘ. ἤδη κελεύω τούσδ᾽ ἀπὸ γνώμης φέρειν
ψῆφον δικαίαν, ὡς ἅλις λελεγμένων.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν ἤδη πᾶν τετόξευται βέλος.
μένω δ᾽ ἀκοῦσαι πῶς ἀγὼν κριθήσεται.
ΑΘ. τί γάρ; πρὸς ὑμῶν πῶς τιθεῖσ᾽ ἄμομφος ὦ;
ΧΟ. ἠκούσαθ᾽ ὧν ἠκούσατ᾽, ἐν δὲ καρδίᾳ
ψῆφον φέροντες ὅρκον αἰδεῖσθε, ξένοι.
ΑΘ. κλύοιτ᾽ ἂν ἤδη θεσμὸν, Ἀττικὸς λεὼς,
πρώτας δίκας κρίνοντες αἵματος χυτοῦ.
ἔσται δὲ καὶ τὸ λοιπὸν Αἰγέως στρατῷ
ἀεὶ δικαστῶν τοῦτο βουλευτήριον.
πάγον δ᾽ ὄρειον τόνδ᾽ Ἀμαζόνων ἕδραν,
σκηνάς θ᾽, ὅτ᾽ ἦλθον Θησέως κατὰ φθόνον
στρατηλατοῦσαι καὶ πόλιν νεόπτολιν
τήνδ᾽ ὑψίπυργον ἀντεπύργωσαν τότε,
Ἄρει δ᾽ ἔθυον, ἔνθεν ἔστ᾽ ἐπώνυμος
πέτρα πάγος τ᾽ Ἄρειος· ἐν δὲ τῷ σέβας
ἀστῶν, φόβος τε ξυγγενὴς τὸ μἀδικεῖν
σχήσει τό τ᾽ ἦμαρ καὶ κατ᾽ εὐφρόνην ὁμῶς,
αὐτῶν πολιτῶν μὴ ᾽πιχραινόντων νόμους
κακαῖς ἐπιρροαῖσι· βορβόρῳ δ᾽ ὕδωρ
λαμπρὸν μιαίνων οὔποθ᾽ εὑρήσεις ποτόν.
τὸ μήτ᾽ ἄναρχον μήτε δεσποτούμενον

ἀστοῖς περιστέλλουσι βουλεύω σέβειν,
καὶ μὴ τὸ δεινὸν πᾶν πόλεως ἔξω βαλεῖν.
τίς γὰρ δεδοικὼς μηδὲν ἔνδικος βροτῶν;
τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας,
ἔρυμά τε χώρας καὶ πόλεως σωτήριον
ἔχοιτ' ἂν οἷον οὔτις ἀνθρώπων ἔχει
οὔτ' ἐν Σκύθαισιν οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις.
κερδῶν δ' ἄθικτον τοῦτο βουλευτήριον,
αἰδοῖον, ὀξύθυμον, εὑδόντων ὕπερ
ἐγρηγορὸς φρούρημα γῆς καθίσταμαι.
ταύτην μὲν ἐξέτειν' ἐμοῖς παραίνεσιν
ἀστοῖσιν ἐς τὸ λοιπόν. ὀρθοῦσθαι δὲ χρὴ
καὶ ψῆφον αἴρειν καὶ διαγνῶναι δίκην
αἰδουμένους τὸν ὅρκον. εἴρηται λόγος.
ΧΟ. καὶ μὴν βαρεῖαν τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς
ξύμβουλός εἰμι μηδαμῶς ἀτιμάσαι.
ΑΠ. κἄγωγε χρησμοὺς τοὺς ἐμούς τε καὶ Διὸς
ταρβεῖν κελεύω μηδ' ἀκαρπώτους κτίσαι.
ΧΟ. ἀλλ' αἱματηρὰ πράγματ' οὐ λαχὼν σέβεις,
μαντεῖα δ' οὐκέθ' ἁγνὰ μαντεύσει νέμων.
ΑΠ. ἦ καὶ πατήρ τι σφάλλεται βουλευμάτων
πρωτοκτόνοισι προστροπαῖς Ἰξίονος;
ΧΟ. λέγεις· ἐγὼ δὲ μὴ τυχοῦσα τῆς δίκης
βαρεῖα χώρᾳ τῇδ' ὁμιλήσω πάλιν.
ΑΠ. ἀλλ' ἔν τε τοῖς νέοισι καὶ παλαιτέροις
θεοῖς ἄτιμος εἶ σύ· νικήσω δ' ἐγώ.
ΧΟ. τοιαῦτ' ἔδρασας καὶ Φέρητος ἐν δόμοις·
Μοίρας ἔπεισας ἀφθίτους θεῖναι βροτούς.
ΑΠ. οὔκουν δίκαιον τὸν σέβοντ' εὐεργετεῖν,
ἄλλως τε πάντως χὤτε δεόμενος τύχοι;
ΧΟ. σύ τοι παλαιὰν διανομὴν καταφθίσας
οἴνῳ παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς.
ΑΠ. σύ τοι τάχ' οὐκ ἔχουσα τῆς δίκης τέλος
ἐμεῖ τὸν ἰὸν οὐδὲν ἐχθροῖσιν βαρύν.
ΧΟ. ἐπεὶ καθιππάζει με πρεσβῦτιν νέος,

δίκης γενέσθαι τῆσδ' ἐπήκοος μένω,
ὡς ἀμφίβουλος οὖσα θυμοῦσθαι πόλει.
ΑΘ. ἐμὸν τόδ' ἔργον, λοισθίαν κρῖναι δίκην·
ψῆφον δ' Ὀρέστῃ τήνδ' ἐγὼ προσθήσομαι.
μήτηρ γὰρ οὔτις ἐστὶν ἥ μ' ἐγείνατο,
τὸ δ' ἄρσεν αἰνῶ πάντα, πλὴν γάμου τυχεῖν,
ἅπαντι θυμῷ, κάρτα δ' εἰμὶ τοῦ πατρός.
οὕτω γυναικὸς οὐ προτιμήσω μόρον
ἄνδρα κτανούσης δωμάτων ἐπίσκοπον.
νικᾷ δ' Ὀρέστης, κἂν ἰσόψηφος κριθῇ.
ἐκβάλλεθ' ὡς τάχιστα τευχέων πάλους
ὅσοις δικαστῶν τοῦτ' ἐπέσταλται τέλος.
ΟΡ. ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, πῶς ἀγὼν κριθήσεται;
ΧΟ. ὦ Νὺξ μέλαινα μῆτερ, ἆρ' ὁρᾷς τάδε;
ΟΡ. νῦν ἀγχόνης μοι τέρματ', ἢ φάος βλέπειν.
ΧΟ. ἡμῖν γὰρ ἔρρειν, ἢ πρόσω τιμὰς νέμειν.
ΑΠ. πεμπάζετ' ὀρθῶς ἐκβολὰς ψήφων, ξένοι,
τὸ μἀδικεῖν σέβοντες ἐν διαιρέσει.
γνώμης δ' ἀπούσης πῆμα γίγνεται μέγα,
βαλοῦσά τ' οἶκον ψῆφος ὤρθωσεν μία.
ΑΘ. ἀνὴρ ὅδ' ἐκπέφευγεν αἵματος δίκην.
ἴσον γάρ ἐστι τἀρίθμημα τῶν πάλων.
ΟΡ. ὦ Παλλάς, ὦ σώσασα τοὺς ἐμοὺς δόμους,
γαίας πατρῴας ἐστερημένον σύ τοι
κατῴκισάς με· καί τις Ἑλλήνων ἐρεῖ,
Ἀργεῖος ἀνὴρ αὖθις ἔν τε χρήμασιν
οἰκεῖ πατρῴοις, Παλλάδος καὶ Λοξίου
ἕκατι καὶ τοῦ πάντα κραίνοντος τρίτου
σωτῆρος, ὃς πατρῷον αἰδεσθεὶς μόρον
σώζει με μητρὸς τάσδε συνδίκους ὁρῶν.
ἐγὼ δὲ χώρᾳ τῇδε καὶ τῷ σῷ στρατῷ
τὸ λοιπὸν εἰς ἅπαντα πλειστήρη χρόνον
ὁρκωμοτήσας νῦν ἄπειμι πρὸς δόμους
μήτοι τιν' ἄνδρα δεῦρο πρυμνήτην χθονὸς
ἐλθόντ' ἐποίσειν εὖ κεκασμένον δόρυ.

[αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε
τοῖς τἀμὰ παρβαίνουσι νῦν ὁρκώματα
ἀμηχάνοισι πράξομεν δυσπραξίαις
ὁδοὺς ἀθύμους καὶ παρόρνιθας πόρους
τιθέντες, ὡς αὐτοῖσι μεταμέλῃ πόνος·
ὀρθουμένων δὲ καὶ πόλιν τὴν Παλλάδος
τιμῶσιν ἀεὶ τήνδε συμμάχῳ δορὶ
αὐτοῖσιν ἡμεῖς ἐσμεν εὐμενέστεροι.]
καὶ χαῖρε, καὶ σὺ καὶ πολισσοῦχος λεὼς
πάλαισμ᾽ ἄφυκτον τοῖς ἐναντίοις ἔχοις,
σωτήριόν τε καὶ δορὸς νικηφόρον.

ΧΟ. ἰὼ θεοὶ νεώτεροι παλαιοὺς νόμους
καθιππάσασθε κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου.
ἐγὼ δ᾽ ἄτιμος ἁ τάλαινα βαρύκοτος
ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ,
ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ
μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ
ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ
λειχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος,
ἰὼ δίκα, πέδον ἐπισύμενος
βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
στενάζω; τί ῥέξω; γελῶμαι· δύσοιστα
πολίταις ἔπαθον,
ἰὼ μεγάλα τοι κόραι δυστυχεῖς
Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.

ΑΘ. ἐμοὶ πίθεσθε μὴ βαρυστόνως φέρειν.
οὐ γὰρ νενίκησθ᾽, ἀλλ᾽ ἰσόψηφος δίκη
ἐξῆλθ᾽ ἀληθῶς, οὐκ ἀτιμίᾳ σέθεν.
ἀλλ᾽ ἐκ Διὸς γὰρ λαμπρὰ μαρτύρια παρῆν,
αὐτός θ᾽ ὁ χρήσας αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν,
ὡς ταῦτ᾽ Ὀρέστην δρῶντα μὴ βλάβας ἔχειν.
ὑμεῖς δὲ τῇ γῇ τῇδε μὴ βαρὺν κότον
σκήψησθε, μὴ θυμοῦσθε, μηδ᾽ ἀκαρπίαν
τεύξητ᾽ ἀφεῖσαι δαιμόνων σταλάγματα,
βρωτῆρας αἰχμὰς σπερμάτων ἀνημέρους.

ἐγὼ γὰρ ὑμῖν πανδίκως ὑπίσχομαι
ἕδρας τε καὶ κευθμῶνας ἐνδίκου χθονὸς,
λιπαροθρόνοισιν ἡμένας ἐπ' ἐσχάραις
ἕξειν ὑπ' ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας.

ΧΟ. ἰὼ θεοὶ νεώτεροι παλαιοὺς νόμους
καθιππάσασθε κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου.
ἐγὼ δ' ἄτιμος ἁ τάλαινα βαρύκοτος
ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ,
ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ
μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ
ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ
λειχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος,
ἰὼ δίκα, πέδον ἐπισύμενος
βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
στενάζω; τί ῥέξω; γελῶμαι· δύσοιστα
πολίταις ἔπαθον,
ἰὼ μεγάλα τοι κόραι δυστυχεῖς
Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.

ΑΘ. οὐκ ἔστ' ἄτιμοι, μηδ' ὑπερθύμως ἄγαν
θεαὶ βροτῶν στήσητε δύσκηλον χθόνα.
κἀγὼ πέποιθα Ζηνὶ, καὶ τί δεῖ λέγειν;
καὶ κλῇδας οἶδα δωμάτων μόνη θεῶν,
ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος·
ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῦ δεῖ· σὺ δ' εὐπειθὴς ἐμοὶ
γλώσσης ματαίας μὴ 'κβάλῃς ἐπὶ χθόνα
καρπὸν φέροντα πάντα μὴ πράσσειν καλῶς.
κοίμα κελαινοῦ κύματος πικρὸν μένος,
ὡς σεμνότιμος καὶ ξυνοικήτωρ ἐμοί·
πολλῆς δὲ χώρας τῆσδ' ἔτ' ἀκροθίνια
θύη πρὸ παίδων καὶ γαμηλίου τέλους
ἔχουσ' ἐς ἀεὶ τόνδ' ἐπαινέσεις λόγον.

ΧΟ. ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ,
ἐμὲ παλαιόφρονα, κατά τε γᾶς οἰκεῖν
ἀτίετον, φεῦ, μύσος.
πνέω τοι μένος ἅπαντά τε κότον.

οἰοῖ δᾶ, φεῦ.
τίς μ' ὑποδύεται πλευρὰς ὀδύνα;
θυμὸν ἄϊε, μᾶτερ
Νύξ. *ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαναιᾶν θεῶν*
δυσπάλαμοι παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.

ΑΘ. *ὀργὰς ξυνοίσω σοι· γεραιτέρα γὰρ εἶ.*
καὶ τῷ μὲν εἶ σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα,
φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς *ἔδωκεν οὐ κακῶς.*
ὑμεῖς δ' ἐς ἀλλόφυλον ἐλθοῦσαι χθόνα
γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε· προὐννέπω τάδε.
οὑπιρρέων γὰρ τιμιώτερος χρόνος
ἔσται πολίταις τοῖσδε. καὶ σὺ τιμίαν
ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως
* * * * * *
τεύξει παρ' ἀνδρῶν καὶ γυναικείων στόλων,
ὅσην παρ' ἄλλων οὔποτ' ἂν σχέθοις βροτῶν.
σὺ δ' ἐν τόποισι τοῖς ἐμοῖσι μὴ βάλῃς
μήθ' αἱματηρὰς θηγάνας, σπλάγχνων βλάβας
νέων, ἀοίνοις ἐμμανεῖς θυμώμασι,
μήτ' ἐξελοῦσ' ὡς καρδίαν ἀλεκτόρων
ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃς Ἄρη
ἐμφύλιόν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύν.
θυραῖος ἔστω πόλεμος, οὐ μόλις παρών,
ἐν ᾧ τις ἔσται δεινὸς εὐκλείας ἔρως·
ἐνοικίου δ' ὄρνιθος οὐ λέγω μάχην.
τοιαῦθ' ἑλέσθαι σοι πάρεστιν ἐξ ἐμοῦ,
εὖ δρῶσαν, εὖ πάσχουσαν, εὖ τιμωμένην
χώρας μετασχεῖν τῆσδε θεοφιλεστάτης.

ΧΟ. *ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ,*
ἐμὲ παλαιόφρονα, κατά τε γᾶς οἰκεῖν
ἀτίετον, φεῦ, μύσος.
πνέω τοι μένος ἅπαντά τε κότον.
οἰοῖ δᾶ, φεῦ.
τίς μ' ὑποδύεται πλευρὰς ὀδύνα;
θυμὸν ἄϊε, μᾶτερ

Νύξ. ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαναιᾶν θεῶν
δυσπάλαμοι παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.
ΑΘ. οὔτοι καμοῦμαί σοι λέγουσα τἀγαθά,
ὡς μήποτ' εἴπῃς πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ
θεὸς παλαιὰ καὶ πολισσούχων βροτῶν
ἄτιμος ἔρρειν τοῦδ' ἀπόξενος πέδου.
ἀλλ' εἰ μὲν ἁγνόν ἐστί σοι Πειθοῦς σέβας,
γλώσσης ἐμῆς μείλιγμα καὶ θελκτήριον,
σὺ δ' οὖν μένοις ἄν· εἰ δὲ μὴ θέλεις μένειν,
οὔ τἂν δικαίως τῇδ' ἐπιρρέποις πόλει
μῆνίν τιν' ἢ κότον τιν' ἢ βλάβην στρατῷ.
ἔξεστι γάρ σοι τῆσδε γαμόρῳ χθονὸς
εἶναι δικαίως ἐς τὸ πᾶν τιμωμένῃ.
ΧΟ. ἄνασσ' Ἀθάνα, τίνα με φῂς ἔχειν ἕδραν;
ΑΘ. πάσης ἀπήμον' οἰζύος· δέχου δὲ σύ.
ΧΟ. καὶ δὴ δέδεγμαι· τίς δέ μοι τιμὴ μένει;
ΑΘ. ὡς μή τιν' οἶκον εὐθενεῖν ἄνευ σέθεν.
ΧΟ. σὺ τοῦτο πράξεις, ὥστε με σθένειν τόσον;
ΑΘ. τῷ γὰρ σέβοντι ξυμφορὰς ὀρθώσομεν.
ΧΟ. καί μοι πρόπαντος ἐγγύην θήσει χρόνου;
ΑΘ. ἔξεστι γάρ μοι μὴ λέγειν ἃ μὴ τελῶ.
ΧΟ. θέλξειν μ' ἔοικας, καὶ μεθίσταμαι κότου.
ΑΘ. τοιγὰρ κατὰ χθόν' οὖσ' ἐπικτήσει φίλους.
ΧΟ. τί οὖν μ' ἄνωγας τῇδ' ἐφυμνῆσαι χθονί;
ΑΘ. ὁποῖα νίκης μὴ κακῆς ἐπίσκοπα,
καὶ ταῦτα γῆθεν ἔκ τε ποντίας δρόσου
ἐξ οὐρανοῦ τε κἀνέμων ἀήματα
εὐηλίως πνέοντ' ἐπιστείχειν χθόνα·
καρπόν τε γαίας καὶ βοτῶν ἐπίρρυτον
ἀστοῖσιν εὐθενοῦντα μὴ κάμνειν χρόνῳ,
καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρίαν.
τῶν δυσσεβούντων δ' ἐκφορωτέρα πέλοις.
στέργω γὰρ, ἀνδρὸς φιτυποιμένος δίκην,
τὸ τῶν δικαίων τῶνδ' ἀπένθητον γένος.
τοιαῦτα σοὔστι. τῶν ἀρειφάτων δ' ἐγὼ

πρεπτῶν ἀγώνων οὐκ ἀνέξομαι τὸ μὴ οὐ
τήνδ' ἀστύνικον ἐν βροτοῖς τιμᾶν πόλιν.

ΧΟ. δέξομαι Παλλάδος ξυνοικίαν,
οὐδ' ἀτιμάσω πόλιν,
τὰν καὶ Ζεὺς ὁ παγκρατὴς Ἄρης τε φρούριον θεῶν νέμει,
ῥυσίβωμον Ἑλλάνων ἄγαλμα δαιμόνων.
ᾇτ' ἐγὼ κατεύχομαι
θεσπίσασα πρευμενῶς
ἐπισσύτους βίου τύχας ὀνησίμους
γαίας ἐξαμβρόξαι
φαιδρὸν ἁλίου σέλας.

ΑΘ τάδ' ἐγὼ προφρόνως τοῖσδε πολίταις
πράσσω, μεγάλας καὶ δυσαρέστους
δαίμονας αὐτοῦ κατανασσαμένη.
πάντα γὰρ αὗται τὰ κατ' ἀνθρώπους
ἔλαχον διέπειν.
ὁ δὲ μὴ κύρσας βαρεῶν τούτων
οὐκ οἶδεν ὅθεν πληγαὶ βιότου.
τὰ γὰρ ἐκ προτέρων ἀπλακήματά νιν
πρὸς τάσδ' ἀπάγει· σιγῶν δ' ὄλεθρος
καὶ μέγα φωνοῦντ'
ἐχθραῖς ὀργαῖς ἀμαθύνει.

ΧΟ. δενδροπήμων δὲ μὴ πνέοι βλάβα,
τὰν ἐμὰν χάριν λέγω,
φλογμός τ' ὀμματοστερὴς φυτῶν τὸ μὴ περᾶν ὅρον τόπων,
μηδ' ἄκαρπος αἰανὴς ἐφερπέτω νόσος,
μῆλά τ' εὐθενοῦντα γᾶ
ξὺν διπλοῖσιν ἐμβρύοις
τρέφοι χρόνῳ τεταγμένῳ· γόνος δὲ γᾶς
πλουτόχθων ἑρμαίαν
δαιμόνων δόσιν τίοι.

ΑΘ. ἦ τάδ' ἀκούετε, πόλεως φρούριον,
οἷ' ἐπικραίνει; μέγα γὰρ δύναται
πότνι' Ἐρινὺς παρά τ' ἀθανάτοις

916–926=938–948.

τοῖς θ' ὑπὸ γαῖαν, περί τ' ἀνθρώπων
φανερῶς τελέως διαπράσσουσιν
τοῖς μὲν ἀοιδάς, τοῖς δ' αὖ δακρύων
βίον ἀμβλωπὸν παρέχουσαι.
ΧΟ. ἀνδροκμῆτας δ' ἀώρους ἀπεννέπω τύχας,
νεανίδων τ' ἐπηράτων
ἀνδροτυχεῖς βιότους δότε, κύρι' ἔχοντες,
θεαί τ' ὦ Μοῖραι ματροκασιγνῆται,
δαίμονες ὀρθονόμοι,
παντὶ δόμῳ μετάκοινοι,
παντὶ χρόνῳ δ' ἐπιβριθεῖς
ἐνδίκοις ὁμιλίαις,
παντᾶ τιμιώταται θεῶν.
ΑΘ. τάδε τοι χώρᾳ τῆμῇ προφρόνως
ἐπικραινομένων
γάνυμαι· στέργω δ' ὄμματα Πειθοῦς,
ὅτι μοι γλῶσσαν καὶ στόμ' ἐπωπᾷ
πρὸς τάσδ' ἀγρίως ἀπανηναμένας·
ἀλλ' ἐκράτησε Ζεὺς ἀγοραῖος.
νικᾷ δ' ἀγαθῶν
ἔρις ἡμετέρα διὰ παντός.
ΧΟ. τὰν δ' ἄπληστον κακῶν μήποτ' ἐν πόλει στάσιν
τᾷδ' ἐπεύχομαι βρέμειν.
μηδὲ πιοῦσα κόνις μέλαν αἷμα πολιτᾶν
δι' ὀργὰν ποινᾶς ἀντιφόνους ἄτας
ἁρπαλίσαι πόλεως.
χάρματα δ' ἀντιδιδοῖεν
κοινοφιλεῖ διανοίᾳ,
καὶ στυγεῖν μιᾷ φρενί.
πολλῶν γὰρ τόδ' ἐν βροτοῖς ἄκος.
ΑΘ. ἆρα φρονοῦσα γλώσσης ἀγαθῆς
ὁδὸν εὑρίσκεις;
ἐκ τῶν φοβερῶν τῶνδε προσώπων
μέγα κέρδος ὁρῶ τοῖσδε πολίταις.

956–967 = 976–987.

τάσδε γὰρ εὔφρονας εὔφρονες ἀεὶ
μέγα τιμῶντες καὶ γῆ καὶ πόλις
ὀρθοδίκαιοι
πρέψετε πάντες διάγοντες.
ΧΟ. χαίρετε χαίρετ' ἐν αἰσιμίαισι πλούτου,
χαίρετ' ἀστικὸς λεώς, ἴκταρ ἥμενοι Διός,
παρθένου φίλας φίλοι σωφρονοῦντες ἐν χρόνῳ.
Παλλάδος δ' ὑπὸ πτεροῖς ὄντας ἅζεται πατήρ.
ΑΘ. χαίρετε χὐμεῖς· προτέραν δ' ἐμὲ χρὴ
στείχειν θαλάμους ἀποδείξουσαν
πρὸς φῶς ἱερὸν τῶνδε προπομπῶν.
ἴτε καὶ σφαγίων τῶνδ' ὑπὸ σεμνῶν
κατὰ γῆς σύμεναι τὸ μὲν ἀτηρὸν
χώρας κατέχειν, τὸ δὲ κερδαλέον
πέμπειν πόλεως ἐπὶ νίκῃ.
ὑμεῖς δ' ἡγεῖσθε, πολισσοῦχοι
παῖδες Κραναοῦ, ταῖσδε μετοίκοις.
εἴη δ' ἀγαθῶν
ἀγαθὴ διάνοια πολίταις.
ΧΟ. χαίρετε, χαίρετε δ' αὖθις, ἔπος διπλοίζω,
πάντες οἱ κατὰ πτόλιν, δαίμονές τε καὶ βροτοί,
Παλλάδος πόλιν νέμοντες· μετοικίαν δ' ἐμὴν
εὐσεβοῦντες οὔτι μέμψεσθε συμφορὰς βίου.
ΑΘ. αἰνῶ δὲ μύθους τῶνδε τῶν κατευγμάτων,
πέμψω τε φέγγει λαμπάδων σελασφόρων
ἐς τοὺς ἔνερθε καὶ κάτω χθονὸς τόπους
ξὺν προσπόλοισιν, αἵτε φρουροῦσιν βρέτας
τοὐμὸν δικαίως. ὄμμα γὰρ πάσης χθονὸς
Θησῇδος ἐξίκοιτ' ἂν εὐκλεὴς λόχος
παίδων γυναικῶν καὶ στόλος πρεσβυτίδων.
* * * * * * *

φοινικοβάπτοις ἐνδυτοῖς ἐσθήμασι
τιμᾶτε, καὶ τὸ φέγγος ὁρμάσθω πυρός,
ὅπως ἂν εὔφρων ἥδ' ὁμιλία χθονὸς

996–1002 = 1013–1020.

τὸ λοιπὸν εὐάνδροισι συμφοραῖς πρέπῃ,

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

βᾶτε δόμῳ, μεγάλαι φιλότιμοι
Νυκτὸς παῖδες ἄπαιδες, ὑπ᾽ εὔφρονι πομπᾷ,
εὐφαμεῖτε δέ, χωρῖται,
γᾶς ὑπὸ κεύθεσιν ὠγυγίοισι
τιμαῖς καὶ θυσίαις περίσεπται τύχᾳ τε.
εὐφαμεῖτε δὲ πανδαμί.
ἵλαοι δὲ καὶ εὐθύφρονες γᾷ
δεῦρ᾽ ἴτε, σεμναί, ξὺν πυριδάπτῳ
λαμπάδι τερπόμεναι καθ᾽ ὁδόν.
ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς.
σπονδαὶ δ᾽ ἐς τὸ πᾶν ἔνδαιδες οἴκων.
Παλλάδος ἀστοῖς Ζεὺς ὁ πανόπτας
οὕτω Μοῖρά τε συγκατέβα.
ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς.

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΧΟΡΟΣ ΔΑΝΑΙΔΩΝ.

ΔΑΝΑΟΣ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΡΓΕΙΩΝ.

ΚΗΡΥΞ.

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΧΟΡΟΣ.

ΖΕΥΣ μὲν ἀφίκτωρ ἐπίδοι προφρόνως
στόλον ἡμέτερον ναΐον ἀρθέντ'
ἀπὸ προστομίων λεπτοψαμάθων
Νείλου. δίαν δὲ λιποῦσαι
χθόνα σύγχορτον Συρίᾳ φεύγομεν,
οὔτιν' ἐφ' αἵματι δημηλασίαν
ψήφῳ πόλεως γνωσθεῖσαι,
ἀλλ' αὐτογενῆ φυξανορίᾳ
γάμον Αἰγύπτου παίδων ἀσεβῆ τ'
ὀνοταζόμεναι.
Δαναὸς δὲ πατὴρ καὶ βούλαρχος
καὶ στασίαρχος, τάδε πεσσονομῶν,
κύδιστ' ἀχέων ἐπέκρανε,
φεύγειν ἀνέδην διὰ κῦμ' ἅλιον,
κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν, ὅθεν δὴ
γένος ἡμέτερον τῆς οἰστροδόνου
βοὸς ἐξ ἐπαφῆς κἀξ ἐπιπνοίας
Διὸς εὐχόμενον τετέλεσται.
τίν' ἂν οὖν χώραν εὔφρονα μᾶλλον
τῆσδ' ἀφικοίμεθα
σὺν τοῖσδ' ἱκετῶν ἐγχειριδίοις
ἐριοστέπτοισι κλάδοισιν;
ὧν πόλις, ὧν γῆ καὶ λευκὸν ὕδωρ,
ὕπατοί τε θεοὶ, καὶ βαρύτιμοι
χθόνιοι θήκας κατέχοντες,
καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος, οἰκοφύλαξ
ὁσίων ἀνδρῶν, δέξαιθ' ἱκέτην

τὸν θηλυγενῆ στόλον αἰδοίῳ
πνεύματι χώρας· ἀρσενοπληθῆ δ'
ἑσμὸν ὑβριστὴν Αἰγυπτογενῆ,
πρὶν ποδα χέρσῳ τῇδ' ἐν ἀσώδει .
θεῖναι, ξὺν ὄχῳ ταχυήρει
πέμψατε πόντονδ'· ἔνθα δὲ λαίλαπι
χειμωνοτύπῳ, βροντῇ στεροπῇ τ'
ὀμβροφόροισίν τ' ἀνέμοις ἀγρίας
ἁλὸς ἀντήσαντες ὄλοιντο,
πρίν ποτε λέκτρων, ὧν θέμις εἴργει,
σφετεριξάμενοι πατραδέλφειαν
τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι.
νῦν δ' ἐπικεκλομένα
Δῖον πόρτιν ὑπερπόντιον τιμάορ' ἶνίν τ'
ἀνθονομούσας προγόνου
βοὸς ἐξ ἐπιπνοίας
Ζηνὸς ἔφαψιν· ἐπωνυμίᾳ δ' ἐπεκραίνετο μόρσιμος αἰὼν
εὐλόγως, Ἔπαφόν τ' ἐγέννασεν·
ὄντ' ἐπιλεξαμένα,
νῦν ἐν ποιονόμοις ματρὸς ἀρχαίας τόποις τῶν
πρόσθε πόνων μνασαμένα,
τά τε νῦν ἐπιδείξω
πιστὰ τεκμήρια τά τ' ἀνόμοια οἶδ' ἄελπτά περ ὄντα φανεῖται.
γνώσεται δὲ λόγους τις ἐν μάκει.
εἰ δὲ κυρεῖ τις πέλας οἰωνοπόλων
ἐγγάϊος οἶκτον ἀΐων,
δοξάσει τις ἀκούειν ὄπα τᾶς Τηρείας
μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου
κιρκηλάτου τ' ἀηδόνος,
ἅτ' ἀπὸ χώρων ποταμῶν τ' εἰργομένα
πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων·
ξυντίθησι δὲ παιδὸς μόρον, ὡς αὐτοφόνως
ὤλετο πρὸς χειρὸς ἔθεν

41–48 = 49–56.
57–62 = 63–68.

δυσμάτορος κότου τυχών·
τὼς καὶ ἐγὼ φιλόδυρτος Ἰαονίοισι νόμοισι
δάπτω τὰν ἁπαλὰν νειλοθερῆ παρειὰν
ἀπειρόδακρύν τε κάρζαν.
γοέδνα δ᾽ ἀνθεμίζομαι
δειμαίνουσα φίλους τᾶσδε φυγᾶς
ἀερίας ἀπὸ γᾶς,
εἴ τις ἐστὶ κηδεμών.
ἀλλά, θεοὶ γενέται, κλύετ᾽ εὖ τὸ δίκαιον ἰδόντες,
ἢ καὶ μὴ τέλεον δόντες ἔχειν παρ᾽ αἶσαν,
ὕβριν δ᾽ ἐτύμως στυγοῦντες
πέλοιτ᾽ ἂν ἔνδικοι γάμοις.
ἔστι δὲ κἀκ πολέμου τειρομένοις
βωμὸς Ἄρης φυγάσιν
ῥῦμα, δαιμόνων σέβας.
εἰ θείη Διὸς εὖ παναληθῶς
Διὸς ἵμερος οὐκ εὐθήρατος ἐτύχθη,
πάντα τοι φλεγέθει
κἂν σκότῳ μελαίνᾳ ξὺν τύχᾳ
μερόπεσσι λαοῖς.
πίπτει δ᾽ ἀσφαλὲς οὐδ᾽ ἐπὶ νώτῳ,
κορυφᾷ Διὸς εἰ κρανθῇ πρᾶγμα τέλειον.
δαυλοὶ γὰρ πραπίδων
δάσκιοί τε τείνουσιν πόροι
κατιδεῖν ἄφραστοι.
ἰάπτει δ᾽ ἐλπίδων
ἀφ᾽ ὑψιπύργων πανώλεις βροτούς,
βίαν δ᾽ οὔτιν᾽ ἐξοπλίζει
τὰν ἄποινον δαιμονίων· ἥμενον ἄνω φρόνημά πως
αὐτόθεν ἐξέπραξεν ἔμπας ἑδράνων ἐφ᾽ ἁγνῶν.
ἰδέσθω δ᾽ εἰς ὕβριν
βρότειον, οἵα νεάζει πυθμὴν

69–76=77–84.
85–89=90–94.
95–102=103–110.

δι᾽ ἁμὸν γάμον τεθαλὼς
δυσπαραβούλοισι φρεσὶν, καὶ διάνοιαν μαινόλιν
κέντρον ἔχων ἄφυκτον, ἄταν δ᾽ ἀπάτᾳ μεταγνούς.
τοιαῦτα πάθεα μέλεα θρεομένα λέγω
λιγέα βαρέα δακρυοπετῆ,
ἰὴ ἰὴ,
ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ ζῶσα γόοις με τιμῶ.
ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν,
καρβᾶνα δ᾽ αὐδὰν
εὖ, γᾶ, κοννεῖς.
πολλάκι δ᾽ ἐμπίτνω ξὺν λακίδι
λίνοισιν ἢ Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.
θεοῖς δ᾽ ἐναγέα τέλεα πελομένων καλῶς
ἐπίδρομ᾽ ὁπόθι θάνατος ἀπῇ.
ἰὼ ἰὼ,
ἰὼ δυσάγκριτοι πόνοι. ποῖ τόδε κῦμ᾽ ἀπάξει;
ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν,
καρβᾶνα δ᾽ αὐδὰν
εὖ, γᾶ, κοννεῖς.
πολλάκι δ᾽ ἐμπίτνω ξὺν λακίδι
λίνοισιν ἢ Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.
πλάτα μὲν οὖν λινορραφής τε δόμος ἅλα στέγων δορὸς
ἀχείματόν μ᾽ ἔπεμπε σὺν πνοαῖς·
οὐδὲ μέμφομαι·
τελευτὰς δ᾽ ἐν χρόνῳ
πατὴρ ὁ παντόπτας
πρευμενεῖς κτίσειε,
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς
εὐνὰς ἀνδρῶν, ἓ ἕ,
ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.
θέλουσα δ᾽ αὖ θέλουσαν ἁγνά μ᾽ ἐπιδέτω Διὸς κόρα,
ἔχουσα σέμν᾽ ἐνώπι᾽ ἀσφαλές·
παντὶ δὲ σθένουσι

111–122 = 123–133.
134–143 = 144–153.

διωγμοῖσι δ' ἀσφαλέας
ἀδμήτας ἀδμήτα
ῥύσιος γενέσθω,
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς
εὐνὰς ἀνδρῶν, ἒ ἔ,
ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.
εἰ δὲ μὴ, μελανθὲς
ἡλιόκτυπον γένος
τὸν γάϊον,
τὸν πολυξενώτατον Ζῆνα τῶν κεκμηκότων
ἱξόμεσθα σὺν κλάδοις
ἀρτάναις θανοῦσαι,
μὴ τυχοῦσαι θεῶν Ὀλυμπίων.
ἆ Ζὰν, Ἰοῦς ἰὼ
μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.
κοννῶ δ' ἄταν γαμετᾶς
οὐρανόνικον. χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι χειμών.
καὶ τότ' οὐ δικαίοις
Ζεὺς ἐνέξεται λόγοις,
τὸν τᾶς βοὸς
παῖδ' ἀτιμάσας, τὸν αὐτός ποτ' ἔκτισεν γόνῳ,
νῦν ἔχων παλίντροπον
ὄψιν ἐν λιταῖσιν·
ὑψόθεν δ' εὖ κλύοι καλούμενος.
ἆ Ζὰν, Ἰοῦς ἰὼ
μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.
κοννῶ δ' ἄταν γαμετᾶς
οὐρανόνικον. χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι χειμών.

ΔΑΝΑΟΣ.

παῖδες, φρονεῖν χρή· ξὺν φρονοῦντι δ' ἥκετε
πιστῷ γέροντι τῷδε ναυκλήρῳ πατρί.
καὶ τἀπὶ χέρσου νῦν προμηθίαν λαβὼν
αἰνῶ φυλάξαι τἄμ' ἔπη δελτουμένας.
ὁρῶ κόνιν, ἄναυδον ἄγγελον στρατοῦ,

154–167 = 168–175.

σύριγγες οὐ σιγῶσιν ἀξονήλατοι·
ὄχλον δ' ὑπασπιστῆρα καὶ δορυσσόον
λεύσσω, ξὺν ἵπποις καμπύλοις τ' ὀχήμασι.
τάχ' ἂν πρὸς ἡμᾶς τῆσδε γῆς ἀρχηγέται
ὀπτῆρες εἶεν ἀγγέλων πεπυσμένοι.
ἀλλ' εἴτ' ἀπήμων εἴτε καὶ τεθυμμένος
ὠμῇ ξὺν ὀργῇ τόνδ' ἐπόρνυται στόλον,
ἄμεινόν ἐστι παντὸς οὕνεκ', ὦ κόραι,
πάγον προσίζειν τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν.
κρείσσων δὲ πύργου βωμὸς, ἄρρηκτον σάκος.
ἀλλ' ὡς τάχιστα βᾶτε, καὶ λευκοστεφεῖς
ἱκτηρίας, ἀγάλματ' αἰδοίου Διὸς,
σεμνῶς ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων,
αἰδοῖα καὶ γοέδνα καὶ τὰ χρεῖ' ἔπη
ξένους ἀμείβεσθ', ὡς ἐπήλυδας πρέπει,
τορῶς λέγουσαι τάσδ' ἀναιμάκτους φυγάς.
φθογγῇ δ' ἑπέστω πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασὺ,
τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ μετώπων σωφρόνων
ἴτω προσώπων ὄμματος παρ' ἡσύχου.
καὶ μὴ πρόλεσχος μηδ' ἐφολκὸς ἐν λόγῳ
γένῃ· τὸ τῇδε κάρτ' ἐπίφθονον γένος.
μέμνησο δ' εἴκειν· χρεῖος εἶ ξένη φυγάς.
θρασυστομεῖν γὰρ οὐ πρέπει τοὺς ἥσσονας.
ΧΟ. πάτερ, φρενούντως πρὸς φρονοῦντας ἐννέπεις.
φυλάξομαι δὲ τάσδε μεμνῆσθαι σέθεν
κεδνὰς ἐφετμάς· Ζεὺς δὲ γεννήτωρ ἴδοι.
ΔΑ. μή νυν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος.
ΧΟ. θέλοιμ' ἂν ἤδη σοὶ πέλας θρόνους ἔχειν.
ΔΑ. ὦ Ζεῦ, κόπων οἴκτειρε μἀπολωλότας.
ΧΟ. ἴδοιτο δῆτα πρευμενοῦς ἀπ' ὄμματος.
κείνου θέλοντος εὖ τελευτήσει τάδε.
ΔΑ. καὶ Ζηνὸς ὄρνιν τόνδε νῦν κικλήσκετε.
ΧΟ. καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους,
ἁγνόν τ' Ἀπόλλω φυγάδ' ἀπ' οὐρανοῦ θεόν.
εἰδὼς ἂν αἶσαν τήνδε συγγνοίη βροτοῖς.

ΔΑ. ξυγγνοῖτο δῆτα καὶ παρασταίη πρόφρων.
ΧΟ. τίν' οὖν κικλήσκω τῶνδε δαιμόνων ἔτι;
ΔΑ. ὁρῶ τρίαιναν τήνδε, σημεῖον θεοῦ.
ΧΟ. ἀλλ' εὖ τ' ἔπεμψεν εὖ τε δεξάσθω χθονί.
ΔΑ. Ἑρμῆς ὅδ' ἄλλος τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις.
ΧΟ. ἐλευθέροις νυν ἐσθλὰ κηρυκευέτω.
ΔΑ. πάντων δ' ἀνάκτων τῶνδε κοινοβωμίαν
σέβεσθ', ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὡς πελειάδων
ἵζεσθε, κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ,
ἐχθρῶν ὁμαίμων καὶ μιαινόντων γένος.
ὄρνιθος ὄρνις πῶς ἂν ἁγνεύοι φαγών;
πῶς δ' ἂν γαμῶν ἄκουσαν ἄκοντος πατρὸς
ἁγνὸς γένοιτ' ἄν; οὐδὲ μὴ 'ν Ἅιδου θανὼν
φύγῃ μάταιον αἰτίας πράξας τάδε.
κἀκεῖ δικάζει τἀμπλακήμαθ', ὡς λόγος,
Ζεὺς ἄλλος ἐν καμοῦσιν ὑστάτας δίκας.
σκοπεῖτε, κἀμείβεσθε τόνδε τὸν τρόπον,
ὅπως ἂν ὑμῖν πρᾶγος εὖ νικᾷ τόδε.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ποδαπὸν ὅμιλον τόνδ' ἀνέλληνα στόλον,
πέπλοισι βαρβάροισι καὶ πυκνώμασι
χλίοντα, προσφωνοῦμεν; οὐ γὰρ Ἀργολὶς
ἐσθὴς γυναικῶν οὐδ' ἀφ' Ἑλλάδος τόπων.
ὅπως δὲ χώραν οὐδὲ κηρύκων ὕπο,
ἀπρόξενοί τε, νόσφιν ἡγητῶν, μολεῖν
ἔτλητ' ἀτρέστως, τοῦτο θαυμαστὸν πέλει.
κλάδοι γε μὲν δή, κατὰ νόμους ἀφικτόρων,
κεῖνται παρ' ὑμῖν πρὸς θεοῖς ἀγωνίοις·
μόνον τόδ' Ἑλλὰς χθὼν ξυνοίσεται στόχῳ.
καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν,
εἰ μὴ παρόντι φθόγγος ἦν ὁ σημανῶν.
ΧΟ. εἴρηκας ἀμφὶ κόσμον ἀψευδῆ λόγον.
ἐγὼ δὲ πρός σε πότερον ὡς ἔτην λέγω,
ἢ τηρὸν ἱροῦ ῥάβδον, ἢ πόλεως ἀγόν;
ΒΑ. πρὸς ταῦτ' ἀμείβου καὶ λέγ' εὐθαρσῶς ἐμοί.

τοῦ γηγενοῦς γάρ εἰμ' ἐγὼ Παλαίχθονος
ἶνις Πελασγός, τῆσδε γῆς ἀρχηγέτης.
ἐμοῦ δ' ἄνακτος εὐλόγως ἐπώνυμον
γένος Πελασγῶν τήνδε καρποῦται χθόνα.
καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δί' Ἄλγος ἔρχεται,
Στρυμών τε πρὸς δύνοντος ἡλίου, κρατῶ.
ὁρίζομαι δὲ τήν τε Περραίβων χθόνα,
Πίνδου τε τἀπέκεινα, Παιόνων πέλας,
ὄρη τε Δωδωναῖα· συντέμνει δ' ὅρος
ὑγρᾶς θαλάσσης· τῶνδε τἀπὶ τάδε κρατῶ.
αὐτῆς δὲ χώρας Ἀπίας πέδον τόδε
πάλαι κέκληται φωτὸς ἰατροῦ χάριν.
Ἆπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας
ἰατρόμαντις παῖς Ἀπόλλωνος χθόνα
τήνδ' ἐκκαθαίρει κνωδάλων βροτοφθόρων,
τὰ δὴ παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασι
χρανθεῖσ' ἀνῆκε γαῖα μηνιαῖ' ἄχη,
δρακονθόμιλον δυσμενῆ ξυνοικίαν.
τούτων ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια
πράξας ἀμέμπτως Ἆπις Ἀργείᾳ χθονὶ
μνήμην ποτ' ἀντίμισθον ηὗρετ' ἐν λιταῖς.
ἔχουσ' ἂν ἤδη τἀπ' ἐμοῦ τεκμήρια
γένος τ' ἂν ἐξεύχοιο καὶ λέγοις πρόσω.
μακράν γε μὲν δὴ ῥῆσιν οὐ στέργει πόλις.
ΧΟ. βραχὺς τορός θ' ὁ μῦθος, Ἀργεῖαι γένος
ἐξευχόμεσθα, σπέρματ' εὐτέκνου βοός·
καὶ ταῦτ' ἀληθῆ πάντα προσφύσω λόγῳ.
ΒΑ. ἄπιστα μυθεῖσθ', ὦ ξέναι, κλύειν ἐμοί,
ὅπως τόδ' ὑμῖν ἐστιν Ἀργεῖον γένος.
Λιβυστικαῖς γὰρ μᾶλλον ἐμφερέστεραι
γυναιξίν ἐστε κοὐδαμῶς ἐγχωρίαις.
καὶ Νεῖλος ἂν θρέψειε τοιοῦτον φυτόν,
Κύπριος χαρακτήρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις
εἰκὼς πέπληκται τεκτόνων πρὸς ἀρσένων·
Ἰνδάς τ' ἀκούω νομάδας ἱπποβάμοσιν

εἶναι καμήλοις ἀστραβιζούσας, χθόνα
παρ' Αἰθίοψιν ἀστυγειτονουμένας.
καὶ τὰς ἀνάνδρους κρεοβότους τ' Ἀμαζόνας,
εἰ τοξοτευχεῖς ἦτε, κάρτ' ἂν ἤκασα
ὑμᾶς. διδαχθεὶς δ' ἂν τόδ' εἰδείην πλέον,
ὅπως γένεθλον σπέρμα τ' Ἀργεῖον τὸ σόν.

ΧΟ. *κληδοῦχον Ἥρας φασὶ δωμάτων ποτὲ*
Ἰὼ γενέσθαι τῇδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί,
ἦν, ὡς μάλιστα καὶ φάτις πολλὴ κρατεῖ
* * * * * *

ΒΑ. *μὴ καί λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;*
ΧΟ. *καὶ κρυπτά γ' Ἥρας ταῦτα παλλαγμάτων.*
ΒΑ. *πῶς οὖν τελευτᾷ βασιλέων νείκη τάδε;*
ΧΟ. *βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός.*
ΒΑ. *οὔκουν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐκραίρῳ βοΐ;*
ΧΟ. *φασὶν πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.*
ΒΑ. *τί δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ἰσχυρὰ Διός;*
ΧΟ. *τὸν πάνθ' ὁρῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοΐ.*
ΒΑ. *ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;*
ΧΟ. *Ἄργον, τὸν Ἑρμῆς παῖδα γῆς κατέκτανε.*
ΒΑ. *τί οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσπότμῳ βοΐ;*
ΧΟ. *βοηλάτην μύωπα, κινητήριον·*
οἶστρον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ Νείλου πέλας.
ΒΑ. *τοιγάρ νιν ἐκ γῆς ἤλασεν μακρῷ δρόμῳ.*
ΧΟ. *καὶ ταῦτ' ἔλεξας πάντα συγκόλλως ἐμοί.*
ΒΑ. *καὶ μὴν Κάνωβον κἀπὶ Μέμφιν ἵκετο.*
ΧΟ. *καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον.*
ΒΑ. *τίς οὖν ὁ Δῖος πόρτις εὔχεται βοός;*
ΧΟ. *Ἔπαφος ἀληθῶς ῥυσίων ἐπώνυμος.*
ΒΑ. * * * * * * *
ΧΟ. *Λιβύη μεγίστης ὄνομα γῆς καρπουμένη.*
ΒΑ. *τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῆσδε βλαστημὸν λέγεις;*
ΧΟ. *Βῆλον δίπαιδα, πατέρα τοῦδ' ἐμοῦ πατρός.*
ΒΑ. *τὸ πάνσοφον νῦν ὄνομα τοῦτό μοι φράσον.*
ΧΟ. *Δαναός, ἀδελφὸς δ' ἐστὶ πεντηκοντάπαις.*

ΒΑ. καὶ τοῦδ' ἄνοιγε τοὔνομ' ἀφθόνῳ λόγῳ.
ΧΟ. Αἴγυπτος. εἰδὼς δ' ἁμὸν ἀρχαῖον γένος
πράσσοις ἂν ὡς Ἀργεῖον ἀνστήσῃς στόλον.
ΒΑ. δοκεῖτε δήμοι τῆσδε κοινωνεῖν χθονὸς
τἀρχαῖον· ἀλλὰ πῶς πατρῷα δώματα
λιπεῖν ἔτλητε; τίς κατέσκηψεν τύχη;
ΧΟ. ἄναξ Πελασγῶν, αἰόλ' ἀνθρώπων κακά.
πόνου δ' ἴδοις ἂν οὐδαμοῦ ταυτὸν πτερόν.
ἐπεὶ τίς ηὔχει τήνδ' ἀνέλπιστον φυγὴν,
κέλσειν ἐς Ἄργος κῆδος ἐγγενὲς τὸ πρὶν,
ἔχθει μεταπτοιοῦσαν εὐναίων γάμων;
ΒΑ. τί φῂς ἱκνεῖσθαι τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν,
λευκοστεφεῖς ἔχουσα νεοδρέπτους κλάδους;
ΧΟ. ὡς μὴ γένωμαι δμωῒς Αἰγύπτου γένει.
ΒΑ. πότερα κατ' ἔχθραν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις;
ΧΟ. τίς δ' ἂν φίλους ὤνοιτο τοὺς κεκτημένους;
ΒΑ. σθένος μὲν οὕτως μεῖζον αὔξεται βροτοῖς.
ΧΟ. καὶ δυστυχούντων γ' εὐμαρὴς ἀπαλλαγή.
ΒΑ. πῶς οὖν πρὸς ὑμᾶς εὐσεβὴς ἐγὼ πέλω;
ΧΟ. αἰτοῦσι μὴ 'κδῷς παισὶν Αἰγύπτου πάλιν.
ΒΑ. βαρέα σύ γ' εἶπας, πόλεμον ἄρασθαι νέον.
ΧΟ. ἀλλ' ἡ δίκη γε ξυμμάχων ὑπερστατεῖ.
ΒΑ. εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς πραγμάτων κοινωνὸς ἦν.
ΧΟ. αἰδοῦ σὺ πρύμναν πόλεος ὧδ' ἐστεμμένην.
ΒΑ. πέφρικα λεύσσων τάσδ' ἕδρας κατασκίους.
ΧΟ. βαρύς γε μέντοι Ζηνὸς ἱκεσίου κότος.
Παλαίχθονος τέκος, κλῦθί μου
πρόφρονι καρδίᾳ, Πελασγῶν ἄναξ.
ἴδε με τὰν ἱκέτιν φυγάδα περίδρομον,
λυκοδίωκτον ὡς δάμαλιν ἂμ πέτραις
ἠλιβάτοις, ἵν' ἀλκᾷ πίσυνος μέμυκε
φράζουσα βοτῆρι μόχθους.
ΒΑ. ὁρῶ κλάδοισι νεοδρόποις κατάσκιον
νεύονθ' ὅμιλον τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν.

347–353=359–364.

εἴη δ' ἄνατον πρᾶγμα τοῦτ' ἀστοξένων.
μηδ' ἐξ ἀέλπτων κἀπρομηθήτων πόλει
νεῖκος γένηται· τῶν γὰρ οὐ δεῖται πόλις.
ΧΟ. ἴδοιτο δῆτ' ἄνατον φυγὰν
ἱκεσία Θέμις Διὸς κλαρίου.
σὺ δὲ παρ' ὀψιγόνου μάθε γεραιόφρων·
ποτιτρόπαιον αἰδόμενος οὖν περ
ἱεροδόκα θεῶν λήμματ' ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ
* * * * *
ΒΑ. οὔτοι κάθησθε δωμάτων ἐφέστιοι
ἐμῶν. τὸ κοινὸν δ' εἰ μιαίνεται πόλις,
ξυνῇ μελέσθω λαὸς ἐκπονεῖν ἄκη.
ἐγὼ δ' ἂν οὐ κραίνοιμ' ὑπόσχεσιν πάρος,
ἀστοῖς δὲ πᾶσι τῶνδε κοινώσας πέρι.
ΧΟ. σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δήμιον, πρύτανις ἄκριτος ὤν,
κρατύνεις βωμὸν, ἑστίαν χθονὸς,
μονοψήφοισι νεύμασιν σέθεν,
μονοσκήπτροισι δ' ἐν θρόνοις χρέος
πᾶν ἐπικραίνεις· ἄγος φυλάσσου.
ΒΑ. ἄγος μὲν εἴη τοῖς ἐμοῖς παλιγκότοις,
ὑμῖν δ' ἀρήγειν οὐκ ἔχω βλάβης ἄτερ·
οὐδ' αὖ τόδ' εὔφρον, τάσδ' ἀτιμάσαι λιτάς.
ἀμηχανῶ δὲ καὶ φόβος μ' ἔχει φρένας
δρᾶσαί τε μὴ δρᾶσαί τε καὶ τύχην ἑλεῖν.
ΧΟ. τὸν ὑψόθεν σκοπὸν ἐπισκόπει, φύλακα πολυπόνων
βροτῶν, οἳ τοῖς πέλας προσήμενοι
δίκας οὐ τυγχάνουσιν ἐννόμου.
μένει τοι Ζηνὸς ἱκτίου κότος
δυσπαραθέλκτοις παθόντος οἴκτοις.
ΒΑ. εἴ τοι κρατοῦσι παῖδες Αἰγύπτου σέθεν,
νόμῳ πόλεως φάσκοντες ἐγγύτατα γένους
εἶναι, τίς ἂν τοῖσδ' ἀντιωθῆναι θέλοι;
δεῖ τοι σὲ φεύγειν κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν,
ὡς οὐκ ἔχουσι κῦρος οὐδὲν ἀμφὶ σοῦ.

370–375=381–386.

ΧΟ. μή τί ποτ' οὖν γενοίμαν ὑποχείριος
κράτεσιν ἀρσένων. ὕπαστρον δέ τοι
μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου δύσφρονος
φυγᾷ. ξύμμαχον δ' ἑλόμενος δίκαν κρῖνε σέβας τὸ πρὸς θεῶν.
ΒΑ. οὐκ εὔκριτον τὸ κρῖμα· μή μ' αἱροῦ κριτήν.
εἶπον δὲ καὶ πρίν, οὐκ ἄνευ δήμου τάδε
πράξαιμ' ἄν, οὐδέ περ κρατῶν, μὴ καὶ ποτὲ
εἴπῃ λεώς, εἴ πού τι μὴ τοῖον τύχοι,
ἐπήλυδας τιμῶν ἀπώλεσας πόλιν.
ΧΟ. ἀμφοτέρους ὁμαίμων τάδ' ἐπισκοπεῖ
Ζεὺς ἑτερορρεπής, νέμων εἰκότως
ἄδικα μὲν κακοῖς, ὅσια δ' ἐννόμοις.
τί τῶνδ' ἐξ ἴσου ῥεπομένων μεταλγεῖς τὸ δίκαιον ἔρξαι;
ΒΑ. δεῖ τοι βαθείας φροντίδος σωτηρίου,
δίκην κολυμβητῆρος, ἐς βυθὸν μολεῖν
δεδορκὸς ὄμμα, μηδ' ἄγαν ᾠνωμένον·
ὅπως ἄνατα ταῦτα πρῶτα μὲν πόλει,
αὐτοῖσί θ' ἡμῖν ἐκτελευτήσει καλῶς,
καὶ μήτε δῆρις ῥυσίων ἐφάψεται
μήτ' ἐν θεῶν ἕδραισιν ὧδ' ἱδρυμένας
ἐκδόντες ὑμᾶς τὸν πανώλεθρον θεὸν
βαρὺν ξύνοικον θησόμεσθ' ἀλάστορα,
ὃς οὐδ' ἐν Ἅιδου τὸν θανόντ' ἐλευθεροῖ.
μῶν οὐ δοκεῖ δεῖν φροντίδος σωτηρίου;
ΧΟ. φρόντισον καὶ γενοῦ πανδίκως
εὐσεβὴς πρόξενος, τὰν φυγάδα μὴ προδῷς,
τὰν ἕκαθεν ἐκβολαῖς δυσθέοις ὁρμέναν·
μηδ' ἴδῃς μ' ἐξ ἑδρᾶν πολυθέων
ῥυσιασθεῖσαν, ὦ πᾶν κράτος ἔχων χθονός.
γνῶθι δ' ὕβριν ἀνέρων, καὶ φύλαξαι κότον.
μή τι τλῇς τὰν ἱκέτιν εἰσιδεῖν
ἀπὸ βρετέων βίᾳ δίκας ἀγομέναν ἱππηδὸν ἀμπύκων

392–396=402–406.
418–422=423–427.
428–432=433–437.

πολυμίτων πέπλων τ' ἐπιλαβὰς ἐμῶν.
ἴσθι γὰρ, παισὶ τάδε καὶ δόμοις,
ὁπότερ' ἂν κτίσῃς, μένει Ἄρει 'κτίνειν ὁμοίαν θέμιν.
τάδε φράσαι δίκαια Διόθεν κράτη.

ΒΑ. καὶ δὴ πέφρασμαι· δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται·
ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς πόλεμον αἴρεσθαι μέγαν
πᾶσ' ἔστ' ἀνάγκη· καὶ γεγόμφωται σκάφος
στρέβλαισι ναυτικαῖσιν ὡς προσηγμένον.
ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ καταστροφή.
καὶ χρημάτων μὲν ἐκ δόμων πορθουμένων,
[ἄτης γε μείζω καὶ μέγ' ἐμπλήσας γόμον,]
γένοιτ' ἂν ἄλλα κτησίου Διὸς χάριν·
καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια,
γένοιτο μύθου μῦθος ἂν θελκτήριος,
[ἀλγεινὰ θυμοῦ κάρτα κινητήρια.]
ὅπως δ' ὅμαιμον αἷμα μὴ γενήσεται,
δεῖ κάρτα θύειν καὶ πεσεῖν χρηστήρια
θεοῖσι πολλοῖς πολλὰ, πημονῆς ἄκη.
ἦ κάρτα νείκους τοῦδ' ἐγὼ παροίχομαι·
θέλω δ' ἄϊδρις μᾶλλον ἢ σοφὸς κακῶν
εἶναι· γένοιτο δ' εὖ παρὰ γνώμην ἐμήν.

ΧΟ. πολλῶν ἄκουσον τέρματ' αἰδοίων λόγων.
ΒΑ. ἤκουσα, καὶ λέγοις ἂν, οὔ με φεύξεται.
ΧΟ. ἔχω στρόφους ζώνας τε, συλλαβὰς πέπλων.
ΒΑ. τύχῃ γυναικῶν ταῦτα συμπρεπῆ πέλει.
ΧΟ. ἐκ τῶνδε τοίνυν, ἴσθι, μηχανὴ καλή.
ΒΑ. λέξον τίν' αὐδὴν τήνδε γηρυθεῖσ' ἔσει.
ΧΟ. εἰ μή τι πιστὸν τῷδ' ὑποστήσει στόλῳ
ΒΑ. τί σοι περαίνει μηχανὴ ξυζωμάτων;
ΧΟ. νέοις πίναξι βρέτεα κοσμῆσαι τάδε.
ΒΑ. αἰνιγματῶδες τοὔπος· ἀλλ' ἁπλῶς φράσον.
ΧΟ. ἐκ τῶνδ' ὅπως τάχιστ' ἀπάγξασθαι θεῶν.
ΒΑ. ἤκουσα μαστικτῆρα καρδίας λόγον.
ΧΟ. ξυνῆκας· ὠμμάτωσα γὰρ σαφέστερον.
ΒΑ. καὶ πολλαχῇ γε δυσπάλαιστα πράγματα.

κακῶν δὲ πλῆθος ποταμὸς ὣς ἐπέρχεται·
ἄτης δ' ἄβυσσον πέλαγος οὐ μάλ' εὔπορον
τόδ' ἐσβέβηκα, κοὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν.
εἰ μὲν γὰρ ὑμῖν μὴ τόδ' ἐκπράξω χρέος,
μίασμ' ἔλεξας οὐχ ὑπερτοξεύσιμον·
εἰ δ' αὖθ' ὁμαίμοις παισὶν Αἰγύπτου σέθεν
σταθεὶς πρὸ τειχέων διὰ μάχης ἥξω τέλους,
πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα γίγνεται πικρὸν,
ἄνδρας γυναικῶν οὕνεχ' αἱμάξαι πέδον;
ὅμως δ' ἀνάγκη Ζηνὸς αἰδεῖσθαι κότον
ἱκτῆρος· ὕψιστος γὰρ ἐν βροτοῖς φόβος.
σὺ μὲν, πάτερ γεραιὲ τῶνδε παρθένων,
κλάδους τε τούτους αἶψ' ἐν ἀγκάλαις λαβὼν
βωμοὺς ἐπ' ἄλλους δαιμόνων ἐγχωρίων
θὲς, ὡς ἴδωσι τῆσδ' ἀφίξεως τέκμαρ
πάντες πολῖται, μηδ' ἀπορριφθῇ λόγος
ἐμοῦ· κατ' ἀρχῆς γὰρ φιλαίτιος λεώς.
καὶ γὰρ τάχ' ἄν τις οἶκτος εἰσιδὼν τάδε
ὕβριν μὲν ἐχθήρειεν ἄρσενος στόλου,
ὑμῖν δ' ἂν εἴη δῆμος εὐμενέστερος·
τοῖς ἥσσοσιν γὰρ πᾶς τις εὐνοίας φέρει.
ΔΑ. πολλῶν τάδ' ἡμῖν ἐστιν ἠξιωμένα,
αἰδοῖον εὑρεθέντα πρόξενον λαβεῖν.
ὀπάονας δὲ φράστοράς τ' ἐγχωρίων
ξύμπεμψον, ὡς ἂν θεῶν πολισσούχων ἕδρας
εὕρωμεν, ἀσφάλεια δ' ᾖ δι' ἄστεως
στείχουσι· μορφῆς δ' οὐχ ὁμόστολος φύσις.
Νεῖλος γὰρ οὐχ ὅμοιον Ἰνάχῳ γένος
τρέφει. φύλαξαι μὴ θράσος τέκῃ φόβον.
καὶ δὴ φίλον τις ἔκταν' ἀγνοίας ὕπο.
ΒΑ. στείχοιτ' ἂν, ἄνδρες· εὖ γὰρ ὁ ξένος λέγει.
ἡγεῖσθε βωμοὺς ἀστικοὺς, θεῶν ἕδρας·
καὶ ξυμβόλοισιν οὐ πολυστομεῖν χρεὼν
ναύτην ἄγοντας τόνδ' ἐφέστιον θεῶν.
ΧΟ. τούτῳ μὲν εἶπας, καὶ τεταγμένος κίοι·

ἐγὼ δὲ πῶς δρῶ; ποῦ θράσος νεμεῖς ἐμοί;
ΒΑ. κλάδους μὲν αὐτοῦ λεῖπε, σημεῖον πόνου.
ΧΟ. καὶ δή σφε λείπω, χειρὶ καὶ λόγοις σέθεν.
ΒΑ. λευρὸν κατ' ἄλσος νῦν ἐπιστρέφου τόδε.
ΧΟ. καὶ πῶς βέβηλον ἄλσος ἂν ῥύοιτό με;
ΒΑ. οὔτοι πτερωτῶν ἁρπαγαῖς σ' ἐκδώσομεν.
ΧΟ. ἀλλ' εἰ δρακόντων δυσφρόνων ἐχθίοσιν.
ΒΑ. εὔφημον εἴη τοὔπος εὐφημουμένῃ.
ΧΟ. οὔτοι τι θαῦμα δυσφορεῖν φόβῳ φρενός.
ΒΑ. ἀεὶ δ' ἀνάκτων ἐστὶ δεῖμ' ἐξαίσιον.
ΧΟ. σὺ καὶ λέγων εὔφραινε καὶ πράσσων φρενί.
ΒΑ. ἀλλ' οὔτι δαρὸν χρόνον ἐρημώσει πατήρ.
ἐγὼ δὲ λαοὺς ξυγκαλῶν ἐγχωρίους
πείσω τὸ κοινὸν, ὡς ἂν εὐμενὲς τιθῶ.
καὶ σὸν διδάξω πατέρα ποῖα χρὴ λέγειν.
πρὸς ταῦτα μίμνε καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
λιταῖς παραιτοῦ τῶν σ' ἔρως ἔχει τυχεῖν.
ἐγὼ δὲ ταῦτα πορσυνῶν ἐλεύσομαι·
πειθὼ δ' ἕποιτο καὶ τύχη πρακτήριος.
ΧΟ. ἄναξ ἀνάκτων, μακάρων
μακάρτατε, καὶ τελέων
τελειότατον κράτος, ὄλβιε Ζεῦ,
πιθοῦ τε καὶ γενέσθω·
ἄλευσον ἀνδρῶν ὕβριν εὖ στυγήσας·
λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ
τὰν μελανόζυγ' ἄταν.
τὸ πρὸς γυναικῶν ἐπιδὼν
παλαίφατον ἁμέτερον
γένος φιλίας προγόνου γυναικὸς
νέωσον εὔφρον' αἶνον,
γενοῦ πολυμνῆστορ ἔφαπτορ Ἰοῦς,
δι' ἅς τοι γένος εὐχόμεθ' εἶναι
γᾶς ἀπὸ τᾶσδ' ἔνοικοι.

524–530=531–537.

παλαιὸν δ' εἰς ἴχνος μετέσταν
ματέρος ἀνθονόμους ἐπωπάς,
λειμῶνα βούχιλον, ἔνθεν Ἰὼ
οἴστρῳ ἐρεσσομένα
φεύγει ἁμαρτίνοος,
πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα
φῦλα, διχῆ δ' ἀντίπορον
γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατέμνουσα πόρον κυματίαν ὁρίζει·
ἰάπτει δ' Ἀσίδος δι' αἴας
μηλοβότου Φρυγίας διαμπάξ·
περᾷ δὲ Τεύθραντος ἄστυ Μυσῶν,
Λύδιά τε γύαλα·
καὶ δι' ὀρῶν Κιλίκων
Παμφύλων τε διορνυμένα
πὰρ ποταμοὺς ἀενάους
καὶ βαθύπλουτον χθόνα καὶ τᾶς Ἀφροδίτας πολύπυρον αἶαν.
ἱκνεῖται δ', εἰσικνουμένου βέλει
βουκόλου πτερόεντος
Δῖον πάμβοτον ἄλσος,
λειμῶνα χιονόβοσκον, ὅντ' ἐπέρχεται Τυφῶ μένος,
ὕδωρ τὸ Νείλου νόσοις ἄθικτον,
μαινομένα πόνοις ἀτίμοις ὀδύναις τε κεντροδαλήτοις θυίας Ἥρας.
βροτοὶ δ' οἳ γᾶς τότ' ἦσαν ἔννομοι
χλωρῷ δείματι θυμὸν
πάλλοντ' ὄψιν ἀήθη,
βοτὸν ἐσορῶντες δυσχερὲς μιξόμβροτον, τὰν μὲν βοός,
τὰν δ' αὖ γυναικός· τέρας δ' ἐθάμβουν.
καὶ τότε δὴ τίς ἦν ὁ θέλξας πολύπλαγκτον ἀθλίαν οἰστροδόνητον Ἰώ;
Ζεὺς αἰῶνος κρέων ἀπαύστου
⊥ — ⊥ ∪ ∪ — —
βίᾳ δ' ἀπημάντῳ σθένει καὶ θείαις ἐπιπνοίαις

538–546 = 547–555
556–564 = 565–573.
574–581 = 582–589.

παύεται, δακρύων δ' ἀποστάζει πένθιμον αἰδῶ.
λαβοῦσα δ' ἕρμα Δῖον ἀψευδεῖ λόγῳ
γείνατο παῖδ' ἀμεμφῆ,
δι' αἰῶνος μακροῦ πάνολβον·
ἔνθεν πᾶσα βοᾷ χθὼν,
φυσίζοον γένος τόδε Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς.
τίς γὰρ ἂν κατέπαυσεν Ἥρας νόσους ἐπιβούλους;
Διὸς τόδ' ἔργον· καὶ τόδ' ἂν γένος λέγων
ἐξ Ἐπάφου κυρήσαις.
τίν' ἂν θεῶν ἐνδικωτέροισιν
κεκλοίμαν εὐλόγως ἐπ' ἔργοις;
πατὴρ φυτουργὸς, αὐτόχειρ ἄναξ ∪ –
γένους παλαιόφρων μέγας
τέκτων, τὸ πᾶν μῆχαρ οὔριος Ζεύς·
ὑπ' ἀρχᾶς δ' οὔτινος θοάζων
τὸ μεῖον κρεισσόνων κρατύνει·
οὔτινος ἄνωθεν ἡμένου σέβει κάτω.
πάρεστι δ' ἔργον ὡς ἔπος
σπεῦσαί τι τῶν βούλιος φέρει φρήν.

ΔΑ. θαρσεῖτε, παῖδες, εὖ τὰ τῶν ἐγχωρίων·
δήμου δέδοκται παντελῆ ψηφίσματα.

ΧΟ. ὦ χαῖρε πρέσβυ, φίλτατ' ἀγγέλων ἐμοὶ,
ἔνισπε δ' ἡμῖν ποῖ κεκύρωται τέλος,
δήμου κρατοῦσα χεὶρ θ' ὅπῃ πληθύεται.

ΔΑ. ἔδοξεν Ἀργείοισιν οὐ διχορρόπως,
ἀλλ' ὡς ἀνηβῆσαί με γηραιᾷ φρενί·
πανδημίᾳ γὰρ χερσὶ δεξιωνύμοις
ἔφριξεν αἰθὴρ τόνδε κραινόντων λόγον·
ἡμᾶς μετοικεῖν τῆσδε γῆς ἐλευθέρους
κἀρρυσιάστους ξύν τ' ἀσυλίᾳ βροτῶν·
καὶ μήτ' ἐνοίκων μήτ' ἐπηλύδων τινὰ
ἄγειν· ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερὸν,
τὸν μὴ βοηθήσαντα τῶνδε γαμόρων
ἄτιμον εἶναι ξὺν φυγῇ δημηλάτῳ.

590–594 = 595–599.

τοιάνδ' ἔπειθε ῥῆσιν ἀμφ' ἡμῶν λέγων
ἄναξ Πελασγῶν, ἱκεσίου Ζηνὸς κότον
μέγαν προφωνῶν μήποτ' εἰσόπιν χρόνου
πόλιν παχῦναι, ξενικὸν ἀστικόν θ' ἅμα
λέγων διπλοῦν μίασμα πρὸ πόλεως φανὲν
ἀμήχανον βόσκημα πημονῆς πέλειν.
τοιαῦτ' ἀκούων χερσὶν Ἀργεῖος λεὼς
ἔκραν' ἄνευ κλητῆρος ὡς εἶναι τάδε.
δημηγόρους δ' ἤκουσεν εὐπειθεῖς στροφὰς
δῆμος Πελασγῶν· Ζεὺς δ' ἐπέκρανεν τέλος.

ΧΟ. ἄγε δή, λέξωμεν ἐπ' Ἀργείοις
εὐχὰς ἀγαθὰς, ἀγαθῶν ποινάς.
Ζεὺς δ' ἐφορεύοι ξένιος ξενίου
στόματος τιμὰς ἐπ' ἀληθείᾳ,
τέρμον' ἀμέμπτως πρὸς ἅπαντα.
νῦν ὅτε καὶ θεοὶ Διογενεῖς κλύοιτ' εὐκταῖα γένει χεούσας·
μήποτε πυρίφατον τὰν Πελασγίαν πόλιν
τὸν ἄχορον βοὰν κτίσαι μάχλον Ἄρη,
τὸν ἀρότοις θερίζοντα βροτοὺς ἐν ἄλλοις,
οὕνεκ' ᾤκτισαν ἡμᾶς,
ψῆφον δ' εὔφρον' ἔθεντο·
αἰδοῦνται δ' ἱκέτας Διός, ποίμναν τάνδ' ἀμέγαρτον·
οὐδὲ μετ' ἀρσένων ψῆφον ἔθεντ', ἀτιμώσαντες ἔριν γυναικῶν·
Δῖον ἐπιδόμενοι πράκτορά τε σκοπὸν
δυσπόλεμον, τὸν οὔτις ἂν δόμος ἔχοι
ἐπ' ὀρόφων μιαίνοντα· βαρὺς δ' ἐφίζει.
ἅζονται γὰρ ὁμαίμους
Ζηνὸς ἵκτορας ἁγνοῦ.
τοιγάρτοι καθαροῖσι βωμοῖς θεοὺς ἀρέσονται.
τοιγὰρ ὑποσκίων ἐκ στομάτων ποτάσθω φιλότιμος εὐχά,
μήποτε λοιμὸς ἀνδρῶν
τῶνδε πόλιν κενώσαι·
μηδ' ἐπιχωρίοις ἔρις

630–642=643–655.
656–666=667–677.

πτώμασιν αἱματίσαι πέδον γᾶς.
ἥβας δ' ἄνθος ἄδρεπτον
ἔστω· μηδ' Ἀφροδίτας
εὐνάτωρ βροτολοιγὸς Ἄρης κέρσειεν ἄωτον.
καὶ γεραροῖσι πρεσβυτοδόκοι γεμόντων θυμέλαι, φλεγόντων θ',
ὡς πόλις εὖ νέμοιτο·
Ζῆνα μέγαν σεβόντων,
τὸν ξένιον δ' ὑπέρτατον,
ὃς πολιῷ νόμῳ αἶσαν ὀρθοῖ.
τίκτεσθαι δὲ φόρους γᾶς
ἄλλους εὐχόμεθ' ἀεί,
Ἄρτεμιν δ' ἑκάταν γυναικῶν λόχους ἐφορεύειν.
μηδέ τις ἀνδροκμὴς λοιγὸς ἐπελθέτω τάνδε πόλιν δαΐζων,
ἄχορον ἀκίθαριν, δακρυογόνον Ἄρη
βοάν τ' ἔνδημον ἐξοπλίζων.
νόσων δ' ἑσμὸς ἀπ' ἀστῶν
ἵζοι κρατὸς ἀτερπής·
εὐμενὴς δ' ὁ Λύκειος ἔστω πάσᾳ νεολαίᾳ.
καρποτελῆ δέ τοι Ζεὺς ἐπικραινέτω φέρματι γᾶν πανώρῳ.
πρόνομα δὲ βοτὰ τὼς πολύγονα τελέθοι·
τὸ πᾶν τ' ἐκ δαιμόνων λάβοιεν.
εὔφαμον δ' ἐπὶ βωμοῖς
μοῦσαν θείατ' ἀοιδοί·
ἁγνῶν τ' ἐκ στομάτων φερέσθω φάμα φιλοφόρμιγξ.
φυλάσσοι τ' ἀτιμίας τιμὰς
τὸ δήμιον, τὸ πτόλιν κρατύνει,
προμαθεὺς εὐκοινόμητις ἀρχά.
ξένοισί τ' εὐξυμβόλους,
πρὶν ἐξοπλίζειν Ἄρη,
δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν.
θεοὺς δ', οἳ γᾶν ἔχουσιν, ἀεὶ
τίοιεν ἐγχωρίους πατρῴαις
δαφνηφόροισι βουθύτοισι τιμαῖς.

678–687 = 688–697.
698–703 = 704–709.

τὸ γὰρ τεκόντων σέβας
τρίτον τόδ' ἐν θεσμίοις
Δίκας γέγραπται μεγιστοτίμου.
ΔΑ. εὐχὰς μὲν αἰνῶ τάσδε σώφρονας, φίλαι·
ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσητ' ἀκούσασαι πατρὸς
ἀπροσδοκήτους τούσδε καὶ νέους λόγους.
ἱκεταδόκου γὰρ τῆσδ' ἀπὸ σκοπῆς ὁρῶ
τὸ πλοῖον· εὔσημον γὰρ οὔ με λανθάνει·
στολμοί τε λαίφους καὶ παραρρύσεις νεώς,
καὶ πρῷρα πρόσθεν ὄμμασι βλέπουσ' ὁδόν,
οἴακος εὐθυντῆρος ὑστάτου νεὼς
ἄγαν καλῶς κλύουσά γ' ὡς ἂν οὐ φίλη.
πρέπουσι δ' ἄνδρες νάϊοι μελαγχίμοις
γυίοισι λευκῶν ἐκ πεπλωμάτων ἰδεῖν,
καὶ τἄλλα πλοῖα, πᾶσά θ' ἡ 'πικουρία
εὔπρεπτος· αὐτὴ δ' ἡγεμὼν ὑπὸ χθόνα
στείλασα λαῖφος παγκρότως ἐρέσσεται.
ἀλλ' ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως
πρὸς πρᾶγμ' ὁρώσας τῶνδε μἀμελεῖν θεῶν.
ἐγὼ δ' ἀρωγοὺς ξυνδίκους θ' ἥξω λαβών.
ΧΟ. ἴσως γὰρ ἂν κῆρυξ τις ἢ πρέσβυς μόλοι,
ἄγειν θέλοντες ῥυσίων ἐφάπτορες.
ΔΑ. ἀλλ' οὐδὲν ἔσται τῶνδε· μὴ τρέσητέ νιν.
ΧΟ. ὅμως ἄμεινον, εἰ βραδύνοιμεν βοῇ,
ἀλκῆς λαθέσθαι τῆσδε μηδαμῶς ποτέ.
ΔΑ. θάρσει· χρόνῳ τοι κυρίῳ τ' ἐν ἡμέρᾳ
θεοὺς ἀτίζων τις βροτῶν δώσει δίκην.
ΧΟ. πάτερ, φοβοῦμαι, νῆες ὡς ὠκύπτεροι
ἥκουσι, μῆκος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνου·
περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος ἐτητύμως
πολυδρόμου φυγᾶς ὄφελος εἴ τί μοι.
παροίχομαι, πάτερ, δείματι.
ΔΑ. ἐπεὶ τελεία ψῆφος Ἀργείων, τέκνα,
θάρσει, μαχοῦνται περὶ σέθεν, σάφ' οἶδ' ἐγώ.

734–738=741–745.

ΧΟ. ἐξώλές ἐστι μάργον Αἰγύπτου γένος
μάχης τ᾽ ἄπληστον· καὶ λέγω πρὸς εἰδότα.
δορυπαγεῖς δ᾽ ἔχοντες κυανώπιδας
νῆας ἔπλευσαν ὧδ᾽ ἐπιτυχεῖ κότῳ
πόλει μελαγχίμῳ ξὺν στρατῷ.
ΔΑ. πολλοὺς δέ γ᾽ εὑρήσουσιν ἐν μεσημβρινῷ
θάλπει βραχίον᾽ εὖ κατερρινημένους.
ΧΟ. μόνην δὲ μὴ πρόλειπε· λίσσομαι, πάτερ.
γυνὴ μονωθεῖσ᾽ οὐδέν· οὐκ ἔνεστ᾽ Ἄρης.
δολόφρονες δὲ καὶ δολιομήτιδες
δυσάγνοις φρεσὶν, κόρακες ὥστε, βωμῶν ἀλέγοντες οὐδέν.
ΔΑ. καλῶς γ᾽ ἂν ἡμῖν ξυμφέροι ταῦτ᾽, ὦ τέκνα,
εἰ σοί τε καὶ θεοῖσιν ἐχθαιροίατο.
ΧΟ. οὐ μὴ τριαίνας τάσδε καὶ θεῶν σέβη
δείσαντες ἡμῶν χεῖρ᾽ ἀπόσχωνται, πάτερ.
περίφρονες δ᾽ ἄγαν ἀνιέρῳ μένει
μεμαργωμένοι κυνοθρασεῖς, θεῶν οὐδὲν ἐπαΐοντες.
ΔΑ. ἀλλ᾽ ἔστι φήμη τοὺς λύκους κρείσσους κυνῶν
εἶναι· βύβλου δὲ καρπὸς οὐ κρατεῖ στάχυν.
ΧΟ. ὡς καὶ ματαίων ἀνοσίων τε κνωδάλων
ἔχοντας ὀργὰς χρὴ φυλάσσεσθαι κράτος.
ΔΑ. οὔτοι ταχεῖα ναυτικοῦ στρατοῦ στολὴ,
οὐδ᾽ ὅρμος, οὐδὲ πεισμάτων σωτηρία
ἐς γῆν ἐνεγκεῖν, οὐδ᾽ ἐν ἀγκυρουχίαις
θαρσοῦσι ναῶν ποιμένες παραυτίκα,
ἄλλως τε καὶ μολόντες ἀλίμενον χθόνα
ἐς νύκτ᾽ ἀποστείχοντος ἡλίου. φιλεῖ
ὠδῖνα τίκτειν νὺξ κυβερνήτῃ σοφῷ.
οὕτω γένοιτ᾽ ἂν οὐδ᾽ ἂν ἔκβασις στρατοῦ
καλὴ, πρὶν ὅρμῳ ναῦν θρασυνθῆναι. σὺ δὲ
φρόνει μὲν ὡς ταρβοῦσα μάμελεῖν θεῶν,
πράξασ᾽ ἀρωγήν. ἄγγελον δ᾽ οὐ μέμψεται
πόλις γέρονθ᾽, ἡβῶντα δ᾽ εὐγλώσσῳ φρενί.

748–752=755–759.

ΧΟ. ἰὼ γᾶ βοῦνι, ἔνδικον σέβας,
τί πεισόμεσθα, ποῖ φύγωμεν Ἀπίας
χθονὸς, κελαινὸν εἴ τι κεῦθός ἐστί που;
μέλας γενοίμαν καπνὸς
νέφεσσι γειτονῶν Διὸς,
τὸ πᾶν δ' ἄφαντος ἀμπετήσαις δόσως
κόνις ἄτερθε πτερύγων ὀλοίμαν.
ἄφυκτον δ' οὐκέτ' ἂν πέλοι κέαρ.
κελαινόχρως δὲ πάλλεταί μου καρδία.
πατρὸς σκοπαὶ δέ μ' εἷλον· οἴχομαι φόβῳ.
θέλοιμι δ' ἂν μορσίμου
λάχους τυχεῖν ἐν ἀρτάναις,
πρὶν ἄνδρ' ἀπευκτὸν τῷδε χριμφθῆν χροΐ·
πρόπαρ θανούσας δ' Ἀΐδας ἀνάσσοι.
πόθεν δέ μοι γένοιτ' ἂν αἰθέρος θρόνος,
πρὸς ὃν νέφη δ' ὑδρηλὰ γίγνεται χιὼν,
ἢ λισσὰς αἰγίλιψ ἀπρόσδεικτος οἰόφρων κρεμὰς
γυπιὰς πέτρα, βαθὺ πτῶμα μαρτυροῦσά μοι,
πρὶν δαΐκτορος βίᾳ
κάρζας γάμου κυρῆσαι.
κυσὶν δ' ἔπειθ' ἕλωρα κἀπιχωρίοις
ὄρνισι δεῖπνον οὐκ ἀναίνομαι πέλειν·
τὸ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦται φιλαιακτῶν κακῶν.
ἐλθέτω μόρος πρὸ κοίτας γαμηλίου τυχών.
τίν' ἀμφ' αὐτᾶς ἔτι πόρον
τέμνω γάμου λυτῆρα;
ἴυζε δ' ὀμφὰν ὀρανίαν,
μέλη λίτανα θεοῖσι, καὶ
τέλεα δέ μοί πως πελόμενά μοι
λύσιμα. μάχιμα δ' ἔπιδε, πάτερ,
βίαια μὴ φιλεῖς ὁρῶν

776–783=784–791.
792–799=800–807.
808–816=817–824.

ὄμμασιν ἐνδίκοις.
σεβίζου δ' ἱκέτας σέθεν,
γαιάοχε παγκρατὲς Ζεῦ.
γένος γὰρ Αἰγύπτιον ὕβριν
δύσφορον ἀρσενογενές,
μετά με δρόμοισι διόμενοι,
φυγάδα μάταισι πολυθρόοις
βίαια δίζηνται λαβεῖν.
σὸν δ' ἐπίπαν ζυγὸν
ταλάντου. τί δ' ἄνευ σέθεν
θνατοῖσι τέλειόν ἐστιν;
ὀ ὀ ὀ ἀ ἀ ἀ.
ὅδε μάρπτις
νάϊος
γάϊος
τῶν πρὸ μάρπτι κάμνοις,
ἰὸφ ὄμ
αὖθι κάκκας
νυ
δυΐαν βοὰν ἀμφαίνω
ὁρῶ τάδε φροίμια πρόξενα πόνων
βιαίων ἐμῶν. ἠὲ ἠέ,
βαῖνε φυγᾷ πρὸς ἀλκάν·
βλοσυρόφρονα χλιδᾷ
δύσφορα ναῒ κὰν γᾷ.
ἄναξ προτάσσου.

ΚΗΡΥΞ.

σοῦσθε σοῦσθ' ἐπὶ βᾶ-
ριν ὅπως ποδῶν.

ΧΟ. οὐκοῦν οὐκοῦν
τιλμοὶ τιλμοὶ καὶ στιγμοί,
πολυαίμων φόνιος
ἀποκοπὰ κρατός.

ΚΗ. σοῦσθε σοῦσθ' ὀλόμεναι ὀλόμεν' ἐπ' ἀμίδα.

ΧΟ. εἴθ' ἀνὰ πολύρυτον

ἁλμήεντα πόρον
δεσποσίῳ ξὺν ὕβρει
γομφοδέτῳ τε δόρει διώλου.
ΚΗ. αἵμον' ἵζω σ' ἐπ' ἀμίδα
ησυδουπια τάπιτα·
κελεύω βίᾳ μεθέσθαι
ἴχαρ φρενί τ' ἄταν.
ΧΟ. ἰὼ ἰόν.
ΚΗ. λεῖφ' ἕδρανα, κἰ' ἐς δόρυ,
ἀτίετ' ἀνὰ πόλιν εὐσεβῶν.
ΧΟ. μήποτε πάλιν ἴδοιμ'
ἀλφεσίβοιον ὕδωρ,
ἔνθεν ἀεξόμενον
ζώφυτον αἷμα βροτοῖσι θάλλει.
ἄγειος ἐγὼ βαθυχαῖος
βαθρείας βαθρείας,
γέρον.
ΚΗ. σὺ δὲ ναῒ ναῒ
βάσει τάχα
θέλεος ἀθέλεος,
βίᾳ βίᾳ τε πολλᾷ φροῦδα
βάτεαι βαθυμι προκακοπαθῶν
ὀλόμεναι παλάμαις.
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ.
καὶ γὰρ δυσπαλάμως ὄλοιο
δι' ἁλίρρυτον ἄλσος,
κατὰ Σαρπηδόνιον
χῶμα πολυψάμαθον ἀλαθεὶς εὐρείαις ἐὶν αὔραις.
ΚΗ. ἴυζε καὶ λάκαζε καὶ κάλει θεούς.
Αἰγυπτίαν γὰρ βᾶριν οὐχ ὑπερθορεῖ.
ἴυζε καὶ βόα πικρότερ' ἀχέων, οἰζύος ὄνομ' ἔχων.
ΧΟ. οἰοῖ οἰοῖ
λύμασις ὑ πρὸ γᾶς ὑλάσκοι·
περιχαμπτὰ βρυάζεις,

860–875=876–884.

ὅς ἐρωτᾷς· ὁ μέγας
Νεῖλος ὑβρίζοντά σ' ἀποτρέψειεν ἄϊστον ὕβριν.
ΚΗ. βαίνειν κελεύω βᾶριν εἰς ἀμφίστροφον
ὅσον τάχιστα· μηδέ τις σχολαζέτω.
ὁλκὴ γὰρ οὔτοι πλόκαμον οὐδάμ' ἅζεται.
ΧΟ. οἰοῖ, πάτερ, βρότιος ἄρος ἄτα μ' ἄλαδ' ἄγει
ἄραχνος ὡς βάδην.
ὄναρ ὄναρ μέλαν.
ὀτοτοτοῖ.
μᾶ Γᾶ, μᾶ Γᾶ, βοᾶν
φοβερὸν ἀπότρεπε,
ὦ βᾶ Γᾶς παῖ Ζεῦ.
ΚΗ. οὔτοι φοβοῦμαι δαίμονας τοὺς ἐνθάδε·
οὐ γάρ μ' ἔθρεψαν οὐδ' ἐγήρασαν τροφῇ.
ΧΟ. μαιμᾷ πέλας δίπους ὄφις,
ἔχιδνα δ' ὥς με τί ποτ'
ἐν δακοσάχ.
ὀτοτοτοῖ.
μᾶ Γᾶ, μᾶ Γᾶ, βοᾶν
φοβερὸν ἀπότρεπε,
ὦ βᾶ Γᾶς παῖ Ζεῦ.
ΚΗ. εἰ μή τις ἐς ναῦν εἶσιν αἰνέσας τάδε,
λακὶς χιτῶνος ἔργον οὐ κατοικτιεῖ.
ΧΟ. ἰὼ πόλεως ἀγοὶ πρόμοι, δάμναμαι.
ΚΗ. πολλοὺς ἄνακτας, παῖδας Αἰγύπτου, τάχα
ὄψεσθε· θαρσεῖτ', οὐκ ἐρεῖτ' ἀναρχίαν.
ΧΟ. διωλόμεσθ'· ἄελπτ', ἄναξ, πάσχομεν.
ΚΗ. ἕλξειν ἔοιχ' ὑμᾶς ἀποσπάσας κόμης,
ἐπεὶ οὐκ ἀκούετ' ὀξὺ τῶν ἐμῶν λόγων.
ΒΑ. οὗτος, τί ποιεῖς; ἐκ ποίου φρονήματος
ἀνδρῶν Πελασγῶν τήνδ' ἀτιμάζεις χθόνα;
ἀλλ' ἦ γυναικῶν ἐς πόλιν δοκεῖς μολεῖν;
κάρβανος ὢν δ' Ἕλλησιν ἐγχλίεις ἄγαν·

885–894 = 895–903.
904–906 = 907–910.

καὶ πόλλ' ἁμαρτὼν οὐδὲν ὤρθωσας φρενί.
ΚΗ. τί δ' ἠμπλάκηται τῶνδ' ἐμοὶ δίκης ἄτερ;
ΒΑ. ξένος μὲν εἶναι πρῶτον οὐκ ἐπίστασαι.
ΚΗ. πῶς δ' οὐχί; τἄμ' ὀλωλόθ' εὑρίσκων ἄγω.
ΒΑ. ποίοισιν εἰπὼν προξένοις ἐγχωρίοις;
ΚΗ. Ἑρμῇ μεγίστῳ προξένῳ μαστηρίῳ.
ΒΑ. θεοῖσιν εἰπὼν τοὺς θεοὺς οὐδὲν σέβει.
ΚΗ. τοὺς ἀμφὶ Νεῖλον δαίμονας σεβίζομαι.
ΒΑ. οἱ δ' ἐνθάδ' οὐδέν, ὡς ἐγὼ σέθεν κλύω.
ΚΗ. ἄγοιμ' ἄν, εἴ τις τάσδε μὴ 'ξαιρήσεται.
ΒΑ. κλάοις ἄν, εἰ ψαύσειας, οὐ μάλ' ἐς μακράν.
ΚΗ. ἤκουσα τοὔπος οὐδαμῶς φιλόξενον.
ΒΑ. οὐ γὰρ ξενοῦμαι τοὺς θεῶν συλήτορας.
ΚΗ. λέγοις ἂν ἐλθὼν παισὶν Αἰγύπτου τάδε.
ΒΑ. ἀβουκόλητον τοῦτ' ἐμῷ φρονήματι.
ΚΗ. ἀλλ' ὡς ἂν εἰδὼς ἐννέπω σαφέστερον·
καὶ γὰρ πρέπει κήρυκ' ἀπαγγέλλειν τορῶς
ἕκαστα· πῶς φῶ; πρὸς τίνος τ' ἀφαιρεθεὶς
ἥκειν γυναικῶν αὐτανέψιον στόλον;
οὔτοι δικάζει ταῦτα μαρτύρων ὕπο
Ἄρης· τὸ νεῖκος δ' οὐκ ἐν ἀργύρου λαβῇ
ἔλυσεν· ἀλλὰ πολλὰ γίγνεται πάρος
πεσήματ' ἀνδρῶν κἀπολακτισμοὶ βίου.
ΒΑ. τί σοι λέγειν χρὴ τοὔνομ'; ἐν χρόνῳ μαθὼν
εἴσει σύ τ' αὐτὸς χοἰ ξυνέμποροι σέθεν.
ταύτας δ' ἑκούσας μὲν κατ' εὔνοιαν φρενῶν
ἄγοις ἄν, εἴπερ εὐσεβὴς πίθοι λόγος.
τοιάδε δημόπρακτος ἐκ πόλεως μία
ψῆφος κέκρανται, μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
στόλον γυναικῶν· τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς
γόμφος διαμπάξ, ὡς μένειν ἀραρότως·
ταῦτ' οὐ πίναξίν ἐστιν ἐγγεγραμμένα
οὐδ' ἐν πτυχαῖς βίβλων κατεσφραγισμένα,
σαφῆ δ' ἀκούεις ἐξ ἐλευθεροστόμου
γλώσσης. κομίζου δ' ὡς τάχιστ' ἐξ ὀμμάτων.

ΚΗ. ἦ 'σται τάδ', ἦ δεῖ πόλεμον αἴρεσθαι νέον.
εἴη δὲ νίκη καὶ κράτη τοῖς ἄρσεσιν.
ΒΑ. ἀλλ' ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς οἰκήτορας
εὑρήσετ' οὐ πίνοντας ἐκ κριθῶν μέθυ.
ὑμεῖς δὲ πᾶσαι ξὺν φίλαις ὀπάοσι
θράσος λαβοῦσαι στείχετ' εὐερκῆ πόλιν
πύργων βαθείᾳ μηχανῇ κεκλῃμένην.
καὶ δώματ' ἐστὶ πολλὰ μὲν τὰ δήμια,
δεδωμάτωμαι δ' οὐδ' ἐγὼ σμικρᾷ χερί.
εὐθυμία 'στὶν εὐτύκους ναίειν δόμους
πολλῶν μετ' ἄλλων· εἰ δέ τις μείζων χάρις,
πάρεστιν οἰκεῖν καὶ μονορρύθμους δόμους.
τούτων τὰ λῷστα καὶ τὰ θυμηδέστατα
πάρεστι, λωτίσασθε. προστάτης δ' ἐγὼ
ἀστοί τε πάντες, ὧνπερ ἧδε κραίνεται
ψῆφος. τί τῶνδε κυριωτέρους μένεις;
ΧΟ. ἀλλ' ἀντ' ἀγαθῶν ἀγαθοῖσι βρύοις,
δῖε Πελασγῶν.
πέμψον δὲ πρόφρων δεῦρ' ἡμέτερον
πατέρ' εὐθαρσῆ
Δαναόν, πρόνοον καὶ βούλαρχον.
τοῦ γὰρ προτέρα μῆτις, ὅπου χρὴ
δώματα ναίειν, καὶ τόπος εὔφρων.
πᾶς τις ἐπειπεῖν ψόγον ἀλλοθρόοις
εὔτυκος· εἴη δὲ τὰ λῷστα.
ΒΑ. ξύν τ' εὐκλείᾳ καὶ ἀμηνίτῳ
βάξει λαῶν ἐν χώρῳ
τάσσεσθε, φίλαι δμωΐδες, οὕτως
ὡς ἐφ' ἑκάστῃ διεκλήρωσεν
Δαναὸς θεραποντίδα φερνήν.
ΔΑ. ὦ παῖδες, Ἀργείοισιν εὔχεσθαι χρεών,
θύειν τε λείβειν θ', ὡς θεοῖς Ὀλυμπίοις,
σπονδάς, ἐπεὶ σωτῆρες οὐ διχορρόπως.
καί μου τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐκτενεῖς

φίλους πικρῶς ἤκουσαν αὐτανεψίους·
ἐμοῦ δ' ὀπαδοὺς τούσδε καὶ δορυσσόους
ἔταξαν, ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας,
καὶ μήτ' ἀέλπτως δορικανεῖ μόρῳ θανὼν
λάθοιμι, χώρᾳ δ' ἄχθος ἀείζων πέλοι.
τοιῶνδε τυγχάνοντας εὐπρυμνῆ φρενὸς
χάριν σέβεσθε τιμιωτέραν ἐμοῦ.
καὶ ταῦτα μὲν γράψεσθε πρὸς γεγραμμένοις
πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρὸς,
ἀγνῶθ' ὅμιλον ὡς ἐλέγχεσθαι χρόνῳ.
πᾶς δ' ἐν μετοίκῳ γλῶσσαν εὔτυκον φέρει
κακὴν, τό τ' εἰπεῖν εὐπετὲς μύσαγμά πως.
ὑμᾶς δ' ἐπαινῶ μὴ καταισχύνειν ἐμὲ,
ὥραν ἐχούσας τήνδ' ἐπίστρεπτον βροτοῖς.
τέρειν' ὀπώρα δ' εὐφύλακτος οὐδαμῶς,
θῆρες δὲ κηραίνουσι καὶ βροτοί τί νιν
καὶ κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ.
καρπώματα στάζοντα κηρύσσει Κύπρις
καλωρα κωλύουσαν ὡς μένειν ἐρῶ,
καὶ παρθένων χλιδαῖσιν εὐμόρφοις ἔπι
πᾶς τις παρελθὼν ὄμματος θελκτήριον
τόξευμ' ἔπεμψεν, ἱμέρου νικώμενος.
πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν ὧν πολὺς πόνος,
πολὺς δὲ πόντος οὕνεκ' ἠρόθη δορὶ,
μηδ' αἶσχος ἡμῖν, ἡδονὴν δ' ἐχθροῖς ἐμοῖς
πράξωμεν. οἴκησις δὲ καὶ διπλῆ πάρα,
τὴν μὲν Πελασγὸς, τὴν δὲ καὶ πόλις διδοῖ,
οἰκεῖν λατρῶν ἄτερθεν· εὐπετῆ τάδε.
μόνον φύλαξαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὸς,
τὸ σωφρονεῖν τιμῶσα τοῦ βίου πλέον.
ΧΟ. τἄλλ' εὐτυχοῖμεν πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων·
ἐμῆς δ' ὀπώρας οὕνεκ' εὖ θάρσει, πάτερ.
εἰ γάρ τι μὴ θεοῖς βεβούλευται νέον,
ἴχνος τὸ πρόσθεν οὐ διαστρέψω φρενός.

ἴτε μὰν ἀστυάνακτας μάκαρας θεοὺς γανάεντες
πολιούχους τε καὶ οἳ χεῦμ᾽ Ἐρασίνου περιναίονται παλαιόν.
ὑποδέξασθε δ᾽ ὀπαδοὶ μέλος· αἶνος δὲ πόλιν τάνδε Πελασγῶν
ἐχέτω, μηδ᾽ ἔτι Νείλου προχοὰς σέβωμεν ὕμνοις·
ποταμοὺς δ᾽ οἳ διὰ χώρας θελεμὸν πῶμα χέουσιν [εὖδας.
πολύτεκνοι, λιπαροῖς χεύμασι γαίας τόδε μειλίσσοντες
ἐπίδοι δ᾽ Ἄρτεμις ἁγνὰ στόλον οἰκτιζομένα· μηδ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκας
γάμος ἔλθοι Κυθερείας· στυγερὸν πέλει τόδ᾽ ἆθλον·
Κύπριδος δ᾽ οὐκ ἀμελεῖ θεσμὸς ὅδ᾽ εὔφρων.
δύναται γὰρ Διὸς ἄγχιστα σὺν Ἥρᾳ·
τίεται δ᾽ αἰολόμητις θεὸς ἔργοις ἐπὶ σεμνοῖς.
μετάκοινοι δὲ φίλᾳ ματρὶ πάρεισιν
Πόθος ᾇ τ᾽ οὐδὲν ἄπαρνον τελέθει θέλκτορι Πειθοῖ. [των.
δέδοται δ᾽ Ἁρμονίᾳ μοῖρ᾽ Ἀφροδίτας ψεδυρὰ τρίβοι τ᾽ ἐρώ-
φυγάδεσσιν δ᾽ ἐπιπνοίας κακά τ᾽ ἄλγη
πολέμους θ᾽ αἱματόεντας προφοβοῦμαι.
τί ποτ᾽ εὔπλοιαν ἔπραξαν ταχυπόμποισι διωγμοῖς;
ὅ τί τοι μόρσιμόν ἐστιν, τὸ γένοιτ᾽ ἄν.
Διὸς οὐ παρβατός ἐστιν μεγάλα φρὴν ἀπέρατος· [κῶν.
μετὰ πολλῶν δὲ γάμων ἅδε τελευτὰ προτερᾶν πέλοι γυναι-

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ὁ μέγας Ζεὺς ἀπαλέξαι γάμον Αἰγυπτογενῆ μοι.
ΗΜ. τὸ μὲν ἂν βέλτατον εἴη. σὺ δὲ θέλγοις ἂν ἄθελκτον.
ΗΜ. σὺ δέ γ᾽ οὐκ οἶσθα τὸ μέλλον.
ΗΜ. τί δὲ μέλλω φρένα δίαν καθορᾶν, ὄψιν ἄβυσσον;
ΗΜ. μέτριον νῦν ἔπος εὔχου. τίνα καιρόν με διδάσκεις;
ΗΜ. τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν.
ΗΜ. Ζεὺς ἄναξ ἀποστεροίη γάμον δυσάνορα
δάϊον, ὅσπερ Ἰὼ
πημονᾶς ἐλύσατ᾽ εὖ χειρὶ παιωνίᾳ κατασχεθών,

1018–1025 = 1026–1034.
1035–1043 = 1044–1052.
1053–1057 = 1058–1062.
1063–1068 = 1069–1074.

εὐμενεῖ βίᾳ κτίσας.
ΗΜ. καὶ κράτος νέμοι γυναιξίν· τὸ βέλτερον κακοῦ
καὶ τὸ δίμοιρον αἰνῶ,
καὶ δίκᾳ δίκας ἕπεσθαι, ξὺν εὐχαῖς ἐμαῖς λυτηρίοις
μηχαναῖς θεοῦ πάρα.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

ΑΘΑΜΑΣ.

1

ATHENÆUS II. p. 37 f. et Eustathius p. 740, 10. Ὅτι τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τριπόδων ἦσαν, οἱ καὶ λέβητες.—Αἰσχύλος

Τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ' οἰκεῖος λέβης
ἀεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν.

Athenæus VII. p. 316 b. Καὶ τρίπουν δὲ λέβητα Αἰσχύλος εἴρηκεν ἐν Ἀθάμαντι ἀπὸ ἁπλοῦ τοῦ πούς. Quæ repetit Eustathius p. 1541, 29.

2

Hesychius, Ἄητους: μεγάλας. Αἰσχύλος Ἀθάμαντι. Codex ἀθάμαντας. Est vocabulum Homeri, qui θάρσος ἄητον et alia dixit.

3

Hesychius, Ἀπαρτί: ἀπηρτισμένως, ἀκριβῶς. Αἰσχύλας Ἀθάμαντι. Codex ἀπαρτιᾶ.

4

Hesychius, Βρυαζούσης λεαίνης: ἐν Ἀθάμαντι (Æschyli an Sophoclis?) ἀκμαζούσης, ἢ ἐγκύμονος.

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ.

Hanc tragœdiam, ab scriptore Catalogi memoratam, primam trilogiæ fuisse cujus secunda et tertia Supplices et Danaides fuerint, A. G. Schlegelius conjecit in Prælectionibus de arte dramatica vol. I. p. 158. Rectius Hermannns (Opusc. vol. II. p. 314. et in Actis Societ. liter. Saxon. vol. I. p. 124—126. cum eoque Welckerus in commentatione de Supplicibns, Aegyptiis et Danaidibus in Museo Rhenano a. 1846. p. 481.) Aegyptiis secundum locum, primum vero Supplicibus assignavit, in quibus fabula de Belo, Aegypti rege, ejusque filiis Aegypto et Danao, quorum ille quinqnaginta filios, hic totidem filias habnit, ita narratur nt non videatur alia cujus argumentum indidem sumtum fuerit tragœdia præcessisse. Argumentum autem Aegyptiorum non potest dubitari quin nex fuerit Aegypti

filiorum, ab Danai filiabus in matrimonium acceptis perpetrata, uno excepto Lynceo, quem Hypermnestra servaverat: de quo v. quæ Hyginus narrat Fab. 168. Chorum fabulæ ex militibus Ægyptiis compositum fuisse conjecit Hermannus l. c. p. 126., non ex filiis Ægypti, qui Αἰγυπτιάδαι dicendi fuissent. Fragmentum unum superest, de Zagreo, Plutonis cognomine, in loco grammatici infra apponendo ad fr. 229.

AITNAIAI.

Duas fabulas hoc nomine inscriptas memorat scriptor Catalogi, *Αἰτναίας γνησίας* et *Αἰτναίας νόθους*: quarum altera utrum a poeta Attico an Alexandrino supposita fuerit nescimus. Prior qno consilio ab Æschylo, dum in Sicilia commoraretur, scripta fuerit, vitæ ejus scriptor his verbis prodidit, *ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν Ἱέρωνος τότε τὴν Αἴτνην κτίζαντας ἐπεδείξατο τὰς Αἰτναίας, ἐντεῦθεν αἰωνιζάμενος βίον ἀγαθὸν ταῖς συνοικίζουσι τὴν πόλιν.* Ex quo recte collectum est fabulam circa Olymp. 76, 1., quo tempore Ætnam condere instituit Hiero, scriptam, chorum autem ex mulieribus Ætnæis compositum fuisse. Pauca quæ supersunt fabulæ fragmenta tractavit Hermannus in dissertatione a. 1837. Opusculis inserta vol. VII. p. 315.

5

Stephanus Byz.: *Παλική, πάλις Σικελίας. Θεόφιλας δ' ἐν ἑνδεκάτῳ περιηγήσεως Σικελίας Παλικίνην κρήνην φησὶν εἶναι. πλησίον δὲ αὐτῆς ἱερὸν Παλικῶν, αἳ εἰσι δαίμονές τινες, οὓς Αἰσχύλος ἐν Αἰτναίαις γενεαλογεῖ Διὸς καὶ Θαλείας* (*Αἰθαλείας* Welcker. ad Simonid. Amorg. p. 38. licet Macrobius in *Thaliæ nymphæ* nomine consentiat) *τῆς Ἡφαίστου, Σιληνὰς δὲ ἐν δευτέρῳ Αἴτνης τῆς Ὠκεανοῦ καὶ Ἡφαίστου, κληθῆναι δὲ αὐτοὺς Παλικοὺς διὰ τὸ ἀποθανόντας πάλιν εἰς ἀνθρώπους ἱκέσθαι.* Conf. Hesych. s. h. v. Quattuor ex Æschyli fabula versus servavit Macrobius Satnrnal. V, 19. quo capite fabulam de Palicis copiose enarrat allatis Æschyli, Calliæ et Xenagoræ in Historia Sicula et Polemonis narrationibus, qnas ex codice Parisino 6371., qui seculo undecimo scriptus et idem esse videtur qui Thnaneus Gronovii, emendavit Schneidewinus in Welckeri et Ritschelii Museo Rhenano (a. 1843.) vol. III. p. 75. Sic autem de Æschylo scribit Macrobius: *Æschyli tragædia est, quæ inscribitur Ætna. In hac, quum de Palicis loqueretur, sic ait:*

A. *τί δῆτ' ἐπ' αὐτοῖς ὄνομα θήσονται βροτοί;*
B. *σεμνοὺς Παλικοὺς Ζεὺς ἐφίεται καλεῖν.*
A. *ἦ καὶ Παλικῶν εὐλόγως μενεῖ φάτις;*
B. *πάλιν γὰρ ἵκουσ' ἐκ σκότου τόδ' ἐς φάος.*

Addidi personarum notas. V. 1. vulgatum *τί δῆθεν αὐταῖς ὄνομα τίθενται.* Recte codex Paris. Tum editiones veteres vitioso accentu

Παλίκους et Παλίκων. Accentibus caret codex Paris.: nam literis uncialibus scriptus est. V. 3. μενεῖ Schneidewinus pro μένει. V. 4. ἴκουσ'] ἤκουσ' codex Paris. ἴκουσ' si scripsit Æschylus, formam ab Attica dialecto alienam admisit etymologiæ caussa. σκότου pro σκότους correxit Hermannus. In cod. Paris. est CTOYCTOΔEICΦAOC.

6

Scholiasta Homeri Iliad. Π, 183. Τὸν κάλαμον τῶν βελῶν φασι καὶ Αἰσχύλος ἐν Αἴτναις τοὺς ποτομοὺς πολυηλακάτους φησί.

7

Hesychius, Κρείττονας: τοὺς ἥρωας οὕτω λέγουσι. δοκοῦσι δὲ κακότυχοί [scr. κακωτικοί ex Phot. p. 177, 8.] τινες εἶναι. διὰ τοῦτο καὶ οἱ παριόντες τὰ ἡρῷα σιγὴν ἔχουσι, μή τι βλοβῶσι. καὶ οἱ θεοὶ δέ. Αἰσχύλος Αἰτναίαις. Codex αἰτναίας.

8

Hesychius, Αἱμοί: δρυμοί. Αἰσχύλος Αἰτναίαις (codex αἰτιναίαις). Corrupte Eustathius p. 1851, 27. Αἵμους τοὺς δρόμους Αἰσχύλος λέγει. et Suidas Αἵμους τὰς δρόσους φησὶν ὁ Αἰσχύλος. Emendate grammaticus Bekkeri p. 360, 30.

9

Hesychius, Ἀναξίαν: βασιλείαν. Αἰσχύλος Αἰτναίαις. Codex λιανοίαις.

10

Io. Lydus de mensibus p. 274. ed. Hasii, Καὶ βασιλεῦσαι δὲ αὐτὸν (τὸν Κρόνον) ἡ ἱστορία παραδίδωσι—κατά τε τὴν Λιβύην καὶ Σικελίαν, ***** πους (οἰκίσαι τε τοὺς τόπους Hasius) καὶ πόλιν κτίσαι, ὡς ὁ Χάραξ φησί, τὴν τότε μὲν λεγομένην Κρονίαν, νῦν δὲ Ἱερὰν πόλιν, ὡς Ἰσίγονος περὶ Ἑλληνικῶν θεῶν καὶ Πολέμων καὶ Αἰσχύλος ἐν τῇ Αἴτνῃ (codex ετνη) παραδιδόασιν.

ΑΜΥΜΩΝΗ.

11

Ammonius in γῆμαι p. 37. Αἰσχύλος ἐν Ἀμυμώνῃ

Σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δ' ἐμοί.

Vulgo γαμεῖν δὲ μή. Emendatum ex Bachmanni Anecd. II. p. 375, 9. Apud Herodianum MS. περὶ ἀκυρολογίας est ἐμοὶ δὲ γαμεῖν.

12

Athenæus XV. p. 690 c. Αἰσχύλος ἐν Ἀμυμώνῃ

Κἄγωγε τὰς σὰς βακκάρεις τε καὶ μύρα.

13

Hesychius, Θρώσκων κνώδαλα: ἐκθορίζων καὶ σπερματίζων, γεννῶν. Αἰσχύλος Ἀμυμώνῃ.

ΑΡΓΕΙΟΙ.

14

Harpocratio, Χλῆδος:—Αἰσχύλος Ἀργείοις (sic Maussacus pro Ἀργείαις, quod in cod. uno Bekkeri et ed. Aldina ἀργίαις scriptum)

Καὶ παλτὰ κἀγκυλητὰ καὶ χλῆδον βαλών.

Hoc Salmasio scribendum videbatur καὶ πάλτ' ἀναγκύλητα.

15

Etymolog. M. p. 341, 5. Ἐνηλύσια: εὐκίνητα. καὶ ἤλυσιν τὴν ἔλευσιν. Αἰσχύλος ἐν Ἀργείοις "Καπανεύς μου καταλείπεται λοιποῖς ἀκέραυνος ἀρούρων ἐπηλυσίων (ἐνηλυσίων Stanleius) ἀπέλιπεν." οἱ δὲ τὰ κατασκηφθέντα. Verba corrupta. Hesychius, Ἐνηλύσια: τὰ κατασκηφθέντα χωρία ἐνηλύσια λέγεται. ἔνιοι δὲ εὐκίνητα, παρὰ τὴν ἔλευσιν.

16

Hesychius, Ἀπόσκημμα: ἀπέρεισμα. Αἰσχύλος Ἀργείοις. Codex ἀργίας.

ΑΡΓΩ Η ΚΩΠΕΥΣΤΗΣ.

Sic nomen hujus fabulæ scriptum est in Catalogo. Argonautarum tamen quum remiges multi fuerint, multo probabilius est Ἀργὼ ἢ Κωπευσταί inscriptam fuisse, nomine a choro κωπευστῶν ducto, quod vidit Welckerus in libro de Æschyli Trilogiis p. 312. qui pro tragœdia habuit. Mihi credibilius videtur satyricam fuisse fabulam, de quo non poterit dubitari, si recte judicamus de loco Hesychii statim afferendo.

17

Hesychius, Ἐμμέλεια: εἶδος ὀρχήσεως. καὶ Πλάτων ἐπαινεῖ τὴν ὄρχησιν (rectius τὴν ὀνομασίαν dixisset, ut monet L. Dindorfius in Thesauro vol. III. p. 834.) καί φησιν (exciderunt Platonis verba de Leg. VII. p. 816 b.). ἢ ἀπὸ τοῦ μέλους ὠνομάσθη ἢ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὰ μέλη γίνεσθαι. τραγικὴ δὲ ἡ ὄρχησις. Ἀργυρίοις δὲ Αἰσχύλος ἀντὶ τοῦ σατυρικῇ, ἥ ἐστι σίκινις (codex σικήνης).

Corruptum ἀργυρίοις Meursius aliique in Ἀργείοις mutarunt, conjectura nec per se admodum probabili et suspecta eo quod nomina fabularum non ante sed post nomina poetarum collocari solent ab Hesychio. Quo argumento usus Bothius hæc sic correxit, ἀκύρως δὲ Αἰσχύλος ἀντὶ τῆς σατυρικῆς. In qua conjectura si quid veri est, hæc sic potius in ordinem redigenda videntur, quum non sit verisimile solum illud ἀκύρως in ἀργυρίοις esse corruptum, ἀκύρως δὲ Αἰσχύλος Ἀργοῖ ἀντὶ τοῦ σίκιννις, ἥ ἐστι σατυρική. Et de Ἀργοῖ etiam L. Dindorfius cogitavit l. c. Aliam viam iniit Hermannus, qui in Opusc. vol. VII. p. 207. conjecit, τραγικὴ δὲ ὄρχησις. Αἰσχύλος Ἀργείοις. ἣν

δὲ καὶ σατυρικὴ, ἥ ἐστι σίκιννις, collata simili notatione Hesychii s. v. Σίκιννις, ἣν δὲ καὶ ἐμμέλεια τραγικὴ, καὶ κωμικὴ κόρδαξ.

18

Schol. Apollonii Rh. I, 105. Ὁ δὲ Φερεκύδης Ποντέα (Ποτνιέα O. Muellerus in libro de Orchomeno et Minyis p. 264.) ἱστορεῖ τὸν Τῖφυν εἶναι. Αἰσχύλος (codex δίσχηλος, quod correxit Sturzius ad Pherecyd. p. 170.) δὲ τὸν Τῖφυν ἐν τῇ Ἀργοῖ Ἶφιν καλεῖ.

19

Ad hanc fabulam Welckerus l. c. p. 313. probabiliter rettulit versum ab Philone Jud. allatum vol. II. p. 468. οὐδ' ἡ Ἀργὼ ναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἐπέτρεπεν ἐπιβαίνειν οἰκέταις μεμοιραμένη καὶ ψυχῆς καὶ λογισμοῦ, φύσις οὖσα φιλελεύθερος· ὅθεν καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐπ' αὐτῆς εἶπε,

Ποῦ δ' ἐστὶν Ἀργοῦς ἱρὸν, αὔδασον, ξύλον.

Scribitur ἱερόν. αὔδασον autem non est in αὔδησον mutandum. Videtur enim hoc verbum ex genere eorum esse de quibus Lobeckius ad Phryn. p. 204, 205. egoque in Thesauro vol. VI. p. 1500. diximus. Hyginus Poet. Astron. II, 37. "Homerus hunc eundem locum (Pagasas) in Thessaliæ finibus esse demonstrat; Æschylus autem et nonnulli aiunt a Minerva quandam materiam loquentem eodem esse conjunctam."

ΒΑΣΣΑΡΙΔΕΣ.

Fuit secunda tetralogiæ Lycurgeæ fabula: v. schol. Aristoph. Thesm. 135. cujus verba afferemus ad fragm. 123. Nomen in Catalogo Βασσάραι scriptum, et βάσσαρες apud Hesych. s. v. Ἐλλόμενον fortasse non ex Βασσαρίσι, sed ex Βασσάραις corruptum, ut apud Simplicium legitur. Æschylus tamen non potest dubitari quin Βασσαρίδας inscripserit. Nomen autem huic fabulæ, ut aliis multis, ab choro impositum.

20

Eratosthenes Catast. c. 24. Ὁς (Orpheus) τὸν μὲν Διόνυσον οὐκ ἐτίμα, τὸν δὲ Ἥλιον μέγιστον τῶν θεῶν ἐνόμιζεν εἶναι, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα προσηγόρευσεν· ἐπεγειρόμενός τε τῆς νυκτὸς κατὰ τὴν ἑωθινὴν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Πάγγαιον προσέμενε τὰς ἀνατολὰς, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἥλιον πρῶτον. ὅθεν ὁ Διόνυσος ὀργισθεὶς αὐτῷ ἔπεμψε τὰς Βασσαρίδας, ὥς φησιν Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς, αἵτινες αὐτὸν διέσπασαν καὶ τὰ μέλη διέρριψαν χωρὶς ἕκαστον· αἱ δὲ Μοῦσαι συναγαγοῦσαι ἔθαψαν ἐπὶ τοῖς καλουμένοις Λειβήθροις. De quo loco dixerunt Valckenarius ad Callimachi fragm. p. 186. Gaisfordus ad Hephæstion. p. 71. Hermannus Opusc. vol. V. p. 19.

21

Hesychius, Ἐλλόμενον: εἰργόμενον. Αἰσχύλος Βασσαρίσι. Codex

βάσσαρεϛ. Simplicius ad Aristot. de cœlo p. 505. ed. Brand.: *Τὸ ἰλλομένην, εἴτε διὰ τοῦ ἰῶτα γράφεται, τὴν δεδεμένην δηλοῖ—εἴτε διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφοιτο, καὶ οὕτως εἰργομένην δηλοῖ, ὡς καὶ Αἰσχύλος ἐν Βασσάραις.* Activum *εἶλαι*, in *εἶναι* corruptum, restitui Sophocli Antig. 578.

22

Schol. ad Nicandri Theriaca. v. 288. *Σημαίνει δ' ἡ λέξις (ψολόεις) τρία· ἔστι γὰρ ψολόεν* (legitur *ψόλον*, quod correxit Hermannus) *τὸ μέλαν, τὸ σποδοειδὲς, τὸ λαμπρόν.—καὶ Αἰσχύλος ἐν Βασσαρίσι,*

Κάρφει παλαιῷ κἀπιβωμίῳ ψόλῳ.

Vitiose *σκάρφει* codex Paris. 2403. et, ut videtur, Gottingensis.

ΓΛΑΥΚΟΣ.

De Glaucis dissertatio Hermanni in Opusculis vol. II. p. 59.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ.

23

Pausanias IX, 22, 6. *Τούτων τε δή ἐστι τῇ Ἀνθηδόνι μνήματα, καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ καλούμενον Γλαύκου πήδημα. εἶναι δὲ αὐτὸν ἁλιέα, καὶ ἐπεὶ τῆς πόας ἔφαγε, δαίμονα ἐν θαλάσσῃ γενέσθαι καὶ ἀνθρώποις τὰ ἐσόμενα ἐς τόδε προλέγειν οἵ τε ἄλλοι πιστὰ ἥγηνται καὶ οἱ τὴν θάλασσαν πλέοντες πλεῖστα ἀνθρώπων ἐς τὴν Γλαύκου μαντικὴν κατὰ ἔτος ἕκαστον λέγουσι. Πινδάρῳ δὲ καὶ Αἰσχύλῳ πυνθανομένοις παρὰ Ἀνθηδονίων τῷ μὲν οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐπῆλθεν ᾆσαι τὰ ἐς Γλαῦκον, Αἰσχύλῳ δὲ καὶ ἐς ποίησιν δράματος ἐξήρκεσε.*

24

Phrynichus Bekkeri p. 5, 21. *Ἀνθρωποειδὲς θηρίον ὕδατι συζῶν· ἐπὶ τοῦ Γλαύκου ἀναφανέντος ἐκ τῆς θαλάσσης. Αἰσχύλος.* Æschyli verba nonnihil mutata posuisse videtur grammaticus.

25

Athenæus III. p. 87 a. *Ἀρσενικῶς (κόγχοι) δ' Αἰσχύλος ἐν Ποντίῳ Γλαύκῳ*

Κόγχοι, μύες κὤστρεια.

26

Vita Arati in Petavii Uranologio p. 269 a. (apud Buhlium vol. II. p. 430.) *Εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Εὐβοίας Ἀθῆναι Διάδες, ὧν μέμνηται ἐν Γλαύκῳ Ποντίῳ Αἰσχύλος*

Κἄπειτ' Ἀθήνας Διάδας παρεκπερῶν.

De hac urbe Stephanus Byz. s. v. *Ἀθῆναι* p. 34, 22. ed. Mein. *ταύτας δ' Ἀθήνας Διάδας λέγεσθαι.* Nam sic cum Meinekio scribendum pro *τὰς δ' Ἀθήνας καὶ Δ. λ.*, nisi malis *ταύτας δὲ τὰς Ἀθήνας καὶ Διάδας*

λέγεσθαι. Post λέγεσθαι Valckenarius Diatr. p. 144. addi voluit Αἰσχύλος μαρτυρεῖ, quum vix dubitari possit quin Æschyli versum in mente habuerit Stephanus. Sed λέγεσθαι epitomatoris esse posse monet Meinekius. In versu Æschyli legebatur παρ' ἐκ περσῶν, quod correxit Butlerus. Simili composito διεκπερᾶν usus est Æschylus Pers. 485.

27

Strabo X. p. 447. Ὑπὸ τοιοῦδε πάθους (σεισμοῦ) καὶ ἡ ὁμώνυμος τῇ νήσῳ (Εὐβοίᾳ) πόλις καταποθῆναι λέγεται, ἧς μέμνηται καὶ Ἀσχύλος ἐν τῷ Ποντίῳ Γλαύκῳ

Εὔβοΐδα καμπὴν ἀμφὶ Κηναίου Διὸς
ἀκτὴν, κατ' αὐτὸν τύμβον ἀθλίου Λίχα.

Libri deteriores καμπτήν.

28

Scholiasta Pindari Pyth. I, 152. Ἱμέρας ποταμὸς Σικελίας, περὶ οὗ καὶ Αἰσχύλος φησὶν ἐν Γλαύκῳ

Καλοῖσι λουτροῖς ἐκλέλουμαι δέμας
εἰς ὑψίκρημνον Ἱμέραν δ' ἀφικόμην.

Heynius ἐκλελουμένος, deleto δ'. De versu λοῦταί γε μὲν δὴ λουτρὸν αὖ τὸ δεύτερον ap. Pollucem VII, 167. fortasse ad hanc fabulam referendo v. ad fragm. 332.

29

Scholiasta Theocr. IV, 62. Τοὺς Σατύρους (ἀκρατεῖς ex scholio inferiore addidit Casaubonus de satyr. poesi I, 5.) οἱ πλείονές φασιν, ὡς καὶ τοὺς Σειληνοὺς καὶ Πᾶνας, ὡς Αἰσχύλος μὲν ἐν Γλαύκῳ, Σοφοκλῆς δὲ Ἀνδρομέδᾳ.

30

Etymol. M. p. 250, 1. Δαυλίς: πόλις ἐν τῷ Παρνασῷ κειμένη. μῦθος δὲ ἐκεῖ γέγονε τὰ κατὰ τὸν Τηρέα καὶ τὰς ἀδελφὰς Πρόκνην καὶ Φιλομήλαν. εἴρηται δὲ διὰ τὸ πολὺ δάσος ἔχειν. δαῦλον γὰρ τὸ δασύ. Αἰσχύλος

Δαῦλος ὑπήνη καὶ γενειάδος πυθμήν.

Scribe Δαῦλος δ' ex Eustathio p. 274, 24. Δαῦλον γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον προπερισπωμένως, ὡς δηλοῖ Παυσανίας, εἰπὼν δαῦλον τὸ δασύ. ἡ προτέρα περισπᾶται. Αἰσχύλος "Δαῦλος δ' ὑπήνη." Pausanias X, 4, 7. Τοῖς δέ ἐστιν εἰρημένον ὡς τὸ χωρίον, ἔνθα ἡ πόλις ᾠκίσθη, παρείχετο συνεχῆ δένδρα, καλεῖσθαι δὲ τὰ δασέα ὑπὸ τῶν πάλαι δαῦλα· ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ Αἰσχύλον τοῦ Γλαύκου τοῦ Ἀνθηδονίου γένεια ὑπήνην ὠνομακέναι δαῦλον.

31

Grammaticus Bekkeri p. 347, 22.—Καὶ κατὰ σύνθεσιν ἀείζων, ὡς Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποντίῳ

Ὁ τὴν ἀείζων ἄφθιτον πόαν φαγών.

—— ζωὸς — ἧς ἡ γενικὴ ζωοῦ, ἣν Αἰσχύλος κατὰ σύνθεσιν προάγει εἰπὼν

Καὶ γεύομαί πως τῆς ἀειζώου πόας.

De herba illa Jacobsius Athenæi locos memorat XV. p. 679 a. VII. p. 296 f.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΤΝΙΕΥΣ.

Phineus, Persæ, Glaucus Potniensis, Prometheus (πυρφόρος) una tetralogia comprehensæ: vide argumentum Persarum.

32

Schol. Euripidis Phœniss. 1194. Matth. Ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι: καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ

Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα καὶ νεκρῷ νεκρὸς,
ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐμπεφυρμένοι.

Priorem versum affert Aristophanes in Ranis v. 1403. (1447) ubi scholiasta, τὸ δὲ, ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα, ἐκ Γλαύκου Ποτνιέως τοῦ Αἰσχύλου. Codex August. ἐμπεφυγμένοι, unde ἐμπεφυρμένοι Valckenarius. ἐκπεφυγμένοι codex Vaticanus, idemque haud dubie in Veneto fuit ubi literæ υγ perierunt. ἐκπεφραγμένοι vel ἐμπεφραγμένοι Hermannus p. 63.

33

Scholiasta Homeri Iliad. N, 198. (Eustathius p. 927, 39.) Αἰσχύλος περὶ Γλαύκου

Εἷλκον δ' ἄνω λυκηδὸν, ὥστε διπλόοι
λύκοι νεβρὸν φέρουσιν ἀμφὶ μασχάλαις.

δ' addidit Hermannus p. 63.

34

Scholiasta Aristoph. Ran. v. 1576. Εὐοδίαν: εὐκολίαν περὶ τὴν ὁδόν. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ Αἰσχύλου "Εὐοδίαν μὲν πρῶτον ἀπὸ στόματος χέομεν."

35

Hesychius, Ἀμφίσωπον: περίωπον, πάντοθεν ἀναπεπταμένον. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ. Etym. M. p. 91, 12. Ἀμφίσωπον· περίβλεπτον.

36

Hesychius, Εὐφήμοις γόοις: δυσφήμοις, κατὰ ἀντίφρασιν. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ.

37

Hesychius, Ἴτηλον: τὸ ἔμμονον καὶ οὐκ ἐξίτηλον. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ. Photius p. 118, 3. Ἴτηλον: τὸν οὐκ ἐξίτηλον, ἀλλ' ἀνεξάλειπτον. οὕτως Αἰσχύλος.

38

Hesychius, Σιφίρου λιμήν: Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ (Ποντίῳ Hermannus p. 69.). ὁ πορθμός. ταῦτα γὰρ πάντα τὰ περὶ Ῥήγιον ὡρείων. τῶν περὶ Ῥήγιον ὁρίων Valcsius. τῶν — νεωρίων Alberti. Suspectum nomen Σιφίρου, quod ex Σιφωνίου corruptum videbatur Bernhardyo in Annal. Berolin. a. 1828. p. 243. Σιφώνειος λιμὴν memoratur ab Scylace p. 4.

39

Scholiasta Platonis p. 16. Ruhnk. (370. Bekker.) Ἀγὼν πρόφασιν οὐκ ἀναμένει.—Αἰσχύλος δέ φησι Γλαύκῳ Ποτνιεῖ

Ἀγὼν γὰρ ἄνδρας οὐ μένει λελειμμένους.

ΔΑΝΑΙΔΕΣ.

Dissertatio Hermanni in Opusc. vol. II. p. 319.

40

Scholiasta Pindari Pyth. III, 27. Τὸ ὑποκουρίζεσθαι ἀοιδαῖς εἶπε διὰ τὸ τοὺς ὑμνοῦντας ἐπευφημιζομένους λέγειν σὺν κόροις τε καὶ κόραις. Αἰσχύλος Δαναΐσι

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος,
ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους
νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

V. 1. κἄπειτα δ' εἶσι] κἄπειτ' ἄνεισι Toupius Emend. vol. II. p. 295. V. 3. corruptum habendum erit θέντων, nisi quis aliqua inter secundum tertiumque versum excidisse statuat. Infelices criticorum conjecturas memoravit Hermannus p. 326. Verba σὺν κόροις τε καὶ κόραις lucem accipiunt etiam ab Hesychii glossa, Κουριζομέναις· ὑμεναιουμέναις, γαμουμέναις, διὰ τὸ λέγειν, σὺν κόροις τε καὶ κόραις, ὅπερ νῦν παρεφθαρμένως ἐκκαρεῖν λέγεται.

41

Athenæus XIII. p. 600 a. Καὶ ὁ σεμνότατος δ' Αἰσχύλος ἐν ταῖς Δαναΐσιν αὐτὴν παράγει τὴν Ἀφροδίτην λέγουσαν

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα,
ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν·
ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν
ἔκυσε γαῖαν· ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον Δημήτριον·
δενδρῶτις ὥρα δ' ἐκ νοτίζοντος γάμου
τέλειός ἐστι. τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος.

V. 3. εὐνάεντος] Epitomæ codex Paris. εὐνάοντος, unde εὐνάοντος Eustathius ad Homer. p. 978, 24. V. 6. δενδρῶτις] Codex

δένδρων τις. Correxit Hermannus p. 335. collato Eurip. Herc. f. 790. *Πυθίου δενδρῶτι πέτρα.*

42

Hesychius, *Καθαίρομαι γῆρας: ἐκδύομαι. Αἰσχύλος Δαναΐσι.* Codex *δαίσι.*

ΔΙΚΤΥΟΥΛΚΟΙ.

Nomen in *Δικτυουργοί* corruptum in Catalogo.

43

Ælianus N. A. VII, 47. *Τῶν δὲ ὑστρίχων καὶ τῶν τοιούτων ἀγρίων τὰ ἔκγονα ὄβρια καλεῖται. καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι τοῦ ὀνόματος καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι* (143.) *καὶ Δικτυουλκοῖς.* Photius p. 314, 23. *Ὄβρια καὶ ὀβρίκαλα: τὰ τῶν λεόντων καὶ λύκων σκύμνια. Αἰσχύλος Δικτυουλκοῖς.* Codex a pr. m. ut videtur *δικτυουλικοῖς.*

44

Hesychius, *Θῶσθαι: δαίνυσθαι* (codex *δύνασθαι*). *θωρᾶσθαι* (*θωρᾶσθαι* ex Etymolog. Parisino Bastius ad Gregor. p. 358.), *εὐωχεῖσθαι. Αἰσχύλος Δικτυουλκοῖς.*

45

Pollux VII, 35. *Ὕφασμα δέ ἐστι λεπτὸν, εὐυφὲς, ἰσχνὸν, εὐήτριον, εὔπλοκον. τὸ δὲ εὐήτριον Αἰσχύλος ἐν Δικτυουλκοῖς εἰ καὶ μὴ ἐπὶ ἐσθῆτος, ἀλλ' οὖν εἴρηκε "Δικτύου δ' εὐήτρια."* Vulgo *δικτυουργικοῖς.* Correctum ex codice Falckenburgii. Pro *δικτύου* in cod. Paris. Bekkeri scriptum *κερκίου,* librario, ut videtur, ad *κερκίς* quod sequitur aberrante.

ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΤΡΟΦΟΙ.

46

Schol. Aristoph. Equit. v. 1318. *Ὥσπερ ἡ Μήδεια λέγεται, ὡς μὲν Αἰσχύλος ἱστορεῖ, τὰς τροφοὺς τοῦ Διονύσου ἀφεψήσασα ἀνανεάσαι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν.* Scriptor argumenti Medeæ Euripidis, *Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου Τροφοῖς ἱστορεῖ ὅτι καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνεψήσασα ἐνεοποίησε.*

47

Hesychius, *Δίκρα ὄψις: ἡ διπλῆ. Αἰσχύλος Τροφοῖς.*

48

Hesychius, *Πεδοίκου χελιδόνος: συνοίκου. Αἰσχύλος Τροφοῖς.*

49

Photius p. 47, 10. *Ἑψιοῦσα: τροφὰς διδοῦσα χόνδρου καὶ τὰ ἑψητά. Αἰσχύλος Τροφοῖς "Βιοτὴν αὔξιμον ἑψιοῦσα." Ἱππῶναξ.*

[ΕΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ. Vide ΦΡΥΓΕΣ.]

ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΙ.

50

Hesychius, Ἀαζήσω (codex ἀαξήσω): διακονήσω, ὑπουργήσω. Αἰσχύλος Ἐλευσινίοις.

51

Plutarchus in Theseo c. 29. p. 14 a. Συνέπραξε δὲ (Θησεὺς) καὶ Ἀδράστῳ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων, οὐχ, ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν ἐν τραγῳδίᾳ, μάχῃ τῶν Θηβαίων κρατήσας, ἀλλὰ πείσας καὶ σπεισάμενος· οὕτω γὰρ οἱ πλεῖστοι λέγουσι· Φιλόχορος δὲ καὶ σπονδὰς περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως γενέσθαι πρώτας ἐκείνας. ὅτι δὲ Ἡρακλῆς πρῶτος ἀπέδωκε νεκροὺς τοῖς πολεμίοις ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους γέγραπται. ταφαὶ δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐν Ἐλευθεραῖς δείκνυνται, τῶν δὲ ἡγεμόνων περὶ Ἐλευσῖνα, καὶ ταῦτο Θησέως Ἀδράστῳ χαρισαμένου. καταμαρτυροῦσι δὲ τῶν Εὐριπίδου Ἱκετίδων αἱ Αἰσχύλου Ἐλευσίνιαι, ἐν αἷς καὶ (καὶ ante οἱ Αἰσχύλου Ἐ. transponit Sintenis) ταῦτα λέγων ὁ Θησεὺς πεποίηται.

ΕΠΙΓΟΝΟΙ.

52

Scholiasta Pindari Isthm. VI, 10. Τὸν δὲ τρίτον κρατῆρα Διὸς σωτῆρος ἔλεγον.—τὸν μὲν γὰρ πρῶτον Διὸς Ὀλυμπίου ἐκίρνασαν· τὸν δὲ δεύτερον ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον Διὸς σωτῆρος. καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἐπιγόνοις

Λοιβὰς Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου
Ἥρας τε.

εἶτα

τὴν δευτέραν γε κρᾶσιν ἥρωσιν νέμω.

εἶτα

τρίτον Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

V. 3. γε] δέ?

53

Hesychius, Τιμαλφής: ἔντιμος, τιμὴν ἀλφάνουσα, διὰ τιμῆς ἀγομένη.—Αἰσχύλος δὲ ἐν Ἐπιγόνοις ἐπὶ τοῦ ἐντίμου.

54

Apud Athenæum XIII. p. 584 d. Andronicus histrio versum ex Epigonis recitasse memoratur

Ὀλόμενε παῖδων, ποῖον εἴρηκας λόγον;

Dubitatur utrum Æschyli an Sophoclis Epigonos dicat. Andronicus autem Demosthenis oratoris ætate vixit.

[ΕΥΡΩΠΗ. Vide ΚΑΡΕΣ Η ΕΥΡΩΠΗ.]

ΗΔΩΝΟΙ.

Fuit prima tetralogiæ Lycurgeæ fabula: v. schol. ad Aristoph. Thesm. 135. cujus verba afferemus ad fragm. 123. "De universa trilogia sic sentio: in Edonis, ferociter grassante Lycurgo, Bacchum, clade accepta, cum suis esse captum; in Bassaridibus solutas ex vinculis Bacchas superiores evasisse, infensumque Baccho discerpsisse Orpheum; in Neaniscis juvenes Edonos, agnita dei potentia, sacra ejus amplexos, quam etiam Lycurgus impietatem luisset suam, deorum eum numero additum conjunctis cum Baccho sacris coluisse. Nam et Strabo Bacchum et Lycurgum εἰς ἓν συνῆφθαι tradit, et Nonnus ei pro Baccho sacra facta esse scribit, et Rhesi scriptor eum Βάκχου προφήτην appellat." HERMANN. in dissert. de tetralogia Lycurgea Opusc. vol. V. p. 24.

55

Strabo X. p. 470. Τούτοις δ' ἔοικε καὶ τὰ παρὰ τοῖς Θρᾳξὶ τά τε Κοτύττια καὶ τὰ Βενδίδεια, παρ' οἷς καὶ τὰ Ὀρφικὰ τὴν καταρχὴν ἔσχε. τῆς μὲν οὖν Κότυος τῆς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς Αἰσχύλος μέμνηται καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ὀργάνων. εἰπὼν γὰρ

Σεμνὰ Κότυς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς,

ὄρεια δ' ὄργαν' ἔχοντας (libri partim sic, partim ἔχοντες. Æschyli igitur verba fuerunt ὄρει' ὄργαν' ἔχοντες) τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον, εὐθέως ἐπιφέρει

Ὁ μὲν ἐν χερσὶν
βόμβυκας ἔχων, τόρνου κάματον,
δακτυλόδεικτον πίμπλησι μέλος,
μανίας ἐπαγωγὸν ὁμοκλάν·
ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις ὀτοβεῖ.

καὶ πάλιν

Ψαλμὸς δ' ἀλαλάζει·
ταυρόφθογγοι δ' ὑπομυκῶνται
ποθὲν ἐξ ἀφανοῦς φοβεροὶ μῖμοι,
τυπάνου δ' εἰκὼν ὥσθ' ὑπογαίου
βροντῆς φέρεται βαρυταρβής.

V. 3. δακτυλόδεικτον] δακυλόδικτον Pauwius. V. 5. Scholiasta Venetus Iliad. Ψ, 34. Καθόλου δὲ κοτύλας ἐκάλουν πάντα τὰ κοῖλα. καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἠδωνοῖς τὰ κύμβαλα "Ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις στοβεῖ." Corrige ὀτοβεῖ ex Eustathio p. 1282, 16. qui nomen fabulæ omisit. Attulit hunc versum Athenæus XI. p. 479 b. V. 9. Libri alii ὑπογέου, quod nihil aliud est quam ὑπογαίου, alii ὑπογείου. Ceterum versus hos omnes chori Edonorum esse, suam deam Cotyn celebrantium, recte monet Hermannus Opusc. vol. V. p. 9.

56

Scholiasta Aristophanis Thesmophor. v. 135. Λέγει δὲ (Λυκοῦργος) ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς πρὸς τὸν συλληφθέντα Διόνυσον "Ποδαπὸς ὁ γύννις;"

57

Aristophanes in Avibus v. 277.

Τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀριβάτης; ubi scholiasta, *Τοῦτο εἶπεν εἰς τὸ τερατῶδες τοῦ ὄρνιθος ἀφορῶν, οὐδὲν πρὸς τὸ προσκείμενον. παρὰ τὸ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου "Τί ποτ' ἔσται ὁ μουσόμαντις ἄλαλος ἀβρατεὺς ὃν σθένει."* Suidas, *Μουσόμαντις: κομπώδης. τοιοῦτοι γὰρ οἱ μάντεις καὶ οἱ ποιηταί. παρὰ τὸ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου "Τίς ποτ' ἔσται ὁ μουσόμαντις ἄλαλος* (ἄλλος ed. Mediol.) *ἀβρατεύς."* Corruptis ultimis versus verbis nihil opis attulerunt criticorum conjecturæ memoratæ ab Hermanno l. c. p. 16, 17.

58

Erotianus p. 190. *Ἴκταρ: ἐγγύς, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὡς καὶ Αἰσχύλος ἐν Εὐμενίσι φησί—.μέμνηται ὁ αὐτὸς τῆς λέξεως καὶ ἐν Ἠδωνοῖς.*

59

Hesychius, *Ἄδασμος: οὐδένα δασμὸν ἐκτελοῦσα, οἷον τελοῦσα ἐνοίκιον. Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς* (codex *ἡδονήν*). Photius p. 8, 4. *Ἄδασμος: οὐδένα δασμὸν ἐκτίνουσα, οὐδὲ μερίζουσα δασμὸν τῆς οἰκήσεως. οὕτως Αἰσχύλος.*

60

Hesychius et Suidas, *Αἰγίζειν: διασπᾶν. ἐκ μεταφορᾶς, παρ' ὃ καὶ τὸ αἰγίζεσθαι ἀπὸ τῶν αἰγίδων. Αἰσχύλος. ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδωνοῖς* (*ἡδονῇ* codex Hesychii) *καὶ τὰς νεβρίδας οὕτω λέγει.* Hæc partim repetuntur infra apud Suidam, *Ἠδωνὶς Ἠδωνίδος: χώρα οὕτω λέγεται. καὶ Ἠδωνοὶ ὄνομα ἔθνους. Αἰσχύλος. ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδωνοῖσι καὶ τὰς νεβρίδας οὕτως καλεῖ· καί ἐστιν ἐν τῷ αἰγίζειν.* "Hæc si recte interpretor, Edoni deripuisse Bacchi comitibus pelles hinnuleorum ac dilacerasse dicebantur, et quidem quas illi Thracum hinnuleis detractas humeris circumjecissent: ut verba poetæ hæc fuisse videantur, *νεβρίδας δ' Ἠδωνίδας ᾔγιζον, pellesque hinnuleorum Edonides carptim revellunt.*" HERMANN. l. c. p. 14.

61

Hesychius, *Ἀμφίδρομος: Αἰσχύλος Σεμέλῃ ἔπλασε δαίμονα καινὸν περὶ τὰ Ἀμφιδρόμια, ὡς εἰ ἔλεγες τὸν γενέθλιον. δηλοῖ δὲ καὶ ἐξ ἑκατέρου μέρους θεώμενον ἢ προηγούμενον, ἢ ὁρμᾶν δυνάμενον, ὡς Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς* (codex *ἡδωνίς*).

62

Hesychius, *Ἄσσιστα: ἔγγιστα. Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς* (codex *ἡδωνῶν*).

63

Scholiasta Homeri Iliad. I, 535. sive 539. ed. Bekk. *Χλούνην οἱ*

μὲν ἀφριστήν· χλουδεῖν γὰρ τὸ ἀφρίζειν τινὲς Δωριέων ἔλεγον· ἄλλοι δὲ κακοῦργον· καὶ γὰρ τῶν ἀρχαίων ἰαμβοποιῶν τινὰ φάναι, ἀνὴρ ὅδ' ἑσπέρης καθεύδοντα ἄπουν ἔδησε χλούνην. Ξενοφῶντα δὲ γένος τι Ἰνδῶν φάναι τὸν χλούνην εἶναι, καθάπερ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἠδωνοῖς, μακροσκελὴς μὲν ἄρομα χλούνης τις ἦ. Eustathius p. 772, 53. *ὅτι δὲ καὶ ἐκτομίαν ὁ χλούνης δηλοῖ, οὐ μόνον Αἰσχύλος δίδωσι χρῆσιν, ἀλλὰ καὶ Αἰλιανὸς μάλιστα ἐν τοῖς περὶ προνοίας χλαύνην λέγων τὸν ἀπόκοπον· καὶ Ἀριστοτέλης δὲ κατὰ τὸν γεωγρόφον χλούνην σῦν τὸν τομίαν λέγει.* Eam interpretationem prorsus rejectam narrat ab Aristophane grammatico. Iambographus, cujus mentionem scholiastes facit, scripserat:

ἄνδρα δ' ἑσπέρης καθεύδοντα
ἀπ' οὖν ἔδυσε χλοῦνις.

Nam hæc quoque forma videtur in usu fuisse. Verum quid hoc est, *Ξενοφῶντα δὲ γένος τι Ἰνδῶν φάναι τὸν χλούνην εἶναι, καθάπερ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ*? In Xenophontis libris, quos quidem habemus, nihil istiusmodi invenitur: ut suspicer non Xenophontem, sed Xenophanem, fortasse in Sillis, ab scholiasta esse nominatum. Maxime vero Indi hinc facessant. Nam, nisi egregie fallor, scripserunt grammatici, auctorem illum, quem memorant, *γένος τι ἀκρίδων φάναι τὸν χλούνην εἶναι.* In eam me conjecturam adduxit scholiastes Theocriti, qui ad illud in X. idyllio v. 18.

μάντις τοι τὰν νύκτα χροΐξεται ἁ καλαμαία,

hæc adnotavit: *ἴσως οὖν ὁ Θεόκριτας τὴν ἰσχνὴν εἰπεῖν θέλων καὶ διεφθινηκυῖαν τοῦτο φησίν. ἢ τὴν ἐπιβλαβὲς καὶ χαλεπὸν ὁρῶσαν. Ἀρίσταρχος γὰρ ἐν ὑπομνήματι Λυκούργου Αἰσχύλου τὴν ἀκρίδα φησὶ ταύτην, εἰ προσβλέψει τινὶ τῶν ζῴων, ἐκείνῳ κακὸν γίνεσθαι. ἔστι δὲ χλωρὰ καὶ περιμήκεις τοὺς πόδας ἔχουσα καὶ λεπταὺς, καὶ συνεχῶς αὐτοὺς κινοῦσα.* Atque in iisdem scholiis, paucis interjectis, ipsa illa vox *μακροσκελής*, sed perperam *μακρόσκελος* scripta, de ista bestiola dicta est in his: *ἢ ἡ σὴ ἐρωμένη ἡ ἐοικυῖα τῇ ἀκρίδι τῇ καλαμαίᾳ ὀνομαζομένῃ, τῇ πρὸς μαντείας ἐπιτηδείᾳ, περιβαλεῖται τὸν χρῶτά σου κατὰ τὴν νύκτα· τουτέστιν, ἡ ἰσχνὴ καὶ λεπτὴ καὶ μακροσκελὴς συγκοιμηθήσεταί σοι.* Retulerunt hæc, qui fragmenta Æschyli ediderunt, ad Lycurgum: verum neque an illud Aristarchi *ὑπόμνημα Λυκούργου* universam tetralogiam complexum sit scimus, neque, nt in solo Lycurgo constiterit, non potuit etiam eorum aliquid explicari, quæ in prægressis legerentur tragœdiis. Ac profecto vix dubitari posse arbitror quin quæ disseruit Aristarchus ad illum ipsum versum, cujus emendationem quærimus, pertineant. Nam et *μακροσκελὴς* illa locusta est, et eadem, quia nocere adspectu sno dicitur, *χλαύνης* vocatur, si id *κακοῦργον* significat: ut, si Homeri scholiastam cnm Theocriti interprete componimus, manifestum sit,

cur ille, ubi χλούνην dixit κακοῦργον esse, ad illud locustæ genus versumque Æschyli transierit. Ea autem ratione egregie confirmatur, quod sagaciter suspicatus erat Böttigerus in Picturis vasorum vol. I, 3, p. 110., in capripedem Satyrum quadrare illud fragmentum. Sic autem scribendum videtur:

ΑΓΓ. μακροσκελὴς μέν. ΛΥΚ. ἆρα μὴ χλούνης τις ἦν;

NUNC. prælonga certe crura. LYC. num locusta erat?

Nam si, ut consuetudo tragœdiæ suadet, nuncius aliquis referebat, quam mira atque incredibili specie quidam advenissent semihomines viri, consentaneum erat, contemptorem Bacchi Lycurgum irridere hæc nuncianti, et vertere in ludibrium, quærentem num illud longis et gracilibus cruribus imbelle monstrum locusta esset visu nocitura. Cæterum nisi diserte masculinum apud Homeri scholiastam scriptum legeretur, facile crederem feminino genere locustam χλοῦνιν esse appellatam, id ut esset adjectivum intellecto ἀκρὶς substantivo. HERMANN. Opusc. vol. V. p. 10—13.

64

Appropinquante Baccho regia Lycurgi divinitus quasi furore quodam correpta est. Longinus cap. XV. καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούργου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται·

ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη·

spirant furorem tecta, bacchatur domus.

Ibi cod. Vat. 2. δὲ pro δή: sed eo in codice alia quoque mendose scripta. Retulerant hoc fragmentum editores ad Lycurgum: atque ita Brunckius quoque ad Aristoph. Ran. 1124. Sed de primo accessu Bacchi sermonem esse jam Zoega viderat in Dissert. p. 15. quem sequutus est Welckerus et in Trilogia p. 322. et in Appendice p. 105. Qui loquitur, ipse fortasse Lycurgus est, indigne ferens, quod omnia Bacchicam insaniam spirent, eamque ob caussam ejicere e regno suo Bacchum constituens. HERMANN. l. c. p. 9.

ΗΛΙΑΔΕΣ.

Dissertatio Hermanni in Opusc. vol. III. p. 130.

65

Nescio an ipsum tragœdiæ initium servatum sit ab scholiasta Sophoclis Œd. Col. 1248. τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν φησὶ τῶν προσαγορευομένων Ῥιπῶν. τινὲς δὲ οὕτω καλοῦσι, Ῥιπαῖα ὄρη. λέγει δὲ αὐτὰ ἐννύχια διὰ τὸ πρὸς τῇ δύσει κεῖσθαι. μέμνηται δὲ Ἀλκμὰν—καὶ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλος·

Ῥῖπαι μὲν δὴ πατρός.

Æschyli verba ita sunt comparata, ut chori esse videantur, in exordio fabulæ locum in quem advenerit describentis. Sed is chorus num ex

Heliadibus constabat, an ex aliis? Utcumque de hac re statuas, haud facile invenias quo pacto qui hic pater vocatur, Sol possit intelligi. Itaque aut Oceanum dici putabimus, aut Jovem. Quibus in oris sitos esse montes illos putaverit Æschylus, ex his cognoscimus, quæ Plinius H. N. 37, 11. scribit: *Phaethontis fulmine icti sorores, fletu mutatas in arbores populos, lacrimis electrum omnibus annis fundere juxta Eridanum amnem, quem Padum vocamus, et electrum appellatum, quoniam sol vocitatus sit ἠλέκτωρ, plurimi poetæ dixere, primique, ut arbitror, Æschylus, Philoxenus, Nicander, Euripides, Satyrus. Quod esse falsum, Italiæ testimonio patet. Diligentiores eorum Electridas insulas in mari Adriatico esse dixerunt, ad quas dilaberetur Padus. Qua appellatione nullas umquam ibi fuisse certum est, nec vero ullas ibi appositas esse, in quas quidquam cursu Padi devehi possit. Nam quod Æschylus in Iberia, hoc est in Hispania, Eridanum esse dixit, eumdemque appellari Rhodanum; Euripides rursus et Apollonius in Adriatico littore confluere Rhodanum et Padum, faciliorem veniam facit ignorati succini in tanta orbis ignorantia.* Idem fere testatur Appuleius de orthographia ab Ang. Maio editus p. 135. *Eridanus citra diphthongum, fluvius Atticæ, nec non Thessaliæ. Est item Italiæ, qui et Padus: item Hiberiæ, auctoribus Æschylo, Pausania, Euphorione minore.* Patet ex his, Eridanum ab Æschylo Iberiæ fluvium, qui alio nomine Rhodanus vocaretur, esse dictum. Longissimum enim tractum terrarum Iberiæ appellatio complectebatur: de qua re, ne Cluverium commemorem in Germania antiqua I. 2. disseruit Ukertus in descriptione orbis antiqui T. II. P. I. p. 248. HERMANN. Opusc. vol. III. p. 121. 122.

66

Athenæus XI. p. 469. f. *Ὅτι ὁ ἥλιος ἐπὶ ποτηρίου διεκομίζετο ἐπὶ τὴν δύσιν—φησὶν—Αἰσχύλος ἐν Ἡλιάσιν "Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσου πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας ἐν τῷ διαβάλλει πολὺν οἰδματόεντα φέρει δρόμου πόρον οὐδ' εἰς μελανίππου προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν."* Quæ Hermannus p. 137. ita corrigit

Ἔνθ'
ἐπὶ δυσμαῖσι τεοῦ
πατρὸς Ἡφαιστοτυχὲς
δέπας, ἐν τῷ διαβάλλει
πολὺν οἰδματόεντ' ἀμφίδρομον
πόρον, εἰς μελανίππου
προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν.

67

Grammaticus in Bekkeri Anecdotis p. 346, 9. *Ἀδριαναὶ γυναῖκες.*

Αἰσχύλος Ἡλιάσιν· Ἀδριαναί τε γυναῖκες τρόπον ἕξουσι γόων. Erant hæc, ut videtur, in eodem chori Ionico carmine hunc in modum scripta:

Ἀδριηναί τε γυναῖκες
τρόπον ἕξουσι γόων.

Veri simile est enim Ionica ut poetica forma usum esse Æschylum, quod fecit etiam Euripides in Hippol. v. 735. ἀρθείην δ' ἐπὶ πόντιον κῦμα τᾶς Ἀδριηνᾶς ἀκτᾶς Ἠριδάνου θ' ὕδωρ, ἔνθα πορφύρεον σταλάσσουσ' εἰς οἶδμα πατρὸς τάλαιναι κόραι Φαέθοντος οἴκτῳ δακρύων τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς. Chorum illa apud Æschylum dicere, ut consoletur deflentes fratris obitum Heliades, supra monui. Qui sit ille lugendi mos, quem servaturæ sint feminæ ad Padum, hi scriptores indicant. Polybius 2, 16. τἆλλα δὲ τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον ἱστορούμενα, λέγω δὴ τὰ περὶ Φαέθοντα καὶ τὴν ἐκείνου πτῶσιν, ἔτι δὲ τὰ δάκρυα τῶν αἰγείρων, καὶ τοὺς μελανείμονας τοὺς περὶ τὸν ποταμὸν οἰκοῦντας, οὕς φασι τὰς ἐσθῆτας εἰσέτι νῦν φορεῖν τοιαύτας ἀπὸ τοῦ κατὰ Φαέθοντα πένθους, καὶ πᾶσαν δὴ τὴν τραγικὴν καὶ ταύτῃ προσεοικυῖαν ὕλην, ἐπὶ μὲν τοῦ παρόντος ὑπερθησόμεθα. Scymnus v. 399. διὸ καὶ τὰ πλήθη πάντα τῶν οἰκητόρων μελανειμονεῖν τε πενθικάς τ' ἔχειν στολάς. Diodorus Siculus 5, 23. ἐπιχωριάζον δ' ἐν ταῖς τῶν νέων τελευταῖς καὶ τὸ τούτων πένθος. Commemoravit hos locos qui plurima de Phaethontis fabula collegit, Phil. Cluverius in Italia antiqua I, 34. HERMANN. l. c. p. 138. 139. Verba in versum tetrametrum conjungenda.

68

Athenæus X. p. 424 d. Τούτῳ ὅμοιόν ἐστι τὸ ἀνηρέστερον καὶ τὸ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλου "Ἀφθονέστερα λίβα." Epitome ἀφθονέστερον λίβα. Recte Casaubonus ἀφθονεστέραν λίβα. Sic εὐκταίαν λίβα fragm. 52.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

69

Stobæus CXXII, 2. Αἰσχύλου Ἡρακλειδῶν

Οὐ γάρ τι μεῖζον ἄλλο τοῦδε πείσομαι.

70

Hesychius, Ἀμφιμήτορες: οἱ ἐκ πολλῶν μητέρων γεγονότες ἀδελφοί. Αἰσχύλος Ἡρακλείδαις. Suidas, Ἀμφιμήτωρ: ὁ ἑτερομήτωρ. Αἰσχύλος.

71

Hesychius, Ἐπιγλωσσῶ: ἐποιωνίζου διὰ γλώττης. Αἰσχύλος Ἡρακλείδαις.

ΘΑΛΑΜΟΠΟΙΟΙ.

72

Pollux VII, 122. Καὶ ἐκφάτνωμα δὲ καὶ κῦμα μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς

'Αλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον
κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

τάχα δὲ καὶ οἱ θαλαμοποιοὶ εἶδος τέχνης. Delevi quod post Λέσβιον legebatur φάτνωμά τι, temere in verba poetæ illatum, ut φασγάνῳ in versum Euripidis X, 145. V. 2. ἐκπεραινέτω Toupius. Legebatur ἐμπεραινέτω.

ΘΕΩΡΟΙ Η ΙΣΘΜΙΑΣΤΑΙ.

73

Athenæus XIV. p. 629 f. Αἰσχύλος ἐν Θεωροῖς

Καὶ μὴν παλαιῶν τῶνδέ σοι σκωπευμάτων.

Hesychius, Σκωπευμάτων: σχῆμα τῆς χειρὸς πρὸς τὸ μέτωπον τιθεμένης, ὥσπερ ἀποσκοπούντων. Photius p. 527, 6. Σκώπευμα: σχῆμα σατυρικὸν, ὡς καὶ ὁ σκωπός. οὕτως Αἰσχύλος. Hesychius, Ὑπόσκοπον χέρα: Αἰσχύλος. ὥσπερ οἱ ἀποσκοποῦντες οὕτω κελεύει σχηματίσαι τὴν χεῖρα, καθάπερ τοὺς Πᾶνας ποιοῦσι. σχῆμα δέ ἐστιν ὀρχηστικὸν ὁ σκοπός.

74

Hesychius, 'Ιομβίς: Αἰσχύλος Θεωροῖς ἢ 'Ισθμιασταῖς. τοῖς κιθαρίζουσιν ὁ οὐλὸς συνήει, καὶ αἱ τοιαῦται κιθαρίσεις ἐλέγοντο παριαμβίδες.

75

Hesychius, 'Αποστάς: φυγών. Αἰσχύλος 'Ισθμιασταῖς (codex ἰσθόσταις) καὶ 'Αλκμήνῃ.

76

Photius p. 655, 12. Ψό: ἐπὶ τοῦ σαπροῦ καὶ μὴ συναρέσκοντος· ἔστι δὲ ἀποκομματικοῦ λεξειδίου· ψόθον γὰρ καλοῦσιν. 'Αριστοφάνης. Πλέω γράσου καὶ ψοθοίου καὶ ῥύπου γε καὶ ψόθου· Αἰσχύλος Θεωροῖς. "Lege Πλέω γράσου τε καὶ ψόθου· οἷον, καὶ ῥύπου· Αἰσχύλος Θεωροῖς. et intellige quasi statim post ψό sequeretur Αἰσχύλος." DOBRÆUS in indice p. 735. Theognost. in Crameri Anecd. Oxon. vol. II. p. 53, 28. ubi de nominibus in οιος agit, 'ψοθοιός ὁ ἀκάθαρτος.'

ΘΡΗΙΣΣΑΙ.

77

"Οπλων κρίσιν, Θρῄσσος et Σαλαμινίας una trilogia comprehensas fuisse recte conjecisse videntur Welckerus in libro de Trilogiis p. 438. et Hermannus in dissertatione de Æschyli tragœdiis fata Ajacis et Teucri complexis, in Opusc. vol. VII. p. 362—387. "Θρῇσσαι dicta fuit ex choro captivarum mulierum. Testis est scholiastes Sophoclis ad Aj. 134. quum explicans, cur Sophocles ex viris Salaminiis chorum fecerit, scripsit: τὸ δὲ τῶν αἰχμαλώτων κηδεμονικὸν μὲν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις, οὐ μὴν εὐπρόσωπον· ὅρα γὰρ οἷον τὸ αἰχμαλώτους ἐπιτιμᾶν τῷ Μενελάῳ. Quorum verborum postrema utrum ad Sophoclei Ajacis

v. 1091. 1092. spectent, an Æschylus id quod vituperat scholiastes fecerit, incertum est: sed tamen, quoniam vix tanti sunt isti duo versus, propter hos ut laudandus esset Sophocles, nescio an Æschylum notari sit existimandum." HERMANN. l. c. p. 372.

78

Scholiasta Sophoclis Ajac. v. 815. Μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου, ἔνθα ὁ Αἴας εὐτρεπίσας τὸ ξίφος ῥῆσίν τινα πρὸ τοῦ θανάτου προφέρεται, ἐπεὶ γελοῖον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια· εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι' ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν. τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι' ἀγγέλου ἀπαγγείλας. ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος (ὁ Σοφοκλῆς) καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέρου τινὸς ὑπ' ὄψιν ἔθηκε τὸ δρώμενον· ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος· εἰκῆ γὰρ κατηγορεῖν ἀνδρὸς παλαιοῦ οὐχ ὅσιον. Idem ad v. 833. Παραδεδομένου δὲ καθ' ἱστορίαν ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην τρωτὸς, διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέποστον ἐᾶσαι διὰ τὸν γωρυτὸν ὃν περιέκειτο. φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο οὐδαμῇ ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ· τόξον ὥς τις ἐντείνων, πρὶν δή τις, φησὶ, παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ. ὁ δὲ Σοφοκλῆς, ἐριθεῦσαι μέν τι ὡς πρεσβυτέρῳ μὴ βουληθεὶς, οὐ μὴν παραλιπεῖν αὐτὸ δοκιμάζων, ψιλῶς φησὶ, πλευρὰν ἀναρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ, κατὰ τί τὴν πλευρὰν μὴ εἰπών. "Latere videntur talia fere poetæ verba:

ἔκαμψε, τόξον ὥς τις ἐντείνων, ξίφος,
πρὶν δὴ παροῦσα δαιμόνων τις εὐφρόνως
ἔδειξεν αὐτῷ."

HERMANN. l. c. p. 374.

79

"Non dubito quin ad eamdem rem pertineant verba, quæ inter alia ex Æschyli tragœdiis decerpta Aristophanes in Ranis v. 1294. posuit, τὸ συγκλινές τ' ἐπ' Αἴαντι, in quibus omissum vulgo τε Bekkeri codices et primus Dobræi ac Baroccianus, primaque editio Juntina præbuerunt. Scriptum fuisse credo apud Æschylum

τὸ συγκλινές τ' ἐπ' Αἴαντι ξίφος.

Scholiastes: Τιμοχίδας φησὶ τοῦτο ἐν ἐνίοις μὴ γράφεσθαι. Ἀπολλώνιος δέ φησιν ἐκ Θρῃσσῶν αὐτὸ εἶναι. Homericus Ajax toto corpore vulnerabilis erat. Scholiastes ad Iliad. Ξ, 404. τρωτὸς δὲ ὁ Αἴας ὅλον τὸ σῶμα, οὐχ ὡς Αἰσχύλος τὰ περὶ τὴν μασχάλην. δῆλον δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀγῶνος. μονομαχοῦντος γὰρ αὐτοῦ πρὸς Διομήδην φησὶ,

καὶ τότε δή ῥ' Αἴαντι περιδδείσαντες Ἀχαιοί,

ὡς δυναμένου τρωθῆναι. τοῦτο δὲ ὑπονοοῦσι διὰ τὸ μηδέποτε παρ' Ὁμήρῳ τετρῶσθαι αὐτόν." HERMANN. l. c.

80

Hesychius, Ἀγαῖς: *ζηλώσεσιν. Αἰσχύλος Θρήσσαις.* Recto accentu *ἄγαις* apud Favorinum.

81

"Vix dubitari posse videtur qnin Süvernius in eo libello, quem de tragicorum tecta significatione rerum quarumdam publice privatimque gestarum scripsit, p. 28. recte viderit in Thressis scripta fuisse quæ Clemens Alexandrinus Strom. II. p. 462. his verbis commemorat: *ἀλλ' οὐδὲ Αἴας σιωπᾷ, μέλλων δὲ ἑαυτὸν ἀποσφάττειν κέκραγεν· οὐδὲν οὖν ἦν πῆμα ἐλευθέρου ψυχὴν δάκνον οὕτως ὡς ἀνδρὸς ἀτιμία·*

οὕτως πέπονθα καί με συμφορᾶς ἀεὶ
βαθεῖα κηλὶς ἐκ βυθῶν ἀναστρέφει
λύσσης πικροῖς κέντροισιν ἠρεθισμένον.

συμφορᾶς ἀεὶ, ubi apud Clementem tantummodo *συμφοροῦσα* legitur, ex Bothii et Süvernii emendatione scripsi, probata etiam Lobeckio ad Ajacis v. 125." HERMANN. l. c. p. 375.

ΙΕΡΕΙΑΙ.

82

Macrobius Saturnal. V, 22. *In tertio Æneidos libro cursim legitur, neque unde translatum sit quæritur*

" *Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo*
" *Prædixit.*"

—— *Sed affirmo doctissimum vatem etiam in hoc Æschylum eminentissimum tragœdiarum scriptorem secutum, qui in fabula quæ Latina lingua* SACERDOTES *inscribitur sic ait*

Στέλλειν ὅπως τάχιστα· ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα.

Attulit etiam scholiasta Sophoclis Œdip. Col. v. 793. omisso *θεσπίσματα.*

83

Aristoteles Ethic. Nicom. III, 2. *Ὃ δὲ πράττει ἀγνοήσειεν ἄν τις, οἷον λέγοντές φασιν ἐκπεσεῖν αὐτοῖς, ἢ οὐκ εἰδέναι ὅτι ἀπόρρητα ἦν, ὥσπερ Αἰσχύλος τὰ μυστικά.* ubi Eustratius p. 40 a. *Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα ἔν τε ταῖς Τοξότισι καὶ Ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ καὶ ἐν Οἰδίποδι. ἐν γὰρ τούτοις πᾶσι περὶ Δημήτρας λέγων τῶν μυστικωτέρων περιεργότερον ἅπτεσθαι ἔοικε. λέγει δὲ καὶ περὶ Αἰσχύλου καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ὁμήρου*

ὡς κινδυνεύοντος ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεθῆναι ἐπὶ τῷ τῶν μυστικῶν περιφέρειν τινὰ δοκεῖν, εἰ μὴ προαισθόμενος κατέφυγεν ἐπὶ τὸν τοῦ Διονύσου βωμόν, cet. Ælianus V.H.V, 19. Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας ἐπί τινι δράματι. ἑτοίμων οὖν ὄντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις Ἀμεινίας ὁ νεώτερος ἀδελφὸς διακαλυψάμενος τὸ ἱμάτιον ἔδειξε τὸν πῆχυν ἔρημον τῆς χειρός. ἔτυχε δὲ ἀριστεύων ἐν Σαλαμῖνι ὁ Ἀμεινίας, ἀποβεβληκὼς τὴν χεῖρα, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων τῶν ἀριστείων ἔτυχεν. ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ δικασταὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ πάθος, ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ ἀφῆκαν τὸν Αἰσχύλον. Clemens Alexandr. Strom. II. p. 387. Ὡς Αἰσχύλος τὰ μυστήρια ἐπὶ σκηνῆς ἐξειπὼν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κριθεὶς οὕτως ἀφείθη, ἐπιδείξας αὐτὸν μὴ μεμυημένον. Vide Lobeckii Aglaoph. p. 77.

84

Aristophanes Ranar. v. 1283. (1305 Kust.) ex Æschylo

Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν.

ubi scholiasta, Ἐξ Ἱερειῶν Αἰσχύλου.

85

Hesychius, Κασωλάβα: οἱ μὲν πόλις, οἱ δὲ κώμη. Αἰσχύλος Ἱερείαις.

ΙΞΙΩΝ.

86

Stobæus CXXI, 16. Αἰσχύλου Ἰξίονος

Βίου πονηροῦ θάνατος εὐκλεέστερος.

87

Hesychius, Ἱερῖτιν: καθαρμοῦ δεομένην, ἱκέτιν. Αἰσχύλος Ἰξίονι. Codex ἱερείτην.

88

Scholiasta Pindari Pyth. II, 39. Τὸν Ἰξίονα οἱ μὲν Ἀντίονος (?) γενεαλογοῦσιν, ὡς Αἰσχύλος.

89

Athenæus IV. p. 182 c. Οἴδαμεν δὲ καὶ τοὺς ἡμιόπους (αὐλοὺς) καλουμένους.—εἰσὶ δ' οἱ αὐλοὶ οὗτοι ἐλάσσονες τῶν τελείων. Αἰσχύλος γοῦν κατὰ μεταφορὰν ἐν Ἰξίονί φησι

Τὸν δ' ἡμίοπον καὶ τὸν ἐλάσσονα
ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

καὶ τὸν ἐλάσσω Porsonus. Hæc verba delet Bothius. ἡμίοπον αὐλὸν ex Æschylo memorat Pollux VI, 161.

90

Epimerismi Homer. in Crameri Anecd. Oxon. vol. I. p. 62, 12. Παρὰ τὸ ἀλαστῶ ῥῆμα ἀλάστωρ ὁ Ζεύς, ἐπὶ τῶν χαλεπόν τι πρασσόντων. παρῆκται δὲ ἡ εὐθεῖα παρὰ τὴν ἀλάστορος γενικήν. Αἰσχύλος Ἰξίονι "Πρευμενὴς ἀλάστορος." Aliud ex Æschylo exemplum attulit grammaticus

in Bekk. Anecd. p. 382, 30. Ἀλάστορον ἀντὶ τοῦ ἀλάστορα, ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁ ἀλάστορος. Αἰσχύλος "Μέγαν ἀλάστορον" εἶπεν.

[ΙΣΘΜΙΑΣΤΑΙ. Vide ΘΕΩΡΟΙ.]

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

De profanatis mysteriis fragm. 83.

91

Scholiasta Sophoclis Ajac. v. 722. Κυδάζεται: λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων.—καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἰφιγενείᾳ

Οὔ τοι γυναιξὶ δεῖ κυδάζεσθαι· τί γάρ;

Exscripsit hæc Suidas, apud quem οὔτοι γυναιξὶ κυδάζεται tantum legitur.

92

Aristophanes Ranar. v. 1302.

Κύδιστ' Ἀχαιῶν, Ἀτρέως πολυκοίρανέ μάνθανέ μοι παῖ.

ubi scholiasta, Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος, ἐπισκέψασθε πόθεν εἰσί· Τιμαχίδας δὲ ἐκ Τηλέφου Αἰσχύλου, Ἀσκληπιάδης δὲ ἐξ Ἰφιγενείας.

ΚΑΒΕΙΡΟΙ.

93

Athenæus IX. p. 373 d. Ὄρνιθα ἐπὶ τοῦ ἀρσενικοῦ—Αἰσχύλος Καβείροις

Ὄρνιθα δ' οὐ ποιῶ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ.

94

Scholiasta Pindari Pyth. IV, 303. Πάντας Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Λημνιάσι τῷ δράματι καταλέγει τοὺς ἐς τὸ Ἀργῷον εἰσελθόντας σκάφος, καὶ Αἰσχύλος Καβείροις. Libri κιβήραις.

95

Athenæus X. p. 428 f. Καὶ τὸν Αἰσχύλον ἐγὼ φαίην ἂν τοῦτο διαμαρτάνειν· πρῶτος γὰρ ἐκεῖνος καὶ οὐχ, ὥς ἔνιοί φασιν, Εὐριπίδης παρήγαγε τὴν τῶν μεθυόντων ὄψιν εἰς τραγῳδίαν. ἐν γὰρ τοῖς Καβείροις εἰσάγει τοὺς περὶ τὸν Ἰάσονα μεθύοντας.

96

Pollux VI, 23. Οἰνηρὸς—καὶ Αἰσχύλος

Μηδὲ κρωσσοὺς
μήτ' οἰνηροὺς μήθ' ὑδατηροὺς
λείπειν ἀφνεοῖσι δόμοισι.

Phrynichus Bekkeri p. 115, 3. Ὑδρηροὺς πίθους καὶ οἰνηρούς: Αἰσχύλος κοιείροις. Plutarchus Moral. p. 632 f. Εἴ τις ἀντιστρέψας αἰτιῷτο τοὺς Αἰσχύλου Καβείρους ὄξους σπανίζειν δῶμα ποιήσαντας, ὥσπερ αὐτοὶ παί-

ζοντες ἠπείλησαν. Vide Lobeck. Aglaoph. p. 1207. V. 1. *Μηδὲ*] Recte, ut videtur, Blomfieldus *μηδ' αὖ*. Idem v. 3. *λείπειν* restituit pro *λιπεῖν*.

ΚΑΛΛΙΣΤΩ.

97

Hesychius, *Πανίας βήσσας: ὡς ἀπὸ τοῦ Πανός. Αἰσχύλος Καλλιστοῖ.* Codex *ὡς ἐπὶ τοῦ.* Photius p. 377, 17. *Πανιὰς αἶσα: ἀπὸ τοῦ Πανός.*

ΚΑΡΕΣ Η ΕΥΡΩΠΗ.

98

Stobæus LI, 26. *Αἰσχύλου Καρῶν*

'Αλλ' Ἄρης φιλεῖ
ἀεὶ τὰ λῷστα πάντα τἀνθρώπων στρατοῦ.

Similia de Marte dicta poetarum collegit Valckenarius Diatrib. Eurip. p. 225. qui jure desideravit infinitivum, qui in vocabulo corrupto *τἀνθρώπων* latet, sed male scripsit, versu trochaico, *ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμᾶν στρατοῦ.* Scribendum videtur *παντὸς ἀγρεύειν στρατοῦ*, vel *παντὸς ἀντρέπειν στρατοῦ*, quod partim vidit Erfurdtius quum ad Sophoclis Philoct. 437. p. 223. conjiceret *παντὸς ἀνατρέπων*, vel simili aliquo modo. Verbo *ληΐζεσθαι* in sententia simili usus est Sophocles fragm. 649. (nam *ληΐζεται* ibi pro *λογίζεται*, quod legitur apud Stobæum, restituendum ex schol. Homeri Il. B, 833.), verbo *ἀγρεύειν* fragm. 498.

99

Stephanus Byz., *Μύλασα: πόλις Καρίας, ἀπὸ Μυλάσου—λέγεται καὶ Μύλασος* (sic codex Vratisl.: vulgo *Μύλας*), *ὡς Αἰσχύλος ἐν Καρσὶν ἢ Εὐρώπῃ.*

ΚΕΡΚΥΩΝ.

100

Hesychius, *Ἄμβωνες: αἱ προσαναβάσεις τῶν ὀρῶν. Αἰσχύλος Κερκύονι* (codex *κερκύονι*) *καὶ Σισύφῳ.* Erotianus p. 86. *καὶ γὰρ οἱ Ῥόδιοι ἄμβωνας καλοῦσι τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Αἰσχύλος.*

101

Pollux X, 175. *Εἴη δ' ἂν καὶ ἀμφωτίδες ἐκ τῶν σκευῶν—εἰπόντος—ἐν Κερκύονι Αἰσχύλου*

Ἀμφωτίδες τοι τοῖς ἐνωτίοις πέλας.

102

Hesychius, *Ἀπεψύχη: ἀπεπνευματίσθη. Αἰσχύλος Κερκύονι σατυρικῷ.* Codex *κερκυόνῃ σατυρικῷ.*

103

Hesychius, Ἀτίσεις: ἀτιμάσεις. Αἰσχύλος Κερκύονι.

104

Hesychius, Εὐλημαρεῖ: λήματος καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει. Αἰσχύλος Κερκύονι (codex κερκυόνῃ) σατυρικῷ.

105

Harpocratio, Ὄρον: σκεῦός τι γεωργικόν — μήποτε μέντοι τὸ ὄρον παρά τε Αἰσχύλῳ ἐν Κερκύονι (codices κεραυνῶνι) καὶ παρὰ Μενάνδρῳ σημαίνει ξύλον τι, ᾧ τὴν πεπατημένην σταφυλὴν πιέζουσιν. Fabulæ nomen omiserunt Suidas, apud quem ὅρον scriptum, et Photius p. 349, 18.

ΚΗΡΥΚΕΣ.

106

Pollux IX, 136. Φαῦλον τὸ λογγάζειν ἐν τοῖς Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου. De hoc vocabulo dixi ad Aristophanis fragm. 641. p. 693. Photius p. 228, 22. Λογγάσω: στραγγεύσομαι· ὃ ἡμεῖς λαγγάσω καὶ λαγγονεύσω λέγομεν. Αἰσχύλος. Quibus quæ adduntur δὲ ἐξ ὧν τὰ ἀπόγεια δοῦσιν λογγάσια alius glossæ fragmentum sunt, qua de vocabulo λογγῶνες explicatum fuit.

107

Pollux X, 68. Μήποτ' οὖν βέλτιον στενόστομον αὐτὸ καλεῖν. εἴρηται δὲ τοὔνομα ἐπὶ ἀμφορέως ἐν σατυρικῷ δράματι Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου "Στενόστομον τὸ τεῦχος."

108

Pollux X, 186. Φαίης δ' ἂν καὶ σίσυρναν, Αἰσχύλου ἐν Κήρυξι σατύροις λέγοντος

Καὶ τῆς σισύρνης τῆς λεοντείας.

Alii codices κατὰ pro καὶ et λεοντίας. δορᾶς addebat Toupius Emend. vol. II. p. 166. comparatis Hesychii et Suidæ glossis Λεόντειος δορά et Λεοντεία δορά.

109

Antiatticista Bekkeri p. 102, 14. Κακοποιεῖν: Αἰσχύλος Κήρυξιν.

110

Antiatticista Bekkeri p. 109, 22. Νοσσόν: χωρὶς τοῦ ε Αἰσχύλος Κήρυξιν. Νόττια pro νεόττια metri caussa dictum restitui Aristoph. Av. 547.

111

Photius p. 477, 11. Πυρσοκόρσου λέοντος: Αἰσχύλος ἐν Κήρυξι σατύροις. Hesychius, Πυρσοκόρσου λέοντος: πυρροκεφάλου, ξανθοτρίχου.

ΚΙΡΚΗ.

112

Hesychius, Αὐτόφορβος: αὐτοφάγος. Αἰσχύλος Κίρκῃ.

113

Hesychius, Ζυγώσω: δαμάσω, κλείσω, καθέξω. Αἰσχύλος Κίρκῃ σατυρικῇ. Photius p. 55, 8. Ζυγώσω: καθέξω, δαμάσω.

ΚΡΗΣΣΑΙ.

114

Athenæus II. p. 51 d. Μόρα—ἐν δὲ Κρήσσαις (Αἰσχύλου) καὶ τὰ τῆς βάτου

Λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις
καὶ μιλτοπρέπτοις βρίθεται ταὐτοῦ χρόνου.

Negligentius hæc repetiit. Eustathius p. 1254, 24. Pollux VI, 46. Συκάμινα. ταῦτα δὲ καὶ μόρα Αἰσχύλος ὠνόμακε, τὰ ἄγρια οὕτως ὀνομάσας τὰ ἐκ τῆς βάτου.

115

Hesychius, Ἀτόπαστον: ἀνείκαστον. τοπάζειν γὰρ τὸ εἰκάζειν. καὶ τὸ ὑποτοπῆσαι δὲ ἐνθένδε λέγεται. Αἰσχύλος Κρήσσαις.

116

Hesychius, Ἐπιξενοῦσθαι: μαρτύρεσθαι, πορεύεσθαι.—Α. Κρήσσαις.

117

Hesychius, Αὐτορέγμων· ἑαυτῷ ἐργαζόμενος. Αὐτορέγμονος πότμου: ὅσον ἑαυτὸν ἔρεζε καὶ κατευθὺς ἑαυτορέγμονος, παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα Αἰσχύλος Κρήσσεις (codex κρῆ). "Legendum—ὅσον ἑαυτὸν ἔρεξε καὶ κατέθυσε. Αὐτορέγμονος παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα. Manifestum est enim duas grammaticum proponere vocabuli etymologias, alteram qua ducatur ab αὐτός et ῥέζειν, alteram qua ab ὀρέγειν." L. DINDORF. in Thesauro vol. 3. p. 11.

118

Photius p. 430, 24. Πισσοκωνήτῳ πυρί: τῷ εὐκαύτῳ· ἐπεὶ τὰ καιόμενα πίσσῃ χρίεται. Αἰσχύλος Κρήσσαις. Hesychius, Κωνῆσαι: πισσοκοπῆσαι, καὶ κύκλῳ περιενεγκεῖν. καὶ πισσοκώνητον μόρον λέγουσιν, ὅταν πίσσῃ καταχρισθέντες τινὲς ὑπὸ πυρὸς ἀποθάνωσιν. Αἰσχύλος Κρήσσαις καὶ Κρατῖνος. Codex αἰσχύλος καὶ κρατῖνος κρήσαις.

ΛΑΙΟΣ.

Fuit tetralogiæ Œdipodeæ, de qua sic scriptum est in didascalia tragœdiæ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας inscriptæ, ἐδιδάχθη ἐπὶ Θεαγενίδου ὀλυμπιάδι οη′. (anno 1) ἐνίκα Λαΐῳ, Οἰδίποδι, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφιγγὶ σατυρικῇ.

119

Hesychius, Ἀράχνου: ἀπὸ εὐθείας ἀράχνης. Αἰσχύλος Λαΐῳ. Genitivus ἀράχνης est in Agam. 1492. κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'. Forma suspecta ἄραχνος in loco aliis vitiis laborante Suppl. 887.

120

Scholiasta Aristophanis Vespar. v. 288. Ἐγχυτριεῖς: ἀπὸ τῶν ἐκτιθεμένων παιδίων ἐν χύτραις. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἀποκτεῖναι χυτρίζειν ἔλεγεν ἐν Πριάμῳ καὶ Αἰσχύλος Λαΐῳ (codex λάξῳ) καὶ Φερεκράτης. "Putandus est autem Æschylus istud verbum de Œdipo dixisse, quem recens natum exponi jusserit Laius" HERMANN. Opusc. vol. 7. p. 103.

ΛΕΩΝ.

Memoratur hæc fabula in Catalogo.

121

Stephanus Byzant. Χώρα:——ὅθεν τὸ χωρίτης—καὶ Αἰσχύλος ἐν Λέοντι σατυρικῷ

Ὁδοιπόρων δήλημα χωρίτης δράκων.

ΛΗΜΝΙΟΙ.

Vide fragm. 242.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ.

122

Aristophanes Thesmophor. v. 135.

Καί σ', ὦ νεανίσχ', ὅστις εἶ κατ' Αἰσχύλον
ἐκ τῆς Λυκουργείας ἐρέσθαι βούλομαι.

ubi scholiasta Ravennas, τὴν τετραλογίαν λέγει Λυκουργίαν (scr. Λυκούργειαν) Ἠδωνούς, Βασσαρίδας, Νεανίσκους, Λυκοῦργον τὸν σατυρικόν. λέγει δὲ ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς πρὸς τὸν συλληφθέντα Διόνυσον "Ποδαπὸς ὁ γύννις;" Ex his apparet nullam ab Æschylo editam esse tragœdiam Lycurgi nomine inscriptam, sed Λυκούργειαν veteres dixisse tres illas, quas scholiasta nominat, tragœdias, quemadmodum Agamemno Choephoræ et Eumenides Ὀρέστεια appellantur. Dissertationem de Æschyli Lycurgia scripsit Hermannus in Opusc. vol. 5. p. 3—30.

123

Athenæus X. p. 447 c. Τὸν δὲ κρίθινον οἶνον καὶ βρῦτον τινὲς καλοῦσιν. —μνημονεύει τοῦ πώματος Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ

Κἀκ τῶνδ' ἔπινε βρῦτον ἰσχναίνων χρόνῳ,
κἀσεμνοκόμπει τοῦτ' ἐν ἀνδρείᾳ στέγῃ.

"V. 1. Quum ἐκ τῶνδε dicit, vel calvas intelligit vel utres ex coriis factos hospitum, quos occidisset Lycurgus: quorum ille dissecta membra postibus domus suæ affigere consueverat Id copiose de-

scripsit Nonnus 20, 149—181. Ipse eam feritatem jactat Lycurgus apud Nonnum 20, 311.

ἡμετέρων ὁρᾷς ἀναθήματα ταῦτα μελάθρων;

et pluribus in illa oratione." HERMANN. l. c. p. 28.

ἔπινε] Codex Ven. ἔπινες. Apographum Florentinum ἔπεινε. V. 2. κἀτεμνοκόμπει Loheckius ad Phrynich. p. 416. Codex καὶ σεμνοκόπτει. ἀνδρείᾳ στέγῃ pro ἀνδρῶνι dictum accipit Bothius.

124

Schol. Aristoph. Equitum v. 1147. Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ ἀλληγορικῶς τοὺς δεσμοὺς κημοὺς εἴρηκε διὰ τούτων

Καὶ τούσδε κημοὺς στόματος.

125

Schol. Sophoclis Œd. Colon. v. 674. Ἀνέχουσα: ἄνω ἔχουσα. ὡς ἐν Λυκούργῳ Αἰσχύλος "Ἄκουε δ' ἀν' οὖς ἔχων." Suidas, Ἀν' οὖς ἔχων: ἀντὶ τοῦ ἄνω τὸ οὖς ἔχων. Aut in fine versus positum fuit Ἄκουε δὲ, aut cum Butlero Ἄκου' ἀν' οὖς ἔχων scribendum.

126

Hesychius, Ἀνούτατος: ἄτρωτος ἐκ χειρός. Αἰσχύλος Λυκούργῳ.

ΜΕΜΝΩΝ.

127

Memoratur hæc tragœdia in Catalogo et apud Pollucem 4, 110. ὁπότε μὴν ἀντὶ τετάρτου ὑποκριτοῦ δέοι τινὰ τῶν χορευτῶν εἰπεῖν ἐν ᾠδῇ, παρασκήνιον καλεῖται τὸ πρᾶγμα, ὡς ἐν Ἀγαμέμνονι Αἰσχύλου· εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παραχορήγημα ὀνομάζεται, καὶ πεπρᾶχθαί φασιν αὐτὸ ἐν Μέμνονι Αἰσχύλου. In Agamemnone nihil est quo referri possit alterutra Pollucis observatio: unde alii alia conjecerunt, quæ videre licet apud Hermannum Opusc. vol. 7. p. 146. Mihi, sublata dittographia, delenda videntur illa ὡς ἐν Ἀγαμέμνονι Αἰσχύλου.

Memnonem ah Æschylo in scenam productum memorat Euripides apud Aristophanem Ran. 963.

ἀλλ' οὐκ ἐκομπολάκουν
ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας, οὐδ' ἐξέπληττον αὐτοὺς
Κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας κωδωνοφαλαροπώλους.

ΜΥΡΜΙΔΟΝΕΣ.

"Myrmidones Æschyli et Nereides et Phryges una trilogia comprehensos fuisse continuitas argumenti credere juhet. [Et viderat Welckerus in lihro de Trilogiis p. 416.] Præivit Æschylo Homerus, Æschylus Attio, qui nisi totam trilogiam, certe duas priores tragœ-

dias videtur Latinas fecisse. Hinc in illa Græci poetæ fragmentorum paucitate aliquid ad divinandam inventionem fragmenta conferunt Attii. In Myrmidonibus, quantum colligi potest, Achilles quum precibus et necessitate victus tandem Patroclum in prœlium ire passus esset, isque esset ab Hectore occisus, mortuum deflebat. Nereides pugnam Achillis, qui nova a matre arma accepisset, necemque Hectoris videntur continuisse. In Phrygibus Priamus corpus filii ab Achille redemit." HERMANN. in dissert. de Æschyli M. N. et Phr. Opusc. vol. 5. p. 136.

128

Harpocratio, Προπεπωκότες: ἀντὶ τοῦ προδεδωκότες· ἐκ μεταφορᾶς δὲ λέγεται.—ἐν ἀρχῇ δὲ τῶν Μυρμιδόνων Αἰσχύλος

Τάδε μὲν λεύσσεις, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
δοριλυμάντους Δαναῶν μόχθους,
οὓς * * εἴσω κλισίας.

Primum versum attulit Aristophanes Ranar. v. 1023. ubi scholiasta, Ἔστι δὲ ἀρχὴ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. V. 3. σὺ προπίνεις supplet Blomfieldus in præfatione ad Persas p.XIV. Ad hanc fabulam Aristophanis locum in Ranis v. 942. male retulit scholiasta, cujus verba infra ad Phryges apponentur.

129

Aristophanes Avium v. 808.

Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον,
τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς.

ubi scholiasta, Αἰσχύλον: ἐκεῖνος γὰρ Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν,

ὧδ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν κλέος,
πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν ἀετὸν
εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος,
τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς
ἁλισκόμεσθα.

πεποίηκε γὰρ ὁ Αἰσχύλος ἀετὸν τρωννύμενον καὶ λέγοντα ταῦτα, ἐπειδὴ εἶδε τὸ βέλος ἐπτερωμένον καὶ ἐμπεπαρμένον αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς οὖν, φησὶν, οὐχ ὑπ' ἄλλων πάσχομεν ταῦτα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν γνώμῃ. τοῖς αὐτῶν πτεροῖς: ὅλον τοῦτο ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. Scholiastam exscripsit Suidas s. v. ταυτὶ μέν, et, omisso primo versu Æschyli, s. v. οὐχ ὑπ' ἄλλων. V. 1. ὧδ'] Apud scholiastam ὡς δὲ, apud Suidam ὅδ'. In fine versus uterque λόγος. Restitui ὧδ' et κλέος ex Aphthonio in Walzii Rhet. vol. 2. p. 12. et Diogeniano Proverb. Præfat. p. 180. ed. Schneidew. Postrema verba Τάδ'—πτεροῖς in proverbium abierunt, quo plures scriptores utuntur, quorum locos Casaubonus ad Athen. XI. p. 494 b. et Porsonus ad Euripidis Medeam 139. VIII. indicarunt. Aristidem II.

p. 15, 16. Jebb. memoravit Stanleius. Adde Galen. vol. 5. p. 144. ed. Chart.

130

Grammaticus Bekkeri p. 321, 19. Suidas, Ἀβδέλυκτα: ἀμύσακτα, ἀμίαντα, τὰ μὴ μιαίνοντα, ἃ οὐκ ἄν τις βδελυχθείη καὶ δυσχεράνειε. τραγικωτέρα δὲ ἡ λέξις. Αἰσχύλος Μυρμιδόσι (Μυρμιδόσι om. grammaticus Bekkeri)

Καὶ μὴν φιλῶ γε κἀβδέλυκτά μοι τάδε.

Codicis sui et Suidæ scripturam γὰρ ἀβδέλυκτ' ἐμοὶ correxit Bekkerus.

131

Aristophanes Ranar. v. 1295.

Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ, τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων,
ἰή,
κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;

ubi scholiasta, Τοῦτο μὲν ἀπὸ τῶν πρέσβεων πρὸς Ἀχιλλέα Αἰσχύλος πεποίηκεν. ἔστι δὲ ἐκ Μυρμιδόνων. προφέρει καὶ Εὐριπίδης εἰς γέλωτα ἄλλα ἐξ ἄλλων δραμάτων συναγαγών. διὸ καὶ ἀσαφῆ μίαν ἁρμονίαν οὐκ ἔχοντα. οὐκ ἄρα τὰ μὴ ξυνετὰ ζητητέον. Et ad v. 1297. προφέρει δὲ οὐκ ἐφεξῆς τὰ αὐτὰ μέλη αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἄλλο ἄλλοθεν, καὶ ἐπιλέγει τὸ ἰήκοπον, κυρίως ἐκείνων τῶν στίχων ὄν, τοῦ "Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ."

132

Aristophanes Ranar. v. 1447.

Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.

ubi scholiasta, Ἐκ Μυρμιδόνων. πεποίηκε γὰρ αὐτοὺς κυβεύοντας. ἔθος δὲ τοῖς κυβεύουσιν οὕτω λέγειν· β', δ', γ', ε'. τοῦτο δὲ λέγει ὁ Διόνυσος, δεικνὺς ὡς Αἰσχύλος νενίκηκε. Ex alius scholiastæ annotatione intelligitur alios hunc versum ex Euripidis Telepho, alios aliunde sumptum credidisse.

133

Aristophanes Ecclesiaz. v. 392.

Ἀντίλοχ', ἀποίμωξόν με τοῦ τριωβόλου
τὸν ζῶντα μᾶλλον· τἀμὰ γὰρ διοίχεται.

ubi scholiasta et Suidas in ἀποίμωξον, Παρὰ τὰ ἐξ Αἰσχύλου Μυρμιδόνων

Ἀντίλοχ', ἀποίμωξόν με τοῦ τεθνηκότος
τὸν ζῶντα μᾶλλον.

"Verba esse Achillis respondentis Antilocho, qui primus ei Patrocli interfecti nuntium attulerat, ut etiam ap. Homer. Il. Σ, 18. monuit Porson. ad Med. Eurip. v. 750." BUTLER.

134, 135

Athenæus XIII. p. 602 e. Παρὰ δὲ Σπαρτιάταις—πρὸ τῶν γάμων

ταῖς παρθένοις ὡς παιδικοῖς νόμος ἐστὶν ὁμιλεῖν. — *Αἰσχύλος Μυρμιδόσι*

Σέβας δὲ μηρῶν ἁγνὸν οὐκ ἐπῃδέσω,
ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων.

Plutarchus Moral. p. 751 c. *Πρόσλαβε δὲ τῷ Σόλωνι καὶ τὸν Αἰσχύλον λέγοντα "Σέβας δὲ μηρῶν οὐ κατῃδέσω, ὦ δυσχάριστε τῶν πικρῶν φιλημάτων."* Alterum versum attulit idem p. 61 a. Achillis ad Patrocli cadaver verba esse vidit Porsonus ad Medeam v. 750 et recte eo retulisse videtur versum ab Luciano vol. II. p. 457. allatum, *Στένων γοῦν Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον ἀταμιεύτῳ πάθει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπερράγη,*

Μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία.

ubi quod post *ὁμιλία* in libris additur *κολλίων* vel *καλλίω* nihil aliud esse videtur quam *κλαίων*. Et ita corrigebat etiam Dobræus in Appendice ad Aristoph. p. (129). Ad Achillis et Patrocli amorem in hac fabula descriptum spectat Athenæi locus XIII. p. 601 a. *Καὶ Αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητὴς καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας, ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον, ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν παίδων.* Plato in Convivio p. 180 a. *Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, ὃς ἦν καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων καὶ ἔτι ἀγένειος, ἔπειτα νεώτερος πολύ, ὥς φησιν Ὅμηρος.*

136

Scholiasta Aristoph. Avium v. 1256. *Τριέμβολον: πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον. μήποτε δὲ καὶ πλοίου τις ἦν κατασκευή. καὶ γὰρ δεκέμβολον Αἰσχύλος εἶπε τὴν τοῦ Νέστορος ναῦν ἐν Μυρμιδόσιν.*

137

Scholiasta Aristoph. Pacis v. 1177. *Ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών: ὡς φοινικᾶ πτερὰ ἔχοντα δηλοῖ. ὅτι τοῦ παρ' Αἰσχύλῳ πολλάκις κληθέντος ἱππαλεκτρυόνος, ὃν ἀεὶ κωμῳδοῦσιν, ἐν Μυρμιδόσι μέμνηται. Ἄλλως. ὁ Αἰσχύλος "ἀπὸ δ' αὖτε ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν στάζει κηρόθεν τῶν* (apud Bekker. *κηροθέντων*) *φαρμάκων πολὺς πόνος."* Quæ Hermannus p. 143. sic corrigit,

ἀπὸ δ' αὖτε ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν
στάζει, κριθέντων φαρμάκων πολὺς πόνος.

Aristophanes Avium v. 800. *κᾆστι νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.* ubi scholiasta, *Παρὰ τὰ γροφέντα ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου.* Aristophanes Ranar. v. 959. (940.)

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Νὴ τοὺς θεούς, ἐγὼ γοῦν
ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα
τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν τίς ἐστιν ὄρνις.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν, ὦ 'μαθέστατ', ἐνεγέγραπτο.
ubi schol. cod. Rav. ad v. 963. προείρηται (in scholiis ad Pacem vel Aves) ὅτι ἐκ τῶν Μυρμιδόνων ἐστὶν ἐπὶ νεὼς "ἐπὶ δ' αἰετὸς ξουθὸς ἱππαλεκτρυών."

138

Hesychius, Ἀγρέμονα: τὸν κάμακα, ἀπὸ τοῦ αἱρεῖν καὶ λαμβάνειν, ἤγουν ἀγρεύειν. ἢ λαμπάδα, ἢ δόρυ. Αἰσχύλος δὲ ἐν Μυρμιδόσιν ἀγρέμονα τὸν ἐπιμήνιον.

139

Hesychius, Κουράς: ἡ ἐν τοῖς ὀροφήμασι γραφὴ, ὀροφικὸς πίναξ. παρὰ δὲ Αἰσχύλῳ ἐν Μυρμιδόσιν ἀμφιβάλλει (ἀμφιβάλλεται Hermann. Opusc. vol. V. p. 145.) ἐγκουράδι. ἔστι δὲ ἐγκουρὰς ὀροφικὸς πίναξ. Idem, Ἐγκουράδες: τὰ ἐν τῷ προσώπῳ στίγματα· οἱ ἐν ταῖς ὀροφαῖς γραφικοὶ προσώπων (hoc vocabulum ex præcedente προσώπῳ ortum recte delet L. Dindorfius in Thesauro vol. III. p. 101.) πίνακες. ἔστι γὰρ κουρὰς ἡ κορυφὴ (ὀροφὴ Struvius in Supplementis Schneideri p. 117.) καὶ ὁ γραπτὸς πίναξ, ἐγκουρὰς δὲ γεγραμμένος. Αἰσχύλος Μυρμιδόσιν. Postrema Lobeckius Pathol. p. 451. sic corrigit, ἔστι γὰρ κουρὰς ἡ κορυφὴ καὶ ἐγκουρὰς ὁ ἐγγεγραμμένος. Quod de Æschylo dicit Hesychius, sic est intelligendum, dubitari utrum ἐγκουράδι an ἐν κουράδι scripserit poeta.

140

Scholiasta Aristoph. Avium v. 1420. Πτερῶν πτερῶν δεῖ: παρὰ τὸ Αἰσχύλου ἐκ Μυρμιδόνων "Ὅπλων ὅπλων δεῖ."

ΜΥΣΟΙ.

141

Strabo XIII. p. 616. Ῥεῖ δ' ἐκ τοῦ Τήμνου ποταμὸς Μύσιος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Κάϊκον ὑπὸ ταῖς πηγαῖς αὐτοῦ· ἀφ' οὗ δέχονταί τινες εἰπεῖν Αἰσχύλον κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐν Μυρμιδόσι (recte Panwius Μυσοῖς) προλόγου

Ἰὼ Κάϊκε Μύσιαί τ' ἐπιρροαί.

Macrobius Saturnal. V, 20. *Hoc in loco ad fidem sensui faciendam, quod uliginosa sint non tantum Gargara pro vicinia montis, sed et universa Mysiæ arva, adhiberi potest testis Æschylus,* Ἰὼ Κάϊκε Μύσιαί τ' ἐπιρροαί. Myrmidones, quam fabulam ab anapaestis incepisse supra vidimus, Strabo memoriæ errore nominasse videtur. Εἰσβολὴ de primo fabulæ versu dictum similiter ap. schol. Aristoph. Ran. 1. et Thesm. 1065.

142

Photius p. 344. et Suidas, Ὀργεῶνες:—ἤδη δὲ μεταφέροντες καὶ τοὺς ἱερέας οὕτω καλοῦσιν.—Αἰσχύλος ἐν Μυσοῖς, τὸν ἱερέα τοῦ Καΐκου προσαγορεύων,

Ποταμοῦ Καΐκου χαῖρε πρῶτος ὀργεών·
εὐχαῖς δὲ σώζοις δεσπότας παιωνίαις.

Apud Suidam est σώσεις—παιονίας. Ad hunc locum spectat etiam Harpocratio in ὀργεῶνες.

143

Stephanus Byzant. Οἶος: πολίχνιον Τεγέας. Αἰσχύλος Μυσοῖς.

144

Aristoteles de Poetic. c. 24. Ὥσπερ ἐν Ἠλέκτρᾳ οἱ Πύθια ἀπαγγέλλοντες ἢ ἐν Μυσοῖς ὁ ἄφωνος (Τήλεφος) ἐκ Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἥκων.

ΝΕΑΝΙΣΚΟΙ.

Fuit tetralogiæ Lycurgeæ: vide ad Lycurgum.

145

Athenæus XI. p. 503 c. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς καλεῖσθαί φησι ψυκτῆρας καὶ τοὺς ἀλσώδεις καὶ συσκίους τόπους τοὺς τοῖς θεοῖς ἀνειμένους, ἐν οἷς ἔστιν ἀναψῦξαι. Αἰσχύλος Νεανίσκοις

Σαύρας ὑποσκίοισιν ἐν ψυκτηρίοις.

Αὔρας Valckenarius ad Hippolytum p. 184 b.

146

Hesychius, Ἀρείφατον λῆμα: ἰσχυρὸν, ἀντὶ τοῦ Ἄρει ἐοικός. Αἰσχύλος Νεανίσκοις.

147

Hesychius, Ἀφοίβαντον: ἀκάθαρτον. Αἰσχύλος Νεανίσκοις.

148

" Nimis mirum est, quod apud Hesychium legitur, ὀκτώπας, ποταμός, nullo auctore nominato. Nam neque fluvium aliquem Octopam quisquam novit, nec, si illud adjectivum est, quid significet ea vox aut quomodo emendanda sit, ut fluvio conveniat, apparet. Omisit istam glossam Favorinus: habet autem Photius in loco aperte turbato, in quo hæ quattuor continuæ glossæ sunt scriptæ p. 326.: Ὀκτώπηχυς καὶ ὀκτώπους: Φιλήμων. Ὀκτώπαν ποταμόν: Αἰσχύλος διαπέπλευκε Νεανίσκοις. Ὀκτώπας: ἤτοι ὁ σκορπίος. Ὀκτώπους: ἢ ὁ μακρὸς ὀκτὼ ποδῶν. In his illud mihi facile concedetur, discerpta esse quæ cohærere debebant, idque etiam ordine verborum confuso: sed quo pacto emendanda sint vereor ut ad liquidum perduci possit nisi reperto alius scriptoris testimonio. Tria tamen in his glossis non dubia esse puto: primo aut hæc verba, Αἰσχύλος Νεανίσκοις, aut illa, ποταμὸν διαπέπλευκεν, vel ex margine, vel quod supra versum adscripta erant, locis non suis esse inserta; deinde ἤτοι—ἢ indicio esse, non quod vocabulum in capite glossæ posuerat Photius, sed illud, quod scriptoris ab eo commemorati est, explicari; postremo ὀκτώπαν et ὀκτώπας indocto librario deberi, qui quum in codice quem ante ocu-

los habebat scriptum videret ὀκτώπουν et ὀκτώπους, utrique autem voci supra appictum esse α, hoc α non, uti debebat, mediæ, sed ultimæ syllabæ correctionem esse crediderit. His positis emendatio quidem inveniri probabilis potest, sed incertum relinquitur, verba illa, ποταμὸν διαπέπλευκεν ὀκτάπους sintne Æschyli nomini an Philemonis adjicienda. Quoniam magis comœdiæ quam tragœdiæ convenire videntur, hunc fere in modum corrigendas esse Photii glossas arbitror: ὀκτώπηχυς καὶ ὀκτώπους. Αἰσχύλος Νεανίσκοις. Φιλήμων ὀκτάπουν·

ποταμὸν διαπέπλευκεν ὀκτάπους·

ἤτοι ὁ σκορπίος ὁ ὀκτώπους, ἢ ὁ μακρὸς ὀκτὼ ποδῶν. Caeterum qui hoc dixit, *fluvium tranatavit octipes*, scorpiumne an cancrum in mente habuerit, dubitare poterit, qui meminerit horum Nicandri verborum in Ther. 605.

σὺν δὲ καὶ ὀκταπόδην ποταμοῦ ἀποσυληθέντα
καρκίνον."

HERMANN. Opusc. vol. V. p. 26.

ΝΕΜΕΑ.

149

Nomen hujus fabulæ legitur in Catalogo. Ad eam haud dubie referendum quod scholiasta Pindari in præfatione Nemeorum de institutione istorum ludorum scripsit: ἄλλον δέ, ὧν ἐστὶ καὶ Αἰσχύλος, ἐπ' Ἀρχεμόρῳ τῷ Νεμέας παιδί. Monuit Hermannus Opusc. vol. VII. p. 205.

ΝΗΡΗΙΔΕΣ.

Hermanni dissertatio in Opusc. vol. V. p. 149.

Videtur secunda fuisse fabula trilogiæ de qua dictum ad Myrmidones.

150

Scholiasta Euripidis Phœniss. v. 219. (209. Matth.) Αἰσχύλος Νηρεΐσι

Δελφινοφόρον πόντου πεδίον
διαμειψάμεναι.

Sunt chori Nereidum verba. V. 2. libri δελφίνορον vel δελφήνηρον. Correxit Barnesius.

151

Scholiasta Pindari Nem. VI, 85. Δίκρουν γὰρ ὥστε δύο ἀκμὰς ἔχειν, καὶ μιᾷ βολῇ ὥστε δισσὰ τὰ τραύματα ἀπεργάζεσθαι. καὶ Αἰσχύλος ἐν Νηρεΐσι "κάμακος εἶσι κάμακος γλώσσημα διπλάσιον." Æschyli versus videtur fuisse

Κάμακος δ' εἶσι γλώσσημα διπλοῦν.

vel δικροῦν, quod conjecit Jacobs. in Diar. Halens. a. 1822. vol. I. p. 567.

152

Hesychius, Ἐναροφόρος: σκυλοφόρος. ἐναροκτάντας δὲ φθογγ. . .κότος ὑψοῦ τέλος ἀθανάτων ἀπολέψει (ἀπολείψει recte Musurus) Αἰσχύλος ἐν Νηρεΐσιν. οἱ ὑπομνηματισταὶ παρὰ τὸ (Odyss. X, 412.)

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι

ἵνα ᾖ ὁ νοῦς, ὁ δὲ ἐναροκτάντας θάνατόν (scr. θάνατος) μὴ (in μοι mutavit Musurus) ἐπικαυχώμενος τὸ ἐκ τῶν θεῶν τέλος ὑψοῦ ἀπολείψει, τὰ τῶν ἀθανάτων ὕψη, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἥξει. Eustathius p. 437, 20. Ἐκ τοῦ ἐναίρειν καὶ κτείνειν ἐναροκτάντας ὁ θάνατος. Verba corrupta, quæ inter ἐναροκτάντας δὲ et ὑψοῦ leguntur, ab nemine sunt probabiliter emendata.

153

Hesychius: Ἀθήρ· ἐπιδορατίς. Αἰσχύλος Νηρεΐσι (codex νηρεῖ). Grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 353, 15. Ἀθήρ· ἀκμὴ τοῦ ἠκονημένου σιδήρου, κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τοῦ ἀθέρος, ὅς ἐστι τοῦ ἀστάχυος. λέγεται δὲ καὶ ἡ ἐπιδορατὶς ἀθήρ.

NIOBH.

Dissertatio Hermanni in Opusc. vol. III. p. 37.

154

Æschyli Niobam memorat Aristophanes Ran. 912. quem locum apponemus ad Φρύγας ἢ Ἕκτορος λύτρα. Oeagrum, histrionem tragicum, qui Niobam egerit, idem in Vespis v. 579.

Κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων, οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν
ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας.

Scholiasta: Ὅτι τραγικὸς ὑποκριτὴς ὁ Οἴαγρος εἴρηται πρότερον· ὡς θαυμάζων δὲ αὐτὸν φησὶν ὅτι κἂν ἐκεῖνος ὁ μέγας καταδικοσθῇ· ἐκ τῆς Νιόβης δέ· καὶ γὰρ ὑπεκρίθη τὴν Νιόβην ἢ Σοφοκλέους ἢ Αἰσχύλου. Disertius scholiasta cod. Veneti in annot. ad v. 564. ed. meæ: Αἰσχύλου δὲ ἦν ὑποκριτής.

155

Strabo XII. p. 580. Αἰσχύλος δὲ συγχεῖ ἐν τῇ Νιόβῃ· φησὶ γὰρ ἐκείνη μνησθήσεσθαι τῶν περὶ Τάνταλον

Οἷς ἐν Ἰδαίῳ πάγῳ
Διὸς πατρῴου βωμός ἐστι.

καὶ πάλιν "Σίπυλον Ἰδαίαν ἀνὰ χθόνα." καὶ ὁ Τάνταλος λέγει

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεχ' ἡμερῶν ὁδὸν,
Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος
Ἴδης τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
ἔρπουσι μήλων πᾶν δ' ἐρεχθεῖ πέδον.

Primum locum attulit Plato de Republ. III. p. 391 e. Πᾶς γὰρ ἑαυτῷ

συγγνώμην ἕξει κακῷ ὄντι, πεισθεὶς ὡς ἄρα τοιαῦτα πράττουσί τε καὶ ἔπραττον καὶ

Οἱ θεῶν ἀγχίσποροι
οἱ Ζηνὸς ἐγγὺς, ὧν κατ' Ἰδαῖον πάγον
Διὸς πατρῴου βωμός ἐστ' ἐν αἰθέρι,
κοὔπω (libri καὶ οὔπω) σφιν ἐξίτηλον αἷμα δαιμόνων.

Lucianus vol. III. p. 501. *Μανίᾳ σώφρονι τῶν ψυχῶν, ὅσαι Ζηνὸς ἐγγὺς καὶ θεῶν ἀγχίσποροι, φησὶν ὁ τραγικός.* Plutarchus Moral. p. 603 a. *Τί γὰρ ἡ πλατεῖα χώρα πρὸς τὸν ἄλυπον βίον; οὐκ ἀκούεις τοῦ Ταντάλου λέγοντος ἐν τῇ τραγῳδίᾳ*

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεχ' ἡμερῶν ὁδὸν,
Βερέκυντα χῶρον.

(hæc verba attulit etiam p. 778 b.) *εἶτα μετ' ὀλίγον λέγοντος*

Οὐμὸς δὲ πότμος οὐρανῷ κυρῶν ἄνω
ἔραζε πίπτει καί με προσφωνεῖ τάδε,
γίγνωσκε τἀνθρώπεια μὴ σέβειν ἄγαν.

Ita enim Porsonus in Miscell. p. 212. librorum scripturam correxit *θυμὸς δέ ποθ' ἁμὸς οὐρανῷ—.* Nihil igitur in his versibus agendum superest quam ut postremus apud Strabonem versus emendetur, ubi δ' in duobus libris omissum, pro *ἐρεχθεῖ* autem in aliis scriptum *ὀρεχθεί, ἐρέχθει, ἐρέχθεον.* Infelices criticorum conjecturas v. ap. Hermann. p. 50.

156

Stobæus CXVIII, 1. *Αἰσχύλου Νιόβης*

Μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ,
οὔτ' ἄν τι θύων οὔτ' ἐπισπένδων ἄνοις,
οὐ βωμός ἐστιν οὐδὲ παιωνίζεται.
μόνου δὲ Πειθὼ δαιμόνων ἀποστατεῖ.

Primum versum affert Aristophanes Ranar. v. 1392. scholiasta Sophoclis Electr. v. 139. Suidas in *πάγκοινος*, scholiasta Euripidis Alcest. v. 56. tres primos versus scholiasta Homeri Iliad. I, 159. et Eustathius p. 744, 2. ubi v. 3. scriptum *οὐδ' ἔστι βωμός.* et v. 2. *λάβοις.* Apud Stobæum *ναοῖς*: unde Dobræus *ἄνοις.* Primo versui apud scholiastam Sophoclis et Suidam subjiciuntur verba *Μόνος οὐ δέχεται γλυκερᾶς μέρος ἐλπίδος*, quæ unde sumpta sint nescitur.

157

Aristophanes Avium v. 1246.

Ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
μέλαθρα μὲν αὐτοῦ καὶ δόμους Ἀμφίονος
καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς;

ubi scholiasta corrupte, Καὶ δόμους Ἀμφίονος: ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου. ἐξέρριπται δέ τ' Ἀμφίονος ἐκ μονῳδίας.

158

Hesychius, Ἐπώζειν: ἐπικαθῆσθαι τοῖς ᾠοῖς. Αἰσχύλος Νιόβῃ μεταφορικῶς.

Ἐφημένη τάφον
τέκνοις ἐπῳζε τοῖς τεθνηκόσιν.

"Ineptit grammaticus; nam matrem sepulcro filiorum defixam cum gallina ovis insidente comparare neque Æschylus neque alius poeta unquam potuit. Legendum ἐπῷζε, *lamentabatur*. Verbum ἐποίζω cognato δυσοίζω facile munitur." NAUCK. de Aristoph. Byz. p. 162. De Niobe sepulcro liberorum assidente vide quæ infra ad Phryges afferentur et scholiastam Promethei v. 433. Eustathium p. 1343, 62. 1940, 64. De quibus dixit Hermannus p. 42. 43.

159

Hephæstio p. 7. ed. Gaisf. ubi de correpta diphthongo agit, Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ.

Ἴστρος τοιαύτας παρθένους λοχεύεται.

Afferunt omisso fabulæ nomine Priscianus p. 562. (I. p. 47. Krehl.) et Eustathius p. 1665, 38. Apud Eustathium μνηστεύεται.

160

Plato de Republ. II. p. 380 a. Οὐδ' αὖ, ὡς Αἰσχύλος λέγει, ἐατέον ἀκούειν τοὺς νέους ὅτι

Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς,
ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

ἀλλ' ἐάν τις ποιῇ, ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα ἔνεστι τὰ τῆς Νιόβης πάθη —. Omisso poetæ et fabulæ nomine attulerunt Plutarchus Moral. p. 17 b. 1065 e. Stobæus II, 7.

161

Hesychius, Κάκαλα: τείχη. Αἰσχύλος Νιόβῃ. Photius p. 125, 4. Κάκαλον: τεῖχος.

162

Hesychius, Ἠμορίς: κενή, ἐστερημένη. Αἰσχύλος Νιόβῃ.

163

Scholiasta Euripidis Phœnissar. v. 159. Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν Κρεσφόντῃ φησὶ "Καὶ δὶς ἑπτ' αὐτῆς τέκνα Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν." ὁμοίως καὶ Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν δράματι Νιόβης (in Δράμασιν ἢ Νιόβῳ fragm. 272. p. 607.) ὁμοίως ζ' αὐτὰς λέγουσιν, εἶναι δὲ ἑπτὰ καὶ τοὺς ἄρρενας.

164

Philostratus p. 154. Ἀλλὰ σύ, ἔφη, Ἀπολλώνιε, σοφοῖς γὰρ πρὸς

σοφοὺς ἐπιτήδεια, τοῦ τε τάφου ἐπιμελήθητι καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Παλαμήδους ἀνάλαβε, φαύλως ἐρριμμένον. ubi Morellus in argumento capitis hæc verba posuit, "*Senarius iambicus ex Æschyli Nioba*, σοφοῖς * ἐστι γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια, *Prudentibus affinia inter se pleraque.*" Quæ non constat unde sumserit. Verba autem Græca eodem fere modo vertit vetus interpres Rinuccinus, *Est enim sapientibus viris erga sapientes affinitas quædam.* Quo indicio Hermannus Opusc. vol. III. p. 49. verba poetæ hæc fuisse conjecit in tetrametris trochaicis, Ὡς σοφοῖσι πρὸς σοφοὺς | ἐστὶ κηδεία. Quæ valde incerta quidem conjectura est, (v. Kayser. ad Philostr. de gymnast. p. 93.) digna tamen memoratu, quod ipsum illud vocabulum κηδεία ex Æschylo annotatum est ab grammatico codicis Barocciani 159. (apud Cramerum in Museo Philol. Cantabrig. vol. II. p. 114.) qui per ἐπιγάμβρευσις explicat.

ΞΑΝΤΡΙΑΙ.

Ad hanc fabulam Elmsleius ad Euripidis Bacchas p. 15. retulit Philostrati locum Imagin. I. p. 790. Αἱ δὲ ξαίνουσι τὸ θήραμα, μήτηρ ἐκείνη καὶ ἀδελφαὶ μητρὸς, αἱ μὲν ἀπορρηγνῦσαι τὰς χεῖρας, ἡ δὲ ἐπισπῶσα τὸν υἱὸν τῆς χοίτης.

165

Photius p. 326, 19. et Suidas, Ὀκτώπουν: Κρατῖνος Θρᾴτταις "Ὀκτώπουν ἀνεγείρεις" ἀντὶ τοῦ σκορπίον. παροιμία γὰρ, Σκορπίον ὀκτώπουν ἀνεγείρεις. ἐν δὲ ταῖς Αἰσχύλου Ξαντρίαις ἡ Λύσσα ἐπιθειάζουσα ταῖς Βάκχαις φησὶν

Ἐκ ποδῶν δ' ἄνω
ὑπέρχεται σπαραγμὸς εἰς ἄκρον κάρα
κέντημα γλώσσης, σκορπίου βέλος λέγω.

V. 3. γλώσσης] λύσσης Lobeckius ad Soph. Ajac. p. 103. ed. sec.

166

Etymol. M. p. 595, 40. ubi de femininis proparoxytonis ab masculinis oxytonis in ης agitur, οἷον ὑβριστὴς ὕβριστις, αἰχμητὴς αἴχμητις, βουλευτὴς βούλευτις, ultimi exemplum additur,

Τῶνδε βούλευτις πόνων

ἐν ταῖς Ξαντρίαις. omisso nomine poetæ.

167

Pollux X, 117. Τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ κάμακας εἴρηκεν ἐν Ξαντρίαις Αἰσχύλος

Κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι.

168

Æschylus Eumenid. v. 24.

Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ,

ἐξ οὔτε Βάκχαις ἐστρατήγησεν θεὸς,
λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταρράψας μόρον.

ubi scholiasta, Νῦν φησιν ἐν Παρνασῷ εἶναι τὰ κατὰ Πενθέα· ἐν δὲ ταῖς Ξαντρίαις ἐν Κιθαιρῶνι.

169

Galenus ad Hippocr. Epidem. vol. V. p. 455. ed. Bas. vol. IX. p. 385. Chart. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς — οὕτω καὶ Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις

Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται
οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητῴας κόρης.

Photius p. 409, 10. Πέμφιξ: πνοή. Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις ἐπὶ τῶν ἀκτίνων.

170

Apud Aristophanem in Ranis Æschylus inter Euripidis monodiarum particulas recitat v. 1385. Νύμφαι ὀρεσσίγονοι. ubi scholiasta, Ἐκ τῶν Ξαντριῶν Εὐριπίδου, φησὶν Ἀσκληπιάδης. εὗρε δὲ Ἀθήνησιν ἔν τινι τῶν διαθέντων (διασωθέντων αὐτογράφων Dobræus). Νύμφαι ὀρεσιγόνιαι (ὀρεσιγόνιοι codex Ven.) θεαῖσιν ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου ὑπὸ ποταμοῦ παισὶ βιοδώροις. ἔοικε δὲ τὸ ὅλον ἐπιτηδεύειν ἀνυπότακτα. ἄλλως οὐδὲ παρ' Αἰσχύλου ταῦτα ἥρμοζε λαμβάνεσθαι. Quibus Valckenarius in Diatribe p. 11. admovit Platonis locum de Republ. II. p. 381 d. (repetitum ab Eusebio Præp. Ev. XIII, 3. p. 645.) Μηδὲ Πρωτέως καὶ Θέτιδος καταψευδέσθω μηδεὶς μηδ' ἐν τραγῳδίαις μηδ' ἐν τοῖς ἄλλοις ποιήμασιν εἰσαγέτω Ἥραν ἠλλοιωμένην ὡς ἱέρειαν ἀγείρουσαν Ἰνάχου Ἀργείων ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις. cui nunc accessit Diogenes epistola quinta in Notices et Extraits des MSS. vol. V, 2. p. 241. Οἵτινες (tragici) Ἥραν τε τὴν Διὸς παράκοιτιν ἔφασαν τὴν ἱέρειαν μεταμορφωθεῖσαν τοιοῦτον βίου σχῆμα ἀναλαβεῖν, νύμφαις κρήναισιν (κρηναίαισιν Boissonadius) κυδραῖς θεαῖς ἀγείρουσαν Ἰνάχου Ἀργείαις ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις. Valde diversæ sunt criticorum de hoc fragmento opiniones, quas sciens prætereo. Solus partem veri vidit Valckenarius, qui quum Xantrias Euripidem scripsisse recte negasset, ex Æschyli fabula hos versus sumptos esse suspicatus est, hoc etiam usus argumento, quod Plato in vicinia illius loci similia Æschyli peccata plura notaverit, nullum Euripidis. De quo nunc omnis sublata dubitatio est restituto apud scholiastam Æschyli nomine ex codicibus. Bene igitur hæc Valckenarius, nisi quod neque ostendit quomodo Aristophanes Æschylum sua ipsius verba deridentem potuerit introducere, et ex optimis hexametris malos fecit versus, fortasse non facturus, si Diogenis loco uti potuisset, et gravissimum sententiæ suæ testem, ad quem alii non magis attenderunt, neglexit, Pausaniam, qui non

dubium est quin ad bunc ipsum Æschyli locum spectaverit VIII. 6, 6. Ὁ δὲ Ἴνοχος ἐφ' ὅσον μὲν πρόεισι κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν διὰ τοῦ ὄρους, τοῦτό ἐστιν Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσιν ὅρος τῆς χώρας· ἀποστρέψας δὲ ἐκ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ διὰ τῆς Ἀργείας ἤδη τὸ ἀπὸ τούτου κάτεισι, καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν Ἴναχον ἄλλοι τε καὶ Αἰσχύλος ποταμὸν καλοῦσιν Ἀργεῖον. Æschyli igitur versus fuerunt

Νύμφαις κρηναίαις κυδραῖσι θεαῖσιν ἀγείρω,
Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις.

Euripidis autem est Νύμφαι ὀρεσσίγονοι, cujus verba integra, fortasse ex Æscbyleis expressa, ab antiquo grammatico apposita nunc cum illis coaluerunt in scholio et corrupto et defecto. Ita etiam intelligitur quam originem mirum illud Νύμφαι ὀρεσιγόνιαι habeat, in quo syllabæ Νύμφαι ὀρεσιγόν. ad Euripidis, proxima ιαι θεαῖσιν ad Æscbyli locum pertinent. Junonis quæ partes in Æscbyli fabula fuerint nescitur.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Fuit secunda tetralogiæ Œdipodeæ fabula: v. ad Laii fragmenta. Quo minus dubitari potest quin argumentum idem fuerit quod Sopboclis Œdipi Regis. — De profanatis mysteriis fragm. 83.

171

Scholiasta Sopboclis Œdip. Tyrann. v. 733. Περὶ Δαυλίδα φησὶ τὴν σχιστὴν ὁδὸν, ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποτνίας οὕτως

Ἐπῇμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν.

Ad Œdipum retulerunt Valckenarius ad Phœniss. v. 38. aliique. V. Schneidewin. Philol. vol. III. p. 352. (ubi primum versum addito ἔπειτ' explet) et in Diariis Gotting. a. 1850. p. 176. seqq.

ΟΠΛΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

Videtur prima fuisse fabula trilogiæ, de qua diximus ad fragm. 77.

172

Scholiasta Sopboclis Ajacis v. 190. Αἰσχύλος ἐν Ὅπλων κρίσει

Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος,
τῆς σῆς λέγω τοι μητρὸς, ἥ σ' ἐγείνατο.

173

Stobæus XI, 8. Αἰσχύλου Ὅπλων κρίσεως

Ἁπλᾶ γάρ ἐστι τῆς ἀληθείας ἔπη.

174

Stobæus CXXI, 23. Αἰσχύλου ἐν Ὅπλων κρίσει

Τί γὰρ καλὸν ζῆν βίοτον ὃς λύπας φέρει;

βίοτον Stanleius. Libri βίον.

175

Aristophanes Acharn. v. 883. Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπᾴδων κορᾶν. ubi scholiasta, Ὁ στίχος ἀπὸ δράματος Αἰσχύλου Ὅπλων κρίσεως οὕτως ἐπιγεγραμμένου, ἐν ᾧ ἐπικαλεῖται τὰς Νηρηΐδας τις ἐξελθούσας πρὸς τὴν Θέτιν λέγων

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρήδων χοροῦ.

χοροῦ Valckenar. Anim. ad Ammon. p. 164. Legebatur χορόν. κορῶν Bentleius. In cod. Rav. est κορᾶν, ex versu Aristophanis.

176

Etymolog. Gudianum p. 567, 34. Χλίδοντα, χλίδην, σωρηδόν, δηλοῖ πλήθους ἔμφασιν. Αἰσχύλος ὅπλου κρίσει καὶ χερίδοντα, ἀντὶ τοῦ πληθύνοντα. Ea sic corrigenda videntur, Χλίδον καὶ χλῆδον, σωρόν. δηλοῖ πλήθους ἔμφασιν. Αἰσχύλος Ὅπλων κρίσει κεχληδότα, ἀντὶ τοῦ πληθύνοντα. HERMANN. Opusc. vol. VII. p. 365.

ΟΣΤΟΛΟΓΟΙ.

177

Photius p. 353, 15. Ὀστολόγοι: παρ' Ἐπιλύκῳ. καὶ δρᾶμα Αἰσχύλου Ὀστολόγοι.

178

Athenæus XV. p. 667 c. Καὶ Αἰσχύλος δ' ἐν Ὀστολόγοις ἀγκυλητοὺς λέγει κοττάβους διὰ τούτων

Εὐρύμαχος οὐκ ἄλλος οὐδὲν ἥσσονας
ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους ἐμοί.
ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος ἀεὶ τοὐμὸν κάρα,
τοῦ δ' ἀγκυλητοῦ κοσσάβιός ἐστι σκοπὸς
ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεὶρ ἐφίετο.

Plura in his corrupta. V. 3. dialectus postulat κόσσαβος.

179

Athenæus I. p. 17 c. Αἰσχύλος ἀπρεπῶς που παράγει μεθύοντας τοὺς Ἕλληνας, ὡς καὶ τὰς ἀμίδας ἀλλήλοις περικαταγνύναι. λέγει γοῦν

Ὅδ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
γελωτοποιόν, τὴν κάκοσμον οὐράνην,
ἔρριψεν οὐδ' ἥμαρτε. περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη
χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

Scholiasta Lycophronis v. 778. Παρ' Αἰσχύλῳ φαίνεταί τις τὸν Ὀδυσσέα τύψας ὀστράκῳ, οὐ μὴν παρ' Ὁμήρῳ. οὐράνην ex Æschylo memorant Pollux X, 44. anon. in Walzii Rhet. vol. VII. p. 735. gramm. in Crameri Anecd. Paris. vol. IV. p. 12, 14. Conf. Eustath. Opusc. p. 296, 51.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Ad Æschyli Palamedem ab Platone de Republ. VII. p. 522 d. respici putabat Butlerus. De Platonis loco dixit Aristides vol. II. p. 260.

180

Schol. Homeri Iliad. Δ, 319. ubi de aoristo ἔκταν agit, Αἰσχύλος Παλαμήδῃ

Τίνος κατέκτας ἕνεκα παῖδ' ἐμὸν βλάβης;

181

Athenæus I. p. 11 e. Ἔστι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων, ἐν οἷς ὁ Παλαμήδης πεποίηται λέγων

Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας
ἔταξα, σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα,
ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα.

unde sua duxit Eustathius p. 242, 22. 1358, 4. 1432, 5. 1791, 45. 1833, 4. V. 1. καὶ ταξιάρχας χἀκατοντάρχας στρατῷ Porsonus. Conf. Sophoclis fragm. 379. V. 3. τρίτα etiam schol. Homeri in Crameri Anecd. Paris. vol. III. p. 154, 7. τρία schol. Homeri Il. Α, 308. ap. Cramer. Anecd. Paris. vol. III. p. 7, 15. et Eustathius locis quattuor prioribus, quorum primo adjicit, ἢ μάλιστα τρίτα κατὰ τοὺς παλαιούς: omisit scholiasta Iliad. Β, 381. et Odyss. Β, 20. Ad hunc locum spectat Phrynichus Bekkeri p. 23, 23. τέσσαρας τροφὰς οἶδεν ὁ ποιητής· — ὁ δ' Αἰσχύλος τρεῖς οἶδεν, ἀφελὼν τὴν δειελινήν.

ΠΕΝΘΕΥΣ.

Scriptor argumenti Baccharum Euripidis, Ἡ μυθοποιία κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ.

182

Galenus loco supra ad fr. 169. indicato, Πέμφιξ—ἐπὶ δὲ τῆς ῥανίδος ὁ αὐτὸς—ἐν Πενθεῖ

Μηδ' αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς.

ΠΕΡΡΑΙΒΙΔΕΣ.

Περραιβίδες hanc fabulam inscriptam fuisse, non Περραιβοί, ostendi præfatione ad Athenæum I. p. IV.

183

Athenæus XI. p. 476 c. Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβοῖς τοὺς Περραιβοὺς παρίστησιν ἀντὶ ποτηρίων τοῖς κέρασι χρωμένους διὰ τούτων

Ἀργυρηλάτοις
κέρασι χρυσᾶ στόμια προσβεβλημένοις.

προβεβλημένοις epitome et Eustathius p. 917, 63.

184

Athenæus XI. p. 499 a. Αἰσχύλος ἐν Περραιβίσι

Ποῦ μοι τὰ πολλὰ δῶρα κἀκροθίνια;
ποῦ χρυσότευκτα κἀργυρᾶ σκυφώματα;

185

Hesychius, Ἀπαιόλη: ἀπάτη, ἀποστέρησις. Αἰσχύλος Περραιβίσιν (codex περρέβην). Eustathius p. 352, 33. ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος αἰόλλω καὶ ἀπαιόλη γίνεται ἡ ἀπάτη καὶ ἀποστέρησις. Αἰσχύλος

Τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπαιόλῃ.

αἰσχρῶς Butlerus.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ.

186

Etymol. M. p. 31, 5. Αἰδοιέστατος: ἰστέον ὅτι τὸ ἀρχέστατον, ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν Πηνελόπῃ, οἷον

Ἐγὼ γένος μέν εἰμι Κρὴς ἀρχέστατον,

καὶ τὸ αἰδοιέστατον καὶ ἀφθονέστατον ποιητικά εἰσι κατ' ἔθος Ἰώνων γινόμενα. Superlativum ἀρχέστατον, quem in ἀρχέστρατος mutari voluit Lobeck. Paralip. p. 81., ab substantivo ἀρχὸς derivat Nauckius de Aristoph. Byz. p. 46.

ΠΟΛΥΔΕΚΤΗΣ.

Memoratur hæc fabula in Catalogo.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΠΥΡΦΟΡΟΣ.

187

Pollux IX, 156. Ὁ δ' ἐμπρήσας τάχ' ἂν πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο κατ' Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα, οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα, τὸν μὲν τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναύπλιον. Πυρκαεὺς parum aptum Prometheo nomen: aptissimum πυρφόρος. Quamobrem vereor ne πυρκαεὺς ab Polluce per errorem, etiam infra X, 64. repetitum, dictus sit. Ita Josephus Τρικάρανον Theopompi Τριπολιτικὸν dixit, quum Dicæarchi hoc nomine liber menti obversaretur. Προμηθέα πυρφόρον recte dicunt catalogi fabularum scriptor, Gellius, scholiasta Promethei vincti v. 94. Τὸν μυριετῆ: ἐν γὰρ τῷ πυρφόρῳ τρεῖς μυριάδας φησὶ δεδέσθαι αὐτόν. cujus verbis Hermannus in Opusc. vol. IV. p. 257. adhibuit Hygini locum Poet. Astron. 2, 15. p. 456. *Prometheum autem in monte Scythiæ nomine Caucaso ferrea catena vinxit: quem alligatum ad triginta millia annorum Æschylus tragœdiarum scriptor ait.* Tetralogia ad quam Προμηθεὺς πυρφόρος, satyricum drama, pertinuit, indicata supra ad Glaucum Potniensem.

188

Gellius N. A. XIII, 18. "*Id quoque animadvertimus apud Æschylum*

ἐν τῷ πυρφόρῳ Προμηθεῖ, et apud Euripidem in tragœdia quæ inscripta est Ἰνὼ *eundem esse versum absque paucis syllabis. Æschylus sic*

Σιγῶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια.

Euripides autem sic " Σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές." Similem sententiam ex Æschylo affert scholiasta Aristidis vol. III. p. 501, 17. Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ

Πολλοῖς γάρ ἐστι κέρδος ἡ σιγὴ βροτῶν.

Quæ non leguntur in Prometheo vincto.

189

Pollux X, 64. Ὠμόλινον—Αἰσχύλου ἐν Προμηθεῖ πυρκαεῖ

Λινᾶ δὲ, πίσσα κώμολίνου μακροὶ τόνοι.

Scribebatur λίνα δέ. In cod. Paris. est λινάδες.

190

Plutarchus Moral. p. 86 f. Τοῦ δὲ σατύρου τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βουλομένου φιλῆσαι καὶ περιβαλεῖν (περιλαβεῖν Nauckius in Schneidew. Philol. vol. IV. p. 535. collato Xenoph. Symp. 9, 4. περιλαβὼν ἐφίλησεν αὐτόν) ὁ Προμηθεὺς,

Τράγος γένειον ἄρα πενθήσεις σύ γε.

καίει τὸν ἁψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει καὶ θερμότητα. Epiphanius vol. II. p. 108 D. Ἄλλος δὲ (Ζεὺς) ὁ τραγῳδὸς, ὁ καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καύσας· τάχα δὲ θεὸς ὢν ἐπελάθετο ὅτι δάκνει τὸ πῦρ, καὶ οὐκ εἶχε τὴν πρόγνωσιν τοῦ λέγοντος τράγῳ τῷ σατύρῳ εὑρόντι πρότερον τὸ πῦρ καὶ προσελθόντι (καὶ θέλοντι addit Meinekius in Schneidew. Philol. vol. III. p. 320.) φιλῆσαι, μὴ ἅψῃ, τράγε· ἁψάμενος γὰρ ἐμπρήσεις μου (scr. σου cum Meinekio) τὰ γένεια. Eustathius p. 415, 7. Ἥλιος ἀντὶ τοῦ ὦ Ἥλιε, ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ " Τράγος γένειον ἄρα πενθήσεις σύ γε" ἀντὶ τοῦ, ὦ τράγε πάνυ στερήσῃ γενείου, εἰ τὴν φλόγα φιλήσεις. Ad hanc fabulam alludere Auctorem ad Herenn. 4, 6. conjecit Meinekius sic scribentem: *Si Prometheus, cum mortalibus ignem dividere vellet, ipse a vicinis cum testa ambulans carbunculos corrogaret, non ridiculum videretur?* Præterea ad hanc fabulam fuerunt qui referrent fragmenta 303. 373.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΛΥΟΜΕΝΟΣ.

Hermanni dissertatio in Opusc. vol. IV. p. 253.

191

Arrianus in Periplo Ponti Euxini p. 19. Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ τὸν Φᾶσιν ὅρον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ποιεῖ. λέγουσι γοῦν αὐτῷ οἱ Τιτᾶνες πρὸς τὸν Προμηθέα ὅτι

Ἥκομεν — —
τοὺς σοὺς ἄθλους τούσδε, Προμηθεῦ,
δεσμοῦ τε πάθος τόδ' ἐποψόμενοι.

ἔπειτα καταλέγουσιν ὅσην χώραν ἐπῆλθον

τῇ μὲν δίδυμον χθονὸς Εὐρώπης
μέγαν ἠδ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν.

Minus integra hæc afferuntur in Periplo Ponti Euxini et Mæotidis paludis p. 1. Spectat ad hunc locum Procopius Histor. Goth. IV, 6. p. 336, 11.

192

Strabo I. p. 33. *Οὕτω τὰ μεσημβρινὰ πάντα Αἰθιοπίαν καλεῖσθαι τὰ πρὸς Ὠκεανῷ. μαρτυρεῖ δὲ τὰ τοιαῦτα. ὅ τε γὰρ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ τῷ λυομένῳ φησὶν οὕτω*

Φοινικόπεδόν τ' ἐρυθρᾶς ἱερὸν
χεῦμα θαλάσσης,
χαλκοκέραυνόν τε παρ' Ὠκεανῷ
λίμναν παντοτρόφον Αἰθιόπων,
ἵν' ὁ παντόπτας Ἥλιος ἀεὶ
χρῶτ' ἀθάνατον κάματόν θ' ἵππων
θερμαῖς ὕδατος
μαλακοῦ προχοαῖς ἀναπαύει.

V. 3. Obscurum est quid significet *χαλκοκέραυνον*. V. 4. *παντοτρόφον*] *πάντων τροφὸν* Lobeckius. V. 5. *παντόπτας* Tyrwhittus. Libri *παντεπόπτας*. V. 8. *προχοαῖς*] *τ* addunt codices.

193

Cicero Quæst. Tusc. II, 10. *Veniat Æschylus non poeta solum, sed etiam Pythagoreus: sic enim accepimus. Quomodo fert apud eum Prometheus dolorem, quem excipit ob furtum Lemnium,*

unde ignis cluet mortalibus clam
divisus: eum dictus Prometheus
clepsisse dolo, pœnasque Jovi
fato expendisse supremo.

Has igitur pœnas pendens affixus ad Caucasum hæc dicit

Titanum suboles, socia nostri sanguinis,
generata cælo, aspicite religatum asperis
vinctumque saxis: navem ut horrisono freto
noctem paventes timidi adnectunt navitæ;
Saturnius me sic infixit Juppiter,
Jovisque numen Mulcibri arcivit manus,
hos ille cuneos fabrica crudeli inserens
perrupit artus: qua miser sollertia
transverberatus castrum hoc Furiarum incolo.
jam tertio me quoque funesto die

tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus,
Jovis satelles pastu dilaniat fero.
tum jecore opimo farta et satiata affatim
clangorem fundit vastum, et sublime advolans
pinnata cauda nostrum adulat sanguinem.
quum vero adesum inflatu renovatum est jecur,
tum rursus tetros avida se ad pastus refert.
sic hunc custodem mæsti cruciatus alo,
qui me perenni vivum fœdat miseria.
namque, ut videtis, vinclis constrictus Jovis,
arcere nequeo diram volucrem a pectore.
sic me ipse viduus pestes excipio anxias,
amore mortis terminum anquirens mali:
sed longe a leto numine aspellor Jovis.
atque hæc vetusta sæclis glomerata horridis,
luctifica clades nostro infixa est corpori:
ex quo liquatæ solis ardore excidunt
guttæ, quæ saxa assidue instillant Caucasi.

Hæc ex Prometheo soluto Cicero vertit: quattuor quos præmisit versus anapæsticos ex Attii Philocteta sumpsit. Ad versum 11. Schuetzius probabiliter refert Hesychii locum fragm. 199.

194

Plutarchus Moral. p. 98 c. Νῦν δὲ οὐκ ἀπὸ τύχης οὐδὲ αὐτομάτως περιέσμεν αὐτῶν καὶ κρατοῦμεν, ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς, τουτέστιν ὁ λογισμὸς, αἴτιος

Ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονὰς
δοὺς ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα.

κατ' Αἰσχύλον. Libri ἀντίδωρα. Idem p. 964 f. Οὐ γὰρ ἀδικοῖσιν οἱ τὰ μὲν ἄμικτα καὶ βλαβερὰ κομιδῇ κολάζοντες καὶ ἀποκτιννύοντες, τὰ δὲ ἥμερα καὶ φιλάνθρωπα ποιούμενοι τιθασὰ καὶ συνεργὰ χρείας πρὸς ἣν ἕκαστον εὖ πέφυκεν, "Ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονὰς," ὧν ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς δοῦναι ἡμῖν φησιν "Ἀντίδουλα καὶ πόνων ἀνδέκτορα." Attulit etiam Porphyrius de abstin. III, 18. p. 257. ubi ἐκδέκτορα.

195

Galenus vol. V. p. 454. ed. Basil. vol. IX. p. 385. Charter. Δοκεῖ μὲν γὰρ αὐτὴν (τὴν πέμφιγα) ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς—λέγειν—Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε· καὶ πρώτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοὰς, ἵν' εὐλαβοῦ
βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
δυσχειμέρῳ πέμφιγι συστρέψας ἄφνω.—

ἐπὶ δὲ τῆς ῥανίδος ὁ αὐτός φησιν ἐν Προμηθεῖ

'Εξευλαβοῦ δὲ μή σε προσβάλῃ στόμα
πέμφιξ· πικροὶ γὰρ κοὺ διὰ ζόης ἀτμοί.

Προμηθέα δεσμώτην aut memoriæ errore nominat, aut exciderunt hi versus ex illa fabula. Vide Hermannum p. 274.

196

Strabo IV. p. 182, 183. Μεταξὺ τῆς Μασσαλίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ 'Ροδανοῦ πεδίον ἐστὶ τῆς θαλάττης διέχον εἰς ἑκατὸν σταδίους, τοσοῦτον δὲ τὸν διάμετρον, κυκλοτερὲς τὸ σχῆμα· καλεῖται δὲ λιθῶδες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. μεστὸν γάρ ἐστι λίθων χειροπληθῶν, ὑποπεφυκυῖαν ἐχόντων αὐτοῖς ἄγρωστιν· ἀφ' ἧς ἄφθονοι νομαὶ βοσκήμασίν εἰσιν, ἐν μέσῳ δ' ὕδατα καὶ ἁλυκίδες ἐνίστανται καὶ ἅλες. (Sequuntur Aristotelis et Posidonii sententiæ.) — τὸ μέντοι δυσαπολόγητον Αἰσχύλος καταμαθὼν ἢ παρ' ἄλλου παραλαβὼν εἰς μῦθον ἐξετόπισε. φησὶ γοῦν Προμηθεὺς παρ' αὐτῷ καθηγούμενος 'Ηρακλεῖ τῶν ὁδῶν τῶν ἀπὸ τοῦ Καυκάσου πρὸς τὰς 'Εσπερίδας

Ἥξεις δὲ Λιγύων εἰς ἀτάρβητον στρατὸν,
ἔνθ' οὐ μάχης, σάφ' οἶδα, καὶ θοῦρός περ ὢν,
μέμψει· πέπρωται γάρ σε καὶ βέλη λιπεῖν
ἐνταῦθ'· ἑλέσθαι δ' οὔτιν' ἐκ γαίας λίθον
ἕξεις, ἐπεὶ πᾶς χῶρός ἐστι μαλθακός.
ἰδὼν δ' ἀμηχανοῦντά σ' ὁ Ζεὺς οἰκτερεῖ,
νεφέλην δ' ὑποσχὼν νιφάδι γογγύλων πέτρων
ὑπόσκιον θήσει χθόν', οἷς ἔπειτα σὺ
βαλὼν διώσει ῥᾳδίως Λίγυν στρατόν.

Versus 1—3. attulit Dionysius Hal. Antiq. I, 41. ubi εὖ οἶδα scriptum. V. 7. ὑποσχὼν] ὑπερσχὼν Paleius. Tum libri στρογγύλων. Correxit Porsonus in Miscellaneis p. 212. et γογγύλων nunc enotatum ex cod. Mosquensi, in quo tamen ipso quoque στρογγύλων superscriptum est. Ad hunc locum spectat Hyginus Poet. Astron. II, 6. p. 437. et non nominato auctore Theo ad Arati Phæn. v. 75. V. 9. διώσει] Libri δῃώσει. Correxit Leopardus, nisi quod διώσεις scripsit.

197

Scholiasta Apollonii IV, 284. Τὸν Ἴστρον φησὶν ἐκ τῶν 'Υπερβορέων καταφέρεσθαι καὶ τῶν 'Ριπαίων ὀρῶν. οὕτω δὲ εἶπεν ἀκολουθῶν Αἰσχύλῳ ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ λέγοντι τοῦτο.

198

Stephanus Byzant. in Ἄβιοι. Αἰσχύλος τε Γαβίους διὰ τοῦ γ ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ

Ἔπειτα δ' ἥξει δῆμον ἐνδικώτατον
βροτῶν ἁπάντων καὶ φιλοξενώτατον,

Γαβίους, ἵν' οὔτ' ἄροτρον οὔτε γατόμος
τέμνει δίκελλ' ἄρουραν, ἀλλ' αὐτόσποροι
γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς.

V. 1. ἥξεις Stanleius. V. 2. βροτῶν addit Hermannus p. 273. Γαβίους ex Æschylo memorant scholiasta Homeri Iliad. N, 6. et Eustathius p. 916, 24.

199

Hesychius, Εἰσαφάσματα: εἰσπτήματα, ἀπὸ τοῦ εἰσαφιέναι. ἢ σπαράγματα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ λυομένῳ.

200

Eustathius p. 600, 43. Σχίσματα γάρ τινα καὶ θύσανοι, ὅθεν ἀριθύσανοι κατὰ Παυσανίαν Ἄρεος θύσανοι, οἱονεὶ ἀποσχίσματο, παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ. Hesychius, Ἀρθύσανοι: ἀποσχήματα καὶ ἀποβλαστήματα. Ἀριθύσανοι: ἡνίοχοι.

201

Plutarchus in vita Pompeii p. 619 b. Πρὸς δὲ Πομπήϊον ἔοικε τοῦτο παθεῖν ὁ Ῥωμαίων δῆμος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅπερ ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς πρὸς τὸν Ἡρακλέα, σωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ λέγων

Ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον.

202

Strabo I. p. 43. Ἡσιόδου δ' οὐκ ἄν τις αἰτιάσοιτο ἄγνοιαν—οὐδ' Αἰσχύλου κυνοκεφάλους καὶ στερνοφθάλμους καὶ μονομμάτους (ἱστοροῦντος). Eadem VII. p. 299. ubi additum ἐν τῷ Προμηθεῖ. Στερνοφθάλμους ex Æschylo memorat Tzetza in Crameri Anecd. Oxon. vol. III. p. 370, 8.

203

Strabo VII. p. 300. Καὶ Αἰσχύλος δ' ἐμφαίνει συνηγορῶν τῷ ποιητῇ, φήσας περὶ τῶν Σκυθῶν

Ἀλλ' ἱππάκης βρωτῆρες εὔνομοι Σκύθαι.

204

Athenæus XV. p. 674 d. Αἰσχύλος δ' ἐν τῷ λυομένῳ Προμηθεῖ σαφῶς φησιν ὅτι ἐπὶ τιμῇ τοῦ Προμηθέως τὸν στέφανον περιτίθεμεν τῇ κεφαλῇ, ἀντίποινα τοῦ ἐκείνου δεσμοῦ.

205

Plutarchus Moral. p. 757 d. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἕτερον θεὸν παρακαλεῖ μέλλων ἐπὶ τὸν ὄρνιν αἵρεσθαι τὸ τόξον, ὡς Αἰσχύλος φησὶν

Ἀγρεὺς δ' Ἀπόλλων ὀρθὸν ἰθύνοι βέλος.

206

Antiatticista Bekkeri I. p. 116, 7. Χερσά: τὰ μὴ γεωργούμενα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ. Dubium quam fabulam dicat.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

207

Relata hæc fabula in Catalogum. Licymnium histrionem tragicum, qui τοὺς Αἰσχύλου Προπομποὺς egerit, memorat Alciphro 3, 48. p. 382. Unum ex ea verbum debemus Hesychio, Δίπολοι· Αἰσχύλος διπλαῖ Προπομποῖς.

ΠΡΩΤΕΥΣ.

Pertinuit ad Oresteam: vide didascaliam Agamemnonis et schol. Aristoph. Ranar. v. 1155. Acta igitur est Olymp. LXXX, 2.

208

Athenæus IX. p. 394 a. Φάψ—Αἰσχύλου ἐν τῷ τραγικῷ (i. q. σατυρικῷ) Πρωτεῖ οὕτω μνημονεύοντος τοῦ ὄρνιθος

Σιτουμένην δύστηνον ἀθλίαν φάβα,
μέσακτα πλευρὰ πρὸς πτύοις πεπλεγμένην.

V. 2. μέσακτα Casaubonus parum probabiliter in μέσαν (debebat μέσην) τὰ mutavit. Adjectivo μέσακτος significatione propria utitur Æschylus Pers. 887.

209

Herodianus περὶ μονήρους λέξεως p. 35, 19. Γάρος Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ "Καὶ τὸν ἰχθύων γάρον." Omisso nomine fabulæ affertur ab Athenæo II. p. 67 c. Conf. Herodianum Piersoni p. 437.

210

Scholiasta Homeri Odyss. Δ, 366. Εἰδοθέη: ἀπὸ τῆς εἰδήσεως καὶ ἐπιστήμης τοῦ πατρὸς τὸ ὄνομα. καὶ Αἰσχύλος δὲ ἐν Πρωτεῖ Εἰδοθέαν αὐτὴν καλεῖ. Etymolog. Gudian. p. 316, 30. ex codice Parisino 2638. correctum, Κερδώ: ὑποκοριστικῶς, ὡς παρ' Αἰσχύλῳ ἡ Εἰδὼ καὶ Ὑψὼ ἀντὶ τοῦ Εἰδοθέα καὶ Ὑψιπύλη. Conf. Bekkeri Anecd. p. 857, 9. et schol. Aristoph. Eq. 1065.

211

Hesychius, Ἄελπτοι: δεινοὶ καὶ ἄαπτοι. Αἰσχύλος Πρωτεῖ.

212

Hesychius, Ἄμαλα: τὴν ναῦν, ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ. Corrupte Etymolog. M. p. 75, 22. Ἀμάδα τὴν ναῦν Αἰσχύλος.

213

Hesychius, Ἐπάσω: ἐκτήσω. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ.

ΣΑΛΑΜΙΝΙΑΙ.

Videtur hæc tertia fuisse fabula trilogiæ, de qua dictum ad fragm. 77.

214

Herodianus περὶ μονήρους λέξεως p. 36, 19. Οἱ μέντοι τραγικοὶ ἐπίσης ἐκτείνουσι τοῦ προκειμένου ὀνόματος (φᾶρος) τὸ ᾱ καὶ συστέλλουσιν, ὡς παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σαλαμινίαις

Εἴ μοι γένοιτο φᾶρος ἶσον οὐρανῷ.

Codex ἐν οὐρανῷ. Apud Herodianum περὶ διχρόνων in Crameri Anecd. Oxon. vol. III. p. 295, 13. ἐμοὶ est pro εἴ μοι. Ex eodem fonte Draco Straton. p. 35, 11. et grammaticus Hermanni p. 443.

215

Hesychius, Ἔκλογον; διήγησιν. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.

216

Hesychius, Κανθύλας: τὰς ἀνοιδήσεις. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.

217

Hesychius, Ἀναρροιβδεῖ: ἀναρροφεῖ. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις ἀντὶ τοῦ διαπνεῖ.

218

Hesychius, Ἀνήρης: ἀνδρώδης. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.

ΣΕΜΕΛΗ Η ΥΔΡΟΦΟΡΟΙ.

219

Hesychius, Ἀνταία: ἐναντία, ἱκέσιος. Αἰσχύλος Σεμέλῃ.

220

Hesychius, Ἄστερκτα: τὰ οὐ δυνάμενα κατασχεθῆναι. Αἰσχύλος Σεμέλῃ. Corrigunt Ἄστεκτα.

221

Hesychius, Ἀμφίδρομος: Αἰσχύλος Σεμέλῃ ἔπλασε δαίμονα καινὸν περὶ τὰ ἀμφιδρόμια, ὡς εἰ ἔλεγε τὸν γενέθλιον.

222

Scholiasta Homeri Iliad. Δ, 319. ubi de aoristo ἔκταν agit, Αἰσχύλος—ἐν Σεμέλῃ ἢ Ὑδροφόροις "Ζεὺς ὃς κατέκτα τοῦτον." Etym. Gud. p. 305, 31.: Τὸ δεύτερον ἔκτας, τὸ τρίτον ἔκτα, οἷον "Ζεὺς ὃς κατέκτα."

223

Schol. Apollon. Rhod. I, 636. Θυιάσιν ὠμοβόροις: Μαινάσιν. ἔνθεν καὶ τὴν Σεμέλην Θυώνην καλοῦσιν, ἐπειδὴ Αἰσχύλος ἔγκυον αὐτὴν παρεισήγαγεν οὖσαν καὶ ἐνθεαζομένην, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἐφαπτομένας τῆς γαστρὸς αὐτῆς ἐνθεαζομένας.

ΣΙΣΥΦΟΣ.

Sisyphus duplex fuit: alter Δραπέτης, quem memorat catalogi fabularum scriptor, alter Πετροκυλιστής, de quo infra.

224

Pollux X, 77. Ἔξεστι δὲ καὶ σκάφην ὀνομάσαι κατ' Αἰσχύλον [που σκάφην] εἰπόντα ἐν Σισύφῳ

Καὶ νίπτρα δὴ χρὴ θεοφόρων ποδῶν φέρειν.
λεοντοβάμων ποῦ σκάφη χαλκήλατος;

νίπτρα ex Æschylo memorat Pollux VII, 40.

225

Pollux X, 20. Σταθμοῦχος εἴρηται ἐν Αἰσχύλου Σισύφῳ

Σὺ δ' ὁ σταθμοῦχος ἐγκατιλλώψας ἄθρει.

Libri εὖ κατιλλώψας. ἐγκατιλλώψας dixit Eumen. 113.

226

Ælianus N. A. XII, 5. Ἔτι γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθον, ὥσπεροῦν Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ "Ἀλλ' ἀρουραῖός (τις addit Gronovius) ἐστι σμίνθος ὧς ὑπερφυής."

227

Erotianus p. 118. Διόπῳ: τῷ τῆς νηὸς ἐπιμελετῇ, παρὰ τὸ διοπτεύειν. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις, κειμένη—παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σισύφῳ Conf. fragm. 261.

228

Ἄμβωνες: vide fragm. 100.

229

Etymologicon Gudianum p. 227. Etym. MS. Paris. ap. Larcherum in Actis Academiæ Inscr. Parisinæ vol. 47. (sive in Sturzii Append. ad Orionem p. 213.) et Gaisford. p. 1161. et gramm. cod. Oxon. ap. Cramer. Anecd. Oxon. vol. 2. p. 443 Ζαγρεύς, ὁ μεγάλως ἀγρεύων, ὡς (ὦ Oxon.) πότνια γῆ Ζαγρεῦ τε θεῶν πανυπέρτατε πάντων, ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας ἔφη (πάντων—ἔφη om. Oxon.) τινὲς δὲ τὸν Ζαγρέα υἱὸν Ἅιδου φασὶν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Σκύφῳ (ἐν Σκύφῳ om. Oxon.) Ζαγρεῖ τε νῦν με (μοι Oxon.) καὶ πολυξένῳ χαίρειν. ἐν δὲ Αἰγυπτίοις (sic Cramerus post Larcherum. αἰγυπτί Oxon. αἰγύπτῳ Gud. et Paris.) οὕτως αὐτὸν διὰ (οὕτως α. δ. om. Oxon.) τὸν Πλούτωνα καλεῖ, τὸν ἀγραῖον, τὸν πολυξενώτατον διὰ τῶν κεκμηκότων. Quæ Hermannus in Actis Societ. liter. Saxon. vol. 1. p. 125. sic correxit, Ζ. ὁ. μ. ἀ. "Πότνια Γῆ—πάντων," ὡς ὁ τὴν Ἀ.—ὡς Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ

Ζαγρεῖ τε νῦν με καὶ πολυξένῳ πατρὶ
χαίρειν.

ἐν δὲ Αἰγυπτίοις οὕτως αὐτὸν τὸν Πλούτωνα καλεῖ. Tum aliud sequitur excerptum, ἐν δὲ Ἱκέτισι (147.) τὸν Δία,

Τὸν γάϊον,
τὸν πολυξενώτατον
Ζῆνα τῶν κεκμηκότων.

230

Etymologicon Gudianum p. 321. Κίκυς, ἡ δύναμις. Ἀπολλόδωρος ἰκμάς—καὶ Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ, καὶ θανόντων εἰσὶν οὐκ ἐνεστιγμάσει τὰ (hoc est οἷσιν οὐκ ἔνεστ' ἰκμάς· εἶτα,) σοὶ δ' οὐκ ἔνεστι κίκις οὐδ' αἱμόρρυτοι φλέβες θανόντων φησὶν ἀψύχοις. quæ in cod. Paris. 2631. ap. Cramer. Anecd. Paris. vol. 4. p. 35. sic scripta sunt—καὶ θανόντων εἰσὶν οὐκέτι ἰμάσι τὰ σοὶ δ' οὐκ ἔστι κίκυς οὐδὲ—ἀψύχων. Valde hæc perturbata, sed ut agnoscas tamen Æschyli verba

Καὶ τῶν θανόντων, οἷσιν οὐκ ἔνεστ' ἰκμάς.

Et altero loco,

Σοὶ δ' οὐκ ἔνεστι κῖκυς οὐδ' αἱμόρρυτοι
φλέβες.

ΣΙΣΥΦΟΣ ΠΕΤΡΟΚΥΛΙΣΤΗΣ.

De profanatis mysteriis fragm. 83.

231

Hesychius, Θώψεις: θωπεύσεις. Αἰσχύλος Σισύφῳ πετροκυλιστῇ.

232

Schol. Aristoph. Pacis v. 73. Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ

Αἰτναῖός ἐστι κάνθαρος βίᾳ πόνων (πονῶν?)

ΣΦΙΓΞ.

Fuit fabula satyrica, addita trilogiæ Œdipodeæ, de qua diximus ad Laium.

233

Athenæus XV. p. 674 d. post verba supra fragm. 204. apposita ita pergit, καίτοι ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Σφιγγὶ εἰπὼν

Τῷ δὲ ξένῳ γε στέφανος, ἀρχαῖον στέφος,
δεσμῶν ἄριστος, ἐκ Προμηθέως λόγου.

Libri στέφανον. Correxit Grotius.

234

Aristophanes Ranar. v. 1319.

Σφίγγα δυσαμεριᾶν πρύτανιν κύνα πέμπει.

ubi scholiasta, ταῦτα δὲ ἐκ Σφιγγὸς Αἰσχύλου.

235

Hesychius, Κνοῦς: ὁ ἐκ τοῦ ἄξονος ἦχος. λέγεται δὲ καὶ κνόη. καὶ ὁ τῶν ποδῶν ψόφος, ὡς Αἰσχύλος Σφιγγί.

ΤΗΛΕΦΟΣ.

236

Plato Phædon. p. 108 a. Ἔστι δὲ ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὡς ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος λέγει· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἁπλῆν οἶμόν φησιν εἰς Ἅιδου φέρειν.—

Clemens Alex. Strom. VI. p. 359. *Οὐκ ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Αἰσχύλου Τήλεφον νοεῖν ἁπλῆν οἶμον εἰς Ἅιδου φέρειν,*

Ὁδοὶ δὲ πολλαὶ κἀπάγουσ' ἁμαρτίας.

Dionysius Halic. Artis rhetor. VI, 5. vol. 5. p. 265. Reisk. *Μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ οἶμος, κατὰ τὸν Αἰσχύλον, εἰς Ἅιδου φέρουσα.*

237

Hesychius, *Ἀμφιδεξίοις χερσί: ταῖς τῶν τόξων, διὰ τὸ ἑκατέραν χεῖρα ἐνεργεῖν ἐν τῷ τοξεύειν. Αἰσχύλος Τηλέφῳ.*

Fragmentum ab Timachida ad hanc fabulam relatum vide ad fragm. 92.

ΤΟΞΟΤΙΔΕΣ.

De profanatis mysteriis fragm. 83.

238

Antigonus Carystius Hist. mirab. cap. 127. p. 174. *Τῶν δὲ θηλέων ζῴων τροπικώτερόν φησιν εἶναι πρὸς τὴν συνουσίαν ἵππον—. φαίνεται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἱστορικῶς τὸ τοιοῦτον οὕτως πως εἰρηκέναι πρὸς τὰς παρθένους ἐν ταῖς Τοξότισιν*

Ἄδων ταῖς ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
λέκτρων ἄστει μὴ βλεμμάτων ῥεπιβούλη.

καὶ διαλιπὼν προσέθηκεν

Οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
ὀφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη.
ἔχω δὲ τούτων θυμὸν ἱππογνώμονα.

V. 1. et 2. nondum emendati, nisi quod Salmasius recte *ῥέπει βολὴ* correxit. V. 3. supplendum *νέας γυναικὸς* ex Plutarchi Moral. p. 81 d. 767 b. qui hunc et sequentem versum sine fabulæ nomine attulit, et gramm. ap. Cramer. Anecd. Paris. vol. 1. p. 399: *Νέας μὲν γὰρ γυναικὸς, ὡς Αἰσχύλος φησὶν, οὔτι λανθάνει φλέγων ὀφθαλμὸς εἴτις ἀνδρὸς γεγευμένη.* V. 5. *ἔχω* Salmasius pro *ἔχων*. *θυμὸν ἱππογνώμονα* ex hoc versu sumpsit Etymolog. M. p. 209, 48. 474, 45.

239

Grammaticus Bekkeri p. 351, 4. ex Phrynicho, *Ἄθηρος ἡμέρα:— Αἰσχύλος ἐν Τοξότισι* (codex *τοξότησι*)—*ἐπὶ Ἀκταίωνος*

Οὔπω τις Ἀκταίων' ἄθηρος ἡμέρα
κενὸν πόνου πλουτοῦντ' ἔπεμψεν ἐς δόμους.

Æschylus *Ἀκτέων'* scripserat. De Actæone scholiasta Homeri Iliad. I, 593. *Ὁ δὲ Αἰσχύλος ἐπὶ τοῦ διαφθείρειν ψιλῶς τέταχε (τὸ ἀμαθύνειν) περὶ τοῦ Ἀκταίωνος λέγων*

Κύνες διημάθυνον ἄνδρα δεσπότην.

Pollux V, 47. *Τὰ μὲν δὴ τῶν Ἀκταίονος κυνῶν ὀνόματα κατὰ τὴν Αἰσχύλου*

δόξαν Κόραξ, Ἅρπυια, Χάρων, Λυκόττας. Sic Bekkerus ex cod. Paris. Vulgo Λυκιτᾶς.

240

Hesychius, Πεζοφόροις ζώμασιν: Αἰσχύλος Τοξότισιν, ὥσπερ πέζαν ἐχόντων τῶν χιτώνων, τινὲς δὲ ποδήρεσι. Πεζοφόρα ζώματα ex Æschylo memorat Pollux VII, 51. Apud Photium p. 405, 15. Πεζοφοροῦσιν· ἤτοι πέζαν ἐχόντων τῶν χιτώνων· ἢ τοῖς ποδήρεσιν.

[ΤΡΟΦΟΙ.
Vide ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΤΡΟΦΟΙ.]

ΥΨΙΠΥΛΗ.

Ὑψὼ pro Ὑψιπύλη dixit: vide ad fragm. 210.

241

Hesychius, Ἀποκορσωσαμέναις: ἀποκειραμέναις· κόρσας γὰρ τὰς τρίχας. Αἰσχύλος Ὑψιπύλῃ.

242

Scholiasta Apollonii I, 773. Αἰσχύλος δ' ἐν Ὑψιπύλῃ ἐν ὅπλοις φησὶν αὐτὰς (τὰς Λημνίας) ἐπελθούσας χειμαζομένοις τοῖς Ἀργοναύταις, μέχρις οὗ ὅρκον ἔλαβον παρ' αὐτῶν ἀποβᾶσι μιγήσεσθαι αὐταῖς. Λήμνιοι fabula Æschyli in Catalogo memoratur, quod fuerunt qui in Λήμνιαι mutarent. Cujusmodi errore in eodem Catalogo Σαλαμίνιοι scriptum pro Σαλαμίνιαι. Λημνίας scripserunt Sophocles et inter comicos Aristophanes, Nicocharis, Antiphanes et Diphilus, Ὑψιπύλην Euripides.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Dissertatio Hermanni in Opusc. vol. III. p. 113. De Æschyli, Sophoclis et Euripidis Philoctcta disputavit Dio Chrysostomus orat. LII. cujus verba emendavit Hermannus p. 113, 114.

243

Aristophanes Ranar. v. 1430.

Σπερχειὲ ποταμὲ βούνομοί τ' ἐπιστροφαί.

ubi scholiasta, Ἔστι δὲ ἐκ Φιλοκτήτου Αἰσχύλου.

244

Stobæus CXX, 12.

Ὦ Θάνατε Παιὰν, μή μ' ἀτιμάσῃς μολεῖν·
μόνος γὰρ εἶ σὺ τῶν ἀνηκέστων κακῶν
ἰατρὸς, ἄλγος δ' οὐδὲν ἅπτεται νεκροῦ.

Maximus Tyrius XIII. p. 241. Reisk. Ὦ πούς, ἀφήσω σε; ὁ Φιλοκτήτης λέγει· ἄνθρωπε ἄφες καὶ μὴ βόα μηδὲ λοιδοροῦ τοῖς φιλτάτοις μηδὲ ἐνόχλει τὴν Λημνίων γῆν· ὦ Θάνατε Παιάν. Respicit etiam Theodorus

Metoch. Miscellan. p. 347. Versu tertio utitur Plutarchus Moral. p. 109 f.

245

Suidas

Ἔνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος οὔτ' ἐκπλεῖν ἐᾷ,

ἐπὶ τῶν δυσχρήστοις παραπεσόντων τοῦτο λέγεται. φησὶ δὲ αὐτὸ παρ' Αἰσχύλῳ ὁ Φιλοκτήτης. Versus proverbialis apud Plutarchum Moral. p. 476 b. apud Diogenian. IV, 88. Apostolium VIII, 30. p. 94.

246

Aristoteles Poet. c. 22. Οἷον τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ἐν δὲ μόνον ὄνομα μεταθέντος ἀντὶ κυρίου εἰωθότος γλῶτταν, τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ εὐτελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἐποίησε

Φαγέδαιναν, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐσθίει τὸ θοινᾶται μετέθηκε. Scripserat igitur σάρκα θοινᾶται.

247

Athenæus IX. p. 394 a. Κἂν Φιλοκτήτῃ δὲ κατὰ γενικὴν κλίσιν φαβῶν εἴρηκεν (Αἰσχύλος).

248

Plutarchus Moral. p. 1087 f. Ἐκ δὲ τοῦ πόνου μάρτυς ὁ Αἰσχύλου Φιλοκτήτης ἱκανός.

Οὐ γὰρ ὁ δράκων (φησὶν) ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε
δεινὴν στομωτὸν ἔκφυσιν ποδὸς λαβών.

249

Scholiasta Homeri Odyss. Ξ, 12. Ὁ δὲ Κράτης τὴν τῶν δασυτάτων φυτῶν μελάνδρυόν φησιν, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησὶ Φιλοκτήτῃ

Κρεμάσασα τόξον πίτυος ἐκ μελανδρύου.

Apud Eustathium p. 1748, 57. est κρεμάσας. Hermannus p. 121. κρεμαστὰ τόξα.

250

Photius p. 326, 9. Ὀκόρνους: τοὺς πάρνοπας. Αἰσχύλος Φιλοκτήτῃ. Hesychius, Ὀκόρνους· τοὺς ἀττελέβους· καὶ τὰ ὀκριώδη οὕτω λέγουσιν.

ΦΙΝΕΥΣ.

251

Non memoratur hæc fabula in Catalogo. Unum ex ea fragmentum debemus Athenæo X. p. 421 f. Αἰσχύλος ἐν Φινεῖ

Καὶ ψευδόδειπνα πολλὰ μαργώσης γνάθου
ἐρρυσίαζον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ.

ΦΟΡΚΙΔΕΣ.

252

Athenæus IX. p. 402 b. Ἀσχέδωρον—· Αἰσχύλος ἐν Φορκίσι παρεικάζων τὸν Περσέα τῷ ἀγρίῳ συΐ φησιν

Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀσχέδωρος ὥς.

Attulit Eustathius p. 1872, 6. Grammaticus Bekkeri p. 457, 21. Ἀσχέδωρος: παρ' Αἰσχύλῳ ὁ ἐκ τῆς ἰδίας ἀλκῆς ἄσχετα δωρούμενος, οἷον βίαιος. Ἰταλιῶται τὸν σύαγρον ἀσχέδωρον καλοῦσιν.

253

Eratosthenes in Catasterismis c. 22. Περσεύς.—δοκεῖ δὲ καὶ ἅρπην παρ' Ἡφαίστου λαβεῖν ἐξ ἀδάμαντος, ὡς Αἰσχύλος ἐν Φορκίσι φησὶν ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητής. Eadem tradit Hyginus Poet. Astron. II, 12.

ΦΡΥΓΕΣ Η ΕΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ.

Hermanni Dissertatio in Opusc. vol. V. p. 156.

Videtur tertia fuisse fabula trilogiæ de qua dictum ad Myrmidones.

254

Scriptor vitæ Æschyli, Διὰ τὸ πλεονάζειν τῷ βάρει τῶν προσώπων κωμῳδεῖται παρὰ Ἀριστοφάνους. ἐν μὲν γὰρ τῇ Νιόβῃ ἕως τρίτης ἡμέρας (scribendum τρτίου μέρους, quod P. Victorius apud Spanhemium ad Aristopb. Ranar. v. 942. proposuit non ex conjectura, ut creditum est, sed ex codice Mediceo) ἐπικαθημένη τῷ τάφῳ τῶν παίδων οὐδὲν φθέγγεται ἐγκεκαλυμμένη. ἐν δὲ δὴ τοῖς Ἕκτορος λύτροις Ἀχιλλεὺς ὁμοίως ἐγκεκαλυμμένος οὐ φθέγγεται, πλὴν ἐν ἀρχαῖς ὀλίγα πρὸς Ἑρμῆν ἀμοιβαῖα. Aristophanes Ranar. v. 911.

Πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα τιν' ἂν καθῖσεν ἐγκαλύψας,
Ἀχιλλέα τιν' ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνὺς,
πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.

ubi schol. (ad v. 942. ed. Kust.) ὡς αὐτοῦ εἰσφέροντος ἐν δράμασί τινα κεκαλυμμένον. ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενός ἐστι καὶ οὐκ ἀποκρινόμενος παρ' Αἰσχύλῳ ἐν δράματι ἐπιγραφομένῳ Φρυξὶν ἢ Ἕκτορος λύτροις. οὐδὲν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. Ἄλλως. εἰκὸς τὸν ἐν τοῖς Φρυξὶν Ἀχιλλέα ἢ Ἕκτορος λύτροις, ἢ τὸν ἐν Μυρμιδόσιν (de hoc non cogitandum), ὃς μέχρι τριῶν ἡμερῶν (id Victorius haud dubie μερῶν erat scripturus) οὐδὲν φθέγγεται. Schol. ad Æschyli Prom. 435. σιωπῶσι γὰρ παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὰ πρόσωπα ἢ δι' αὐθαδίαν, ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους, ἢ διὰ συμφορὰν, ὡς ἡ Νιόβη παρ' Αἰσχύλῳ, ἢ διὰ περίσκεψιν, ὡς ὁ Ζεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ πρὸς τὴν τῆς Θέτιδος ἀπαίτησιν. Qui Sopboclem memoriæ errore pro Æschylo nominavit. Quod apud Stobæum VIII, 5. legitur Σοφοκλέους Φρυγῶν, additis quattuor versibus, fortasse ex Σ. Φρίξῳ corruptum.

255

Pollux VII, 91. Ἃ δὲ ποδεῖα Κριτίας καλεῖ, εἴτε πίλους αὐτὰ οἰητέον εἴτε περιειλήματα ποδῶν, ταῦτα πέλλυτρα καλεῖ ἐν Φρυξὶ (sic Bekkerus. φρυνὶ codex Paris. Vulgo Φοινίσσαις) Αἰσχύλος

Πέλλυτρ' ἔχουσιν εὐθέτοις ἐν ἀρβύλαις.

τὰ δὲ πέλλυτρα εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ αὖ τὰ ποδεῖα ταυτὸν ἦν ταῖς ἀναξυρίσιν, ἃς σκελέας ἔνιοι ὀνομάζουσι. Πέλλυτρα memorat idem X, 50. Sophoclem pro Æschylo nominans, ἃ δὲ ὑπεῖναι δεῖ ποδεῖα, πίλους, πέλλυτρα· οὕτω γὰρ τὰ ποδεῖα Σοφοκλῆς καλεῖ. Recte vero II, 196. καὶ ποδεῖα τοὺς περὶ τοῖς ποσὶ πίλους Κριτίας, ἅπερ Αἰσχύλος πέλλυτρα καλεῖ. In πελλυταί corruptum apud Hesychium.

256

Pollux VII, 131. Τῷ φορτηγῷ ἐπὶ τῶν τὰ φορτία ἀγόντων ἐμπόρων κέχρηται Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν ἢ Λύτροις

Ἀλλὰ ναυβάτην
φορτηγὸν, ὅστις ῥῶπον ἐξάγει χθονός.

257

Stobæus CXXV, 7. Αἰσχύλου Ἕκτορος

Καὶ τοὺς θανόντας εἰ θέλεις εὐεργετεῖν,
ὃ γοῦν κακουργεῖν ἀμφιδεξίως ἔχει
καὶ μήτε χαίρειν μήτε λυπεῖσθαι βροτούς.
ἡμῶν γε μέντοι Νέμεσίς ἐσθ' ὑπερτέρα
καὶ τοῦ θανόντος ἡ δίκη πράσσει κότον.

"Omittunt εἰ θέλεις codices A. B., iidemque deinde ὃ γοῦν pro τὸ γοῦν habent. In tertio versu Salmasius τῷ pro καί. Fragmentum hoc ita scribendum:

καὶ τοὺς θανόντας εἰ θέλεις εὐεργετεῖν,
εἴτ' οὖν κακουργεῖν, ἀμφιδεξίως ἔχει
τῷ μήτε χαίρειν μήτε λυπεῖσθαι φθιτούς."

HERMANN. l. c. p. 159.

258

Apud Stobæum IV, 21. lemma legitur Αἰσχύλος ἐν Φρυξί, præfixum versui hexametro qui non est Æschyli, cui duo potius versus illi sunt tribuendi qui inter 15. et 16. sine lemmate leguntur

Οὐ χρὴ ποδώκη τὸν τρόπον λίαν φορεῖν·
σφαλεὶς γὰρ οὐδεὶς εὖ βεβουλεῦσθαι δοκεῖ.

Quod vidit Hermannus l. c. p. 160. Adjectivo ποδώκης tribus aliis in locis usus est Æschylus. Qui vero apud Stobæum sequitur versus (16.) cui ipsi quoque Αἰσχύλου nomen præscriptum est,

Ἢ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων,

neque Æschyli est neque, ut opinor, alius tragici, sed comici potius, velut Menandri aut Philemonis.

259

Athenæus II. p. 51 c. Μόρα δὲ τὰ συκάμινα καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Φρυξὶν ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος

Ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

Ad hunc versum respiciunt Pollux VI, 46. Photius p. 275, 19. Eustathius p. 211, 17.

260

Schol. Euripidis Androm. v. 1. Ἔνιοι δὲ (sic Cobetus. Cod. Vat. ἐν ᾗ δέ. Vulgo ἔνθα.) καὶ τὴν Χρύσην καὶ τὴν Λυρνησὸν ἐν τῷ τῆς Θήβης πεδίῳ τάσσουσιν, ὡς ὁ Αἰσχύλος Λυρνησίδα προσαγορεύσας τὴν Ἀνδρομάχην ἐν τοῖς Φρυξίν· ἔνθα καὶ ξένως ἱστορεῖ Ἀνδραίμονος αὐτὴν λέγων

Ἀνδραίμονος γένεθλον * * Λυρνησίου,
ὅθενπερ Ἕκτωρ ἄλοχον ἤγαγεν φίλην.

V. 1. utrum ἦν exciderit an, quod Hermannus p. 161. proposuit, ὦ incertum manet. V. 2. ὅθενπερ Ἕκτωρ Bothius, quod in cod. Vaticano legitur, si quid ex Cobeti silentio colligendum. Vulgo ὅθεν παρ' Ἕκτορος. Hermannus ὅθενπερ Ἕκτωρ σ'. Adverbium ὅθεν ad Λυρνησόν refertur, quod latet in Λυρνησίου.

261

Hesychius, Ἀδίοπον, ἄναρχον καὶ ἀφύλακτον. Αἰσχύλος Φρυξί, δίοποι γὰρ οἱ τῆς νεὼς φύλακες. Eadem in Bekkeri Anecd. p. 344, 8. non nominato auctore. Eustathius p. 203, 11. ἐκ δὲ τούτου οὐ μόνον δίοποι οἱ ἄρχοντες, ὡς καὶ Αἰσχύλος δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ ἀδίοποι οἱ μὴ ἀρχόμενοι. ἀδίοπος γάρ φασιν ὁ ἄναρχος καὶ ἀφύλακτος, ἐπεὶ δίοποι οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ διέποντες. Conf. fragm. 227.

262

"Reddit Achilles Priamo corpus Hectoris pari pondere auri repensum. Scholiastes Ven. ad Iliad. X, 351. ad illud, οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι Δαρδανίδης Πρίαμος· ἡ διπλῆ, ὅτι ὑπερβολικῶς λέγει. ὁ δὲ Αἰσχύλος ἐπ' ἀληθείας ἀνθιστάμενον χρυσὸν πεποίηκε πρὸς τὸ Ἕκτορος σῶμα ἐν Φρυξίν. Schol. Townl. et Vict. ὁ μέντοι Αἰσχύλος Ἕκτορος λύτροις ἀληθὲς αὐτὸ ἐξεδέξατο. Eo pertinet, quod Hesychius habet: ἄροτον· τὸν ὁλκὸν τοῦ Ἕκτορος, ἢ τὸ ἀντίσταθμον. Αἰσχύλος Φρυξίν. Schowius, ex codice an per errorem, ἀροτόν. Interpretationum quas attulit Hesychius veram esse oportet priorem: neque enim fieri potuit ut pondus par diceretur ἄροτος." HERMANN. l. c. p. 161.

263

Hesychius, Διαπεφρούρηται βίος: Αἰσχύλος Φρυξίν. οἷον ἡ διὰ τοῦ βίου φρουρὰ (codex φθορὰ) συντετέλεσται· ἢ διελήλυθεν ὁ χρόνος.

264

Hesychius, Ἐπιστροφαί: διατριβαὶ, δίαιτοι. Αἰσχύλος Φρυξί. Hoc nomine sæpius usus est Æschylus: unde versus ab Eustathio p. 1484, 50. sine nomine poetæ allatus

Κίλιξ δὲ χώρα καὶ Σύρων ἐπιστροφαί

recte tribui videtur Æschylo. Corruptum Σηρῶν correxi ex Aristide vol. I. p. 239, 15. οὔτε Αἴγυπτος οὕτω πόρρω οὔτε Τυρρηνικὸν πέλαγος οὔτε Σύρων καὶ Κιλίκων, ποιητὴς ἂν εἴποι τις, ἐνστροφαί. cui vicissim ἐπιστροφαί restituendum ex Eustathio.

265

Hesychius, Ἀγαστό: ἃ ἄν τις ἀγάσαιτο, οἷον ἀρεστά. Αἰσχύλος Φρυξί. Codex φρά.

266

Hesychius, Τιτῆνοι: βασιλίδες (Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν addit Sopingius) ἢ Ἕκτορος Λύτροις. Corrupte infra Τιήνη· ἡ βασίλισσα.

267

Athenæus I. p. 21 f. Ἀριστοφάνης ποιεῖ αὐτὸν τὸν Αἰσχύλον λέγοντα "Τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματ' ἐποίουν." καὶ πάλιν "Τοὺς Φρύγας οἶδο θεωρῶν, | ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδ' ἦλθον τεθνεῶτο | πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντες." De his dixi ad Aristophanis fragmenta p. 514. Hermannus l. c. p. 156. "Patet hæc sic ab histrione acta esse, ut rideri gestus appareret, quibus saltantes fecisset Æschylus Phryges. Ii sunt autem Trojani."

268

Schol. Homeri Iliad. B. 862. Οἱ νεώτεροι τὴν Τροίαν καὶ τὴν Φρυγίαν τὴν αὐτὴν λέγουσιν, ὁ δὲ Ὅμηρος οὐχ οὕτως. Αἰσχύλος δὲ συνέχεεν. Eadem Eustathius p. 364, 42.

ΨΥΧΑΓΩΓΟΙ.

269

Phrynichus Bekkeri p. 73, 10. Ψυχαγωγός:—οἱ ἀρχοῖοι τοὺς τὰς ψυχὰς τῶν τεθνηκότων γοητείαις τισὶν ἄγοντας. τῆς αὐτῆς ἐννοίας καὶ τοῦ Αἰσχύλου τὸ δρᾶμα Ψυχαγωγός. Corrige Ψυχαγωγοί.

270

Scholiasta Homeri Odyss. Λ, 134. Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς

Ἐρωδιὸς γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος
ὄνθῳ σε πλήξει, νηδύος χειλώμασιν.
ἐκ τοῦδ' ἄκανθα ποντίου βοσκήματος
σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχορρυές.

Vide Valckenar. Diatrib. p. 286.

271

Aristophanes Ranar. v. 1297.

'Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν.

ubi scholiasta, ἐκ τῶν Αἰσχύλου Ψυχαγωγῶν.

272

Hesychius, Δρώπτειν: διακόπτειν, ἢ διασκοπεῖν. Αἰσχύλος Ψυχαγωγοῖς.

273

Pollux X, 10. Αὐτὸ μὲν γὰρ τοὔνομα τῆς σκευοθήκης εὕροις ἂν ἐν τοῖς Αἰσχύλου Ψυχαγωγοῖς

Καὶ σκευοθηκῶν ναυτικῶν τ' ἐρειπίων.

274

Photius p. 534, 1. Σταθερόν:—τινὲς καὶ ἐπὶ τοῦ στασίμου, ὡς Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς "Σταθεροῦ χεύματος." Apud Suidam χρήματος.

275

Schol. Apollon. III, 846. Ὅτι δὲ τὴν Δαῖραν Περσεφόνην καλοῦσι Τιμοσθένης ἐν τῷ Ἐξηγητικῷ συγκατατίθεται καὶ Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς ἐμφαίνει, τὴν Περσεφόνην ἐκδεχόμενος Δαῖραν. Conf. Eustathium p. 648, 40.

ΨΥΧΟΣΤΑΣΙΑ.

Hermanni dissertatio in Opusc. vol. VII. p. 343.

276

Plutarchus Moral. p. 16. F. exemplum eorum, quæ ab ipsis sint poetis conficta, allaturus ita scribit: οἷον ἐπὶ τοῦ Διὸς εἰρηκότος Ὁμήρου,

ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ·
ᾤχετο δ' εἰς Ἀΐδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων,

τραγῳδίαν ὁ Αἰσχύλος ὅλην τῷ μύθῳ περιέθηκεν, ἐπιγράψας Ψυχοστασίαν, καὶ παραστήσας ταῖς πλάστιγξι τοῦ Διὸς ἔνθεν μὲν τὴν Θέτιν, ἔνθεν δὲ τὴν Ἠῶ, δεομένας ὑπὲρ τῶν υἱέων μαχομένων. τοῦτο δὲ παντὶ δῆλον ὅτι μυθοποίημα καὶ πλάσμα πρὸς ἡδονὴν ἢ ἔκπληξιν ἀκροατοῦ γέγονε. Scholiasta Venetus ad Iliad. Θ, 70. ὅτι τὰς θανατηφόρους μοίρας λέγει. ὁ δὲ Αἰσχύλος νομίσας λέγεσθαι τὰς ψυχὰς, ἐποίησε τὴν Ψυχοστασίαν, ἐν ᾗ ἐστὶν ὁ Ζεὺς ἱστὰς ἐν τῷ ζυγῷ τὴν τοῦ Μέμνονος καὶ Ἀχιλλέως ψυχήν. Et ibidem Porphyrius: πρὸς Αἰσχύλον Ψυχοστασίαν γράψαντα. Eustathius ad eumdem locum p. 699, 30. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι Αἰσχύλος ἐνταῦθα κῆρας οὐ τὰς εἰς θάνατον μοίρας, ἀλλὰ ψυχὰς νοήσας, ἐποίησεν αὐτὸς Ψυχοστασίαν, ἐν ᾗ ὁ Ζεὺς ἵστησιν ἐν ζυγῷ τὴν τοῦ Μέμνονος καὶ τοῦ Ἀχιλλέως ψυχήν. Scholiastes ad X, 210. κῆρας τὰς μοίρας λέγει, οὐ τὰς ψυχὰς, ὡς ἐξεδέξατο φαύλως Αἰσχύλος. Et Eustathius p. 1266, 37. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ἐκ τούτου τοῦ χωρίου πεπλάσθαι, ὡς καὶ αὐτὸ προεδηλώθη, τὴν Ψυχοστασίαν τῷ Αἰσχύλῳ, κῆρε νοήσαντι τὰς ψυχὰς, ὡς καθόλου τοῦ Διὸς ψυχὰς ἱστῶντος. Pollux IV, 130. Ἀπὸ δὲ τοῦ θεολογείου ὄντος ὑπὲρ τὴν σκηνὴν ἐν ὕψει

ἐπιφαίνονται θεοί, ὡς ὁ Ζεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐν Ψυχοστασίᾳ. ἡ δὲ γέρανος μηχάνημά τί ἐστιν ἐκ μετεώρου καταφερόμενον ἐφ' ἁρπαγῇ σώματος, ᾧ κέχρηται ἡ Ἠὼς ἁρπάζουσα τὸ σῶμα τοῦ Μέμνονος.

277

Hesychius, Ἀνηκίδοτοι: ἄνευ ἀκίδος. Αἰσχύλος Ψυχοστασίᾳ. Grammaticus Bekkeri p. 402, 25. Ἀνηκίδωτοι: ἄνευ ἀκίδος. Quæ vera scriptura est. Arcadius p. 82, 24. ἀνακίδωτος (sic codex Havn.: Parisini ἀνακινδίμευτος), ἄνευ ἀκίδος. Simplex ἀκιδωτός memorat grammaticus Bekkeri p. 371, 24.

278

Hesychius, Αὐριβάτας: Αἰσχύλος τὸ αὖρι ἐπὶ τοῦ ταχέως τίθησι. καὶ ὁ αὐτὸς Ψυχοστασίᾳ οὕτως φησὶ τὸ ὄνομα ταχυβήλων (ταχυβήμων Salmasius). Conf. Bekkeri Anecdota p. 464, 8,

279

Strabo XV. p. 728. Λέγονται δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σούσιοι. φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὴν μητέρα Μέμνονος Κισσίαν. Ad Ψυχοστασίαν refert Butlerus.

ΩΡΕΙΘΥΙΑ.

280

Longinus περὶ ὕψους c. III.

* * *

καὶ μὴ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας.
εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον,
μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμάρροον
στέγην πυρώσω καὶ κατανθρακώσομαι.
νῦν δ' οὐ κέκραγά πω τὸ γενναῖον μέλος.

οὐ τραγικὰ ἔτι ταῦτα, ἀλλὰ παρατράγῳδα, αἱ πλεκτάναι καὶ τὸ πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν καὶ τὸ τὸν Βορέαν αὐλητὴν ποιεῖν καὶ τὰ ἄλλα ἑξῆς Joannes Siceliota apud Ruhnken. ad h. l. (ap. Walzium vol. VI. p. 225.) Φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ (Æschyli) ἐν τῷ τῆς Ὠρειθυίας δράματι, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσῶν ὁ Βορέας κυκᾷ τὴν θάλασσαν· οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνήμης τὰ ἰαμβεῖα, ἐπιλαθόμενος. διὸ καὶ Σοφοκλῆς (οὐ add. Ruhnk.) μιμεῖται. λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κα' τῶν φιλολόγων. V. 1. μὴ addidit Tollius. V. 2. Non opus Dobræi conjectura (Adversar. vol. I. p. 31.) δόμων pro μόνον. V. 3. De forma soluta χειμάρροον dixi ad fragm. 304.

ΑΔΗΛΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ.

281

Plato de Republica II. p. 383 a. Πολλὰ ἄρα Ὁμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα τοῦτο οὐκ ἐπαινεσόμεθα τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι, οὐδ' Αἰσχύλου, ὅταν φῇ ἡ Θέτις τὸν Ἀπόλλω ἐν ταῖς αὐτῆς γάμοις ᾄδοντα ἐνδατεῖσθαι τὰς ἑὰς εὐπαιδίας

νόσων τ' ἀπείρους καὶ μακραίωνας βίους,
ξύμπαντά τ' εἰπὼν θεοφιλεῖς ἐμὰς τύχας
παιᾶν' ἐπευφήμησεν εὐθυμῶν ἐμέ.
κἀγὼ τὸ Φοίβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα
ἤλπιζον εἶναι, μαντικῇ βρύον τέχνῃ,
ὁ δ' αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρὼν,
αὐτὸς τάδ' εἰπὼν, αὐτός ἐστιν ὁ κτανὼν
τὸν παῖδα τὸν ἐμόν.

Repetivit hæc ex Platone Eusebius Præp. Evang. XIII, 3. p. 647. ubi perperam scriptum v. 2. καὶ μακραίωνος βίον, v. 3. in libris pluribus ἐπιών, v. 4. παιών vel παιῶν'. Versus 5—9. attulit etiam Athenagoras in legat. pro Christ. p. 22. B. (90. ed. Ox.), versus 7. 8. autem Plutarchus Mor. p. 16. e. ubi pro θοίνῃ legitur δαιτὶ et διαίτῃ, et, qui eos Sophocli tribuit, Phoebammon in Walzii Rhet. vol. 8. p. 518. ubi scriptum ἐν γάμοις.

282

Stobæus Eclog. Phys. I, 4. vol. I. p. 118. Heeren. (p. 9. Canter.) Αἰσχύλου

Δράσαντι γάρ τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

Legebatur γάρ τοι. Correxit Nauckius in Schneidew. Philol. vol. IV. p. 535. ex versu Sophoclis (fragm. 216.) τὸν δρῶντα γάρ τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται, quem in mente habuit, ut videtur, scholiasta Pindari Nem. IV, 51. (ad verba poetæ ῥέζοντά τι καὶ παθεῖν ἔοικεν), Παρὰ τοῦτο ὁ τραγικὸς, Τὸν δρῶντά πού τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται. Arrian. Anab. VI, 13, 5. τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ ἰαμβείου ὅτι τῷ τι δρῶντι καὶ παθεῖν ἐστιν ὀφειλόμενον.

283

Theophilus ad Autolycum II, 54. p. 256. ed. Wolf. Καὶ ὅτι μέλλει ἡ τοῦ θεοῦ κρίσις γίνεσθαι καὶ τὰ κακὰ τοὺς πονηροὺς αἰφνιδίως καταλαμβάνειν καὶ τοῦτο Αἰσχύλος ἐσήμανε λέγων

Τό τοι κακὸν ποδῶκες ἔρχεται βροτοῖς
καὶ τἀμπλάκημα τῷ περῶντι τὴν θέμιν.

Affert Stobæus l. c. p. 118., omisso nomine poetæ.

284

Ὁρᾷς δίκην ἄναυδον οὐχ ὁρωμένην
εὕδοντι καὶ στείχοντι καὶ καθημένῳ·
ἑξῆς δ' ὀπηδεῖ δόχμιον, ἄλλοθ' ὕστερον.
οὐδ' ἐγκαλύπτει νὺξ κακῶς εἰργασμένα,
ὅ τι ἂν ποιῇς, νόμιζ' ὁρᾶν θεούς τινα.

Affert hos versus, in quibus plura sunt minime Æschylea, Theophilus ibidem et omisso nomine poetæ Stobæus l. c. p. 120. V. 4. οὐδ'

ἐγκαλύπτει] apud Stobæum *οὐδὲν καλύπτει*. V. 5. qui alius poetæ esse videtur, apud Theophilum sic scriptus in libris editis, *ὅ τι δ' ἂν ποιεῖς νόμιζ' ὁρᾶν θεούς τινας*, sed in codd. *ὅ τι ἂν ποιῇς δεινὸν νόμιζε ὁρᾶν τινα*. Apud Stobæum *ὅ τι δ' ἂν ποιῇς ἀεὶ νόμιζ' ὁρᾶν τινα*.

285

Stobæus Eclog. phys. II. 8, 10. vol. II. p. 340. *Αἰσχύλου*

Κοινὸν τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.

286

Stobæus Florileg. III, 1.

[*Ἃ δεῖ παρὼν φρόντιζε, μὴ παρὼν ἀπῇς.*]

Ὁ χρήσιμ' εἰδὼς, οὐχ ὁ πόλλ' εἰδὼς, σοφός.

Priorem versum, qui non est Æschyli, omittit codex optimus.

287

Stobæus IX, 23. scholiasta Homeri Iliad. B, 114. Eustathius p. 188, 44.

Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός.

Attulit etiam Sextus in Fabricii Biblioth. vol. XII. p. 626. addito alio Æschyli versu

Ψευδῶν δὲ καιρὸν ἔσθ' ὅπου τιμᾷ θεός.

288

Stobæus XVIII, 13.

Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.

289

Stobæus XX, 13.

Ὀργῆς ματαίας εἰσὶν αἴτιοι λόγοι.

Ex Promethei v. 378. *Ὀργῆς νοσούσης* (correxi *ζεούσης*) *εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι* detortus putatur.

290

Stobæus XXVII, 2.

Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνήρ.

291

Stobæus XXIX, 21.

Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.

Euripidi tribuit Trincavelli editio et Apostolius XIX, 98. Fortasse excidit Æschyli Persarum versus 742. *Ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις αὐτὸς, χὼ θεὸς ξυλλαμβάνει.*

292

Stobæus XXIX, 24.

Καλὸν δὲ καὶ γέροντα μανθάνειν σοφά.

293

Stobæus XXXIV, 5.

Πρὸ τῶν τοιούτων χρὴ λόγων δάκνειν στόμα.

294

Stobæus XLV, 14.

Κακοὶ γὰρ εὖ πράσσοντες οὐκ ἀνασχετοί.

295

Stobæus XCVIII, 49.

Τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ' ἐφ' ἡμέραν φρονεῖ
καὶ πιστὸν οὐδὲν μᾶλλον ἢ καπνοῦ σκιά.

V. 1. ἐφ' ἡμέραν] Legebatur ἐφήμερα.

296

Stobæus CXV, 10.

Γῆρας γὰρ ἥβης ἐστὶν ἐνδικώτερον.

297

Athenæus VII. p. 303 c. Μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου καὶ Αἰσχύλος λέγων

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν μύδρους
ὃς ἀστενακτὶ θυννὸς ὣς ἠνέσχετο
ἄναυδος.

καὶ ἀλλαχοῦ

Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

ὡς τοῦ θύννου τῷ σκαιῷ ὀφθαλμῷ οὐ βλέποντος. Versum postremum afferunt Ælianus de N. A. IX, 42. Plutarchus Moral. p. 979 e. Apostolius Proverb. X, 38.

298

Athenæus XI. p. 491 a.

Αἱ δ' ἑπτ' Ἄτλαντος παῖδες ὠνομασμέναι
πατρὸς μέγιστον ἆθλον οὐρανοστεγῆ
κλαίεσκον, ἔνθα νυκτέρων φαντασμάτων
ἔχουσι μορφὰς ἄπτεροι Πελειάδες.

ἀπτέρους αὐτὰς εἴρηκε διὰ τὴν πρὸς τὰς ὄρνεις ὁμωνυμίαν. Ad Heliades refert Hermannus in Opusc. vol. III. p. 141.

299

Eusebius Præp. Evang. XIII, 3. (?)

Ἀλλ' οὔτε πολλὰ τραύματ' ἐν στέρνοις λαβὼν
θνήσκει τις, εἰ μὴ τέρμα συντρέχοι βίου,
οὔτ' ἐν στέγῃ τις ἥμενος παρ' ἑστίᾳ
φεύγει τι μᾶλλον τὸν πεπρωμένον μόρον.

300

Clemens Alexandr. Strom. VI. p. 620.

Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα
καὶ τὸν κακῶς πράσσοντα καὶ τοῦτον μένειν.

Priorem versum affert Stobæus XXXIX, 14. Sophocli tributum.

301

Plutarchus Moral. p. 106 c.

Ὡς οὐ δικαίως θάνατον ἔχθουσιν βροτοί,
ὅσπερ μέγιστον ῥῦμα τῶν πολλῶν κακῶν.

302

Plutarchus in vita Demetrii c. 35. p. 905 d. Διὸ καί φασιν αὐτὸν ἐν ταῖς χείροσι μεταβολαῖς πρὸς τὴν τύχην ἀναφθέγγεσθαι τὸ Αἰσχύλειον, σύ τοί μ' ἔφυσας (libri alii με φυσᾷς, ut scriptum est apud Plut. Mor. p. 827 E.), σύ με καταίθειν δοκεῖς. Ad postrema verba Sintenis has annotavit librorum varietates " σύ με καταίθειν δοκεῖς P. D. et Moral. l. c. σύ μοι καταίθειν δοκεῖς B. C. fueratque in A., sed correctum σύ με καταίθειν δοκεῖς. Vulgo σύ με καταίθειν μοι δοκεῖς, quod est in cod. 1679." Aptam sententiam præbet Grotii conjectura,

Σύ τοί μ' ἔφυσας, σύ με καταφθιεῖν δοκεῖς.

303

Ælian. de N. A. XII, 8. Ζῷόν ἐστιν ὁ πυραύστης, ὁπεροῦν χαίρει μεν τῇ λαμπηδόνι τοῦ πυρὸς καὶ προσπέταται τοῖς λύχνοις ἐν ἀκμαζούσῃ ἔτι τῇ φλογὶ, καὶ δοκεῖ τι λήψεσθαι, ἐμπεσὼν δὲ ὑπὸ ῥύμης εἶτα μέντοι καταπέφλεκται. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰσχύλος ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς λέγων

Δέδοικα μῶρον κάρτα πυραύστου μόρον.

Attulerunt Suidas in πυραύστου, Zenobius V, 79. Apostolius XX, 65.

304

Scriptor dissertationis de Nilo, quæ primum edita ab H. Stephano libro secundo Athenæi subjecta est p. 165. ed. nostræ, Αἰσχύλος

Γένος μὲν αἰνεῖν ἐκμαθὼν ἐπίσταμαι
Αἰθιοπίδος γῆς, Νεῖλος ἔνθ' ἑπτάρροος
γαῖαν κυλίνδει πνευμάτων ἐπομβρίᾳ,
ἐν δ' ἥλιος πυρωπὸς ἐκλάμψας χθονὶ
τήκει πετραίαν χιόνα· πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Αἴγυπτος ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη
φερέσβιον Δήμητρος ἀντέλλει στάχυν.

V. 2. correxi librorum scripturam ἔνθα Νεῖλος ἑπτάρρους. Non tam indoctus fuit Æschylus ut ἔνθα Νεῖλος ἑπτάρους scriberet, quod quibusdam placuit—quemadmodum Πηνειὸς βαθύρους ab scriptore carminis Sibyllini 5, 134. et similia ab aliis inferiorum temporum poetis dicta sunt—cum in promptu esset Νεῖλος ἔνθ' ἑπτάρροος. Πλατύρρους Νεῖλος est in Prometheo v. 852., sed soluta similis adjectivi forma utitur fragm. 280. μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμάρροον. V. 3. ἐπομβρίᾳ cod. Paris. ἐπομβρίαις Steph. V. 4. ἐν δ' ἥλιος πυρωπὸς Hermannus Opusc. vol. 7. p. 349. Legebatur ἐν ᾗ πυρωπὸς ἥλιος. Apud Stephanum ἐν ᾗ πυρωτὸν μηνὸς ἐκλάμψαν φλόγα. V. 5. 6. inverso ordine

apud Stephanum. V. 5. πετραίαν] πετραίην Steph. V. 7. ἀντέλλει] ἀγγέλλει Steph.

In eadem fabula fortasse lectum fuit quod ex Æschylo refert Aristides vol. 2. p. 345, 12. εἰ μὴ κατ' Αἰσχύλον ὡς ἀληθῶς ἐξ αἰθέρος τις αὐτὸ (τὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ) κατάπαλτον φέρεσθαι θείη.

305

Aristoteles H. A. IX, 49. Μεταβάλλει δὲ καὶ ὁ ἔποψ τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἰδέαν, ὥσπερ ὁ Αἰσχύλος πεποίηκεν ἐν τοῖσδε

Τοῦτον δ' ἐπόπτην ἔποπα τῶν αὑτοῦ κακῶν
πεποικίλωκε κἀποδηλώσας ἔχει
θρασὺν πετραῖον ὄρνιν ἐν παντευχίᾳ,
ὃς ἦρι μὲν φαίνοντι διαπάλλει πτερὸν
κίρκου λεπάργου. δύο γὰρ οὖν μορφὰς φανεῖ
παιδός τε χαὐτοῦ νηδύος μιᾶς ἄπο,
νέας δ' ὀπώρας ἡνίκ' ἂν ξανθῇ στάχυς,
στικτή νιν αὖθις ἀμφινωμήσει πτέρυξ.
ἀεὶ δὲ μίσει τῶνδ' ἀπ' ἄλλον εἰς τόπον
δρυμοὺς ἐρήμους ἢ πάγους ἀποικιεῖ.

V. 9. corruptus. Libri alii ἀπάλλου, ἀσπάλλον, ἀπαλῶν. V. 10. Libri ἀποικίσει.

306

Clemens Alexandr. Strom. IV. p. 494.

Τῷ πονοῦντι δ' ἐκ θεῶν
ὀφείλεται τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος.

307

Clemens Alexandr. Strom. V. p. 558.

'Αλλ' ἔστι κἀμοὶ κλῇς ἐπὶ γλώσσῃ φύλαξ.

308

Plutarchus Moral. p. 950 e. Τὸ γὰρ ὕδωρ ὁ μὲν Αἰσχύλος εἰ καὶ τραγικῶς, ἀλλ' ἀληθῶς εἶπε "Παῦ' ὕδωρ δίκην πυρός."

309

Aristides II. p. 292. Μὴ μὲν οὖν ἔμοιγε κατ' Αἰσχύλον μήτε παρασπιστὴς μήτ' ἐγγὺς εἴη ὅστις μὴ φίλος τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μηδὲ τιμᾷ τὰ πρέποντα.

310

Plutarchus Moral. p. 36 c.

Θάρσει· πόνου γὰρ ἄκρον οὐκ ἔχει χρόνον.

311

Scholiasta Homeri Iliad. Π, 542.

Ὅπου γὰρ ἰσχὺς συζυγοῦσι καὶ δίκη,
ποία ξυνωρὶς τῶνδε καρτερωτέρα;

312

Scholiasta Aristoph. Nubium v. 1128. et schol. Theocriti 15, 48.

Δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι.

Non nominato auctore afferunt Stephanus Byz. in Αἴγυπτος, Suidas in δεινοὶ, Zenobius III, 37. Diogenianus IV, 35. schol. Aristid. vol. 3. p. 553. Eustath. ad Dionys. Per. 232.

313

Scholiasta Aristoph. Nubium v. 1367. Μυρρίνης γὰρ κλάδον κατέχοντες ᾖδον τὰ Αἰσχύλου, ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης. παρὰ τὸ Αἰσχύλου, οὕνεκ' ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια.

314

Scholiasta Homeri Il. Z, 239. et Eustathius, p. 641, 59.

Οὔτε δῆμος οὔτ' ἔτης ἀνήρ.

Sic in inscriptione Elea apud Boeckhium Corp. Inscr. vol. I. p. 26. αἴτε Fέτας (i. e. ἔτας cum digammo) αἴτε τελέστα αἴτε δᾶμος ἐντ'.

315

Eustathius p. 1484, 48. Αἰθίοπα γοῦν φωνὴν Αἰσχύλος λέγει, καὶ,

Πότερα γυνή τις Αἰθίοψ φανήσεται;

316

Eustathius p. 1625, 43.

Λεοντοχόρταν βούβαλιν νεαίρετον.

Legebatur νεαίτερον. νεαίρετος dixit in Agam. 1063. 1065.

317

Eustathius p. 1923, 61. Αἰσχύλος "Ὡς λέγει γέρον γράμμα."

318

Athenæus II. p. 67 f. Παρ' Αἰσχύλῳ " Διαβρέχεις τάρτύματα."

319

Athenæus III. p. 99 b. Αἰσχύλος τὸν Ἅιδην ἀγησίλαον εἶπε.

320

Athenæus XIV. p. 632 c.

Εἶτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν.

Versus corruptus.

321

Athenæus IX. p. 375 d. Αἰσχύλος φησὶν

Ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον
τόνδ' ἐν ῥοθοῦντι κριβάνῳ θήσω. τί γὰρ
ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτερον;

καὶ πάλιν

Λευκὸς, τί δ' οὐχί; καὶ καλῶς ἡφευμένος
ὁ χοῖρος. ἕψου, μηδὲ λυπηθῇς πυρί.

καὶ ἔτι,

Θύσας δὲ χοῖρον τόνδε τῆς αὐτῆς ὑὸς,
ἣ πολλά μ' ἐν δόμοισιν εἴργασται κακὰ
δονοῦσα καὶ τρέπουσα τύρβ' ἄνω κάτω.

322

Athenæus XII. p. 528 c. Τοὺς δὲ Κουρῆτας Φύλορχος διὰ τῆς ἑνδεκάτης τῶν ἱστοριῶν Αἰσχύλον ἱστορεῖν διὰ τὴν τρυφὴν τυχεῖν τῆς προσηγορίας·

Χλιδῶν τε πλόκαμος ὥστε παρθένοις ἁβραῖς·
ὅθεν καλεῖν Κουρῆτα λαὸν ἤνεσαν.

παρθένου ἁβρᾶς epitome et Eustathius p. 1292, 55.

323

Athenæus XIII. p. 573 b. Καταλέξω δέ σοι, Ἰωνικήν τινα ῥῆσιν ἐκτείνας κατὰ τὸν Αἰσχύλον περὶ ἑτοιρῶν—.

324

Strabo VI. p. 258. Ὠνομάσθη δὲ Ῥήγιον εἴθ', ὥς φησιν Αἰσχύλος, διὰ τὸ συμβὰν πάθος τῇ χώρᾳ τούτῃ· ἀπορραγῆναι γὰρ ἀπὸ τῆς ἠπείρου τὴν Σικελίαν ὑπὸ σεισμῶν ἄλλοι τε κἀκεῖνος εἴρηκεν "Ἀφ' οὗ δὴ Ῥήγιον κικλήσκεται."

325

Strabo VIII. p. 341. Καὶ Αἰσχύλος

Κύπρου Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον.

Ex Strabone Eustathius p. 305, 34.

326

Strabo VIII. p. 387. Τῶν δὲ λοιπῶν πόλεων τῶν Ἀχαϊκῶν εἴτε μερίδων Ῥύπες μὲν οὐκ οἰκοῦνται· τὴν δὲ χώραν Ῥυπίδο καλουμένην ἔσχον Αἰγιεῖς καὶ Φαρεῖς. καὶ Αἰσχύλος δὲ λέγει που

Βοῦράν θ' ἱεράν τε καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

Casaubonus Ἱεράν τε Βοῦραν καὶ—Photius p. 492, 10. Ῥύπες: τῶν Ὠλενίων Ἀχαιῶν. οὕτως Αἰσχύλος.

327

Strabo IX. p. 393. Αἰσχύλος εἴρηκεν

Αἴγινα δ' αὕτη πρὸς νότου κεῖται πνοάς.

328

Aristophanes apud Pollucem VI, 80. ex Æschylo

Ὀξυγλύκειάν τἄρα κοκκιεῖς ῥόαν.

329

Scholiasta Pindari Nem. X, 31.

Ἥρα τελεία, Ζηνὸς εὐναία δάμαρ.

330

Harpocratio s. v. Μαλακίζομεν· Δημοσθένης θ' Φιλιππικῶν φησὶ "μένομεν καὶ μαλακιζόμεθα." ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκίομεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρρον φρίττειν. Αἰσχύλος,

Ἔλα, δίωκ' ἀκμῆτι μαλκίων ποδί.

Libri ἐλαδίω (vel ἐλλαδίῳ) κεκμῆτι. Correxit Hermannus Opusc. vol. 7. p. 194.

331

Pollux VII, 78.

Σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασι.

Ibid. 36. Σπάθη, ὅθεν καὶ τὸ σπαθᾶν καὶ τὸ ἀσπάθητος χλαῖνα παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ "σπαθητοῖς ὑφάσμασι."

332

Pollux VII, 167. Αἰσχύλος δ' ἂν ἐοίκοι τὰ βαλανεῖα λουτήρια λέγειν

Λοῦταί γε μὲν δὴ λουτρὸν αὖ τὸ δεύτερον.
Ἀλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λουτηρίων.

Alter versus aperte Æschyli est: prior, cujus vera scriptura codicibus debetur, (nam vulgo λοῦταί γε μὴν λουτήριον) ad præcedentia Pollucis verba pertinet, sive Æschyli sive alius est. αὖ τὸ Bekkerus pro αὐτό. Ad Glaucum Pontium hæc refert Hermannus Opusc. vol. II. p. 69.

333

Etymolog. M. p. 149. extr.

Τοσαῦτα, κῆρυξ, ἐξ ἐμοῦ διάρτασον.

Hesychius, Διάρτασον· διάστειλον.

334

Etymolog. M. p. 271, 18.—Οἱ δέ φασι σπιδέος, πολλοῦ καὶ μακροῦ. καὶ γὰρ Αἰσχύλος πολλάκις οὕτως ἔχειν τὴν λέξιν τίθεται· οἷον "Σπίδιον μῆκος ὁδοῦ." Σπίδιον πεδίον ex Æschylo Eustathius p. 882, 58.

335

Etymolog. M. p. 450, 36. Θίς:—καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ θηλυκῶς παρὰ Αἰσχύλῳ "Θινὸς ἐμβολὰς ἁλός." His nec significatio nec genus probatur.

336

Etymolog. M. p. 537, 47.—Καὶ νεοκρᾶτας σπονδὰς Αἰσχύλοστὰ ς νεωστὶ ἐγχυθείσας.

337

Plato de Republ. VIII. p. 563 b. Οὐκοῦν κατ' Αἰσχύλον, ἔφη, ἐροῦμεν ὅ τι νῦν ἦλθ' ἐπὶ στόμα. Hoc Æschyli dicto utuntur Plutarchus Moral. p. 763 b. Themistius p. 52 b.

338

Etymolog. M. p. 490, 11. Ὁ δὲ Αἰσχύλος τὰ δόλια πάντα καλεῖ

κάπηλα "Κάπηλα προσφέρων τεχνήματα." Eadem Suidas in κάπηλος. et grammaticus in Crameri Anecd. Oxon. vol. 2. p. 456, 5. apud quem προσφέροντοι vitiose, ut in Etym. Gud. p. 298, 8.

339

Grammaticus in Crameri Anecd. Oxon. vol. 4. p. 315, 25. Ἰστέον ὅτι παρ' Αἰσχύλῳ τὴν προσῳδίαν εὑρίσκομεν κειμένην ἐπὶ τῆς προσφωνήσεως, οὐ τῆς μετ' ὀργάνου φωνῆς,

Οὔτοι μ' ἄπειρον τῆσδε τῆς προσῳδίας.

Codex οὔτι.

340

Eustathius p. 1183, 18. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπιτήδειος ἐδόκει πρὸς καθαρμὸν ὁ σῦς, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος ἐν τῷ

Πρὶν ἂν παλαγμοῖς αἵματος χοιροκτόνου
αὐτός σε χράνῃ Ζεὺς καταστάξας χεροῖν.

παλαγμοῖς] σταλαγμοῖς Nauckius.

341

Eustathius p. 1157, 33. Αἰσχύλος δέ φησι καὶ τὴν τάφρον αὐλῶνα, ἔνθα καὶ φιμοὺς λέγει αὐλωτοὺς, διὰ τὸ κώδωνας, φησὶ, προσῆφθαι αὐτοῖς, οἷς ἐμφυσῶντες οἱ ἵπποι ὡς φωνὴν σάλπιγγος προΐεντο. γράφει οὖν οὕτως

Ὃς εἶχε πώλους τέσσαρας ζυγηφόρους
φιμοῖσιν αὐλωτοῖσιν ἐστομωμένας.

Ad Glaucum Potniensem refert Hermannus Opusc. vol. II. p. 64. Conf. Hesych. in αὐλωτοὶ φιμοί.

342

Schol. Aristoph. Equitum v. 361. Σχελίδας: βοὸς πλευρά. ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρικὰ, ὡς Αἰσχύλος.

343

Schol. Aristoph. Acharn. v. 75. Ὦ Κραναὰ πόλις: τοῦτο τέτριπται ὑπὸ τῶν παλαιῶν. καὶ Αἰσχύλος γὰρ καὶ Σοφοκλῆς ἐχρήσαντο τῇ λέξει.

344

Τὸ ψιλῆς ψιλῆτος παρ' Αἰσχύλῳ memorant scholiasta Homeri Iliad. E, 9. et Eustathius p. 515, 11.

345

Eustathius p. 706, 50. Αἰσχύλος φησὶν "Ἐν διρρυμίᾳ πῶλοι."

346

Eustathius p. 1538, 50. Στόμις παρ' Αἰσχύλῳ ὁ ὥσπερ στόματι ἀντερείδων χαλινοῖς (ἵππος). Pollux II, 100. στόμιν (libri στόμα vel ἄστομον) δὲ εἶπεν Αἰσχύλος τὸν τραχὺν (ἵππον).

347

Eustathius Opusc. p. 355, 28. ed. Tafel.: Ἐν μετοπώρῳ γὰρ οὐ

μόνον καινὸν, ἐὰν, ὡς ἡ προοιμία, ἄνθος ἀναφυῇ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν κατ' Αἰσχύλον ἀρτίδροπος ὀπώρα νεάζουσα τρυγηθῇ. Sed fortasse respicit ad Sept. adv. Theb. v. 333.

348

Μυχθίζειν ex Æschylo affert Eustathius p. 440, 25. 1695, 49. *ἀναμυχθίζει* est in Prometheo v. 743.

349

Stephanus Byz. *Αἴνηθος: ὄρος. Αἰσχύλος.*

350

Tzetzes ad Lycophr. v. 1247. *Θέοινος ὁ Διόνυσος, ὡς θεὸς οἴνου εὑρετὴς, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησὶ*

Πάτερ Θέοινε, Μαινάδων ζευκτήριε.

Ad hunc versum spectat Harpocratio in *Θεοίνια.*

351

Grammaticus codicis Barocciani in Museo philol. Cantabrig. vol. 2. p. 114. *Βαρεώτερος· ἀπὸ τῆς γενικῆς εἶπον βαρέως βορεώτερος, σπανίως μέντοι· καὶ ἔτι Αἰσχύλος μειζονώτερος, ὑπερτερώτερός τε καὶ χερειότερος καὶ ῥηΐτερος καὶ πλειότερος,* etc. Iisdem fere verbis Maximus Planudes in Bachmanni Anecd. 2. p. 75, 14. ubi, *καὶ τὸ μεῖζον, μειζότερον, καὶ μειζονώτερον Αἰσχύλος, καὶ τὸ ὑπέρτερον ὑπερτερώτερον,* etc.

352

Pollux VI, 40. *Παμπόνηρος δὲ ὁ παρὰ τῷ Μυρτίλῳ τῷ κωμικῷ καταφαγᾶς, εἰ καὶ Αἰσχύλος ἐχρήσατο.* V. quæ dixi in Thesauro vol. IV. p. 1376.

353

Pollux VII, 60. *Ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ. τίνων δέ ἐστιν, ὡς μὴ περιερχώμεθα Κρῆτας ἢ Πέρσας, Αἰσχύλος ἐρεῖ*

Λιβυρνικῆς μίμημα μανδύης χιτών.

Stephanus Byz. s. v. *Λιβυρνοὶ, Καὶ Λιβυρνικὴ μανδύη εἶδος ἐσθῆτος.*

354

Pollux VII, 177. *Καὶ τὸν τὰς ἀλαβάστρους φέροντα Αἰσχύλος εἴρηκεν ἀλαβαστροφόρον.*

355

Pollux X, 180. *Αἰσχύλον εἰπόντα "Ὀστέων στέγαστρον."* Fortasse in *Ὀστολόγοις.*

356

Hesychius, *Ἐδανοῖς: βρωσίμοις. Αἰσχύλος. Ἐδανὸν* est in Agam. v. 1407.

357

Hesychius, *Ἠριγένεια:—καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ λέαινα ἠριγένεια, ἢ ἡ ἐν τῷ ἀέρι τίκτουσα, ἢ ἡ ἐν τῷ ἔαρι.*

358

Hesychius, Ἴττυγα (?): ἐκπληκτικὰ Αἰσχύλος.

359

Hesychius, Κεχρηματεῖσθαι (?): πεφρύχθαι. Musurus κεχρηματίσθαι. Fort. κεχρωματίσθαι.

360

Hesychius, Σαυροβριθὲς ἔγχος: ἐκ τοῦ σαυρωτῆρος βαρύ. καὶ Αἰσχύλος ὀπισθοβριθὲς ἔγχος ἔφη.

361

Etymol. M. p. 93, 49. Ἄμφις: ταῦτα αὖ συγκοπῆ, ἀλλὰ μετασχηματισμός. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀμφιάραος Ἄμφις, ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ.

362

Etymol. M. p. 151, 48. Ἀσαλής: ὁ ἀμέριμνος. Αἰσχύλος "Ἀσαλὴς μανία." Eadem grammaticus Bekkeri p. 450, 28.

363

Etymol. M. p. 161, 15. Ἀσχαδές: ἀκατάστατον. Αἰσχύλος.

364

Etymol. M. p. 182. extr.: Ἄχνη:—Αἰσχύλος δὲ τὸν καπνόν.

365

Etymol. M. p. 279, 17. et Gud. p. 585, 14. Τρισύζυος (τρισοζῦ Dorv. Alii τρισόζωος) παρὰ Αἰσχύλῳ. Scribendum fortasse τρίσοιζυς, ut πανοίζυς dixit Choeph. 49. Similiter Bothius p. 110.

366

Etymol. M. p. 346. extr. Ἐξαυστήρ: σημαίνει σκεῦός τι. παρὰ τὸ αὔω, αὔσω, αὐστὴρ καὶ ἐξαυστήρ. Αἰσχύλος. Vide Valckenar. Anim. ad Ammon. p. 33.

367

Etymol. M. p. 674, 20. Πλάστιγξ: ἡ μάστιξ ἀπὸ τοῦ πλήσσειν, παρ' Αἰσχύλῳ. Hoc sensu Choeph. 290. Χαλκηλάτῳ πλάστιγγι λυμανθὲν δέμας.

368

Photius p. 52, 20. Αἰσχύλος "Ζεῦγος τεθρίππων." Conf. Etymolog. M. p. 409, 46.

369

Plutarchus Moral. p. 116 f. Καὶ ὁ τραγικὸς Αἰσχύλος

Ἀνδρῶν γάρ ἐστιν ἐνδίκων τε καὶ σοφῶν
ἐν τοῖς κακοῖσι μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

Εὐριπίδου apud Stobæum CVIII, 43. ubi Ἀνδρῶν τάδ' ἐστὶν—.

370

Plutarchus Moral. p. 625 d. Οἱ γὰρ πρεσβύτεροι πόρρω τὰ γράμματα

τῶν ὀμμάτων ἀπάγοντες ἀναγινώσκουσιν, ἐγγύθεν δ' οὐ δύνανται. καὶ τοῦτο παραδηλῶν ὁ Αἰσχύλος φησὶν

Σὺ δὲ
ἄπωθεν εἶδες αὐτόν· οὐ γὰρ ἐγγύθεν
ὁρᾷς, γέρων δὲ γραμματεὺς γενοῦ σαφής.

371

Plutarchus Moral. p. 434 a. Καὶ μετάλλων ἴσμεν ἐξαμαυρώσεις γεγονέναι καινάς, ὡς τῶν περὶ τὴν Ἀττικὴν ἀργυρείων καὶ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ χαλκίτιδος, ἐξ ἧς ἐδημιουργεῖτο τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, ὡς Αἰσχύλος εἴρηκε

Λαβὼν γὰρ αὐτόθακτον Εὐβοικὸν ξίφος.

Xylander αὐτόθηκτον. Valckenarius ὑδρόθηκτον.

372

Plutarchus Moral. p. 454 e. Καθάπερ οὖν τὴν φλόγα θριξὶ λαγῴαις ἀναπτομένην καὶ θρυαλλίσι καὶ συρφετῷ ῥᾴδιόν ἐστιν ἐπισχεῖν, ἐὰν δ' ἐπιλάβηται τῶν στερεῶν καὶ βάθος ἐχόντων, ταχὺ διέφθειρε καὶ συνεῖλεν

Ὑψηλὸν ἡ βάσασα τεκτόνων πόνον.

ὥς φησιν Αἰσχύλος—. ἡβήσασα Heathius. ἀμφιβᾶσα Paleius.

373

Proclus ad Hesiodi Ἔργ. v. 176. Τουτέστι τὸ ἐκ Πανδώρας γένος, ἥτις ἦν κατὰ τὸν Αἰσχύλον

Τοῦ πηλοπλάστου σπέρματος θνητὴ γυνή.

Pertinet ad Prometheum: vide Hermann. de Prometheo soluto in Opusc. vol. 4. p. 272.

374

Plutarchus Moral. p. 1057 f. Γέγονεν ἐκ ῥυσοῦ καὶ ὠχροῦ καὶ κατ' Αἰσχύλον

Ἐξ ὀσφυαλγοῦς κῳδυνοσπάδος λυγροῦ
γέροντος

εὐπρεπής, θεοειδής, καλλίμορφος.

375

Suidas, Ἀποφώλιοι: ξένοι (ξένιοι grammaticus Bekkeri p. 439, 12), οἱ φυλὴν μὴ νέμοντες. οὕτως Αἰσχύλος. ἢ ἀπαίδευτοι. φωλεοὶ γὰρ τὰ παιδευτήρια, ὥς φασιν οἱ Ἴωνες. Hesychius, Ἀποφύλιοι: ξένοι οἱ μὴ ἔχοντες φυλήν. Αἰσχύλος (excidit nomen fabulæ) σατυρικῷ.

376

Plutarchus Moral. p. 358 e.

Ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι στόμα,

κατ' Αἰσχύλον.

377

Plutarchus Moral. p. 293 a. Τί τὸ φυξίμηλον; τῶν μικρῶν ἐστι καὶ

χαμαιζήλων φυτῶν, ὧν ἐπιόντα τοὺς βλαστοὺς τὰ βοσκήματα κολούει καὶ ἀδικεῖ καὶ λυμαίνεται τὴν αὔξησιν. ὅταν γοῦν ἀναδραμόντα μέγεθος λάβῃ, καὶ διαφύγῃ τὸ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἐπιγενομένων, φυξίμηλα καλεῖται. τὸ δὲ μαρτύριον Αἰσχύλος.

378

Hesychius, *Ἄνω ποταμῶν: παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐναντία γινομένων. κέχρηνται καὶ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης.*

379

Orio Etymolog. p. 26, 4. *Τὰ εἰς ξ μὴ ὄντα ἐθνικὰ ὁμοίως λέγεται καὶ ἐπὶ θηλυκῶν. Αἰσχύλος*

Δέσποινα νύμφη δυσχίμων ὀρῶν ἄναξ.

Suidas, *Ἄναξ: θηλυκῶς. οὕτως Αἰσχύλος.*

380

Pollux VII, 61. *Καὶ χλαῖναν δὲ παχεῖαν, ἣν χειμάμυναν Αἰσχύλος κέκληκεν.* Conf. Hesychium s. h. v.

381

Etymol. M. p. 118, 22. *Ἀπάργματα: λέγεται τὰ ὑπὸ τῶν τραγῳδῶν λεγόμενα μασχαλίσματα. ταῦτα δέ ἐστι τὰ τοῦ φονευθέντος ἀκρωτηριάσματα. ἦν γάρ τι νομικὸν τοῖς δολοφονήσασιν ἀφοσιῶσαι τὸν φόνον, διὰ τοῦ δολοφονηθέντος ἀκρωτηριασμοῦ.—ὅτι δὲ καὶ ἐγεύοντο τοῦ αἵματος καὶ ἀπέπτυον Αἰσχύλος μαρτυρεῖ.*

382

Schol. Soph. Electr. v. 283. *Ἐπικουφίζεται γὰρ τοῖς δακρύοις ἡ συμφορά. Αἰσχύλος*

Οἵ τε στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα.

Schol. Homeri Iliad. Ψ, 10. *Αἰσχύλος*

Οἵ τοι στεναγμοὶ τῶν πόνων ἰάματα.

383

Schol. Soph. Œd. Col. v. 1047. *Τὰ ἐν Ἐλευσῖνι τέλη φησὶ, καὶ εἴη ἂν λαμπάσιν ἀκταῖς λέγων ταῖς λαμπαδευομέναις καὶ καταλαμπομέναις ὑπὸ τῆς μυστικῆς φλογὸς καὶ τῶν ἱερῶν δᾴδων, περὶ ὧν Αἰσχύλος φησὶ*

Λαμπραῖσιν ἀστραπαῖσι λαμπάδων σθένει.

384

Schol. Soph. Œd. Col. v. 1049. *Τέλη δὲ τὰς τελετάς· καὶ Αἰσχύλος*

Ἔφριξ' ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

ἔρωτι Brunckius. Scribendum

Ἔφριξ'· ἐρῶ δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

385

Scholiasta Euripidis Phœniss. v. 942. *Οἱ περιλειφθέντες τῶν σπαρ-*

τῶν (ἐν τῇ πρὸς Κάδμον μάχῃ), ὡς Αἰσχύλος φησὶν, ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ καὶ Ἐχίων. In aliquot codicibus Ἀγήνωρ pro Πέλωρος scriptum.

386

Schol. Theocriti II, 36. Ἱδρύοντο δὲ αὐτὴν (τὴν Ἑκάτην) καὶ πρὸ τῶν θυρῶν, ὥς φησιν Αἰσχύλος

Δέσποιν' Ἑκάτη
τῶν βασιλείων πρόδρομος μελάθρων.

unus liber πρόδομος. Aristides vol. I. p. 17. Ἀλλ' ὦ τῶν βασιλείων πρόδρομος μελάθρων, Αἰσχύλῳ χορὸς ᾖσε, τῶν τε οὐρανίων καὶ τῶν (τῶν omittunt codices) πατρῴων καὶ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μεγίστων ἃ νύκτωρ μοι προὔφαινες.

387

Schol. Pind. Pyth. II, 18. Ἐναγώνιος δὲ ὁ Ἑρμῆς, ὡς τῶν ἀγώνων προστάτης, ὡς καὶ Αἰσχύλος "Ἐναγώνιε Μαίας καὶ Διὸς Ἑρμᾶ."

388

" Ad Edonos referendum videtur quod affert scholiastes Apollonii Rhodii I. 473. ubi quum editum esset Αἰσχύλος δὲ καὶ τὰς Βάκχας χαλιμίας φησὶ λέγεσθαι, codex Parisiensis autem præberet καὶ Αἰσχύλος τὰς Βόκχας χαλίδας ἔφη, hoc verum esse contendit Barkerus ad Etym. M. p. 1128. auctore Hesychio, apud quem est: χαλίς, ὁ ἄκρατος οἶνος. καὶ ὁ μεμηνὼς καὶ κεχαλασμένος τὰς φρένας; Nækius autem in Chœrilo p. 217. scribendum censuit, Αἰσχύλος δὲ καὶ τὸς Βάκχας χαλιμάδας φησὶ γενέσθαι. Cui de postremis non assentior, sed corrigi malo: Αἰσχύλος δὲ καὶ τὰς Βάκχας χαλιμάδας, φασὶ, λέγει. Etymol. M. p. 805, 10. καὶ τὰς Βάκχας χαλιμάδας ἔλεγον, τὰς χαλωμένας πρὸς συνουσίαν· καὶ χαλιμάζειν τὸ περὶ τὰς συνουσίας πείθεσθαι. Suidas: χαλίμα, ἡ πόρνη, ἀπὸ τοῦ χαλᾶσθαι τὸ σῶμα ἀπὸ μέθης ἢ μανίας. Emendatius scriptum apud Eustathium p. 1471, 3. χαλιμὰς γυνή, ἡ ὑπὸ μέθης χαλωμένη τὸ σῶμα. Hesychius: χαλιμάδες, ἀναίσχυντοι καὶ θρασεῖαι. Credo χαλειμάδας, *laxirestes*, dictas." HERMANN. Opusc. vol. V. p. 18.

389

Schol. Apollon. Rhod. IV, 1348. Στέρφεσιν αἰγείοις: τοῖς δέρμασιν· ἔνθεν καὶ στερφῶσαι. Ἴβυκος δὲ στερφωτῆρα στρατὸν εἴρηκε τὸν ἔχοντα δέρματα. ὅθεν καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἀξιοῦσι γράφειν μελανοστέρφων γένος, οὐχ, ὥς τινες, μελανοστέρνων· οὐ γὰρ μόνα τὸ στέρνα μέλανα ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ὅθεν καὶ τὸ κεράμιον στέρφος λέγεται.

390

Eustathius p. 827, 31. Οὕτω δὲ καὶ Αἰσχύλου μάχλον, φασὶν, ἄμπελον εἰπόντος τὴν ῥεομένην, ἡ κωμῳδία μάχλον εἶπε τὸν ὑπὸ καταφερείας δίυγρον.

391

Ammonius p. 69. Θεωρὸς καὶ θεατὴς διαφέρει. θεωρὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος, θεοτὴς δὲ ὁ ἀγώνων καὶ θεάτρων.—καὶ Αἰσχύλος

Βοᾶς τοιοῦδε πράγματος θεωρὸς ὤν.

392

Plutarchus Moral. p. 389 a.

Μιξοβόαν γὰρ, Αἰσχύλος φησὶ, πρέπει
διθύραμβον ὁμαρτεῖν
σύγκοινον Διονύσῳ.

σύγκωμον Porsonus ad Toupium vol. IV. p. 490.

393

Aristophanes Ranar. v. 913, 914.

Δήμητερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,
εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων.

ubi scholiasta, Παρόσον Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον ὁ Αἰσχύλος ἦν· ἢ ὅτι ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις ἐτελεῖτο τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου. ἐστὶ δὲ τοῦτο τὸ ἔπος Αἰσχύλου.

394

Macrobius Saturnal. I, 18. Euripides in Licymnio Apollinem Liberumque unum eundemque deum esse significans scribit—. Ad eandem sententiam Æschylus "Ὁ κισσεὺς Ἀπόλλων, ὁ Κοβαῖος ὁ μάντις." Σαβαῖος Barnesius ad Eurip. Bacchar. v. 408. Conf. Lobeck. Aglaoph. p. 80. Codex Vaticanus (1650.) vetustissimus apud Keil. Observ. in Catonem et Varronem p. 98. ΟΒΑΚΣΙΟΣ. Fortasse igitur scribendum, numeris Bacchiacis, ὁ κισσεὺς Ἀπόλλων ὁ Βόκχος θ' ὁ μάντις.

395

Stobæus CXXI, 17. Αἰσχύλου (?)

Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος εὐπορώτερος.
τὸ μὴ γενέσθαι δ' ἐστὶν ἢ πεφυκέναι
κρεῖσσον κακῶς πάσχοντα.

Versus primus non est Æschyli, sed legitur inter monosticha Menandri v. 193. Reliquos duos Euripidis esse facilius credam quam Æschyli.

396

Photius p. 188, 24. Κυντερώτατα καὶ κυντατώτατο λέγουσιν. Εὔβουλος—Φερεκράτης—καὶ Αἰσχύλος.

397

Photius p. 206, 18. Λάμπουρις: ἡ ἀλώπηξ πορ' Αἰσχύλῳ. Æschyli nomen omittit Hesychius. Vitiosum accentum λαμπουρίς correxit L. Dindorfius in Thesauro.

398

Photius p. 246, 23. Μοραθώνιον ποίημα: Αἰσχύλος. εὐδοκίμησε γὰρ ἐν τῷ Μοραθῶνι σὺν τῷ ἀδελφῷ Κυνοιγείρῳ.

399

Photius p. 286, 8. Νορᾶς τε Δίρκης: ῥευστικῆς. Αἰσχύλος.

400

Photius p. 331, 2. corrupte Ὀμάμαιτο: τὰ οὐρήμοτα. Αἰσχύλος. Hesychius, Ὀμίχματο: οὐρήμοτο.

401

Photius p. 353, 17. Ὀστράκων: τῶν τοῦ ὠοῦ. Αἰσχύλος. Hesychius, Ὀστράκων:

Ἀπτῆνα, τυτθὸν, ἄρτι γυμνὸν ὀστράκων.

ἀντὶ τοῦ ὠῶν. τινὲς δὲ κελύφων.

402, 403

Photius p. 361, 11. Οὐρανιζέτω: πρὸς τὸν οὐρανὸν δικνείσθω. Αἰσχύλος. Οὐρανίζετο: πρὸς τὸν οὐρανὸν δικνεῖτο. Altera glossa est etiam apud Hesychium, et in Bachmanni Anecd. vol. I. p. 322, 19. ubi corrupte οὐράνιζεν· τὸ πρὸς etc. Comparandum autem cum hoc verbo verbum est προσοιθρίζειν, de quo dixi in Præfatione. Ibidem memoravi versum ab Hesychio s. v. προσουρίζουσα citatum, qui Æschyli esse videatur.

404

Photius p. 427, 9. Πεφρασμένος: πορεσκευασμένος εἰς τὸ φρασθῆναι, προσεκτικὴν ἔχων διάνοιαν. Αἰσχύλος. Æschyli nomen om. Hesychius.

405

Photius p. 447, 14. Πρέψαι: τὸ ὁμοιῶσαι. Αἰσχύλος.

406

Photius p. 497, 14. Σάλο: φροντίς. οὕτως Αἰσχύλος. Similis formæ vox est μάνο, de qua Photius p. 246, 4.

407

Schol. Homeri Iliad. Ξ, 200. Ὁμοίως δὲ καὶ Αἰσχύλος τὰς ἐν κύκλῳ ἑστώσας ἐν ἀπείρονι σχήματί φησιν ἵστασθαι

Ὑμεῖς δὲ βωμὸν τόνδε καὶ πυρὸς σέλας
κύκλῳ περίστητ᾽, ἐν λόχῳ τ᾽ ἀπείρονι
εὔξασθε.

Vulgo παρίστοτε. Correxit Hermannus Opusc. vol. II. p. 325. Eadem in schol. ad Odyss. A, 98. ubi περίστατε.

408

Schol. Aristoph. Avium v. 1679. Καὶ Αἰσχύλος τὸ βαρβαρίζειν χελιδονίζειν φησί. Conf. Agam. v. 1050. Χελιδόνος δίκην ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη.

409

Hesychius, Ἀλαιός: ὁ παλαιὸς, ἄφρων. Αἰσχύλος. Immo ἀλεός.

410

Athenæus VIII. p. 362 f. Τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι.

411

Etymolog. Gudianum p. 378, 38. Μανὸν ἔλεγον τὸ ἀραιὸν, ὡς καὶ Αἰσχύλος "Ἐν μανοστήμοις πέπλοις" τοῦτ' ἔστιν ἀραιοῖς. Eadem ex aliis codicibus ediderunt Salmasius ad Tertullianum de pallio p. 41. Ruhnkenius ad Timæum p. 177. Gaisfordius ad Etymolog. M. p. 1629. Cramerus in Anecd. Oxon. vol. I. p. 288, 23. μανοστήμοις ex hoc loco Hesychius. Id prima syllaba correpta dixisse poeta videtur. Quo non refutatur Phrynichi (in Bekkeri Anecdotis p. 51.) præceptum de prosodia adjectivi μανός.

412

Etymolog. Gudian. p. 85, 44. (ap. Gaisford. p. 451.) Ἀστεμφής:—παρὰ τὸ στέμβω, ὃ σημαίνει τὸ κινεῖν συνεχῶς, οὗ μέμνηται Αἰσχύλος. Ita hæc emendanda ex codicibus Parisinis apud Bastium ad Gregor. p. 828.

413

Phrynichus Bekkeri p. 6, 13. Ἄτεγκτος παρηγορήμασιν: Αἰσχύλος. δοτικῇ ἀντὶ γενικῆς Ἀττικῷ ἐχρήσατο ἤθει.

414

Phrynichus Bekkeri p. 6, 16. Ἀπαίρειν: τὸ μὲν πλεῖστον οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ πλοῦ τιθέασι, πλὴν καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοιπορίας, ὡς Αἰσχύλος καὶ Ἀριστοφάνης.

415

Phrynichus Bekkeri, p. 20, 13. Ἀναγκόδακρυς: ὁ πρὸς ἀνάγκην δακρύων καὶ μὴ ἐκ πάθους τινὸς ἢ συμφορᾶς. Αἰσχύλος.

416

Phrynichus Bekkeri p. 23, 12. Ἀκταινῶσαι:—Αἰσχύλος "οὐκέτ' ἀκταίνω" φησὶ, βαρυτόνως, οἷον οὐκέτι ὀρθοῦν δύναμαι ἐμαυτήν. Ad Eumenid. v. 36. ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν βάσιν retulit Ruhnkenius ad Timæum p. 21. qui aliorum grammaticorum de hoc verbo locos indicat.

417

Phrynichus Bekkeri p. 48, 21. Αἰσχύλος "Μὴ κακοῖς ἰῶ κακά."

418

Grammaticus Bekkeri p. 337, 8. Αἰσχύλος δέ φησι καὶ "φρὴν ἀγέλαστος."

419

Grammaticus Bekkeri p. 347, 32. *Ἄειλα : τὰ πολύσκια χωρία κατὰ στέρησιν τῆς ἕλης. οὕτως Αἰσχύλος.*

420

Grammaticus Bekkeri p. 349, 6. *Ἀηδόνειος θρῆνος : Αἰσχύλος*

Θρηνεῖ δὲ γόον τὸν ἀηδόνιον.

Codex *ἀηδόνειον.*

421

Grammaticus Bekkeri p. 363, 17. *Αἰῶ τὸν αἰῶνα κατὰ ἀποκοπὴν Αἰσχύλος εἶπεν.* Hanc formam in versu bacchiaco Choeph. 350. pro *αἰῶνα*, quod metro repugnat, restituit H. L. Ahrensius.

422

Grammaticus Bekkeri p. 368, 29. *Ἀκνίσωτος οἶκος : ὁ ἄνευ πυρὸς καὶ κνίσης. οὕτως Αἰσχύλος.*

423

Grammaticus Bekkeri p. 372, 9. *Ἄκανε τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς : ἀντὶ τοῦ τῶν ἐμῶν ἐπιστολῶν. οὕτως Αἰσχύλος.*

424

Grammaticus Bekkeri p. 382, 30. *Αἰσχύλος "μέγαν ἀλάστορον" εἶπεν.*

425

Grammaticus Bekkeri p. 383, 31. *Ἀλκάθω καὶ ἀλκάθειν : Σοφακλῆς καὶ Αἰσχύλος. σημαίνει δὲ βοηθεῖν.* Nullum est præsens *ἀλκάθω, ἀλκάθειν*, sed aoristus *ἀλκαθεῖν.*

426

Grammaticus Bekkeri p. 421, 5. *Ἀπέλλητοι : ἀνταγωνισταί.* (?) *οὕτως Αἰσχύλος.*

427

Grammaticus Bekkeri p. 450, 4. *Ἀρχῆθεν : οὐκ ἔστι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πλὴν παρ' Αἰσχύλῳ.*

428

Grammaticus Bekkeri p. 450, 30. *Ἄσαι : βλάψαι. αὕτως Αἰσχύλος.*

429

Grammaticus Bekkeri p. 467, 9. *Αὐτόκρανον λόγον : τὸν ἐξ ἑαυτοῦ τὸ τέλος ἐπιφέροντα. οὕτως Αἰσχύλος.* Etym. M. p. 173, 34. *Αὐτόκρανα· αὐτόδηλα, αὐτοκράαντα.* Hesych. *Αὐτόκρανα· αὐτόδηλα, ἑαυτὰ δηλοῦντα· ἢ κίονα μονόλιθον.* Qui duo diversæ et originis et significationis vocabula commiscuit. Pro *αὐτόκρανος* priore significatione dictum exspectes potius *αὐτόκραντος*, ut *μοιρόκραντος* et *πολεμόκραντος*

dixit Æschylus, non *μοιρόκρανος* et *πολεμόκρανος*. Quod apud Hesychium legitur *Ἐπίκρανος· ἐπιμελητής, ἐπίχαρις*, ex *Ἐπιήρανος* depravatum esse vidit Salmasius.

430

Chœroboscus p. 237, 9. ed. Gaisf. *Τοῦ βοῦς ἡ γενικὴ οὐ μόνον βοὸς, ἀλλὰ καὶ τοῦ βοῦ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ καὶ παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ.*

431

Chœroboscus in Crameri Anecd. Oxon. vol. II. p. 318, 6. *Κραταίπιλος ὁ ἰσχυρὸν πῖλον ἔχων παρὰ Αἰσχύλῳ.* Conf. Eustath. p. 1938, 2.

432

Chœroboscus ib. p. 232, 3. *Πάλαμυς Παλάμυος· τὸ γὰρ Παλάμυδος διὰ τοῦ δος κλιθὲν παρ' Αἰσχύλῳ ἡμάρτηται. ἔστι δὲ ὄνομα κύριον βασιλέως.* Veram scripturam *πάλμυς πάλμυος* et *πάλμυδος* restitui in Thesauro vol. VI. p. 108. ubi pluribus de hoc vocabulo dixi, quod non est nomen proprium, sed appellativum, *regem* significans.

433

Grammaticus in Crameri Anecd. Oxon. vol. II. p. 414, 12. *Τονθορύζω· — καὶ Αἰσχύλος,*

Ἐτονθόρυζε ταῦρος ὡς νεοσφαγής.

434

Scholiasta Aristophanis Lysistr. v. 1259. *Πολὺς δ' ἀμφὶ τὰς γένυας ἀφρὸς ἤνσει: πρὸς τοὺς παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ πολλὸς δ' "ἀφρὸς ἦν περὶ στόμα." καὶ Σοφοκλῆς* (Electr. v. 719.). *Αἰσχύλος δὲ*

Ἀφρὸς

βορᾶς βροτείας ἐρρύη κατὰ στόμα.

ἐρρύη κατὰ Porsonus. Libri *ἐρρυηκότα.*

435

Æschyli de Saturno locus quidam memoratur in scholio lacero codicis Vaticani ad Rhesum v. 36.

436

Herodotus II, 156. ubi de Cereris et Dianæ cultu apud Ægyptios agit, *Ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου καὶ οὐδενὸς ἄλλου Αἰσχύλος ὁ Εὐφορίωνος ἥρπασε τὸ ἐγὼ φράσω, μοῦνος δὴ ποιητέων τῶν προγεγενημένων· ἐποίησε γὰρ Ἄρτεμιν εἶναι θυγατέρα Δήμητρος.* unde Pausanias 8, 37, 6. *Δήμητρος Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας.* Hoc ab Æschylo factum esse in Ægyptiis conjecit Larcherus in Annot. ad Etymolog. M., quas Sturzius in Appendice ad Orionem repetivit p. 213., in Danaidibus Welckerus in Museo Rhenano a. 1846. p. 503.

437

Grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 353, 9. Ἀθηρής· ἴσως μὲν ὁ ἀτηρής, ἢ ὁ ἀντερειστικός. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι

Χαλκὸν ἀθέριτον ἀσπίδος ὑπερτενῆ.

ἢ ὁ λαμπρὸς, ὁ διὰ λαμπρότητα ἀθρούμενος. ἢ ὁ ἀθερίζον καὶ οὐδενὸς ἔχων λόγον διὰ σκληρότητα. ἢ ὁ ὀξὺς παρὰ τοὺς ἀθέρας. Versus corruptus, qui non legitur in Agamemnone: unde ἐν Μέμνονι conjecit Wellauerus. Χαλκὸν ἀθέριστον ἀσπίδος ὑπερτενῆ Blomfieldus Præfat. ad Agam. p. x.

438

Athenæus III. p. 86 B. Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις τινὰς νήσους νηριτοτρόφους εἴρηκεν. Sic correxi quod in codice est πέρσαις τίς ἀνήρει τοὺς νήσους. Erratum autem in nomine fabulæ est sive ab Athenæo sive ab librario: ut conjecturæ locus sit Περραιβίσι νήσους ν., cujus de fabulæ nomine restituendo etiam Blomfieldus cogitavit Præf. ad Pers. p. xxviii. Alii Æschylum memoriæ errore pro Epicharmo vel Phrynicho nominatum esse conjecerunt, quos ipsos quoque Πέρσας scripsisse constat.

439

Scholiasta Hermogenis apud Walzium Rhet. vol. V. p. 486. ubi explicat quid sit ὑπόξυλον: κεῖται δὲ ἐπὶ τῶν λαμπρῶν μὲν ἔξωθεν καὶ ἐπιεικῶν, πονηρῶν δὲ τὰ ἔνδον. Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις. Non legitur in Persis.

440

Epimerismi Homerici in Crameri Anecd. Oxon. vol. I. p. 119, 12. παρὰ δὲ Ἀττικοῖς (ἡ διά) προλαμβάνει (corr. προσλαμβάνει) τὸ ἰῶτα, καὶ γίνεται διαί, καὶ συντάσσεται γενικῇ καὶ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἕνεκα·

Πᾶσα γὰρ Τροία δέδορκεν Ἕκτορος τύχης διαί·

ἀντὶ τοῦ ἕνεκα Ἕκτορος. καὶ ἐν Ἀγαμέμνονι (v. 448.)

Ἀλλοτρίας διαὶ γυναικός,

ἀντὶ τοῦ ἕνεκα. Quum versum ex Agamemnone sine nomine poetæ ponat, non videtur dubitari posse quin prior quoque versus Æschyli sit, in quo δέδορκεν corruptum est sive ex δέδοικεν sive, quod Bernhardyus conjecit, ex δέδουπεν.

441

Epimerismi Homerici ibid. p. 122, 16. Δουρί· πέντε ἔχει δοτικὰς, δούρατι δουρί δόρει δόρατι δορί. — ἡ δόρει παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἀγαμέμνονι "Σὺν δόρει στρατόν." Non leguntur hæc verba in Agamemnone. Tragicos in senariis sola videri usos esse forma δόρει, δορί autem, quod ubique fere intulerunt librarii, non dixisse nisi postulante metro, ostendi in annotatione ad Sophoclis Ajac. 1056.

442

Hesychius, Ἀσκεύοις· ψιλοῖς, ἀπαρασκεύοις. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. Hoc quoque non legitur in Agamemnone.

443

Clemens Alexandr. Strom. V. p. 603.

Ζεύς ἐστιν αἰθὴρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανός·
Ζεύς τοι τὰ πάντα χὤ τι τῶνδ' ὑπέρτερον.

V. 2. χὤ τι] χωρεῖ Euseb. Præp. Evang. XIII. p. 681. Hos versus non Æschyli, sed Euripidis potius esse videri recte judicat Nauckius in Schneidew. Philol. vol. IV. p. 535.

444

Proverbium ab Zenobio VI, 14. ex Æschyli Ajace Locrensi allatum ad Sophocleam fabulam retuli. Contrario errore scholiasta Promethei v. 435. Phryges Æschyli Sophocli tribuit.

ΕΛΕΓΕΙΑ.

445

Plutarchus Moral. p. 334 d. Ἤσκει διὰ τῶν ὅπλων δεινὸς εἶναι καὶ κατὰ τὸν Αἰσχύλον

Βριθὺς ὁπλιτοπάλας, δάϊος ἀντιπάλοις.

Utitur hoc loco Plutarchus modo addito modo omisso nomine poetæ Moral. p. 317 e. 640 a. Vitar. p. 887 b.

446

Theophrastus Histor. Pl. IX, 15. p. 313. ed. Schneider. Καὶ γὰρ Αἰσχύλος ἐν ταῖς ἐλεγείαις ὡς πολυφάρμακον λέγει τὴν Τυρρηνίαν

Τυρρηνὸν γενεὰν, φαρμακοποιὸν ἔθνος.

447

Epigramma sepulcrale Æschylo adscriptum est in Anthologia Palat. VII, 255.

Κυανέη καὶ τούσδε μενέγχεας ὤλεσεν ἄνδρας
Μοῖρα, πολύρρηνον πατρίδα ῥυομένους.
ζωὸν δὲ φθιμένων πέλεται κλέος, οἵ ποτε γυίοις
τλήμονες Ὀσσαίαν ἀμφιέσαντο κόνιν.

INDEX SCRIPTORUM

EX QUIBUS FRAGMENTA COLLECTA SUNT.